Afgørelser – Reg. nr.: 01220.00

Fredningen vedrører: Esrum Søs Omgivelser, Asminderød

Bemærkninger:

Bemærkninger om formål og bestemmelser:
Denne fredning indeholder ingen udtrykkelig formålsbestemmelse. Formålet må derfor udledes ud fra en fortolkning af fredningsafgørelsen. I dokumentet er de generelle bestemmelser fremhævet. Den fremhævede tekst er vejledende og er fremhævet som hjælp til læseren. Fredningens generelle bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne

(En del af) Denne fredning er ophævet jf. bestemmelserne i fredningsafgørelsen med Reg.Nr. 08242.00. Klik her for at se afgørelsen.

Domme:

Taksationskommissionen:

Overfredningsnævnet: 11-03-1952

Fredningsnævnet: 16-07-1949

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

OVERFREDNINGSNÆVNET>

REG. NR. 1220

11 - 3 - 52.

U D S K R I F T

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1952, den 11. marts, afsagde overfredningsnævnet på grundlag af mundtlig og skriftlig votering følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 545/43 vedrørende fredning af Esrum sø's omgivelser.

I den af fredningsnævnet for Frederiksborg amt den 16. juli 1949 afsagte kendelse hedder det:

"I løbet af sommeren 1943 havde en af de tidligere formænd for nævnet fhv. dommer A. P. Larsen taget initiativet til at søge gennemført en fredning af arealerne omkring Esrum sø med det formål at beskytte udsigten over søen og bevare de særlige skønhedsværdier, der har betydning for landskabet omkring søen.

Dette initiativ førte til, at der af fhv. dommer A. P. Larsen i forening med den daværende formand for fredningsnævnet dommer E. Olrik blev udarbejdet et fredningsforslag, som d. 16. sept. 1943 blev tilstillet overfredningsnævnet.

I mellemtiden havde nu afdøde højesteretsdommer G. Lett (medlem af overfredningsnævnet) sammen med arkitekt Charles J. Schou (som særlig byplanskyndig) drøftet mulighederne for udarbejdelsen af en egentlig fredningsplan, og formanden for overfredningsnævnet anmodede derfor dommerne A. P. Larsen og E. Olrik om i samarbejde med arkitekt Charles J. Schou at udarbejde en sådan fredningsplan, hvorhos overfredningsnævnet - d. 22. oktbr. 1943 - forespurgte statsministeriet, om samme kunne bifalde, at der blev vedtaget en fredningsplan til tinglysning i overensstemmelse med naturfredningslovens forskrifter.

Statsministeriet var imidlertid af den opfattelse, at man i stedet for en fredningsplan efter naturfredningslovens § 31 ville foretrække at få de fremdragne fredningsspørgsmål løst ved en endelig ordning. Denne opfattelse blev tiltrådt af overfredningsnævnet i skrivelse af 11. febr. 1944.

Statsministeriet har derefter forhandlet med Danmarks naturfredningsforening, fra hvilken forening nævnet derefter ved skrivelse af 9. maj 1947 har modtaget sagen med anmodning om at søge den fremmet.

Med naturfredningsforeningens skrivelse fulgte en udtalelse fra

foreningens naturvidenskabelige udvalg, i hvilken det bl.a. hedder:

"Det må fra et naturvidenskabeligt synspunkt hilses med stor glæde, at Esrum søs bredder fredes, således at ikke alene disse smukke landstrækninger bliver underkastet en beskyttelse, men også selve søen med dens i videnskabelig, undervisningsmæssig og fiskerimæssig henseende så værdifulde natur bliver forskånet for kulturpåvirkning. En forudsætning for, at fredningen skal få den antydede betydning for selve søens uændrede bevarelse er det dog, at de i fredningsplanen skitserede lejrpladser, stianlæg m.m. gennemføres på en hensigtsmæssig måde, navnlig således at søen ikke under nogen omstændighed bliver tilført spildevand fra lejrene, at den til bredden knyttede plantevækst ikke bliver beskadiget, og at bredderne ikke ændres, og at sejl- og rosportforanstaltninger samt andre sportsforetagender bliver reguleret således, at freden på søen ikke forstyrres.

Esrum sø er ca. 17 kv. km. stor..... Som følge af sine naturforhold benyttes Esrum sø meget ved universitetets undervisning.... Ved Esrum sø er der et rigt fugleliv, ikke mindst af overvintrende svømmefugle..... Fiskeriet er værdifuldt og har betydelig erhvervsmæssig interesse; navnlig findes der et godt ålefiskeri.....

Søen forurenes ved spildevand på 2 steder, ved Nødebo, hvor der findes et afløb fra Stenslettegaards Plejehjem for tuberkuløse, og ved Lille Sørup, hvor der findes tilledning af spildevand fra Fredensborg.... Medens talrige søer i Danmark er stærkt forurenede ... har Esrum sø endnu forholdsvis rent vand.... Gennem fredningsbestemmelser bør det påbydes, dels at de nævnte forureningskilder stoppes ved, at vandet renses fuldstændigt, dels at ingen nye forurenende afløb til søen må etableres. Endvidere må påbydes, at kontrollen med fredningsbestemmelsernes overholdelse også kommer til at omfatte opsyn med de nævnte tilløb....

Al sejlads med motor- og dampbåde på søen bør forbydes bortset fra (1) den sejlads, der finder sted i forbindelse med det erhvervsmæssige fiskeri og (2) den traditionelle færgefart mellem Skipperhuset og Nødebo. Dog bør der gives tilladelse til fortsat benyttelse af de få private motorbåde, som allerede findes på søen; men nyanskaffelser må ikke finde sted.

..... Anvendelse af musikinstrumenter på søen bør forbydes. Enhver sejlads bør forhindres på de af vand- og sumpvegetation dækkede arealer....

Vegetationen langs søbredden og på skrænterne langs søen ---- bør såvidt muligt skånes.

Det naturvidenskabelige udvalg må i henhold til ovenstående varmt anbefale den planlagte fredning, som foruden den indlysende æstetiske og sociale værdi også vil være af videnskabelig betydning, såfremt der tages hensyn til de her fremsatte synspunkter ved den endelige udformning af fredningsbestemmelserne." I en supplerende erklæring af 26. aug. 1947 har udvalget derhos udtalt: "Iøvrigt vil man gerne, at fredningsservitutterne udtrykkelig må forbyde fjernelse, sprængning og flytning af de store blokke, som især søens østbred stedvis er overordentlig rig på."

Derefter har nævnet fra naturfredningsrådet modtaget en udtalelse af 12. decb. 1947, i hvilken det hedder:

"....'Den naturvidenskabelige betydning af en fredning af Esrum sø består dels i, at søen endnu i det væsentligste er uforurenet... Søen henligger i ret høj grad i naturtilstand forsåvidt angår vegetation, dyreliv og vandets kemiske beskaffenhed. Dette i forbindelse med, at søens naturforhold allerede i betydelig grad har været genstand for videnskabelige undersøgelser medfører, at man fra rådets side i høj grad må anbefale den foreslåede fredning, idet denne bl.a. går ud på, at der ikke må anlægges yderligere bebyggelse ved selve søbredden....

Rådet må dog fremhæve, at det for søens bevarelse i naturtilstand tillige vil være af afgørende betydning, at yderligere tilførsel af spildevand til søen, såvel i renset som i urenset tilstand, forhindres.

Udover det anførte skal rådet fremhæve den naturhistoriske interesse, der knytter sig til de navnlig ved søens nord- og østkyster eksisterende skrænter... på hvis bevarelse man må lægge en betydelig vægt. Hvor sådanne skrænter forefindes, må man derfor formene ... at eventuelle stianlæg langs søen lægges ovenfor skrænten....

Af hensyn til bevarelsen af søens fugleliv vil man fra rådets side være enig i det af naturfredningsforeningen stillede forslag om, at privat motorbådssejlads på søen efterhånden afvikles.

Rådet skal iøvrigt stærkt understrege, at man ... tillige må tillægge fredningen en overordentlig stor betydning i landskabelig, æstetisk og social henseende. Esrum sø henligger endnu i det væsentlige med ubebyggede bredder; omkring søens nordende og tildels også mellem Nødebo og Sørup er der endnu betydelige arealer, der henligger som landbrugsjord, eng o.s.v., og hvor der vil være mulighed for i fremtiden at skabe betingelser for et friluftsliv for den københavnske befolkning. Netop fordi disse arealer endnu i hovedsagen er uberørte, vil det være muligt ved et indgreb på nærværende tidspunkt at sikre

de naturhistoriske og landskabelige, æstetiske værdiers bevarelse, samtidig med at man sikrer mulighed for visse arealers udnyttelse i rekreativ og social henseende.

Rådet skal således meget stærkt anbefale fredningen."....

Selve fredningsforslaget, således som det er udarbejdet af dommerne Larsen og Olrik samt arkitekt Schou og - gennem overfredningsnævnet og statsministeriet - tilstillet nævnet af Danmarks naturfredningsforening er sålydende:

"Om den interesse, der knytter sig til søen og dens omgivelser i landskabelig henseende vidner det, at flere områder er fredet, (se herom nedenfor).

Det foreliggende forslag går ud på yderligere at søge gennemført en egentlig naturfredning i form af ubetinget fredning omkring søen i et bælte på ca. 100 meters afstand fra denne undtagen for visse særlige områders vedkommende, for hvilke bestemmelser må fastsættes i særlige byplanvedtægter. Imellem dette bælte og en grænse af ca. 300 meter fra søen foreslås en mere betinget landskabelig fredning, hvilket vil sige at der på disse arealer kan opføres bygninger til brug for landbrug eller gartneri, når tegning visende deres ydre og placering godkendes af fredningsmyndighederne.

Endelig foreslås arealerne imellem 300 meter grænsen og de offentlige veje omkring søen undergivne en regulerende fredning, hvilket vil sige at fredningsnævnets tilladelse udkræves til enhver større forandring af bevoksning, benyttelse eller bebyggelse, der kan have landskabelig betydning, også på sådanne arealer, hvor der i fredningsplanen findes angivet passende steder for opførelsen af sommerhuse, weekend-hytter el. lign.

Indenfor alle de her omtalte områder bør fredningen ikke alene angå bebyggelse og udnyttelse, men også gå ud på at bevare, hvad der findes af smuk og ejendommelig bevoksning.

Især skrænterne langs søens nord- og østside, udfor Esrumgaard og ved Plejelt, Saane, Jonstrup, Endrup og Dronningens Kovang med deres ejendommelige bevoksninger bør bevares i den nuværende naturtilstand, således at rydning af træer, opdyrkning, anlæg af stier, bådebroer, trapper eller andre faste indretninger kræver fredningsnævnets tilladelse.

Den heromhandlede fredning vil bevirke, at selve søbredden holdes fri for al bebyggelse og skæmmende indretninger af enhver art, og det storslåede vue over søen vil være bevaret fra ethvert sted langs denne.

Derefter indeholder forslaget bemærkninger om stianlæg, pladser til hvile og udsigt for almenheden, lejrpladser, weekend-hytter samt

om sommerhuses udseende og placering, hvorhos det sluttelig bemærkes, at det fremtidige tilsyn med de fredede områder næppe vil kunne magtes af nævnet alene, idet også videnskabelige og byplanmæssige hensyn gør sig gældende. Det foreslås derfor, at nævnet til sin tid bliver suppleret med 2 medlemmer, valgte af statsministeriet efter indstilling henholdsvis af naturfredningsrådet og dansk byplanlaboratorium.

Derimod indeholder forslaget ikke, som det vil ses, bestemmelser der direkte tager sigte på at undgå forurening af søen, ej heller forslag vedrørende begrænsning af sejladsen på søen. Det kan i denne sammenhæng bemærkes, at det er nævnet bekendt, at statens vandløbsudvalg på et møde d. 11. novbr. 1947 har behandlet en sag ang. kloak- og rensningsanlæg for Tikøb by. Ifølge dette projekt ledes spildevandet til et vandløb, der udmunder i Esrum sø.

Efter modtagelsen af fredningsforslaget har nævnet i juli, aug., sept. og okt. 1947 holdt orienterende møder med repræsentanter for statsministeriet, landbrugsministeriet (statsskovvæsenet), Frederiksborg amt, de 3 kommuner, i hvis områder de arealer, der ønskes fredet, ligger, nemlig Asminderød-Grønholt, Tikøb og Esbønderup-Nødebo samt følgende andre kommuner: København, Frederiksberg, Gentofte, Hillerød og Helsingør.

Endvidere har nævnet ladet udarbejde en brochure, indeholdende hovedpunkterne af fredningsforslaget, hvilken brochure tilligemed et kort d. 9. og 10. oktb. 1947 er tilsendt samtlige lodsejere, dels til orientering, dels med henblik på naturfredningslovens § 22.

For nævnet har følgende deltaget i sagens behandling: Formanden dommer J. L. Buch og dennes stedfortræder dommerfuldmægtig H. Olrik, murermester Carl Poulsen (amtsrådets repræsentant), trafikassistent H. J. Mikkelsen (repr. for Asminderød-Grønholt kommune), uddeler Carl Petersen (repr. for Tikøb kommune) og savværksejer Jens Larsen (repr. for Esbønderup-Nødebo kommune).

Under behandlingen af sagen har nævnet haft bistand af fhv. dommer A. P. Larsen og landinspektør Holland-Møller, medens arkitekt Ch. J. Schou, som til at begynde med deltog i arbejdet, senere har meddelt, at han ikke ønskede at fortsætte.

Under et af de forberedende møder blev der af nu afdøde amtmand Ulrich fremsat ønske om, at fredningen (specielt under hensyn til udgifterne) måtte blive gennemført stykkevis.

Nævnet har i og for sig sympati for denne tanke, specielt fordi det må anses som utvivlsomt, at visse områder (særlig søens nordside

og de ubebyggede arealer i Sørup) bør omfattes af fredningen, medens det for andre områders vedkommende måske kan frembyde tvivl, om de og i så fald i hvilket omfang bør medtages.

Statsministeriet har imidlertid ønsket fredningen gennemført under eet, og nævnet har derfor ikke ment at kunne efterkomme amtets ønske.

Iøvrigt tiltræder nævnet, at fredningen af de foran anførte grunde bør gennemføres, dog således at det skønnes at ligge udenfor nævnets kompetence at tage stilling til spørgsmålene om anlæg af stier, weekend-hytter, lejrpladser o. lign., og at det samme gælder med hensyn til spørgsmålet om at frede selve søen (gennem bestemmelser om sejlads, forurening m.m.). I sidstnævnte henseende bemærkes dog, at nævnet meget gerne ser, at der af den kompetente myndighed (formentlig landbrugsministeriet) træffes foranstaltninger til sikring mod forurening, regulering af sejlads, bestemmelser om broer, forbud mod støj, specielt flyvning ved og henover søen o. lign., samt at nævnet, hvis det ønskes, er villigt til i så henseende at yde sin bistand.

Hvilke arealer, der efter nævnets skøn bør medtages, vil fremgå af det nedenfor anførte og af det kendelsen ledsagende kort.

Med hensyn til fredningens indhold tiltræder nævnet fredningsforslaget og opstiller herefter følgende tre fredningstyper.

Type A - der væsentligst tænkes anvendt m.h.t. arealet 100 m fra søen - får følgende indhold:

Området skal forblive henliggende i sin nuværende tilstand.

Det er navnlig forbudt

1) at opføre bygninger af enhver art, derunder drivhuse, garager, boder eller skure, samt at anbringe andre indretninger, som efter nævnets skøn kan virke skæmmende, derunder ledningsmaster o. lign.
2) at foretage afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon eller henkaste affald derpå
3) uden nævnets samtykke at fjerne eller udtynde beplantning af træer, buske og levende hegn.

   Især må det iagttages, at den ejendommelige bevoksning på søens skrænter - navnlig langs nord- og østsiden - bevares i den nuværende naturtilstand.
4) uden nævnets samtykke at foretage beplantning af arealet udover vedligeholdelse af den eksisterende
5) uden nævnets samtykke at anlægge stier, broer, trapper eller andre faste indretninger

6) at fjerne sten fra søbredden eller skrænterne ned mod søen
7) at anbringe indretninger til drift af pelsdyravl.

Med hensyn til den eksisterende bebyggelse gælder følgende:

Landbrugsbygninger kan frit ændres, udvides eller ombygges efter landbrugets behov. Ved genopførelse efter brand o. lign. skal nævnets godkendelse indhentes m.h.t. placering og byggemåde.

M.h.t. andre eksisterende bygninger gælder, at enhver væsentlig ændring i eller udvidelse af bygningerne eller i tilfælde af undergang genopførelse af disse kræver nævnets godkendelse.

Type B - der væsentligst tænkes anvendt m.h.t. arealet mellem 100 m bæltet og en grænse af ca. 300 m fra søen - får følgende indhold:

På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan.

Ej heller må drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o. lign. anbringes uden nævnets godkendelse.

Indretninger til drift af pelsdyravl må ikke anbringes.

Afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon må ikke finde sted, og affald ikke henkastes på arealet.

Type C - der væsentligst tænkes anvendt m.h.t. arealet mellem 300 m grænsen og de offentlige veje omkring søen - får følgende indhold:

På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlet beplantning finde sted, hvorved bemærkes, at tilladelse til bebyggelse i almindelighed vil kunne forventes meddelt bortset fra bygninger til industrielt brug og større samlede bebyggelser. Bebyggelser kræver nævnets godkendelse af tegninger,farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan.

Ej heller må drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o. lign. anbringes uden nævnets samtykke.

Indretninger til drift af pelsdyravl må ikke anbringes.

Afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon må ikke finde sted, og affald må ikke henkastes på arealet.

I enkeltheder bliver ordningen herefter følgende, hvorved bemærkes, at arealangivelserne må betragtes som omtrentlige:

I. Esrum Kloster by, Esbønderup sogn.

Fredningsforslaget omfatter følgende ejendomme:

A.

Nr. 1: Matr. nr. 1a og 17b (Esrumgaard - med påhvilende landbrugsforpligtelse), tilhørende godsejer Aage Lützen, Esrum.

Nr. 2: Matr. nr. 4e, 36, 45, 17a, 19a og 19c (Esrum Møllegaard - med påhvilende landbrugsforpligtelse), tilh. direktør Georg Pedersen, Fru Gyllembourgsvej 6, Kbh. F.

B.

Nr. 3: Matr. nr. 3a, tilh. købmand Rich. Witoslawsky, Esrum.

Nr. 4: Matr. nr. 33b, tilh. mekaniker Carlo Stokkerup, Esrum.

Nr. 5: Matr. nr. 32a, tilh. fru Ida K. A. Poulsen, Esrum.

Nr. 6: Matr. nr. 32c, tilh. fru Marie Olsen, Esrum.

Nr. 7: Matr. nr. 4a og 4e under Esrum Møllegaard, jfr. foran under nr.2

Nr. 8: Matr. nr. 3g, tilh. murermester Anders Madsen og cand. pharm. Orla A. Bjørn Madsen, Munkevej, Esrum.

Nr. 9: Matr. nr. 3n, tilh. snedker H. Lindegaard Pedersen, Esrum.

Nr. 10: Matr. nr. 3e og 3f, tilh. fru Erna K. Andersen, Esrum.

Nr. 11: Matr. nr. 3t, tilh. chauffør Marius Jensen, Esrum.

Nr. 12: Matr. nr. 3p. tilh. fotograf Otto Nielsen, Esrum.

Nr. 13: Matr. nr. 3u, tilh. snedker Osvald Jensen, Esrum.

Nr. 14: Matr. nr. 3l, tilh. fru Gunna F. Hansen, Esrum.

Nr. 15: Matr. nr. 3k, tilh. vognmand Osvald Jensen, Esrum

C.

Nr. 16: Matr. nr. 4b, 4c og 4g henhørende under Esrum Møllegaard, se foran under nr. 2.

Nr. 17: Matr. nr. 1c, tilh. Esbønderup-Nødebo kommune.

Nr. 18: Matr. nr. 2c, tilh. restauratør Vilh. Nielsen, Esrum.

Nr. 19: Matr. nr. 39v, tilh. statsskovbruget.

Nr. 20: Matr. nr. 30, Esrum Kloster, tilh. Staten (indenrigsministeriet)

Nr. 21: Matr. nr. 3m, tilh. barber Daniel Olsen, Esrum.

Nr. 22: Matr. nr. 3r, tilh. snedkermester Ludvig A. Petersen, Esrum.

Nr. 23: Matr. nr. 33a, tilh. bagermester G. A. Tipperup Poulsen, Esrum.

Nr. 24: Matr. nr. 33c, tilh. fru A. Larsen, Esrum.

Med hensyn til disse ejendomme bestemmes følgende:

ad A:

Nr. 1: Matr. nr. 1a og 17b fredes efter type A og type B, hvilken

fredning omfatter 12,4 ha indenfor 100 m søgrænse og 20,8 ha mellem 100 og 300 m grænsen.

Udover 300 m grænsen strækkes fredningen ikke.

Erstatningen til ejeren godsejer Aage Lützen fastsættes til 14.000 kr.

Nr. 2: Esrum Møllegaard fredes efter type A og type B, hvilken fredning kommer til at omfatte dele af matr. nr. 4e og 19a og i sin helhed 36, 45, 17a og 19c. Udover 300 m grænsen strækkes fredningen ikke.

Arealernes størrelse er indenfor 100 m søgrænsen 4,8 ha og mellem 100 og 300 m grænsen 9,6 ha, hvorved bemærkes, at størstedelen af arealerne (nemlig 11,4 ha) ligger indenfor skovgrænsen (300 m fra statsskov).

Erstatningen til ejeren direktør Georg Pedersen fastsættes til 3000 kr.

Ad B:

De under B anførte ejendomme er medtagne efter Nationalmusæets ønske, der tiltrædes af nævnet ud fra den betragtning, at bevarelsen af Esrum Kloster (det interessanteste af de danske klostre) er et naturligt led i en fredning, der tager sigte på alle Esrum søs omgivelser, herunder ikke blot, hvad der nu er synligt, men også, hvad der senere måtte blive fremdraget.

M.h.t. disse ejendomme bestemmes herefter:

a: Det er forbudt at fjerne ruinrester uden Nationalmuseets samtykke.

b: Det nævnte musæum skal have ret til at afdække ruiner mod fuld erstatning og restituering af den tidligere tilstand.

c: Yderligere bebyggelse uden museets samtykke er forbudt m.h.t.:

matr. nr. 3a
" " 33b
" " 32a
" " 32c

M.h.t. disse 4 ejendomme gælder yderligere, at Nationalmusæet skal have underretning om fund af murværker, fundamenter og begravelser, der fremkommer ved gravninger på de pågældende ejendomme.

d: Ethvert påtænkt byggeforetagende skal med 6 ugers varsel anmeldes for Nationalmusæet m.h.t.:

Matr. nr. 4a og 4e, fsv. 4e angår dog kun for den dels vedkommende der ligger nord for forlængelsen af sydskellet for 4a
matr. nr. 3g
" " 3n

matr. nr. 3e og 3f
" " 3t
" " 3p
" " 3u
" " 3l
" " 3k

Den nævnte anmeldelsespligt skal også gælde m.h.t. fund af murrester, fundamenter og begravelser, der fremkommer ved gravning på de pågældende ejendomme.

Vedr. de under a, b og d anførte forbud og påbud skønnes der ikke at være grund til at yde nogen erstatning, da de formentlig ikke går ud over, hvad lovens ordlyd og enmaturlig gennemførelse af dens formål kræver.

M.h.t. de under c anførte begrænsninger i ejerens beføjelser ydes der følgende erstatninger:

Købm. Rich. Witoslawsky 2000 kr. (matr. nr. 3a)
Mekaniker Carlo Stokkerup 1000 kr. (matr. nr. 33b)
Fru Ida K. A. Poulsen 800 kr. (matr. nr. 32a) og
Fru Marie Olsen 800 kr. (matr. nr. 32c).

Herved tilføjes dog følgende: Såfremt der i tilfælde af ildsvåde eller anden undergang måtte blive tale om genopførelse af de nævnte 4 ejendomme, og såfremt Nationalmusæet skulle nægte sit samtykke hertil, skal spørgsmålet om en forhøjelse af erstatningen kunne indbringes for nævnet.

Ad C:

De under C. anførte ejendomme holdes udenfor fredningen.

Det samlede erstatningsbeløb for Esrum Kloster by udgør således: 21.600 kr.

II. Plejelt by, Tikøb sogn.

Fredningsforslaget omfatter følgende ejendomme:

A:

Nr. 25: Matr. nr. 3a, tilhørende gårdejer Mads Nielsen Madsen, Plejelt (landbrugsforpligtelse).

Nr. 26: Matr. nr. 3e og 30 tilh. gårdejer Georg Jensen, Plejelt (landbrugsforpligtelse på 3e).

Nr. 27: Matr. nr. 1a og 2a, tilh. fabrikant Rich. Hjort Hansen, Christiansholmsvej 14, Klampenborg (landbrugsforpligtelse).

Nr. 28: Matr. nr. 5a, tilh. gårdejer Johs. Svendsen, Plejelt (landbrugsforpligtelse).

Nr. 29: Matr. nr. 2d og 5m, tilh. arkitekt Charles J. Schou og hustru, Norsvej 6, Kbh. V.

Nr. 30: Matr. nr. 4a og 7a, tilh. fiskeeksportør Wernersen, Snorresgade 5, Kbh. S. Disse matr. nr. er nu sammenlagt til eet, nemlig 4a.

Nr. 31: Matr. nr. 4h og 7f, tilh. læge Johs. Ipsen, Ved Volden 12, Kbh. K.

Nr. 32: Matr. nr. 4g og 7e, tilh. G. K. F. Fonden, Edelsmindevej 4, Kbh. Brønshøj.

Nr. 33: Matr. nr. 4f og 7d, tilh. frøken Betty Ponsaing, Ø. Farimagsgade 63 B, Kbhv. Ø.

Nr. 34: Matr. nr. 3q, tilh. fabrikant Alb. Wallin, Bomhoffs Have 8 st.tv., Kbh. V.

B:

Nr. 26a: Matr. nr. 3d, 3n, 3p, 5h og 5g, tilh. gårdejer Georg Jensen, Plejelt.

Nr. 35: Matr. nr. 5i, tilh. tømrer Jens Jensen, Plejelt.

Nr. 36: Matr. nr. 5k, tilh. vognmand A. F. S. Andersen, Plejelt.

Nr. 37: Matr. nr. 5l, tilh. vognmand Laur. Petersen, Plejelt.

Nr. 29a: Matr. nr. 6c, tilh. arkitekt Ch. J. Schou og hustru, Norsvej 6, Kbh. V.

Med hensyn til disse ejendomme bestemmes følgende:

Ad A:

Nr. 25: Matr. nr. 3a (Sønderborggaard) henføres under type A (3,4 ha) og type B (8 ha). Der tillægges ejeren, gårdejer M. N. Madsen i erstatning 5000 kr.

Nr. 26: Matr. nr. 3e og 3o henføres under type B, for sidstnævnte nummers vedk. dog med den begrænsning, at fredningen kun gennemføres indtil det sydlige skel af matr. nr. 5h og 5l. Fredningen omfatter herefter ca. 4 ha, og erstatningen til ejeren, gårdejer Georg Jensen fastsættes til 1200 kr.

Nr. 27: Matr. nr. 1a og 2a (Sonnerupgaard) henføres under type A (7,5 ha) og type B (15,2 ha) samt type C (2,1 ha), hvilket sidste kun vedrører 1a. Erstatningen til ejeren fabrikant Rich. Hjort Hansen fastsættes til 12.500 kr.

Nr. 28: Matr. nr. 5a findes det påkrævet at medtage under fredningen, skønt ejendommen ikke ligger mellem søen og amtsvejen, men på den

anden side af denne, idet ellers en meget smuk udsigt over søen fra Helsingørvejen ville gå tabt. Arealet udgør 1,43 ha og findes at burde henføres under type C, således at bebyggelse ikke helt udelukkes. Erstatningen til ejeren, gårdejer Johs. Svendsen fastsættes til 1000 kr.

Nr. 29: Matr. nr. 2d og 5m henføres under type B. Ved erstatningens fastsættelse tages der på den ene side hensyn til, at fredningen er af værdi for ejeren, på den anden side til, at der er udstykningsmuligheder. Det drejer sig om ca. 4,3 ha. Erstatningen til arkitekt Charles J. Schou og hustru fastsættes til 1200 kr. Matr. nr. 5m fredes kun til 300 m linien.

Nr. 30: M.h.t. matr. nr. 4a er det blevet tilladt ejeren, fiskeeksportør Wernersen på visse betingelser (der er tinglyst) at opføre en enkelt ejendom, hvorefter ejeren har frafaldet erstatning. Ejendommen fredes iøvrigt efter type A.

Nr. 31: Matr. nr. 4h og 7f henføres under type A uden erstatning under hensyn til, at den samlede fredning er til betydelig fordel for ejeren, som ej heller har forlangt erstatning.

Nr. 32: Det samme gælder matr. nr. 4g og 7e.

Nr. 33: Det samme gælder matr. nr. 4f og 7d.

Nr. 34: Det samme gælder matr. nr. 3q.

Ad B:

De under B opførte ejendomme udgår af fredningen.

Det samlede erstatningsbeløb for Plejelt by udgør således 20.900 kr.

III. Harreshøj og Saane samt enkelte ejendomme i Jonstrup, Tikøb sogn.

Fredningsforslaget omfatter følgende ejendomme:

A:

Nr. 38: Matr. nr. 7 af Harreshøj, tilh. Einer Hermann Viggo Hansen, Harreshøj.

Nr. 39: Matr. nr. 3a af Harreshøj, tilh. direktør O. Thielst, Vangehus pr. Esrum.

Nr. 40: Matr. nr. 2a og 6c af Harreshøj samt nr. 6, 2a, 2b og 3 af Saane, tilh. apoteker Oluf Poulsen, Svanemøllevej 1, Kbh. Ø.

Nr. 41: Matr. nr. 1b og 1h af Saane samt nr. 2g og 2k af Jonstrup, tilh. husmand J. Frederik Nielsen, Jonstrup.

Nr. 42: Matr. nr. 1o af Saane, tilh. grosserer Ove Bang Jacobsen, Emdruphuse 24, Kbh. Ø.

Nr. 43: Matr. nr. 1m af Saane, tilh. fru Inga Nielsen, Saxhøjvej 20, Kbh. Valby.

Nr. 44: Matr. nr. 1k tilh. arkitekt Harald Willerup, Østerbrogade 7, Kbh. Ø.

Nr. 45: Matr. nr. 1p af Saane, tilh. læge Find Andersen, Foraarsvej 24, Charlottenlund.

Nr. 46: Matr. nr. 1l af Saane, tilh. arkitekt Ejner Wulff, Sønderjyllands Alle 11, Kbh. F.

Nr. 47: Matr. nr. 1n af Saane, tilh. gartner H. Lindskov Hansen, Kjærsalle 15, Søborg.

Nr. 48: Matr. nr. 1g af Saane, tilhørende fru Karen Andersson, Saane.

Nr. 49: Matr. nr. 1a og 5a af Saane, tilhørende A/S Dansk Film Co., Mynstersvej 1, Kbh. V.

Nr. 50: Matr. nr. 1d og 5b af Saane, tilh. hovmester Johs. Olsen, Saane.

Nr. 51: Matr. nr. 5c og 1e af Saane, tilh. fabrikant Vestenskov Olsen, Valbirkvej 10, Hellerup.

Nr. 52: Matr. nr. 1f af Saane samt 2b og 2c af Jonstrup, tilh. parcellist Aage Christensen, Jonstrup.

B:

Nr. 40a: Matr. nr. 1i, 4b og 7 af Saane, tilh. apoteker O. Poulsen, (jfr. nr. 40).

Nr. 49a: Matr. nr. 1c, 2c, 4c og 4d, tilh. Dansk Film Co. (jfr.nr.49).

Nr. 53: Matr. nr. 6b af Harreshøj, tilh. fru Petrea Alberta Svendsen, Harreshøj.

Nr. 54: Matr. nr. 6 af Harreshøj, tilh. maler C. J. G. Larsen og frk. Anna Sophie Larsen, Harreshøj.

Nr. 55: Matr. nr. 8a, 8c, 8d, 8e og 8f af Saane, tilh. direktør Carl Vilh. Holm, Tikøb.

Nr. 56: Matr. nr. 4a af Saane, tilh. gårdejer N. P. Petersen, Saane.

Nr. 57: Matr. nr. 8b af Saane samt nr. 1c af Jonstrup, tilh. forfatter Hans Scherfig, Tikøb.

Med hensyn til de under A anførte ejendomme bestemmes følgende:

Nr. 38: Matr. nr. 7 af Harreshøj, på hvilken ejendom der hviler landbrugsforpligtelse, fredes forsåvidt angår arealet syd for vejen efter type C (ca 2 ha; grundskyld 2000 kr.). Der tillægges ejeren landmand Einer Herman Viggo Hansen i erstatning 600 kr.

Nr. 39: Matr. nr. 3a af Harreshøj (landbrugsforpligtelse) fredes efter

type A, delvis dog modificeret således: På hele ejendommen må der vest for amtsvejen ikke finde yderligere bebyggelse sted. På ejendommens nordlige del (vest for amtsvejen) må der nord for en linie, gående fra det under opførelse værende hus ved amtsvejen (tilladelse til denne opførelse er meddelt) til det sted, hvor 100 m grænsen fra søen skærer sydskellet ikke plantes træer bortset fra at der på de lavere dele af arealet kan plantes træer efter nævnets nærmere godkendelse. Såfremt der plantes læhegn, må dettes højde ikke overstige 1,25 m. Den del, der således ikke - eller kun med tilladelse - må beplantes, udgør ca. 7 ha. Grundskyldsværdien for hele ejendommen er 30.800 kr.

Ved erstatningens fastsættelse tages der hensyn til, at den sydlige del er udnyttet som frugtplantage og næppe i nogen overskuelig fremtid ønskes bebygget.

Erstatningen til ejeren direktør O. Thielst fastsættes herefter til 6000 kr.

ad nr. 40: Matr. nr. 6c (ca. 1,8 ha) og den del af matr. nr. 2a (begge af Harreshøj), der ligger nord for markvejen og vest for landevejen (ca. 18 ha) fredes efter type A. I Saane fredes matr. nr. 6, 2b, 2a og 3 efter type A (ca. 17 ha) og type B (ca. 28 ha). På ejendommen hviler - bortset fra 6c af Harreshøj - landbrugsforpligtelse, og grundskyldsværdien af samtlige arealer under ejendommen er 110.800 kr.

Erstatningen til ejeren, apoteker Oluf Poulsen fastsættes til 22.000 kr. Det bemærkes herved, at visse dele af ejendommen (Skovlund) er fredet ved kendelse af 6/9 1940.

ad nr. 41: Matr. nr. 1b og 1h af Saane - hvorpå der hviler landbrugsforpligtelse - samt nr. 2g og 2h af Jonstrup fredes efter type B (6 à 7 ha). Grundskyldsværdien er 6900 kr.

Erstatningen til ejeren, husmand J. Frederik Nielsen, fastsættes til 3000 kr.

ad nr. 42: Matr. nr. 1o af Saane (grosserer Ove Bang Jacobsen) fredes - uden erstatning - efter type A.

ad nr. 43: Det samme gælder matr. nr. 1m af Saane (fru Inga Nielsen).

ad nr. 44: Det samme gælder matr. nr. 1k af Saane (arkitekt Harald Willerup).

ad nr. 45: Det samme gælder matr. nr. 1p af Saane (læge Find Andersen).

ad nr. 46: Det samme gælder matr. nr. 1l af Saane (arkitekt Ejner Wulff, hvem der - betingelsesvis - er givet tilladelse til opførelse af et nyt hus).

ad nr. 47: Det samme gælder matr. nr. 1n af Saane (gartner Lindskov Hansen).

ad nr. 48: Matr. nr. 1g af Saane fredes efter type B (godt 5 ha).

Der er landbrugsforpligtelse på ejendommen, hvis grundskyldsværdi er 5500 kr. Der tillægges ejeren fru Karen Andersson i erstatning 2000 kr.

ad nr. 49: Af denne ejendom (Sølyst) fredes matr. nr. 5a af Saane i sin henhed (ca. 1,3 ha) efter type A og matr. nr. 1a af Saane delvis (ca. 3,3 ha) efter type B.

Der er landbrugsforpligtelse på disse matr. numre. For hele ejendommen er grundskyldsværdien 13.500 kr.

Som erstatning tillægges der ejeren Dansk Film Co. 2000 kr.

ad nr. 50: Matr. nr. 5b af Saane fredes i sin helhed og nr. 1d af Saane delvis (ialt 1,1 ha) efter type A, medens resten af nr. 1d (4,5 ha) fredes efter type B.

Grundskyldsværdien er 5400 kr. I erstatning til ejeren hovmester Johs. Olsen udredes 2000 kr.

ad nr. 51: Matr. nr. 5c af Saane fredes i sin helhed og nr. 1e af Saane delvis (ialt noget over 2 ha) efter type A, medens resten af nr. 1e (ca. 3 ha) fredes efter type B.

Grundskyldsværdien er 5400 kr., og der er landbrugsforpligtelse på ejendommen.

Erstatningen til ejeren, fabrikant Vestenskov Olsen fastsættes til 2500 kr.

ad nr. 52: Matr. nr. 1f af Saane samt nr. 2b og 2c af Jonstrup fredes dels efter type A (ca. 2½ ha), dels efter type B (ca. 11 ha). Grundskyldsværdien er 14.800 kr.

Erstatningen til ejeren, parcellist Aage Christensen fastsættes til 12.000 kr.

Vedr. B bestemmes:

De herunder nævnte ejendomme bør udgå af fredningen - dog at spørgsmålet om fredning af udsigten fra Højbjerg (nr. 4a af Saane) eventuelt vil være at afgøre under en særlig sag.

Det samlede erstatningsbeløb for Harreshøj og Saane med enkelte ejendomme i Jonstrup udgør således 52.100 kr.

IV. Jonstrup by, Tikøb sogn
og
Danstrup by, Asminderød sogn.

Fredningsforslaget omfatter følgende ejendomme af Jonstrup:

A.

Nr. 58: Matr. nr. 1c, tilh. forfatteren Hans Scherfig, Tikøb.

Nr. 59: Matr. nr. 2a, 2e og 2f (landbrugsforpligtelse), tilh. grosserer Svend Schultz, Brøndegaard, Jonstrup.

Nr. 60: Matr. nr. 2b og 2c (landbrugsforpligtelse), tilh. parcellist Aage Christensen, Jonstrup.

Nr. 61: Matr. nr. 2g og 2h, tilh. parcellist Jens Frederik Nielsen, Jonstrup.

Nr. 62: Matr. nr. 3d og 5a, tilh. direktør A. Frigast Larsen, Søbækgaard, Fredensborg (landbrugsforpligtelse).

Nr. 63: Matr. nr. 4b og 10 (landbrugsforpligtelse) tilh. landmand Hans Larsen, Jonstrup.

Nr. 64: Matr. nr. 4c og 5l, tilh. lektor Laurs Høeg, Willemoesgade 8, Kbh. Ø.

Nr. 65: Matr. nr. 4d og 5b (landbrugsforpligtelse), tilh. parcellist Henry J. Vesten Jørgensen, Jonstrup.

Nr. 66: Matr. nr. 5c (landbrugsforpligtelse), tilh. landmand Karl Chr. Andersen, Endrup pr. Fredensborg.

Nr. 67: Matr. nr. 9a (landbrugsforpligtelse), tilh. arbejdsmand Peter Andreasen, Jonstrup.

B:

Nr. 68: Matr. nr. 1a (landbrugsforpligtelse), tilh. gårdejer Peter Mogensen, Tikøb.

Nr. 69: Matr. nr. 3a (landbrugsforpligtelse), tilh. Helge Larsen, Jonstrup.

Nr. 70: Matr. nr. 4a, tilh. konsulinde Dagmar J. Owesen, Halls Alle 10, Kbh. V.

Nr. 71: Matr. nr. 8 (landbrugsforpligtelse), tilh. gartner Rob. Bendtsen, Jonstrup.

Nr. 72: Matr. nr. 9b, tilh. arbm. Peter Andreasen, Jonstrup.

C:

Endvidere følgende ejendomme af Danstrup:

Nr. 73: Matr. nr. 1a (landbrugsforpligtelse), tilh. landmand Jens Jørgensen, Danstrup.

Nr. 74: Matr. nr. 1f (landbrugsforpligtelse) tilh. gårdejer Jørgen Nielsen, Danstrup.

Nr. 75: Matr. nr. 1i, 11 og 12, tilh. fru Amanda Jensen, Danstrup.

Nr. 76: Matr. nr. 9 og 10, tilh. Statsskovbruget.

Nr. 77: Matr. nr. 13, tilh. kemigraf Orla Adrian, Humlebækgade 23, Kbh.N.

Nr. 78: Matr. nr. 14, tilh. fru Caroline M. Petersen, Danstrup.

Med hensyn til disse ejendomme bestemmes:

Ad A:

ad nr. 58: Denne ejendom er behandlet under Harreshøj og Saane, løbe nr. 57.

ad nr. 59: Matr. nr. 2f fredes efter type A, medens matr. nr. 2e fredes efter type B. Ligeledes efter type B fredes matr. nr. 2a således:

dels den del, der ligger vest for Søvejen, dels den del, der ligger mellem Søvejen og Tikøbvejen, således at grænsen i sidstnævnte hens. fastsættes til at være den linie, der forbinder et punkt, beliggende 200 m mod nord ad Tikøbvejen, med det sydøstlige hjørne af matr. nr. 2c (ca. 1⅓ ha).

Hele det fredede areal udgør herefter ca. 10 ha, og erstatningen til ejeren, grosserer Svend Schultz fastsættes til 4000 kr.

ad nr. 60: Matr. nr. 2b og 2c (Aage Christensen) er behandlet under Harreshøj og Saane, løbe nr. 52.

ad nr. 61: Matr. nr. 2g og 2h (J. Fr. Nielsen) er behandlet under Harreshøj og Saane, løbe nr. 41.

ad nr. 62: Matr. nr. 3d og 5a (Søbækgaard) fredes efter type A og B. Under type A kommer 9 ha af nr. 5a, medens resten af 5a og hele 3d udgør 19 ha (altså under type B).

Erstatningen til ejeren, direktør A. Frigast Larsen fastsættes til 11.000 kr. (grundskyldsværdi 29.700 kr.)

ad nr. 63: Matr. nr. 4b og 10 (ca. 3 ha) fredes efter type B. Erstatningen til ejeren, landmand Hans Larsen fastsættes til 1000 kr. (grundskyldsværdi 2400 kr.)

ad nr. 64: Matr. nr. 4c og 5d fredes efter type B. Der tillægges ikke ejeren, lektor Høeg nogen erstatning, da fredningen af omgivelserne er en fordel for ejendommen.

ad nr. 65: Matr. nr. 4d og 5b (ca. 4 ha) fredes efter type B.

Erstatningen til ejeren, parcellist Vesten Jørgensen fastsættes til 1000 kr. (grundskyldsværdi 3600 kr.)

ad nr. 66: Herom henvises til Endrup, løbe nr. 84.

ad nr. 67: Af matr. nr. 9a fredes under type B den del, der ligger vest for Søvejen, 1,25 ha.

Erstatningen til ejeren, arbm. Peter Andreasen fastsættes til 500 kr.

ad B og C.

De her anførte ejendomme udgår af fredningen, hvorved bemærkes, at skoven Karinelund (4a Jonstrup) er fredet ved kendelse af 6/9 1940

samt at ejendommene i Danstrup i det væsentligste ligger indenfor 300 m grænsen fra skov og derfor ikke uden tilladelse kan bebygges.

Det samlede erstatningsbeløb for Jonstrup udgør herefter 17.500 kr.

V. Endrup by, Asminderød sogn,

samt enkelte ejendomme i Fredensborg og Jonstrup.

Fredningsforslaget omfatter følgende ejendomme:

A:

Nr. 79: Matr. nr. 2g, 3a, 6a, 23, 24b, 4a og 4g, alle med undtagelse af 4g med landbrugsforpligtelse. Ejer: snedkermester og gårdejer Johs. Andersen, Endrup.

Nr. 80: Matr. nr. 4e, 7d, 7k og 16a, alle med undtagelse af 7k med landbrugsforpligtelse. Ejer: parcellist Erling Eriksen, Endrup.

Nr. 81: Matr. nr. 4h. Ejer: boghandler Jørgen Halkier, Strandvej 16 C, Kbh. Ø.

Nr. 82: Matr. nr. 6b, 7f, 15 og 6e, alle med undtagelse af 6e med landbrugsforpligtelse. Ejer: landmand Lars Jørgen Jensen, Endrup.

Nr. 83: Matr. nr. 7c (landbrugsforpligtelse). Ejer: landmand H.L.A.M. Larsen, Endrup.

Nr. 84: Matr. nr. 8b og 17, begge med landbrugsforpligtelse. Ejer: landmand Karl Christian Andersen, Endrup.

B:

Nr. 85: Matr. nr. 1a, 27, 1i, 31b, 1e, 5f og 6c (8c er inddraget). Ejer: plantageejer Hardy Hansen, Endrup.

Nr. 86: Matr. nr. 1g og 32. Ejer: overkelner L. K. Reinholdt Jacobsen, Olfert Fischersgade 4, 3' sal, Kbh. K.

Nr. 87: Matr. nr. 2a og 2f. Ejer: gårdejer Knud Larsen, Endrup.

Nr. 88: Matr. nr. 2d og 11l. Ejer: gårdejer P. Bisgaard, Endrup.

Nr. 89: Matr. nr. 2m. Ejer: gårdejer H. Brogaard Petersen, Endrup.

Nr. 90: Matr. nr. 20 og 11h. Ejer: værkfører S. Svensson, Asserbo møbelfabrik, Liseleje.

Nr. 91: Matr. nr. 2p, 11b og 11c. Ejer: skovarbejder C. O. Frølgaard, Endrup.

Nr. 92: Matr. nr. 2r. Ejere: frk. Marie Rasmussen og frk. Marie Møller, Endrupvej 17, Fredensborg.

Nr. 93: Matr. nr. 3b. Ejer: direktør Eriksen, Toftehuset, Endrup.

Nr. 93a: Matr. nr. 5a og 22. Ejer: gårdejer J. P. Nielsen, Endrup.

Nr. 94: Matr. nr. 5e og 31a. Ejer: kommunelærer K. Nørholm, Endrupvej 37, Kbh. Ø.

Nr. 95:Matr.7a og 8a, konsulinde Dagmar J. Owesen, Danstruplund pr. Fredensborg.

Nr. 96:Matr. nr. 11a. Ejere: sygeplejerskerne, frk. Emma Jensen og frk. Louise Karlssen, Endrup.

Nr. 97:Matr. nr. 11d og 11e. Ejer: handelsmand Christen Larsen, Endrupvej 11, Fredensborg.

Nr. 98:Matr. nr. 11f, 11g og 11i. Ejer: fru Inger K. Hvid, Endrupvej 9, Fredensborg.

Nr. 99:Matr. nr. 11k. Ejer: arbm. Herman Petersen, Endrupvej 5, Fredensborg.

Nr.100:Matr. nr. 11m. Ejer: smedemester V. J. Sandahl, Fredensborg.

Nr. 101:Matr. nr. 24a og 25. Ejer: fru Karen Jørgensen, Endrup.

Nr.102:Matr. nr. 28 og 29. Ejer: tegner V. H. Jørgensen, Endrup.

Nr.103:Matr. nr. 30. Ejer: frk. C.K.P. Jørgensen, Endrup.

Nr.104:Matr. nr. 16b. Ejere: Sigfred Johansen og hustru, Endrup.

Ad A bestemmes følgende:

De under nr. 79 anførte matr. numre henføres dels under type A (ca. 14 ha), dels under type B (ca. 30 ha), dog kun forsåvidt angår matr. nr. 2q, 3a og 6a, idet de øvrige numre (23, 24b, 4a og 4g) skønnes at burde holdes udenfor fredningen.

Under samme ejer hører matr. nr. 1g og 1f af Fredensborg, på hvilke der hviler landbrugsforpligtelse (samt 1aa og 1ab af Fredensborg, der er fredet ved kendelse af 14/11 1935).

Disse 2 først anførte matr. numre henføres dels under type A (ca. 3,5 ha), dels under type B (ca. 2 ha).

Der tillægges ejeren, snedkermester og gårdejer Johs. Andersen (Endrupgård) - der har bemærket, at han ønsker at sælge hele søbredden, ca. 2 km i længden, ialt ca. 20 ha, til sommerhusbebyggelse, og at der for en tredjedel af dette areal er budt ham 150.000 kr. - i erstatning 20.000 kr.

Til grundværdiskyld er hele ejendommen (ca. 200 td. land) takseret til 92.900 kr.

De under nr. 80 anførte matr. numre henføres under type A fsv. angår matr. nr. 7d, 7k og - delvis - 16a, under type B fsv. angår 4e og - delvis - 16a. Arealet under type A udgør 2,2 ha og under type B 1,8 ha.

Det bemærkes herved, at der m.h.t. matr. nr. 16a kun sigtes til den del, der ligger mellem vejen og søen.

Som erstatning tillægges der ejeren parcellist Erling Eriksen 2000 kr. Grundskyldsværdien for hele ejendommen er 5600 kr.

Det under nr. 81 anførte matr. nr. henføres under type B. Efter ejerens ønske gives der ham ret til at opføre en garage på betingelse af, at nævnet kan godkende tegningen m.m. Herefter vil der ikke være at tillægge ejeren (boghdl. Halkier) nogen erstatning.

De under nr. 82 anførte matr. nr. henføres fsv. angår matr. nr. 6b, 15 og 7f under type A (ialt ca. 7 ha) og fsv. angår matr. nr. 6e under type B (2,25 ha).

Som erstatning tillægges der ejeren, landmand Lars Jg. Jensen 5000 kr.

Grundskyldsværdien er for hele ejendommen 10.300 kr. Selv mener ejeren, at hans arealer til udstykning har en værdi af ca. 55.000 kr.

Det under nr. 83 anførte matr. nr. henføres under type B (ca. 2,5 ha).

Som erstatning tillægges der ejeren, landmand H. L. A. M. Larsen 800 kr. Grundskyldsværdien er 2500 kr.

De under nr. 84 nævnte matr. nr., hvortil kommer - som hørende under samme ejer - matr. nr. 5c af Jonstrup henføres dels under type A (2,75 ha), dels under type B (3,5 ha). Arealet er p.g.a. fugtighed delvis ubebyggeligt.

Erstatningen til ejeren, landmand Karl Kristian Andersen fastsættes til 1500 kr.

Den samlede erstatning for Endrup (og de forannævnte arealer af Fredensborg og Jonstrup) udgør herefter 29.300 kr.

De under B anførte matr. numre findes at burde udgå af fredningen

Herved bemærkes dog, at for de ejendomme, der ligger indenfor 300 m fra skovgrænsen (matr. nr. 2f, 2d, 11l, 2m, 2r, 2o, 11h, 11b, 11c, 11d, 11g, 11i, 11m, 11a og 11k) gælder naturligvis naturfredningslovens bestemmelser."

I det følgende omhandles under VI, VII og VIII arealer henholdsvis i Fredensborg, Asminderød og Sørup Hegn (Indhegning), Asminderød sogn; i Sørup by, Asminderød sogn; i Stenholtsvang, Nødebo sogn samt Nødebo. Disse afsnit af kendelsen udelades her, idet fredningen af disse arealer, løbe nr. 105-262, bortfalder i henhold til den nedenfor omtalte indskrænkning af fredningsområdet, alene med undtagelse af løbenummer 108: matr. nr. 1d, 1e, 1u, 1ø og 1æ af Fredensborg, tilhørende gårdejer Knud Larsen, Fredensborg, hvorom det i kendelsen hedder: "De under nr. 108 anførte matr. nr. 1d og 1e af Fredensborg henføres - med undtagelse af den del af matr. nr. 1d, der ligger øst for matr. nr. 1æ - dels under type A (2,75 ha), dels

under type B (ca.3½ ha). Matr. nr. 1u fredes efter type A . Matr. nr. læ og lø er fredet ved kendelse af 20/7 1936.

De nævnte arealer er ikke særskilt grundskyldsvurderede. Der tillægges ejeren, gårdejer Knud Larsen, i erstatning 2500 kr."

I kendelsens konklusion bestemmes det, at kendelsen - med fredningsnævnet for Frederiksborg amt, Danmarks naturfredningsforening og Nationalmuseet (hver for sig eller i forening) som påtaleberettigede - vil være at tinglyse på de vedkommende ejendomme, nemlig:
1) ved retten for Kronborg vestre birk forsåvidt angår de under I A og B samt VIII A, C og D anførte ejendomme,
2) ved Helsingør købstads ret m.m. forsåvidt angår de under II A, III A, IV A samt matr. nr. 5c af Jonstrup, V A, VI A og B og VII A anførte ejendomme.

Med hensyn til fordelingen af erstatningsudgiften, som efter kendelsen andrager 190.900 kr. bemærkes det, at fredningen efter nævnets skøn er af værdi for hovedstadens befolkning samt for Helsingør og Hillerød kommuners befolkning, og at fordelingen herefter fastsættes således:

København og Frederiksberg en tredjedel, at fordele efter indbyggerantal, altså 63.633 kr. 34 øre; Hillerød og Helsingør kommune hver 10.000 kr., statskassen to tredjedel af resten eller 71.511 kr. 11 øre og Frederiksborg amt en tredjedel af resten eller 35.755 kr. 55 øre.

I kendelsen er der under nr. 34, 42, 43, 59, 81 og 90 foretaget nogle siden dens afsigelse skete adresseforandringer. Endvidere bemærkes:

ad 1b. nr. 2: ejendommen tilhører nu Esrum Møllegaard A/S

ad 1b. nr. 26: matr. nr. 30 er fejlskrift for matr. nr. 3o.

ad 1b. nr. 27: ejendommens nuværende ejer er direktør F. H. Acker, Sonnerupgaard, Plejelt, til hvem erstatningen vil være at udbetale.

ad 1b. nr. 30: ejendommens rette ejer er gårdejer, sognefoged Chr. Jensen, Plejelt.

ad 1b. nr. 41: matr. nr. 2k af Jonstrup er fejlskrift for matr. nr. 2h af Jonstrup.

ad 1b. nr. 44: ejendommens ejer er nu den i uskiftet bo hensiddende fru Vibeke Willerup, Østerbrogade 7, København Ø.

ad 1b. nr. 62: ejendommen tilhører nu ejendomsaktieselskabet Sønderstrandhus, Vestersøgade 78, København K., men erstatningen tilkommer den tidligere ejer, direktør A. Frigast Larsen, der har transporteret erstatningskravet til Kjøbenhavns handelsbank, St. Kongensgade afd.

ad 1b. nr. 64: matr. nr. 5[1] er en fejlskrift for matr.nr. 5d Jonstrup
ad 1b. nr. 67: ejendommens nuværende ejer er fru Ingeborg Koefoed, Jonstrup.
ad 1b. nr. 79: matr. nr. 2g af Endrup er fejlskrift for matr. nr. 2q af Endrup.

Kendelsen er forelagt overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 19, 3. stk., hvorhos den er indanket af følgende lodsejere:

2) Esrum Møllegaard A/S
29) arkitekt Charles I. Schou
30) gårdejer Chr. Jensen, Plejelt
38) Einer H. V. Hansen
39) direktør O. Thielst
40, 40a) apoteker Oluf Poulsen
59) grosserer Svend Schultz
63) landmand Hans Larsen
65) parcellist Henry J. Vesten Jørgensen
79) gårdejer Johs. Andersen
80) parcellist Erling Eriksen
82) landmand Lars Jørgen Jensen
108) gårdejer Knud Larsen
145) toldkontrollør C. C. Møller
146) fru Kristine Fog Nielsen
148) frkn. May og Ellen Zachariae
151) fru Gerda Esvig
153) fiskeriforpagter Oskar Andersen
159) redaktør Anker Kirkeby
162) landmand Karl Sofus Jørgensen
164) tømrer Martin Hansen
166) telefonarbejder Sigurd Jensen
201) restauratørerne Svend og Hardy Jensen
218) gårdejer N. H. Larsen
219) Henning Østergaard Jensen
228) kontrollør H. P. Jensen
230) disponent F. E. Lystø
260a) stasskovvæsenet
262) direktør Folmer Heiberg Hansen

samt af Frederiksberg kommunalbestyrelse, Magistraten i Helsingør og Danmarks naturfredningsforening.

Overfredningsnævnet har den 8. og 9. september 1950 samt den

29. maj 1951 besigtiget de pågældende arealer og forhandlet med de ankende ejere og andre i sagen interesserede, hvorhos sagen har været drøftet i senere møder. Man har herunder som ovenfor nævnt besluttet at lade arealer af betydelig udstrækning udgå af fredningsområdet, hovedsagelig de statsskovvæsenet tilhørende arealer, som formentlig nyder tilstrækkelig beskyttelse mod skæmmende bebyggelse, og nogle arealer ved den sydlige ende af søen, af hvilke nogle allerede er stærkt bebyggede, medens andre ligger indenfor 300 m fra skov eller efter deres beskaffenhed er uegnede til bebyggelse. Herom er der under 1. og 5. marts 1951 givet vedkommende ejere meddelelse.

Ved den nævnte beslutning indskrænkes området for fredningen således, at denne kun omfatter de på vedhæftede kort mrk. Fr. 133 angivne arealer, hvor grænserne for det fredede område er vist med en enkeltskraveret bræmme. Vedrørende grænserne for de arealer indenfor det fredede område, som pålægges henholdsvis servitut A, B og C, i enkelte tilfælde dog med nogle særligt indrømmede lempelser, henvises til kortets signaturforklaring.

Hermed bortfalder fredningen helt forsåvidt angår de under kendelsens lb. nr. 29, 105, 106, 107 og 109-262 anførte ejendomme, medens der med hensyn til de arealer, der er nævnt under lb. nr. 1, 2,30, 40, 49, 79 og 108 sker en formindskelse af det fredede område.

Ved fredningens indskrænkning er anke i en række tilfælde bortfaldet.

Overfredningsnævnet finder, at bestemmelsen om, at landbrugsbygninger frit kan ændres, udvides eller ombygges efter landbrugets behov, der alene er optaget i fredningsservitutten af type A, også bør gælde for de af fredningsservitutterne af type B og C omfattede arealer.

Der er opnået følgende overenskomster med vedkommende lodsejer:

lb. nr. 38, matr. nr. 7 af Harreshøj by, Tikøb sogn, ejer: Ejnar Hermann Viggo Hansen.

Ejeren får tilladelse til at beplante med frugttræer den del af arealet, der ligger vest for en linie udgående fra et punkt beliggende 20 m fra ejendommens østskel, og som går vinkelret på vejen. På dette areal kan ejeren ligeledes anbringe et drivhus, hvis udseende og beliggenhed skal godkendes af fredningsnævnet. Det er en forudsætning, at ejerens arealer ikke iøvrigt må bebygges eller beplantes. Ejeren får tilladelse til at fjerne 3 egetræer i sydskellet. Erstatningen fastsættes til 2.000 kr.

lb. nr. 59, matr. nr. 2a, 2e og 2f af Jonstrup by, Tikøb sogn, ejer: grosserer Svend Schultz.

Trekanten mellem de to veje udgår af fredningen. Erstatningen fastsættes til 6.000 kr.

lb. nr. 65, matr. nr. 4d og 5b af Jonstrup by, Tikøb sogn, ejer: parcellist Henry J. Vesten Jørgensen.

Erstatningen fastsættes til 2.000 kr.

lb. nr. 80, matr. nr. 4e, 7d, 7k og 16a af Endrup by, Asminderød sogn, ejer: parcellist Erling Eriksen.

Overfredningsnævnet kunne gå med til, at der opføres et drivhus og et redskabsskur efter forudgående godkendelse fra fredningsnævnet af udseende og beliggenhed, samt tillade, at der føres en elektrisk luftledning over arealet fra vejen til en brønd omtrent midt på arealet. Erstatningen fastsættes til 6.000 kr.

lb. nr. 82, matr. nr. 6b, 7f, 15 og 6e af Endrup by, Asminderød sogn, ejer: landmand Lars Jørgen Jensen.

Man vedtog at ændre grænsen mellem det areal, som fredes efter servitut af type A, og det areal, som fredes efter servitut af type B, således at denne grænse for hele ejendommens vedkommende fastlægges i en afstand af 100 m fra søbredden, samt at tillade ejeren at plante frugttræer og læhegn på begge arealer.

Erstatningen fastsættes til 5.000 kr.

lb. nr. 108, matr. nr. 1d, 1e og 1u af Fredensborg by, Asminderød sogn. ejer: gårdejer Knud Larsen.

Overfredningsnævnet kunne gå med til, at der kan plantes frugttræer på det fredede areal.

Erstatningen fastsættes til 1400 kr.

Med hensyn til lb. nr. 2, matr. nr. 4e, 45, 17a, 19a og 19c af Esrum Kloster by, Esbønderup sogn, ejer: A/S Esrum Møllegaard vedtog man at imødekomme forskellige af ejeren fremsatte ønsker. Det tillades herefter, at ålekisten, der nu findes ved selve Møllegaarden, flyttes ned til indløbet af Esrum å, at der i forbindelse hermed opføres de fornødne bygninger til ålefiskeriets drift og til beboelse for ejer eller bestyrer af fiskeriet og anlægges telefonledning til ålekisten, at havnearealet bevares og eventuelt udvides, at der indrettes stejleplads, at huset på matr. nr. 17a ombygges eller genopføres efter fredningsnævnets forudgående godkendelse af tegninger, at der fremføres en luftledning til bygningernes forsyning med elektrisk strøm, og at bevoksningen langs søbredden udtyndes. Det bemærkes, at grusgraven og

tørvegraven og dermed det areal, som ejerne har ønsket at kunne beplante med frugttræer, ved den ovennævnte indskrænkning af fredningens omfang vil ligge udenfor det fredede område.

Der opnåedes ikke nogen overenskomst med ejeren angående erstatningsspørgsmålet.

Forlig vedrørende erstatningsspørgsmålet opnåedes endvidere ikke med nedennævnte ankende ejere, hvis arealer delvis er udgået af fredningen ved fredningsområdets indskrænkning:
30) gårdejer, sognefoged Chr. Jensen
40, 40a) apoteker Oluf Poulsen og
79) gårdejer Johs. Andersen,
og forlig er ejheller opnået med de ankende ejere:
39) direktør O. Thielst og
63) landmand Hans Larsen,
eller med den ikke ankende ejer:
1) godsejer Aage Lützen, hvis areal delvis er udgået af fredningsområdet ved dettes indskrænkning, eller med
51) fabrikant O. Vestenskov Olsen, hvis areal ikke er berørt af indskrænkningen, men som alligevel på grund af denne har ønsket sin erstatning fastsat ved taksation.

Overfredningsnævnet har derfor i medfør af naturfredningslovens § 20 anmodet taksationskommissionen om at fastsætte den de pågældende tilkommende erstatning på det i fredningskendelsen anførte grundlag med de af det foranstående følgende ændringer, herunder den vedtagne indskrænkning af det af fredningsnævnets kendelse omfattede område.

Ved taksationsforretninger den 17. og 18. august 1951 har kommissionen fastsat erstatningerne således:

1)	godsejer Aage Lützen	12.000 kr.
2)	Esrum Møllegaard A/S	500 "
30)	gårdejer, sognefoged Chr. Jensen	2.000 "
39)	direktør O. Thielst	2.000 "
40)	apoteker Oluf Poulsen	20.000 "
51)	fabrikant O. Vestenskov Olsen	3.800 "
63)	landmand Hans Larsen	2.500 "
79)	gårdejer Johs. Andersen	17.000 "

Taksationen vedrørende nr. 39) direktør O. Thielst, matr. nr. 3a af Harreshøj by, Tikøb sogn, er foretaget på det grundlag, at indskrænkningen med hensyn til beplantning med frugttræer kun kommer til

at omfatte det højere liggende terræn, se det nærværende kendelse vedhæftede kort nr. Fr. 133, nemlig arealet begrænset af landevejen fra punkt A mod nord til nordøstre hjørne af matr. nr. 7, herfra mod syd i skellet mod nævnte matr. nr. 7 og fra sydøstre hjørne af dette langs en linie parallel med landevejen til skæring med linien A-B, idet beplantning med frugttræer på det øvrige areal nord for linien A-B og vest for det ovennævnte højere liggende areal skønnes ikke at kunne virke til gene for udsigten fra landevejen. Det er tillige forudsat, at eventuel allerede foretagen ny beplantning med frugttræer på oftnævnte højere liggende areal vil være at fjerne.

Overfredningsnævnet kan tiltræde, at taksationen er sket på det anførte grundlag, idet man dog ikke vil forlange, at ejeren skal fjerne de frugttræer, som er uden betydning for udsigten til søen, fordi denne i forvejen er spærret af en gruppe ældre løvtræer ved landevejen.

Ved taksationen vedrørende nr. 2 Esrum Møllegaard A/S er det forudsat, at de fritstående, selvsåede buske på matr. nr. 45 af Esrum Kloster, Esbønderup sogn, langs søen må fjernes.

Overfredningsnævnet kan tiltræde, at taksationen er foretaget på det anførte grundlag.

Af panthavere i de pågældende ejendomme er der nedlagt følgende påstande om hel eller delvis udbetaling af den tilkendte fredningserstatning:

1b. nr. 25, matr. nr. 3a af Plejelt by, Tikøb sogn, ejer: Mads Nielsen Madsen, Plejelt.

Overformynderiet påstår sig udbetalt hele erstatningen.

1b. nr. 40, 40a, matr. nr. 3 af Saane by, Tikøb sogn m. fl., ejer: apoteker Oluf Poulsen.

Creditkassen for Landejendomme i Østifterne har påstået sig udbetalt 5.000 kr. af erstatningen.

1b. nr. 51, matr. nr. 5c, 1e af Saane by, Tikøb sogn, ejer: fabrikant O. Vestenskov Olsen.

Østifternes Landhypotekforening har påstået sig udbetalt 2.800 kr. af erstatningen.

Overfredningsnævnet finder, at panthavernes fornævnte påstande bør tages til følge.

Da man iøvrigt kan tiltræde det i kendelsen anførte, vil denne være at stadfæste med de af det foranstående følgende ændringer. Et kort nr. Fr. 133 visende det fredede område er vedhæftet nærværende

kendelse.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Frederiksborg amt den 16. juli 1949 afsagte kendelse vedrørende fredning af Esrum sø's omgivelser stadfæstes med de af det foranstående følgende ændringer.

I erstatning udbetales:

lb. nr.	1	godsejer Aage Lützen, Esrum.....	12.000 kr.
"	2	Esrum Møllegaard A/S, Esrum.....	500 "
"	3	købmand Rich. Witoslavsky, Esrum.....	2.000 "
"	4	mekaniker Carlo Stokkerup, Esrum.....	1.000 "
"	5	fru Ida K. A. Poulsen, Esrum.....	800 "
"	6	fru Marie Olsen, Esrum.....	800 "
"	25	gårdejer Mads Nielsen Madsen, Plejelt..... der udbetales til overformynderiet	5.000 ",
"	26	gårdejer Georg Jensen, Plejelt.....	1.200 "
"	27	direktør F. H. Acker, Sonnerupgaard, Plejelt	12.500 "
"	28	gårdejer Johs. Svendsen, Plejelt.....	1.000 "
"	30	gårdejer, sognefoged Chr. Jensen, Plejelt...	2.000 "
"	38	Einer Hermann Viggo Hansen, Harreshøj.....	600 "
"	39	direktør O. Thielst, Vangehus, Esrum.....	2.000 "
"	40	apoteker Oluf Poulsen, Svanemøllevej 1, København Ø. ..... hvoraf 5.000 kr. udbetales til Creditkassen for Landejendomme i Østifterne	20.000 ",
"	41	husmand J. Frederik Nielsen, Jonstrup.....	3.000 "
"	48	fru Karen Andersson, Saane.....	2.000 "
"	49	A/S Dansk Film Co., Mynstersvej 1, København V.	2.000 "
"	50	hovmester Johs. Olsen, Saane.....	2.000 "
"	51	fabrikant O. Vestenskov Olsen, Valbirkvej 10, Hellerup..... hvoraf 2.800 kr. udbetales til Østiftemes Landhypotekforening	3.800 ",
"	52	parcellist Aage Christensen, Jonstrup.....	12.000 "
"	59	grosserer Svend Schultz, Brøndegaard, Jonstrup	6.000 "
"	62	direktør A. Frigast Larsen, Søbækgaard, Fredensborg..... der udbetales til Kjøbenhavns Handelsbank, St. Kongensgade afdelingen	11.000 ",
"	63	landmand Hans Larsen, Jonstrup.....	2.500 "

lb. nr. 65 parcellist Henry J. Vesten Jørgensen, Jonstrup..... 2.000 kr,
" 67 fru Ingeborg Koefoed, Jonstrup..... 500 "
Da det er omtvistet, om erstatningen tilkommer den nuværende ejer eller den tidligere, arbejdsmand Peter Andreasen, Jonstrup, vil den være at deponere.
" 79 gårdejer Johs. Andersen, Endrup..... 17.000 "
" 80 parcellist Erling Eriksen, Endrup..... 6.000 "
" 82 landmand Lars Jørgen Jensen, Endrup..... 5.000 "
" 83 landmand H. L. A. M. Larsen, Endrup..... 800 "
" 84 landmand Karl Christian Andersen, Endrup..... 1.500 "
" 108 gårdejer Knud Larsen, Fredensborg..... 1.400 "
alt med renter 4% p.a. fra 16. juli 1949, til betaling sker.

Af erstatningsudgiften, ialt 139.900 kr. med renter udreder Hillerød og Helsingør kommuner hver 7.000 kr. med renter, medens resten 125900 kr. med renter udredes på følgende måde: København og Frederiksberg kommuner 1/3 af 125.900 kr. (139.900 kr. + 14.000 kr) med renter:41.966 kr. 66 øre med renter, staten 2/3 af 83.933 kr. 34 øre (125.900 kr, + 41.966 kr. 66 øre) med renter:55.955 kr. 56 øre med renter og Frederiksborg amtsfond 1/3 af 83.933 kr. 34 øre med renter:27.977 kr. 78 øre med renter,

Udskriftens rigtighed bekræftes.

F. Grage

F. Grage
overfredningsnævnets sekretær

FREDNINGSNÆVNET>

REG. NR. 1220

K E N D E L S E

afsagt den 16. juli 1949
af fredningsnævnet for Frederiksborg amt
vedr. fredning af Esrum søs omgivelser.

ER CITERET I OFN K. AF 13/3 1952, bortset fra enkle afsnit - jfr. ofn. k. side 20-21

I løbet af sommeren 1943 havde en af de tidligere formænd for nævnet fhv. dommer A.P.Larsen taget initiativet til at søge gennemført en fredning af arealerne omkring Esrum Sø med det formål at beskytte udsigten over søen og bevare de særlige skønhedsværdier, der har betydning for landskabet omkring søen.

Dette initiativ førte til at der af fhv. dommer A.P.Larsen i forening med den daværende formand for fredningsnævnet dommer E.Olrik blev udarbejdet et fredningsforslag, som d. 16. sept. 1943 blev tilstillet overfredningsnævnet.

I mellemtiden havde nu afdøde højesteretsdommer G.Lett (medlem af overfredningsnævnet) sammen med arkitekt Charles J.Nichols (som særlig sagkyndig) drøftet mulighederne for udarbejdelsen af en egentlig fredningsplan, og formanden for overfredningsnævnet anmodede derfor dommerne A.P.Larsen og E.Olrik om sammen med arkitekt Charles J.Nichol at udarbejde en sådan fredningsplan, hvorhos overfredningsnævnet - d. 22.oktbr. 1943 - forespurgte statsministeriet, om samme kunne bifalde, at der blev vedtaget en fredningsplan til tinglysning i overensstemmelse med naturfredningslovens forskrifter.

Statsministeriet var imidlertid af den opfattelse, at man i stedet for en fredningsplan efter naturfredningslovens § 31 ville foretrække at få de fremdragne fredningsspørgsmål løst ved en endelig ordning. Denne opfattelse blev tiltrådt af overfredningsnævnet i skrivelse af 11.febr. 1944.

Statsministeriet har derefter forhandlet med Danmarks naturfredningsforening, fra hvilken forening nævnet derefter ved skrivelse af 9.maj 1947 har modtaget sagen med anmodning om at søge den fremmet.

Med naturfredningsforeningens skrivelse fulgte en udtalelse fra foreningens naturvidenskabelige udvalg, i hvilken det bl.a. hedder:

"Det må fra et naturvidenskabeligt synspunkt hilses med stor glæde, at Esrum søs bredder fredes, således at ikke alene disse smukke landstrækninger bliver underkastet en beskyttelse, men også selve søen med dens i videnskabelig, undervisningsmæssig og fiskerimæssig henseende så værdifulde natur bliver forskånet for kulturpåvirkning. En forudsætning for, at fredningen skal få den antydede betydning for selve søens uændrede bevarelse er det dog, at de i fredningsplanen skitserede lejrpladser, stianlæg m.m. gennemføres på en

KORT>

Detail Esrumkloster.

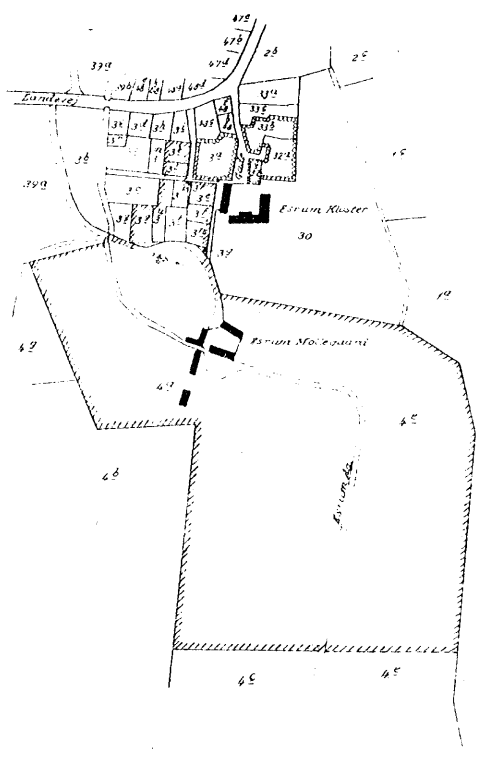

Signaturer:

Grænse for Arealer der paalægges Forbud mod Bebyggelse m.v. Visse Retligheder for Nationalmuseet

Grænse for Arealer for hvilke der paalægges Anmeldelsespligt over for Nationalmuseet ved Bebyggelse.

Maalestoksforhold 1:8000

100 50 0 100 200 300 400m

PLAN NR. 01220.000

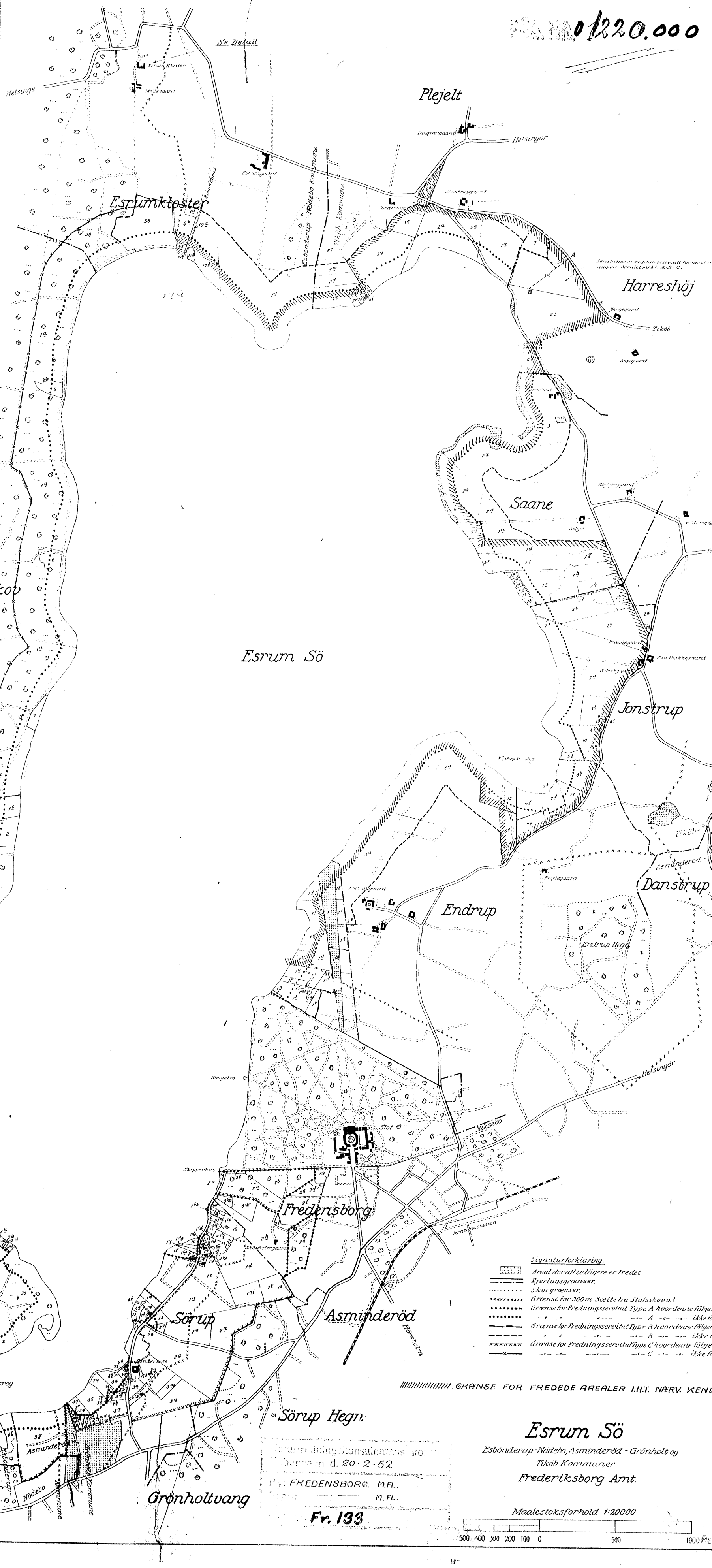

Kendelse af 9. Juli 1949 vedrørende Esrum Sös Omgivelser.

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.: 01220.00

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

REG. NR. 1220

15-10-55

U D S K R I F T
af
OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1955, den 15. oktober, afsagde overfredningsnævnet efter mundtlig og skriftlig votering følgende

t i l l æ g s k e n d e l s e

til overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 i sagen nr. 545/43 vedrørende fredning af Esrum søs omgivelser.

Fra den under kendelsens 1b. nr. 80 nævnte ejer af matr. nr. 4e m. fl. af Endrup by, Asminderød sogn, har overfredningsnævnet modtaget andragende om, at det tillades ham at bygge på en parcel af fornævnte matr. nr. 4e, der, som følge af en projekteret forlægning af offentlig bivej nr. 21, Endrupvej, vil blive afskåret fra resten af ejendommen. Det er oplyst, at bebyggelse efter forlægningens gennemførelse ikke vil kunne hindre udsigten fra vejen til Esrum sø, idet den vil komme til at ligge øst for denne vej. Asminderød-Grønholt sogneråd har den 15. februar 1955 ansøgt om overfredningsnævnets godkendelse af vejforlægningen.

Da overfredningsnævnet finder at kunne godkende vejforlægningen, og at fredning af den ommeldte parcel af matr. nr. 4e efter vejforlægningen har mistet sin betydning, vil overfredningsnævnets fornævnte kendelse være at ændre i overensstemmelse hermed.

T h i b e s t e m m e s :

Den af overfredningsnævnet den 11. marts 1952 afsagte kendelse vedrørende fredning af Esrums søs omgivelser skal ikke være til hinder for den ommeldte vejforlægning, hvorhos kendelsen ophæves forsåvidt angår den del af matr. nr. 4e af Endrup by, Asminderød sogn, som efter forlægning af offentlig bivej nr. 21, Endrupvej, vil komme til at ligge øst for denne vej.

Udskriftens rigtighed
bekræftes.

F. Grage

F. Grage
overfredningsnævnets sekretær

REG. NR. 1220

17-6-64.

U D S K R I F T

a f

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1964, den 29. juni, afsagde Overfredningsnævnet følgende

t i l l æ g s k e n d e l s e

i sagen nr. 545/43 vedrørende fredning af Esrum søs omgivelser.

I den af Overfredningsnævnet den 11. marts 1952 afsagte kendelse vedrørende fredning af Esrum søs omgivelser pålagdes der bl.a. matr.nr. 11 af Såne fredningsbestemmelser, hvorefter det er forbudt at opføre bygninger af enhver art, derunder drivhuse, garager, boder eller skure, samt at anbringe andre indretninger, som efter nævnets skøn kan virke skæmmende.

I skrivelse af 5. maj 1964 til fredningsnævnet for Frederiksborg amts nordlige del ansøgte ejeren af nævnte ejendom, arkitekt Ejner Wulff om tilladelse til at opføre to mindre tilbygninger til den på ejendommen liggende bygning. Andragendet fremsendtes til Overfredningsnævnet med bemærkning, at fredningsnævnet kunne anbefale det ansøgte.

Da Overfredningsnævnet for sit vedkommende kan tillade den ommeldte bebyggelse, vil Overfredningsnævnets fornævnte kendelse være at ændre i overensstemmelse hermed.

T h i b e s t e m m e s:

Den af Overfredningsnævnet den 11. marts 1962 afsagte kendelse vedrørende fredning af Esrum søs omgivelser skal ikke

være til hinder for opførelsen af to små tilbygninger til den på matr.nr. 11 af Såne liggende bygning i overensstemmelse med den andragendet vedlagte tegning.

Udskriftens rigtighed
bekræftes.
Garde
J.Garde.

matr. nr. 4e 7d
og 16a Endrup by,
Asminderød sogn.

REG. NR. 1320

Anmeldt 19/7-68

Naturfredningsnævnet
for
Frederiksborg amts nordlige del

Hillerød 24/7. 1968

FS 163/68

8181
-9. 8. 68

År 1968, den 24. juli, afsagde Overfredningsnævnet følgende

t i l l æ g s k e n d e l s e

til Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 i sagen nr. 545/43 vedrørende fredning af Esrom søs omgivelser.

Ved Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 bestemmes side 24 særligt om lb. nr. 80, matr. nr. 4 e, 7 d, 7 k og 16 a af Endrup by, Asminderød sogn, følgende:

"Overfredningsnævnet kunne gå med til, at der opføres et drivhus og et redskabsskur efter forudgående godkendelse fra fredningsnævnet af udseende og beliggenhed, samt tillade, at der føres en elektrisk luftledning over arealet fra vejen til en brønd omtrent midt på arealet. Erstatningen fastsættes til 6.000 kr.."

Efter at fredningsnævnet for Frederiksborg amts nordlige del havde tilladt ejeren af ovennævnte ejendom, gartner Erling Eriksen, at opføre et drivhus med fyr- og pakkerum på den fredede ejendom, har gartner Eriksen søgt om i stedet at opnå tilladelse til at opføre en beboelsesbygning på det fredede. Denne ansøgning er fremsendt af fredningsnævnet med anbefaling, idet nævnet fandt en sådan beboelsesbygning væsentlig mindre skæmmende end det tilladte drivhus.

Overfredningsnævnet har den 25. juni 1968 afholdt besigtigelse i sagen.

Da Overfredningsnævnet er af den opfattelse, at udsigten over Esrom sø bør bevares fri for såvel opførelse af en beboelsesbygning som for opførelse af det tilladte, meget store drivhus, der ville virke stærkt skæmmende, har Overfredningsnævnet besluttet at ændre sin ovennævnte kendelse af 11. marts 1952 således, at den indledningsvis citerede tilladelse til opførelse af et drivhus bortfalder. I erstatning herfor er tilbudt ejeren 20.000 kr. med renter 6 % p. a. fra den 25. juni 1968 og indtil udbetalingen, hvilket tilbud ejeren har accepteret.

T h i b e s t e m m e s :

Den af Overfredningsnævnet den 11. marts 1952 afsagte kendelse vedrørende fredning af Esrom søs omgivelser ændres, således at den givne tilladelse til et drivhus bortfalder. Erstatningen udredes med 3/4 af statskassen og 1/4 af Frederiksborg amtsfond og de i amtsrådskredsen liggende købstæder fordelt efter folketal i henhold til den senest offentliggjorte folketælling.

P.O.V.

[signature]

Bedes tinglyst på matr.nr. 4e, 7d, 7k, 16a Endrup, Asminderup sogn.

Naturfredningsnævnet
for
Frederiksborg amts nordlige del

8. aug. 1968

[signature]

ib.

Indført i dagbogen for retskreds nr. 14
Helsingør købstad m.v., den -9 AUG. 1968

Afgift:

§ 13	kr.	4
§	kr.	
§ 14[1]	kr.	1
§ 14[5]	kr.	3
Ialt	kr.	8

Akt: skab C nr. ~~[illegible]~~ 25
Lyst.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Naturfredningsnævnet
for
Frederiksborg amts nordlige del
Hillerød, den 16 MAR 1983

Fælles[illegible]
nævn[illegible]

Naturfredningsnævnet
for
Frederiksborg amts nordlige fredningskreds

Dommerkontoret
Folehavevej 1, 2970 Hørsholm
Telefon (02) 86 15 50

Hørsholm, den 12. april *19* 83.

FS. 13/1983

1220

REG. NR. ~~564~~

Vedr. matr. nr. 17 a Esrum Kloster, Esbønderup.

Ved skrivelse af 25. januar 1983 har arkitekt René Mourier for ejeren af ovennævnte ejendom ansøgt om nævnets tilladelse til foretagelse af ændringer i bebyggelsen m.v. på det nævnte matr. nr.

I den anledning meddeler nævnet herved i medfør af naturfredningslovens § 34 (OFN's kendelse af 11. marts 1952) tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med det fremsendte projekt.

Den således meddelte tilladelse bortfalder i henhold til naturfredningslovens § 64 a, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger ankes til Overfredningsnævnet af den, der har klaget [illegible] fredningsnævnets afgørelse, Frederiksborg amtsråd, Hovedstadsrådet, kommunalbestyrelsen, Fredningsstyrelsen, skovdistriktet samt anerkendte foreninger og institutioner, der virker for gennemførelse af naturfredningslovens formål. Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før ankefristens udløb, jfr. naturfredningslovens § 58.

P. H. Raaschou
nævnets formand

Hr. arkitekt m.a.a.
René Mourier
Nålemagervej 7
3100 Hornbæk.

Miljøministeriet
J. nr. E 53-2103 Bil.

Naturfredningsnævnet
for
Frederiksborg amts nordlige
fredningskreds
Bolebavevej 1, 2970 Hørsholm
Tlf. (02) 86 15 50

Udskrift af fredningsprotokollen

REG. NR. 0/220.000. -

Modtaget i fredningsstyrelsen

= 4 JULI 1986

Til fredningsregisteret til orientering 9/7-86

År 1986, den 2. juli kl. 9.30 afholdt fredningsnævnet for Frederiksborg amts nordlige fredningskreds møde i Jonstrup under ledelse af formanden, dommer P. H. Raaschou og med Jann Andreasen som udpeget nævnsmedlem. E. Bliesmann havde forfald.

Der foretoges:

F.S. 72/1986 Behandling af andragende fra Lis Jensen om tilladelse til opførelse af en staldbygning på landbrugsejendommen matr. nr. 2 b m.fl. i Jonstrup.

For Hovedstadsrådet mødte Lars Thiim.

Danmarks Naturfredningsforening fandtes ikke mødt.

Skovrider Lars Toksvig havde meddelt forfald.

For Helsingør kommune mødte Carsten Outzen.

Ejeren, Lis Jensen og dennes ægtefælle Kjeld Jensen blev antruffet.

Nævnsformanden redegjorde for nævnskendelsen af 16. juli 1949 og Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952, hvorefter matr. nr. 2 b og matr. nr. 2c Jonstrup er omfattet af den såkaldte B-fredning - hvor Overfredningsnævnet har bestemt, at landbrugsbygninger frit kan ændres, udvides eller ombygges efter landbrugets behov. Nævnsformanden bemærkede, at fredningsnævnets censurbestemmelse herefter ikke utvivlsomt gælder for landbrugsbygninger.

Kjeld Jensen forelagde projektet, hvoraf fremgår, at staldbygningen er projekteret opført øst for de nuværende avlsbygninger.

Carsten Outzen tilkendegav, at Helsingør kommune ikke har bemærkninger til projektet.

Lars Thiim tilkendegav, at Hovedstadsrådet ikke har bemærkninger til projektet.

Nævnsformanden bemærkede, at et nævnsmedlem har tilkendegivet ikke at have bemærkninger til projektet.

Nævnets andre to medlemmer voterede:

Det lægges efter sagens oplysninger til grund, at den projekterede bygning er en landbrugsbygning, og at den sammenbygges med de eksisterende avlsbygninger og øst for disse.

Under hensyn til det fastlagte findes der fornødent grundlag for i medfør af naturfredningslovens § 34 (OFN kendelse af 11. marts 1952) at meddele dispensation til opførelse af staldbygningen i overensstemmelse med det forelagte projekt.

Nævnets formand tilkendegav herefter over for Lis Jensen, at nævnets medlemmer er enige om at meddele dispensation som ansøgt.

Den således meddelte tilladelse bortfalder i henhold til naturfredningslovens § 64 a, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger ankes til Overfredningsnævnet af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, Frederiksborg amtsråd, Hovedstadsrådet, kommunalbestyrelsen, Fredningsstyrelsen, skovdistriktet samt anerkendte foreninger og institutioner, der virker for gennemførelse af naturfredningslovens formål. Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før ankefristens udløb, jfr. naturfredningslovens § 58.

Jann Andreasen P. H. Raaschou

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Hørsholm, den 3. juli 1986.

Naturfredningsnævnet
for
Frederiksborg amts nordlige fredningskreds

Dommerkontoret
Folehavevej 1, 2970 Hørsholm
Telefon (02) 86 15 50

KOPI til underretning i henhold til naturfredningslovens § 58. Afgørelsen kan påklages som anført i skrivelsen.

REG. NR. 1220

Hørsholm, den 24. juni *19* 88.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
27 JUNI 1988

FS. 87/88

Vedr. matr. nr. 1 m Såne

Ved skrivelse af 17. maj 1988 har Helsingør kommune for ejeren af ovennævnte ejendom ansøgt om nævnets tilladelse til at opføre tilbygning på 8 m^2 til ejendommen.

I den anledning meddeler nævnet herved i medfør af naturfredningslovens § 34 i henhold til Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med det fremsendte projekt.

Den således meddelte tilladelse bortfalder i henhold til naturfredningslovens § 64 a, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger ankes til Overfredningsnævnet af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, Frederiksborg amtsråd, Hovedstadsrådet, kommunalbestyrelsen, Skov- og naturstyrelsen, skovdistriktet samt anerkendte foreninger og institutioner, der virker for gennemførelse af naturfredningslovens formål. Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før ankefristens udløb, jfr. naturfredningslovens § 58.

Anette Hald
Anette Hald
fg.

Helsingør kommune
Mørdrupvej 15
3060 Espergærde.

REG. NR. 1220

Naturfredningsnævnet
for
Frederiksborg amts nordlige fredningskreds

Dommerkontoret
Folehavevej 1, 2970 Hørsholm
Telefon (02) 86 15 50

Hørsholm, den 11. november 1988

FS. 152/88

Modtaget i
Kom- og Naturstyrelsen
16 NOV. 1988

Helsingør kommune
Bygningsinspektoratet
Mørdrupvej 15
3060 Espergærde

Vedr. matr.nr. 3 b Såne by

Ved skrivelse af 3/10 1988 har Helsingør kommune for ejeren af ovennævnte ejendom ansøgt om nævnets tilladelse til ombygning af carport.

I den anledning meddeler nævnet herved i medfør af naturfredningslovens § 34 tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med det fremsendte projekt. (OFN's kendelse af 11. marts 1952.)

Den således meddelte tilladelse bortfalder i henhold til naturfredningslovens § 64 a, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger ankes til Overfredningsnævnet af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, Frederiksborg amtsråd, Hovedstadsrådet, kommunalbestyrelsen, Fredningsstyrelsen, skovdistriktet, samt anerkendte foreninger og institutioner, der virker for gennemførelse af naturfredningslovens formål. Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før ankefristens udløb, jfr. naturfredningslovens § 58.

P. H. Raaschou
nævnets formand

Foto venter

Kopi til underretning i henhold til naturfredningslovens § 58. Afgørelsen kan påklages som anført i skrivelsen.

REG. NR. 0 1220.000

Naturfredningsnævnet
for
Frederiksborg amts nordlige fredningskreds

Dommerkontoret
Folehavevej 1, 2970 Hørsholm
Telefon (02) 86 15 50

Hørsholm, den 3. juli *19* 89.

FS. 79/89

Vedr. matr. nr. 1 n Såne

Ved skrivelse af 30. maj 1989 har Helsingør kommune for ejeren af ovennævnte ejendom ansøgt om nævnets tilladelse til opførelse af carport.

I den anledning meddeler nævnet herved i medfør af naturfredningslovens § 34 (Overfredningsnævnskendelse af 11. marts 1952) tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med det fremsendte projekt.

Den således meddelte tilladelse bortfalder i henhold til naturfredningslovens § 64 a, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger ankes til Overfredningsnævnet af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, Frederiksborg amtsråd, Hovedstadsrådet, kommunalbestyrelsen, Skov- og Naturstyrelsen, skovdistriktet samt anerkendte foreninger og institutioner, der virker for gennemførelse af naturfredningslovens formål. Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før ankefristens udløb, jfr. naturfredningslovens § 58.

Anette Hald
Anette Hald
fg.

Helsingør kommune
Mørdrupvej 15
3060 Espergærde.

AD 1211/2-0001
AKI 9

Foto venter

Udskrift af fredningsprotokollen

REG. NR. 01220.000

Naturfredningsnævnet
for
Frederiksborg amts nordlige
fredningskreds
Folehavevej 1, 2970 Hørsholm
Tlf. 02 86 15 50

Miljø- og Naturstyrelse

År 1989, den 16. august kl. 9.30 afholdt fredningsnævnet for Frederiksborg amts nordlige fredningskreds møde i Endrup under ledelse af formanden, dommer P. H. Raaschou og med Henrik B. Rasmussen og John Hugo Andersen som udpegede nævnsmedlemmer.

Der foretoges:

F.S. 107/89 Behandling af spørgsmålet om bibeholdelse af udgravning, etablering af bådebro, renovering af bådehus og havn m.v. på ejendommen matr. nr. 8 b Endrup, 5 c Jonstrup, der er omfattet af Esrum sø-fredningen (OFN 11/3 1952)

For Hovedstadsrådet mødte Ole Nørgaard.

For Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité mødte Poul Boeg.

For Fredensborg-Humlebæk kommune mødte Bjarne Steen og Thomas Løkke.

For Esrum skovdistrikt mødte Lars Toksvig og Nikolaj Jørgensen.

For og med ejendommens ejer Jacob Lyngsø mødte advokat Jørgen Linde.

Nævnsformanden redegjorde for de relevante bestemmelser i Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952, hvorefter ejendommen er omfattet af såvel A som B fredning. Han redegjorde endvidere for indholdet af skovdistriktets skrivelse af 14. juli 1989.

Besigtigelse fandt sted.

Jacob Lyngsø oplyste, at han har købt ejendommen i 1988. Ejen-

ad SN 1211/2-0001
Akt 13.

Foto venter

dommen er på cirka 14 tdr. land.

Det konstateredes, at der umiddelbart op til søgrænsen på det fredede areal er opført en mindre bygning af træ. Bygningsarbejdet er ikke tilendebragt. Syd for bygningen er opført en 40 - 50 m^2 stor træterrasse omgivet af plankeværk i højde 180 cm. Nord for bygningen findes et gangareal, der går ud i et med nævnte terrasse. Arealet er cirka 1 1/2 meter bredt og er beliggende i hele husets længderetning. Det konstateredes endvidere, at der på søarealet er opført en ca. 1 1/2 meter bred bådebro med kraftigt rækværk, at der langs bådebroens nordlige side er foretaget opgravning ligeledes på søens areal, og at der langs opgravningens nordlige begrænsning er nedsat et palisadeværk af træ, således at der mellem dette og broen kan sejles helt ind til husets terrasse.

Skovrider Toksvig forelagde skelsituationen, som den er anført på et af landinspektør Steen Jacobsen udfærdiget rids.

Nævnsformanden bemærkede, at nævnet savner kompetence til at behandle spørgsmålet om bygningsværker og andre foranstaltninger uden for det fredede areal, herunder på søarealet.

Jacob Lyngsø oplyste, at der ved hans køb af ejendommen i 1988 var placeret et hus på samme sted, hvor det nu opførte hus findes. Det tidligere hus var meget forfaldent. Han har ladet det istandsætte, til dels under anvendelse af de gamle materialer. Mellem denne bygning og en mod syd stående udhusbygning fandtes en terrasselignende plads dækket af fliser og sten. Det er over denne plads, at han har ladet udføre træterrassen, der er hævet cirka 60 cm over terræn, fordi vandet kan stige op til 40 cm over terræn. Det gamle udhus er fjernet. Han har udført de forskellige bygningsværker uden forudgående tilladelse. Han var ikke klar over, at området var omfattet af Esrum sø-fredningen, og at der skulle søges tilladelse

næsten til enhver foranstaltning på ejendommen. Han har - også uden tilladelse - foretaget en mindre beplantning øst for bygning og terrasse afskærmning, således at bygningsværkerne fremtræder mindre synlige set fra Endrupvej.

Ole Nørgaard bemærkede, at der muligt som forklaret af Jacob Lyngsø kan have eksisteret et hus på det sted, hvor nybygningen findes. Såfremt der er tale om en hel anden bygning, kræves zonelovstilladelse. Oplysninger kan muligt indhentes via luftfoto. Med hensyn til den opførte terrasse mente han, at denne bør fjernes, fordi den er dominerende og opført i strid med fredningsbestemmelserne.

Poul Boeg tilkendegav, at foreningen anser det for uheldigt, at der ikke forud er søgt tilladelse til opførelse af de forskellige bygningsværker. Der er derfor opstået en uklarhed omkring, hvilke bygningsværker der tidligere fandtes på ejendommen. Hvis der er tale om en renovering af et tidligere hus, har foreningen ingen bemærkninger til, at huset forbliver på stedet, men hvis huset må anses for at være en nyopførelse, bør huset og de tilstødende terrasser med bro fjernes, fordi bygningsværkerne er dominerende.

Bjarne Steen oplyste, at det af luftfotografier fremgår, at der på det pågældende sted i mere end 20 år har ligget en bygning meget vel svarende til den nu besigtigede og renoverede.

Skovrider Lars Toksvig bemærkede, at der for opførelse af bygningsværker på søens areal kræves tilladelse fra skovdistriktet. Sådanne tilladelser gives personligt og skal derfor fornys ved ethvert ejerskifte.

Nævnsformanden redegjorde for den i 1962 behandlede sag, hvorefter der på ejendommen er tilladt opført et mindre hus. Han foreviste tegningen af dette hus. Det henstår som uklart, om huset er tilladt opført andetsteds på ejendommen og blot af ejeren, efter at tilladelsen er givet, er opført ved søbredden.

Der var blandt de mødte enighed om, at den tegning fra 1962 som førte til tilladelse til opførelse af et hus, dækker det hus, som eksisterede ved Jacob Lyngsø's overtagelse af ejendommen, og hvoraf Jacob Lyngsø har optaget fotografier, der forevistes.

Nævnets medlemmer voterede:

Nævnet finder sagen tilstrækkeligt oplyst til, at der kan træffes en afgørelse. Nævnet lægger til grund, at der på det besigtigede sted har eksisteret et mindre hus i mere end 25 år. Nævnet lægger også efter Jacob Lyngsø's forklaring sammenholdt med de foreviste fotografier til grund, at der af den nuværende ejer er foretaget renovering af den tidligere bygning, uden at der derved er sket en udvidelse af det bebyggede areal, og iøvrigt tildels med ældre materialer. Nævnet lægger endelig til grund, at der på arealet mellem det renoverede hus og et nedrevet udhus tidligere fandtes en terrasselignende plads, og at denne nu er dækket af den besigtigede træterrasse.

Efter det således fastlagte fandt nævnet ikke, at det på det fredede areal renoverede hus med den opførte træterrasse og dens afskærmning af plankeværk er sådan stridende mod fredningskendelsens bestemmelser, at der bør nægtes en dispensation til bibeholdelse af disse bygningsværker.

Nævnet træffer derfor denne

a f g ø r e l s e :

Det tillades, at der på ejendommen matr. nr. 8 b Endrup bibeholdes et renoveret mindre træhus og de dette omgivende terrasser med afskærmning. Det tillades endvidere, at den øst for bygning og terrasse foretagne beplantning bibeholdes.

Nævnet har med den trufne afgørelse alene truffet bestemmelse for så vidt angår bygningsværker og beplantning på det fredede areal og henviser sagen iøvrigt til forhandling mellem ejeren og skovdi-

striktet.

Nævnets afgørelse tilkendegaves.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger ankes til Overfredningsnævnet af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, Frederiksborg amtsråd, Hovedstadsrådet, kommunalbestyrelsen, Skov- og Naturstyrelsen, skovdistriktet samt anerkendte foreninger og institutioner, der virker for gennemførelse af naturfredningslovens formål.

Sagen sluttet.

Henrik B. Rasmussen P. H. Raaschou John Hugo Andersen

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Hørsholm, den 18. august 1989.

P. H. Raaschou

REG. NR. 01220.000

Naturfredningsnævnet
for
Frederiksborg amts nordlige
fredningskreds
Folehavevej 1, 2970 Hørsholm
Tlf. 02 86 15 50

Udskrift af
fredningsprotokollen

År 1989, den 20. december kl. 11.00 afholdt fredningsnævnet for Frederiksborg amts nordlige fredningkreds under ledelse af formanden dommer P. H. Raaschou og med Henrik B. Rasmussen og Ebbe Gyrming som udpegede nævnsmedlemmer møde i Såne.

Der foretoges:

f.S. 167/89 Behandling af andragende om tilladelse til opførelse af et maskinhus på cirka 150 m^2 på ejendommen matr. nr. 1 e Såne by, der er omfattet af overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 (Esrum sø fredningen, type A og B).

Hovedstadsrådet fandtes ikke mødt.

For Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité mødte Jørgen Mejnholt og Mads Bruun.

For Esrum skovdistrikt mødte skovrider Lars Toksvig.

For Helsingør kommune mødte Karsten Outzen.

Sammen med ejendommens ejer, Klaus Henningsen blev antruffet Nikolaj Jensen.

Besigtigelse fandt sted.

Klaus Henningsen oplyste, at ejendommen er på cirka 20 tdr land. Ejendommen er noteret som landbrug. Der dyrkes juletræer og holdes får. Han påviste det sted, hvor maskinhuset ønskes opført og fremhævede, at det ikke vil være muligt at iagttage huset fra landevejen, og at huset næppe kan ses fra søen. Huset tænkes opført i naturfarver med upåfaldende tag.

ad SN 12 1/89-0001
20

Som søejer havde skovrider Torsvig ingen bemærkninger til projektet. Han kan godkende husets projekterede placering.

Karsten Outsen tilkendegav, at kommunen ikke har bemærkninger til projektet, men at taget bør udføres i ikke reflekterende materiale, gerne med grå farve.

Jørgen Mejnholt kunne for Danmarks Naturfredningsforening tiltræde det af Karsten Outzen anførte. Han ønskede bygningens placering tættest muligt mod skel.

De mødte var enige om, at det kan overlades til Helsingør kommune med ejeren at forhandle bygningens og dermed tagets farve.

Nævnets medlemmer voterede:

Nævnet lægger til grund, at den af ejeren for maskinhuset valgte placering er på den del af matr. nr. 1 e Såne by, der er omfattet af Esrum sø-fredningens B - bestemmelser.

Efter det på mødet fremkomne, herunder det ved besigtigelsen konstaterede, fandt nævnet at kunne meddele tilladelse til opførelse af et maskinhus i overensstemmelse med det foreliggende projekt.

Nævnet overlader til Helsingør kommune at træffe bestemmelse i forbindelse med byggetilladelsen om de farver, hvori bygningen og dens tag ønskes udført.

Den således meddelte tilladelse bortfalder i henhold til naturfredningslovens § 64 a, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, ankes til Overfredningsnævnet af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, Frederiksborg amtsråd, kommunalbestyrelsen, Skov- og naturstyrelsen, skovdistriktet samt anerkendte foreninger og institutioner, der virker for gennemførelse af naturfredningslovens formål. Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før

ankefristens udløb, jfr. naturfredningslovens § 58.

Henrik B. Rasmussen P. H. Raaschou E. Gyrming

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Hørsholm, den 22. december 1989.

P. H. Raaschou

Naturfredningsnævnet
for
Frederiksborg amts nordlige
fredningskreds
Folehavevej 1, 2970 Hørsholm
Tlf. 02 86 15 50

Udskrift af
fredningsprotokollen

REG. NR. 01220.000

Indgett
Skov- og Naturstyrelsen
12 FEB

År 1990, den 7. februar kl. 09.30 afholdt fredningsnævnet for Frederiksborg amts nordlige fredningskreds møde i Endrup under ledelse af formanden, dommer P. H. Raaschou og med Harry Rasmussen og Kirsten Olrik som udpegede nævnsmedlemmer.

Der foretoges:

F.s. 177/89 Behandling af andragende om tilladelse til at foretage beplantning på ejendommen matr. nr. 8 b, 17 Endrup og 5 c Jonstrup, langs med Endrupvej, hvilket areal er omfattet af Esrum sø fredningen (OFN-kendelse af 11. marts 1952)

For Frederiksborg amts landskabsafdeling mødte Janni Lindeneg.

For Danmarks Naturfredningsforening mødte Poul Boeg, Birgitte Garde og Jørgen Mejnholt.

For Esrum skovdistrikt mødte skovfoged Nikolaj Jørgensen og Søren Fløe.

For Fredensborg-Humlebæk kommune mødte Tage Petersen.

Sammen med ejendommens ejer, Jacob Lyngsø mødte advokat Jørgen Linde, landinspektør Steen Jacobsen og gartner Hans Erik Nielsen.

Besigtigelse fandt sted.

Det konstateredes, at der på ejendommen langs den offentlige vej og i en afstand fra denne af cirka 4 meter er opført hestefoldshegn.

Gartner Hans Erik Nielsen forklarede projektet, idet han hen-

adSW1211/2-0001
24

viste til sin skrivelse af 13. november 1989 til advokat Jørgen Linde. Der er i det væsentlige tale om løvfældende træer svarende til den øst for vejen eksisterende beplantning. Træerne vil højst blive 10 meter, og træerne vil kunne opstammes, således at udsigten bevares.

Advokat Linde redegjorde for, at ejeren anså en beplantning som projekteret for at være pæn, at beplantningen vil have en ønskværdig lævirkning mod østenvinden, og at beplantningen vil have virkning som støjafskærmning for de dyr, der skal opholde sig i hestefoldene. Han gjorde iøvrigt gældende, at de for beplantningen reserverede arealer ligger i C-fredningen, og at der derfor ikke er begrænsninger for beplantningen.

Landinspektør Steen Jacobsen tilkendegav, at han ikke fandt beplantningen omfattet af fredningsbestemmelsen. Der er kun tale om et læhegn, og den eksisterende fredningskendelse kan ikke betegnes som en udsigtskendelse.

Skovfoged Nikolaj Jørgensen protesterede mod, at der meddeles tilladelse til en beplantning højere end hegnet omkring hestefoldene. Den eksisterende fredningskendelse tilsigter helt åbenbart at bevare udsigten mod søen og dens omgivelser. Udsigten må derfor ikke hindres. En beplantning som den projekterede vil hindre udsigten. Beplantningens træer vil ikke kunne opstammes i de første 15 år, og efter en opstamning vil træerne hverken yde beskyttelse mod støj eller vind.

Janni Lindeneg tilkendegav for amtet, at der af de af Nikolaj Jørgensen anførte grunde ikke bør meddeles tilladelse til beplantning som ansøgt.

Poul Boeg protesterede mod, at der meddeles tilladelse til beplantning som ansøgt. Han redegjorde for sit skriftlige indlæg af 29. januar 1990, som han uddybede yderligere.

Tage Petersen tilkendegav, at Fredensborg-Humlebæk kommune ikke har bemærkninger til den fremsatte begæring om beplantning.

Efter yderligere en række indlæg fra de mødte sluttede mødet, idet nævnsformanden tilkendegav, at udskrift af nævnets afgørelse vil blive fremsendt til de mødte.

I umiddelbar fortsættelse af mødet drøftede nævnets medlemmer sagen og traf herefter følgende

a f g ø r e l s e :

Nævnet lægger til grund, at de arealer, hvorpå beplantningen ønskes udført, er omfattet af de i Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 som C-fredning benævnte bestemmelser.

Nævnet lægger efter gartner Nielsens oplysninger om beplantningens karakter og placering endvidere til grund, at der er tale om en samlet beplantning over 470 lbm, hvis udførelse kræver nævnets tilladelse.

Efter det oplyste og ved besigtigelsen konstaterede finder nævnet, at den projekterede beplantning på væsentlig måde vil stride mod den eksisterende fredning, fordi beplantningen vil hindre det udsyn fra vejen over søen og dens omgivelser, som fredningen efter sit indhold tilsigter bevaret. Som følge af det anførte, og da det af ejendommens ejer oplyste om baggrunden for den ønskede beplantning ikke kan føre til et andet resultat

b e s t e m m e s:

Den af Jacob Lyngsø fremsatte begæring om tilladelse til udførelse af beplantning på ejendommen matr. nr. 8 b, 17 Endrup og 5 c Jonstrup langs den offentlige vej Endrupvej tages ikke til følge.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, ankes til Overfredningsnævnet af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, Frederiksborg amt, kommunalbestyrelsen,

Skov- og naturstyrelsen, skovdistriktet samt anerkendte foreninger og institutioner, der virker for gennemførelse af naturfredningslovens formål.

Harry Rasmussen P. H. Raaschou Kirsten Olrik

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Hørsholm, den 9. februar 1990.

P. H. Raaschou

Naturfredningsnævnet
for
Frederiksborg amts nordlige
fredningskreds
Folehavevej 1, 2970 Hørsholm
Tlf. 02 86 15 50

Udskrift af
fredningsprotokollen

REG.NR. 01220.000

År 1990, den 7. februar kl. 10.00 afholdt fredningsnævnet for Frederiksborg amts nordlige fredningskreds møde i Endrup under ledelse af formanden, dommer P. H. Raaschou og med Harry Rasmussen og Kirsten Olrik som udpegede nævnsmedlemmer.

Der foretoges:

F.S. 14/1990 Behandling af andragende om bibeholdelse af udført belysning omkring bygningerne på ejendommen matr. 8 b, 17 Endrup og 5 c Jonstrup, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 (Esrum sø fredningen)

For Frederiksborg amts landskabsafdeling mødte Janni Lindeneg.

For Danmarks Naturfredningsforening mødte Poul Boeg, Birgitte Garde og Jørgen Mejnholt.

For Esrum skovdistrikt mødte Nikolaj Jørgensen og Søren Fløe.

For Fredensborg-Humlebæk kommune mødte Tage Petersen.

Sammen med ejeren, Jacob Lyngsø, mødte advokat Jørgen Linde, landinspektør Steen Jacobsen og gartner Hans Erik Nielsen.

Nævnsformanden redegjorde for, at der den 29. januar 1990 til fredningsnævnet er indgået en klage over belysningen udført på ejendommen, at klagen for så vidt henhører under landskabsafdelingen som håndhævelsessag, men at nævnet har medtaget sagen i dag for at behandle et eventuelt andragende fra ejeren om tilladelse til bibeholdelse af den udførte belysning.

Advokat Linde tilkendegav for ejeren, at der fremsættes begæ-

ad SN/1211/2-0001
23

ring om tilladelse til bibeholdelse af belysningen.

Besigtigelse fandt sted.

Det konstateredes, at der på marken syd og vest for bygningerne og uden for det egentlige haveareal er opsat 6 hvide lygtepæle med 2 lys i hver. Det konstateredes videre, at der i hegnet mellem have og mark er opsat forskellige jordspyd med belysning.

Det oplystes, at der er opsat 25 watt-pærer i hvert af lygtepælenes 2 lys, og at jordspyddene er grundlag for lamper på 150 watt.

Advokat Linde gjorde gældende, at belysningen ikke kan anses for omfattet af fredningskendelsen. Belysningen er opsat på haveareal, og belysningen er iøvrigt opsat for at oplyse terrænet omkring bygningerne, således at personer, der måtte trænge ind uberettiget, kan iagttages.

Jacob Lyngsø oplyste, at belysningen er indrettet således, at den kan tændes ufrivilligt af indtrængende personer.

Birgittte Garde oplyste, at hun passerer stedet morgen og aften, og at belysningen altid er tændt, når det er mørkt.

Tage Petersen tilkendegav for Fredensborg-Humlebæk kommune, at belysningsspørgsmålet ikke er behandlet af kommunen endnu.

Poul Boeg protesterede imod, at belysningen bibeholdes. Han henviste til sin klage af 29. januar 1990, som han yderligere uddybede.

Skovfoged Nikolaj Jørgensen fandt lysmasterne skæmmende. Han fandt, at belysningen i det hele er uheldig, navnlig set fra søen.

Jacob Lyngsø oplyste endelig, at belysningen er opsat, fordi han ofte er på rejse fra ejendommen, hvor hans hustru i så fald føler sig mere tryg, om arealerne kan oplyses som belysningen tilsigter.

Efter yderligere nogle indlæg fra de mødte sluttede mødet.

I umiddelbar fortsættelse af mødet drøftede nævnets medlemmer sagen og traf følgende

a f g ø r e l s e :

Det lægges til grund, at arealet omkring bygningerne er omfattet af de i Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 som C-fredning betegnede bestemmelser.

Nævnets finder det uheldigt, at en almindelig landsbrugsejendom, der om natten naturligt henligger i mørke bortset fra den indvendige belysning, oplyses med projektører. Nævnet finder imidlertid ikke i Overfredningsnævnets kendelse at have den fornødne hjemmel til at behandle spørgsmålet om de på jordspyd i havehegnet opsatte belysninger, og nævnet tager derfor ikke stilling til klage eller begæring om bibeholdelse af denne belysning.

Idet nævnet finder, at de opsatte hvide lygtepæle er skæmmende i omgivelserne, og idet nævnet finder, at der i Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 er fornøden hjemmel derfor

b e s t e m m e s:

Ejerens begæring om bibeholdelse af de omkring bygningen opsatte hvide lygtepæle hver med 2 lys tages ikke til følge.

Det pålægges ejendommens ejer at fjerne lygtepæle med belysning senest den 1. april 1990.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, ankes til Overfredningsnævnet af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, Frederiksborg amtsråd, kommunalbestyrelsen, Skov- og naturstyrelsen, Skovdistriktet samt anerkendte foreninger og institutioner, der virker for gennemførelse af naturfredningslovens formål.

Harry Rasmussen P. H. Raaschou Kirsten Olrik

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Hørsholm, den 9. februar 1990.

P. H. Raaschou

ØVERFREDNINGSNÆVNET

REG. NR. 0.1220

Slotsmarken 15 BD/ic
2970 Hørsholm
Telefon 45 76 57 18

Advokat Jørgen Linde
Helsingørvej 1 A
3480 Fredensborg

Den 08.06.90
J.nr. 545/43-1/90

Vedr. Deres j.nr. 86765.

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amts Nordlige Fredningskreds har den 9. februar 1990 i medfør af naturfredningslovens § 34 meddelt afslag på dispensation til bibeholdelse af 6 lygtepæle på ejendommen matr.nr. 8 b Endrup m.fl. De har på vegne af ejendommens ejere, Jacob og Karen Louise Lyngsø, påklaget afgørelsen til Overfredningsnævnet.

Den omhandlede ejendom er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Sø's omgivelser. Fredningens formål er at beskytte udsigten over søen og bevare de særlige landskabelige skønhedsværdier. Lygtepælene er opsat inden for området mellem 100 og 300 m fra søen kaldet type B. For dette område gælder bl.a., at drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o.lign., ikke må anbringes uden fredningsnævnets godkendelse.

Lygtepælene er hvidmalede med to 25 watt-pærer på hver. Belysningen er opsat på ejendommens haveareal med henblik på at oplyse arealet omkring bygningerne, således at indtrængende personer kan iagttages. Lygterne er påmonteret bevægelsesdetektorer, der automatisk tænder lyset.

De har som begrundelse for klagen bestridt, at den etablerede belysning er omfattet af fredningsbestemmelserne, der intet anfører om havebelysning. Det er

yderligere anført, at den omhandlede sikkerhedsforanstaltning er nødvendiggjort af forholdene i 1990, og at belysningen dårlig ses fra Esrum Sø. Ejeren er villig til at male lygterne i en anden farve og isætte svagere pærer.

Fredensborg-Humlebæk Kommune anbefaler en stadfæstelse af nævnets afgørelse.

Skov- og Naturstyrelsen har for fredningsnævnet udtalt, at lygterne er skæmmende, og belysning i det hele er uheldig, navnlig set fra søen.

Danmarks Naturfredningsforening har udtalt, at såvel lygtepælene og havebelysning er i modstrid med den natur og det kulturlandskab, som Esrum Sø-fredningen tilsigter at bevare, og at et lysanlæg som det foreliggende kræver fredningsnævnets godkendelse.

Overfredningsnævnet skal udtale:

Affattelsen af fredningskendelsens bestemmelse om skæmmende indretninger, ledningsmaster o.lign. tilsigter at imødegå en udvikling, der aktualiserer nyanlæg som f.eks. det omhandlede. En nævnsgodkendelse ses således at være fornøden.

Det tiltrædes, at der enstemmigt efter forudgående besigtigelse er meddelt afslag i medfør af naturfredningslovens § 34 på bibeholdelse af de 6 lygtepæle i deres nuværende udformning.

Det påhviler herefter ejerne af ejendommen at fjerne lygtepælene inden den 1. september 1990, jf. naturfredningslovens § 67.

I sagens behandling har deltaget samtlige 11 medlemmer af Overfredningsnævnet. Afgørelsen er enstemmig.

Med venlig hilsen

Bent Jacobsen

viceformand

Naturfredningsnævnet
for
Frederiksborg amts nordlige
fredningskreds
Folehavevej 1, 2970 Hørsholm
Tlf. 02 86 15 50

Udskrift af
fredningsprotokollen

REG. NR. 01220.000

År 1990, den 16. maj kl. 13.00 afholdt fredningsnævnet for Frederiksborg amts nordlige fredningskreds møde i Endrup under ledelse af formanden, dommer P. H. Raaschou og med Harry Rasmussen og Kirsten Olrik som udpegede nævnsmedlemmer.

Der foretoges:

F.S. 8/1990 Behandling af andragende om tilladelse til nedrivning og genopførelse af landbrugsbygninger på ejendommen matr. nr. 6 b, 7f m.fl. Endrup By, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952.

For Frederiksborg amts landskabsafdeling mødte Janni Lindeneg.

For Danmarks Naturfredningsforening mødte Jørgen Mejnholt.

For Esrum skovdistrikt mødte skovfoged Jørgensen.

For Fredensborg-Humlebæk kommune mødte Tage Petersen og Bjarne Steen.

For og med ejendommens ejere, Inge Haugaard og Jørgen Haugaard mødte arkitekt J. Raaschou-Nielsen og Kresten Bischoff.

Arkitekt Raaschou-Nielsen forelagde sagen. Han gjorde gældende, at ejendommens bygninger er beliggende i B-fredningen. Han oplyste, at de eksisterende bygninger er i en så ringe forfatning, at bygningerne ikke har kunnet forsikres, og at en bygningsfredning er blevet afslået. Den tidligere ejer fraflyttede i 1989. Ejendommen er på 22 tdr land, og ejerne familien Haugaard ønsker at drive et stutteri, hvortil der kræves et ridehus. Det er tanken at opføre

AD Miljøministeriet, J. nr. SN 1211/2-0001
6 JUNI 1990
Akt. nr. 30

dette med træfacader og med tag af pap, antagelig grønt. Den eksisterende beplantning ønskes bevaret i videst muligt omfang, og der vil blive foretaget yderligere beplantning til sløring af ridehuset.

Jørgen Haugaard forklarede, at han har trukket sig tilbage fra sin virksomhed, men at han som hovederhverv ønsker at drive stutteri med køb, salg og opdræt af heste, der skal trænes i springning i den projekterede ridehal. Som et led i erhvervet vil der i boligen blive indrettet gæsteværelser til kunder, og desuden ønsker han plads til at modtage besøg af børn og børnebørn. Derfor har boligen en størrelse som projekteret på cirka 800 m^2.

Bjarne Steen redegjorde for Fredensborg-Humlebæk kommunes stilling til projektet, idet han henviste til og gengav kommunens skrivelse af 10. april 1990 til fredningsnævnet.

Janni Lindeneg oplyste, at ansøgningen om zonetilladelse ikke er færdigbehandlet. Sagen har ikke været forelagt politisk. Forvaltningen har drøftet sagen. Det tiltrædes, at der skal være en bolig på en landbrugsejendom, men det er betænkeligt at bebygge en ejendom så kraftigt, at der ikke fremtidig kan drives almindelig landbrugsdrift på arealerne, idet en sådan drift ikke kan forrente omkostningerne. En beboelsesbygning på 800 m^2 er en væsentlig forøgelse af boligarealet i forhold til det normale på ca. 250 m^2. Det må anses for at være i strid med zonelovsbestemmelserne at etablere en yderligere bolig på ejendommen til brug for bestyrer, medarbejdere el. lign. Hun fandt, at bygningerne som de er projekteret næppe er udtryk for et dansk bondegårdsbyggeri. Da fredningskendeldelsernes formål er at sikre udsigten ud over søen, er det næppe tilrådeligt med træbeplantning, men en sløring af bygningsdelene kan foretages.

Arkitekt Raaschou-Nielsen anførte, at bygningerne ligger væsentligt lavere end Endrupvejen, således at der også vil være plads

til en noget højere beplantning end buske.

Skovfoged Jørgensen tilkendegav, at skovdistriktet er enig i, at der kan bygges nye landbrugsbygninger på fundamenterne af de gamle. Det forelagte projekt er imidlertid alt for dominerende set fra søsiden, og den valgte byggestil virker fremmedartet i landskabet.

Jørgen Mejnholt tilkendegav, at også naturfredningsforeningen finder byggeriet dominerende. Såfremt bygningerne ikke ligger i A-zonen er det dog tæt på denne, således at det er betænkeligt at bygge som projekteret, navnlig ridehallen falder i øjnene, og såfremt der meddeles tilladelse, kan dette danne præcedens for andre ejendomsbesiddere i området.

Arkitekt Raaschou-Nielsen bemærkede, at der er projekteret med anvendelse af gængse materialer, stråtag, kalkede vægge, og at det ikke vil være muligt på den afstand, der er fra søen til bygningerne eller fra vejen til bygningerne, at registrere tilbagetrukne facader m.v. Gulvet i ridehallen vil blive lagt i laveste kote, og ridehallens kiphøjde er næsten den samme som det projekterede beboelseshus, der har næsten samme højde som det eksisterende.

Besigtigelse fandt sted på det nære areal omkring bygningerne, fra et punkt tæt ved søbredden og på den projekterede placering af ridehallen.

De mødte aftrådte.

Nævnets medlemmer rådslog og voterede og traf derefter følgende

a f g ø r e l s e :

Det lægges efter Overfredningsnævnets kendelse (s. 18) til grund, at ejendommen under nr. 82 er omfattet af kendelsens A-fredning. Det lægges også til grund, at stutterivirksomhed er landbrugsdrift.

Selv om det ikke kan afvises, at der til drift af et stutteri

kræves en ridehal, hvori heste før salg kan springtrænes, findes den samlede bebyggelse, som den er projekteret, at føre til en i forhold til den eksisterende bebyggelse væsentlig intensivering af ejendommens udnyttelse, der rækker langt ud over det driftsmæssige behov på en landbrugsejendom af den pågældende størrelse. Når dertil kommer, at de projekterede bygninger stilmæssigt findes at afvige fra den traditionelle nordsjællandske bondegårdsstil, og at den projekterede ridehal findes at fremstå som et nyt dominerende element i det iøvrigt sparsomt bebyggede fredede landskab, findes der henset til bevarelsen af de særlige skønshedsværdier, som fredningskendelsen tilsigter at bevare, ikke at være grundlag for at meddele tilladelse som ansøgt.

T h i b e s t e m m e s :

Begæringen om tilladelse til nedrivning og opførelse af landbrugsbygninger m.v. på ejendommen matr. nr. 6 b, 7 f m.fl. Endrup By som projekteret tages ikke til følge.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, ankes til Overfredningsnævnet af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, Frederiksborg amt, kommunalbestyrelsen, Skov- og naturstyrelsen, skovdistriktet samt anerkendte foreninger og institutioner, der virker for gennemførelse af naturfredningslovens formål.

Harry Rasmussen P. H. Raaschou Kirsten Olrik

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Hørsholm, den 21. maj 1990.

P. H. Raaschou

OVERFREDNINGSNÆVNET

REG.NR. 1220.00
Slotsmarken 15 BA/bop
2970 Hørsholm
Telefon 45 76 57 18

Advokat Gregers Tærsbøl
Holbergsgade 1
1057 København K

Den 24. august 1990
J.nr. 545/43-2/90

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amts Nordlige Fredningskreds har den 16. maj 1990 afslået i henhold til en fredningskendelse af 11. marts 1952 at tillade opførelse på matr.nr. 6 b m.fl. Endrup By, Asminderød, af nye landbrugsbygninger med tilhørende beboelsesbygning i overensstemmelse med et forelagt skitseprojekt. For ejendommens ejere Inge og Jørgen Haugaard har De påklaget fredningsnævnets afgørelse til Overfredningsnævnet.

Ejendommen er en 11,4 ha stor landbrugsejendom, hvoraf ca. 9 ha er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum sø's omgivelser. På ejendommen findes i godt 100 m afstand fra søen nogle stærkt forfaldne driftsbygninger og et mindre stuehus i ret ringe tilstand. Driftsbygningerne har en størrelse af ca. 335 m^2, hvortil kommer udhuse på i alt ca. 115 m^2. Stuehuset med 2 beboelseslag har et bebygget areal på ca. 75 m^2.

Det for fredningsnævnet fremlagte skitseprojekt omfatter en trelænget beboelsesbygning med kontor og garage m.v. samt 3 driftsbygninger. Beboelsesbygningen i 2 etager vil få et samlet etageareal på 828 m^2. Driftsbygningerne omfatter en staldbygning på 268 m^2, et ridehus på 1025 m^2 og et maskinhus på 100 m^2. De eksisterende bygninger agtes nedrevet og de nye bygninger opført dels på tomten, dels syd og øst derfor.

De fredningsbestemmelser der er fastsat for den del af ejendommen, som ligger mellem landevejen og søen og i en større afstand fra søen end 100 m, indeholder et forbud mod uden samtykke fra fredningsnævnet at opføre ny bebyggelse, men med tilkendegivelse af, "at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt" under nævnets censur med hensyn til beliggenhed, størrelse og ydre fremtræden.

2d Miljøministeriet, J. nr. SN 1311/2-0
2 0 AUG. 1990
Akt. nr. 1

Fu 10-1

lvs ik

De har påstået fredningsnævnets afgørelse ændret til en tilladelse til gennemførelse af byggeprojektet med de ændringer, som Overfredningsnævnet måtte finde fornødne.

Frederiksborg Amt og Danmarks Naturfredningsforening har udtalt sig imod projektets gennemførelse. Fredensborg-Humlebæk Byråd har anbefalet Deres ansøgning. Miljøministeriet v/Skov- og Naturstyrelsen har ikke fundet tilstrækkeligt fredningsmæssigt grundlag for at kunne udtale sig imod, at der opføres bygninger til hestestutteri det pågældende sted på ejendommen, men har udtrykt betænkelighed ved den ydre udformning af den projekterede bebyggelse.

I sagens behandling, herunder besigtigelse og møde med de i sagen interesserede, har deltaget 10 af Overfredningsnævnets 11 medlemmer. Overfredningsnævnet skal udtale:

Fredningskendelsens tilkendegivelse af, at bygninger til brug for landbrug i almindelighed kan forventes tilladt opført i en afstand af mere end 100 m fra søen, giver ikke en ansøger krav på at opnå tilladelse til at opføre sådanne bygninger. Tilkendegivelsen må i øvrigt forstås som sigtende til landbrugsbygninger, som var sædvanlige på tidspunktet for fredningens gennemførelse. Den projekterede bebyggelse afviger meget væsentligt herfra.

I 1961 indførtes søbeskyttelseslinien i naturfredningsloven, nu lovens § 47 a. Denne almindeligt gældende lovbestemmelse indebærer, at der i en afstand af 150 m fra søen ikke uden fredningsnævnets tilladelse må opføres anden bebyggelse end erhversøkonomisk nødvendige driftsbygninger for jordbrugs- og fiskerierhvervet. Projektets beboelsesbygning vil ligge søen nærmere end 150 m.

Overfredningsnævnet finder, at den projekterede bebyggelse - selv om den sløres af beplantning - vil virke uacceptabelt dominerende det pågældende sted, og må tillige lægge vægt på de konsekvenser, som en tilladelse til byggeriet kan få for administrationen af fredningskendelsen for så vidt angår andre ejendomme.

Overfredningsnævnet kan derfor tiltræde, at fredningsnævnet har afslået at tillade den projekterede bebyggelse opført.

Overfredningsnævnet finder imidlertid, at det - hvis de eksisterende bygninger fjernes - kan tillades i relation til både fredningskendelsen og naturfredningslovens § 47 a, at der på det hidtidige bebyggelsesareal opføres den efter landbrugsloven nødvendige beboelsesbygning med eventuel garage, udhus o.lign. på betingelse af, at den samlede bygningsmasse får nogenlunde samme omfang som den bebyggelse, der fjernes, og at fredningsnævnet kan godkende bebyggelsens præcise beliggenhed, dens udformning og ydre fremtræden.

Overfredningsnævnets beslutninger er truffet med 8 stemmer mod 2. Mindretallet har stemt for at meddele tilladelse til det ansøgte efter både fredningskendelse og naturfredningslovens § 47 a på betingelse af, at beboelsesbygningens facade mod søen gives en mindre dominerende udformning.

Med venlig hilsen

Bendt Andersen
overfredningsnævnets formand

REG. NR. 1220.00

Naturfredningsnævnet
for
Frederiksborg amts nordlige fredningskreds

Dommerkontoret
Folehavevej 1, 2970 Hørsholm
Telefon(42)86 15 50

Hørsholm, den 4. januar 19 90 (91)

FS. 137/1990

Vedr. matr. nr. 6 b, 7 f m. fl. Endrup.

Ved skrivelse af 26. oktober 1990 og senere har arkitekt J. Raaschou-Nielsen for ejeren af ovennævnte ejendom ansøgt om tilladelse til nedrivning og genopførelse af landbrugsbygninger på ovennævnte ejendom, der er omfattet af søbeskyttelseslinie og af overfredningsnævnskendelse af 11. marts 1952 (Esrum sø).

I den anledning meddeler nævnet herved i medfør af naturfredningslovens § 47 a og § 34 (OFN kend. af 11. marts 1952) tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med det forelagte og beskrevne projekt, dog på betingelse af, at vinduer til uudnyttet tagrum sløjfes, at tagvinduer iøvrigt udføres som halvcirkelformede som projekteret på sydfacaden og at franske altaner i nordgavle sløjfes/ændres til almindelige vinduer svarende til vinduerne i sydgavle.

Den således meddelte tilladelse bortfalder efter naturfredningslovens § 64 a, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dato.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, ankes til overfredningsnævnet af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, Frederiksborg amtsråd, kommunalbestyrelsen, skov- og naturstyrelsen, skovdistriktet samt anerkendte foreninger og institutioner, der virker for gennemførelse af naturfredningslovens formål. Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før ankefristens udløb, jfr. lovens § 58.

P. H. Raaschou
nævnets formand

Skov-og naturstyrelsen
Slotsmarken 13
2970 Hørsholm

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN AD 1271/2-0028 Bil.
Akt. nr. 9

REG. NR. 1220.00

Naturfredningsnævnet
for
Frederiksborg amts nordlige
fredningskreds
Folehavevej 1, 2970 Hørsholm
Tlf. 02 86 15 50

Udskrift af
fredningsprotokollen

År 1991 den 23. januar kl. 09.30 afholdt fredningsnævnet for Frederiksborg amts nordlige fredningskreds møde i Såne under ledelse af formanden dommer P. H. Raaschou og med Harry Rasmussen og med Ernst Bliesmann som udpegede nævnsmedlemmer.

Der foretoges:

F.S. 138/90 — Behandling af andragende om tilladelse til renovering af beplantning på ejendommen matr. nr. 1 e Såne der er omfattet af søbeskyttelseslinie (Esrum sø) og af Overfredningsnævnskendelse af 11. marts 1952 Type A og B (Esrum sø).

For Frederiksborg amts landskabsafdeling mødte Janni Lindeneg.
For Danmarks Naturfredningsforening lokalkomite mødte Jørgen Mejnholt.
For Esrum skovdistrikt mødte Søren Fløe Jensen.
For Helsingør kommune mødte Christian Christensen.
For Knud Rasmussen Aps og sammen med ejendommens ejer Klaus Henningsen mødte Knud Rasmussen.

Knud Rasmussen forelagde projektet, som Klaus Henningsen knyttede enkelte bemærkninger til.

Besigtigelse fandt sted.

Det konstateredes at der på det areal af ca. 8 tønder land hvorpå der er meddelt tilladelse til beplantning ved nævnets skrivelse af 28. september 1977 vokser en del graner med en højde mere end 2,5m,

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1211/2-0028
Akt. nr. 10
Bk. 7

således at beplantningen idet omfang den overstiger den nævnte højde er i strid med tilladelsen.

Janni Lindeneg tilkendegav, at landskabsafdelingen efter det nu foreliggende lægger til grund at der i 1977 er meddelt tilladelse til beplantning af arealet. Afdelingen har herefter ikke indvendinger imod, at der foretages renovering af den eksisterende kultur, men henstillede at læhegnet erstattes af løv- og hørhørende arter.

Søren Fløe Jensen og Jørgen Mejnholdt havde ingen bemærkninger til det foreliggende projekt for renoveringen af beplantningen.

Nævnets medlemmer rådslog og traf derefter følgende og enstemmige

a f g ø r e l s e :

I det nævnet lægger til grund, at der i 1973 og 1977 er meddelt tilladelser til forskellige beplantninger i området herunder tilladelse i 1977 til beplantning på matr. nr. 1 e findes der ikke ved gennemførelsen af det forelagte projekt, at være tilsidesat fredningsmæssige interesser og nævnet finder derfor grundlag for, at meddele tilladelse som ansøgt og i medfør af naturfredningslovens § 47 a og § 34 (Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952) .

T h i b e s t e m m e s :

Det tillades ejerne af matr. nr. 1 e Såne , at gennemføre renovering af beplantningen på matr. nr. 1 e i overenstemmelse med det forelagte projekt og på betingelse af at højden på den kommende beplantning ikke overstiger 2,5m.

Den således meddelte tilladelse bortfalder i henhold til naturfredningslovens § 64 a, såfremt den ikke udnyttes inden 5 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, ankes til Overfredningsnævnet af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, Frederiksborg amtsråd, kommunalbestyrelsen, Skov- og naturstyrelsen, skovdistriktet samt anerkendte foreninger og institutioner, der virker for gennemførelse af naturfredningslovens formål. Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før ankefristens udløb, jfr. naturfredningslovens § 58.

Harry Rasmussen P. H. Raaschou Jørgen Mejnholt

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Hørsholm den 28. januar 1991.

P. H. Raaschou

Skov- og naturstyrelsen
Slotsmarken 13
2970 Hørsholm

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 01220.00

Dispensationer i perioden: 13-02-1991 - 14-12-2000

REG. NR. 1220.00

Naturfredningsnævnet
for
Frederiksborg amts nordlige
fredningskreds
Folehavevej 1, 2970 Hørsholm
Tlf. 02 86 15 50

Udskrift af
fredningsprotokollen

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
22 FEB. 1991

År 1991 den 13. februar kl. 09.30 afholdt fredningsnævnet for Frederiksborg amts nordlige fredningskreds møde i Nødebo under ledelse af dommer P. H. Raaschou og med Harry Rasmusse og Gudren Wium-Andersen som udpegede nævnsmedlemmer.

Der foretoges:

F.S. 1/91 — Behandling af andragende om principiel tilladelse til udstykning af ejendommen matr. nr. 3f, 4h, Nødebo by der er omfattet af reduceret søbeskyttelseslinie (Esrum sø) og af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1943.

For Frederiksborg amts landskabsafdeling mødte Janni Lindeneg.
For Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite' mødte Aksel Willadsen.
For Esrum skovdistrikt mødte Søren Fløe.
For Hillerød kommune mødte Marianne Hertz.
For ejendommens ejer mødte landinspektør Jens Bruun Andersen der forelagde projektet og redegjorde for byplanvedtægten.

Nævnsformanden redegjorde for Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1943 tinglyst 26. marts 1943.

Søren Fløe tilkendegav at, det eksisterende sommerhus og vækshuset på matr. nr. 3 f, samt det eksisterende hus på matr. nr. 4 h, bør fjernes i forbindelse med opførelse af ny bebyggelse. Det bør iagtages, at beplantningen på matr. nr. 4 h, holdes nede således, at udsigten fra Nødebovejen over søen ikke forringes.

Landinspektør Bruun Andersen tilkendegav, at de eksisterende byg-

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 12112-0028
Akt. nr. 11.

ninger på ejendommene alle vil blive fjernet ved opførelse af ny bebyggelse.

Nævnsformanden bemærkede, at Overfredningsnævnets kendelse om beplantningen er utvetydig. Der tiltrænges ikke en precisering af bestemmelsen, og det er amtets opgave at sikre udsigtens bevarelse.

Marianne Hertz oplyste, at der påregnes givet en dispensation fra byplanvedtægten vedrørende matr. nr. 3 f, således at der der kan opføres helårshuse.

Janni Lindeneg bemærkede, at en dispensation fra byplanvedtægten vil være i strid med regionplanen, der fastholder sommerhusområderne som de findes.

Landinspektør Bruun Andersen vil til nævnet og til kommunen fremsende udkast til deklaration for området, skitse over byggefelter og oplysning om koter.

Nævnsformanden tilkendegav, at nævnet ikke idag finder grundlag for, at fravige den i Overfredningsnævnets kendelse fastsatte højde på 5 meter.

Aksel Willadsen havde for Naturfredningsforeningen ikke bemærkninger til andragendet ud over det i skrivelse af 5. januar 1991 anførte.

Bruun Andersen tilkendegav, at fremtidig bebyggelse vil overholde den reducerede søbeskyttelseslinie.

De mødte aftrådte.

Nævnets medlemmer drøftede sagen, og meddelte derefter følgende enstemmige

a f g ø r e l s e :

Idet der ikke som sagen er forelagt for nævnet findes tilsidesat no-

gen ved lovgivning eller fredningskendelser fastlagt bestemmelse for bebyggelsen,meddeler nævnet i medfør af naturfredningslovens § 47 a og § 34 (Overfredningsnævnskendelse af 11. marts 1943) principiel tilladelse til udstykning og bebyggelse af matr. nr. 4 h, og 3 f, Nødebo by efter de i projektet tilkendegivende retningslinier.

Det bestemmes, at bebyggelse ikke må finde sted på de udstykkede parceller forinden nævnet har godkendt en deklaration vedrørende områdets bebyggelse, byggefelters placering og koter.

Den ovenfor meddelte principielle tilladelse bortfalder efter naturfredningslovens § 64 a, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, ankes til Overfredningsnævnet af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, Frederiksborg amtsråd, kommunalbestyrelsen, Skov- og Naturstyrelsen, skovdistriktet samt anerkendte foreninger og institutioner, der virker for gennemførelse af naturfredningslovens formål. Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før ankefristens udløb, jfr. naturfredningslovens § 58.
Sagen sluttet.

Harry Rasmussen P. H. Raaschou Gudren Wium-Andersen

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Hørsholm, den 19. februar 1991.

Skov- og naturstyrelsen
Slotsmarken 13
2970 Hørsholm

P. H. Raaschou

Naturfredningsnævnet
for
Frederiksborg amts nordlige fredningskreds

Dommerkontoret
Folehavevej 1, 2970 Hørsholm
Telefon (42) 86 15 50

√REG. NR. 1220.00

Hørsholm, den 15. november 1991

FS. 115/91

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
19 NOV. 1991

Vedr. matr. nr. 4 h, 7 f Plejelt by, Tikøb.

Ved skrivelse af 25. september 1991 har Helsingør kommune for ejeren af ovennævnte ejendom ansøgt om nævnets tilladelse til opførelse af garage og udhus.

I den anledning meddeler nævnet herved i medfør af naturfredningslovens § 34 (overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 nr. 545/43) tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med det fremsendte projekt.

Den således meddelte tilladelse bortfalder i henhold til naturfredningslovens § 64 a, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, ankes til Overfredningsnævnet af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, Frederiksborg amtsråd, kommunalbestyrelsen, Skov- og naturstyrelsen, skovdistriktet samt anerkendte foreninger og institutioner, der virker for gennemførelse af naturfredningslovens formål. Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før ankefristens udløb, jfr, naturfredningslovens § 58.

P. H. Raaschou
nævnets formand

Skov- og Naturstyrelsen
Slotsmarken 13
2970 Hørsholm

Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1211/2-0028
Akt nr 12

Ad

DUS
JM

REG. NR. 1220.00

Naturfredningsnævnet
for
Frederiksborg amts nordlige fredningskreds

Dommerkontoret
Folehavevej 1, 2970 Hørsholm
Telefon (02) 86 15 50

Hørsholm, den 26. marts 1992

FS. 9/92

Vedr. etablering af lyslederkabel på Esrum Klosters jorder.

Ved skrivelse af 28. januar 1992 har K.T.A.S. ansøgt om nævnets tilladelse til etablering af lyslederkabel på ovennævnte ejendom.

I den anledning meddeler nævnet herved i medfør af naturfredningslovens § 34 tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med det fremsendte projekt.

Den således meddelte tilladelse bortfalder i henhold til naturfredningslovens § 64 a, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, ankes til Overfredningsnævnet af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, Frederiksborg amtsråd, kommunalbestyrelsen, Skov- og naturstyrelsen, skovdistriktet samt anerkendte foreninger og institutioner, der virker for gennemførelse af naturfredningslovens formål. Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før ankefristens udløb, jfr. naturfredningslovens § 58.

P. H. Raaschou
nævnets formand

Modtaget i
Skov- [illegible]relsen
[illegible] 1992

Skov- og naturstyrelsen
Slotsmarken 13
2970 Hørsholm

1211/2-0004 28

REG.NR. 1220.01

Fredningsnævnet
for
Frederiksborg Amt

Helsingør, den 15 SEP. 1994

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
16 SEP. 1994

Vedr. FS 50/94, matr. nr. 1 g Såne by, Tikøb.

Ved skrivelse af 05.07.94 har Helsingør Kommune for ejeren af ovennævnte ejendom ansøgt om nævnets tilladelse til opførelse af et ca. 52 m2 stort og 3,5 m højt fårehus på ejendommen, der er omfattet af overfredningsnævnets kendelse af 11.03.52. (Esrum Sø- fredningen).

I den anledning meddeler nævnet herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med det fremsendte projekt.

Den således meddelte tilladelse bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger o.lign, som har en væsentlig interesse i afgørelsen. En eventuel klage skal stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før klagefristens udløb uden rettidigt indgivet påklage, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Thorkild Bendsen
nævnets formand.

1211/2 202 8
17

Stengade 72-74, 3000 Helsingør Tlf 49210917 Fax. 49214686

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
17 NOV. 1994

Fredningsnævnet
for
Frederiksborg Amt

Helsingør, den 16 NOV. 1994

REG.NR. 1220.00

Vedr. FS 68/94, matr nr. 1 d og 5 b Såne by, Tikøb.

Ved skrivelse af 13.09.94 har Helsingør Kommune for ejeren af ovennævnte ejendom ansøgt om nævnets tilladelse til opførelse af et 72 m2 stort kombineret høhus og læskur placeret ved ejendommens sydskel i en lavning.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11.03.52 om Esrum Sø's omgivelser.

I den anledning meddeler nævnet herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med det fremsendte projekt.

Den således meddelte tilladelse bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger o.lign, som har en væsentlig interesse i afgørelsen. En eventuel klage skal stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før klagefristens udløb uden rettidigt indgivet påklage, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Thorkild Bendsen
nævnets formand.

AD 1211/2-0028
18

Stengade 72-74, 3000 Helsingør Tlf 49210917 Fax. 49214686

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
10 FEB. 1995

1220.06

Fredningsnævnet
for
Frederiksborg Amt

Helsingør, den 10 FEB. 1995

Vedr. FS 88/94, matr. nr. 2 a m.fl. Jonstrup by, Tikøb

Ved skrivelse af 13.12.94 har arkitekt m.a.a. Villy Breiting for ejeren af ovennævnte ejendom ansøgt om nævnets tilladelse til at renovere en overflødiggjort driftsbygning på ovennævnte ejendom med henblik på benyttelse til erhverv i medfør af planlovens § 37.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 type B, hvori anføres, at bebyggelse kræver fredningsnævnets godkendelse af tegninger, farver materialer størrelse og beliggenhed.

I den anledning meddeler nævnet herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med det fremsendte projekt.

Den således meddelte tilladelse bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger o.lign, som har en væsentlig interesse i afgørelsen. En eventuel klage skal stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før klagefristens udløb uden rettidigt indgivet påklage, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Thorkild Bendsen
nævnets formand.

AD 1211/2-0028

Stengade 72-74, 3000 Helsingør Tlf. 49210917 Fax. 49214686

Fredningsnævnet
for
Frederiksborg Amt

Helsingør, den 27 APR. 1995

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
28 APR. 1995

REG. NR. 1220.00

Vedr. FS 20/95, matr. nr. 1 g Såne by, Tikøb.

Ved skrivelse af 13. marts 1995 har Helsingør Kommune for ejeren af ovennævnte ejendom ansøgt om nævnets tilladelse til at opføre et ca 38 m22 stort carport/brændehus på ovvennævnte ejendom i henhold til fremsendte tegninger.

Ejendommen, som er landbrugsnoteret, er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 (Esrum Sø-fredningen), der har til formål at bevare de landskabelige og naturvidenskabelige interesser, der er knyttet til området samt at bevare udsigten over Esrum Sø. Ejendommen er omfattet af fredningstype B, hvorefter "landbrugsbygninger i almindelighed vil kunne forventes tilladt efter nævnets forudgående godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan".

I den anledning meddeler nævnet herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med det fremsendte projekt.

Den således meddelte tilladelse bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og

AD 1211/2-0028
20

Stengade 72-74, 3000 Helsingør Tlf. 49210917 Fax. 49214686

lokale foreninger o.lign, som har en væsentlig interesse i afgørelsen. En eventuel klage skal stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før klagefristens udløb uden rettidigt indgivet påklage, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Thorkild Bendsen
nævnets formand.

Lotte Sehested Nerem, Esrum Søvej 15, 3080 Tikøb
Danmarks Naturfredningsforening, j.nr. 0119-15
Helsingør kommune, j.nr. 92-95
Skov- og naturstyrelsen,
Frederiksborg Amt, landskabsafd. j.nr. 8-70-52-6-217-3-94,
Dansk Ornitologisk Forenings lokalafd. for Københavnsområdet
att. Fredningsudvalget,
Nævnsmedlem Ole Retoft,
Nævnsmedlem Ellen Daugaard Hansen.

Fredningsnævnet
for
Frederiksborg Amt

Helsingør, den 18 AUG. 1995

1220.00

Vedr. FS 62/95, matr. nr. 1 g Såne by, Tikøb

Ved skrivelse af 11. juli 1995 har Helsingør kommune for ejeren af ovennævnte ejendom ansøgt om nævnets tilladelse til at opføre en 8 m2 tilbygning i 2 etager med fuld kælder til eksisterende stuehus på nordsiden af dette på ovennævnte ejendom.

Ejendommen, som er landbrugsnoteret, er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 (Esrum Sø-fredningen), der har til formål at bevare de landskabelige og naturvidenskabelige interesser, der er knyttet til området, samt at bevare udsigten over Esrum Sø. Ejendommen er omfattet af fredningstype B, hvorefter "landbrugsbygninger i almindelighed vil kunne forventes tilladt efter nævnets forudgående godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan".

I den anledning meddeler nævnet herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med det fremsendte projekt.

Den således meddelte tilladelse bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger o.lign, som har en væsentlig interesse i afgørelsen. En eventuel klage skal stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før klagefri-

ad SW(211/2-0028

23

Stengade 72-74, 3000 Helsingør Tlf. 49210917 Fax. 49214686

stens udløb uden rettidigt indgivet påklage, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Thorkild Bendsen
nævnets formand.

Lotte Sehested Nerem,
Danmarks Naturfredningsforening, j.nr. 0119-15
Helsingør Kommune, j.nr. 373-95
Skov- og naturstyrelsen,
Frederiksborg Amt, landskabsafd. j.nr. 8-70-52-6-217-3-94
Frederiksborg skovdistrikt,
Dansk Ornitologisk Forenings lokalafd. for Københavnsområdet
att. Fredningsudvalget,
Nævnsmedlem Ole Retoft,
Nævnsmedlem Ellen Daugaard Hansen.

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt
Stengade 72-74, 3000 Helsingør
Tlf. 49210917 Fax 49214686

Helsingør, den 23 JULI 1996

REG. NR. 1220.00

Vedr. FS 35/96. Matr. nr. 4 h Endrup by, Asminderød, Endrupvej 39.

Ved skrivelse af 30. maj 1996 har Frederiksborg Amt til fredningsnævnet fremsendt uden anbefaling en ansøgning om tilladelse til at opføre et ca. 50 m^2 nyt sommerhus efter nedrivning af et eksisterende forfaldent sommerhus på ovennævnte ejendom.

Ejendommen er beliggende i landzone og er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 (Esrum Sø-fredningen), der har til formål at bevare de landskabelige og naturvidenskabelige interesser, der er knyttet til området samt at bevare udsigten over Esrum Sø. For ejendommen er gældende fredningstype B, hvor fredningsbestemmelserne anfører, at "ingen bebyggelse må finde sted uden nævnets samtykke, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelsen kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan."

Af sagen fremgår, at Frederiksborg Amt den 30 maj 1996 har meddelt afslag på det ansøgte efter planloven. Amtet har forinden indhentet en udtalelse fra Fredensborg-Humlebæk Kommune, hvis ejendomsudvalg har vedtaget ikke at kunne anbefale en tilladelse.

Efter det saledes foreliggende meddeler fredningsnævnet **afslag** på det ansøgte. Nævnet har herved lagt vægt på, at det ansøgte sommerhus i sin udformning afviger i en sådan grad fra den lokale byggeskik, at det vurderes at ville virke med skæmmende i det meget følsomme landskab omkring Esrum Sø. Projektet anses derfor for uforeneligt med fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger o.lign., som har en væsentlig interesse i afgørelsen. En evt klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

AD 1996-1211/2-0013

AKT 1

Et evt. sagsanlæg til provelse af afgorelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgorelsen er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Thorkild Bendsen

nævnets formand

Dette brev er sendt til:

Diane Rutherford og Eivind Sponholz
Kovangen 418 3480 Fredensborg

Frederiksborg Amt j.nr. 8-70-51-8-1-96

Danmarks Naturfredningsforening

Fredensborg-Humlebæk Kommune j. nr. 96-064

Skov- og Naturstyrelsen

Dansk Ornitologisk Forenings lokalafd. for Københavnsområdet, att. Fredningsudvalget

Nævnsmedlem Ole Retoft

Nævnsmedlem Karen Ruud Mortensen

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt
Stengade 72-74
3000 Helsingør
Tlf. 49 21 09 17 fax. 49 21 46 86

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
12 NOV. 1996

Helsingør, den 11. nov. 1996

REG.NR. 1220.00

Vedr. FS 60/95 matr.nr. 4f, 7d Plejelt by, Tikøb.

Ved skrivelse af 05.07.95 har Helsingør Kommune for ejeren af ovennævnte ejendom ansøgt om nævnets tilladelse til at udvide et eksisterende sommerhus på ejendommen, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11.03.95. Kendelsen har til formål at sikre de landskabelige værdier langs bredderne af Esrum Sø. Ejendommen er omfattet af den strengeste fredningstype A. Fredningsbestemmelserne anfører om type A at det navnlig er forbudt at opføre bygninger af enhver art, herunder drivhuse, garager m.v., at foretage afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon.

Fredningsnævnet har besigtiget ejendommen.

I den anledning meddeler nævnet herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med det reviderede projekt, tegning 01, revideret 01.08.96.

Tilladelsen bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

Det tilkendegives over for ansøgeren, at der ikke kan forventes dispensation til yderligere byggeri på ejendommen. Såfremt der måtte opstå behov for at modernisere sommerhusets bade- og toiletforhold, må det ske inden for eksisterende bygningsmæssige rammer.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger o.lign, som har en væsentlig interesse i afgørelsen. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før klagefristens udløb uden rettidigt indgivet påklage, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Et eventuelt sagsanlæg til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

AD 1996-1211/2-0013

AKT 2

Thorkild Bendsen
nævnets formand

Dette brev er sendt til:

Arkitektfirmaet Kaare Sølvsteen PAR MMI
Frederiksborg Amt, j.nr.8-70-52-6-217-6-95
Danmarks Naturfredningsforening j.nr. 0119-15
Helsingør Kommune, j.nr. 0339-95-/bbe.96143217
Skov-og Naturstyrelsen,
Kronborgstatsskovdistrikt
Dansk Ornitologisk Forenings lokalafd. for Københavnsområdet att. fredningsudvalget,
Nævnsmedlem Ole Retoft,
Nævnsmedlem Ellen Daugaard Hansen

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt
Stengade 72-74
3000 Helsingør

Tlf 49210917
fax 49214686

Helsingør, den 19/08-97

REG. NR 1220-00

Vedr. FS 34/97, matr.nr. 1 d og 5 b Såne by, Tikøb.

Ved skrivelse af 28. maj 1997 har Helsingør Kommune for ejeren af ovennævnte ejendom ansøgt om nævnets tilladelse til at udvide eksisterende udhus/carport på ejendommen med 11 m2 til ialt 41 m2.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om Esrum Sø's omgivelser type A og B. Ansøgningen forudsætter alene fredningsnævnets behandling i forhold til type B.

Heri anføres, at ingen bebyggelse må finde sted uden fredningsnævnets samtykke, idet bygninger til brug for landbrug i almindelighed vil kunne forventes tilladt efter nævnets godkendelse af farver, materialer, størrelse og placering.

Da der er tale om en meget beskeden udvidelse af en eksisterende bygning, i samme farver og materialer som denne og med en placering med kun ringe landskabelig belastning, finder fredningsnævnet, at realisering af det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Nævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med det fremsendte projekt.

Tilladelsen bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger o.lign, som har en væsentlig interesse i afgørelsen. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før klagefristens udløb uden rettidigt indgivet påklage, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Thorkild Bendsen
nævnets formand

ad 1211/2-0013

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt
Stengade 72-74, 3000 Helsingør
Tlf. 49 21 09 17 fax. 49 21 46 86

Helsingør, den 3. april 1998

REG. NR. 1220.00.

Vedr. FS 69/97, matr.nr. 1 e Såne by, Tikøb, beliggende Sånevej 10 i Helsingør Kommune.

Ved skrivelse af 24. september 1997 har Helsingør Kommune for arkitekt Nikolaj Jensen, Nivå ansøgt om nævnets tilladelse til at opføre nyt ca. 25 m2 udhus på ovennævnte ejendom.

Udhuset tænkes opført i træ på punktfundamenter med sort paptag og med højde til tagryg på ca. 4,70 m.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11 marts 1952 om Esrum Sø´s omgivelser type A og B. Ansøgningen forudsætter alene fredningsnævnets behandling i forhold til type B.

Heri anføres, at ingen bebyggelse må finde sted uden fredningsnævnets samtykke, idet bygninger til brug for landbrug i almindelighed vil kunne forventes tilladt efter nævnets godkendelse af farver, materialer, størrelse og placering.

I den anledning meddeler nævnet herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med det fremsendte projekt.

Tilladelsen bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger o.lign, som har en væsentlig interesse i afgørelsen. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før klagefristens udløb. Rettidigt klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Thorkild Bendsen
nævnets formand

Dette brev er sendt til:

Arkitekt Nikolaj Jensen,
Frederiksborg Amt, j.nr. 8-70-51-8-217-5-97
Danmarks Naturfredningsforening j.nr. 0119-15
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, Britta Andersen
Helsingør Kommune, j.nr. 0790-97-/00686-4
Skov-og Naturstyrelsen,
Kronborg Statsskovdistrikt
Dansk Ornitologisk Forenings lokalafd. for Københavnsområdet att. fredningsudvalget,
Nævnsmedlem Niels Olesen
Nævnsmedlem Ellen Daugaard Hansen.

ad 1211/2 - 0013

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt
Sct. Anna Gade 5 A, 3000 Helsingør
Tlf. 49 25 81 20 fax. 49 21 46 86

Helsingør, den 6. november 1998

REG. NR. 1220.00.

Vedr. FS 39/98, matr.nr. 3 a Harreshøj by, Tikøb.

Ved skrivelse af 14. maj 1998 har advokat Troels Andersen for ejeren af ovennævnte ejendom ansøgt om nævnets tilladelse til at foretage en om- og tilbygning af det eksisterende stuehus på ovennævnte ejendom, hvorved boligarealet udvides til ca. 320 m2.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. mats 1952 om fredning af Esrum Sø's omgivelser, der har til formål at "beskytte udsigten over søen og bevare de særlige skønhedsværdier, der har betydning for landskabet omkring søen".

Ejendommen er fredet efter fredningstype A, hvor fredningsbestemmelserne bl.a. anfører, at "med hensyn til eksisterende bebyggelse kan landbrugsbygninger frit ændres, udvides eller ombygges efter landbrugets behov. Enhver væsentlig ændring i eller udvidelse af andre eksisterende bygninger skal godkendes af nævnet".

Forhistorie:

Ejendommen blev erhvervet i 70'erne af Staten v/Kronborg Statsskovdistrikt med henblik på benyttelse til offentlige rekreative formål - bygningerne til fritidscenter for børne- og ungdomsforeninger.

Helsingør Kommune udarbejdede i 1978 lokalplan nr. 6.2 for ejendommen med samme formål. Planen indeholder bl.a. forbud mod yderligere byggeri.

I 1981 blev bygningsparcellen udstykket og landbrugspligten på denne ophævet. Restejendommen blev oprettet som selvstændig landbrugsejendom med en midlertidig 10-årig dispensation fra bygningskravet.

I 1992 blev ejendommen i lighed med en lang række andre statslige ejendomme sat på en salgsliste og Statens planer om den ændrede, rekreative benyttelse faktisk opgivet.

I 1994 godkendte Jordbrugskommissionen, at landbrugsdelen oprettedes som selvstændig landbrugsejendom med den af ansøgningen omfattede bolig som den af landbrugsloven krævede nødvendige bolig. Jordbrugskommissionens tilladelse meddeltes under forudsætning af, at der sker en afklaring/lovliggørelse i forhold til lokalplanens bestemmelser.

Bygningsdelen solgtes til lejeren, Herlev Kommune.

Landbrugsejendommen blev i 1997 udbudt til salg og solgt til ansøger som landbrugsejendom.

Da ingen offentlig myndighed har ønsket at erhverve ejendommen, og da tilgængeligheden for offentligheden for den del af ejendommen, som ligger syd for landevejen Harreshøjvej samt tilstanden som græsningsområde er sikret ved tinglysning med amtet som påtaleberettiget, må lokalplan betragtes som helt uaktuel.

Da den eksisterende bolig nu er landbrugsejendoms stuehus,
da den ombyggede bygning vil ligge skjult bag af eksisterende høj beplantning og dermed ikke formindske eller skæmme udsigten samt,
da det ansøgte projekt vurderes at blive en gevinst både arkitektonisk og landskabeligt i forhold til eksisterende forhold,
er det fredningsnævnets vurdering, at realisering af det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med det fremsendte projekt. Nævnet forudsætter, at Helsingør Kommune afklarer byggeforbuddet ved ophævelse af eller dispensation fra lokalplanens bestemmelser.

Tilladelsen bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger o.lign, som har en væsentlig interesse i afgørelsen. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før klagefristens udløb. Rettidigt klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Thorkild Bendsen
nævnets formand

Dette brev er sendt til:

Advokat Troels Andersen, j.nr. 704983 TA/dob
Frederiksborg Amt, j.nr.8-70-51-8-217-3-98
Danmarks Naturfredningsforening j.nr.0119-15
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, Britta Andersen
Helsingør Kommune, j.nr.969-97
Skov-og Naturstyrelsen,
Kronborg Statsskovdistrikt
Dansk Ornitologisk Forenings lokalafd. for Københavnsområdet att. fredningsudvalget,
Nævnsmedlem Niels Olesen,
Nævnsmedlem Ellen Daugaard Hansen.

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt
Sct. Anna Gade 5 A, 3000 Helsingør
Tlf. 49 25 81 20 fax. 49 21 46 86

Helsingør, den 15. januar 1999

REG. NR. 1220-00.

Vedr. FS 108/98, matr.nr. 8 b og 17 Endrup by, Asminderød, beliggende Endrupvej 45, Fredensborg-Humlebæk Kommune.

Ved skrivelse af 9. december 1998 har Fredensborg-Humlebæk Kommune for ejerne af ovennævnte ejendom ansøgt om nævnets tilladelse til at ændre tagkonstruktionen på driftslængen mod landevejen og på mellembygningen mellem denne og stuehuset sådan, at taghældningen bevares, men at kiphøjden bliver ens på alle 3 bygninger. Forøgelsen af tagbredden sker alene mod gårdrummet, hvorved yderfacader fremtræder uændret.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af arealer ved Esrum Sø, der har til formål at bevare de landskabelige interesser, der er knyttet til området samt at bevare udsigten over Esrum Sø.

Bygningerne er placeret i et område, som er omfattet af fredningstype B, hvor fredningsbestemmelserne bl.a. anfører, at "bygninger til brug for landbrug i almindelighed vil kunne forventes tilladt. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan".

I den anledning meddeler nævnet herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med det fremsendte projekt.

Tilladelsen bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger o.lign, som har en væsentlig interesse i afgørelsen. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før klagefristens udløb. Rettidigt klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Thorkild Bendsen
nævnets formand

adSW 1996-1211/2-0013

6

FREDNINGSNÆVNET FOR FREDERIKSBORG AMT

Torvet 5, 3600 Fr.sund, tlf: 47315100

Modtaget I
Skov- og Naturstyrelsen
29 JUNI 1999

REG. NR. 1220.00

I sagen **FS 81/97 matr.nr. 8 b og 17 Endrup by, Asminderød** har fredningsnævnet modtaget en ansøgning af 1. maj 1998 fra ejerne Karen og Jakob Lyngsø om tilladelse til ombygning af det eksisterende stuehus. Kopi af ansøgningen med kortbilag har været sendt til høring hos Fredensborg-Humlebæk Kommune, Danmarks Naturfredningsforening og Frederiksborg Amt.

Fredensborg-Humlebæk Kommune og Danmarks Naturfredningsforening har har begge meddelt nævnet, at de ingen indvendinger har mod det udarbejdede ombygningsprojekt. Frederiksborg Amt har i sit svarbrev af 10. juni 1998 meddelt:

"Det er amtets opfattelse, at de to kviste i tagfladen mod nordvest på grund af størrelsen vil være ret dominerende og i nogen grad i strid med nordsjællandsk byggeskik. Det skal derfor henstilles at der vælges samme type ("øjenskygge" eller "halvt vognhjul") som på stuehusets nordøstfacade mod gården.

Det er iøvrigt amtets vurdering, at realisering af det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål."

Fredningsnævnet har på denne baggrund og i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 truffet følgende

AFGØRELSE:

Der meddelse ejerne Karen og Jakob Lyngsø, Endrupvej 45, Fredensborg, tilladelse til at ombygge ejendommens stuehus i overensstemmelse med ansøgningen. Nævnet opfordrer ejerne til at følge amtets henstilling om at ændre kvistene i tagfladen mod nordvest.

Tilladelsen bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

Miljø- og Energiministeriet
J.nr. SN 1996 - 00/1996-1211/2-0013
28 JUNI 1999
Akt. nr. 8

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger o.lign., som har en væsentlig interesse i afgørelsen. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes, før klagefristens udløb uden rettidig indgivet påklage, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Frederikssund, den 16. juni 1998

H.M. Skovsborg
Fungerende formand

~~Udskriftens~~ Fotokopiens rigtighed bekræftes.

RETTEN i Frederikssund Advokatfirmaet FREDERIKSVÆRK

den: 28/6-98

Anette Maarbjerg
Dommerfuldmægtig

Nærværende afgørelse er sendt til:

Karen og Jakob Lyngsø, Endrupvej 45, Fredensborg
Arkitektfirmaet Jørgen Petersen
Fredensborg-Humlebæk Kommune
Frederiksborg Statsamt, landskabsafdelingen
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité v/Peter Milan Petersen
Landinspektørgruppen, Knud Høgsberg

FREDNINGSNÆVNET FOR FREDERIKSBORG AMT
Torvet 5, 3600 Fr.sund, tlf: 47315100

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
29 JUNI 1999

REG. NR. 1220.00

I sagen **FS 81/97 matr.nr. 8 b og 17 Endrup by, Asminderød** er fredningsnævnet blevet anmodet om at give ejerne Karen og Jakob Lyngsø tilladelse til at etablere en ny indkørsel og adgangsvej til ejendommen, Endrupvej 45, Fredensborg. Kortbilag i form af situationsplan, tegning nr. 0.02 A, der viser den nye indkørsel og adgangsvejs udformning og placering, er tidligere blevet fremlagt i sagen i forbindelse med ejernes ansøgning om tilladelse til at opføre et nyt maskinhus. Ansøgningen om opførelse af et maskinhus er endnu ikke færdigbehandlet.

Fredningsnævnet har besigtiget ejendommen den 1. april 1998. Fredensborg-Humlebæk Kommune, Frederiksborg Amt og Danmarks Naturfredningsforening har ikke haft indvendinger mod den del af projektet, der vedrører etableringen af en ny indkørsel og adgangsvej til ejendommen.

Fredningsnævnet har på denne baggrund og i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 truffet følgende

AFGØRELSE:

Der meddeles ejerne Karen og Jakob Lyngsø, Endrupvej 45, Fredensborg, tilladelse til at etablere en ny indkørsel og adgangsvej til ejendommen i overensstemmelse med det udarbejdede og fremlagte projekt.

Der er ved afgørelsen ikke taget stilling til beplantningen langs adgangsvejen.

Tilladelsen bortfalder i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

ad 1996-1211/2-0013

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger o.lign., som har en væsentlig interesse i afgørelsen. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, idet rettidig påklage har opsættende virkning for denne afgørelse, jf. Naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Frederikssund, den 28. juli 1998

H. M. Skovsborg
Fungerende formand

Nærværende afgørelse er sendt til:

Karen og Jakob Lyngsø, Endrupvej 45, Fredensborg
Arkitektfirmaet Jørgen Petersen
Fredensborg-Humlebæk Kommune
Frederiksborg Statsamt, Landskabsafdelingen
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité v/Peter Milan Petersen
Landinspektørgruppen, Knud Høgsberg

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt, den 28. juli 1998

Anette Maarbjerg
jur.sekr.

FREDNINGSNÆVNET FOR FREDERIKSBORG AMT
Torvet 5, 3600 Frederikssund, tlf: 47315100

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
29 JUNI 1999

REG. NR. 1220.00

Den 27. januar 1999 holdt fredningsnævnet møde på ejendommen Endrupvej 45, Fredensborg i sagen

FS 81/97 Matr.nr. 8 b og 17 Endrup by, Asminderød.

For nævnet deltog den fungerende formand H. M. Skovsborg, nævnsmedlemmerne Niels Olesen og Ole Retoft og juridisk sekretær Anette Maarbjerg.
For Frederiksborg Amt deltog Janni Lindeneg.
For Fredensborg-Humlebæk Kommune deltog Thage Petersen.
For Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité i Fredensborg deltog Milan Petersen.

Ejeren Karen Lyngsø blev antruffet. Hun var ude af stand til at deltage i mødet grundet sygdom. Hun henholdt sig til det skriftlige indlæg, som tidligere er sendt til nævnet og gjorde endvidere gældende, at belysningen på havearealet er lovlig, da lysstanderne er blevet forkortet.

Janni Lindeneg oplyste, at de fritstående lysstanderne på grunden er ulovlige i henhold til Overfredningsnævnets afgørelse i 1990. Standerne har været nedtaget, men er nu opsat påny. Såfremt der skal være belysning i indkørslen, skal lyskilden vende nedad, så den bliver væsentlig mindre skæmmende.

Milan Petersen oplyste, at den nuværende belysning, på trods af at den er lav, ses meget tydeligt fra vejen, da det er et åbent landskab. Foreningen kan godt acceptere en vis belysning, blot den er lav og mere diskret. Foreningen har ingen indsigelser mod havebelysningen.

Thage Petersen oplyste, at unødvendig belysning bør undgås i det åbne land. Lampernes udformning er uheldig.

De mødende henholdt sig iøvrigt til de skriftligt fremsatte indsigelser.

Ad 1996-1211/2-0013

Mødet blev sluttet, og nævnet drøftede i forlængelse af mødet sagen og traf denne

A F G Ø R E L S E :

Under behandlingen af en ansøgning fra Karen og Jakob Lyngsø om tilladelse til etablering af en ny indkørsel til ejendommen Endrupvej 45, Fredensborg, blev det konstateret, at der langs den allerede anlagte nye tilkørsel var placeret et antal lysstandere.

Nævnet rettede herefter henvendelse til ejerne ved et brev af 24. august 1998. Ejerne har i et brev af 26. august 1998 gjort rede for baggrunden for opsætning af belysningen langs indkørslen. Fredningsnævnet har valgt at behandle ejernes brev som en ansøgning om dispensation og har indhentet en række udtalelser.

Danmarks Naturfredningsforening har i en skrivelse af 3. oktober 1998 bl.a. udtalt, at belysningen af adgangsvejen kan accepteres, såfremt de armaturer, der opsættes, er lave og kun lyser nedad, og at belysningen kun er tændt kortvarigt.

Fredensborg-Humlebæk Kommune har i et brev af 17. september 1998 udtalt, at de opsatte lamper findes uheldige både med hensyn til udformning og placering.

Frederiksborg Amt har i et brev af 6. januar 1999 bl.a. udtalt, at opstilling af standere med belysning kræver nævnets tilladelse, og at de opstillede standere ved indkørslen og på gårdspladsen virker skæmmende. Man kan ikke anbefale, at der gives dispensation.

Amtet henleder opmærksomheden på, at kommunen i medfør af Byggelovens § 6 D, stk. 2 har mulighed for at forbyde skæmmende belysning.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952, hvis formål bl.a. er at beskytte udsigten

over søen og at bevare de særlige landskabelige skønhedsværdier. Ifølge kendelsen må skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster og lignende ikke anbringes uden nævnets godkendelse.

Det er oplyst, at de nuværende ejere af fredningsnævnet den 7.februar 1990 fik pålæg om at fjerne 6 hvide lygtepæle opsat i marken syd og vest for bygningerne. Afgørelsen blev stadfæstet af Overfredningsnævnet den 8. juni 1990.

Nævnet finder det på denne baggrund påfaldende, at ejerne har etableret den omhandlede belysning uden at ansøge om tilladelse dertil.

Ved besigtigelsen konstaterede nævnet, at belysningsanlægget består af en række lysarmaturer placeret i forskellig højde på bygninger og hegn, på 5 stk. ca. 0,8 meter høje standere langs den nye adgangsvej nord for bygningerne samt på 4 stk. ca. 2,5 meter høje standere på gårdspladsen og langs vejen.

I haven fandtes et mindre antal standere med lysarmaturer foroven, heraf to hvide. Disse er ifølge Karen Lyngsø omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. juni 1990, men blev efter afgørelsen savet over, så de nu er væsentlig lavere.

Nævnet finder, at den ved og omkring bygningerne opsatte belysning er skæmmende, ligesom den fremtræder dominerende i landskabet, når den er opsat ved en ejendom, der ligger for sig selv på landet. På grund af lysarmaturernes placering, hævet op over jorden, fremtræder belysningen meget - og unødvendigt - synligt i det omgivende landskab, der ellers er uoplyst.

Nævnet finder, som Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 er formuleret, ikke grundlag for at behandle spørgsmålet om lysarmaturer opsat på faste hegn og direkte på ejendommen. Dette spørgsmål henhører under kommunen.

Nævnet finder imidlertid, at den skæmmende belysning anbragt på dertil opsatte standere på og ved gårdspladsen, i haven og langs indkørslen er i strid med fredningens formål, hvorfor de skal fjernes, uanset at de ikke er tændt hele tiden.

Fredningsnævnet ville ikke have haft indvendinger imod en diskret opsat, svag, nedadvendt belysning, opsat tæt på jorden, således at lyskilden ikke er synlig fra oven eller fra siderne, og indrettet så belysningen kun er tændt kortvarigt, f.eks. ved passage af biler eller gående.

Nævnet ville i den forbindelse have forudsat, at også den på hus og hegn opsatte belysning blev udført på tilsvarende måde, og at kommunens godkendelse forelå:

Derfor bestemmes:

Ejernes anmodning om tilladelse til at bevare lysstanderne opsat på og omkring gårdspladsen og langs adgangsvejen til ejendommen tages ikke til følge.

Det pålægges ejerne at fjerne de 5 standere langs indkørslen, de 4 på og ved gårdspladsen, samt de i og udenfor haven syd og vest for huset opsatte lysstandere senest den 1. april 1999.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af ejerne, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger eller lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen. En eventuel anke stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet, der videresender den.

H. M. Skovsborg Niels Olesen Ole Retoft

~~Udskriftens~~ Fotokopiens rigtighed bekræftes.

PETTEN
i Frederikssund

den: 28/6-99

REG. NR. 1220.00

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt

Den 6. september 2000 kl. 9.00 afholdt Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt møde på ejendommen Fredensborgvej 50, 3480 Fredensborg i sagen

FS 52/2000. Lovliggørelse af diverse forhold på ejendommen matr. nr. 2 a m.fl. Jonstrup by, Tikøb, beliggende Fredensborgvej 50 i Helsingør Kommune.

For fredningsnævnet mødte formanden, dommer Thorkild Bendsen, nævnsmedlemmerne Niels Olesen og Ellen Daugaard Hansen samt juridisk sekretær Ulla Tange Christensen.
For Frederiksborg Amt deltog Finn A. Olsen og Vilhelm Dalgaard.
For Frederiksborg Statsskovdistrikt deltog skovrider Lars Toksvig og Nikolaj Jørgensen.
For Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité deltog Ebbe Kanneworff og Niels Rostgaard.
Ejeren Paul Wallevik og arkitekt Gunnar Wallevik deltog.
Helsingør Kommune havde meddelt afbud.

Thorkild Bendsen bemærkede indledningsvis, at ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrums Sø's omgivelser. Frederiksborg Amt har rettet henvendelse til Fredningsnævnet om 5 forhold, som amtet mener er i strid med fredningsbestemmelserne. Foranlediget heraf har ejeren ved arkitekt Gunnar Wallevik ansøgt om tilladelse til opretholdelse af de pågældende indretninger i området omkring søbredden.

Området omkring søbredden besigtigedes.

Paul Wallevik oplyste, at havemøblerne er fjernet fra skrænten og ikke vil ikke blive genopstillet. Flydebroen blev etableret for 1½ år siden efter indhentet tilladelse fra skovdistriktet. Han var ikke klar over, at han også skulle have tilladelse fra Fredningsnævnet. Flydebroen bliver anvendt til at bade fra, nyde udsigten samt til optrækning af en kajak og en mindre sejlbåd. Det var nødvendigt at lave stien og afgravningen af skrænten for at få slæbt flydebroen ned til søbredden. Flydebroen skal tages op om vinteren, da den ikke er kraftig

nok til at modstå is. Elmetræerne blev fældet fordi de var døde. Der var ikke træer på afgravningsstedet. De nuværende sten på søbredden er blevet blotlagt ved flere års erosion. På skrænten er blevet fjernet et væltet træ med rod.

Gunnar Wallevik redegjorde for ansøgningen og oplyste, at de 10-20 sten ønskes placeret primært til højre for broen med henblik på at sikre søbredden og træerne på bredden mod yderligere erosion. Henlæggelse af stenene vil være i tråd med søbreddens nuværende udseende. Det er hensigten med beplantning at skjule stien, så bredden lukkes ud mod vandet. Der skal alene anvendes plantearter, som i forvejen findes i området, bl.a. tjørn, ask og fjeldribs. For at kunne trække bådene op er det nødvendigt at lægge 4 større granitsten i vandskorpen samt at befæste græsarealet med pigsten. Bådene skal ligge i "grusgraven", der er skjult fra søen.

Paul Wallevik påviste de 4 granitsten samt "grusgraven".

Finn A. Olsen oplyste, at der også kræves amtets tilladelse efter naturbeskyttelseslovens § 3 til etablering af flydebro, ligesom henlæggelse af sten på søbredden kræver tilladelse efter § 3. Da fredningsnævnet i sin tid legaliserede de eksisterende 3-4 broer i området, blev det tilkendegivet, at der ikke kunne forventes tilladelse til etablering af flere broer. Etableringen af broen vil nu blive behandlet i amtet. Amtet finder, at der ved afgravningen af skrænten og fjernelse af beplantning er sket et kraftigt indgreb i naturen, som er i strid med fredningens formål. Efter omstændighederne vil amtet ikke modsatte sig det allerede anlagte stianlæg. Det er en forudsætning, at anlægget gives et grønt præg og med slyng på stien. Amtet har ikke afgørende indvendinger imod befæstelsen af slæbesporet. Der bør ikke lægges flere sten på søbredden.

Vilhelm Dalgaard tilføjede, at amtet ikke har bemærkninger til forslaget om plantevalg. Dog bør der ikke plantes fjeldribs, der ikke findes naturligt i området.

Lars Toksvig oplyste, at statsskovdistriktet er af den opfattelse, at der skal ske så lidt regulering som muligt. Naturen bør gå sin gang, således at tilplantningen overlades til naturen, og kystsikring undlades. Sikring af slæbestedet kan accepteres, såfremt anlægget kommer til at

fremstå så naturligt som muligt. Henlæggelse af sten på søbredden vil i øvrigt også kræve statsskovdistriktets tilladelse.

Nikolaj Jørgensen spurgte om, hvilket materiale der er anvendt til flydebroen, da tilladelsen fra statsskovdistriktet indeholder forbud mod anvendelse af trykimprægneret træ.

Paul Wallevik oplyste, at flydebroen er af lærketræ.

Ebbe Kanneworff oplyste, at Danmarks Naturfredninosforening er enig i statsskovdistriktets natursyn. Af hensyn til præcedensvirkningen er det vigtigt at slå fast, der ikke må ske kystsikring.

Gunnar Wallevik bemærkede, at der ikke er tale om en voldsom søbredssikring, men blot henlæggelse af 10-20 sten, der ligner de sten, der i forvejen er en del af på søbredden i området.

Paul Wallevik bemærkede, at han selv er meget interesseret i at bevare naturen, samt at han vil efterleve fredningsnævnets afgørelse. Men hvad skal man gøre, hvis et træ vælter.

Lars Toksvig oplyste, at det er i strid med fredningen at skove. Hvis et træ vælter, skal man lade det ligge og lade naturen råde.

Thorkild Bendsen tilføjede, at fjernelse af et væltet træ kræver dispensation fra Fredningsnævnet.

Efter votering traf nævnet enstemmigt i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, følgende

A F G Ø R E L S E:

Der meddeles ejeren af matr. nr. 2 a m.fl. Jonstrup by, Tikøb, Paul Wallevik, tilladelse til at bibeholde den flydebro, der er monteret ved søbredden. Amtets særskilte tilladelse dertil er ligeledes nødvendig.

Der meddeles ejeren tilladelse til etablering af et ca. 2,5 m bredt slæbespor fra søbredden til markvejen. Slæbesporet befæstes med små marksten (pigsten), hvor sporet munder ud i søen. Ved slæbesporets udmundning i vandkanten kan lægges fire groft tilhuggede granitsten vinkelret på kystlinien. Resten af slæbesporet kan befæstes med 10 cm stabilgrus i bunden og 5 cm lergrus, som skal tilsås med græs.

Der meddeles endvidere ejeren tilladelse til eventuelt at foretage beplantning i det afgravede område på skrænten med de i ansøgningen anførte planter, som i forvejen findes naturligt i området. Der må ikke plantes fjeldribs.

Ansøgningen om foretagelse af kystsikring ved henlæggelse af sten i vandkanten imødekommes ikke.

Tilladelsen, der blev meddelt de mødte, bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovenq § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger o.lign., som har væsentlige interesse i afgørelsen. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før klagefristens udløb, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3. Rettidig anke har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

Niels Olesen Thorkild Bendsen
nævnets formand

Ellen Daugaard Hansen

Dette referat med afgørelse er sendt til:

Paul Wallevik
Arkitekt Gunnar Wallevik
Frederiksborg Amt J.nr. 8-70-51-8-217-4-99
Helsingør Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
Skov- og Naturstyrelsen
Frederiksborg Statsskovdistrikt
Dansk Ornitologisk Forenings lokalafd. for Københavnsområdet, att. Fredningsudvalget
Nævnsmedlem Niels Olesen
Nævnsmedlem Ellen Daugaard Hansen

Kopiens rigtighed bekræftes.

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt, den 14 SEP. 2000

Thorkild Bendsen

nævnets formand

REG. NR. 1220.00

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt
Sct. Anna Gade 5 A, 3000 Helsingør
Tlf. 49258120 Fax. 49214686

Den 14 SEP. 2000

Den 6. september 2000 kl. 10.30 afholdt Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt møde på ejendommen Esrum Søvej 19 A, 3080 Tikøb i sagen

FS 53/2000. Lovliggørelse af diverse forhold på ejendommen matr. nr. 1a m.fl. Jonstrup by, Tikøb, beliggende Esrum Søvej 19 i Helsingør Kommmune.

For fredningsnævnet deltog formanden, dommer Thorkild Bendsen, nævnsmedlemmerne Niels Olesen og Ellen Daugaard Hansen samt juridisk sekretær Ulla Tange Christensen.
For Frederiksborg Amt deltog Finn A. Olsen og Vilhelm Dalgaard.
For Frederiksborg Statsskovdistrikt deltog skovrider Lars Toksvig og Nikolaj Jørgensen.
For Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité deltog Ebbe Kanneworff og Niels Rostgaard.
Ejeren Folmer Jensen var mødt.
Helsingør Kommune havde meddelt afbud.

Thorkild Bendsen bemærkede indledningsvis, at ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrums Sø's omgivelser. Frederiksborg Amt har ved brev af 12. juli 2000 rettet henvendelse til fredningssnævnet om 5 forhold, som amtet anser for at være i strid med fredningsbestemmelserne. Foranlediget heraf har ejeren ansøgt om tilladelse til opretholdelse af de pågældende indretninger i området omkring søbredden.

Området omkring søbredden besigtigedes.

Folmer Jensen oplyste, at diverse oplag af brædder og planker m.v. samt jagthytten (skurvognen) er fjernet. Han købte ejendommen i 1995. Da var kanalen og den bagvedliggende sø anlagt. Han har selv opført anløbsbroen med bræddedæk ved kanalen samt bådebroen i søen, sidstnævnte i 1996. Han vidste ikke, at der skulle ansøges om tilladelse hos amtet og fredningsnævnet. Bådebroen og anløbsbroen bruges til kano og jolle. Han har en enkelt gang renset søbunden ved kanalens udmunding.

Finn A. Olsen oplyste, at amtet principielt mener, at anløbsbroen med bræddedæk ikke hører hjemme i området og bør fjernes. Der er ikke ansøgt om tilladelse fra amtet til anlæggelsen. En sådan tilladelse efter naturbeskyttelseslovens § 3 ville formentligt ikke være blevet givet. I det mindste bør bræddedækket fjernes. Bådebroen kræver også amtets tilladelse efter § 3. Amtet vil behandle sagen og formentlig give tilladelse til bevarelse med vilkår, bl.a om at den yderste platform fjernes. Amtet vil ikke kræve kanalen kastet til. En oprensning af kanalen og den bagvedliggende sø kræver amtets tilladelse efter § 3.

Lars Toksvig erklærede sig enig med amtet og tilføjede, at anløbsbroen med bræddedækket er for bastant for området.

Ebbe Kanneworff oplyste, at Danmarks Naturfredningsforening er enig med amtet og skovdistriktet og bemærkede, at der ikke er grund til at beskytte søbredden med anlæg af sten.

Folmer Jensen oplyste, at han vil rette sig efter Fredningsnævnets afgørelse, og bad nævnet tilkendegive, om bådebroen må bevar sin nuværende længde på 13 meter, således at broen efter en eventuel fjernelse af platformen kan forlænges tilsvarende.

Thorkild Bendsen bemærkede, at yderligere kystsikring med sten og fjernelse af beplantning ikke er tilladt uden tilladelse fra fredningsnævnet, og at en sådan tilladelse ikke kan forventes givet.

Efter votering traf nævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, følgende

A F G Ø R E L S E:

Der meddeles ejeren af matr.nr. 1 a m.fl. Jonstrup by, Tikøb, Folmer Jensen, tilladelse til at bibeholde den eksisterende kanal og den eksisterende bådebro på vilkår at den yderste platform med badetrappe fjernes. Bådebroen kan efter fjernelsen af platformen forlanges tilsvarende.
Der meddeles afslag på ansøgningen om tilladelse til at bevare det opsatte planke/brædde dæk langs kanalen. Dette anlæg skal følgelig fjernes inden for en frist, der fastsættes af Frederiksborg Amt som tilsynsmyndighed.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger o.lign., som har en væsentlig interesse i afgørelsen. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Niels Olesen Thorkild Bendsen Ellen Daugaard Hansen

Dette referat med afgørelse er sendt til:

Folmer Jensen, Esrum Søvej 19 A, 3080 Tikøb
Frederiksborg Amt J.nr. 8-70-51-8-217-5-99
Helsingør Kommune
Skov- og Naturstyrelsen
Frederiksborg Statsskovdistikt
Danmarks Naturfredningsforening
Dansk Ornitologisk Forenings lokalafd. for Københavnsområdet, att. Fredningsudvalget
Nævnsmedlem Niels Olesen
Nævnsmedlem Ellen Daugaard Hansen

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt
Sct. Anna Gade 5 A, 3000 Helsingør
Tlf. 49258120 Fax. 49214686

Helsingør, den 14 DEC. 2000

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
13 DEC. 2000

REG. NR. 122000

FS 48/2000. Ansøgning om opførelse af et sommerhus på matr. nr. 1 k Såne by, Tikøb, beliggende Birkedalen 3 i Helsingør Kommune.

Arkitekt m.a.a. Finn Monies har for ejerne af ovennævnte ejendom, Gerda og Nicolai Monies, ansøgt om fredningsnævnets tilladelse til på ejendommen at opføre et fritidshus på 97,5 m^2 samt carport på 30 m^2. Af ansøgningen fremgår at huset ønskes opført som en ren trækonstruktion (stolpe-drager-spær) udvendig beklædt med 8-lo" brede, savskårne, sandblæste fyrrebrædder der imprægneres brunsorte. Tagbelægning tænkes udført med naturstensskifer, men påbegyndes med tagpapbelægning (koks-farvet), der senere skiferbelægges.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser, der har til formål at beskytte udsigten over søen og bevare de særlige skønhedsværdier, der har betydning for landskabet omkring søen. Ejendommen er med beliggenhed mindre end 100 m fra søbredden omfattet af fredningstype A.

Fredningsbestemmelserne anfører bl. a., at *"det er navnlig forbudt at opføre bygninger af enhver art, derunder drivhuse, garager, boder eller skure, samt at anbringe andre indretninger, som efter nævnets skøn kan virke skæmmende, derunder ledningsmaster o. lign."*

Det kræver nævnets tilladelse at ændre eller udvide eksisterende bebyggelse og i tilfælde af undergang at genopføre ny bebyggelse.

Frederiksborg Amt har i anledning af ansøgningen i et brev af 7. november 2000 til fredningsnævnet udtalt følgende:

"- - - Ansøgningen benævnes af ansøger som genopførelse af et i 1987 nedbrændt sommerhus.
Det fremgår af arkivmateriale fra Helsingør Kommune og/eller fredningsnævnet, at der i 1942 – før fredningssag rejstes – er givet tilladelse til opførelse af et 40 m2 sommerhus på ejendommen, at der ikke sidenhen - hverken af kommunen som byggelovsmyndighed, Hovedstadsrådet eller amtet som landzonemyndighed eller af fredningsnævnet - er givet tilladelse til byggearbejder af nogen art på ejendommen samt, at selve sommerhuset i 1978 havde et bebygget areal på 85 m2 med 82 m2 overdækkede arealer - carport, terrasse, skure m.v., som således i det væsentlige er opført uden tilladelse.

Efter gældende praksis inden for såvel plan- som naturbeskyttelseslovgivningen meddeles der som altovervejende hovedregel tilladelse til genopførelse af et nedbrændt lovligt opført hus, når tilladelsen søges inden rimelig tid efter branden.

Rimelig tid vil næppe kunne være meget mere end naturbeskyttelseslovens 3-års forældelsesregel for tilladelser.

Det er amtets opfattelse, at en ansøgning om genopførelse 13 år efter branden er udtryk for en så langvarig passivitet, at ovennævnte "genopførelsesret" må betragtes som bortfaldet. Der vedlægges 3 afgørelser fra Overfredningsnævn og Naturklagenævn til understøttelse af denne vurdering.

Ansøgningen må således betragtes som opførelse af nyt byggeri på en ubebygget grund.

Da det efter fredningsbestemmelserne navnlig er forbudt at opføre bygninger af enhver art, er det amtets vurdering, at realisering af det ansøgte ikke vil være i overensstemmelse med fredningens formål.

Amtet kan på denne baggrund ikke anbefale, at fredningsnævnet i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 meddeler tilladelse til det ansøgte.

Det ansøgte kræver ligeledes amtets tilladelse efter samme lovs § 16 om søbeskyttelseslinier. Amtet er ikke sindet at dispensere til det ansøgte."

Fredningsnævnet har den 22. november 2000 kl. 10.00 afholdt møde med besigtigelse på ejendommen. Fra mødereferatet citeres:

"For fredningsnævnet mødte formanden, dommer Thorkild Bendsen, nævnsmedlem Niels Olesen og juridisk sekretær Ulla Tange Christensen.
For Frederiksborg Amt deltog Finn A. Olsen.
For Helsingør Kommune deltog John Larsen.
For Hovedstadens Udviklingsråd deltog Lone Jensen.
For Kronborg Statsskovdistrikt deltog skovrider Lars Toksvig.
For Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite deltog Ebbe Kanneworff og Niels Rostgaard.
Ejeren, Nicolai Monies deltog tilligemed advokat Søren Stenderup Jensen.
Arkitekt Finn Monies deltog.

Thorkild Bendsen bemærkede indledningsvis, at ejendommen er omfattet af Overfrednings- nævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser. Mødet i dag angår ejerens reviderede projekt af 5. september 2000.

Finn Monies uddelte skitser og fotos.

Nicolai Monies oplyste, at han første gang besigtigede ejendommen for 10 år siden. Da var grunden groet til med buskads, ligesom der var en del væltede træer og oplag af byggeaffald og andet affald. I 1995 lykkedes det at indgå aftale om køb af ejendommen. Han købte denne i god tro og vidste ikke, at området var fredet. Han gik ud fra, at der ikke ville opstå problemer med byggetilladelse, da der var fundamenter fra tidligere bebyggelse på grunden. I de første år efter købet koncentrerede han sig om at rydde op på arealet. Han købte skurvognen, som stadig

er opstillet, og som påtænkes anvendt som mandskabsvogn under byggeriet, hvorefter den vil blive fjernet.

Grunden besigtigedes. På grunden er placeringen og størrelsen af det projekterede hus angivet med træstænger og bånd.

Nicolai Monies påviste den ønskede placering af huset samt fyrrebrædder og naturskiferplader som påtænkes anvendt ved byggeriet. De eksisterende fundamenter blev påvist. Han er indforstået med at efterkomme fredningsnævnets bestemmelser om placering og valg af materialer. Der vil ikke i forbindelse med byggeriet blive fældet træer, udover et par småtræer, som gror på byggestedet. Det lille skur ved vejen vil blive fjernet. Huset vil med den ønskede placering ikke være synligt fra søen om sommeren. Om vinteren vil alene taget på huset kunne ses fra søen.

Finn Monies redegjorde for byggeprojektet og bemærkede, at der er tale om et beskedent og diskret projekt, også for så vidt angår placering og materialer. Ved en placering af huset i det nordøstlige hjørne af grunden parallelt med vejen, alternativt parallelt med skellet til naboejendommen, vil resten af grunden kunne bevares som naturgrund og blive plejet som sådan. Huset vil ikke blive synligt for trafikanter ad Birkedalen, førend man er meget tæt på. I øvrigt er der tale om en blind vej med meget lidt færdsel. Såfremt der ikke gives dispensation til byggeriet, vil ejerens interesse i at pleje grunden som naturgrund falde betydeligt. Ved byggeriet vil blive anvendt naturens egne materialer i modsætning til flere af de nuværende huse i området.

Finn A. Olsen oplyste, at amtet betragter ejendommen som en ubebygget grund. Ifølge fredningsbestemmelserne er det "*navnlig forbudt*" at opføre bygninger af enhver art. Denne passus indebærer efter gængs fortolkning af fredningsbestemmelser, at der ikke bør meddeles dispensation til det anførte, og der er mangeårig praksis i overensstemmelse dermed.
Det ansøgte kræver også amtets tilladelse efter naturbeskyttelseslovens § 16 om søbeskyttelseslinier, hvilken bestemmelse også indeholder forbud mod opførelse af

bygninger. Amtet har kompetencen vedr. denne bestemmelse og agter ikke at dispensere fra bestemmelsen til det ansøgte.

Finn A. Olsen redegjorde for grundens historik og oplyste at grunden blev udstykket i 1942. Der blev meddelt byggetilladelse til et sommerhus på 40 m^2. Sommerhuset blev opført kort før fredningen. I 1978 ansøgte ejeren om tilladelse til ombygning på grund af husets dårlige stand. Huset havde da en størrelse på 85 m^2. I 1987 brændte huset, og ejeren forespurgte Amtet om mulighederne for en genopførelse. Han blev vejledt om, at fredningsnævnets tilladelse skulle indhentes. Der fremkom ingen ansøgning fra ejeren, og grunden har siden henligget ubebygget.

Det er normal praksis at meddele tilladelse til genopførelse af et nedbrændt hus på et fredet areal, såfremt ansøgning fremkommer inden for "rimelig tid." Hvad der forstås ved "rimelig tid" er ikke specifikt angivet i lovgivningen. Vejledende er fristen på 3 år til udnyttelse af tilladelser efter naturbeskyttelelseslovens § 66, stk. 2. I praksis er passivitetsbetragtningerne slået igennem ved passivitet ned til 7-8 år. I denne sag er der gået 13 år siden branden, og der er derfor tale om en så langvarig passivitet, at afslag bør gives. Med hensyn til ejerens anbringende om god tro skal det tages i betragtning, at fredningsbestemmelserne på tidspunktet for hans køb var tinglyst på ejendommen, og at ejeren havde advokatbistand ved købet samt forbindelse til arkitekt. Ejeren eller dennes repræsentanter har ikke inden købet rettet henvendelse til amtet.

Lone Jensen oplyste, at Hovedstadens Udviklingsråd kan tilslutte det af Amtet anførte. Udviklingsrådet betragter også ejendommen som en ubebygget grund. Selvom man ikke kan drage en direkte parallel til fristen på 3 år for udnyttelse af landzonetilladelse, findes 13 år at være for lang tid. Rådet, der har kompetencen vedr. planlovens § 35, er derfor indstillet på at meddele afslag på tilladelse efter denne bestemmelse.

John Larsen oplyste, at Kommunens ejendomsudvalg kun har taget stilling til det første projekt med et bygningsareal på 238 m^2. Da anbefalede udvalget genopførelse af et hus svarende i størrelse til det nedbrændte. Ejendommen er en ud af 6 parceller i området med fritidshusstatus. De øvrige parceller er blevet bebygget i perioden 1942-

46 med enkelte ombygninger, som for hovedpartens vedkommende er blevet forelagt fredningsnævnet. Det nye projekt vil blive forelagt på et møde i ejendomsudvalget, når fredningsnævnets afgørelse foreligger, formentlig i januar 2001. Det må nok forventes, at det nuværende projekt vil blive vurderet til at være lidt for stort. Kommunen har ikke haft henvendelser fra den nuværende ejer før købet af grunden.

Skovrider Lars Toksvig bemærkede, at der ved vurderingen af det ansøgte bør medtages et element af rimelighed. Placeringen af huset er tilfredsstillende, da huset vil blive placeret som de øvrige huse i området og vil blive meget lidt synligt fra søen. Statsskovdistriktet har derfor ikke afgørende indvendinger imod det ansøgte.

Ebbe Kanneworff oplyste, at Danmarks Naturfredningsforening kan tilslutte sig Amtets bemærkninger. En tilladelse i denne sag vil skabe et uheldigt præcedens. Der bør være lighed for loven.

Nicolai Monies bemærkede, at de nedbrændte bygninger først blev revet ned 3 år efter branden.

Finn Monies bemærkede, at det nuværende projekt er udarbejdet ud fra Kommunens tilkendegivelse. Han fandt det uforståeligt, hvad der ville blive opnået ved at meddele afslag i sagen.

Advokat Søren Stenderup Jensen bemærkede, at lighedsbetragtninger bør føre til dispensation i denne sag. De øvrige parceller i området er bebyggede. Danmarks Naturfredningsforening og Statsskovdistriktet har tilkendegivet, at de ikke finder, at huset vil virke skæmmende. Der findes ingen fast passivitetsregel, og det er således op til fredningsnævnets konkrete skøn. Det skal i den forbindelse tages i betragtning, at der inden for de seneste 13 år har været 3 ejere af ejendommen."

Fredningsnævnet har efter mødet modtaget sålydende brev af 22. november 2000 fra Danmarks Naturfredningsforening:

"Danmarks Naturfredningsforenings administration beklager at måtte meddele, at vi med kort varsel er blevet forhindret i at deltage i fredningsnævnets besigtigelse d.d. i ovennævnte sag.

Med hensyn til sagens indhold er foreningen af den opfattelse, at der i betragtning af formålet med fredningen af Esrum Søs omgivelser må anlægges en restriktiv praksis med hensyn til forældelsesfristen for retten til genopførelse af nedbrændte, opgivne bygninger. Indholdet af den konkrete fredning tilsiger endvidere, at der i fredningsområdet udøves *en strammere praksis på dette felt end på et areal med tilsvarende beliggenhed i landzone, men uden fredningskendelse.*

DN er således af den opfattelse at den, som 10 år efter branden køber en brandtomt efter et ensomt beliggende sommerhus i landzone, i betragtning af de tinglyste fredningsbestemmelser på arealet ikke berettiget vil kunne påberåbe sig en forventning om at opføre en nybygning på stedet, ligesom en eventuel tvivl om et sådant spørgsmål normalt undersøges før købet eller indarbejdes som en betingelse i slutsedlen.

Foreningen henviser i øvrigt til Fredriksborg Amts udtalelse til Fredningsnævnet, dateret 7. november 2000. DN finder amtets indstilling velbegrundet og kan i det hele henholde sig til denne."

Fredningsnævnets afgørelse:

Nævnsmedlemmerne Niels Olesen og Ellen Daugaard Hansen lægger vægt på at projektet er diskret og harmonisk på grunden, og at de øvrige 5 parceller på vejen alle er bebyggede. Da ansøgerne kun har ejet ejendommen siden 1997, findes den lange tid der er forløbet siden branden i 1987 ikke afgørende at tale imod en dispensation. Disse medlemmer stemmer derfor for at der meddeles tilladelse i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til det ansøgte, dog således at arealet af beboelseshuset ikke må overstige 85 m^2, svarende til størrelsen af det nedbrændte beboelseshus.

Nævnsmedlemmet Thorkild Bendsen er enig med flertallet i at projektet er diskret og harmonisk på grunden, men finder uanset dette ikke at der foreligger sådanne særlige omstændigheder, at der er grundlag for at fravige den mangeårige praksis, hvorefter

genopførelse af et nedbrændt hus på en fredet ejendom med byggeforbud ifølge fredningen kun kan forventes imødekommet, hvis ansøgningen derom fremkommer i løbet af få år. Et ejerskifte i perioden kan ikke begrunde en ændring deri, idet erhververen ikke bør tillægges bedre ret end overdrageren. Dette medlem er derfor enig i Frederiksborg Amts ovenfor referede standpunkt, hvorefter ejendommen må vurderes som ubebygget, og hvorefter der ikke er grundlag for at fravige byggeforbuddet i fredningskendelsen. Dette medlem stemmer derfor for at der meddeles ansøgerne afslag på det ansøgte.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet. Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med det fremsendte projekt, dog således at arealet af beboelseshuset ikke må overstige 85 m^2, svarende til størrelsen af det nedbrændte beboelseshus.

Tilladelsen bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før klagefristens udløb. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Niels Olesen Thorkild Bendsen nævnets formand Ellen Daugaard Hansen

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 01220.00

Dispensationer i perioden: 07-02-2001 - 13-10-2006

REG. NR. 1220.00

SNS

NATURKLAGENÆVNET

Frederiksborggade 15, 1360 København K
Tlf.: 3395 5700
Fax: 3395 5769
X.400: S=nkn; P=sdn; A=dk400; C=dk
E-mail: nkn@nkn.dk

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 5 MRS. 2001

J.nr.: 97-121/200-0013
JAV

07 FEB. 2001

Afgørelse
i sagen om lovliggørelse af udendørs belysning på fredet ejendom ved Esrum Sø i Fredensborg-Humlebæk Kommune.

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt har den 27. januar 1999 afslået at meddele dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at bibeholde udendørs belysning på ejendommen matr.nre. 8b og 17 Endrup By, Asminderød, beliggende Endrupvej 45, 3480 Fredensborg. Afgørelsen er påklaget til Naturklagenævnet af ansøger.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 vedrørende fredning af Esrum Søs omgivelser. Formålet med fredningen er bl.a. at beskytte udsigten over søen og bevare de særlige landskabelige skønhedsværdier. For det relevante delområde gælder ifølge afgørelsen bl.a.:

"På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan.

Ej heller må drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o. lign. anbringes uden nævnets godkendelse."

Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 2001 - 1211/2-0011
Akt. nr. 1

På ejendommen er der følgende udendørsbelysning:

a) 2 lysstandere umiddelbart vest for den egentlige have.

b) 5 ca. 0,8 m høje lysstandere langs ny indkørsel.

c) 2 ca. 2,5 m høje lysstandere på gårdspladsen.

d) 1 ca. 2,5 m høj lysstander langs vejen. (Da fredningsnævnet traf afgørelse, var der 2 standere langs vejen. Den ene er senere nedtaget efter påkørsel; ejeren ønsker ikke at opsætte en ny lysstander mod vejen.)

e) Diverse lys på bygning, garage og hegn. Desuden er der i blomsterbed tæt på bebyggelsen 2 små, meget lave halogenlamper.

Naturklagenævnets sag vedrører alene de under pkt. a) - d) nævnte lamper, som fredningsnævnet ved påklagede afgørelse har påbudt fjernet.

Ad a)

Fredningsnævnet påbød den 9. februar 1990 ejeren at fjerne 6 hvide lygtepæle opsat i marken syd og vest for bygningerne.

Afgørelsen blev stadfæstet af Overfredningsnævnet den 8. juni 1990. Ejeren bestred, at den etablerede belysning var omfattet af fredningsbestemmelserne, der intet anfører om havebelysning. Overfredningsnævnet udtalte i den forbindelse, at affattelsen af fredningskendelsens bestemmelse om skæmmende indretninger, ledningsmaster og lignende tilsigter at imødegå en udvikling, der aktualiserer nyanlæg som fx det omhandlede.

Til oplysning af private stier mellem ejendommen og søen i område med kvæg og hjorte findes der nu lige uden for den egentlige have mod vest ca. 160 m fra Esrum Sø 2 lave standere med lysarmaturer (dobbeltlamper). Belysningen styres af sensorer og lyser i forbindelse med fodring af kvæget.

Standerne er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 8. juni 1990, men er siden denne afgørelse blevet afkortet, således at de nu er under 1½ m høje.

Ad b)

Af trafiksikkerhedsmæssige grunde blev tilkørselsforholdene på ejendommen i 1997/98 ændret. I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om tilladelse til etablering af den ny indkørsel blev det konstateret, at der langs den allerede anlagte nye tilkørsel var placeret et antal ca. 0,8 m høje lysstandere. Standerne var opsat således, at 2 små lamper i venstre side og 3 i højre markerer, at indkørselsvejen svinger ca. 90 grader; lysstyrken var 25 watt; lamperne er udstyret med sensor indstillet til mellem 1 og 2 minutter. Ejeren anfører, at naboer og mange forbipasserende finder, at indkørslen med lamperne har gjort arealet smukkere.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité i Fredensborg har bl.a. udtalt, at adgangsvejens belysning kan accepteres, hvis de armaturer, der opsættes, er diskrete, lave og kun lyser nedad, og at belysningen kun tændes kortvarigt, mens det ikke er tilstrækkeligt blot at udskifte med lyssvagere eller matte pærer. På trods af, at belysningen er lav, ses den meget tydeligt fra vejen, da det er et åbent landskab. Lysarmaturerne, der også er skæmmende i dagslys, findes derfor ligesom de 2 standere vest for haven at stride mod fredningens formål.

Fredensborg-Humlebæk Kommune finder lampernes udformning og placering uheldig. Unødvendig belysning bør undgås i det åbne land.

Frederiksborg Amt finder de opstillede standere ved indkørslen m.v. skæmmende. Hvis der skal være belysning i indkørslen, skal lyskilden vende nedad, så den bliver væsentligt mindre skæmmende.

Amtet bemærker endvidere, at kommunen i henhold til byggelovens § 6 D, stk. 2, kan forbyde skæmmende belysning. Bestemmelsen er sålydende: "Skiltning, lysinstallationer og lign. må ikke være til ulempe eller virke skæmmende i forhold til omgivelserne. Kommunalbestyrelsen kan ved forbud eller påbud sikre opfyldelsen af 1. pkt.".

Fredningsnævnet finder, at belysningen ved og omkring bygningerne er skæmmende, ligesom belysningen fremtræder dominerende i landskabet. På grund af lysarmaturernes placering hævet op over jorden fremtræder belysningen meget - og unødvendigt - synlig i landskabet, der ellers er uoplyst. Fredningsnævnet ville ikke have haft indvendinger mod en diskret opsat, svag, nedadvendt belysning opsat tæt på jorden, så lyskilden ikke ville være synlig fra oven eller fra siderne, og indrettet, så belysningen kun ville være tændt kortvarigt.

I afgørelsen af 27. januar 1999 fastslår fredningsnævnet herefter, at de 5 standere langs indkørslen, de 4 standere på og ved gårdspladsen samt de i og uden for haven syd og vest for huset opsatte standere er i strid med fredningens formål, uanset lysene ikke er tændt hele tiden, og derfor skal fjernes.

Klager bestrider, at fredningsnævnet har haft hjemmel til den trufne afgørelse, og har oplyst, at standeren ud mod vejen har stået der i over 25 år og blev opstillet af ejendommens tidligere ejer, mens lysstanderne på gårdspladsen blev opsat i 1989, inden der blev afholdt besigtigelse i forbindelse med afgørelsen i 1990.

Naturklagenævnet har ved formanden foretaget besigtigelse den 19. december 2000 efter mørkets frembrud, hvor der tillige blev afholdt møde med ejeren og Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité.

Under mødet frafaldt ejeren tidligere fremsatte formalitetsindsigelser mod fredningsnævnets behandling af sagen. Der er nu permanent opsat sensor i forbindelse med alle lamperne. Siden fredningsnævnets afgørelse har ejeren udskiftet pærerne, så der nu er 5 watt pærer i alle lamperne. Lokalkomiteen fandt, at den formindskede lysstyrke var en forbedring, men fastholdt bl.a., at standerne langs indkørslen er skæmmende både om dagen og om natten og derfor bør fjernes.

Naturklagenævnets afgørelse

I sagens afgørelse har deltaget 11 af nævnets 13 medlemmer: Olaf Tingleff (formand), Bent Hindrup Andersen, Marie-Louise Andreasen, Peter

Christensen, Leif Hermann, Henriette Kjær, Per Larsen, Mogens Mikkelsen, Hans Christian Schmidt, Jens Steffensen og Poul Søgaard.

Der kan i fredningsafgørelser stilles krav om, at en given foranstaltning kræver godkendelse fra fredningsmyndighederne. Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet endvidere dispensere fra fredningsbestemmelser, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Formålet med Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 er bl.a. at beskytte udsigten over søen og bevare de særlige landskabelige skønhedsværdier. Skæmmende indretninger såsom ledningsmaster og lignende må efter afgørelsen ikke opsættes uden fredningsnævnets godkendelse.

Naturklagenævnet finder, at lysstandere, herunder standerne, som er opsat langs den nye indkørsel, er omfattet af fredningens bestemmelser om "skæmmende indretninger såsom ledningsmaster og lignende" uanset standernes relativt beskedne højde. Det skæmmende kan være såvel selve den fysiske stander som lysvirkningen, når lamperne aktiveres i mørket.

Henset til størrelse og placering, lysstyrke og sensorordning finder Naturklagenævnet imidlertid ikke, at standerne er i strid med fredningens formål.

Fredningsbestemmelsen må forstås således, at opsætning af lysstandere kræver en egentlig dispensation, jf. naturbeskyttelseslovens § 50.

Nævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte ejerens oplysning om, at de under punkt c) nævnte 2 standere på gårdspladsen og den under d) nævnte stander ved vejen har stået der ca. 10 henholdsvis ca. 25 år. Det må således antages, at standerne var opsat, da der blev foretaget besigtigelse i 1990. Der er ikke oplysninger om, at standerne i den mellemliggende periode har givet anledning til klager eller påtaler fra myndighederne. Herefter må disse standere på nuværende tidspunkt betragtes som lovlige.

For så vidt angår de under punkt a nævnte lysstandere umiddelbart vest for den egentlige have udtaler et flertal på 9 af nævnets medlemmer, at lamperne er i klar strid med fredningen, og at der ikke ses at foreligge

nogen rimelig grund til at dispensere herfra. Det kan således ikke tillægges afgørende vægt, at lamperne kan være praktiske ved aftenfodring af de fritgående dyr, og at standerne ikke kan ses fra offentlig vej. Der findes heller ikke at være andre tungtvejende grunde for at træffe en anden afgørelse end den, Overfredningsnævnet tidligere har truffet om lysstanderne. Det findes således ikke at være afgørende, at standerne senere er blevet afkortet. Herefter stemmer flertallet for at stadfæste fredningsnævnets afslag på dispensation til disse 2 standere.

Et mindretal på 2 medlemmer (Henriette Kjær og Hans Christian Schmidt) finder ikke, at disse lysstandere har nogen betydning for de hensyn, der skal varetages med fredningen, og stemmer derfor for at omgøre fredningsnævnets afslag til en dispensation.

Hvad angår lamperne i indkørslen (punkt b) finder et flertal på 8 medlemmer ikke, at lamperne, der er opsat til markering af en tilladt, ny indkørsel med et skarpt sving, er meget forstyrrende for den landskabelige oplevelse, herunder for udsynet mod søen. Herefter og henset til lampernes beskedne størrelse og deres placering stemmer dette flertal for, at der bør gives lovliggørende dispensation. Endvidere finder dette flertal ikke i den konkrete sag de allerede opsatte lamper med den nu svagere lysstyrke så generende, at der er tilstrækkeligt grundlag for at stille krav om, at lyset skal vende nedad.

Derimod finder 6 af de 8 medlemmer, der udgør flertallet, at der bør stilles vilkår om lysstyrke og om en sensorordning, jf. nedenfor, mens 2 medlemmer indenfor flertallet (Henriette Kjær og Hans Christian Schmidt) stemmer for at give dispensation uden vilkår.

Et mindretal på 3 medlemmer (Bent Hindrup Andersen, Leif Hermann og Jens Steffensen) stemmer for at stadfæste fredningsnævnets afgørelse vedrørende lamperne langs indkørslen bl.a. for ikke at skabe uheldig præcedens og i øvrigt af de af fredningsnævnet anførte grunde.

I overensstemmelse med flertallets stemmeafgivning går Naturklagenævnets afgørelse herefter ud på, at de to lysstandere på gårdspladsen og lysstanderen ved vejen betragtes som lovlige, at stadfæste fredningsnævnets afslag på lovliggørende dispensation til de 2 lysstandere ved havens vestgrænse, og at ændre fredningsnævnets afslag på bibeholdelse af de 5

0,8 m høje lysstandere i indkørslen til en dispensation på vilkår, at der kun må isættes 5 watt pærer i lamperne, og at der skal være tilknyttet en sensorordning til lamperne således, at disse kun aktiveres i højst 2 minutter ved brug af indkørslen.

De 2 lysstandere ved havens vestgrænse skal være fjernet senest en måned efter denne afgørelses dato.

Tilladelsen til de 5 standere i indkørslen bortfalder, hvis tilladelsen ikke er udnyttet inden tre år efter meddelelsen af denne afgørelse, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

På Naturklagenævnets vegne

Jan Vater

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. lovens § 88, stk. 1.

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt
Sct. Anna Gade 5 A, 3000 Helsingør
Tlf. 49 25 81 20 fax. 49 21 46 86

REG. NR. 1220.00

Helsingør, den 22. marts 2002

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
25 MAR. 2002

Vedr. FS 24/01, matr.nr. 4 f, 7 d Plejelt by, Tikøb, beliggende Søbrinken 3 i Helsingør Kommune.

Ved skrivelse af 15. marts 2001 har Jørgen Hoppe som ejer af ovennævnte ejendom ansøgt om nævnets tilladelse til at opføre et 30 m2 anneks på ovennævnte ejendom ca.50 m. fra søbredden.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952, der har til formål at sikre de landskabelige værdier langs bredderne af Esrum sø. Ejendommen er omfattet af den mest restriktive fredningstype A. Fredningsbestemmelserne anfører om type A, at det navnlig er forbudt at opføre bygninger af enhver art, herunder drivhuse, garager m.v. samt at foretage afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon.

Af sagen fremgår, at nævnet den 11. november 1996 under sag nr. FS 60/95 har meddelt dispensation til opførelse af et anneks på 24 m2, hvor man samtidigt pointerede, at der ikke kan forventes dispensation til yderligere byggeri på ejendommen.

Opførelse af en større anneksbygning end den tilladte ved nævnets afgørelse af 11. november 1996 findes uforenelig med fredningens formål.

Fredningsnævnet meddeler derfor under henvisning til naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 afslag på det ansøgte.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den pågældende ejendom, offentlige myndigheder og lokale foreninger o.lign, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Thorkild Bendsen
nævnets formand

Ad: 2001-1211/2-0011

REG. NR. 1220.00

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt
Sct. Anna Gade 5 A, 3000 Helsingør
Tlf. 49258120 Fax. 49214686

Helsingør, den 22 MAJ 2002

FS 44/01. Ansøgning om tilladelse til opførelse af driftsbygninger på ejendommen matr.nr. 6 b m.fl. Endrup by, Asminderød beliggende Endrupvej 41 i Fredensborg-Humlebæk Kommune.

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt har gennem Fredensborg-Humlebæk Kommune den 16. november 2000 modtaget en ansøgning fra Østlige Øers Svine- og Byggerådgivning om tilladelse til at opføre en 759 m^2 stor lade og en 106 m^2 stor tilbygning til en eksisterende hestestald samt flytte og udvide en eksisterende ridebane på ovennævnte ejendom.
Ejendommen er omfattet af Overfredningskendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser, der har til formål at bevare de landskabelige og naturvidenskabelige interesser, der knytter sig til området samt at bevare udsigten over Esrum Sø.

Ejendommen er, jfr. kendelsens side 18, omfattet af fredningens Type A, hvor fredningsbestemmelserne bl.a. anfører, "*at det navnlig er forbudt at opføre bygninger af enhver art, herunder også drivhuse, garager, boder, skure, samt at anbringe indretninger, som efter nævnets skøn kan virke skæmmende, samt at foretage afgravninger eller påfyldning af den naturlige jordsmon. Med hensyn til eksisterende bebyggelse gælder: Landbrugsbygninger kan frit ændres, udvides eller ombygges efter landbrugets behov.*"

Fredensborg-Humlebæk Kommunes udvalg for planlægning og miljø behandlede den 6. november 2000 sagen og vedtog ikke at anbefale det ansøgte over for Hovedstadens Udviklingsråd som landzonemyndighed, idet det var udvalgets vurdering, at byggeriet ikke var erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommen.

Ad: 201-1211/2-0011

Hovedstadens Udviklingsråd har efterfølgende i skrivelse af 8. maj 2001 ligeledes vurderet, at det ansøgte byggeri kræver landzonetilladelse efter planlovens § 35 - d.v.s. at bygningerne ikke er nødvendige for ejendommens drift som landbrugsejendom - og har ikke kunnet anbefale, at fredningsnævnet tillader byggeriet.

Frederiksborg Amt har i skrivelse af 23. maj 2001 til fredningsnævnet udtalt følgende:
"Da der er tale om bygninger, som ikke er nødvendige for landbruget, og da de på grund af deres størrelse vil være meget dominerende i forhold til udsigten over både landskabet og søen, og da etableringen af den større ridebane ikke kan undgå at medføre betragtelige jordreguleringer på grund af det kuperede terræn, er det amtets vurdering, at realisering af det ansøgte ikke vil være i overensstemmelse med fredningens formål."

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite har i skrivelse af 11. december 2000 til fredningsnævnet opfordret til at der gives afslag på det ansøgte under henvisning til, at især ladebygningen vil kunne ses meget tydeligt fra Esrum Sø og fra Endrupvej nordøst for ejendommen og vil virke dominerende og skæmmende i det smukke, fredede landskab. Anlæggelsen af en ny ridebane og terrænændringer i forbindelse med det påtænkte byggeri vil være i strid med med Esrum Sø-fredningens forbud mod terrænændringer. Ydermere vil det projekterede byggeri ligge inden for søbeskyttelseslinien.

Fredningsnævnet har den 27. februar 2002 kl. 13.00 afholdt møde med besigtigelse på ejendommen. I mødet deltog ejerne, Agnete S. Holmsted og Kurt Holmsted tilligemed deres advokat, advokat Jes Løkkegaard samt repræsentanter for Frederiksborg Amt, Fredensborg-Humlebæk Kommune, Frederiksborg Statsskovdistrikt, Hovedstadens Udviklingsråd og Danmarks Naturfredningsforening. Under mødet oplyste advokat Jes Løkkegaard, at det ansøgte byggeprojekt var nødvendigt for den landbrugsmæssige drift af ejendommen, der har et areal på 14,3 ha. Ejerne er villige til at ændre på placeringen og udformningen af til- og nybygning efter nævnets anvisninger. Repræsentanterne for de nævnte myndigheder m.v. fastholdt deres ovenfor referede standpunkter. Repræsentanten for Frederiksborg Statsskovdistrikt gav udtryk for betænkelighed ved en udvidelse af den eksisterende bygningsmasse pga. indsigten fra Esrum Sø. Derimod ville en udvidelse af den

eksisterende staldbygning være mere acceptabel, da den ikke ville ændre synsindtrykket fra søen nævneværdigt.

Fredningsnævnets afgørelse:

Efter det således foreliggende er det Fredningsnævnets vurdering, at opførelse af den ansøgte 759 m^2 store nye driftsbygning og etablering af en ny ridebane på den pågældende ejendom er i uoverensstemmelse med bevarelsen af udsigten over Esrum Sø samt med de landskabelige interesser i Esrum Søs omgivelser som fredningen tilsigter at varetage. Fredningsnævnet lægger til grund for vurderingen, at den nye driftsbygning på grund af sin størrelse vil fremstå som et dominerende element i forhold til udsigten over såvel Esrum Sø som det sparsomt bebyggede, fredede landskab, og at etablering af en ny ridebane vil kræve store jordreguleringer af det kuperede terræn. Fredningsnævnet lægger yderligere til grund, at både Frederiksborg Amt, Fredensborg-Humlebæk Kommune og Hovedstadens Udviklingsråd har vurderet, at det ansøgte byggeprojekt ikke er nødvendigt for den nuværende drift af den mindre landbrugsejendom.

Fredningsnævnet vurderer dog, at den ansøgte udvidelse på 106 m^2 af den eksisterende staldbygning med henblik på etablering af 4 større folebokse og en mindre forøgelse af opbevaringskapaciteten på ejendommen kan imødekommes, idet udvidelsen ikke nævneværdigt vil ændre synsindtrykket af ejendommen fra Endrupvej eller Esrum Sø, og at terrænreguleringerne i forbindelse med nedgravning af tilbygningen i det skrånende terræn kan holdes inden for et acceptabelt niveau.

Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, afslag på opførelse af en ny driftsbygning på 759 m^2 og etablering af en ny ridebane på ovennævnte ejendom og tilladelse i medfør af samme bestemmelse til at udvide den eksisterende staldbygning med 106 m^2 i overensstemmelse med de fremsendte tegninger. Overskudsjord fra nedgravning af tilbygningen skal bortkøres eller spredes i et tyndt lag < 30 cm tykkelse på ejendommen.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejerne af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager

væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Niels Olesen | Thorkild Bendsen, nævnets formand | Ole Retoft

Denne afgørelse er sendt til:

Agnete S. Holmsted og Kurt Holmsted

Advokat Jes Løkkegaard

Frederiksborg Amt, att. Finn A. Olsen

Hovedstadens Udviklingsråd, att. Anni Freisleben

Skov- og Naturstyrelsen

Frederiksborg Statsskovdistrikt, att. skovrider Lars Toksvig

Fredensborg-Humlebæk Kommune

Danmarks Naturfredningsforening, att. Jesper Refn

DN Lokalkomité for Fredensborg-Humlebæk Kommune, v / formand Peter Milan Petersen

Friluftsrådet

Friluftsrådets amtsformand, Poul Erik Pedersen

Dansk Ornitologisk Forenings lokalafd. for Københavnsområdet, att. Fredningsudvalget

Nævnsmedlem Niels Olesen

Nævnsmedlem Ole Retoft

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt
Sct. Anna Gade 5 A, 3000 Helsingør
Tlf. 49258120 Fax. 49214686

Den 14.02.2003

REG. NR. 1220.00

Bundgaard Byg A/S
Danmarksvej 30
8660 Skanderborg

FS 76/02. Kvist på tilbygning til stald på matr.nr. 6 b m. fl. Endrup by, Asminderød beliggende Endrupvej 41 i Fredensborg-Humlebæk Kommune.

Ved brev af 25. 10. 2002 har De ansøgt om på ovennævnte ejendom at etablere kvist i den østlige tagflade af den ca. 106 m^2 tilbygning til eksisterende hestestald, som nævnet har meddelt tilladelse til at opføre ved sin afgørelse af 22. maj 2002 (FS 44/01).

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Sø` s omgivelser, der har til formål at bevare de landskabelige og naturvidenskabelige interesser, der er knyttet til området samt at bevare udsigten over Esrum Sø.
Ejendommen er omfattet af fredningens Type A, hvor fredningsbestemmelserne bl. a. anfører, *"at det navnlig er forbudt at opføre bygninger af enhver art, herunder også drivhuse, garager, boder, skure samt at anbringe indretninger, som efter nævnets skøn kan virke skæmmende samt, at foretage afgravning eller påfyldning af det naturlige jordsmon."*

Frederiksborg Amt har ved brev af 19. december 2002 meddelt nævnet at det er amtets vurdering, at den nu tilføjede kvist har et så beskedent omfang, at den er af underordnet betydning for fredningens formål. Amtet kan på denne baggrund anbefale, at fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 meddeler tilladelse til det ansøgte.

Fredensborg-Humlebæk Kommune har ved brev af 7. februar 2003 til nævnet

ad. 2001-12111/2-0011

anbefalet at der meddeles tilladelse til det ansøgte.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité har ved brev af 20. november 2002 meddelt nævnet at komiteen ikke har indvendinger mod det ændrede projekt.

Efter det således foreliggende vurderes det, at en realisering af det ansøgte vil være foreneligt med fredningens formål og af underordnet betydning i forhold til formålet.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. bekendtgørelse nr. 721 af 7. september 1997 om forretningsorden for fredningsnævn § 9, stk. 4 meddeler jeg derfor på nævnets vegne tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med det fremsendte projekt.

Tilladelsen bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger o.lign., som har en væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før klagefristens udløb. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Thorkild Bendsen
nævnets formand

REG. NR. 1220.00

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt
Sct. Anna Gade 5 A, 3000 Helsingør
Tlf. 49258120 Fax. 49214686

Den 16 APR. 2004

Skovdyrkerforeningen
Elmegården 2
4450 Jyderup

SCANNET

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
29 APR. 2004

FS 50/2003. Ansøgning om beplantning på matr. nr. 1 e Såne by, Tikøb, beliggende Sånevej 10 i Helsingør Kommune.

Ved brev af 6. marts 2003 har Skovdyrkerforeningen på vegne af ejeren af ovennævnte ejendom ansøgt om tilladelse til konvering af en nuværende juletræsplantage til henholdsvis græsningseng og løvtræsbeplaning på matr. nr. 1 e Såne By, Tikøb, Sånevej 10, Tikøb. Med ansøgningen fulgte en specifikation af den ønskede beplantning.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 1. marts 1952 om fredning af Esrum Sø's omgivelser, der har til formål bl. a. at beskytte udsigten over søen og bevare de særlige skønhedsværdier, der har betydning for landskabet omkring søen.

Den omhandlede del af ejendommen er omfattet af fredningens type A, hvor fredningsbestemmelserne bl. a. anfører, at *"det navnlig er forbudt uden nævnets samtykke at foretage beplantning af arealet ud over vedligeholdelse af den (på fredningstidspunktet) eksisterende"*.

I anledning af ansøgningen har Helsingør Kommune ved brev af 11. september 2003 meddelt fredningsnævnet, at sagen har været forelagt Ejendoms- og Miljøudvalget i mødet den 01.09.2003, hvor det blev vedtaget at anbefale, at den nuværende juletræsplantage konverteres til græsningseng.

2001-1211/2-0011

Udvalget kunne imidlertid ikke anbefale, at der etableres en ny løvtræsbeplantning, fordi formålet med fredningen er at beskytte udsigten over Esrum Sø og bevare de særlige skønhedsværdier, der har betydning for landskabet omkring søen.

Fredningsnævnet afholdt herefter et møde med besigtigelse på ejendommen med deltagelse af ejeren af ejendommen, Klaus Henningsen, samt repræsentanter for Frederiksborg Amt, Helsingør Kommune og Danmarks Naturfredningsforening. Under mødet gav amtets, kommunens og Danmarks Naturfredningsforenings repræsentanter udtryk for, at den ønskede randbeplantning vil være i strid med fredningsbestemmelserne. Det aftaltes derfor under mødet, at ejeren ville foranledige et revideret projekt udarbejdet.

Dette fremkom ved Skovdyrkerforeningens brev af 10. november 2003, der ligeledes indeholdt en specifikation af den ønskede kantbeplantning.

Fredningsnævnet indhentede herefter udtalelser fra Kronborg Statsskovdistrikt, Frederiksborg Amt og Helsingør Kommune.
Kronborg Statsskovdistrikt har bemærket til det reviderede projekt, at den foreslåede kantbeplantning også vil blive tæt.
Frederiksborg Amt har ved brev af 13. januar 2004 udtalt:

> "Beplantningen i det omhandlede område vil efter skovdyrkerforeningens projekt bestå af en kantbeplantning bestående af skiftevis 2 ege og 4 løvfældende buske, mens selve beplantningsområdet tænkes beplantet med vintereg, røn, lind kirsebær m. fl.
>
> Amtet har ved en gennemgang af fredningsnævnets arkiv konstateret, at nævnet tidligere har givet en række tilladelser til gartneridrift i form af tilplantning med grantræer - men i hvert tilfælde på betingelse af, at højden af den "kommende beplantning" ikke overstiger 2,5 m.
>
> Da såvel den nu eksisterende beplantning som den ansøgte væsentligt overstiger den tilladte højde, kan der ikke efter forvaltningens opfattelse påberåbes konvertering af lovlige forhold.
>
> Det er forvaltningens vurdering, at det ansøgte strider mod fredningens formål.

Forvaltningen kan på denne baggrund med amtsrådets bemyndigelse ikke anbefale, at fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 meddeler tilladelse til det ansøgte, men skal henstille, at nævnet pålægger ejer at eksisterende høj beplantning - også beplantningen omkring tennisbanen, men undtagen den gamle beplantning i forlængelse af haven - beskæres til max. 2,5 m højde eller fjernes.

Hvis nævnet måtte ønske at tillade beplantning, skal amtet henstille, at der stilles betingelser om,

at der ikke bliver tale om massiv tilplantning med egentlig randbeplantning, men at man i højest mulig grad bevarer det åbne bølgende landskab samt,

at beplantningen fortsat ikke overstiger en højde på 2,5 m."

Helsingør Kommune har ved brev af 16. december 2003 udtalt,

"at det stadig indeholder en kantplantning af buske, som findes at være i strid med fredningsbestemmelserne fordi det vil lukke for udsigt.

Med hensyn til at etablere en lundagtig beplantning for på den måde at sikre et "længere kig ned mod søen" (anført af lodsejer ved besigtigelsen) - skal opmærksomheden henledes på, at udsigtsfredningen ikke bare er etableret for at sikre lokale udsigtsønsker. Fredningen er også etableret for at sikre, at man fra det lokale vejnet som forbipasserende kan nyde udsigten over Esrum Sø. Vejkoten ovenfor den ønskede plantning er ca 35 og plantningen ønskes etableret i ca kote 18. Om en eventuel beplantning af den grund vil lukke for udsigten er ikke vurderet (man kan i hvert fald ikke kigge under trækronerne oppe fra vejen), men bør medtænkes i overvejelserne om tilladelse til nyplantning.

Ejendoms- og Miljøudvalgets udtalelse fra 11. september fastholdes derfor."

Fredningsnævnets afgørelse:

På det ovenfor anførte grundlag finder fredningsnævnet ikke, at det reviderede projekt til kantbeplantning er foreneligt med fredningens formål. Nævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk.1, afslag på det ansøgte.

Da den eksisterende beplantning som angivet i Amtets brev af 13. januar 2004 er i strid med med de givne vilkår for tilladelserne til beplantningen, og da nævnet ikke finder grundlag for at meddele dispoensation derfra, pålægges det ejeren at beskære den pågældende beplantning, således at den i overensstemmelse med vilkårene for de meddelte tilladelser overholder højdekravet på 2,5 m.
Fristen herfor fastsættes til 6 måneder fra dato.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger o.lign., som har en væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en evt. klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk
Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i sin klage.

Ellen Daugaard Hansen | Thorkild Bendsen
nævnets formand | Niels Olesen

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt
Sct. Anna Gade 5 A, 3000 Helsingør
Tlf. 49 25 81 20 fax. 49 21 46 86

REG. NR. 1220.00

Helsingør, den 25 MAJ 2004

Helsingør Kommune
Teknisk Forvaltning
Mørdrupvej 15
3060 Espergærde

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
26 MAJ 2004

KOPI
Hes

SCANNET

Vedr. FS 87/03, matr.nr. 2 a Jonstrup by, Tikøb, beliggende Fredensborgvej 50 i Helsingør Kommune Deres j.nr. 03-1112.

Ved brev af 27. oktober 2003 har Helsingør kommune tilsendt fredningsnævnet en ansøgning om tilladelse til opførelse af en uopvarmet udestue (vinterhave) med et areal på 41,7 m2 til stuehuset på ovennævnte ejendom.

Ejendommen på Esrum Søs østside er omfattet af Fredningsnævnets kendelse af 16. juli 1949, jf Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af arealer ved Esrum sø i Helsingør Kommune.

Fredningens formål er at bevare udsigten over Esrum Sø samt bevare områdets tilstand på fredningstidspunktet med afsæt i en række rekreative, landskabelige og videnskabelige formål.

Af fredningsbestemmelserne fremgår, at gårdsbygningerne på matr.nr. 2 a Jonstrup by, Tikøb er omfattet af kendelsens fredningstype B, hvoraf følgende fremgår:

"..væsentligst tænkes anvendt m.h.t. arealet mellem 100 meter bæltet og en grænse af 300 meter fra søen".

"På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan".

"Ej heller må drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, så som ledningsmaster o.lign anbringes uden nævnets godkendelse".

Ved brev af 27. april 2004 til fredningsnævnet har Frederiksborg Amt anbefalet, at ansøgningen imødekommes.

Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 2001 - 1211/2-0011
Akt. nr. 11
Bil.

I samme brev har Amtet oplyst, at der formentlig i strid med fredningen er etableret en lægrube i ejendommens have og er opsat et plankeværk bestående af en sammenhængende flade i form af lodrette, mørkebrune brædder langs Fredensborgvej.

Amtet vil indhente ejerens bemærkninger derom.

Det vurderes, at den ansøgte udestue ikke strider mod fredningens formål og vil være af underordnet betydning i forhold til dette.

I medfør af bekendtgørelse nr. 721 af 7. september 1997 om forretningsorden for fredningsnævn § 9, stk. 4 meddeler jeg på nævnets vegne tilladelse til den ansøgte udestue i overensstemmelse med det foreliggende projekt.

Tilladelsen bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger o.lign, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i sin klage.

Thorkild Bendsen
nævnets formand

SCANNET REG. NR. 1220.00

Udskrift af mødeprotokollen

for

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt

LVS

Den 8. september 2004 kl 14.00 afholdt Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt møde på ejendommen i sagen

Vedr. FS 37/04, Transfomerstation på matr.nr. 2 c Jonstrup by, Tikøb, Esrum Søvej 5 A, Tikøb.

For Fredningsnævnet mødte formanden, dommer Thorkild Bendsen samt nævnsmedlemmerne Niels Olesen og Ellen Daugaard Hansen.

Ejeren, Carsten Boye Bisonnel var tilstede.

For Nesa A/S var mødt Jørgen Esmann.

For Helsingør Kommune var mødt ingeniør John M. Larsen.

For Danmarks Naturfredningsforening var mødt lokalkomiteens formand Ebbe Kanneworff.

Frederiksborg Amt har meddelt afbud til mødet.

Der fremlagdes brev af 10 maj 2004 fra Frederiksborg Amt, landskabsafdelingen til fredningsnævnet. Herefter anbefaler landskabsafdelingen en dispensation til transformerstationen på vilkår, at den skærmene beplantning mod vejen bevares.

Projektetleder Jørgen Esmann redegjorde for den projekterede opsætning af en transformerstation, der er nødvendig til udvidelse af elforsyningen til den pågældende ejendom. Den aktuelle mangelfulde kapacitet ved elforsyningen fører til uregelmæssigheder i strømforsyningen til såvel den pågældende ejendom som andre ejendomme i området. Af hensyn til monteringen af transformerstationen, hvis bredde er 190 cm, højde 2 m og dybde 215 cm, skal den placeres maksimalt 10 m fra asfalteret vej. Efter forhandling med ejeren af ejendommen ønskes stationen placeres i den 10 m dybe buksbom bevoksning ud mod Esrum Søvej i ejendommens sydøstlige hjørne. Herved vil stationen være praktisk taget usynlig fra vejen, idet højst ca 10 cm af stationen vil rage op over bevoksningen. Stationen vil blive placeret midt i bevoksningen således at der udefra alene vil kunne ses en smal indgang placeres enten ud mod vejen eller i den sydlige ende af bevoksningen.

Carsten Boye Bisonnel bekræftede aftalen med Nesa. Han har været i kontakt med ejeren af marken nord for Esrum Søvej. Det pågældende areal er ubevokset, hvorfor en placering af en transformerstation her vil være sær-

Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 2001 - 1211/2-0001
Akt. nr. 114 Bil.

deles synlig i landskabet. Ejeren af ejendommen har modsat en placering af stationen umiddelbart overfor buksbom bevoksningen, men har tilkendegivet af en placering i ejendommens nordlige eventuelt kunne komme på tale. Den pågældende ejendom er ikke fredet. En placering her vil imidlertid nødvendiggøre et kraftigere kabel og en længere linieføring til hans ejendom, alt med en betydelig merudgift til følge.

Projektleder Jørgen Esmann bekræftede oplysningerne vedrørende en placering af transformerstationen på marken nord for vejen.

Ejeren tilføjede at den erhvervsvirksomhed, der drives på ejendommen, har et stigende strømforbrug, som aktuelt kun kan klares med hjælp af en nødgenerator.

Ingeniør John M. Larsen oplyste, at Helsingør Kommune ikke har indvendinger imod den ansøgte placering af transformerstationen ved buksbom bevoksningen.

Ebbe Kanneworff meddelte, at Danmarks Naturfredningsforening indstiller, at ansøgningen ikke imødekommes. Fredningen fra 1952 af Esrum Sø's omgivelser er en meget værdifuld fredning der på den pågældende ejendom har forlænget fredningens B zone ud over den sædvanlige grænse på 300 m som en markering af det særdeles fredningsværdige ved den pågældende ejendom. Fredningen tager bl.a. sigte på at bevare en udsigt fra vejen over Esrum Sø, hvorfor det er uheldigt at der overhovedet er en hæk på ejendommen. Det er derfor uheldigt at supplere hækken med en fast installation, og det er urimeligt at begrunde behovet for transformerstationen med en erhvervsvirksomhed, som aldrig burde have været tilladt på den oprindelige landbrugsejendom. Hertil kommer, at det er absurd at afvise en mulig placering af transformerstationen på den ikke fredede ejendom nord fra vejen, under henvisning til at stationen vil være skæmmende her, med den konsekvens at stationen istedet skal placeres på en fredet ejendom.

Carsten Boye Bisonnel har oplyst at hans virksomhed, ScandiChem A/S har købt ejendommen i år 2000 og indrettet erhvervsvirksomhed i den gamle staldbygning og kontor i beboelsesbygningen, alt efter tilladelse fra Helsingør Kommune. Staldbygningen er blevet belagt med røde vingetegl, der er valgt for at svare til en anden af bygningerne på ejendommen og til den lokale byggeskik iøvrigt. Beboelsesbygningen havde været ubeboet i en årrække og var meget forfalden. Det havde være hensigten at nedrive den, men på hans arkitekts anmodning blev den bevaret og indrettet til kontor. Buksbom hækkene hen mod Esrum Søvej er plantet i 1940erne. Han har ladet hækken beskære til den nuværende højde for derved at skabe mulighed for udsigt over søen fra vejen. Hækken har på det sted, der er aftalt til placering af transformerstationen en tykkelse af ca 10 m, og vil således kunne skjule stationen til alle sider.

Efter votering traf fredningsnævnet **afgørelse**, hvorefter den ansøgte placering af transformerstationen i buksbom hækken som ovenfor beskrevet tillades. Det er et vilkår for tilladelsen, at den skærmende beplantning mod vejen bevares, alene afbrudt af en eventuel adgang til stationen, Såfremt adgangen ikke placeres i den sydlige ende af bevoksningen.

Tilladelsen er meddelt i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 stk. 1, idet det ansøgte findes foreneligt med formålet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Sø's omgivelser.

De mødte blev gjort bekendt med klageadgangen.

Tilladelsen bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den pågældende ejendom, offentlige myndigheder og lokale foreninger o.lign, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres for-mål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før klagefristens udløb. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en evt. klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra amtet/kommunen/fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i sin klage.

Niels Olesen Thorkild Bendsen Ellen Daugaard Hansen
nævnets formand

Denne afgørelse er sendt til:

NATURKLAGENÆVNET
FORMANDEN

Frederiksborggade 15, 1360 København K
Tlf · 3395 5700
Fax. 3395 5769
X.400 S=nkn, P=sdn; A=dk400; C=dk
E-mail: nkn@nkn.dk

- 9 NOV. 2004
J.nr.: 03-121/200-0020
TGA

Afgørelse
i sagen om opstilling af en transformerstation på en fredet ejendom ved Esrum Sø i Helsingør Kommune

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt har den 6. oktober 2004 meddelt dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til opsætning af en transformerstation på ejendommen matr.nr. 2c Jonstrup by, Tikøb i Helsingør Kommune. Afgørelsen er påklaget til Naturklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite i Helsingør.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser, der har til formål at bevare de landskabelige og naturvidenskabelige interesser, der knytter sig til området samt at bevare udsigten til Esrum Sø. Ejendommen er oppe ved Esrum Søvej omfattet af fredningens type B, hvor fredningsbestemmelserne bl.a. anfører, "at på arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan. Ej heller må drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o.lign. anbringes uden nævnets godkendelse…. Afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon må ikke finde sted, og affald ikke henkastes på arealet."

Ejendommer er erhvervet i 2000 af virksomheden ScandiChem A/S, der har indrettet erhvervsvirksomhed i den gamle staldbygning og kontor i beboelsesbygningen efter tilladelse fra Helsingør Kommune. Ansøgningen er

begrundet i, at det er nødvendigt at udvide elforsyningen til ejendommen. Ansøgeren, NESA har anført, at den aktuelle mangelfulde kapacitet ved elforsyningen fører til uregelmæssigheder i strømforsyningen til såvel den pågældende ejendom som andre ejendomme i området. Af hensyn til monteringen af transformerstationen, hvis bredde er 190 cm, højde 2 m og dybde 215 cm, skal den placeres maksimalt 10 m fra asfalteret vej. Efter forhandling med ejeren af ejendommen ønskes stationen placeret i den 10 m dybe buksbom bevoksning ud mod Esrum Søvej i ejendommens sydøstlige hjørne. Herved vil stationen ifølge ansøgeren praktisk taget være usynlig fra vejen, idet højst 10 cm af stationen vil rage op over bevoksningen. Stationen vil blive placeret midt i bevoksningen, således at der udefra alene vil kunne ses en smal indgang placeret enten ud mod vejen eller i den sydlige ende af bevoksningen. Bevoksningen er ifølge det oplyste fra 1940'erne.

Frederiksborg Amt har skriftligt over for fredningsnævnet ikke udtalt sig imod, at der meddeles dispensation til opførelsen af transformerstationen det pågældende sted på vilkår, at den skærmende beplantning mod vejen bevares.

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse af ejendommen med deltagelse af repræsentanter fra NESA, ejeren, Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite og Helsingør Kommune. Ved besigtigelsen af ejendommen oplyste ejeren, at han havde været i kontakt med ejeren af marken nord for Esrum Søvej, der ligger uden for fredningen. Det pågældende areal er ubevokset, hvorfor en placering her vil være meget synlig i landskabet. Ejeren af denne ejendom har ifølge ansøgers oplysning modsat sig en placering af stationen umiddelbart over for buksbom bevoksningen, men har tilkendegivet at en placering i ejendommens nordlige ende eventuelt kunne komme på tale. En placering her vil imidlertid nødvendiggøre et kraftigere kabel og en længere linieføring til ejendommen, alt med en betydelig merudgift til følge.

Helsingør Kommune havde ikke indvendinger mod det ansøgte, mens lokalkomiteen indstillede at ansøgningen ikke imødekommes.

Fredningsnævnet har meddelt dispensation fra fredningen til det ansøgte, under henvisning til at det ansøgte findes foreneligt med formålet med fredningen for området. Dispensationen er meddelt på vilkår, at den skærmende beplantning mod vejen bevares, alene afbrudt af en eventuel adgang til stationen, såfremt adgangen ikke placeres i den sydlige ende af bevoksningen.

Lokalkomiteen har i klagen bl.a. henvist til, at fredningen af Esrum Søs omgivelser efter lokalkomiteens opfattelse er en af de vigtigste fredninger i Danmark. Det stærkt kuperede istidslandskab omkring søen og de store udsyn er enestående natur, så enestående, at Gribskov og Esrum Sø er udpeget til Nationalpark. Det kræver en restriktiv beskyttelse. Fredningen af Esrum Søs omgivelser er i stadig stigende omfang truet af bebyggelse på grund af storbynærhed og attraktionen ved en helt usædvanlig beliggenhed, men også af en tiltagende beplantning og bevoksning. Lokalkomiteen finder, at det er imod fredningsbestemmelserne, at ejendommen har en hæk langs vejen. Det er efter komiteens opfattelse ikke rimeligt, at buksbomhækken kan begrunde en tilladelse til en transformerstation og transformerstationen kan begrundes med hensynet til en virksomhed til industrielt brug, som fredningsnævnet ikke har tilladt på den oprindelige landbrugsejendom.

Der er endvidere efter komiteens opfattelse absurd at afvise en mulig placering af transformerstationen på den ikke fredede ejendom øst for vejen, under henvisning til, at stationen her vil være skæmmende, med den konsekvens, at stationen i stedet placeres på en fredet ejendom. Ejeren øst for vejen har tilkendegivet, at en placering i ejendommens nordlige del eventuelt kunne komme på tale. Denne placering vil gøre transformerstationen meget lidt synlig i landskabet. Ved besigtigelsen med fredningsnævnet blev det ikke klart, om der var tale om en større merudgift - nævnets mødeprotokol angiver ingen beløbsstørrelse - og forholdet burde ikke tages til indtægt for en placering i fredningen. Komiteen finder endelig, at man må imødese kommende udviklingsplaner fra virksomheden med ansøgninger om fortsatte dispensationer - nu også begrundet i fredningsnævnets tilladelse til forstærket strømforsyning.

Afgørelse

Naturklagenævnets formand har på nævnets vegne, jf. naturbeskyttelseslovens § 81, stk. 3, truffet følgende afgørelse:

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 kan, jf. stk. 2, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Naturklagenævnet finder, at den ansøgte opstilling af en mindre transformerstation i en eksisterende beplantning falder ind under fredningsnævnets dispensationskompetence og således ikke strider mod fredningens formål.

Under henvisning hertil og efter en samlet vurdering af sagen finder nævnet ikke grundlag for at tilsidesætte fredningsnævnets afgørelse, der er truffet enstemmigt efter besigtigelse.

Fredningsnævnets dispensation af 8. september 2004 stadfæstes således.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Per Schou Christiansen / Tom Galsøe
viceformand fuldmægtig

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. lovens § 88, stk. 1.

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt
Sct. Anna Gade 5 A, 3000 Helsingør
Tlf. 49 25 81 20 fax. 49 21 46 86

KOPI REG. NR. 1220.08

Helsingør, den 27. december 2004

Pernille og Johnny Hansen
Munkevej 3
Esrum
3230 Græsted

SCANNET

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 3 JAN. 2005

LOS.

Vedr. FS 93-04 matr.nr.3u Esrumkloster, Munkevej 3 i Græsted-Gilleleje Kommune.

Ved brev af 28. september 2004 har Græsted-Gilleleje kommune for ejerne af ovennævnte ejendom ansøgt om nævnets tilladelse til at opføre to skure på ejendommen, henholdsvis øst for huset og tæt ved Munkevej.

Ejendommen er omfattet af Fredningsnævnets kendelse af 16. juli 1949, jfr. Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af arealer ved Esrum Sø (Esrum Kloster) i Græsted-Gilleleje Kommune.

Formålet med fredningen er at bevare omgivelserne til Esrum Sø og Esrum Kloster.

Ejendommen er omfattet af kendelsens type B bestemmelser, der vedrører eventuelle ruinrester i jorden omkring Esrum kloster.

Uddrag af kendelsen vedrørende ovennævnte ejendom:
a. Det er forbudt at fjerne ruinrester uden Nationalmuseets samtykke
b. Det nævnte museum skal have ret til at afdække ruiner mod fuld erstatning og restituering af den tidligere tilstand.....
Anmeldelsespligten gælder også fund af murrester, fundamenter og begravelser.
Forestående jordarbejder skal anmeldes til Gilleleje museum, som det fremgår af Frederiksborg Amts brev til Dem af 2. december 2004.

Efter min vurdering strider det ansøgte ikke mod fredningens formål og vil være af underordnet betydning i formål til dette.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. bekendtgørelse nr. 721 af 7. september 1997 om forretningsorden for fredningsnævn § 9, stk. 4, meddeler jeg derfor på nævnets vegne tilladelse til det ansøgte med følgende ændring: skuret øst for huset på ejendommen kan opføres som ansøgt, mens skuret ved Munkevej skal opføres i mindst samme afstand fra skellet mod vejen som naboparcellernes skure/carporte, eller mindst 5 meter.

Tilladelsen bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

2001-1211/2-0011

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger o.lign, som har en væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnetvil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i sin klage.

Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før klagefristens udløb. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Thorkild Bendsen
nævnets formand

Kopi af afgørelsen er sendt til:

Frederiksborg Amt, j.nr.8-70-51-4-213-31-04
Danmarks Naturfredningsforening
Græsted-Gilleleje Kommune, j.nr.2004/07248
Skov-og Naturstyrelsen,
Friluftsrådet
Friluftsrådets amtsformand Poul Erik Pedersen
statsskovdistrikt
Dansk Ornitologisk Forenings lokalafd. for Københavnsområdet att. fredningsudvalget,

REG. NR. SCANNET

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

Udskrift af mødeprotokollen

for

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt

LCB

Den 16. marts 2005 kl 10.00 afholdt Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt møde på ejendommen Fredensborgvej 60, Fredensborg i sagen

Vedr. FS 109/04, matr.nr. 4 B Jonstrup by, Tikøb i Helsingør Kommune.

For Fredningsnævnet mødte formanden, dommer Thorkild Bendsen samt nævnsmedlemmerne Niels Olesen og Ellen Daugaard Hansen

Ejendommens ejere Lone Christrup og Henrik Elsner var tilstede tillige med arkitekt Ole Justesen.

For Frederiksborg Amt var mødt Jørgen Heinemeier.

For Helsingør Kommune var mødt John Larsen.

For Danmarks Naturfredningsforening var mødt lokalkomiteens formand Ebbe Kanneworff.

Ejerne, Lone Christrup og Henrik Elsner redegjorde for den ansøgte bebyggelse af en 300 m2 stor bygning der skal tjene til garage for diverse maskiner og lager for materialer. På ejendommen drives vinproduktion fra et 1 ha stort areal. Vinfremstillingen foregår andetsteds.

Arkitekt Ole Justesen redegjorde for projektet, der er søgt tilpasset fredningen og naturhensynene på ejendommen i videst muligt omfang. Bygningen skal nedgraves således at tagets højde vil flugte med taget af den eksisterende garage. Taget vil blive beplantet i muligt omfang, alt med den følge at trafikanter på Helsingørvejen ikke vil bemærke byggeriet. Der vil blive bevaret flest muligt af de eksisterende træer på det pågældende sted.

Der har været overvejet alternative løsninger som i imidlertid ikke har været mulige. Jorden fra udgravningen vil blive fjernet fra ejendommen.

Jørgen Heinemeier oplyste at amtet er betænkelige ved projektet først og fremmest fordi det indebærer meget betydelige terrænreguleringer. Jørgen Heinemeier henviste i øvrigt til amtets skriftlige indlæg af 24. februar 2005 i sagen.

John Larsen oplyste, at Helsingør Kommune anbefaler projektet der er placeret tæt på fredningsgrænsen.

Ebbe Kanneworff oplyste, at Danmarks Naturfredningsforening er meget betænkelig ved den betydelige afgravning af arealet der er en forudsætning for byggeriet. Foreningen anbefaler et afslag da det må være muligt at finde en anden løsning, eventuelt uden for fredningen, på behovet for plads til maskiner m.v.

2001-12[11]/25-001
15

Fredningsnævnets afgørelse:

Efter votering vedtog fredningsnævnet enstemmigt, at meddele tilladelse i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 stk. 1 til det ansøgte i overensstemmelse med det foreliggende projekt.

Fredningsnævnet har hermed taget til efterretning, at der af hensyn til den landbrugsvirksomhed, der drives på ejendommen, er behov for en driftsbygning af den pågældende størrelse, og at bygningen mest hensigtsmæssigt kan placeres på det ansøgte sted, hvor den ikke vil være forstyrrende for udsigten til og fra Esrum Sø.

Tilladelsen bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

Nævnets afgørelse kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger o.lign, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før klagefristens udløb. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i sin klage.

Niels Olesen Thorkild Bendsen nævnets formand Ellen Daugaard Hansen

REG. NR 1220.00

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt
Sct. Anna Gade 5 A, 3000 Helsingør
Tlf. 49 25 81 20 fax. 49 21 46 86

Helsingør, den 13. oktober 2006

Karen og Jakob Lyngsø
Endrupvej 45
3480 Fredensborg

Vedr. FS 104/05 matr.nr. 8 b Endrup by, Asminderød
beliggende Endrupvej 45, 3480 Fredensborg

Fredningsnævnet har modtaget Deres endelige ansøgning til Fredningsnævnet, modtaget i Frederiksborg Amt den 10. maj 2006, om tilladelse til at opføre 2 driftsbygninger, hver på ca. 200 kvadratmeter.

De to bygninger vil efter projektet blive placeret symmetrisk på hver side af de eksisterende bygninger i en afstand på 15 meter herfra, og således at afstanden til søen blir ca. 200 meter.

Den ene bygning (B) placeres syd for eksisterende bygninger, den anden bygning (C) placeres nord for eksisterende bygninger. Hver af bygningerne måler 12,8 x 16,88 meter med en total højde på 6,75 meter. Bygningerne opføres i samme terrænniveau som eksisterende bygninger, hvilket indebærer en terrænsænkning for bygning B på indtil 1,4 meter, fordi terrænet mod syd er skrånende, og en terrænhævning på 0,25 meter for bygning C.

Bygningerne opføres i betonelementer, der males som eksisterende bygninger. Vinduer udføres som buede vinduer, svarende til vinduer i eksisterende bygninger. Taget opføres i sort eternit med lovpligtigt ovenlys placeret i tagkippen. Porte og vinduer bliver hvide, svarende til eksisterende bygninger.

Bygning B anvendes til løsdriftsstald og opbevaring af foder, mens bygning C anvendes til maskinhal og garage.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum søs omgivelser, der har til formål at bevare de landskabelige og naturvidenskabelige interesser, der er knyttet til området samt at bevare udsigten over Esrum sø.

Der søges om tilladelse til at placere driftsbygningerne i den del af det fredede område, der betegnes type B i en afstand mellem 100 og 300 meter fra søen. Bestemmelserne over dette areal har følgende indhold:
"På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større

SNS-121-00272

samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan.
Ej heller må drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o.lign. anbringes uden nævnets godkendelse."

Fredningsnævnet har under et møde på ejendommen den 11. januar 2006 drøftet Deres oprindelige ansøgning med Dem. I mødet deltog også repræsentanter for Frederiksborg Amt, og Danmarks Naturfredningsforening.

Den reviderede ansøgning følger de retningslinier og anbefalinger, nævnet tilkendegav ved mødets slutning.

Frederiksborg Amt og Danmarks Naturfredningsforening har i udtalelser af 6. juni 2006 og 25. august 2006 anbefalet, at den reviderede ansøgning imødekommes.

Fredningsnævnets afgørelse

Det foreliggende projekt angår bygninger til brug for landbrugsdriften og de må anses for størrelsesmæssigt nødvendige for driften med kvæg i løsdrift, areal til foderoplag og anbringelse af landbrugsmaskiner, samt sædvanlig garage- og udhusplads. Bebyggelsen angår således bygninger, der er nødvendige for den landbrugsmæssige drift, der findes på ejendommen, og er derfor bebyggelse til formål, der ikke er uforeneligt med fredningen.
Nævnet anser opførelsen af to bygninger tæt på de eksisterende bygninger og tilpasset disses ydre fremtoning i farvevalg og terrænhøjde for den mest skånsomme landskabelige placering i forhold til fredningens formål.

Derfor meddeler nævnet herved i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til det ansøgte i overensstemmelse med det fremsendte projekt.

Betingelser

Da det af fredningsbestemmelserne fremgår, at der ikke må anbringes andre småbygninger eller skæmmende indretninger uden tilladelse fra fredningsnævnet, og da de to bygninger, der gives tilladelse til at opføre, vil tilgodese de behov, der hidtil har været opfyldt med andre mindre indretninger og bebyggelser gives tilladelsen på betingelse af, at **presenningslade, de to læskure, containeren og garagen fjernes senest når de nye bygninger er klar til ibrugtagning.**

Tilladelsen bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

Klagevejledning

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom,

som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger o.lign, som har en væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. En eventuel klage stiles til Naturklagenævnet og indsendes til fredningsnævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende klageren en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold i sin klage.

Den meddelte tilladelse må derfor ikke udnyttes før klagefristens udløb. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3.

Niels Olesen | Olaf Tingleff, nævnets formand | Ole Retoft

v/Lone Skou
nævnets sekretær

Dette brev er sendt til:

Ejer
Frederiksborg Amt, j.nr.8-70-51-8-208-4-04
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite for Fredensborg-Humlebæk, Peter Milan Petersen, Veksebovej 9, 3480 Fredensborg
Fredensborg-Humlebæk Kommune, teknisk forvaltnings j.nr.2002-399
Skov-og Naturstyrelsen,
Friluftsrådet
Friluftsrådets amtsformand Poul Erik Pedersen
statsskovdistrikt
Dansk Ornitologisk Forenings lokalafd. for Københavnsområdet att. fredningsudvalget,
Nævnsmedlem Niels Olesen,
Nævnsmedlem Ole Retoft

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 01220.00

Dispensationer i perioden: 03-09-2007

REG. NR. 1220.00

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 6 SEP. 2007

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Kannikegade 1
3400 Hillerød
tlf.nr. 47338700
fax.nr. 48200431
mailadresse oti@domstol.dk

SCANNET

Den 3. september 2007 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen

FS 04/2007 Sti rundt om Esrum Sø i Helsingør, Fredensborg og Gribskov Kommune

Indledning

En rekreativ sti rundt om Esrum Sø har længe været en del af den regionale planlægning. I 2006 blev der udfærdiget et konkret projekt til anlæg af en sådan sti, delvist på fredede arealer og delvist på arealer, der ikke er fredet.

Fredningsnævnssagen drejer sig navnlig om, hvorvidt stiprojektet kan gennemføres ved dispensationer fra eksisterende fredningsbestemmelser eller om dette må kræve nye fredningsafgørelser samt om sådanne dispensationer i givet fald bør gives, når der bl.a. henses til, hvad der er rimeligt overfor lodsejerne og acceptabelt i forhold til påvirkning af natur og landskab.

Amtets indledende henvendelse til det daværende fredningsnævn

Ved skrivelse af 9. februar 2006 bad Frederiksborg Amt om Fredningsnævnet for Frederiksborg Amts vurdering af, om rekreative stier rundt om Arresø og Esrum Sø ville kunne gennemføres ved dispensationer efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, fra de fredningsbestemmelser, der er gældende for de berørte områder.

Formanden for Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt svarede ved skrivelse af 27. februar 2006 bl.a., at det på det foreliggende grundlag var hans vurdering, at de fornødne tilladelser ville kunne meddeles ved dispensation. Han anførte, at spørgsmålet ikke havde været drøftet med nævnets medlemmer i de involverede kommuner og tog derfor forbehold for resultatet af en egentlig sagsbehandling i nævnet. Det samme gjaldt for resultatet af eventuelle indsigelser eller øvrige bemærkninger fra de berørte lodsejere m.fl. Ved mail af 15. juni 2006 til amtet oplyste formanden, at tilkendegivelsen alene indebar en stillingtagen til den behandlingsmæssige sondring mellem dispensationer og ændringer i fredninger. Der var derimod ikke taget stilling til, om der vedrørende de enkelte ejendomme ville blive givet en dispensation, allerede fordi nævnet ikke havde modtaget ansøgning derom.

Ekspropriation og Skov- og Naturstyrelsens overtagelse af projektet

Frederiksborg Amtsråd vedtog den 18. maj 2006 et grundlag for åstedsforretninger i forbindelse med en påtænkt ekspropriation af arealer til stien. Åstedsforretningen blev gennemført den 2., 3. og 5. oktober 2006. Den 14. december 2006 vedtog amtsrådet at foretage ekspropriation til stianlægget i overensstemmelse med ekspropriationskommissionens anbefalinger efter åstedsforretningen. Afgørelsen er påklaget til Vejdirektoratet. I referat fra mødet er anført, at de uafsluttede dele af

SNS-121-00272
4

stiprojektet er overdraget til Skov- og Naturstyrelsen, som et led i delingsaftalen mellem stat, region, amt og kommuner i forbindelse med struktureformen, hvorved amterne med udgang af 2006 blev nedlagt.

Fredningsbestemmelser

Stien ønskes bl.a. placeret på arealer, der er fredet ved Esrum Sø-fredningen og Endrupgård-fredningen.

Esrum Sø-fredningen

Matr.nr. 9a, 10, 5a, 2f og 2b Jonstrup By, Tikøb, matr.nr. 1e, 5b 1a og 5a Såne By, Tikøb, matr.nr.1a, 2e, 3d og 3a Plejet By, Tikøb i Helsingør Kommune, matr.nr. 4a, 3a, 6a, 6h, 6e, 7f, 16c, 17, 8b og 1oc Endrup By, Asminderød og matr.nr. 1g, 1ab, 1be, 1f Fredensborg By, Asminderød i Fredensborg Kommune samt matr.nr. 17b, 1a og 17a Esrumkloster, Esbønderup i Gribskov Kommune er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Sø's omgivelser.

I Overfredningsnævnets kendelse gengives fra Fredningsnævnets afgørelse en del af forløbet op til fredningen. Det nævnes bl.a., at en tidligere formand for nævnet i 1943 (E. Olrik) havde taget initiativ til at søge gennemført en fredning af arealerne omkring Esrum Sø med det formål at beskytte udsigten over søen og bevare de særlige skønhedsværdier, der har betydning for landskabet omkring søen. Sammen med den daværende formand for Fredningsnævnet (A.P. Larsen) udarbejdedes et fredningsforslag, der blev tilstillet Overfredningsnævnet. Samme år udarbejdede de i samarbejde med en arkitekt Charles I Schou en fredningsplan. Statsministeriet foretrak at fredningsspørgsmålet blev løst ved en endelig ordning, hvilket i februar 1944 blev tiltrådt af Overfredningsnævnet. Danmarks Naturfredningsforening fremsendte skrivelse af 9. maj 1947, hvori selve søen også indgik i fredningsforslaget. Det anførtes bl.a., at det er en forudsætning for, at fredningen kan skal få ønskede betydning for selve søens uændrede bevarelse, at de i fredningsplanen skitserede lejrpladser, stianlæg m.m. gennemføres på en hensigtsmæssig måde. Foreningen bemærkede, at vegetationen langs søbredden og på skrænterne så vidt muligt bør skånes. Den planlagte fredning, der varmt anbefales, anføres at have indlysende æstetiske og sociale værdier. I en udtalelse fra 1947 fra Naturfredningsrådet understreges, at rådet tillagde fredningen overordentlig stor betydning i landskabelig, æstetisk og social henseende. Det anføres, at Esrum Sø omkring søens nordende og til dels også mellem Nødebo og Sørup endnu henligger med i det væsentlige ubebyggede bredder, hvor der vil være mulighed for i fremtiden at skabe betingelser for et friluftsliv for den Københavnske befolkning. Netop fordi disse arealer endnu i hovedsagen er uberørte, vil det være muligt ved et indgreb på nuværende tidspunkt at sikre de naturhistoriske og landskabelige, æstetiske værdiers bevarelse, samtidig med at man sikrer mulighed for visse arealers udnyttelse i rekreativ og social henseende. Selve fredningsforslaget er udarbejdet af de to fredningsnævnsformænd samt nævnte arkitekt. Efter forslaget deles søomgivelserne op i 3 delområder, således at de mest restriktive fredningsbestemmelser skal gælde for i et bælte op til 100 m's afstand fra søen, hvor der søges gennemført en "egentlig naturfredning i form af ubetinget fredning". I mellem dette bælte og en grænse på 300 m fra søen foreslås en mere betinget landskabelig fredning, hvor der kan opføres bygninger til landbrug. Fra 300 m's grænsen og til de offentlige veje kræves Fredningsnævnets tilladelse til enhver større forandring af bevoksningen, benyttelsen og bebyggelsen, der kan have landskabelig betydning. Det anføres videre, at "især skrænterne langs søens nord- og østside, ud for Esrumgaard og ved Plejelt, Såne, Jonstrup, Endrup

og Droningens Kovang med deres ejendommelige bevoksninger bør bevares i den naturlige naturtilstand, således at rydning af træer, opdyrkning, anlæg af stier, bådebroer, trapper eller andre faste indretninger kræver Fredningsnævnets tilladelse. Den her omhandlede fredning vil bevirke, at selve søbredden holdes fri for al bebyggelse og skæmmende indretninger af enhver art, og det storslåede vue over søen vil være bevaret fra ethvert sted langs denne". Ifølge fredningskendelsen indeholder forslaget derefter "bemærkninger om stianlæg, pladser til hvile og udsigt for almenheden, lejrpladser, weekend-hytter" mv. Nævnet har udarbejdet en brochure med hovedpunkterne af fredningsforslaget. Fredningsnævnet tiltrådte, "at fredningen af de foran anførte grunde bør gennemføres, dog således at det skønnes at ligge udenfor nævnets kompetence at tage stilling til spørgsmålene om anlæg af stier, weekend-hytter, lejrpladser og lign. og at det samme gælder med hensyn til spørgsmålet om at frede selve søen". Der blev herefter vedtaget 3 typer fredningsbestemmelser, idet det fremgik af fredningskortet hvilke arealer, der var omfattet af de 3 typer.

For type A, "der væsentligst tænkes anvendt m.h.t. arealet 100 m fra søen" gælder, at området skal forblive i sin nuværende tilstand. Det er navnlig forbudt at:

1) Opføre bygninger af enhver art samt at anbringe andre indretninger, som efter nævnets skøn kan virke skæmmende.
2) Foretage afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon.
3) Uden nævnets samtykke at fjerne eller udtynde beplantning af træer, buske og levende hegn. Især må det iagttages, at den ejendommelige bevoksning på søens skrænter – navnlig langs nord- og østsiden – bevares i den nuværende naturtilstand.
5) Uden nævnets samtykke at anlægge stier, broer, trapper og andre faste indretninger.

Landbrugsbygninger kan frit ændres, udvides eller ombygges.

For Type B, "der væsentligst tænkes anvendt m.h.t. arealet mellem 100 m bæltet og en grænse 300 m fra søen" kræver bebyggelse og større beplantning nævnets samtykke. Bygninger der ikke er til brug for landbruget kan alene godkendes under særlige omstændigheder. Der må ikke anbringes drivhuse, garager, boder, skure og skæmmende indretninger som ledningsmaster og lignende uden nævnets godkendelse.

For Type C, "der væsentligst tænkes anvendt m.h.t. arealet mellem 300 m grænsen og de offentlige veje", må der ikke opføres bebyggelse eller foretages større beplantning. Tilladelse til bebyggelse vil i almindelighed kunne forventes meddelt. Dette gælder dog ikke for bygninger til industrielt brug og større samlede bebyggelser. Der må ikke anbringes drivhuse, garager, boder, skure og skæmmende indretninger som ledningsmaster og lignende uden nævnets godkendelse.

Overfredningsnævnet stadfæstede ved kendelsen Fredningsnævnets afgørelse af 16. juli 1949 med nogle i denne sammenhang uvæsentlige ændringer.

Fredningen blev ved tillægskendelse af 15. oktober 1955 ophævet for så vidt angår en del af matr.nr. 4e Endrup By, Asminderød, der ønskes udlagt til vejforlægning samt for arealet øst derfor. Ved Overfredningsnævnets tillægskendelse af 29. juni 1964 fik ejeren af matr.nr. 11 af Såne tilladelse til at opføre to mindre tilbygninger til den på ejendommen liggende bygning. Overfredningsnævnet bestemte videre ved tillægskendelse af 24. juli 1968, at en tilladelse i den oprindelige kendelse til at opføre et drivhus på matr.nr. 4e, 7d, 7k og 16a Endrup By, Asminderød

Sogn, bortfaldt mod tilkendelse af erstatning til ejeren, da nævnet fandt, at opførelsen af det meget store drivhus ville være virke stærkt skæmmende.

"Forarbejder" til Esrum Sø-fredningen

I Fredningsnævnet for Frederiksborg Amts redegørelse for en plan om fredning af områder ved Esrum Sø fra september 1947 er anført, at redegørelsen udsendes for at gøre lodsejerne bekendt med de i 1943 – 45 udarbejdede planer for fredning af Esrum Sø's omgivelser. Forslaget går først og fremmest ud på at bevare landskabet, men dernæst også på at give almenheden adgang til at færdes og opholde sig i søens nærhed. Af hensyn til friluftslivet stilles der derfor forslag om anlæg af stier, hvile- og udsigtspladser samt lejrpladser. Sådanne anlæg anføres dog næppe at ville få betydning før i fremtiden, hvorimod den egentlige naturfredning allerede er påkrævet nu. Det var for udvalget en opgave at fremkomme med forslag til anlæg af stier, hvor disse kunne tjene til at give vandrende eller cyklende lejlighed til af færdes nærmere søen eller borte fra de offentlige veje, hvor biltrafikken vil dominere. Udvalget har fundet anlæg af sådanne turiststier ønskelig på 4 fire strækninger: 1) i Gribskov fra Nødebovejen ved Skovlyst langs søbredden til Fændrikhus, 2) fra Sørup til Nødebovejen ved Stenholt Mølle, muligt med fortsættelse nordpå langs udkanten af Gribskov, 3) fra den offentlige vej ved Endrup langs søbredden over Esrumgaards jord og østpå til Harrishøj. Disse stier tænkes anlagt som turiststier som "de grønne områder" ved Furesøen og Bastrup Sø. Formålet er at give almenheden adgang til at færdes i naturen udenfor de slagne veje.

I Larsens, Olriks og Schous beskrivelse af forslaget til fredningsplan for landområdet omkring Esrum Sø fra marts 1945 er der et afsnit om anlæg i forbindelsen med fredningen, der lyder således: "... Stianlæg – for gående eller cyklende – vil være af betydning, hvor de offentlige veje går langt fra søen. Dette er bl.a. tilfældet ved Esrumgård og vest for Sørup. Vejen fra Såne over Jonstrup til Endrup går en stor bue om Kobæk Vig og tillader ved Jonstrup kun i ringe grad udsigt over søen. Naturligvis kan der rejses det spørgsmål, om der er trang til stier, og der kan gøres indvendinger mod deres beliggenhed og retning. Men hensigten med de i forslaget viste stianlæg, der i overvejende grad må formodes at ville blive befærdet af turister, er bl.a. at skaffe disse vejfarende fredeligere færdselsvilkår og dermed støre muligheder for at nyde den omgivende natur, end de kan opnå fra vejene med deres stærke og tiltagende trafik. Et andet formål vil være at skaffe adgang til lejrpladser, der udlægges, og til de mindre områder, som skal tjene almenheden til hvile og beskuelse, og som i forslaget tænkes lagt umiddelbart ved søbredden på steder, hvortil der i øjeblikket ingen veje fører. Endelig vil stier på visse strækninger føre turisterne nærmere søbredden og dermed give dem et mere levende indtryk af dennes natur. Stianlæggene tænkes udformet som fællesstier for cyklister og fodgængere, idet fodgængertrafikken formodes at blive relativt ringe ... Føres stierne så vidt muligt langs markveje eller langs skel og hegn ... Deres bredde bør i almindelighed sættes til ca. 2,5 m, deraf de 1,5 m til cyklisterne og 1,0 m til fodgængerne". I afsnit om fredningens gennemførelse - måder og midler - er bl.a. anført: "Med hensyn til de anlæg, der tænkes udført i forbindelse med fredningen, stiller forholdet sig på en anden måde. For stianlæggenes vedkommende ses der ikke at være mulighed for disses gennemførelse uden særlig lovhjemmel. Ganske vist foreligger der tilfælde, hvor udlægning af en sti har fundet sted under en almindelig fredningssag. De i den her omhandlede fredningsplan foreslåede stianlæg må imidlertid antages at blive ret kostbare, hvorfor det næppe vil være muligt at ordne sagen på den måde, at vedkommende kommune påtager sig udførelsen. Spørgsmålet om de arealer, over hvilke stierne skal føres, vil også kunne volde vanskeligheder. Ejendomsovergang behøver i og for sig ikke finde sted; næsten alle gangstier på landet går over privat grund. En servitut vil da kunne være tilstrækkelig. Hvor der skal udlægges stier af større bredde og med mere omfattende

overfladebehandling, må det dog synes hensigtsmæssigt, at stierne udskilles fra vedkommende ejendom. Endelig må også spørgsmålet om stiernes vedligeholdelse i fremtiden løses. Det synes nærliggende at søge disse forhold ordnet efter de retningslinier, der findes angivet i lov nr. 595 af 13. november 1940 om stianlæg mv. i Københavns grønne områder. Særligt synes bestemmelserne i lovens § 1 om udarbejdelse af planer for stianlæg, i § 2 om erhvervelse af de fornødne arealer, og om pålæg af servitutter med henblik på oprettelse af badepladser og lejrpladser, i § 4 om adgangsret for tilstødende grunde, i § 5 om fremgangsmåden ved erhvervelse af arealer, i § 7 om tilvejebringelse af de fornødne midler til anlæggenes gennemførelse og disse beløbs påligning, i § 8 om anlæggenes vedligeholdelse og i § 9 om stempel- og gebyrfrihed, i tillempet form at måtte kunne optages i et lovforslag. Stiarealernes omfang andrager efter forslaget ca. 20 løb. km stier i 2,5 m's bredde. Hvor stor bekostningen ved deres projektering og udførelse vil blive, er vanskeligt at skønne om. Beløbet vil da antageligt blive noget lignende det til selve fredningen beregnede".

Endrupgård-fredningen

Matr.nr. 4a, 3a, 6a og 6h Endrup By, Asminderød samt matr.nr. 1ab, 1be, 1f og 1g Fredensborg By, Asminderød i Fredensborg Kommune er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 10. oktober 1974.

Fredningen har til formål at bevare området uændret, således at arealerne også fremtidigt skal benyttes som landbrugsarealer. Det skal dog være tilladt at anlægges en golfbane. Det er efter fredningsbestemmelserne bl.a. forbudt at opføre boder, skure og andre indretninger, som kan virke misbrydende. Det naturlige jordsmon må ikke ændres ved afgravning eller opfyldning. Almenheden har ret til færdsel ad et stianlæg over ejendommen forløbende langs golfarealernes ydergrænser.

Ansøgningerne

For stianlæg indenfor Esrum Sø-fredningen, der ligger nærmere end 100 m fra søbredden (Type A), søges der om dispensation til anlæg af grussti og træbroer mv. For den del af traceet der ligger mellem 100 og 300 m fra søbredden (Type B) og længere end 300 m fra søbredden (Type C) anmodes nævnet principalt om at bekræfte ansøgers opfattelse af, at stiprojektet med broer ikke kræver dispensation, da bestemmelserne ikke rummer bestemmelser om stianlæg. Subsidiært ansøges om meddelelse af den nødvendige dispensation også vedrørende type B og C. Der søges om dispensation, hvor afgravning indenfor Type B er nødvendig samt hvor stien med broer skal anlægges indenfor Endrupgård-fredningen.

Ansøgningerne fremgår navnlig af:

- Frederiksborg Amts skrivelse af 20. oktober 2006 med bilag til Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt.

- Protokollerne fra ekspropriationsåstedsforetningerne, hvis løbenumre genbruges i ansøgningen.

- Frederiksborg Amts notat af 26. januar 2006 om vurdering af konsekvenserne for Natura 2000 interesser og Havørn.

- Skov- og Naturstyrelsens tillægsansøgninger af 6. juni 2007 vedrørende matr.nr. 17a Esrum Kloster, Esbønderup, af 18. juni 2007 vedrørende matr.nr 2e Plejet By, Tikøb og af 18. juni 2007 vedrørende matr.nr. 6h, 6e, 7f og 17 Endrup By, Asminderød.

- Div. kortmateriale bl.a. med angivelse af de konkrete stitraceer.

I amtets ansøgning af 20. oktober 2006 er bl.a. anført:

"Formålet med ... stien er at etablere et sammenhængende, oplevelsesrigt cykel- og gangstinet, med vægt på selve søen og de umiddelbare omgivelser. Stinettet baseres overvejende på de eksisterende stier, samt mark- og skovveje, men enkelte nyanlæg er nødvendige. I nogle tilfælde gør pladsforholdene det umuligt at anlægge stien i eget trace – og her lægges stien på bestående asfaltvej ... Cykelstierne anlægges i 2 m´s bredde med et stabiltgrus lag a 20 – 25 cm´s tykkelse med topning af lergrus på ca. 5 cm´s tykkelse. Enkelte steder er det nødvendigt at sikre stianlægget med et underlag af fiberdug, som ikke vil kunne ses. På hver side af stien indgår et areal i 1 m´s bredde – væsentligst for at sikre afstand til hegn og dyrkningsarealer. Vedligeholdelsen består her af slåning af vegetationen, når det er nødvendigt ...". Ansøgningen omfatter nedenstående ejendomme:

Nr. 6 matr.nr. 4a, 3a, 6a, 6h Endrup By, Asminderød og matr.nr. 1g, 1ab, 1be, 1f, Fredensborg By, Asminderød med en stilængde på ca. 2.600 m, der er omfattet af Type A og Endrupgård-fredningen.

Nr. 7 matr.nr. 6e og 7f Endrup By, Asminderød, der er omfattet af Type B og C.

Nr. 8 matr.nr. 16c Endrup By, Asminderød, der er omfattet af Type B.

Nr. 9 matr.nr. 17b og 1a Esrumkloster, Esbønderup med en stilængde på ca. 85 m, der er omfattet af Type A.

Nr. 10 matr.nr. 17 og 8b Endrup By, Asminderød, der er omfattet af Type B. "I forbindelse med en overgang fra stien på matr.nr. 17 til Endrup By til 8a Endrup By og mere mod nord tilbage fra matr.nr. 8a Endrup By til matr.nr. 8b Endrup By, skal der af trafiksikkerhedsmæssige grunde (oversigt) ske en afgravning af bakken langs vejen på matr.nr. 17 Endrup By på en strækning af ca. 100 m og i 2 – 5 m´s afstand af vejen. Afgravningen skal udformes med en svag hældning op mod marken. Baggrunden for ønsket om afgravning er, at oversigtsforholdene mod nord er meget ringe, men kan øges ved afgravning".

Nr. 11 matr.nr. 9a Jonstrup By, Tikøb, der er omfattet af Type B. "Det påtænkte stiforløb passerer igennem ret fugtige områder, hvor der påtænkes lavet en simpel træbro uden rækværker i ca. 2½ m´s bredde og 40 – 50 m´s længde på pæle".

Nr. 12 matr.nr. 10 Jonstrup By, Tikøb, der er omfattes af Type B. "Det påtænkte stiforløb passerer fugtige områder over en kort strækning i den sydlige del af matriklen. Her påtænkes anlagt en træbro, som dimensioneres, så den kan bære kreaturer og med en længde af 10 – 20 m".

Nr. 13 matr.nr. 5a Jonstrup By, Tikøb med en stilængde på ca. 800 m, der er omfattes af Type A. "Det planlagte stiforløb placeres så langt ud mod træbevoksningen langs søbredden som muligt".

Nr. 14 matr.nr. 2f Jonstrup By, Tikøb med en stilængde på ca. 45 m, der er omfattet af Type A.

Nr. 15 matr.nr. 2b Jonstrup By, Tikøb med en stilængde på ca. 100 m, der er omfattet af Type A.

Nr. 16 matr.nr. 1e Såne By, Tikøb med en stilængde på ca. 325 m, der er omfattet af Type A.

Nr. 17 matr.nr. 5b Såne By, Tikøb med en stilængde på ca. 120 m, der er omfattet af Type A.

Nr. 18 matr.nr. 5a Såne By, Tikøb med en stilængde på ca. 150 m, der er omfattet af Type A.

Nr. 20 matr.nr. 1a og 2e Plejet By, Tikøb med en stilængde på ca. 550 m, der er omfattet af Type A.

Nr. 21 matr.nr. 3d Plejet By, Tikøb med en stilængde på ca. 300 m, der er omfattet af Type B. "I skellet mellem matr.nr. 3d Plejet By, Tikøb og matr.nr. 3a Plejet By, Tikøb starter et kildefødt vandløb. Stien skal passerer vandløbet og fortsætte ind på matr.nr. 3a Plejet By, Tikøb, hvor der er ret fugtigt. Dette vil derfor kun kunne lade sig gøre, hvis der anlægges en simpel træbro uden rækværker i en bredde af ca. 2½ m og en samlet længde på 15 – 20 m, hvoraf ca. 5 m på matr.nr. 3d Plejet By, Tikøb".

Nr. 22 matr.nr. 3a Plejet By, Tikøb med et stilængde på ca. 315 m, der er omfattes af Type B. "I skellet mellem matr.nr. 3a Plejet By, Tikøb og matr.nr. 3d Plejet By, Tikøb starter et kildefødt vandløb. Stien skal passerer vandløbet fra matr.nr. 3d Plejet By, Tikøb og fortsætte ind på matr.nr. 3a Plejet By, Tikøb, hvor der er ret fugtigt. Dette vil derfor kun kunne lade sig gøre, hvis der anlægges en simpel træbro uden rækværker i en bredde af ca. 2½ m og en samlet længde på 15 – 20 m, hvoraf ca. 10 - 15 m på matr.nr. 3a Plejet By, Tikøb".

Nr. 24 matr.nr. 17a Esrumkloster, Esbønderup med et stilængde på ca. 40 m, der er omfatet af Type A.

Nr. 25 matr.nr. 1oc Endrup By, Asminderød med et stilængde på ca. 12 m, der er omfattet af Type A.

Af Skov- og Naturstyrelsen, Statsskovdistrikt Frederiksborgs tillægsansøgninger fra juni 2007 fremgår:

Nr. 6. Skovdistriktet har konstateret, at der på en mindre delstrækning af de ca. 160 m, hvor cykel- og gangstien løber gennem et udyrket delvist vådt område, kunne være behov for at anlægge en træbro for at bevare de nuværende hydrologiske forhold så upåvirket som muligt. Stiforløbet er dette sted omfattet af Endrupgård-fredningen.

Nr. 7. Skovdistriktet har konstateret, at der er behov for en mindre afgravning/terrænudjævning på begge sider af indkørslen, så denne kan passeres i niveau med denne.

Nr. 10. Af trafiksikkerhedsmæsige grunde vil skovdistriktet arbejde for, at det planlagte stiprojekt i et samarbejde med kommunen ændres, således at de 2 passager af Endrupvej ændres fra overgange til rørunderføringer. Såfremt denne ændrede stiføring ikke kan opnås, søges om tilladelse til at dele af den afgravede jord på matr.nr. 17 genanvendes på matriklen og matriklen overfor for at føre stien op i niveau med landevejen ved passagen af denne.

Nr. 20. Skovdistriktet har konstateret, at der på en delstrækning af de ca. 140 m, hvor cykel- og gangstien løber nærmest søen, er behov for at anlægge en træbro for at passere et vådt område. Der søges derfor om dispensation til anlæg af træbro i indtil 2,5 m´s bredde, hvor det er nødvendigt for at passere den vældprægede strækning.

Nr. 24. Skovdistriktet har oplyst, at distriktet er blevet enige med ejeren om et nyt stiforløb, der i højere grad tilgodeser ejerens ønske om uforstyrrethed, samtidig med at cykelstien bibeholdes som natursti og muligheden for at formidle Esrum Kanalen forbedres. Det ændrede forløb forudsætter, at cykelstien føres over Esrum Kanal på en ca. 40 m lang og ca. 3 m bred træbro udført på nedrammede pæle.

Frederiksborg Amts notat af 26. januar 2006 om vurdering af konsekvenser for Natura 2000 interesser og havørn

I notatet anføres, at de foreslåede stiforløb kan berøre:
EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 108 Gribskov, inkl. sydenden af Esrum Sø.
EF-habitatområde nr. 117 Gribskov.
EF-habitatområde nr. 190 Esrum Sø mv.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne langs stiforløbet er angivet i notatets tabel 1. Beliggenheden af mange af forekomsterne gør, at de slet ikke vurderes at kunne påvirke stiforløbene. Derfor er der på baggrund af amtets registreringer af forekomster udvalgt følgende, som vurderes af betydning at omtale nærmere i forhold til de enkelte stiforløb:
F108: Hvepsevæge, sortspætte, rødrygget tornskade og plettet rørvagtel.
H117: Stor vandsalamander samt elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld.
H190: Rigkær samt elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld.
Der er herved henset til artslevesteder og naturtyper, som ligger nær ved stiforløb, hvor der vil skulle foretages nyanlæg eller andre anlægsarbejder, og som derfor måske direkte eller indirekte kunne blive påvirket heraf. Endvidere er der henset til ynglesteder og resteområder for fugle nærmere end 300 m fra stierne samt til ynglesteder for stor vandsalamander, der ligger indenfor 150 m fra stiforløbet, idet stor vandsalamanders levesteder på land hovedsageligt vil findes indenfor 150 m fra ynglevandhullerne. For så vidt angår områder ved Esrum Sø-fredningen er nærmere anført: "Umiddelbart vest for Esrum Søvej er stien foreslået etableret ved anlæg ovenpå en eksisterende trampesti, der ligger på et højtliggende terrænforløb langs Esrum Sø, umiddelbart udenfor grænsen til habitatområdet. Mellem stien og søbredden findes en smal træbevoksning, der repræsenterer naturtypen elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld (91E0). I dette tilfælde er naturtypen betinget af, at jordbunden er påvirket af væld i et område, der strækker sig til søbredden, men starter inde i landet på den anden side af stien. Bevoksningen er ikke beskyttet som fredskov, men skal bevares ifølge fredningskendelse for området. Stien foreslås anlagt med grus i ca. 2 m´s bredde. For

at sikre imod påvirkningen, må stien ikke udvides ind i bevoksningen af naturtyper i habitatområdet. Desuden er det væsentligt, at anlægget ikke reducerer vældpåvirkningen af bevoksningens jordbund inde i habitatområdet – f.eks. ikke spærrer eller dræner i forhold til den nuværende tilstrømning gennem jorden. Den endelige udformning af anlægget skal godkendes af Landskabsafdelingen ... Nær Kobækken øst for Kobæk Vig foreslås en strækning af stien anlagt ca. 15 m fra habitatområdet, der her indeholder en forekomst af naturtypen rigkær (7230) i et moseområde. Uden for habitatområdet og rigkæret strækker moseområdet sig lidt videre op langs Kobækken, hvor stien føres over det ved nyanlæg af en ca. 3 m bred træbro. Nord for broen fortsættes stien langs kanten af moseområdet ved anlæg af en ca. 2 m bred grussti ovenpå en eksisterende trampesti. De beskrevne anlæg og deres linieføring vurderes ikke at medføre påvirkninger ind i rigkæret". Samlet vurderes det, at de foreslåede stiforløb ikke vil medføre forringelser af naturtyper og levesteder, der er grundlag for udpegningen af Natura 2000 områderne, eller betydelig forstyrrelse af de arter, for hvilke områderne er udpeget – herunder ved påvirkning fra ændringer uden for områderne.

Om havørne anføres i notatet, at "ifølge DOF har antallet af restende ørne ved Esrum Sø været stigende gennem de sidste 10 år (op til 10 fugle samtidig), og de har opholdt sig i området i en stadig større del af året. Specielt har et par ældre ørne været trofaste gæster de seneste år, og det må antages, at der er tale om et potentielt ynglepar. Ifølge DOF har pynten vest for Skovlund i mange år været fast overnatningsplads for havørne. På pynten findes en gruppe ældre egetræer af tilstrækkelig størrelse til at bære en havørnerede, og stedet må anses for det mest sandsynlige bud på en redeplacering. DOF gør opmærksom på, at erfaringer fra danske og udenlandske ynglelokaliteter for havørne viser, at et havørnepar kræver en forstyrrelsesfri zone på min. 300 m rundt om redetræet, for at kunne yngle med succes. Ifølge DOF fouragerer havørne i et bredt bælte af Esrum Sø fra Sandporten til bunden af Kobæk Vig og tiltagende også i Møllekrogen i sydenden af søen. Heraf er området omkring den vestlige side af Eskehoved samt Kobæk Vig af størst betydning. Havørnen er en imponerende fugl, der inden for de seneste år er begyndt at yngle på foreløbig ret få steder i Danmark. Den er internationalt beskyttet, idet den bl.a. er på bilag 1 til EF-fuglebeskyttelsesdirektivet. Det betyder, at dens væsentligste forekomster f.eks. kan blive grundlag for udpegningen af EF-fuglebeskyttelsesområdet. Hvorvidt andre forudsætninger end placeringen af de foreslåede stiforløb vil være nødvendige, for at havørnene kan etablere sig som ynglende i området, ligger udenfor rammerne af nærværende vurdering. Amtet ønsker dog ikke, at stiforløbene i sig selv skal være en hindring. Derfor er stiforløbene ved Skovlund og Eskehoved ... nu blevet justeret. Således at de områder, som DOF har udpeget som væsentlige fødesøgningsområder og potentielt yngleområde for havørn, ikke berøres af stiforløbene."

Stianlæg inden for fredet område, der ikke er omfattet af ansøgningerne

For så vidt angår en del fredede ejendomme har ansøger oplyst, at stianlægget ikke er i strid med de pågældende fredningsafgørelser og at der af den grund ikke foreligger ansøgninger vedrørende matr.nr. 29 og 3g, 31, 3 an, 3 al Sørup By, Grønholt, angående Overfredningsnævnets kendelse af 25. marts 1939 – Møllekrogfredningen,
matr.nr. 1ab Fredensborg By, Asminderød, vedrørende Overfredningsnævnets kendelse af 20. juli 1936 om sikringen af udsigten fra Slotshaven gennem Bred Alle over Esrum Sø samt
matr.nr. 8a Endrup By, Asminderød angående Overfredningsnævnets kendelse af 30. maj 1975 om fredning af Danstruplund.

Der foreligger heller ingen ansøgning vedrørende Esrum Sø-fredningen, hvor stianlægget forløber på eksisterende offentlig vej på matr.nr. 4a, Plejet By, Tikøb.

Andre afgørelser efter naturbeskyttelsesloven

Frederiksborg Amt meddelte ved afgørelser af 6. december 2006 sig selv dispensation fra de generelle beskyttelsesbestemmelser om beskyttede naturtyper, søbeskyttelseslinien og fortidsmindebeskyttelseslinien, jf. naturbeskyttelseslovens § 65, jf. §§ 3, 16 og 18 til gennemførelse af stiprojektet og herunder med anlæg af træbroer. Afgørelserne er påklaget til Naturklagenævnet.

Besigtigelse og møde

Fredningsnævnet foretog den 12., 13. og 25. juni 2007 besigtigelse og holdt i tilknytning dertil møde om sagen. Lodsejerne, Skov- og Naturstyrelsen, Frederiksborg Statsskovdistrikt, de 3 kommuner, DN, Friluftsrådet og DOF var inviteret til at deltage. Størstedelen af ansøgte stitrace blev besigtiget. Forslag fra lodsejere til alternative stiforløb blev også besigtiget i fornødent omfang.

Skov- og Naturstyrelsen ved statsskovdistriktet

Statsskovdistriktet ved Jens Bjerregård Andersen og Ole Andersen bekræftede, at Skov- og Naturstyrelsen har overtaget sagen som led i strukturreformaftalerne, hvori også kommunerne er part. Styrelsen kan som det klare udgangspunkt henholde sig til det af amtet anførte i ansøgningen og i notatet om Natura 2000 interesserne, som styrelsen er enig i. Der blev redegjort for forløbet frem til vedtagelsen af Esrum Sø-fredningen og de skiftende regionplaner mv. om anlæg af en søsti. Det var ikke for at beskytte natur, landskab eller lodsejere, at der ikke i frednings-afgørelsen blev medtaget bestemmelser om en større sti. Dette skyldtes, i denne sammenhang, uvedkommende overvejelser om økonomi og de daværende kompetenceforhold. Formålet med at etablere en ubrudt sti med grusbelægning for gående og cyklende er rekreativ. Stien skal ikke etableres af trafikmæssige hensyn. Græsrabatterne langs stien skal slås et par gange om året. Der vil kun i meget begrænset omfang skulle ske jordreguleringer, men der vil blive tilkørt stabilt grus og ler som belægning. Efter nogle år vil stien blive grønnere og nok noget smallere og den vil ikke syne af meget i landskabet.

Der yngler ikke havørne i området, men der opholder sig regelmæssigt havørne navnlig ved småsøer i Gribskov og omkring Eskehoved. Esrum Sø er ikke EF-fuglebeskyttelsesområde, men området har store naturværdier, som også efter de internationale regler skal beskyttes. Der er derfor ved placeringen af stien taget udstrakt hensyn til områdets naturværdier og de internationale forpligtelser og strækninger tæt ved søbredden er flere steder fravalgt af hensyn til f.eks. havørnene. Stiforløbet er undervejs flyttet bl.a. på grund af indvendinger fra DOF. Påvirkning af fugle som sangsvaner og gæs vil være meget lille, f.eks. i forhold til påvirkningen fra sejlads.

Stien skal anlægges på de eksproprierede arealer, der i marken er markeret med pæle. Afgørende for om et areal er omfattet af henholdsvis zone A, B eller C må være, hvad der fremgår af fredningskortet, uanset om søbredden senere måtte have flyttet sig. Hvis vægtige naturmæssige grunde tilsiger, at stien flyttes lidt uden for de eksproprierede arealer, må dette efter sædvanlig praksis kunne ske indenfor de trufne afgørelser. Nævnet kan dog eventuelt meddele tilladelsen på vilkår om, at stien visse steder skal flyttes nogle m.

Fredningsnævnet

Fredningsnævnet, ved formanden, bemærkede, at det nye nævn behandler sagen helt uafhængigt af den forhåndstilkendegivelse, som formanden for det tidligere nævn har fremsat.

Særlige bemærkninger vedrørende nogle af ejendommene

Nr. 24. Forholdene omkring porten, kanalen, Pramdragerstien og Fiskebro blev forevist. Ejeren oplyste, at han har indgået en aftale med statsskovdistriktet om regulering af de matrikulære forhold, således at skellet kommer til at ligge, hvor der er hegnet. Statsskovdistriktet oplyste, at den gamle Pramdragersti vil indgå i det samlede stiforløb på en mindre strækning, hvorefter der skal etableres en træbro – eventuelt af lærketræ - ind over kanalen og i en bue henover terrænet til marken, hvor den skal fortsætte i et trace, der efter lodsejer nr. 9´s ønske i givet fald skal følge pløjeretningen. Kanalen vil blive opgravet og frilagt på en kortere strækning for at genetablere en del af den historiske kanal, der blev gravet til transport af tømmer. Kulturarvsstyrelsens tilladelse er fornøden. Endvidere skal der gives tilladelse af kommunen efter § 3. Flere lodsejere foreslog, at stien af formidlingsmæssige årsager samt af hensyn til lodsejere, naturen og dyrelivet, inkl. ørnene, i stedet bør følge kanalen til kort før Frederiksværksvej.

Nr. 9. Ejeren fandt, at ansøgte stiforløb på uheldig måde - og til stor skade for ørnene og andre fugle og naturen i øvrigt - vil skære hans ejendom over. Forskellige alternativer blev besigtiget. Ejeren m.fl. foreslog, at stien i stedet placeres lige syd for Frederiksværksvej/Esrumvej. Stien kan i givet fald afskærmes ved opsætning af hegn. Han er fleksibel med hensyn til den eksakte placering og herunder om stien bør løbe syd eller nord om hans lade og han lægger gerne jord til sådant stianlæg. Statsskovdistriktet fandt ikke, at det vil være heldigt at anlægge stien i større afstand fra søen og lige ved en befærdet landevej, hvorfra der ikke særlig udsigt. Der var forslag om, at stien mod øst kunne passere udsigtsbakken.

Nr. 20 - 23. Det af amtet foreslåede forløb, der blev besigtiget, føres nedenfor en bakke i en lavning, hvor der er et kildevæld og nogle steder noget sumpet. Det er nødvendigt med 2 lave træbroer uden rækværk. En bro skal slå et blødt sving. Stien skal delvist løbe langs Esrum Søvej. Flere lodsejere mv. mente, at det var bedre, hvis stien blev placeret længere mod nord og gerne langs landevejen. Morten Timmermann, Helsingør Kommune, anførte at der er planer om at prøvelukke Esrum Søvej midtvejs, hvor der er et badested, hvis stiprojektet gennemføres.

Nr. 16 - 19. Ansøgte stiforløb blev besigtiget. Flere steder er traceet tæt på skrænten. Dette gælder især på nr. 16 og på nr. 17, hvor ejerne udtrykte bekymring for erosionsfare og ødelæggelse af skrænten. Stien vil på nr. 18 blive ført på marksiden af læhegnet ved grusvejen. Dette skyldes hensyn til ejeren, således at der ikke bliver udsyn over bygningerne fra stien. Efter bakken føres stien gennem hegnet for at fortsætte ad den eksisterende grusvej. Et stykke nærmere søen skal stien føres over marken langs skovbrynet. Ejeren påpegede, at der påtænkes ført sti gennem hidtil uberørt type A-område, der ikke er åbent for offentligheden. Hvis der med ejeren ville kunne opnås enighed herom, var statsskovdistriktet ikke afvisende overfor forhandlinger om forløb lidt længere fra søbredden. Det samme gælder eventuelt ved nr. 17 og 16. Hertil anførte flere ejere, at så ville stien komme uønsket tættere på husene. Ejeren af nr. 16 bemærkede, at der ikke er planlagt rastepladser eller lignende og at det derfor må antages, at folk vil slå sig ned på skrænten for at nyde udsigten og hvile benene, hvorved yderligere slid på skrænten er uundgåelig. Selv om stien ud for hans

anlægsbro føres nogle m længere væk fra søbredden, vil folk utvivlsomt tage ophold på broen, hvis der bliver offentlig adgang til området. Der er ikke noget sted på den anden side af søen, hvor den eksisterende sti går så tæt på søen, som der på denne side af søen projekteres med. Statsskovdistriktet gjorde opmærksom på, at den endelige placering af det eksproprierede areal først vil blive fastlagt i samarbejde med entreprenøren, når stien skal anlægges og kunne derfor ikke vedrørende dette område, under besigtigelsen, med sikkerhed angive det eksakte forløb. Ansøger har valgt et stiforløb tæt ved søen og længere fra beboelsesbygningerne bl.a. under hensyntagen til ejernes privatliv. Flere ejere har foreslået forskellige alternative stiføringer længere fra søbredden og delvist ad privatveje og markveje. De alternative ruter blev drøftet og i vist omfang besigtiget.

Nr. 15. Stien er planlagt tæt på skrænten. Der er mange bisonokser på ejendommen.

Nr. 14. Stitraceet ligger ret tæt på søbredden. Ejeren påpegede, at der ikke i dag er offentlig adgang til området, hvor der er en privat bådebro og en lille ryddet solplads. Med stianlægget vil offentligheden få adgang til dette område, og det må formodes, at folk vil slå sig ned på det ryddede areal og på bådebroen. Ejeren har netop tilkøbt det omhandlede areal fra naboen for at kunne få et lille sted ved søen og ønsker ikke at få sin ejendom skåret over. Matrikelgrænsen blev drøftet. Ejeren foretrak stiforløb længere væk fra søen, hvor der er god udsigt og mulighed for anlæg af rasteplads i forbindelse med en gammel grusgrav og afgiver gerne afgive jord til en sådan rasteplads.

Nr. 13. Stitraceet ligger ret tæt på søbredden. Ejeren har en privat bådebro. Ny opfyldning blev konstateret.

Nr. 12 og 11. En eksisterende træbro og et ret sumpet areal blev besigtiget. Der er eventuelt nyanlæg. Det planlagte broforløb vil blive af tilsvarende type, dog nok lidt bredere. Stitraceet er flyttet lidt væk fra vinmarkerne.

Nr. 10. Bl.a. den jordknold der ønskes fjernet blev besigtiget. Stien foreslås ud for ejendommen ført over på den anden side af den smalle, men befærdede Fredensborgvejen, hvor det blev konstateret at bilerne kører stærkt. Ansøger mente, at dette skyldes hensyn til lodsejeren og herunder beboelsesbygningens placering i forhold til sø og landevej. Alternative forslag og herunder etablering af 2 tunneler blev drøftet. Der var enighed om, at drøftelserne må fortsætte, bl.a. med kommunen.

Nr. 6. Stiforløbet og herunder grænsen mod syd blev gennemgået. Granbevoksningen mod nord samt forskellige muligheder for gennemførsel af stien blev drøftet.

Nr. 25. Grundejerforeningsformanden ønskede stien flyttet mod nord og ytrede betænkeligheder ved, om stien kunne åbne op for, at offentligheden ville benytte foreningens friareal.

Udtalelser fra myndigheder og foreninger

Helsingør Kommune har ved skrivelser af 14. maj 2007 og 14. juni 2007 anbefalet, at der gives dispensation til anlæggelse af stien under forudsætning af, at Natura 2000 interesserne bliver varetaget, jf. Frederiksborg Amts notat af 26. januar 2006. Den kommende sti skal være en vandre- og cykelsti og skal give gæsterne en oplevelse af natur, landskaber og nærhed om søen. Kommunen kan derfor ikke støtte lodsejeres alternative forslag om i højere grad at friholde private arealer nær

søen og i stedet lægge stien nærmere Esrumvej og Esrum Søvej. Kommunen har besluttet at prøvelukke Esrum Søvej, når stien etableres.

Fredensborg Kommune har ved skrivelse af 31. maj 2007 vurderet, at de krævede nyanlæg og omlægninger kun vil indebære et meget beskedent indgreb i de landskabs- og naturværdier som er formålet med fredningerne. En undtagelse er dog delstrækningen langs Endrupvej, som kræver terrænændringer. Men denne strækning ligger til gengæld op ad Endrupvej, som i forvejen er et "indgreb" i naturen. Kommunen finder derfor, at der bør gives dispensation til gennemførelsen af stiforløbet til gavn og glæde for friluftslivet og de rekreative udfoldelsesmuligheder i regionen.

Gribskov Kommune har ved skrivelse af 22. juni 2007 indstillet, at der meddeles dispensation til anlæg af sti rundt om Esrum Sø. Kommunen ønsker vedrørende traceet, at stien føres nordpå langs Esrum Kanalen til Frederiksværksvej og langs Frederiksværksvej til Helsingør Kommune, svarende til lodsejeres alternative forslag.

Danmarks Naturfredningsforenings afdelinger for Fredensborg, Gribskov og Helsingør har ved skrivelse af 13. juli 2007 henvist til Naturfredningsrådets udtalelse som er citeret i indledningen af Overfredningsnævnets kendelse om Esrum Sø-fredningen. Endvidere er anført, at når der ikke allerede i 1952 blev anlagt en sti rundt om Esrum Sø skyldes det formentlig, at søen på det tidspunkt, med datidens trafikmidler, lå langt fra København. Udviklingen har medført, at afstanden fra København til Esrum Sø ikke længere har samme betydning. Dertil kommer, at Helsingør, Fredensborg og Hillerød efterhånden er så store, at der er behov for rekreative områder til disse byers befolkning. Omkring alle større søer er der anlagt rekreative stier, som benyttes meget af både lokalbefolkningen og af folk fra andre dele af hovedstadsområdet. Der har længe været behov for en sti gennem det åbne land på østsiden af Esrum Sø som supplement til stien gennem skoven på vestsiden af søen. Det understreges, at det skal være en rekreativ sti i eget trace, ikke en trafiksti langs en trafikeret vej. Hvis der ikke er andre muligheder, kan stien eventuelt over en kortere strækning føres ad en eksisterende vej, men kun hvis gående og cyklister sikres ved anlæg af trafikchikaner, bump, bomme o.l. eller ved anlæg af en særlig cykel- og gangsti langs med vejen. DN anbefaler, at Fredningsnævnet giver de nødvendige dispensationer til anlæg af den planlagte sti, således som der er mulighed for ifølge fredningskendelsen. Foreningen har ingen indvendinger imod selve stiforløbet, som det så ud efter ekspropriationsforretningen. Det vurderes, at den planlagte sti er af så beskedne dimensioner i forhold til landskabet som helhed, at det ikke vil have nogen negativ effekt på oplevelsen af landskabet, forudsat at stien følger terrænet op og ned. Fuglelivet er der taget rimelig hensyn til ved planlægningen af stiforløbet. Derimod kan der lokalt være nogle negative effekter af stianlægget, som imidlertid kan undgås ved passende forholdsregler. Der må ikke ske ændringer af de hydrologiske forhold. Hvor stien nødvendigvis skal føres gennem et vådområde, skal det ske på en træbro, og ikke på en dæmning eller lignende. I forbindelse med anlægsarbejderne skal påvirkningerne af det omgivende terræn og vegetationen minimeres, således at dybe hjulspor og sammenpresning af jorden undgås, f.eks. ved at der anvendes små, lette entreprenørmaskiner. Hvor stien forløber oven for skrænten mod Esrum Sø, bør der mindst være et par m mellem stien og kanten for at forhindre udskridning. For at forhindre kørsel med mountainbikes bør der anbringes forskudte bomme på stien på steder, hvor den stiger/falder stejlt. Ud fra et landskabeligt synspunkt har DN ingen indvendinger mod, at der ved Kobæk Vig, hvor stien på en kort strækning forløber øst for Endrupvej, sker bortgravning af vejskrænten for at forbedre oversigtsforholdene. Fra en trafiksikkerhedsmæssig vurdering vil DN dog langt foretrække, at de to projekterede overgange over vejen – og især den overgang, der tænkes placeret lige ved grænsen mellem Helsingør og Fredensborg Kommune – erstattes af en simpel tunnel.

Friluftsrådet har ved skrivelse af 3. juli 2007 anført, at rådet ønsker at fastholde det af amtet foreslåede stiforløb. Det foreslåede stiforløb langs Esrumvej kan ikke betragtes som en rekreativ sti, men må opfattes som en trafiksti, hvor gående og cyklende vil blive generet af biltrafik og få ødelagt deres naturoplevelse. Et stiforløb langs Søvej og Endrupvej vil ligeledes ændre stibetegnelsen. Selv om det ikke er nødvendigt at gå klods op ad søen hele tiden, vil en sti, der følger landevejen flere km, ikke kunne defineres som en rekreativ sti. Den stærke trafik på Endrupvej gør de to passager af vejen, før og efter Endrupvej nr. 45, meget risikofyldte. Rådet vil derfor meget stærkt anbefale, at der arbejdes videre med stiunderføringer på disse steder. Hele ideen med en sti rundt om søen vil blive ødelagt, såfremt adskillige lange stræk går langs stærkt befærdede veje, uden væsentligt naturindhold. En nyanlagt grussti vil selvfølgelig kunne ses, men det tager ikke lang tid, før den falder ind i landskabet. Der er et stort behov for stien.

Dansk Ornitologisk Forening har ved skrivelse af 30. april 2007 meddelt, at DOF ikke har indvendinger mod de ansøgte dispensationer.

Udtalelser fra lodsejer nr. 6, 9, 12 – 16, 18, 19, 21, 23 og 24

Lodsejerne har ved advokat Birgitte Refn Wenzel kommenteret ansøgningerne ved skrivelser af 8. december 2006, 11. juni 2007, 25. juni 2007, 20. juli 2007 og 27. august 2007, der er vedlagt en række bilag. Advokaten har endvidere afgivet et mundtligt indlæg under mødet i forbindelse med besigtigelsen, der i det væsentlige er i overensstemmelse med de skriftlige indlæg.

Påstande

Lodsejerne har nedlagt påstand om, at der meddeles afslag på ansøgningerne om dispensation, principalt under henvisning til, at der ikke er hjemmel til at dispensere til det ansøgte i naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, subsidiært idet dispensation ikke er mulig på grund af bestemmelsen i § 50, stk. 2, om forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder og mere subsidiært i henhold til § 50, stk. 3, da vægtige hensyn taler imod at give dispensation.

Der kan ikke gives dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1

- Det ansøgte er i strid med fredningernes formål

Formålet med Endrupgård-fredningen er at bevare områdets naturtilstand.

Af Esrum Sø-fredningsafgørelsen fremgår, at formålet med denne fredning er, at området skal forblive henliggende i sin nuværende tilstand, og der må således ikke ske ændringer i områdets tilstand. Udsigten over søen skal beskyttes og de særlige skønhedsværdier, der har betydning for landskabet omkring søen skal bevares. Det er derimod ikke et formål at skaffe offentligheden adgang til det fredede område.

Den del af det oprindelige forslag, der vedrørte anlæg af en ikke sammenhængende offentlig sti blev ikke medtaget i den endelige fredningskendelse. Af redegørelsen fra september 1947 fremgår, at man antog, at der var hjemmel til at indsætte bestemmelser om stier i fredningsafgørelsen og herunder bestemmelser om almenhedens færdselsret og ekspropriation til stiudlæg, hvilket da også fremgik af den daværende naturfredningslovs § 1 og § 13. Det var imidlertid et åbent spørgsmål,

hvordan man skulle skaffe midlerne til de egentlige anlægsudgifter. Når det blev besluttet at udtage en så væsentlig del af det oprindelige forslag, kan en beslutning om en endnu større, nu sammenhængende, sti alene ske ved en ny fredningsafgørelse, og ikke ved en dispensation fra den fredning, hvor man fravalgte bestemmelser om offentligt stianlæg. De stianlæg der omtales i fredningskendelsen, og som Fredningsnævnet kan give tilladelse til, må antages at være mindre private stier, og ikke en bred, grusbelagt og dominerende offentlig sti.

Etablering af den 2 m bredde dominerende offentlig grussti med 2 m's rabat og træbroer mv. vil udgøre en meget voldsom og uønsket ændring af området og landskabsindtrykket, bl.a. derved at stiføringen planlægges ført tæt ved søbredden, hvilket vil ødelægge oplevelsen af et uberørt område. Etableringen af stien vil indebære afgravning af mange tons jord og påfyldning med mange tons grus uanset, at Esrum Sø-fredningen indeholder et udtrykkeligt forbud mod afgravning og opfyldning. Etablering af stien vil endvidere betyde, at en række træer og planter skal fjernes i strid med de i sagen omhandlede fredningskendelser. Området vil herved blive mere parklignende. Udviklingen siden en tilsvarende sti blev anlagt ved Bastrup Sø viser, at området vil blive parklignende og stærkt domineret af grusstien, der heller ikke med tiden vil komme til at gro til. Stiføringen vil bringe offentligheden hen til private markveje, hvor der pt. ikke er offentlig adgang, og disse stier fører visse steder videre til meget sårbare naturområder, der er hjemsted for mange fugle og andre dyr, hvis levesteder vil blive forstyrret. Det må bl.a. forventes, at de gående og cyklende vil søge ned til søen fra stien og at der vil ske et hårdt slid af f.eks. søbredden. Stien vil få stor negativ betydning for de naturvidenskabelige interesser i området.

Det ansøgte er således i strid med formålet med Esrum Sø-fredningen og Endrupgård-fredningen, og i øvrigt også med Danstruplund-fredningen, som der ikke ansøgt om dispensation fra.

- Der er kun begrænset adgang til at dispensere fra fredninger

Dispensationsadgangen er efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, begrænset til spørgsmål af helt underordnet betydning og tidligere ansøgninger om byggeri mv. i det fredede område er da også sket ved egentlige ændringer af fredningskendelsen. Det ansøgte meget omfattende projekt kan klart ikke beskrives som værende af helt underordnet betydning.

Det følger af praksis, at større stianlæg i fredede områder forudsætter en ny fredningsafgørelse. Praksis fra Overfredningsnævnet, som der henvises til i forarbejderne til 1992-loven, viser således klart en meget restriktiv dispensationspraksis. Dette ses bl.a. af:

OFNO 307-6/85, afgørelse af 13. maj 1985 om regionalt cykelvejnet på Bornholm

Bornholms Amtsråd ønskede som led i et 200 km langt regionalt cykelvejnet at etablere en 5 km lang cykelsti. Ca. 3 km af stistrækningen ville løbe gennem et fredet område. Fredningen gav almenheden ret til at færdes til fods i området, og bevoksninger skulle bevares urørte og ubeskadigede. Stien skulle være på 2 – 2,5 m bred. Fredningsnævnet fandt – under hensyn til omfanget af foranstaltningerne og til åbningen af stien for cyklister, at projektet ikke kunne gennemføres ved dispensation. Overfredningsnævnet stadfæstede Fredningsnævnets afgørelse med følgende begrundelse: "Efter hvad der er oplyst om projektets karakter og omfang og om området naturinteresser, kan der ikke ses bort fra, at anlægget af den projekterede cykelvej og den som følge heraf forventede øgede færdsel i området vil medføre et sådant rekreativt pres på de arealer, hvorigennem cykelvejen forløber, at dette kan true områdets biologiske og geologiske værdier. Anlægget af den projekterede cykelvej vil, med de konsekvenser dette medfører, derfor indebære en videregående afgivelse fra fredningsbestemmelserne for området, hvorfor projektet ikke vil kunne gennemføres ved dispensation i medfør af naturfredningslovens § 34."

Afgørelsen viser, at der skal foretages et konkret skøn over, hvor omfattende det pågældende anlæg vil være for området, herunder konsekvenserne etablering af cykelsti. I den pågældende sag var konsekvenserne af at åbne området for cyklister for omfattende til, at der kunne meddeles dispensation. Det samme gælder nærværende sag, hvor der i givet fald åbnes op for gennemkørende færdsel for cyklister, hvilket vil være et meget forstyrrende og belastende element i det fredede område. Endvidere kan bl.a. henvises til OFNO 113-5/80, afgørelse af 23. november 1979 om etablering af stier omkring Fulden By.

- Lex specialis

Etablering af en offentlig sti gennem de fredede områder indebærer krav om erstatning fra lodsejerne. Det gøres som følge heraf gældende, at dispensation fra fredningsbestemmelser kan kun gives i de tilfælde, hvor der ikke opstår krav om erstatning, idet Fredningsnævnet ikke under en dispensationssag er berettiget til at yde erstatning. Da lodsejerne har krav på erstatning, hvis stien etableres, kan der ikke gives dispensation til det ansøgte. At lodsejerne har krav på erstatning, er endvidere udtryk for, at der er tale om et voldsomt indgreb. Udlæggelse af en sti i et fredet område til brug for offentligheden bør ske efter reglerne i naturbeskyttelsesloven om fredning, og kan ikke ske efter reglerne i vejloven. Fredningsmyndighederne er de rette til at afgøre, hvordan der skal forholdes i et fredet område. At følge en fremgangsmåde, hvor der først sker ekspropriation af visse arealer i et fredet område, hvorefter der ansøges om dispensation er betænkeligt. Hvis myndighederne vil anlægge en sti ved at ekspropriere privat ejendom, må reglerne i naturbeskyttelsesloven derfor følges, dvs. der bør ske ændring af fredningen og i den forbindelse betales erstatning. Nævnet har i en egentlig fredningssag mulighed for at afveje de forskellige hensyn op mod hinanden og kan træffe konkret beslutning om, hvor den pågældende stiføring i givet fald skal etableres. Denne mulighed har nævnet ikke i en dispensationssag, hvor Nævnet bliver forelagt en stiføringsplan, som nævnet enten kan sige ja eller nej til. Praksis viser da også, at udlægning af stier i områder, der er fredet, sker ved ændringer af selve fredningen, også selv om det fremgår af fredningskendelsen, at formålet er at skaffe offentligheden adgang.

- Tvivlsomt om det er Fredningsnævnet, der har kompetence til at give dispensation

Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse, at Nævnet kan meddele tilladelse til visse forhold. Dette må forstås som Overfredningsnævnet. Det er derfor tvivlsomt, om Fredningsnævnet har kompetence til at give en sådan tilladelse.

- Grundlaget for sagens afgørelse er upræcist

Fredningsnævnet skal tage stilling til de stiføringer, der fremgår af ekspropriationsbeslutningerne. Der er flere steder eksproprieret arealer helt ud til søskrænten. Stianlæg vil derfor risikere at medføre udskridning og dermed yderligere indgreb i naturområdet. Under besigtigelserne anførte Skov- og Naturstyrelsen derfor, støttet af DN, at stien visse steder ikke skal etableres på de steder, som fremgår af ekspropriationsbeslutningerne, men rykkes længere væk fra skrænterne. Grundlaget for afgørelsen er dermed for usikkert til at kunne danne baggrund for eventuelle dispensationer, da Fredningsnævnet i givet fald i realiteten ikke vil være klar over, hvad der præcist dispenseres til. Nævnet har ikke kompetence til at bestemme, at stien skal placeres andre steder end på det netop det areal, der er eksproprieret. Ønskes stien anlagt et andet sted, kræver dette ny ekspropriation gennemført af de enkelte kommuner.

- Den tidligere fredningsnævnsformands udtalelse + kommunernes udtalelser

Det er kritisabelt, at den tidligere fredningsnævnsformand (for Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt) på egen hånd har udtalt sig på forhånd i sagen, uden at have fået en egentlig forelæggelse af sagen og uden at have hørt lodsejerne. Fredningsnævnet for Nordsjælland bør se bort fra denne forhåndsudtalelse, der på ingen måde er bindende. Udtalelserne fra Helsingør Kommune og Fredensborg Kommune er baseret på den tidligere fredningsnævnsformands kritisable forhåndsudtalelse. Det indstilles på den baggrund, at Fredningsnævnet endvidere ser bort fra udtalelserne fra disse to kommuner.

- Skov- og Naturstyrelsens kompetence i sagen

Styrelsen har efter aftale med det nu nedlagte amt overtaget gennemførelse af ekspropriationerne efter vejlovgivningen med henblik på realisering af stien på trods af, at styrelsen ikke efter lovgivningen har kompetence på vejlovgivningens område. Det bestrides derfor, at Skov- og Naturstyrelsen har kompetence til at være ansøger i sagen, der i stedet bør videreføres af de pågældende kommuner. Sagen bør derfor afvises.

Dispensation vil være i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 mv.

Der er pligt til at indhente en egentlig miljøvurdering af stiføringens konsekvenser for miljøet, jf. lov om miljøvurdering af planer og programmer. Planen er eventuelt omfattet af SMV-lovens § 3, stk. 1, nr. 1 (bilag 4). Da der ikke er tale om et mindre område på lokalt plan, finder undtagelsesbestemmelsen ikke anvendelse og der er således i givet fald obligatorisk pligt til at gennemføre en miljøvurdering. Under alle omstændigheder er planen omfattet af obligatorisk krav om miljøvurdering, da den må antages at kunne påvirke et internationalt naturområde væsentligt, jf. § 3, stk. 1, nr. 2. Da der alene er foretaget en screening, kan der ikke gives dispensation i sagen.

Den miljøvurdering, der er foretaget af amtet i henhold til bekendtgørelse om administration af internationale beskyttelsesområder, skulle være foretages under hensyntagen til et forsigtighedsprincip, og opfylder hverken kravene i henhold til EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, habitat-direktivet og SMS-direktivet. Miljøvurdringen skal udarbejdes under hensyn til bevaringsmålsætningen for området, og der ses ikke at være foretaget en belysning af de beskyttede arter under hensyn til bevaringsmålsætningen for området. Bl.a. er forpligtelsen til at sørge for, at navnlig levestederne for havørne (omfattet af direktivets bilag 1) og vandfugle ikke forringes, ikke overholdt. I notat af 5. december 2006 fra Carl Bro A/S om stiens betydning for vandfugle ved Esrum Sø, konkluderes det, at det ansøgte stiforløb vil få en betydelig forstyrrende effekt på gæs og sangsvaner, som i yderste konsekvens kan skræmmes væk fra området.

Miljøvurderinger forudsætter en nøjere undersøgelse af de beskyttede arter og påvirkningen herpå, herunder registrering af arterne. Vurderingen skal omfatte alle aspekter af projektet, som kan påvirke den udpegede lokalitet, og virkningen skal bedømmes på grundlag af den bedste videnskabelige viden på området. Der må endvidere indgå en vurdering af, hvordan udviklingen i de pågældende arter har været siden udpegelsen samt en redegørelse for, hvor og hvordan disse bruger området. Der skal endvidere redegøres for de objektive kriterier, der kan udelukke, at et anlæg af sti kan gennemføres uden at påvirke Natura 2000-området væsentligt. Der henvises til den såkaldte Hjertemuslingedom, EFD C-127/02 af 7. september 2004. Amtets miljøvurdering opfylder ikke disse krav, hvorfor den ikke kan indgå som en relevant forudsætning for screeningsafgørelsen.

For så vidt angår beskyttede naturtyper kan der være tale om, at stien kan få væsentlige effekter på bl.a. følgende naturtyper i udpegningsgrundlaget: Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks (3150), Brunvandede søer og vandhuller (3160), Vandløb med vandplanter (3260). Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bud, vigtige orkidélokaliteter (6210). Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggede skovbryn (64309), kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand (7220) og rigkær (7230).

Der skal peges på, at der må antages at kunne opstå forringelser ved anlæggelse af en sti for bl.a. forfølgende beskyttede dyrearter og planter, der indgår i udpegningsgrundlaget i henhold til habitat-direktivet: Stor vandsalamander, der har ynglested i vandhuller og derudover findes i fugtige områder og lysåben fugtig løvskov, skæv vindelsnegl og sumpvindelsnegl, der lever i lysåbne fugtige områder nær ferskvand og lysåbne, fugtige løvskovsområder. Stor kærguldsmed, der findes i brundvandede, næringsfattige søer med hængesæk. Der kan forventes at være ukendte forekomster i området. Grøn buxbaumia, der vokser på henfaldende ved og er registreret i området.

Andre planer og programmer, der ikke er omfattet af nr. 1 og 2, skal miljøvurderes, hvis de kan få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. SMV-lovens § 3, stk. 1, nr. 3. Det forekommer indlysende, at en sti, der påtænkes ført langs et Natura 2000 område og gennem et område, hvor havørne og vandfugle fouragerer og lever nødvendiggør en miljøvurdering. I EU Kommissionens vejledning (2003) om SMV-direktivet udtales: " Tvivlstilfælde om, hvorvidt der er behov for en miljøvurdering, vil ofte afspejle usikkerhed om planens eller programmets virkninger. En nærmere undersøgelse ved egnede eksperter kan muligvis løse tvivlsspørgsmålet; hvis ikke, anbefales det at gennemføre en miljøvurdering."

Afvejning efter naturbeskyttelsesloven fører til, at der ikke bør gives dispensation

De to hensyn, der står overfor hinanden er: Hensynet til bevaring af den værdifulde natur omkring Esrum Sø (indgår i fredningsformålet) overfor hensynet til at skaffe offentligheden adgang til Esrum Sø (indgår ikke i fredningsformålet). En vægtning af disse hensyn fører til, at der ikke bør meddeles dispensation. Der må også herved henses til, at stien vil få meget negativ effekt på det værdifulde landskab og naturen med det rige fugleliv. Det forhold, at stiforløbet flere steder skal føres gennem søbeskyttelseslinien og gennem områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, viser i sig, at stien ikke tager hensyn til de naturværdier, som lovgiver ellers særligt har ønsket at beskytte mod menneskelige indgreb.

Fredningskendelsen indeholder som det klare udgangspunkt et forbud mod anlæggelse af stier, og dispensation må derfor kun gives, hvis der er meget væsentlige forhold, der taler herfor. Der ses imidlertid slet ikke påvist et væsentligt samfundsmæssigt behov for at etablere den ansøgte sti. Offentligheden har således allerede adgang til Esrum Sø mange steder. Hertil kommer, at der mange steder fra vejene vest og nord for Esrum Sø er flotte kig ud over søen og landskabet omkring søen. Endvidere er der planlagt offentlige cykelstier langs nogle af disse veje, hvorfra der er en flot udsigt over Esrum Sø.

Trafiksikkerhedsmæssigt er forslaget uheldigt på grund af den stærke trafik på Endrupvej, og de to passager af vejen ved nr. 10 er meget risikofyldte. Det findes besynderligt, at amtet har valgt at føre stien uden om en enkelt ejendom, der indebærer en løsning, hvor de gående og cyklende skal

passere Endrupvej to steder med dårlig trafikmæssig oversigt, og som indebærer, at stien skal føres gennem et § 3-område.

Den foreslåede stiføring vil endvidere være unødigt generende for de enkelte lodsejere. Det bemærkes herved, at lodsejerne har fremsat flere forslag til alternative stiføringer, der opfylder amtets ønske om at etablere en sammenhængende sti rundt om Esrum Sø, men som ikke har de samme ulemper for naturen, landskabet og lodsejerne.

Konsekvenser for de enkelte ejendomme

Nr. 24. Hvis stien gennemføres som planlagt, vil dette bl.a. indebære, at stien skal føres tæt ved et Natura 2000 område, at stien vil skulle føres gennem et område af betydning for blishøns, svømme- og dykænder samt svaner og gæs og at stien skal føres gennem låge og tæt ved beboelsesejendommen.

Nr. 9. Stien nyanlægges over en del af strækningen. Hvis stien gennemføres som planlagt, vil dette bl.a. indebære, at stien skal føres tæt ved et Natura 2000 område og gennem et område, der er udpeget som betydningsfuldt for ørne og gennem et område af betydning for svaner og gæs. Driften af landbruget vil blive vanskeliggjort.

Nr. 23. Hvis stien gennemføres som planlagt, vil dette bl.a. indebære, at stien skal føres gennem et område, der er udpeget som betydningsfuldt for ørne og gennem et område af betydning for svaner og gæs.

Nr. 21. Der er § 3 områder på ejendommen, og der er udlagt Natura 2000 område på ejendommen. Der lever stor vandsalamander. Hvis stien gennemføres som planlagt, vil dette bl.a. indebære, at stien skal føres tæt op ad Natura 2000 område og område af betydning for dyre- og planteliv og gennem et område, der er udpeget som betydningsfuldt for ørne og et område af betydning for svaner og gæs.

Nr. 19. Der er tale om delvis nyanlæg af sti på ejendommen, delvis anvendelse af privat markvej, der bl.a. benyttes til store landbrugsmaskiner. Der er områder af betydning for dyre- og planteliv på ejendommen. Hvis stien gennemføres som planlagt, vil dette bl.a. indebære, at stien skal føres tæt op ad Natura 2000 område og område af betydning for dyre- og planteliv, at stien skal føres gennem et område, der er udpeget som betydningsfuldt for ørne. Det mulige redested for havørne er beliggende på denne ejendom og stien vil skulle føres gennem et område af betydning for svaner og gæs.

Nr. 18. Der vil være tale om delvis nyanlæg af sti, delvis anvendelse af privat markvej, der bruges i ejendommens drift. Hvis stien gennemføres som planlagt, vil dette bl.a. indebære, at stien skal anlægges gennem lavbundsarealer, at stien skal anlægges tæt ved skrænten ud mod Esrum Sø, at stien skal føres gennem et område af betydning for havørne, at stien skal føres tæt op ad Natura 2000 område og område af betydning for dyre- og planteliv og at stien vil skulle føres gennem et område af betydning for svaner og gæs.

Nr. 16. Der vil være tale om nyanlæg af sti og delvis anvendelse af privat markvej, der bruges i ejendommens drift. Hvis stien gennemføres som planlagt, vil dette bl.a. indebære, at stien skal anlægges gennem det fredede område ved søbredden (type A), at stien skal anlægges gennem

lavbundsarealer og på skrænten ud mod Esrum Sø. Stien skal føres gennem et område af betydning for havørne og et område af betydning for svaner og gæs. Stien skal endvidere føres tæt op ad Natura 2000 område og område af betydning for dyre- og planteliv.

Nr. 15. Hvis stien gennemføres som planlagt, vil dette bl.a. indebære, at stien skal anlægges gennem lavbundsarealer, at stien skal anlægges på skrænten ud mod Esrum Sø, at stien skal føres gennem et område af betydning for havørne og langs et Natura 2000 område og område af betydning for dyre- og planteliv. Stien vil skulle føres gennem et område af betydning for svaner og gæs og et nødvendigt vandingssted for bisonokserne på ejendommen vil blive umuligt at anvende.

Nr. 14. Hvis stien gennemføres som planlagt, vil dette bl.a. indebære, at stien skal anlægges gennem lavbundsarealer, at stien skal anlægges på skrænten ud mod Esrum Sø og føres gennem et område af betydning for havørne og langs et Natura 2000 område og område af betydning for dyre- og planteliv. Stien vil skulle føres gennem et område af betydning for svaner og gæs. Den offentlige sti vil føre en privat sti ned til den af ejeren anlagte private bådebro ved søen.

Nr. 13. Hvis stien gennemføres som planlagt, vil dette bl.a. indebære, at stien skal anlægges gennem lavbundsarealer og tæt ved skrænten ud mod Esrum Sø samt at stien skal føres gennem et område af betydning for havørne og gennem et område af betydning for bl.a. svaner og gæs. Stien skal føres langs et Natura 2000 område og gennem et område af betydning for dyre- og planteliv.

Nr. 12. Hvis stien gennemføres som planlagt, vil dette bl.a. indebære, at stien skal anlægges gennem lavbundsarealer, at stien skal føres gennem et område af betydning for havørne og føres gennem et område af betydning for svaner og gæs samt langs et Natura 2000 område og et § 3 område.

Nr. 6. Der vil være tale om nyanlæg af sti. Hvis stien gennemføres som planlagt, vil dette bl.a. indebære, at stien skal føres langs et Natura 2000 område, et område af betydning for bl.a. svaner og gæs samt af betydning for dyre- og planteliv, og igennem et § 3 område. Som det kom frem under besigtigelsen, er der ikke fra den ansøgte sti nogen udsigt over søen, da der er bevoksning mellem den ansøgte sti og Esrum Sø, der ikke må fældes.

Udtalelse fra lodsejer nr. 17

Steen Kähler har afgivet skriftlige indlæg med bilag af 5. december 2006, 24. juni 2007, 17. august 2007 og 27. august 2007. Kähler har under besigtigelsesmødet endvidere fremkommet med et mundtligt indlæg, der i det væsentlige er i overensstemmelse med hans skriftlige indlæg.

Lodsejeren lægger vægt på, at det efter fredningskendelsen navnlig er forbudt "at foretage afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon". Dette forbud er der ifølge teksten ikke mulighed for at dispensere fra. Denne problematik er ikke medtaget i amtets ansøgning. Stien skal anlægges i 2 m's bredde med et stabilgrus lag á 20 – 25 cm's tykkelse med en topping af lergrus på ca. 5 cm's tykkelse. Der vil bliver tale om afgravning af betydelige mængder, ligesom der skal fyldes meget grus på. I Gribskov og Helsingør Kommune viser beregningen, at det er ca. 4.170 tons, der skal afgraves og ca. 4.635 tons, der skal fyldes på. Dette svarer til i alt ca. 1.025 lastvognslæs. De tilsvarende tal er for Fredensborg Kommune ca. 3.510 tons afgravning og 3.900 tons grus, eller ca. 860 lastvognslæs. Ud over at afgravning og opfyldning ikke er tilladt, vil selve arbejdet med etablering af stien gribe forstyrrende ind i områdets naturværdier.

Ifølge fredningskendelsen fra 1949 er et af formålene med fredningen at "forskåne for kulturpåvirkning". Fra at være et uberørt naturområde vil området på grund af stianlægget få karakter af "Dyrehaven" eller "Regatta kvarteret"

Amtets ansøgning omfatter alene problematikken omkring forbuddet mod at anlægge stier. Men etablering af stien vil flere steder medføre fjernelse af træer og buske. Dette bør indgå i vurderingen af, om der bør meddeles dispensation.

Fredningen af området øst og nord for Esrum Sø har et naturbevaringsformål. Det fremgår af fredningen, at skrænterne lang øst og nord bør beskyttes og bevares i deres nuværende naturtilstand. Som det fremgik af besigtigelsen er der specielt i Helsingør Kommune flere steder, hvor stien kommer til at ligge meget tæt på skrænterne. Det gælder specielt hos lodsejer nr. 17, 16 og 15 samt i mindre grad hos nr. 14 og 13. Placeringen af stien vil medføre stor risiko for beskadigelse af skrænterne. Skov- og Naturstyrelsen har nævnt, at så kunne man trække stien et par m længere væk. Dette løser dog ikke det grundlæggende problem. Folk vil stadig søge ned mod søen, for ophold og fiskeri mv. Der vil derfor under alle omstændigheder blive tale om et kraftigt øget slid på skrænterne.

Amtets vurdering af projektets påvirkninger på naturen er mangelfuld og bærer præg af, at arbejdet pga. strukturreformen er gennemført under stort hastværk. Der skal ved vurderingen iagttages et forsigtighedsprincip. Man kan sige, at der er omvendt bevisbyrde. Det skal kunne udelukkes, at projektet kan påvirke miljøet. Hvis en sådan påvirkning på baggrund af objektive kriterier ikke kan udelukkes, skal der foretages en nærmere undersøgelse og vurdering. Vurderingen skal omfatte alle aspekter af projektet, som kan påvirke området, og virkningen skal bedømmes på grundlag af den bedste videnskabelige viden på området. Herefter kan projektet kun gennemføres, såfremt den kompetente myndighed ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslå, at projektet ikke har skadelige virkninger. Fra praksis kan henvises til Naturklagenævnets afgørelse fra maj 2005, gengivet i NKO nr. 355, om sti i internationalt beskyttelsesområde i Ringkøbing Amt. Man kan ikke på det foreliggende grundlag udelukke negative påvirkninger på de beskyttede områder omkring Esrum Sø, på sangsvaner, grågæs, Canadagæs, vandsalamander, elle- og askeskov, lavbundsarealer og væld mv. Der er særlig grund til bekymring for så vidt angår havørnene, som der - efter indvendinger fra DOF – alene er taget meget begrænset hensyn til og uden at man har iagttaget den af Miljøstyrelsen anbefalede beskyttelseszone på 500 m. Natura 2000 interesserne kan ikke bare som anført i amtets notat af 26. januar 2006 forudsættes at blive varetaget. Der må bør derfor ikke gives dispensation.

Det fremgår af praksis fra Naturklagenævnet, at der skal være et dokumenteret behov, før der kan gives en dispensation. Dette behov er ikke dokumenteret. Det er uden besvær muligt at lave et sammenhængende stisystem rundt om Esrum Sø uden indgreb i fredede og beskyttede områder, jf. vedlagt bilag 19. Ved andre alternativer, jf. bilag 25, 20 og 21 minimeres indgreb i de fredede områder og områder af betydning for havørnen friholdes. Subsidiært kan forslag vist i bilag 22 overvejes. De alternative forslag vil have den fordel, at de i stort omfang vil kunne gennemføres ved frivillige aftaler, således at det ikke vil være nødvendigt med ekspropriation. Flere steder har amtet valgt at lade stiføringen følge landevejen. Det er en rigtigt god ide. Det er dog umiddelbart svært at se, hvilke forhold det er, som netop disse steder har medført, at man har valgt at friholde søbred og skrænter.

Det er problematisk at bruge Helsingør og Fredensborg Kommunernes udtalelser, idet kommunernes forvaltninger ved deres oplæg til politikkerne har genbrugt amtets fejlagtige sagsfremstilling om, at den daværende formand for Fredningsnævnet havde givet en forhåndstilkendegivelse om, at dispensation efter hans opfattelse kunne gives.

Udtalelse fra lodsejer nr. 22

Svend Rohlin Madsen har ved skrivelser af 15. november 2006 og 23. august 2007 henvist til, at ansøgte stiforløb bl.a. ved hans ejendom vil skade naturområdet med moser, ellesump, græssede ferske enge og kildevæld og en række dyr som gæs, svaner, gråænder, gravænder, hejre, rørdrum, viber, havørn, rådyr, harer og grævling. Fra en del af forløbet er der ingen udsigt mod søen. Lægges stien i stedet nord om engområdet, så det følger Esrum Søvej og Esrumvej (syd for det 10 m bredde læhegn der adskiller hans ejendom fra Esrumvej), vil brugerne af stien flere steder få panorama-udsigt over både engene og søen og dermed en større naturoplevelse. Ansøgte stiforløb vil dele hans ejendom i 2 dele og vil derfor være til væsentlig gene for hans økologiske kvægdrift, idet køerne i givet fald i sommerhalvåret skal passere stien mindst 4 gange dagligt. Dette kan betyde, at han måske må søge andet arbejde eller gå over til planteavl eller andre mindre naturvenlige driftsformer. Træbroen ved kildevældet vil virke skæmmende for området. Der burde være foretaget en egentlig miljøvurdering. Det må frygtes, at stien vil tiltrække knallertkørere og blive brugt til mountainbike ræs. Offentligheden har allerede nu god adgang til at nyde udsigten fra hans ejendom via den eksisterende privatvej Søbrinken. Fredningsbestemmelserne bør fortolkes strengt og nævnet bør ikke give efter for tidens "Tivoliserings-trend" på naturområdet.

Udtalelse fra lodsejer nr. 10

Ved skrivelse af 26. august 2007 har Karen og Jakob Lyngsø erklæret sig tilfredse med stiforløbet på deres ejendom, men foreslået, at stien holdes langs deres grund, så stien ikke, som foreslået af ansøger, ud for deres ejendom skal flyttes over på den anden side af Endrupvej. I stedet kan vejen flyttes til der, hvor stien skulle have ligget. Herved undgås tunnelovergange og afgravning af skråningen.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse

Afgørelsen er truffet af nævnets formand Olaf Tingleff, det af Miljøministeriets udpegede nævnsmedlem Niels Olsen samt af det kommunalt udpegede medlem for pågældende kommune, dvs. Nina Uhland Kristensen for så vidt angår den del af ansøgningerne, der vedrører ejendom i Helsingør Kommune, Bjørn Helstrup for så vidt angår den del af ansøgningerne, der vedrører ejendom i Fredensborg Kommune og Lau Jensen for så vidt angår den del af ansøgningerne, der vedrører ejendom i Gribskov Kommune.

Alle nævnsmedlemmer udtaler

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan Fredningsnævnet dispensere fra fredningsafgørelser, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Der var i forbindelse med fredningsplanerne overvejelser om at indføre bestemmelser om et større stiforløb med offentligt adgang. Dette blev imidlertid ikke vedtaget.

Formålet med den vedtagne Esrum Sø-fredning må efter formuleringen af afgørelsen i stedet navnlig antages at være at bevare de særlige skønhedsværdier, der har betydning for landskabet omkring søen og at beskytte udsigten over søen. Det er derimod hverken et formål at skaffe offentligheden adgang til området eller at forhindre dette.

Det konkret ansøgte anlæg af en længere grussti i 2 m's bredde til cykler og gående med 2 græsrabatter på hver 1 m's bredde og enkelte tilhørende træbroer og mindre terrænreguleringer findes ikke at have en sådan negativ påvirkning af de formål, der skal varetages med fredningen, at det ansøgte er i strid hermed.

De nødvendige anlægsarbejder er i strid med type A-bestemmelser om forbud mod at foretage afgravninger eller opfyldning af det naturlige jordsmon og forudsætter derfor nævnets dispensation. Nævnets tilladelse kræves efter type A endvidere til anlæg af stier og broer samt til at fjerne eller udtynde beplantningen. Særlig forsigtighed må udvises med hensyn til bevoksningen af søskrænterne mod nord og øst.

Efter Type B og C må der ikke anbringes skæmmende indretninger uden nævnets godkendelse. Henset til anlæggets størrelse finder nævnet ud fra en forsigtighedsbetragtning, at stianlægget også inden for type B og C kræver nævnets godkendelse.

Efter en samlet vurdering findes projektet heller ikke at være i strid med Endrupgård-fredningens formål om at bevare området uændret, men anlægget vil være i strid med fredningens forbud mod afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon og forudsætter derfor Fredningsnævnets dispensation. Ud fra en forsigtighedsbetragtning finder nævnet endvidere, at det i givet fald er nødvendigt at dispensere fra forbuddet mod indretninger, der kan virke misbrydende.

Da ansøger ikke har anmodet herom, tager Fredningsnævnet ikke taget stilling til det ansøgte i forhold til andre fredningsafgørelser.

Sagens størrelse, kompleksitet og forløb kunne tale for, at det ville have været ønskeligt, hvis ansøger havde anlagt en egentlig fredningssag i stedet for at søge om dispensation fra fredningerne efter at have gået frem efter vejlovgivningen mv. Da Fredningsnævnet som anført ikke finder, at det ansøgte er i strid med fredningernes formål, samt henset til en vurdering af det ansøgte i forhold til fredningsbestemmelserne, er det imidlertid Fredningsnævnets opfattelse, at der ikke er tilstrækkeligt grundlag for at antage, at Fredningsnævnet af denne grund ikke skulle kunne meddele tilladelse til det ansøgte.

Fredningsnævnet finder, at amtet har foretaget tilstrækkelig grundige undersøgelser til sikring af, at det ansøgte ikke er i strid med Natura 2000 interesserne, jf. navnlig amtets notat herom og bemærker herved, at amtet under processen har justeret projektet, således at de internationale forpligtigelser kan opfyldes - og efter indvendinger fra DOF således, at forløbet flere steder er flyttet væk fra søbredden af hensyn til havørne mv. Det forhold, at der under besigtigelsen blev konstateret flere forhold, der nødvendiggjorde visse korrektioner af ansøgningerne, har således ikke medført, at amtets notat som sådan må tilsidesættes. Fredningsnævnet lægger herefter til grund, at stianlægget, i forhold til de internationale naturbeskyttelsesområder, ikke vil indebærer forringelser af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2.

Der kan alene gives dispensation, hvis ansøger har mulighed for at gennemføre projektet. Fredningsnævnet finder ikke grundlag for at betvivle Skov- og Naturstyrelsens generelle kompetence i sagen, men endelig dispensation forudsætter, at stien anlægges på det areal, der er eksproprieret og at påklagede ekspropriationsbeslutning ikke ophæves ved endelig afgørelse.

Fredningsnævnet finder heller ikke i øvrigt, at der er forhold, der udelukker, at nævnet har kompetence til at meddele dispensation til det ansøgte.

For så vidt angår den konkrete stillingtagen til, om Fredningsnævnet herefter bør tillade det ansøgte bemærkes indledningsvist, at nævnets opgave ikke er at tage stilling til den bedst mulige placering, men at vurdere om ansøgte trace, bl.a. af hensyn til natur, landskab og lodsejerne, kan tillades. Det kan ved vurderingen heraf indgå, om der er andre muligheder, der klart må foretrækkes.

Alle nævnets 3 medlemmer for så vidt angår arealer i Fredensborg Kommune, og et flertal bestående af Olaf Tingleff og Niels Olesen for så vidt angår arealer i Gribskov og Helsingør Kommuner, udtaler herefter

Udgangspunktet for en rekreativ sti rundt om en sø må være, at stien løber langs søen. Dette kan f.eks. fraviges, når væsentlige hensyn til natur og dyreliv tilsiger det, således som det også er sket ved ansøgers endelige forslag. Der kan også på grund af udsigtsforhold være fordele ved visse steder at placere stien længere inde i landet.

Vi lægger afgørende vægt på, at ansøgte stiforløb relativt tæt på søbredden må antages at ville blive et betydeligt rekreativt aktiv for cyklister og gående. Der vil f.eks. kunne opnås store naturoplevelser ved brug af sti, der placeres ret sønært ved Såne.

Placeringen af stien med de relativt begrænsede træbroer og den begrænsede terrænregulering mv. skønnes ikke at blive til gene for den landskabelige oplevelse af området.

Under besigtigelsen blev der ikke påvist urimelige gener for lodsejerne ved den ansøgte placering.

De foreslåede alternative ruter ligger længere væk for søen end den ansøgte. På nogle strækninger gives der fra alternative placeringer mulighed for udsigtsoplevelser. Naturindholdet ved den af lodsejerne foreslåede stirute mod nord, der navnlig er placeret tæt på den befærdede Frederiksværksvej/ Esrumvej, vil dog have begrænset naturværdi. Efter en samlet vurdering finder vi ikke, at der er påvist sådanne forhold vedrørende de alternative stier, der kan begrunde, at der ikke gives tilladelse til det ansøgte.

Herefter, og da ansøgte rute ikke skønnes at indebære betydelige gener for natur og dyreliv, stemmer vi for på det foreliggende grundlag at give tilladelse til det ansøgte med nedennævnte to undtagelser.

For at undgå beskadigelser af bredder og skrænter ved Såne er det af forsigtighedsmæssige grunde nødvendigt at flytte traceet et antal m udenfor det eksproprierede areal, i det mindste på en del af strækningen. Det findes under disse omstændigheder rigtigst alene at give en principtilladelse til stianlægget ved nr. 15 – 18, matr.nr. 5a, 5b og 1e, Såne By, Tikøb og samt 2b Jonstrup By, Tikøb. Endelig tilladelse fra Fredningsnævnet forudsætter, at ansøger nærmere anviser præcist, hvor stien

ønskes anlagt, samt at nævnet er enig heri. Ansøger skal dokumentere - eventuelt via ny ekspropriationsbeslutning – at den i givet fald kan anlægge stien omhandlede sted.

Der er ikke forhold der kan begrunde, at der ikke også kan gives tilladelse til stianlæg ved nr. 10, matr.nr. 17 Endrup By, Asminderød, i nærheden af ansøgte placering. Under besigtigelsen blev der med styrke peget på trafikale problemer og flere løsningsforslag blev drøftet, uden at der blev draget nogen konklusion. Det er ikke Fredningsnævnet, der bør foretage afgørende afvejninger vedrørende det trafiksikkerhedsmæssige problem. Det må imidlertid noteres, at besigtigelsen hos de implicerede efterlod en sådan usikkerhed om, hvorledes problemet bør løses, og hvad der videre skal foretaget i den anledning, at det skønnes rigtigst på nuværende tidspunkt alene at gives en principtilladelse for så vidt angår denne strækning. Endelig tilladelse forudsætter, at ansøger fremsender ny ansøgning med nærmere begrundelse for den løsning, der måtte blive valgt på pågældende strækning.

Det er et vilkår for dispensationen, at der ikke ved endelige afgørelser efter naturbeskyttelseslovens §§ 3, 16 og 18 gives afslag på tilladelse til gennemførelse af projektet på de ansøgte arealer. For så vidt området ved Esrum Kanal er det et vilkår for dispensationen, at Kulturarvsstyrelsen tillader projektet.

Et mindretal bestående af Nina Uhland Kristensen vedrørende arealer i Helsingør Kommune og et mindretal bestående af Lau Jensen angående arealer i Gribskov Kommune udtaler

Ansøgte stianlæg må efter vores opfattelse antages at ville medføre betydelige gener for en række lodsejere og herunder ved ejendommene langs nordkysten samt ved Såne. Der er ikke argumenteret overbevisende for, hvorfor stien disse steder skal ligge så tæt ved søen, uanset at dette vil genere både lodsejerne samt være til ulempe for natur og dyreliv og herunder havørne, og uanset at der, som påpeget af flere lodsejere og Gribskov Kommune, er anvist alternative ruter, hvorfra der stadig vil kunne fås gode naturoplevelser, men hvor generne vil blive væsentligt mindre. Andre steder er stien lagt mere hensynsfulgt i forhold til lodsejerene og det kan herefter endvidere synes noget tvivlsomt, om lighedsprincipper er tilstrækkeligt iagttaget.

Da stien i givet fald skal være sammenhængene, er der ikke anledning til nærmere at vurdere, om ansøgte trace skulle være acceptabelt på enkelte andre ejendomme, og vi stemmer således for i det hele at meddele afslag på dispensationsansøgningen vedrørende henholdsvis Helsingør og Gribskov Kommune.

Afgørelse

Efter stemmeafgivningen meddeler Fredningsnævnet dispensation fra bestemmelser i Esrum Sø-fredningen og Endrupgård-fredningen til ansøgte anlæg af sti med træbroer og afgravninger mv. på ejendommene matr.nr. 4a, 3a, 6a, 6h, 6e, 7f, 16c, 17, 8b og 1ocEndrup By, Asminderød, matr.nr. 1g, 1ab, 1be og 1f, Fredensborg By, Asminderød, matr.nr. 17b og 1a Esrumkloster, Esbønderup, matr.nr. 9a, 10, 5a, 2f og 2b Jonstrup By, Tikøb, matr.nr. 1e, 5b og 5a Såne By, Tikøb, matr.nr. 1a, 2e, 3d og 3a Plejet By, Tikøb samt matr.nr. 17a Esrumkloster, Esbønderup.

Tilladelsen er for så vidt matr.nr. 5a, 5b og 1e Såne By, Tikøb, samt matr.nr. 2b, Jonstrup By, Tikøb, er alene en principtilladelse. Endelig tilladelse vedrørende disse ejendomme forudsætter, at

Fredningsnævnet ved en ny afgørelse godkender et nyt konkret forslag fra ansøger, hvori den eksakte placering nærmere er begrundet.

Tilladelsen er betinget af, at ekspropriationerne ikke ved endelig afgørelse ophæves på de arealer, som nævnet har givet dispensation til anlæg af sti samt at Kulturarvsstyrelsens tilladelse opnås. Det er endvidere en betingelse, at projektet på omhandlede arealer ikke udelukkes ved endelige afgørelser efter naturbeskyttelsesloven.

OT

Olaf Tingleff
Nævnsformand

Vejledning om klage mv.

En tilladelse må efter naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger og lignende, som har væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. En evt. klage skal stiles til Naturklagenævnet og sendes til Fredningsnævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr. Når Naturklagenævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyrer er modtaget. Vejledning om gebyrdordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold i sin klage.

Denne afgørelse er sendt til

Skov- og Naturstyrelsen
Advokat Birgitte Refn Wenzel
De lodsejere, der er omfattet af ansøgningerne
Gribskov Kommune
Helsingør Kommune
Fredensborg Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
DNs lokalkomite for Gribskov
DNs lokalkomite for Fredensborg
DNs lokalkomite for Helsingør
Friluftsrådets kredsbestyrelse for kreds Nordsjælland, att. Poul Erik Pedersen
Dansk Ornitologisk Forenings Lokalafdeling for Københavnsområdet, att. Fredningsudvalget
Frederiksborg Statsskovdistrikt
Miljøcenter Roskilde
Naturklagenævnet
Vejdirektoratet
Kulturarvsstyrelsen
Hillerød Kommune

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Kannikegade 1
3400 Hillerød
tlf. 48200400
fax. 48 20 00 31
E-mail: oti@domstol.dk

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen
25 MRS. 2008

Den 15. marts 2008 traf Fredningsnævnet afgørelse i

FS 13/2007 Ridehal på matr.nr. 6b m.fl. Endrup By, Asminderød (Søbakkehus), Endrupvej 41, 3480 Fredensborg

Oprindelig ansøgning

Bundgaard Byg A/S har den 23. juni 2006 på vegne ejeren Kurt Flemming Holsted ansøgt Fredensborg-Humlebæk Kommune om tilladelse til at opføre en ridehal på 22 x 42 m = 924 m². Af 3 vedlagte tegninger af 2. juni 2006 fremgår 3 mulige placeringer af hallen i prioriteret rækkefølge i forhold til firelænget beboelse, stald og udendørs ridebane. I det højest prioriterede forslag (placering 1) vil hallen komme til at ligge langs med indkørselsalleen ca. 20 m syd fra staldbygningen og næsten parallelt med denne bygning. I det andet forslag er hallen drejet 90 grader. Efter det sidste forslag vil hallen komme til at ligge parallelt med og syd for ridebanen, ca. 40 m fra nærmeste bygning. Materialevalg, mål og indretning fremgår af 3 andre tegninger af samme dato. Hallen vil blive 8,4 m høj. Kommunen har videresendt sagen til Frederiksborg Amt, hvorfra Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt har modtaget ansøgningen den 31. oktober 2006.

Fredningsbestemmelser

Området er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrums Søs omgivelser. Formålet med fredningen er navnlig at bevare de landskabelige værdier, der knytter sig til området og herunder at bevare udsigten over Esrum Sø. For området tættest ved søen, som udgangspunkt med en afstand på op til 100 m, gælder fredningsbestemmelserne type A, hvorefter området skal forblive henliggende i sin nuværende tilstand. Det er inden for A navnlig forbudt at opføre bygninger og foretage afgravninger samt uden nævnets samtykke fjerne eller foretage beplantning og anlægge stier mv. For type B, der som udgangspunkt omfatter arealerne mellem 100 m og 300 m fra søen gælder, at der ikke må bygges på arealet uden nævnets samtykke. Større samlede beplantninger kræver ligeledes nævnets tilladelse. Bygninger til brug for landbrug vil i almindelighed kunne forventes tilladt. Andre bygninger vil kun blive tilladt under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan. For både type A og B gælder det, at eksisterende landbrugsbygninger frit kan ændres, udvides eller ombygges efter landbrugets behov. Ved genopførelse efter brand og lignende skal nævnets godkendelse dog indhentes mht. placering og byggemåde.

Det i fredningsafgørelsen under nr. 83 anførte matr.nr. på 2,5 ha, matr.nr. 7c, henførtes under type B. For nr. 82, matr.nr. 6b, 7f, 15 og 6e, fastsættes grænsen mellem type A og B således, at arealet inden for 100 m af søbredden fredes med type A og resten efter type B. På hele nr. 82 kan der plantes frugttræer og læhegn.

Tidligere afgørelser

Overfredningsnævnet, der lagde til grund, at området var omfattet af type B, afslog ved afgørelse af 24. august 1990 at give tilladelse til opførelse af nye landbrugsbygninger med tilhørende beboelsesbygning på den da 11,4 ha store landbrugsejendom, hvoraf ca. 9 ha var omfattet af fredningen. På ejendommen var der godt 100 m fra søen nogle stærkt forfaldne driftsbygninger på ca. 335 m², udhuse på i alt ca. 115 m² og et stuehus på 75 m². Ansøgte projekt omfattede en trelænget beboelsesbygning med kontor og garage mv. samt 3 driftsbygninger. Beboelsesbygningen i 2 etager ville få et samlet etageareal på 828 m². Driftsbygningerne omfattede en staldbygning på 268 m², et ridehus på 1.025 m² og et maskinhus på 100 m². De eksisterende bygninger agtedes nedrevet. Overfredningsnævnet udtalte, at "fredningskendelsens tilkendegivelse af, at bygninger til brug for landbrug i almindelighed kan forventes tilladt i en afstand af mere end 100 m fra søen, giver ikke en ansøger krav på at opnå tilladelse til at opføre sådanne bygninger. Tilkendegivelsen må i øvrigt forstås som sigtende til landbrugsbygninger, som var sædvanlige på tidspunktet for fredningens gennemførelse. Den projekterede bebyggelse afviger meget væsentligt herfra". Nævnet fandt, at det ansøgte, selv med slørende beplantning, ville "virke uacceptabelt dominerende det pågældende sted". Nævnet lagde ved sin afgørelse tillige "vægt på de konsekvenser som en tilladelse kan få for administrationen af fredningskendelse for så vidt angår andre ejendomme". Overfredningsnævnet fandt i stedet, "at der på det hidtidige bebyggelsesareal kunne opføres den efter landbrugsloven nødvendige beboelsesbygning med eventuel garage, udhus og lignende på betingelse af, at den samlede bygningsmasse ville få nogenlunde samme omfang som den der fjernes og at Fredningsnævnet kan godkende bebyggelsens præcise beliggenhed, dens udformning og ydre fremtræden".

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amts nordlige fredningskreds fredede ved afgørelse af 25. maj 1992 matr.nr. 13a m.fl. Endrup, Endrup By, der er beliggende op til ansøgers ejendom, men på den anden, østlige, side af Endrupvej og dermed længere væk fra Esrum Sø. Baggrunden for fredningsforslaget var en ansøgning fra pågældende ejer om at få lov til at bygge en ridehal på 3.500 m², samt at Amtsrådet vurderede, at en sådan bebyggelse måtte skønnes at virke voldsomt dominerede i dette i landskabelig henseende meget følsomme område. Fredningen anføres i § 1 at have til formål at begrænse dispositionsmulighederne i området for at sikre en sammenhæng i den betydelige landskabelige værdi, der knytter sig til området øst for Esrum Sø og som er sikret ved flere fredninger. Der må efter § 2 ikke opføres yderligere bebyggelse eller foretages terrænreguleringer og der må som udgangspunkt ikke foretages tilplantninger.

Ved Fredningsnævnet for Frederiksborg Amts nordlige fredningskreds afgørelse af 13. november 1992 blev der givet tilladelse til opførelse af en stald på 300 m² samt en ridebane på 1.800 m².

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt, der antog at området var omfattet af type A, afslog ved afgørelse af 22. maj 2002 at meddele tilladelse til opførelse af en lade på 759 m² samt at flytte og udvide ridebanen. Nævnet lagde herved vægt på, at det ansøgte var i uoverensstemmelse med bevarelsen af udsigten over Esrum Sø samt med de landskabelige interesser. Det blev lagt til grund, at driftsbygningen på grund af sin størrelse ville fremstå dominerende i forhold til udsigten over søen og det sparsomt bebyggede fredede landskab og at etableringen af den nye ridebane ville kræve store jordreguleringer af det kuperede terræn samt at byggeriet ikke var nødvendigt for driften af den mindre landbrugsejendom på 14,3 ha. I stedet tillod nævnet, at den eksisterende stald blev udvidet med 106 m².

Ved afgørelse af 14. marts 2006 afslog Naturklagenævnet, der antog at området er omfattet af type A, at meddele landzonetilladelse til opførelse af en ridehal på 1.478 m² til stutteriformål. Hallen skulle opføres ca. 20 m fra eksisterende staldbygning. Ejendommen havde ifølge BBR et bebygget areal på 875 m² med et bruttoetageareal på 1.350 m². På ejendommen anførtes at være 6 følhopper og jordarealet var efter tilkøb på ca. 15,9 ha. Tilridningen foregik ved at transportere hestene til og fra andres ridehuse, hvilket anførtes at være besværligt, tidskrævende og omkostningsfordyrende. I afgørelsen anførtes videre, at "efter Naturklagenævnets praksis betragtes stutteri som erhvervsmæssig landbrugsvirksomhed, såfremt der som udgangspunkt er 5-7 avlshopper. Det forudsætter dog altid en konkret vurdering, hvor der bl.a. lægges vægt på virksomhedens mere eller mindre professionelle/kommercielle karakter i modsætning til mere hobbypræget virksomhed. Hvis der er tale om et erhvervsmæssigt stutteri, vil et ridehus kunne være erhvervsmæssigt nødvendigt til opdræt og tilridning af ungheste. Det afgørende for erhvervsmæssig stutteridrift må efter nævnets opfattelse være, at der kan opføres en ridehal, hvor der kan finde almindelig træning sted. Et sådant behov vil i de allerfleste tilfælde kunne opfyldes ved en hal på max. 800 m² ... Nævnet finder i den konkrete sag at måtte lægge til grund, at der er tale om erhvervsmæssig stutteridrift, men at størrelsen af hallen på 1.478 m² ikke vurderes at være erhvervsmæssig nødvendig ... Placeringen er i et område med særlige beskyttelsesinteresser, herunder meget værdifuldt landskab ifølge regionplanen. Området er endvidere ... omfattet af fredning, der har til formål at bevare landskabelige værdier og naturvidenskabelige interesser, der knytter sig til området samt at bevare udsigten over Esrum Sø. Kommunen har efter besigtigelse vurderet, at yderligere byggeri på ejendommen vil forringe oplevelsen af områdets smukke landskab, med spredt bebyggelse, levende hegn og udsigt over Esrum Sø". Afgørelsen blev truffet på denne baggrund og efter en samlet vurdering. I afgørelsen blev tilføjet, at ansøger uden landzonetilladelse kunne opføre en mindre ridehal på ejendommen, men at en sådan opførelse forudsatte Fredningsnævnets dispensation.

Ejers advokats bemærkninger

I skrivelse af 13. november 2006 har advokat Jes Løkkegaard nærmere begrundet, hvorfor opførelsesstederne, der alle er placeret på det oprindelige matr.nr. 7c og over 100 m fra søen, er omfattet af fredningstype B. Måtte Fredningsnævnet finde, at overskridelsen på 124 m² i forhold til de af Naturklagenævnet nævnte 800 m², ikke kan tillades, søges der subsidiært om en hal på 800 m² med udvendige mål på 20 x 40 m. Hallen påregnes opført med tilsvarende materialer som de øvrige bygninger på ejendommen. Ansøger er sindet at imødekomme Fredningsnævnets ønsker til materialevalget. Der henvises endvidere til, at der på ejendommen Endrupvej 45 for nyligt er givet tilladelse til opførelse af landbrugsbygninger.

Miljøcenter Roskildes udtalelse

Miljøcentret har ved skrivelse af 19. marts 2007 erklæret sig enig i, at arealet ligger indenfor type B.

DN's lokalkomites udtalelse

DN's lokalkomite for Fredensborg har i skrivelse af 19. marts 2007 henvist til Overfredningsnævnets afgørelse fra 1990 og nævnets bemærkning om, at der ikke efter fredningen eksisterer en ret til opførelse af landbrugsbygninger, samt at de landbrugsbygninger der omtales i fredningen sigter til de landbrugsbygninger, som i 1952 var sædvanlige. Med de eksisterende 893 m² bygningsmasse (udmålt efter beliggenhedsplanen), der allerede er langt større end hvad Overfredningsnævnet gav tilladelse til, vil det ansøgte indebære en forøgelse til 1.817 m².

Ridehallen vil komme til at dominere det åbne landskab og udsigten på en særdeles uheldig måde og i modstrid med fredningens formål. Det gælder ikke mindst udsigten fra søen og landsiden, f.eks. fra Endrupvej og fra Endrup Hegn, og ikke mindst fra nord, fra den nye sti som er ved at blive anlagt på østsiden af Esrum Sø. En tilladelse vil have en uheldig præcedensskabende virkning. Sagen vedrørende Endrupvej 45 vedrørte 2 mindre bygninger, der på grund af terrænforholdene vil være langt mindre dominerende i landskabet end den ansøgte ridehal. Prisen for at drive stutteridrift i det naturskønne fredede område må være, at ejerne som hidtil benytter en ridehal uden for ejendommen og DN anbefaler således, at ansøgningen ikke imødekommes.

Fredensborg Kommunes udtalelse

Ved skrivelse af 15. juni 2007 har Fredensborg Kommune oplyst, at Plan- og Ejendomsudvalget har besluttet at anbefale, at der meddeles afslag på ansøgningen med henvisning til Overfredningsnævnets afgørelse fra 1990 samt at udvalget anmoder om, at få lejlighed til at udtale sig om sagen igen, hvis Fredningsnævnet er til sinds at meddele dispensation, således at kommunen får lejlighed til at udtale sig om størrelse, beliggenhed, udformning og ydre fremtræden.

Til brug for udvalget forelå en kommentar fra forvaltningen om, at da en hal på 22 x 42 m ikke kan betegnes som en type landbrugsbygning som var almindelig i 1952, må ansøgningen bedømmes på grundlag af fredningens formulering om, at andre bygninger kun under særlige omstændigheder kan forventes tilladt.

Besigtigelse

Fredningsnævnet har den 24. oktober 2007 holdt møde på ejendommen med ejeren og hans advokat, der afleverede visualiseringsmappe, samt Fredensborg Kommune og DN's lokalkomite. I forbindelse hermed blev de 3 ansøgte placeringer besigtiget. Endvidere besigtigedes alternative placeringsmuligheder, og herunder ved den nuværende ridebane, der i så fald må flyttes, og langs skovkanten på matr.nr. 6e mod øst. Endvidere gik nævnet langs Endrupvej for at forestille sig konsekvenserne af de forskellige muligheder. DN fandt, at byggeriet under alle omstændigheder ville blive synligt fra vejen og fra den kommende sti rundt om Esrum Sø. Både DN og kommunen fandt det problematisk at opførelse af hallen vil indebære mere lys i området. Advokaten påpegede, at det ikke er muligt at se søen og den kommende hal samtidig og at hallen, på grund af terrænforholdene under alle omstændigheder ikke bliver særlig synlig fra vejen - særligt ikke hvis der beplantes foran hallen. Ejeren anførte, at det af hensyn til kvaliteten af træningen er meget vigtigt, at ridebanen i hallen får indvendige mål på mindst 40 x 20 m. Bliver målene alene 18 x 38 m vil træningen ikke foregå under helt realistiske omstændigheder i forhold til konkurrencer.

Fredningsnævnet meddelte herefter ansøgers advokat, at nævnet var betænkelig ved den foreliggende ansøgning om en hal på 924 m², samt at *hvis* der kan opføres en ridehal, så bør der lægges afgørende vægt på, at hallen synes mindst muligt, at hallen i givet fald graves ned og opføres i niveau med laden og gerne tæt på denne, at hallen opføres med samme materialer som laden og have samme udseende som denne og de øvrige bygninger, at slørende beplantning må overvejes, at placering 1 må foretrækkes i forhold til de i øvrigt omtalte placeringsmuligheder, at hallen ikke bliver større end 800 m² og at der bør arbejdes med de under mødet fremdragne problemer med lys.

Ansøgers reviderede projekt

På den baggrund har ansøgers advokat ved skrivelse af 3. december 2007 fremsendt et revideret projekt med 4 tegninger af 27. november 2007. Ridehallen vil blive gravet ned i terrænet og opført i forlængelse af og syd for hestestalden, således at afstanden mellem bygningerne bliver på 7 m. Hallens størrelse bliver 22 x 37,8 m, dvs. i alt 831,6 m². Kan overskridelsen ikke accepteres, vil det østlige spær kunne flyttes, således at hallens mål bliver præcist 800 m². Det bemærkes herved, at Naturklagenævnet i NKO nr. 387 taler om halstørrelse på *ca.* 800 m². Ud fra en overordnet landskabelig betragtning synes det ikke at gøre nogen forskel, om hal og stald bygges sammen, og det foreslås således som en mulighed, at de 2 bygninger bygges sammen. Det vil muliggøre en indendørs bane på 20 x 40 m. Dette forslag, der altså vil muliggøre en lidt større hal, nødvendiggør kompromiser mht. forholdene i nærområdet, og vil indebære, at tilkørslen til stalden vil blive ændret og indebære behov for anlæg af fast kørevej syd for stalden.

I vedlagt præciserende papir fra Bundgaard Byg A/S er anført, at den relative kote bliver 10,00 = overkant sokkel svarende til hestestaldens kote. Hallen skal opføres i samme materialer som hestestalden: beton ydervægge, gavltrekanter med klinkbeklædning samt sort eternittag. Der etableres kip ovenlys som automatisk afskærmes, når lyset tændes i ridehallen. Etableres der yderligere vinduer, vil disse også blive forsynet med automatisk afblænding. Hældningen på taget nedsættes fra 20 til 15 grader for at holde ridehallens kip på 17,20 under kip på eksisterende beboelse på 18,00. Det er et stort ønske, at hallen opfylder de internationale krav til en bredde på netto 20 m, dvs. 22 m udvendigt, således at der er ca. 1 m til barrierer i hver side. Ved det alternative forslag ændres gavlen mod Endrupvej mod syd ikke, men sammenbygningen indebærer, at den udvendige banelængde kan udvides til 44,80 m. For at få hallen til at virke mindre, vil der blive plantet frugttræer og buske som vist på vedlagte beliggenhedsplan.

DN's lokalkomites bemærkninger til det reviderede projekt

Ved skrivelse af 12. januar 2008 har DN's Fredensborgs afdeling fundet, at det reviderede projekt på en række punkter adskiller sig fra det oprindelige projekt. Den nu foreslåede slørende beplantning anføres at være i direkte modstrid med fredningens formål. Selvom ridehallens højde over terræn i det nye projekt er reduceret ved, at hallen delvist graves ned i jorden, kan DN fortsat ikke acceptere opførelsen af en hal på 800 m². Netop denne del af Esrum Sø-fredningen er en af de relativt få steder på Fredensborg-egnen, hvor oplevelsen af det åbne land ikke forstyrres af en ridehal. Det ansøgte harmonerer meget dårligt med fredningen af naboarealerne, jf. afgørelsen herom af 25. maj 1992. Herefter, og da Fredningsnævnet henset til Overfredningsnævnets afgørelse af 24. august 1990 næppe har kompetence til at tillade det ansøgte, henstilles det, at der ikke meddeles dispensation.

Fredensborg Kommunes udtalelse vedrørende det reviderede projekt

Kommunens plan og ejendomsudvalg har på møde den 6. marts 2008 besluttet at anbefale nævnet, at der meddeles afslag på ansøgningen under henvisning til Overfredningsnævnets afgørelse fra 1990. Såfremt nævnet ønsker at give dispensation vurderes projektet af 3. december 2007 at rumme den mindste landskabelige påvirkning. Det bemærkes dog, at omfanget af den delvise nedgravning af hallen er meget vanskelig at vurdere, idet materialet reelt ses ikke indeholder visualiseringer og kun kommer med meget sparsomme terrænoplysninger, som kun er vanskeligt sammenligelige med kommunens egne terrænoplysninger. Af de alternative udformninger som præsenteres i det seneste projekt, vurderes den fritliggende hal at give den mindste landskabelige påvirkning. Hallens

nøjagtige udvendige længde og bredde vurderes ikke at være afgørende for den landskabelige påvirkning, så længe de oprindeligt ansøgte 22 x 42 m ikke overskrides.

I kommunes forvaltnings sagsfremstilling til brug for udvalgets beslutning er bl.a. anført, at det seneste ansøgningsmateriale er det hidtil mest diskrete forslag til placering af en ridehal på ejendommen. Det er afgørende for vurderingen af sagen, hvor stor visuel effekt den delvise nedgravning vil have. Ifølge ansøgningsmaterialet vil højden fra sokkel til kib være ca. 7,20 m, hvoraf de 2-3 m vil ligge under det omgivende terræn på vest, syd og østsiden af hallen. En grov sammenligning med kommunens kort kunne antyde, at hallen snarere vil ligge 1-2 m under omgivende terræn.

Fredningsnævnets afgørelse og begrundelse

Afgørelsen er truffet af Fredningsnævnets 3 medlemmer: Olaf Tingleff (formand), Niels Olesen og Bjørn Helstrup.

Efter det anførte i Naturklagenævnets afgørelse af 14. marts 2006 lægges det til grund at opførelse af en ridehal på ca. 800 m² på ejendommen er erhvervsmæssig nødvendigt for ejendommens drift.

Formålet med fredningen er navnlig at bevare de landskabelige værdier, der knytter sig til området og herunder at bevare udsigten over Esrum Sø. "Bygninger til brug for landbrug" vil efter fredningsbestemmelserne "i almindelighed kunne forventes tilladt", men kræver godkendelse af bl.a. størrelse og beliggenhed. Bestemmelsen må forstås således, at normalt landbrugsbyggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af ejendommen som hovedregel skal tillades. Ved vurderingen af hvilke erhvervsmæssige nødvendige landbrugsbygninger, der undtagelsesvist ikke kan tillades, må der bl.a. henses til de hensyn som fredningen varetager og herunder navnligt, om byggeriet i særlig grad er til gene for landskabsoplevelsen.

Efter besigtigelsen finder Fredningsnævnet, at der med det reviderede projekt om en fra stalden adskilt delvist nedgravet hal med anførte placering 1 er taget sådanne hensyn til udsigtsforholdene over det flotte landskab, at hallen ikke vil være så generende for landskabsoplevelsen, og nævnet finder på den baggrund at kunne tillade det erhvervsmæssigt nødvendige landbrugsbyggeri.

Da hallen dog vil være synlig og til en vis gene for udsigten, findes der derimod ikke i denne sag at være grundlag for at tillade en hal, der er væsentlig større end 800 m², og Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 afslag på opførelse af hal på 924 m². Der er herved tillige henset til præcedensvirkningen ved fremtidige ansøgninger. Det vurderes derimod ikke at få betydning for landskabsoplevelsen, om hallen bliver på 800 m² eller 831,6 m².

Nævnet tillader derfor opførelse af en hal på 831,6 m² med placering, kote, taghældning, materialer, udformning, farver, afskærmning og afblænding, som anført i det reviderede projekt med bilag.

Der meddeles samtidig dispensation til plantning af slørende frugttræer og buske rundt om hallen. Beplantningen må ikke kunne få en højde, der er væsentlig højere end hallen. Beplantningen er et vilkår for tilladelsen til opførelsen af hallen.

Tilladelsen bortfalder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse. Den meddelte tilladelse må, jf. § 87, stk. 3, jf. stk. 1, ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger.

Olaf Tingleff
nævnsformand

Vejledning om klage
Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger og lignende, som har væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. Klage skal stiles til Naturklagenævnet og sendes til Fredningsnævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Når Naturklagenævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet, vil Naturklagenævnet tilsende klageren en opkrævning. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyrer er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold i sin klage.

Denne afgørelse er sendt til
Advokat Jes Løkkegaard – j.nr. 22012
Fredensborg Kommune (sagsnr. 07/7006)
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite Fredensborg
By- og Landsskabsstyrelsen
Miljøcenter Roskilde
Friluftsrådet v/Gunnar Brüsch, Bastkær 1, 2765 Smørum
DOF Nordsjælland v/Henrik Boeg, Jernbanegade 3, 1. sal, 3480 Fredensborg
Nævnsmedlem Bjørn Helstrup
Nævnsmedlem Niels Olesen

NATURKLAGENÆVNET
FORMANDEN

Frederiksborggade 15, 1360 København K
Tlf.: 3395 5700
Fax: 3395 5769
E-mail: nkn@nkn.dk Web: www.nkn.dk
CVR: 18210932

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
24 OKT. 2008

23 OKT. 2008
NKN-121-00116
jav

Afgørelse
i sagen om opførelse af ridehal i fredet område i Fredensborg Kommune.

Fredningsnævnet for Nordsjælland har den 15. marts 2008 meddelt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til opførelse af en 831,6 m² stor hal og til plantning af slørende frugttræer og buske rundt om hallen på ejendommen matr.nr. 6b m.fl. Endrup By, Asminderød, beliggende Endrupvej 41, 3480 Fredensborg. Afgørelsen er påklaget til Naturklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening i Fredensborg Kommune.

Fredningsbestemmelser

Området er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser. Formålet med fredningen er navnlig at bevare de landskabelige værdier, der knytter sig til området og herunder at bevare udsigten over Esrum Sø. For området tættest ved søen – som udgangspunkt med en afstand på op til 100 m – gælder fredningsbestemmelserne type A, hvorefter området skal forblive henliggende i sin nuværende tilstand. Det er inden for A navnlig forbudt at opføre bygninger og foretage afgravninger samt uden nævnets samtykke fjerne eller foretage beplantning og anlægge stier mv. For type B, der som udgangspunkt omfatter arealerne mellem 100 m og 300 m fra søen, gælder det, at der ikke må bygges på arealet uden nævnets samtykke. Større samlede beplantninger kræver ligeledes nævnets tilladelse. Bygninger til brug for landbrug eller gartneri vil i almindelighed kunne forventes tilladt; andre bygninger vil kun blive tilladt under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan. For både type A og type B gælder det, at eksisterende landbrugsbygninger frit kan ændres, udvides eller ombygges efter landbrugets behov.

Det i fredningsafgørelsen under nr. 83 anførte matr.nr. på 2,5 ha, matr.nr. 7c, henførtes under type B. For nr. 82, matr.nr. 6b, 7f, 15 og 6e, fastsættes grænsen mellem type A og type B således, at arealet inden for 100 m af søbredden fredes efter type A og resten efter type B. På hele nr. 82 kan der plantes frugttræer og læhegn.

Tidligere afgørelser

Overfredningsnævnet, som lagde til grund, at området var omfattet af type B, afslog ved afgørelse af 24. august 1990 at give tilladelse til opførelse af nye landbrugsbygninger med tilhørende beboelsesbygning på den da 11,4 ha store landbrugsejendom, hvoraf ca. 9 ha var omfattet af fredningen. På ejendommen var der godt 100 m fra søen ca. 335 m² stærkt forfaldne driftsbygninger, ca. 115 m² udhuse og et 75 m² stuehus. Ansøgte projekt omfattede en trelænget beboelsesbygning med kontor og garage mv. samt tre driftsbygninger. Beboelsesbygningen i to etager ville få et samlet etageareal på 828 m²; driftsbygningerne omfattede en staldbygning på 268 m², et ridehus på 1.025 m² og et maskinhus på 100 m². De eksisterende bygninger agtedes nedrevet. Overfredningsnævnet udtalte, at "fredningskendelsens tilkendegivelse af, at bygninger til brug for landbrug i almindelighed kan forventes tilladt i en afstand af mere end 100 m fra søen, giver ikke en ansøger krav på at opnå tilladelse til at opføre sådanne bygninger. Tilkendegivelsen må i øvrigt forstås som sigtende til landbrugsbygninger, som var sædvanlige på tidspunktet for fredningens gennemførelse. Den projekterede bebyggelse afviger meget væsentligt herfra." Nævnet fandt, at det ansøgte, selv med slørende beplantning, ville "virke uacceptabelt dominerende det pågældende sted". Nævnet lagde ved sin afgørelse tillige "vægt på de konsekvenser som en tilladelse kan få for administrationen af fredningskendelse for så vidt angår andre ejendomme." Overfredningsnævnet fandt i stedet, "at der på det hidtidige bebyggelsesareal kunne opføres den efter landbrugsloven nødvendige beboelsesbygning med eventuel garage, udhus og lignende på betingelse af, at den samlede bygningsmasse ville få nogenlunde samme omfang som den der fjernes og at Fredningsnævnet kan godkende bebyggelsens præcise beliggenhed, dens udformning og ydre fremtræden."

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amts nordlige fredningskreds fredede ved afgørelse af 25. maj 1992 matr.nr. 13a m.fl. Endrup, Endrup By, der er beliggende op til ansøgers ejendom, men på den anden, østlige, side af Endrupvej og dermed længere væk fra Esrum Sø. Baggrunden for fredningsforslaget var en ansøgning fra den pågældende ejer om at få lov til at bygge en ridehal på 3.500 m². Amtsrådet vurderede, at en sådan bebyggelse måtte skønnes at virke voldsomt dominerende i dette i landskabelig henseende meget følsomme område. Fredningen anføres i § 1 at have til formål at begrænse dispositionsmulighederne i området for at sikre en sammenhæng i den betydelige landskabelige værdi, der knytter sig til området øst for Esrum Sø, og som er sikret

ved flere fredninger. Der må efter § 2 ikke opføres yderligere bebyggelse eller foretages terrænreguleringer, og der må som udgangspunkt ikke foretages tilplantninger.

Ved Fredningsnævnet for Frederiksborg Amts nordlige fredningskreds afgørelse af 13. november 1992 blev der givet tilladelse til opførelse af en stald på 300 m² og en ridebane på 1.800 m².

Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt, der antog, at området var omfattet af type A, afslog ved afgørelse af 22. maj 2002 at meddele tilladelse til opførelse af en lade på 759 m² samt at flytte og udvide ridebanen. Nævnet lagde herved vægt på, at det ansøgte var i uoverensstemmelse med bevarelsen af udsigten over Esrum Sø og med de landskabelige interesser. Det blev lagt til grund, at driftsbygningen på grund af sin størrelse ville fremstå dominerende i forhold til udsigten over søen og det sparsomt bebyggede, fredede landskab, og at etableringen af den nye ridebane ville kræve store jordreguleringer af det kuperede terræn, samt at byggeriet ikke var nødvendigt for driften af den mindre landbrugsejendom på 14,3 ha. I stedet tillod nævnet, at den eksisterende stald blev udvidet med 106 m².

Ved afgørelse af 14. marts 2006 afslog Naturklagenævnet, der antog, at området var omfattet af type A, at meddele landzonetilladelse til opførelse af en ridehal på 1.478 m² til stutteriformål; hallen skulle opføres ca. 20 m fra eksisterende staldbygning. Ejendommen havde ifølge BBR er bebygget areal på 875 m² med et bruttoetageareal på 1.350 m². På ejendommen anførtes at være 6 følhopper, og jordarealet var efter tilkøb på ca. 15,9 ha. Tilridningen foregik ved at transportere hestene til og fra andres ridehuse, hvilket anførtes at være besværligt, tidskrævende og omkostningsfordyrende. I afgørelsen anførtes videre, at "efter Naturklagenævnets praksis betragtes stutteri som erhvervsmæssig landbrugsvirksomhed, såfremt der som udgangspunkt er 5-7 avlshopper. Det forudsætter dog altid en konkret vurdering, hvor der bl.a. lægges vægt på virksomhedens mere eller mindre professionelle/kommercielle karakter i modsætning til mere hobbypræget virksomhed. Hvis der er tale om et erhvervsmæssigt stutteri, vil et ridehus kunne være erhvervsmæssigt nødvendigt til opdræt og tilridning af ungheste. Det afgørende for erhvervsmæssig stutteridrift må efter nævnets opfattelse være, at der kan opføres en ridehal, hvor der kan finde almindelig træning sted. Et sådant behov vil i de allerfleste tilfælde kunne opfyldes ved en hal på max. 800 m² ... Nævnet finder i den konkrete sag at måtte lægge til grund, at der er tale om erhvervsmæssig stutteridrift, men at størrelsen af hallen på 1.478 m² ikke vurderes at være erhvervsmæssig nødvendig ... Placeringen er i et område med særlige beskyttelsesinteresser, herunder meget værdifuldt landskab ifølge regionplanen. Området er endvidere ... omfattet af fredning, der har til formål at bevare landskabelige værdier og naturvidenskabelige interesser, der knytter sig til området samt at bevare udsigten over Esrum Sø.". Afgørelsen blev truffet på denne baggrund og efter en samlet vurdering. I afgørelsen blev tilføjet, at ansøger uden landzonetilla-

delse kunne opføre en mindre ridehal på ejendommen, men at en sådan opførelse forudsatte fredningsnævnets dispensation.

Ansøgningen

Der er ansøgt om at opføre en ridehal på 22 m x 42 m = 924 m². Af tre vedlagte tegninger fremgår tre mulige placeringer af hallen i prioriteret rækkefølge i forholdet til firlænget beboelse, stald og udendørs ridebane. I det højst prioriterede forslag (placering 1) vil hallen komme til at ligge langs med indkørselsalleen ca. 20 m syd for staldbygningen og næsten parallelt med denne bygning. I det andet forslag er hallen drejet 90 grader. Efter det sidste forslag vil hallen komme til at ligge parallelt med og syd for ridebanen, ca. 40 m fra nærmeste bygning. Hallen vil blive 8.4 m høj.

Ejers advokats bemærkninger

I skrivelse af 13. november 2006 har ejers advokat nærmere begrundet, hvorfor opførelsesstederne, der alle er placeret på det oprindelige matr.nr. 7c og over 100 m fra søen, er omfattet af fredningstype B. Måtte fredningsnævnet finde, at overskridelsen på 124 m² i forhold til de af Naturklagenævnet nævnte 800 m² ikke kan tillades, søges der subsidiært om en hal på 800 m² med udvendige mål 20 m x 40 m. Hallen påregnes opført med tilsvarende materialer som de øvrige bygninger på ejendommen. Der henvises til, at der på ejendommen Endrupvej 45 for nylig er givet tilladelse til opførelse af landbrugsbygninger.

Miljøcenter Roskildes udtalelse

Miljøcentret har ved skrivelse af 19. marts 2007 erklæret sig enig i, at arealet ligger inden for type B.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomites udtalelse

Danmarks Naturfredningsforening for Fredensborg har i skrivelse af 19. marts 2007 henvist til Overfredningsnævnets afgørelse fra 1990 og nævnets bemærkning om, at der ikke efter fredningen eksisterer en ret til opførelse af landbrugsbygninger, og at de landbrugsbygninger, der omtales i fredningen, sigter til de landbrugsbygninger, som i 1952 var sædvanlige. Med de eksisterende 893 m² bygningsmasse (udmålt efter beliggenhedsplanen), der allerede er langt større end, hvad Overfredningsnævnet gav tilladelse til, vil det ansøgte indebære en forøgelse til 1.817 m².

Ridehallen vil komme til at dominere det åbne landskab og udsigten på en særdeles uheldig måde og i strid med fredningens formål. Det gælder ikke mindst udsigten fra søen og landsiden, f.eks. fra Endrupvej og Endrup Hegn, og ligeledes ikke mindst fra nord, fra den nye sti, som er ved at blive anlagt på østsiden af Esrum Sø. En tilladelse vil have en uheldig præcedensskabende virkning. Sagen vedrørende Endrupvej 45 vedrørte 2 mindre bygninger, der på grund af terrænforholdene vil være langt mindre dominerende i landskabet end den ansøgte ridehal. Prisen for at drive stutteridrift i det naturskønne, fredede område må være, at ejerne som hidtil benytter en ridehal uden for ejendommen.

Fredensborg Kommunes udtalelse

Ved skrivelse af 15. juni 2007 har Fredensborg Kommune anbefalet, at der meddeles afslag på ansøgningen med henvisning til Overfredningsnævnets afgørelse fra 1990. Hvis fredningsnævnet er til sinds at dispensere, ønsker kommunen at få lejlighed til at udtale sig om størrelse, beliggenhed, udformning og ydre fremtræden. Da en hal på 22 m x 42 m ikke kan betegnes som en type landbrugsbygning, der var almindelig i 1952, må ansøgningen bedømmes på grundlag af fredningens formulering om, at andre bygninger kun under særlige omstændigheder kan forventes tilladt.

Fredningsnævnets besigtigelse

Fredningsnævnet har den 24. oktober 2007 holdt møde på ejendommen. I forbindelse hermed blev de tre ansøgte placeringer og alternative placeringsmuligheder besigtiget, herunder en placering ved den nuværende ridebane, der i så fald må flyttes, og langs skovkanten på matr.nr. 6e mod øst. Nævnet gik langs Endrupvej for at forestille sig konsekvenserne af de forskellige muligheder. Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité fandt, at byggeriet under alle omstændigheder ville blive synligt fra vejen og fra den kommende sti rundt om Esrum Sø. Både lokalkomiteen og kommunen fandt det problematisk, at opførelse af hallen vil indebære mere lys i området. Ansøgers advokat påpegede, at det ikke er muligt at se søen og den kommende hal samtidig, og at hallen på grund af terrænforholdene ikke bliver særligt synlig fra vejen – især ikke, hvis der beplantes foran hallen. Ansøger anførte, at det af hensyn til kvaliteten af træningen er meget vigtigt, at ridebanen i hallen får indvendige mål på mindst 40 m x 20 m; bliver målene kun 18 m x 38 m vil træningen ikke foregå under helt realistiske omstændigheder i forhold til konkurrencer.

Fredningsnævnet meddelte herefter ansøgers advokat, at nævnet var betænkelig ved den foreliggende ansøgning om en hal på 924 m². Hvis der kan opføres en ridehal, bør der lægges afgørende vægt på, at hallen syner mindst muligt, at hallen i givet fald graves ned og opføres i niveau med

laden og gerne tæt på denne, at hallen opføres med samme materialer som laden og får samme udseende som denne og de øvrige bygninger, at slørende beplantning må overvejes, at placering 1 må foretrækkes i forhold til de i øvrigt omtalte placeringsmuligheder, at hallen ikke bliver større end 800 m², og at der bør arbejdes med de under mødet fremdragne problemer med lys.

Ansøgers reviderede projekt

På den baggrund har ansøger fremsendt et revideret projekt, hvor ridehallen vil blive gravet ned i terrænet og opført i forlængelse af og syd for hestestalden, så afstanden mellem bygningerne bliver 7 m. Hallens størrelse bliver 22 m x 37,8 m, i alt 831,6 m²; hvis overskridelsen på 31,6 m² ikke kan accepteres, vil det østlige spær kunne flyttes, så hallen bliver præcis 800 m². Det bemærkes, at Naturklagenævnet i NKO nr. 387 taler om en halstørrelse på *ca.* 800 m². Ud fra en overordnet landskabelig betragtning synes det ikke at gøre nogen forskel, om hal og stald bygges sammen, hvilket vil muliggøre en indendørs bane på 20 m x 40 m. Dette forslag, der således vil muliggøre en lidt større hal, nødvendiggør kompromiser mht. forholdene i nærområdet og vil indebære, at tilkørslen til stalden vil blive ændret og indebære behov for anlæg af fast kørevej syd for stalden.

Den relative kote bliver 10,00 =overkant sokkel svarende til hestestaldens kote. Hallen vil blive opført i samme materialer som hestestalden: betonydervægge, gavltrekanter med klinkbelægning samt sort eternittag. Der etableres kip ovenlys, som automatisk afskærmes, når lyset tændes i ridehallen; etableres der yderligere vinduer, vil disse også blive forsynet med automatisk afblænding. Hældningen på taget nedsættes fra 20 til 15 grader for at holde ridehallens kip på 17,20 under kip på eksisterende beboelse på 18,00. Det er et stort ønske, at hallen opfylder de internationale krav til en bredde på netto 20 m, dvs. 22 m udvendigt, så der er ca. 1 m til barrierer i hver side. Ved det alternative forslag ændres gavlen mod Endrupvej mod syd ikke, men sammenbygningen indebærer, at den udvendige banelængde kan udvides til 44,80 m. For at få hallen til at virke mindre, vil der blive plantet frugttræer og buske som vist på den vedlagte beliggenhedsplan.

Lokalkomiteens bemærkninger til det reviderede projekt

Lokalkomiteen har anført, at den nu foreslåede slørende beplantning er i strid med fredningens formål. Selv om ridehallens højde over terræn i det nye projekt er reduceret ved, at hallen delvis graves ned i jorden, kan lokalkomiteen fortsat ikke acceptere opførelsen af en hal på 800 m². Netop denne del af Esrum Sø-fredningen er et af de relativt få steder på Fredensborg-egnen, hvor oplevelsen af det åbne land ikke forstyrres af en ridehal. Det ansøgte harmonerer dårligt med fredningen af naboarealerne, jf. afgørelsen herom af 25. maj 1992. Herefter, og da fredningsfredningen

nævnet henset til Overfredningsnævnets afgørelse af 24. august 1990 næppe har kompetence til at tillade det ansøgte, henstiller lokalkomiteen, at der ikke meddeles dispensation.

Fredensborg Kommunes udtalelse vedrørende det reviderede projekt

Kommunen har anbefalet, at der meddeles afslag på ansøgningen under henvisning til Overfredningsnævnets afgørelse fra 1990. Hvis nævnet ønsker at dispensere, vurderes det reviderede projekt at rumme den mindste landskabelige påvirkning. Det bemærkes dog, at omfanget af den delvise nedgravning af hallen er meget vanskelig at vurdere, da materialet reelt ikke indeholder visualiseringer og kun kommer med sparsomme terrænoplysninger, som kun er vanskeligt sammenlignelige med kommunens egne terrænoplysninger. Af de alternative udformninger, som præsenteres i det seneste projekt, vurderes den fritliggende hal at give den mindste landskabelige påvirkning. Hallens nøjagtige udvendige længde og bredde vurderes ikke at være afgørende for den landskabelige påvirkning, så længe de oprindeligt ansøgte 22 m² x 42 m² ikke overskrides.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet har efter det anførte i Naturklagenævnets afgørelse af 14. marts 2006 lagt til grund, at opførelse af en ridehal på ca. 800 m² på ejendommen er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift.

Formålet med fredningen er navnlig at bevare de landskabelige værdier, der knytter sig til området, og herunder at bevare udsigten over Esrum Sø. "Bygninger til brug for landbrug" vil efter fredningsbestemmelserne "i almindelighed kunne forventes tilladt", men kræver godkendelse af blandt andet størrelse og beliggenhed. Bestemmelsen må forstås således, at normalt landbrugsbyggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af ejendommen, som hovedregel skal tillades. Ved vurderingen af hvilke erhvervsmæssigt nødvendige landbrugsbygninger, der undtagelsesvis ikke kan tillades, må der blandt andet henses til de hensyn, som fredningen varetager, og herunder navnlig, om byggeriet i særlig grad er til gene for landskabsoplevelsen.

Fredningsnævnet har efter besigtigelsen fundet, at der med det reviderede projekt om en fra stalden adskilt, delvis nedgravet hal med anførte placering 1 er taget sådanne hensyn til udsigtsforholdene over det flotte landskab, at hallen ikke vil være så generende for landskabsoplevelsen. Nævnet har på den baggrund fundet at kunne tillade det erhvervsmæssigt nødvendige landbrugsbyggeri.

Da hallen dog vil være synlig og til en vis gene for udsigten, har fredningsnævnet derimod ikke i denne sag fundet grundlag for at tillade en hal, der er væsentligt større end 800 m², og nævnet

har derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddelt afslag på opførelse af en hal på 924 m². Der er herved tillige henset til præcedensvirkningen ved fremtidige ansøgninger. Det vurderes derimod ikke at få betydning for landskabsoplevelsen, om hallen bliver på 800 m² eller 831,6 m².

Fredningsnævnet har derfor meddelt tilladelse til opførelse af en hal på 831,6 m² med placering, kote, taghældning, materialer, udformning, farver, afskærmning og afblænding som anført i det reviderede projekt med bilag. Samtidig har nævnet meddelt dispensation til plantning af slørende frugttræer og buske rundt om hallen. Beplantningen er et vilkår for tilladelsen til opførelsen af hallen.

Klagen

Med henvisning til fredningens bestemmelse om, at bygninger til brug for landbrug i almindelighed vil kunne forventes tilladt, har lokalkomiteen anført, at der i Nordsjælland siden fredningens gennemførelse er sket en voldsom ændring i landbrugets anvendelse af det åbne land både i henseende til driftsform (omlægning til stutteridrift) og bebyggelse (opførelse af ridehaller og forøgelse af bygningsmassen på de enkelte ejendomme). For så vidt angår det fredede område har klager navnlig gjort gældende, at såvel Overfredningsnævnet som (indtil nu) fredningsnævnet har været opmærksom på denne udvikling og forsøgt at imødegå den. Til støtte herfor har klager henvist til Overfredningsnævnets kendelse af 24. august 1990. Endvidere har klager henvist til fredningsnævnets kendelser af 25. maj 1992 vedrørende den nærliggende matrikel nr. 13a Endrup og af 13. november 1992.

Klager har konkluderende anført, at den ejendom, hvor den nu ansøgte ridehal ønskes opført, ligger et af de få steder, hvor der endnu – blandt andet set fra Endrupvej og Endrup Hegn – er en storslået udsigt over Esrum Sø, og hvor landskabsoplevelsen ikke forstyrres af en eller flere ridehaller. Selv om en ridehal delvis graves ned og omgives af slørende beplantning, vil den med sin størrelse og placering have en ødelæggende virkning på oplevelsen af det naturskønne landskab og således stride mod fredningens formål.

Desuden finder klager, at fredningsnævnets afgørelse strider mod de tidligere kendelser om netop denne del af Esrum Sø-fredningen. Disse kendelser har haft til formål at sikre sammenhæng i områdets betydelige landskabelige værdi og forhindre opførelse af bygninger, som ikke var sædvanlige på tidspunktet for fredningens gennemførelse. Med tidligere tilladelser til opførelse af en stald på 300 m² og til udvidelsen af samme med 106 m², så den samlede bygningsmasse nu er på 893 m², samt til ridebanen på 1.800 m² er der allerede taget vidtgående hensyn til landbrugsdrif-

ten. Hvis ejerne vil drive stutteri i et naturskønt, fredet område, må de være indstillet på at benytte en ridehal andetsteds, således som det hidtil har været praktiseret.

I øvrigt

Ridehallen er ansøgt placeret ca. 180 m fra Esrum Sø.

Naturklagenævnet har den 2. juni 2008 uformelt besigtiget området.

Afgørelse

Naturklagenævnets formand har på nævnets vegne, jf. naturbeskyttelseslovens § 81, stk. 3, truffet følgende afgørelse:

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra fredningen, hvis det ikke er i strid med fredningens formål.

Hallen er ansøgt placeret ca. 180 m fra Esrum Sø i områdetype B, hvor bygninger til brug for landbruget i almindelighed kan forventes tilladt. Det er Naturklagenævnets opfattelse, at fredningsbestemmelserne må ses i lyset af den udvikling, der er sket i landbruget siden da.

Efter besigtigelse finder Naturklagenævnet ikke grundlag for at tilsidesætte fredningsnævnets vurdering af, at en delvis nedgravet hal på 831,6 m² med anførte placering 1 bør tillades, og at der bør dispenseres til plantning af slørende beplantning rundt om hallen.

Naturklagenævnet stadfæster derfor fredningsnævnets afgørelse af 15. marts 2008.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen af denne afgørelse, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Bent Jacobsen
viceformand

Jan Vater
fuldmægtig

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. lovens § 88, stk. 1.

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 00
Fax. 47 33 87 80
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 15. november 2010 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FS 9/2010 Etablering af handicapvenlig sti indenfor fredningen af Esrum Søs omgivelser, Gribskov Kommune

Gribskov Kommune har til Fredningsnævnet for Nordsjælland videresendt en ansøgning, der efterfølgende er blevet ændret og begrænset, fra Skov- og Naturstyrelsen Nordsjælland, som planlægger etablering af en handikapvenlig sti omkring Esrum Møllegård, der er beliggende i Gribskov Kommune. Ansøgningen er bilagt foto- og kortbilag til belysning af det ansøgte.

Skov- og Naturstyrelsen Nordsjællands oprindelige ansøgning er sålydende:

"Anmeldelse/ansøgning om tilladelse til etablering af 2 gennembrud i stendige ved Esrum Kloster samt etablering af en ca. 1,5 km lang og 1,5 m bred sti med tilhørende stenrende.

Skov- og Naturstyrelsen, Nordsjælland anmelder/ansøger hermed om tilladelse til at lave 2 gennembrud, af ca. 2,5 meters bredde i et stendige. Yderligere anmelder/ansøges der om tilladelse til at etablere en 1,5 km lang og 1,5 m. bred sti med en tilhørende stenrende, så svagtseende og blinde har mulighed for at føle sig frem. Stenrenden vil ca. være 40 cm bred og 30 cm dyb. Renden fyldes op med skarpe singels. Tiltagene er nødvendige for etableringen af en handikapvenlig sti omkring Esrum Møllegård.

Stien kan på halvdelen af ruten etableres på allerede eksisterende veje/stier, og derfor skal selve stietableringen, og dermed terrænreguleringen kun finde sted på ca. halvdelen af ruten, matrikel 4b. …… For at stabilisere den nyanlagte sti, og for at forhindre erosion af jord vil terrænreguleringen kunne komme til at omfatte ca. 3 - 6 meter i bredden langs den nyanlagte sti. Stenrenden skal som skrevet etableres hele vejen rundt langs stien. Dog skal stenrenden ikke etableres i pigstenene ved Møllegården, her ansøges i stedet om tilladelse til at lægge en rullestolsvenlig flisebelægning (i alt ca. 60 m). Disse fliser vil have samme udseende og udformning, som dem der allerede er lagt ved Klosteret. Stenrenden etableres ydermere således, at den forbinder handicapstien med parkeringspladsen….

Anmeldelsen/ansøgningen omfatter de fra kommunen og fredningsnævnets nødvendige tilladelser for at gennembryde diget, etableringen af stien med tilhørende stenrende samt etablering af en rullestolsvenlig flisebelægning i de nuværende pigsten. Herunder tilladelser efter Fredningsbestemmelsen på området, Museumsloven, Planlovens landzonebestemmelser samt anden relevant gældende lovgivning.

….. Ved ….. er der en uofficiel sti, der går over digerne, og derfor er digerne i forvejen beskadiget…..

Esrum Kloster og Møllegård står til at blive et af Nationalparkens centrale besøgscentre og vil dermed tiltrække mange besøgende. Det vil derfor være af stor betydning for besøgende med handi-

caps, at der vil være oplevelsesmuligheder i forbindelse med besøgscenteret. Ruten vil desuden kunne bruges af familier med barnevogn, som i dag har svært ved at færdes i terrænet omkring Klosteret og Møllegård."

Af den efterfølgende og ændrede ansøgning fremgår:

" Ændringer I forhold til tidligere ansøgning om sti-forløb og sti-konstruktion (juni 2010)

Ændringer i projektet i forhold til terrænregulering og afgravning før pålæggelse af materiale.

Terrænreguleringen på strækningen på marken ….. ændres, således, at der kun skrabes omkring 1/2 meter jord af i dybden på de to højdepunkter på stien ved hvilepladserne ….. Materialet lægges i lavningerne. For at afbøde stiens stigninger lægges der ekstra grus på i lavningerne primært før (nord for) 1. hvileplads efter P-pladsen og før (øst for) 2. hvileplads. Entreprenørens skøn er, at det vil dreje sig om ca. 40 m på hver af de to bakketoppe.

På strækningen gennem skoven og i hasselalléen lægges materiale oven på det nuværende profil. Ved diget fjernes kun få sten ved gennembruddet (nær åen) og diget afsluttes i begge sider ind mod stien, men primært lægges der materiale på. Ved hasselalléens anden ende op mod vejen (dæmningen) lægges materiale på, således at der ikke behøver at blive fjernet nogen sten. Dette vil også afbøde den ellers for bratte stigning. Stien i selve hasselalléen skrabes ikke, men der pålægges 10 -15 cm grus, som skrånes til siderne. Vejstrækningen fra hasselalléen til Esrum Møllegård vil få på lagt ca. 5 cm grus.

Stenrenden, som skulle guide blinde brugere rundt på stien droppes. Det betyder, at der ikke skal graves i dybden ud over på de 2 bakker på markstien. Der vil derfor efter vores mening kun være behov for at museet følger sti anlæggelsen på de 2 toppe på marken."

Gribskov Kommune har i den anledning den 25. august 2010 afgivet en udtalelse, hvoraf blandt andet fremgår:

"….. en handicapsti, som kommer til at forløbe på følgende matrikler, alle Esrumkloster ejerlav: over sti på 39 a, på en udlagt vej på 38 a, langs matrikelskellet p 4 b ud mod Frederiksværksvej, langs vejadgangen til Møllegården på 4 m og 4 a og slutteligt på 4 a ind på gårdspladsen til Møllegården.

…..

Revideret projekt
På baggrund af museets, kommunens og SNS' fælles besigtigelse har SNS fremsendt revideret projekt, hvor der sker mere skånsomme terrænændringer i det arkæologisk og landskabeligt sårbare område. Bl.a. vil der ikke blive anlagt stenrende langs stien ….

Anbefaling
Gribskov Kommune kan anbefale, at der gives dispensation fra fredningsbestemmelserne til det reviderede projekt, med det vilkår at:
• Forud for anlægsarbejdets påbegyndelse, skal ansøger tage kontakt til Gilleleje Museum for at koordinere arbejdet med museet.

Fredning

Matrikel 4 m og 4a Esrumkloster er begge omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af d. 11.03.52 om fredning af Esrum sø's omgivelser i Gribskov Kommune. Fredningens formåI er at bevare den landskabelige karakter af søens omgivelser.

Fredningen er arealmæssigt meget omfattende og omfatter dels området omkring klosteret og Møllegården, men også store dele af arealerne omkring Esrum Sø. Nogle mere generelle bestemmelser, der også gælder de nære omgivelser til søen er:
"Det er navnlig forbudt
• at foretage afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon eller henkaste affald derpå
• uden nævnets samtykke at anlægge stier, broer, trapper eller andre faste indretninger …."

Mere specifikke bestemmelser for området på og omkring klosteret er:
• Det er forbudt at fjerne ruinrester uden Nationalmuseets samtykke.
• Det nævnte museum skal have ret til at afdække ruiner mod fuld erstatning og restituering af den tidligere tilstand.
• Yderligere bebyggelse uden museets samtykke er forbudt m.h.t.: matr. nr. 3a, 33b, 32a og 32c
• M.h.t. disse 4 ejendomme gælder yderligere, at Nationalmuseet skal have underretning om fund af murværker, fundamenter og begravelser, der fremkommer ved gravninger på de pågæIdende ejendomme.
• Ethvert påtænkt byggeforetagende skal med 6 ugers varsel anmeldes for Nationalmuseet
• Den nævnte anmeldelsespligt skal også gælde m.h.t. fund af murrester, fundamenter og begravelser, der fremkommer ved gravning på de pågældende ejendomme.

Vurdering i forhold til fredningsbestemmelserne
Det vurderes, at etableringen af stien ikke vil være i strid med fredningernes formåI. Anlæggelsen af stien vurderes at være omfattet af fredningsbestemmelserne.

Det er kommunens vurdering at anlæggelsen af stien vil have væsentlig betydning for den tiltænkte målgruppe og deres mulighed for at opleve et sted med stor kulturhistorisk interesse. Dermed har projektet en væsentlig interesse for almenheden. Samtidig vurderes det, at de ændringer, SNS er fremkommet med som opfølgning på besigtigelsen betyder, at den bekymring dels museet og dels kommunen formulerede på stedet er blevet håndteret på rigtig fornuftig vis. Kommunen har herefter ingen betænkeligheder ved også at give landzonetilladelse, dispensation fra § 18 i naturbeskyttelsesloven samt dispensation fra § 29 a i museumsloven.

Der ansøges om anlæggelsen af en kørestolsvenlig flisebelægning (i alt ca.60 m), som vil have samme udseende og udformning, som dem der er lagt ved Esrum Kloster. Dette vurderes at kunne tillades, eftersom det er blevet tilladt på klosteret. Flisebelægningen vil have samme udtryk som den på klosteret og dermed indgå naturligt i det samlede kompleks.

Øvrige beskyttelseshensyn
Gennemførelsen af projektet vil kræve en landzonetilladelse, da det er tale om ændret anvendelse af arealer i landzone. Der kræves desuden dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen, da klosteret i sig selv er et fredet fortidsminde, der kaster beskyttelseslinje, og da flere andre synlige fortidsminder indenfor arealet også kaster beskyttelseslinje. Der ansøges ligeledes om tilladelse til at foretage 2 digegennembrud, og der skal derfor også dispenseres fra museumslovens § 29 a. Kommunen administrerer disse bestemmelser.

Sagens forløb
På baggrund af den oprindelige ansøgning foretog repræsentanter fra SNS, Gilleleje museum og

kommunen en fælles besigtigelse. Områdets sårbare karakter gør, at ethvert anlægsarbejde skal vurderes kritisk. I forbindelse med besigtigelsen gennemgik vi hele strækningen, hvor stien skal forløbe. Vi snakkede om hvilke elementer af stien, der kunne give anledning til, at projektet ville løbe ind i problemer. Bl.a blev stiføringen i den nordligste del af stien meget diskuteret, da man her ligger meget tæt på klosteret, og der dermed er overvejende sandsynlighed for at støde på skjulte fortidsminder enten i form af anlæg eller i form af løsfund. Der blev fra museets side lagt stor vægt på at den del af stiføringen bliver udarbejdet uden forstyrrelse af mineraljorden, og at der maksimalt foretages en mindre bortskrabning af det organiske materiale oven på mineraljorden, hvorefter materiale til stien kan lægges ovenpå.

Fra kommunens side blev der udtrykt en vis bekymring for omfanget af terrænreguleringer, der skulle udføres i forbindelse med stiens forløb langs med indkørslen til Møllegården og langs med Helsingørvejen, da der her er to højderygge, der forudsattes bortgravet og affladiget i et ganske betydeligt omfang. På dette areal er der ligeledes stor sandsynlighed for at støde på skjulte fortidsminder i forbindelse med anlægsarbejdet.

….."

Danmarks Naturfredningsforening i Gribskov Kommune har i relation til den oprindelige ansøgning i skrivelse af 26. februar 2010 meddelt, at det ansøgte ikke giver foreningen anledning til bemærkninger.

Miljøcenter Roskilde har i relation til den oprindelige ansøgning i skrivelse af 2. marts 2010 oplyst, at alene ejendommen matr.nr. 4a Esrum Kloster er omfattet af fredningen, og at det ansøgte ikke giver centeret anledning til bemærkninger.

Danmarks Naturfredningsforening i Gribskov Kommune og Miljøcenter Roskilde har ikke fremkommet med supplerende bemærkninger i relation til den efterfølgende, ændrede og begrænsede ansøgning fra Skov- og Naturstyrelsen Nordsjælland.

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet finder at kunne lægge til grund, at ansøgningen om dispensation fra fredningsbestemmelserne ikke vil stride mod fredningens formål og vil være af underordnet betydning i forhold til dette. Fredningsnævnet finder endvidere, at det ansøgte ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-4. Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til det ansøgte. Fredningsnævnet forudsætter herved, at det ansøgte udføres i overensstemmelse med de i forbindelse med ansøgningen meddelte oplysninger og i øvrigt som angivet i de med ansøgningen indsendte fotos og kortbilag og efter de oplysninger, som fremgår af udtalelsen af 25. august 2010 fra Gribskov Kommune. Nævnet skal henstille, at det af Gribskov Kommune foreslåede vilkår efterleves.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 1173 af 11. november 2006 om forretningsorden for fredningsnævn.

Tilladelsen må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, jf. stk.1.

Tilladelsen bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Tilladelsen omfatter ikke tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder.

Toftager
nævnsformand

Vejledning om klage
Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger og lignende, som har væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. Klage skal stiles til Naturklagenævnet og sendes til Fredningsnævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Når Naturklagenævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet, vil Naturklagenævnet tilsende klageren en opkrævning. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyrer er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold i sin klage.

Denne afgørelse er sendt til:
Pr. brev til:
Skov- og Naturstyrelsen Nordsjælland, Gillelejevej 2B, 3230 Græsted (SNS 4524-00361)

Pr. e-mail til:
Gribskov Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening i Gribskov
By- og Landskabsstyrelsen
Miljøcenter Roskilde
Friluftsrådet
Friluftsrådet v/Poul Erik Pedersen
DOF
DOF Nordsjælland

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 00
Fax. 47 33 87 80
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 3. april 2011 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FS 79/2008: Grusvej og udlæg af overskudsjord på matr.nr. 8 b Endrup, Asminderød, Endrupvej 45, 3480 Fredensborg, Fredensborg Kommune

Sagens baggrund

Fredningsnævnet foretog den 14. maj 2008 besigtigelse på ejendommen matr.nr. 8 b Endrup By, Asminderød, beliggende Endrupvej 45, 3480 Fredensborg, i anledning af en ansøgning fra ejeren om opførelse af et udhæng på den ene side af en af de to nyligt opførte driftsbygninger i hele bygningens længde.

I forbindelse med denne besigtigelse blev det konstateret, at der på et areal beliggende mellem ejendommens bygninger og Esrom Sø var udlagt overskudsjord fra byggeriet af driftsbygninger, og at der var anlagt en grusvej syd for ejendommes bygninger med forbindelse til den ene af de to nyligt opførte driftsbygninger. Sagen blev for så vidt angår disse forhold udsat på stillingtagen til, om der kunne gives dispensation til de foretagne ændringer i terrænet.

Fredningsbestemmelser

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrom Søs omgivelser. Fredningen har til formå at bevare de landskabelige og naturvidenskabelige interesser, der er knyttet til området, og at bevare udsigten over Esrom Sø. For ejendommen gælder de fredningsbestemmelser, der er betegnet Type B. Heraf fremgår blandt andet:

"…
Afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon må ikke finde sted, …"

Udtalelse fra Fredensborg Kommune

Fredensborg Kommune har den 16. september 2008 afgivet en udtalelse, hvoraf fremgår, at kommunen har besigtiget ejendommen den 1. juli 2008 og den 22. august 2008. Det er ved disse besigtigelser konstateret, at den udlagte jord er fjernet, og at arealet, som jorden var udlagt på, er ført tilbage til oprindeligt terræn. I udtalelsen af 16. september 2008 hedder det endvidere:

"…
Endvidere er der udgravet en vej til arbejdskørsel til den nye staldbygning, der er opført syd for beboelsesejendommen. Vejen er gravet ned i kote 15,5 ligesom den nye staldbygning ligger i kote ca. 15,5.
Vejen er anlagt over fredet areal og vil således kræve en dispensation fra fredningen.
Det er Fredensborg Kommunes opfattelse, at det er nødvendigt med en vej i forbindelse med brug af den nye staldbygning og placeringen af bygningen nødvendiggør, at vejen er gravet ned i samme terræn.

Vejen er anlagt, så den følger beplantningen omkring haven og sammen med den eksisterende vej danner symmetri omkring haven og ejendommen som helhed.
Den nye vej er ikke umiddelbart synlig fra Endrupvej, da den ligger nede i terrænet. …"

Fredensborg Kommune har på den baggrund fundet, at der kan gives dispensation til grusvejen på nogle nærmere angivne betingelser.

Udtalelse fra Miljøcenter Roskilde

Miljøcenter Roskilde har i et brev af 8. oktober 2008 oplyst, at man kan henholde sig til kommunens udtalelse. Det er tilføjet, at grusvejen ikke berører Natura 2000-området på ejendommen.

Udtalelse fra Danmarks Naturfredningsforening

Danmarks Naturfredningsforening, Fredensborg Afdeling, har den 17. oktober 2008 udtalt sig imod, at der gives dispensation til vejanlægget. Det er anført, at det er uacceptabelt, at der i et fredet område er sket så omfattende afgravning og anlæg af vej uden forudgående tilladelse. Der burde allerede ved projekteringen af staldbygningen have været tænkt på behovet for vejadgang. Herved kunne man måske have undgået de omfattende jordarbejder. Der er tale om en landskabsfredning, og det kan derfor ikke tillægges betydning, om grusvejen kan ses fra Endrupvej. Det burde også indgå i vurderingen om grusvejen kan ses fra Esrum Sø.

Naturfredningsforeningen har tilføjet, at en eventuel tilladelse alene bør gives på de af kommunen foreslåede betingelser.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Efter det, der er oplyst i Fredensborg Kommunes udtalelse, består der med hensyn til udlæg af overskudsjord ikke længere et forhold, som Fredningsnævnet skal tage stilling til.

Af de grunde, som er anført i udtalelsen fra Fredensborg Kommune, og under hensyntagen til de specielle forhold på ejendommen finder Fredningsnævnet for så vidt angår grusvejen at kunne meddele dispensation fra fredningen, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1. For tilladelsen gælder følgende betingelser:

At der skal være tale om en grusvej,

at vejen maximalt har samme bredde som den eksisterende grusvej på ejendommen, dvs. ca. 3,5 m,

at der ikke etableres fast kantafgrænsning af vejen,

at grusvejen går helt op til staldbygningen, og

at der ikke etableres fast belægning øst, vest og syd for bygningen.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 1173 af 11. november 2006 om forretningsorden for fredningsnævn.

Vejledning om klage
Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger og lignende, som har væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. Klage skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet og sendes til Fredningsnævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Når Natur- og Miljøklagenævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet, vil Natur- og Miljøklagenævnet tilsende klageren en opkrævning. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyr er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold i sin klage.

Denne afgørelse er sendt til:
Pr. brev til:
Karen Lyngsø, Endrupvej 45, 3480 Fredensborg

Pr. e-mail til:
Fredensborg Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening i Fredensborg
Naturstyrelsen
Naturstyrelsen Roskilde
Friluftsrådet
Friluftsrådet v/Poul Erik Pedersen
DOF
DOF Nordsjælland

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 00
Fax. 47 33 87 80
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 30. april 2011 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FS 001/2011 og FS 004/2011 – Ansøgning om tilladelse til udskiftning af tag på ejendommen matr. nr. 2b Jonstrup By, Tikøb, beliggende Esrum Søvej 5 B, Tikøb, samt ansøgning om tilladelse til nedrivning af eksisterende bebyggelse og opførelse af ny på ejendommen matr. nr. 2b m.fl. Jonstrup By, Tikøb, beliggende Esrum Søvej 5 A, Tikøb, Helsingør Kommune.

Ansøgninger:

Fredningsnævnet for Nordsjælland har den 3. januar 2011 modtaget en ansøgning om, at det tillades, at der foretages tagudskiftning af et eksisterende gråt bølgeeternittag, der er nedslidt, til et rødt tegltag på stuehuset til ejendommen beliggende Esrum Søvej 5 B, Tikøb. I forbindelse med ansøgningen er vedlagt tegningsmateriale samt foto af de eksisterende forhold.

Fredningsnævnet har endvidere den 19. januar 2011 modtaget ansøgning om nedrivning af 3 eksisterende driftsbygninger og opførelse af 3 tilsvarende nye driftsbygninger på ejendommen beliggende Esrum Søvej 5 A, Tikøb. Ansøgningen omfatter en staldbygning på 300 m2, et maskinhus på 175 m2 og en løsdriftsstald på 89 m2. Der er i forbindelse med denne ansøgning bilagt tegnings- og kortmateriale for det ansøgte byggeri.

Fredningsbestemmelser:

Den for sagen relevante fredningsafgørelse er fastsat ved Fredningsnævnet for Frederiksborg Amts kendelse af 16. juli 1949 og Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser. Fredningen har navnlig til formål at bevare de landskabelige og naturvidenskabelige interesser, der er tilknyttet området, samt at bevare udsigten til Esrum Sø. Af de for sagen relevante fredningsbestemmelser fremgår blandt andet, at der ikke uden nævnets samtykke må finde bebyggelse sted. Bygninger til brug for landbrug eller gartneri vil i almindelighed kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan.

Udtalelser:

Helsingør Kommune har i skrivelse af 2. februar 2011 blandt andet angivet, at der i forbindelse med den ansøgte nedrivning og genopførelse er tale om genopførelse af bebyggelse med samme udformning og placering som tidligere driftsbygninger, og at der ikke sker udvidelse i forhold til eksisterende bebyggelse, men udelukkende er tale om nyopførelse samt at det ikke er rentabelt at foretage renovering af de oprindelige bygninger. Det fremgår endvidere, at kommunen har været i dialog med ansøger, og at det mellem ansøger og kommunen er aftalt, at der anvendes rødt tegl på alle bygningerne for at sikre ensartethed og indpasning i omgivelserne.

Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør afdeling, har i skrivelse af 21. februar 2011 blandt andet anført, at foreningen finder, at de nye bygningers størrelse af hensyn til udsigtsforholdene

ikke bør forøges i forhold til de hidtidige. Foreningen har endvidere anført, at alt tagmateriale af hensyn til synligheden bør være mørk skifer.

Naturstyrelsen, Roskilde, har i skrivelse af 14. februar 2011 meddelt, at de ikke har bemærkninger til det ansøgte.

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet finder at kunne lægge til grund, at ansøgningerne om dispensation fra fredningsbestemmelserne ikke vil stride mod fredningens formål og vil være af underordnet betydning i forhold til dette. Fredningsnævnet finder endvidere, at det ansøgte ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-4. Fredningsnævnet meddeler herefter tilladelse til det ansøgte. Fredningsnævnet forudsætter herved, at det ansøgte udføres og foretages i overensstemmelse med de i forbindelse med ansøgningerne meddelte oplysninger og det indsendte tegnings- og kortmateriale.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 1173 af 11. november 2006 om forretningsorden for fredningsnævn.

Tilladelsen må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, jf. stk.1.

Tilladelsen bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Tilladelsen omfatter ikke eventuelle tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder.

Toftager
nævnsformand

Vejledning om klage

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger og lignende, som har væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. Klage skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet og sendes til Fredningsnævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Når Natur- og Miljøklagenævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet, vil Natur- og Miljøklagenævnet tilsende klageren en opkrævning. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyr er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold i sin klage.

Denne afgørelse er sendt til:
Pr. brev til:
Kurt Flemming Holmsted, Endrupvej 41, 3480 Fredensborg

Pr. e-mail til:
Tegnestuen i Ramløse, tegnestuen.ramloese@get2net.dk
Bundgaard Byg A/S, jr@bundgaardbyg.dk
Helsingør Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening i Helsingør
Naturstyrelsen
Naturstyrelsen Roskilde
Friluftsrådet
Friluftsrådet v/Poul Erik Pedersen
DOF
DOF Nordsjælland

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 00
Fax. 47 33 87 80
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 21. november 2011 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FS 046/2011 - Ansøgning om bibeholdelse af fældning af træer samt tilladelse til fældning af yderligere et træ på ejendommen matr. nr. 3a Plejelt By, Tikøb, beliggende Søbrinken 2, 3230 Græsted, Helsingør Kommune.

Fredningsbestemmelser:

Den 16. juli 1949 afsagde det daværende fredningsnævn for Frederiksborg Amt kendelse vedrørende fredning af Esrum Sø´s omgivelser. Overfredningsnævnet stadfæstede med ændringer fredningen den 11. marts 1952. Ovennævnte ejendom og søbredden ved ejendommen er omfattet af fredningen. Formålet med fredningen er at bevare de landskabelige og naturvidenskabelige interesser, der er knyttet til området, samt at bevare udsigten over Esrum Sø. Af de for det relevante område gældende fredningsbestemmelser fremgår blandt andet, at det er forbudt uden fredningsnævnets samtykke at fjerne eller udtynde beplantning af træer, buske og levende hegn. Især må det iagttages, at den ejendommelige beplantning på søens skrænter - navnlig langs nord- og østsiden - bevares i deres nuværende naturtilstand. Det fremgår endvidere vedrørende beplantningen, at det uden nævnets samtykke er forbudt at foretage beplantning af arealet udover vedligeholdelse af den eksisterende.

Ansøgning og Helsingør Kommunes indstilling:

Helsingør Kommune og Naturstyrelsen Nordsjælland foretog den 28. april 2011 tilsyn på det fredede område. Det blev i forbindelse hermed konstateret, at der på søbredden ud for ovennævnte ejendom var foretaget fældning af 5 træer. Fældningen fandt sted i 2010/vinteren 2011. Det er under sagen oplyst, at der mellem ejeren af ovennævnte ejendom og Naturstyrelsen Nordsjælland er uenighed om ejerforholdet til det sted på søbredden, hvor fældningen fandt sted, idet de pågældende hver især mener sig om ejer. Det er ubestridt, at fældningen er foretaget af ejeren af ejendommen Søbrinken 2, og at fældningen er foretaget uden tilladelse eller accept fra Naturstyrelsen Nordsjælland. I anledning af det konstaterede, og da fældningen blev ansøgt lovliggjort, tilskrev Helsingør Kommune den 30. juni 2011 Fredningsnævnet for Nordsjælland således:

"....

Natura 2000
Esrum sø er udpeget som natura2000 område habitatområde 190. De fældede træer stod på bredarealerne til Esrum sø grænsende op til Natura2000 området.

Ansøgning
Med brev af 26. maj 2011 partshørte og varslede center for Teknik og Miljø et påbud om genplantning af træer ..... Ejer af ejendommen Svend Madsen (SM) har efterfølgende telefonisk den 6. juni 2011 søgt om retlig lovliggørelse af fældningen af træerne. SM oplyste at træerne var asketræer og at det ene træ var helt dødt og de 4 andre viste sygdomstegn og havde tabt stort set alle blade. Samtidig udgør nedfaldne døde grene en fare for de græssende køer og ødelægger trådhegnet. Kørerne græsser/plejer beskyttet natur på ejendommen. Træet bruges til opvarmning af huset som har træfyr

og solfanger som eneste varmekilde. SM var overbevist om at træerne stod på hans ejendom og havde i øvrigt ikke tænkt over at det forudsatte tilladelse at fælde døde/døende træer. SM ønsker derfor at søge om en retslig lovliggørelse af fældningen. Samtidig ønsker SM at få lov at fælde det sidste lille døde træ .....

Vurdering
I udskriften af overfredningsnævnets kendelsesprotokol fra den 11. marts 1952 er vegetationen langs søbredden og især på skrænterne på nord og østsiden af søen gentagne gange nævnt som særligt værdifuldt. Vegetationen blev da også medtaget i fredningsbestemmelserne ..... I overgangen mellem naturtyper f.eks. som her mellem sø og land er artsdiversiteten særlig høj. Bredarealerne langs Esrum sø er alene af den grund værdifuld natur. Gamle træer og dødt ved er med til at øge biodiversiteten ikke alene som leve- og voksested for insekter og svampe. Hulheder og sprækker i gamle og døde træer er vigtige ynglesteder for fugle og rastepladser for f.eks. flagermus. Center for Teknik og Miljø kan på den baggrund ikke anbefale at der meddeles tilladelse til at fælde træer på bredarealerne langs Esrum Sø. Fare for nedfaldne grene, ejers ønske om brænde og uvidenhed om fredningen er efter Center for Teknik og Miljøs vurdering ikke sådanne grunde at der bør dispenseres til fældning af træerne. Farefulde grene kunne have været beskåret og efterladt på bredden. Uagtet at træerne var døde/dødende kan Center for Teknik og Miljø heller ikke anbefale at der meddeles tilladelse til fældning af træerne. I Fredensborg Kommune og i Hillerød Kommune oplever man også at der fældes udsigtskiler gennem beskyttede Ellesump ud til Esrum sø. Sådanne huller i den ellers sammenhængende bredvegetation ændrer bredvegetationen som landskabselement markant. Af den grund kan Helsingør kommune ligeledes heller ikke anbefale at der meddeles tilladelse til fældning af træerne. Samtidig vil en eventuel tilladelse til fældning af træerne kunne få en uheldig præcedensskabende effekt med store konsekvenser for bredvegetationen til følge. På baggrund af ovenstående er det Center for Teknik og Miljøs vurdering, at fældning af træerne strider mod formålet i fredningen forså vidt angår naturvidenskabelige og landskabelige hensyn som ønskes varetaget med fredningen. Vi skal derfor anbefale at fredningsnævnet meddeler afslag på fældning af træerne samt på fældning af det tilbageværende lille døde træ …. og som konsekvens heraf meddeler påbud om at genplante 5 nye træer af samme art med jordknold med en højde på ikke mindre end 2,5 meter."

Udtalelser:

Ejendomsejeren af ejendommen Søbrinken 2, Svend Madsen, har ved skrivelse af 13. juli 2011 tilskrevet fredningsnævnet således:

".....

1. På det kort, der er vedlagt brev af 30.06.2011 (Luftfoto 2010), er der indtegnet nogle skellinier. Jeg er ikke enig i at disse linier afspejler skellet imellem min ejendom og Naturstyrelsens areal. Siden min familie overtog ejendommen i 1862 har det været vores opfattelse, at skellet går ved søkanten og ikke ca 30 meter inde på min mark, som kortet viser. Til støtte for dette kan jeg nævne, at der altid har været sat kreaturhegn helt ud til søkanten, uden at der på noget tidspunkt har kommet indsigelser over dette. I 1954 blev der foretaget land opmåling af ejendommen hvor der blev udfærdiget et nyt matrikelkort (vedlagt i kopi). Min far Arne Madsen deltog i denne opmåling og kan bevidne at ejendommens jord blev opmålt til 36 meter fra vandkanten. Det fremgår også tydeligt af vedlagte matrikelkort at ejendommen går helt ned til søkanten og viser dermed at det kort fra Naturstyrelsen der indgår i sagen ikke er korrekte. Det er derfor vigtigt for mig at understrege, at efter min opfattelse er skellinien imellem min ejendom og Naturstyrelsens søkanten, hvorfor de fældede træer hører til min ejendom ligesom resten af trævegetationen, der gror, hvor min ejendom støder ud til Esrum Sø.

2. I skrivelsen omtales fældningen som en "udsigtskile". Dette må jeg tage afstand fra. Som det fremgår af de medfølgende fotos, er der en masse opvækst af træer på området, der inden for meget kort tid vil lukke et eventuelt hul i trækronerne langs søkanten på min ejendom. Faktisk er der i dag langt flere træer, end da fredningen blev gennemført i 1952.

3. Med hensyn til overvejelserne om behov for genplantning vil jeg påpege, at der allerede nu er en del opvækst af asketræer, hvor de omtalte træer blev fældet. Jeg vil derfor mene, at genplantning af træer med rodklump vil gøre større skade på bundvegetationen, end hvis man lader naturen gå sin gang og lade de allerede etablerede træer vokse uforstyrret op.

4. Endelig kan det undre mig at asketræerne på min ejendom er af så stor naturværdi når Naturstyrelsen denne vinter har fældet et meget stort antal meget gamle asketræer i det nordøstlige område af Gribskov der ligger langs bredden af Esrum Sø - havde disse træer ikke den samme naturværdi?

Afslutningsvis vil jeg nævne, at sammenlignet med mange af de øvrige privatejede arealer lags Esrum sø drives min ejendom, så naturen tilgodeses mest muligt. Landbrugsarealerne er omlagt til økologisk drift, vådområderne langs søen er kvæggræssede. Det sikrer sammen med udtynding af elletræer på engene, at arealet holdes åbent til gavn for biodiversiteten af dyr og planter mm. Ud over dette har ejendommen talrige småbiotoper (kildevæld, mose, småskove, vådområder, levende hegn), som alt i alt giver optimale forhold for vilde arter på min ejendom. Derudover drives der kun jagt i et meget begrænset omfang på ejendommen (2-3 gange årligt). Alt i alt betyder det, at jeg har et betydeligt mindre økonomisk udbytte af driften, end jeg kunne have hvis jeg kun fokuserede på økonomien, og jeg vil derfor ikke lægge skjul på at denne sag er stærkt demotiverende for at fortsætte med dette arbejde med at skabe gode forhold for den vilde natur. Jeg vil derfor opfordre til at se tingene i et lidt større perspektiv i stedet for at bruge tid og ressourcer på denne sag.

Naturstyrelsen Nordsjælland har den 19. juli 2011 sendt en kopi af en skrivelse af samme dato til ejendomsejeren, hvoraf blandt andet fremgår, at styrelsen blandt andet på baggrund af kortmateriale er af den opfattelse, at de fældede træer har vokset på jord tilhørende Miljøministeriet, og at der ingen planer er for søbredden ud over, at bredden skal henligge i uberørt naturtilstand.

Naturstyrelsen Roskilde har i skrivelse af 25. august 2011 blandt andet oplyst, at man derfra er enig i indstillingen fra Helsingør Kommune.

Besigtigelse:

Fredningsnævnet har den 24. oktober 2011 foretaget besigtigelse og afholdt møde på ejendommen. Ejendommen er beliggende nordøst for Esrum Sø.

Under mødet var ejendomsejeren til stede. Endvidere deltog repræsentanter fra Helsingør Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør afdeling, Naturstyrelsen Nordsjælland og Naturstyrelsen Roskilde.

Under besigtigelsen blev grostedet for de nu fældede træer og det træ, der ønskes fældet, forevist. Der kunne i det mindste partielt konstateres rodskud fra de fældede træer. Disse træer har haft en anslået højde på omkring 8 meter. Det træ, der ønskes fældet, fremstår som et dødt træ. Søbredden fremstår efter den skete træfældning det pågældende sted ikke uden bevoksning, men alene med en reduceret bevoksning.

Ejendomsejeren oplyste, at det er hans erfaring, at de fældede træer gennem de allerede etablerede rodskud vil vokse op på ny. Bevoksningen på bredkanten og i området omkring de fældede træer er nu større og mere udbredt end på fredningstidspunktet.

Kommunens og Naturstyrelsens repræsentanter oplyste, at det ikke med sikkerhed på nuværende tidspunkt kan konstateres, hvorvidt de konstaterede rodskud medfører, at der dannes ny egentlig trævækst til erstatning for de fældede træer. Kommunens repræsentant kunne endvidere bekræfte, at fotooptagelser viser, at der på fredningstidspunktet i området var mindre træbevoksning end nu og alene træbevoksning på søbredkanten.

De mødte kunne i øvrigt i det væsentlige henholde sig til de skriftlige indlæg i sagen. Det oplystes, at Danmarks Naturfredningsforening i denne sag har synspunkter svarende til dem, der er anført af kommunen.

Der var enighed om, at fredningsnævnet kan træffe afgørelse i sagen uanset den foreliggende uenighed om ejerforholdet, og at nævnets afgørelse skal træffes i relation til ejeren af ovennævnte ejendom.

Fredningsnævnets afgørelse:

Afgørelsen er truffet af nævnets medlemmer Michael Toftager (formand), Niels H.V. Olesen og Nina Uhland Kristensen.

Indledningsvis bemærkes, at fredningsnævnet ikke har kompetence til at træffe afgørelse vedrørende ejerforholdet til søbredden ud for den ovenfor anførte ejendom.

Der er under sagen enighed om, at træfældningen er foretaget af Svend Madsen som ejer af den ovenfor anførte ejendom og som i det mindste bruger af den del af søbredden til Esrum Sø, som er relevant for denne sag. Der er under sagen endvidere enighed om, at fredningsnævnet kan træffe afgørelse uanset det omtvistede ejerforhold vedrørende søbredden. Fredningsnævnets afgørelse retter sig derfor mod Svend Madsen, jf. tillige princippet i naturfredningslovens § 74, stk. 1.

Den skete træfældning er foretaget uden fredningsnævnets forudgående samtykke og i strid med fredningsbestemmelserne. Fældningen burde derfor ikke have fundet sted. Fredningen af omgivelserne ved Esrum Sø har til formål at bevare de landskabelige og naturvidenskabelige interesser, der er knyttet til området, samt at bevare udsigten over Esrum Sø. Henset til fredningens formål, der tilsigter status quo, og hvor det i fredningsafgørelsen udtrykkeligt er angivet, at det " ... især ... må iagttages, at den ejendommelige bevoksning på søens skrænter - navnlig langs nord- og østsiden - bevares i den nuværende naturtilstand" finder fredningsnævnet ikke grundlag for at statuere, at den skete træfældning ikke strider mod fredningens formål og vil være af underordnet betydning i forhold til dette. Fredningsnævnet finder derfor ikke i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 at kunne meddele en efterfølgende dispensation til den skete træfældning. Ansøgningen herom afslås derfor. Af de samme grunde afslår fredningsnævnet endvidere ansøgningen om fældning af yderligere et træ.

Der skal herefter foretages fysisk lovliggørelse af den skete træfældning, jf. naturbeskyttelseslovens § 74, stk. 1. Fredningsnævnet finder ikke at kunne afvise, at en fysisk lovliggørelse vil kunne ske ved en opvoksning af de konstaterede rodskud fra de fældede træer. Fredningsnævnet finder undtagelsesvis, at der derfor kan meddeles en frist på 2 år regnet fra datoen for denne afgørelse til tilsynsmyndighedens konstatering af, at rodskuddene for hvert af de fældede træer udvikler sig til

egentlig stammevækst. Er dette ikke tilfældet indenfor den meddelte frist, skal der for de træers vedkommende, som ikke opfylder det angivne krav, foretages erstatningsplantning med nye træer af samme art, som de fældede, og med jordknold og med en træhøjde på ikke mindre end 2,5 meter. Fredningsnævnet bemærker herved, at der herved er lagt vægt på, at de fældede træer var døde eller sygdomsramte, at søbredden på fældningstedet også efter fældningen i nogen grad er bevokset samt at en delvis beskæring af træerne ikke på forhånd har været udelukket på grund af den oplyste fare for grennedfald.

Det er Helsingør Kommune som tilsynsmyndighed, der påser, at lovliggørelsen sker i overensstemmelse med fredningsnævnets afgørelse.

Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger og lignende, som har væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. Klage skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet og sendes til Fredningsnævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Når Natur- og Miljøklagenævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet, vil Natur- og Miljøklagenævnet tilsende klageren en opkrævning. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyr er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold i sin klage.

Denne afgørelse er sendt til:
Pr. brev til:
Svend Madsen, Søbrinken 2, 3230 Græsted

Pr. e-mail til:
Helsingør Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening i Helsingør
Naturstyrelsen
Naturstyrelsen Roskilde
Naturstyrelsen Nordsjælland
Friluftsrådet
Friluftsrådet v/Poul Erik Pedersen
DOF
DOF Nordsjælland

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 00
Fax. 47 33 87 80
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet, se afgørelse af 4. december, 2013.

Den 13. januar 2013 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FS 074/2012 – Ansøgning om dispensation til opførelse af en ridehal og anlæg af en ridebane på ejendommen matr.nr. 2b m.fl. Jonstrup By, Tikøb, beliggende Esrum Søvej 5A, 3080 Tikøb, Helsingør Kommune.

Fredningsbestemmelser:

Området, hvori ejendommen er beliggende, er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser. Formålet med fredningen er navnlig at bevare de landskabelige værdier, der knytter sig til området og herunder at bevare udsigten over Esrum Sø. For fredningsområdet er fastsat varierende fredningsbestemmelser. Indholdet heraf er fastsat navnlig ud fra afstanden til søen. Den for sagen relevante fredningstype er angivet som type B. For type B, der som udgangspunkt omfatter arealerne mellem 100 og 300 meter fra søen, gælder det blandt andet, at der ikke må bebygges på arealet uden nævnets samtykke. Bygninger til brug for landbrug eller gartneri vil i almindelighed kunne forventes tilladt. Andre bygninger vil kun blive tilladt under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan. Eksisterende landbrugsbygninger kan frit ændres, udvides eller ombygges efter landbrugets behov. Afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon må ikke finde sted. Drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster og lignende må ikke anbringes uden nævnets godkendelse. Større samlede beplantninger kræver ligeledes nævnets tilladelse.

Ansøgningen og Helsingør Kommunens indstilling:

Helsingør Kommune har ved skrivelse af 30. august 2012 (sagsnr. 11/17433) videresendt en dispensationsansøgning for ovennævnte ejendom, idet der ønskes opført en ridehal og etableret en ridebane på ejendommen. Af skrivelsen, der tillige indeholder kommunens udtalelse som tilsynsmyndighed for fredningen samt som planmyndighed for landzonebestemmelserne, fremgår:

"….

<u>Konklusioner</u>

- Vi kan med baggrund i det værdifulde, udsigtsrige og fredede landskab ikke anbefale ridehallen. Baggrunden er også at ejeren allerede har en ridehal på søsiden af vejen omkring søen på en ejendom i samme fredning – ca. 1,5 – 2 km syd herfor (FS 1372007 og NKN 121-00116).
- Men Jordbrugskommissionen har udtalt, at her er der tale om professionelt stutteri og at ridehallen er nødvendig hertil …
- Ridebanen kan derimod anlægges uden nævneværdig påvirkning af landskabet.

Ansøger og ejendom

….

Ejendommen Esrum Søvej 5a er en landbrugsejendom på ca. 21 ha, der drives med folde og græs. Ejendommen blev købt i 2010, og ejerne ønsker at overføre erfaringerne fra stutteriet på Søbakkehus … til stutteriet Birkehøj på Esrum Søvej 5a.

….

Frednings- og landzonebestemmelser

....

Planlovens landzonebestemmelser har som overordnet formål at hindre spredning af bymæssig bebyggelse i det åbne land - det er forbeholdt landbrug. Tiltag, som er betinget af landbrug ifølge bestemmelsernes § 36 stk. 1, nr.
3. kræver ikke landzonetilladelse.

Udtalelse fra Jordbrugskommissionen

For at afklare om stutteriet anses for landbrugsvirksomhed, og om ridehallen er nødvendig for driften, sendte vi ansøgningen til udtalelse i Jordbrugskommissionen som udtalte ….:

• at her er tale om professionelt stutteri og at ridehal er nødvendig.
• at nødvendigheden i forhold til planloven skal vurderes mht den pågældende ejendom.

Ansøgning (3 alternativer) og baggrund

Ansøger ridser i sin ansøgning - på vores opfordring - 3 prioriterede placeringer for henholdsvis ridehal og ridebane op (se ansøgning):

Placering 1:

Den 22x42 m store og ca. 8,5 meter høje ridehal foretrækkes her, fordi:

• Den ikke vil være synlig fra naboer på Esrum Søvej
• Den vil ikke virke dominerende, da den sænkes 1,5 meter ned i terrænet
• Den vil kun påvirke udsigten over søen i begrænset omfang, fordi den ligger "foran" andre bygninger

Ridebanen foretrækkes i haven fordi:

• Her er læ.
• Terrænændringer vil ikke være nødvendige i nævneværdigt omfang.

Overskydende jord ønskes nordvest for ejendommen i sænkning.

Ansøger har udtalt, at hallen skal være i stil med de øvrige gule og tegldækkede bygninger på ejendommen.

Placering 2:

• Den vil ikke være synlig for naboer på Esrum Søvej.
• Facaden mod Esrum Søvej vil ligge en meter under terræn og derfor ikke virke dominerende.
• Den vil skærme af for parkerede biler og andre aktiviteter på gårdspladsen.
• Udsigten over søen vil ikke blive reduceret, fordi den ligger foran andre bygninger.

Placering 3:

Den 22x42 m2 store ridehal kan ligge her fordi:

• Hallen vil være synlig fra naboer mod syd, men den kan sløres med beplantning.
• Den vil ikke være synlig fra Esrum Søvej.

Ridebanen vil ligge uden for haven og terrænændringer (såvel afgravning som opfyldning) op til en meter vil være nødvendige.

Besigtigelse og fotos

Den 12. juli 2012 besigtigede vi sammen med ansøger og ejer ejendommen. - Vi så på de forskellige placeringsmuligheder og fotograferede dem.

Foruden hal og ridebaneplaceringer erfarede vi en erhvervsvirksomhed (hårde hvidevarer - reparationer) i tidligere medhjælperbolig (overflødiggjort landbrugsbygning (BBR 4).

Ejer forklarede, at der var 7 medarbejdere. Da vi ikke har oplysninger om dette erhverv på ejendommen, oprettes en ny sag herpå - uden relation til stutterisagen her.

Vurdering - fredningsbestemmelser og landskab

En ridehal på ca. 900 m2 på ejendommen vil uanset placering skæmme udsigten ud over Esrum Sø og være i strid med fredningens formål. Den vil være synlig fra Esrum Søvej og fra naboejendommene.

Det via fredningens formål beskyttede landskab har således vejet tungt i vores afvejning og vurdering i relation til stutteriformålet.

Til grund for vurderingen mht ridehallen ligger foruden det konkrete visuelle også betragtninger med hensyn til, at her er tale om en fornem arealfredning tilbage fra 1949. - Hvor der ikke var tænkt på, at ejendommene her engang ville kunne overgå til halkrævende landbrugsdrift/stutterier med fine udsigter. - Landbrugsbygninger var dengang de traditionelle, længer - sammenbygget til sluttede gårdsanlæg.

Landskabet.
Det værdifulde landskabsstrøg ovenfor Esrum Sø er dannet ved isafsmeltningen efter sidste istid (israndslinje). Nedenfor højderyggen og skrånende mod søen er et bølget morænelandskab. - På grund af fredningen er landskabet her i dag uforstyrret og med vid udsigt over søen.

Foruden at være fredet er arealet omfattet af udpegninger som værdifuldt landskab og kulturmiljø i

kommuneplanen - blandt de højest rangerende i kommunen. - Kulturmiljøet er bl.a. den særlige vejrækkelandsby Jonstrup med bølget dyrkningsflade og autentiske vejstruktur omkring. Hertil de spredte gårde langs Esrum Sø, hvoraf en del er fra udstykningstiden (l780ernes jordreformer). Fra vejen opleves mønstret med de mange småparceller stadig med diger imellem hist og her.

Udviklingen i stutterier.
Byggeri til stutteridrift er i tiltagende på landbrugsejendomme i Nordsjælland. Baglandet til Hovedstaden her har generelt set ikke store, sammenhængende og vægtige landbrugsarealer, og ejendommene drives derfor hyppigt med en eller anden form for hestehold.

Det betyder et ganske stort "haltryk" på mange beskyttede og værdifulde landskaber. Ved her at påpege muligheden for brug af en nyligt opført hal på en nærliggende ejendom i Esrumsøfredningen, søger vi at efterleve fredningens udsigtsformål
.
Konkrete udsigtsforhold — de 3 placeringer.
Hal med placering 1 og 2 vil blive synlig fra naboer på Esrum Søvej (se foto), hvor afstanden til nærmeste nabo mod nord er ca. 150 meter. Den vil også blive synlig fra forbipasserende på vejen, om end den som beskrevet vil ligge "foran" de eksisterende bygninger og være gravet ca. en meter til halvanden ned. Den vil bevirke, at der foran søen vil ligge et stort bygningskompleks. Ansøgers foretrukne placering - vinkelret på vejen - vil især betyde hæmmet udsigt, når man kommer ad vejen fra nord.

Hal på placering 3 vil være synlig fra naboerne mod syd samt fra den modsætte side af Esrum Sø - Gribskovsiden - såfremt der ikke plantes træer omkring. Afstanden til nabobebyggelser mod syd er ca. 400 - 450 meter. Placering i haven vil betyde - byggeri længere ud i fredningen og tættere på søen.

Ridebane.
En ridebane anser vi derimod for at kunne anlægges på det fredede areal uden nævneværdige konsekvenser for udsigt og naboer. - Ligesom den vil kunne fjernes uden varige spor i terræn og landskab, hvis den ikke længere anvendes.

<u>Vurdering – landzonebestemmelser</u>

Jordbrugskommissionen har udtalt, at her er tale om professionelt stutteri, og at ridehal er nødvendig. - Hertil at planloven foreskriver, at der skal vurderes i forhold til driften af den pågældende ejendom.

Det er rigtigt og sædvanlig landzonepraksis, at landbrugsbygninger skal være nødvendige for driften af den pågældende ejendom.

Fredningsnævnet og Naturklagenævnet har dog efter konkret vurdering godkendt en samlet drift bygning (korn- og frøopbevaring) til brug for flere separate ejendomme. Se Miljøportalen: Frederikssundsvej 110 i Fugelsøfredningen, Egedal Kommune. Matr.nr. 17a Veksø By, Veksø. Fredningsnævnsafgørelse af 22. september 2006 med forudgående Naturklagenævnsbehandling mv. Bl.a. FS 93/05.

Ved ansøgninger om landbrugsbygninger på arealer, der ikke er fredede, sikrer vi os sædvanligvis - før vi giver byggetilladelser - at formålet med den givne bygning ikke kan opfyldes i andre og eksisterende bygninger.

Vi er således bevidste om landzoneregelsættet og praksis, men henviser på grund af det beskyttelsesværdige landskab til afvejning og vurdering ovenfor.

Samlet set
Vi anbefaler således:

• Afslag på dispensation til hallen med baggrund i det fredede, beskyttelsesværdige og udsigtsrige landskab - fordi ejerne har mulighed for træning i en anden ridehal i fredningen
• Vi anbefaler ridebanen anlagt som ved forslag 1 og 2 - havearealet.
• Vi anser - trods denne vurdering - halplacering 2 for den mindst indgribende om end facaden vender mod vejen.
• Vi anser udjævning af terræn med jord fra påtænkt halbyggeri for at være uforeneligt med fredningsformålet. Ved dispensation bør derfor stilles vilkår om at eventuel tiloversbleven jord køres bort."

Der er i forbindelse med kommunens indbringelsesskrivelse bilagt fotografier af de nuværende forhold, tegningsmateriale/placeringsplan, som angiver de ansøgte placeringer for ridehal og ridebane, vejledende udtalelse af 14. juni 2012 fra Statsforvaltningen Hovedstaden, Jordbrugskommissionen, samt modtaget ansøgningsmateriale, herunder tegningsmateriale for den ansøgte ridehal. Af udtalelsen fra jordbrugskommissionen fremgår blandt andet, at denne er afgivet på baggrund af de konkret afgivne oplyser om det på ejendommen drevet stutteri. Det er oplyst i relation til løsning 1 for den ansøgte ridehal, at afgravet jord tænkes placeret på et lavt område nordvest for bebyggelsen.

Udtalelser:

Ejers advokat har i skrivelse af 5. oktober 2012 foranlediget af kommunens indbringelsesskrivelse af 30. august 2012 anført følgende:

"….

Min klient er uforstående over for Kommunens beslutning om ikke at anbefale tilladelse til opførelse af ridehallen, idet der ikke ses at være belæg for denne beslutning.

Det gøres gældende, at der ikke er belæg for at give min klient afslag på at opføre den ansøgte ridehal, idet

1) min klients stutteridrift er erhvervsmæssig og opførelse af ridehal kræver derfor ikke landzonetilladelse, jf. planlovens § 36, stk. 1, nr. 3,

2) Kommunen/Fredningsnævnet ikke ved sin afgørelse må lægge vægt på om min klient ejer flere ejendomme i området med eller uden ridehal, jf. NKO1998.154,

3) der i fredningens område B skal forventes tilladelse til opførelse af bygninger til brug for landbrug eller gartneri,

4) fredningsbestemmelsen skal ses i lyset af den landbrugsdrift, der er i området i dag, jf. NKN 121-00116,

5) de foreslåede placeringer af ridehallen ikke nævneværdigt ændrer synsindtrykket af ejendommen fra Esrum Søvej eller Esrum Sø, samt

6) det er nødvendigt for at sikre en rentabel drift af stutteriet, og ordentlige forhold for unghestene, at disse kan trænes på stutteriet og ikke skal stresses med daglige/flere ugentlige transporter til andres ridehaller.

Ad 1:

I henhold til Jordbrugskommissionens vejledende udtalelse af den 14. juni 2012, der er vedlagt Kommunens skrivelse, er der ikke tvivl om, at min klients stutteridrift er erhvervsmæssig og at en ridehal af den ansøgte størrelse er erhvervsmæssig nødvendig for driften af min klients stutteri.

Kommunen anfører i sin skrivelse af den 30. august 2012, side 14, at Kommunen ved ansøgninger om opførelse af landbrugsbygninger efter planlovens § 36, stk. 1, nr. 3, tager hensyn til, om formålet med de bygninger der søges om byggetilladelse til, kan opfyldes i andre og eksisterende bygninger. Dette er for så vidt også i overensstemmelse med planlovgivningen, når Kommunen ser isoleret på den ejendom, der ansøges om tilladelse til opførelse af driftsbygninger på.

I nærværende sag har Kommunen imidlertid taget denne afvejning for langt, idet Kommunen har vurderet ud fra min klients samlede ejendomsbesiddelser i området og ikke blot ud fra de bygninger, der eksisterer på den konkrete ejendom, Esrum Søvej *5A.* Dette er ikke lovligt.

Ad 2:

I henhold Naturklagenævnets afgørelse i NKO 1998.154, skal vurderingen af om en ny driftsbygning er erhvervsmæssig nødvendig, jf. planlovens § 36, stk. 1, nr. 3, foretages særskilt for den enkelte ejendom, uanset evt. produktionsfællesskab med andre ejendomme.

Det gøres på baggrund heraf gældende, at det ikke må indgå som et parameter i Kommunens afgørelse, om der er andre ejendomme i fredningsområdet, som er ejet af min klient og om der på denne ejendom er en ridehal.

Uanset hvilke øvrige ejendomme min klient ejer, så skal nærværende ejendom vurderes for sig selv. Det er en sådan vurdering Jordbrugskommissionen har foretaget i sin vejledende udtalelse, og da Jordbrugskommissionen anser en ridehal for nødvendig for rentabel drift af netop denne ejendom/dette stutteri, skal dette lægges til grund. Jordbrugskommissionens vurdering er en landbrugsfaglig vurdering, hvorfor den skal tillægges større vægt end Kommunens vurdering.

Den af Kommunen anførte afgørelse om korn- og frøopbevaring er ikke relevant for nærværende sag. Den af Kommunen påberåbte afgørelse vedrører én landbrugsejendom og de hertil forpagtede jorde, hvilket er en helt anden situation end den, der foreligger her. Min klient ejer 2 selvstændige landbrugsejendomme (Søbakkehus og Birkehøj), som drives hver for sig. Endvidere må det lægges til grund, at det ved afgørelsen er blevet tillagt væsentlig vægt, at det er ejeren selv, der har gjort samdriften gældende som grundlag for behovet for at opføre driftsbygningen, hvorimod min klient gør gældende, at der for driften af hvert stutteri er behov for én ridehal, hvilket er i overensstemmelse med det af Jordbrugskommissionen anførte. Afgørelsen må desuden betragtes som konkret begrundet, og kan derfor ikke skabe præcedens for efterfølgende afgørelser, hvilket underbygges af

at afgørelsen ikke er medtaget i NKO, hvorfor det må lægges til grund, at Naturklagenævnet ikke har fundet at afgørelsen skulle være praksisændrende i forhold til NKO1998.l54.

Ad 3:

Der er enighed om, at ridehallen ønskes opført i fredningens område B, hvori der i henhold til fredningsbestemmelsen skal forventes tilladelse til opførelse af bygninger til brug for landbrug eller gartneri.

Ridehallen er nødvendig for min klients erhvervsmæssige drift af ejendommen som stutteri, jf. Jordbrugskommissionens vejledende udtalelse, og da stutteridrift er landbrugsmæssig drift af ejendommen, har ridehallen et formål, som ikke er uforeneligt med fredningen.

Der skal således, som den helt overvejende hovedregel, gives tilladelse til opførelse af ridehallen i fredningens område B.

Ad 4:

Kommunen gør i sin skrivelse af den 30. august 2012 gældende, at Kommunen i sin anbefaling har lagt afgørende vægt på, at der ved fredningens gennemførelse i 1949 ikke var tænkt på at området med tiden kunne blive præget af halkrævende landbrugsdrift/stutterier, og at den generelle udvikling i området konkret har medført et stort "haltryk" på mange beskyttede og værdifulde landskaber.

Dette er muligvis korrekt, men der er intet i fredningsbestemmelsen og i Overfredningsnævnets fyldige kendelse fra 1952, som kan underbygge Kommunens argument om hvilken form for landbrugsdrift man i 1952 anså for at måtte drives i fredningsområdet, idet undtagelsen klart lyder på "landbrug og gartneri". Den direkte anførelse af, at gartnerier må drives med de dertil nødvendige drivhuse mv. underbygger derimod min klients ret til at opføre en ridehal på ejendommen, idet gartnerier tillige traditionelt medfører et væsentligt større "haltryk" på et område end traditionel landbrugsdrift gør. Såfremt Overfredningsnævnet havde ønsket at undgå et sådant haltryk skulle fredningen således fx have været begrænset til at tillade "traditionelt landbrug og frilandsgartneri". En lignende indskrænkning er fx foretaget i Fugelsøfredningen.

Fredningsbestemmelsens ordlyd er i klar modstrid med Kommunens argument om, at der på tidspunktet for fredningens gennemførelse alene var tænkt på driftsbygninger til "traditionelle" jordbrug.

Ydermere har Naturklagenævnet, i den af Kommunen nævnte afgørelse NKN 121-00116, slået fast, at "… fredningsbestemmelserne må ses i lyset af den udvikling, der er sket i landbruget siden da.". Dette er udtalt af Naturklagenævnet i forbindelse med en stadfæstelse af tilladelse til opførelse af ridehal, i en sag, hvor Danmarks Naturredningsforenings lokalkomite i sin klage over Fredningsnævnets afgørelse netop havde anført, at ridehaller ikke var sædvanlige i 1952 da fredningsbestemmelsen blev vedtaget. Udtalelsen må derfor tolkes således, at uanset fredningsbestemmelsens alder, da må der i de enkelte sager træffes afgørelse ud fra hvad der er nødvendige bygninger til landbrug og gartneri på det tidspunkt, hvor den enkelte afgørelse træffes.

Ad 5:

Det gøres fortsat gældende, at de foreslåede placeringer ikke vil ændre synsindtrykket af ejendom-

men fra Esrum Søvej og Esrum Sø nævneværdigt, samt at Kommunen ikke har været i stand til at anvise en mindre synlig placering af ridehallen på ejendommen.

Det gøres yderligere gældende, at de natur- og landskabsmæssige interesser, som Kommunen i henhold til fredningsbestemmelsen og planloven skal beskytte bedst muligt, ikke giver Kommunen ret til at nægte min klient at opføre ridehallen, når denne - som her - er nødvendig for erhvervsmæssig drift af stutteri (landbrug) på ejendommen, men alene giver Kommunen ret til at anvise en anden placering af ridehallen, såfremt dette er muligt. Der henvises til side 37 om begrundelsen for planlovens § 36, stk. 2, og øverste afsnit på side 62 i Miljøministeriets vejledning om landzoneadministration, planlovens § 34-38, af den 16. oktober 2002.

Kommunen har ikke anvist en sådan anden placering og min klient fastholder, at placering 1 eller 2 er de placeringsforsalg, som er bedst i overensstemmelse med fredningsbestemmelsen.

Ad 6:

Det gøres ydermere gældende, at Kommunens løsningsforslag, hvorefter min klient skal transportere hestene til træning i en ridehal på en anden ejendom, er urentabelt og skadeligt for forretningen, idet det uvægerligt vil medføre en dårligere træning af unghestene og dermed en lavere salgspris.

Det er ikke praktisk muligt at gennemføre den samme træning i lejede ridehaller som i egen ridehal, placeret tæt ved hestene.

Kommunens løsningsforslag forudsætter endvidere at min klient kan leje haltider i lokalområdet i tilstrækkeligt omfang til at den nødvendige træning af unghestene kan gennemføres. Unghestene kræver rolige forhold for at opnå den optimale træning, og tilstedeværelsen af fremmede heste/lugten af fremmede heste, vil være skadeligt for træningen og kan i værste fald være farligt for de fremmede heste, der måtte være til stede, og deres ryttere.

Kommunens løsningsforslag er ikke blot risikobetonet, men også uacceptabelt, da forslaget skaber unødig tvivl om rentabiliteten af min klients stutteri, idet pludselig mangel på træningsfaciliteter vil få uoverskuelige økonomiske konsekvenser for min klients virksomhed.

Ydermere vil den hyppige transport betyde et større personalebehov, idet det vil kræve 2 personer hver gang en hest skal køres til træning, ligesom der vil være et ikke uvæsentligt tidsforbrug på transporterne, som kan spares helt væk ved at træningen foregår i en ridehal på ejendommen.

På baggrund af ovenstående, fastholdes det, at min klient skal gives tilladelse til at opføre den ansøgte ridehal og ridebane, idet der - som beskrevet - ikke ses at være lovligt belæg for at nægte min klient dette.

…."

Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør afdeling, har i skrivelse af 5. oktober 2012 angivet følgende:

"….

DN ønsker, at en ansøgning om ridehal og ridebane på ovennævnte matrikel skal afslås. Foreningen er enig i Helsingør Kommunes vurdering fra den 30. august 2012 af betydningen af en ridehal på

dette sted i fredningen af Esrum Søs omgivelser og i begrundelser for at anbefale et afslag på en dispensation fra fredningskendelsens bestemmelser.

Ejendommens historie er som så mange andre ejendommes i denne fredning, småudstykninger fra større gårde, her fra en af de tre gårde i Jonstrup. På fredningstidspunktet i 1949 er ejendommen et lille parcelliststed med smalt jordtilliggende ned til søen. Ved fredningen udbetaltes en forholdsvis stor erstatning, der i størrelse svarer til ejendommens daværende grundskyldsværdi. I 1964 opførtes en halbygning på 1224 m2. Halvdelen blev indrettet til produktion og lager og resten til stald. Denne bygning blev i nullerne indrettet og anvendt til fabrikation af vindmøllevinger. Avlsbygningen blev i 2001 ombygget til produktion og lager, enfamilieshuse og tilbygninger til repræsentation og kontorer. I 2011 godkendte Fredningsnævnet, at tre af bygningerne blev nedrevet og derefter nyopført, og bygning nr. 3 udvidet med løsdriftstald.

Ejendommens historie viser, at det ingen betydning har haft for ejendommens udformning og anvendelse, at den ligger i den næststrengeste fredningszone (B) omkring Esrum Sø - endda på et sted, hvor udsigtsforhold og landskab absolut ikke må kompromitteres. Ingen af de nedenfor anførte bygningsændringer eller nybygninger har fået Fredningsnævnets samtykke, flere har Helsingør Kommune godkendt på egen hånd, flere er tilsyneladende opført uden kommunens vidende:

• Ejendommens store bygningsmasse med 6 bygninger på i alt på 2225 m2.

• En bygning benævnt produktionshal på 1224 m2.

• Der findes ingen byggesagsbehandling for produktionshallen, hverken i Helsingør Kommune, Frederiksborg Amt eller Fredningsnævnets arkiver. (DN 26.04.04)

• Matriklens store bygningsmasse på lille grundareal på 9,7 ha (ansøgningsmateriale den 03.01.2011).

• Helsingør Kommune har meddelt tilladelse til ombygning af enfamilieshus til kontor for ejers virksomhed (Helsingør Kommunel9.09.02).

• Der er ikke meddelt byggetilladelse til nyopført stuehus (Helsingør Kommune 05,08.03).

• Helsingør Kommune har meddelt tilladelse til ombygning af avlsbygningen (665 m2) til fabriks- og lagerhal (Helsingør Kommune 19.03.02).

• Helsingør Kommune har meddelt byggetilladelse til ombygning at stuehus II, opført i 1962, til kontor for ejers virksomhed (Helsingør Kommune 05.08.03).

• Der er ikke meddelt zonetilladelser til de på ejendommen meddelte bygningsændringer (Helsingør Kommune 05.04.04).

"Formålet med fredningen er, at bevare de landskabelig og naturvidenskabelig interesser, der er knyttet til området samt at bevare udsigten over Esrum Sø. For ejendommens bygningsområde gælder fredningstype B, hvor fredningsbestemmelserne bl.a. anfører: På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelsen kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan. Afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon må

ikke finde sted - " (Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser).

Helsingør Kommunes manglende respekt for fredning som institut og åbenlys manglende forvaltningsmæssig ekspertise illustreres ved de mange selvstændige godkendelser og i efterskrift i brev til DN (05.08.03): "at Fredningsnævnet ikke har behandlet ovennævnte sager (19.03.02 og 29.10.01) og til Amt (22.01.04): "at hvis disse (ombygningerne til fabriks-lagerhal og kontorer), mod forventning, kræver tilladelse efter fredningen, bedes sagen forelagt Fredningsnævnet med anmodning om godkendelse af de udførte byggearbejder"

Amtet udtrykte i skrivelse til Fredningsnævnet af 18. august 2004, at det var amtets opfattelse, at ændring, udvidelse eller ombygning af landbrugsbygninger eller ombygning af landbrugsbygninger til fabriks- eller lagerhal, samt opførelse af bygning til kontor for ejers virksomhed, kræver Fredningsnævnets tilladelse. De blev så vidt man kan se aldrig forelagt Fredningsnævnet.

Ansøgningen om en ny stor hal, bør ikke imødekommes, når der i forvejen findes en endog meget stor halbygning. Ridehal og ridebane vil på enhver måde krænke fredningsbestemmelserne, dels ved at begrænse udsigtsforholdene fra Esrum Søvej, dels ved bygningernes højde, dels ved forslag om slørende beplantning, dels ved terrænafgravninger og dels ved jorddeponering og endelig ved at forøge bygningernes antal og masse, medens ridebanen vil beslaglægge et areal svarende til to parcelhusgrunde. Gives disse tilladelser, vil det således indebære en fortsat tilsidesættelse af de fredningsbestemmelser, som skulle beskytte det uspolerede og åbne landskab med de storslåede udsigtsforhold. Det vil samtidig betyde, at det i fremtiden vil blive svært at hævde fredninger omkring Esrum Sø.

Naturfredningsrådet skriver i forordet til fredningen, at det skal stærkt understreges, at rådet må tillægge fredningen en overordentlig stor betydning i landskabelig, æstetisk og socialt henseende - netop fordi disse arealer, landbrugsarealer og enge, endnu (i 1947) i hovedsagen er uberørte. Ejendommens ustyrede vækst fra parcelliststed til erhvervsvirksomhed har i usædvanlig grad bragt den i konflikt med det, der var fredningens egentlige formål. Dispensationer til nu også at blive ridecenter, som nu ønskes, vil kun forstærke denne sørgelige historie."

Naturstyrelsen, Det åbne land, har i skrivelse af 19. oktober 2012, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, blandt andet angivet følgende:

"….

Ejendommen

Matr. nr. 2b og 2c Jonstrup By, Tikøb er en del af en samlet landbrugsejendom på i alt 20,9 ha. Ejendommen er beliggende i landzone.

Ifølge BBR findes følgende bygninger på ejendommen:

• bygning til kontor, handel, lager etc. på 277 m2
• enfamilieshus på 160 m2
• bygning til erhvervsmæssig produktion på 1.224 m2

øvrige bemærkninger

Det fremgår af Helsingør Kommunes brev af 30. august 2012, at kommunen har forelagt spørgsmålet om den driftsmæssige nødvendighed af en ridehal for jordbrugskommissionen. Kommunen oplyser, at jordbrugskommissionen har tilkendegivet, at der er tale om et professionelt stutteri hvorfor en ridehal er nødvendig.

På baggrund af jordbrugskommissionens udtalelse er det Naturstyrelsens vurdering, at ridehallen er en for landbruget nødvendig bygning, og derfor skal behandles i henhold til fredningens mere lempelige bestemmelser for landbrugsbyggeri.

Fredningsnævnet bør endvidere være opmærksom på, at ansøger anfører, at der kan etableres slørende beplantning omkring ridehallen. Det er Naturstyrelsens vurdering, at en slørende beplantning forudsætter dispensation frafredningen."

Besigtigelse:

Fredningsnævnet har den 3. december 2012 foretaget besigtigelse og afholdt møde på ejendommen.

Under mødet var ejendomsejeren repræsenteret. Endvidere deltog repræsentanter fra Helsingør Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør afdeling, og Naturstyrelsen, Det åbne land.

Ejendommen og ejendommens nærmeste omgivelser blev besigtiget herunder udsigtsforholdene til Esrum Sø.

Det blev fra ejers side oplyst, at det, der søges om, er i overensstemmelse med den foreliggende skriftlige ansøgning. Ejendommen har et samlet areal på ca. 21 ha. Den hal, som ønskes opført, skal være i tilsvarende materialer og farver som den eksisterende bygningsmasse, således at der opnås et ensartet visuelt udseende af bygningerne. Hallen vil have ca. 7 meter til kip og vil højdemæssigt svare til de eksisterende bygninger. Hallens dimensioner vil være 22 X 42 meter. Taget vil blive udført i rød tegl og med tilsvarende hældning som ejendommens øvrige bygninger. Hallen skal anvendes til hestetræning. Den eksisterende hal, der er på ca. 660 m2, anvendes for halvdelens vedkommende som maskinhal. Den anden halvdel er udlejet til tredjemand som lager for en kontorvirksomhed. For så vidt placering af overskudsjord i forbindelse med opførelsen af ridehallen er ejer indstillet på alternativt at foretage spredning af overskudsjord i et tyndt lag på ejendommens jorder eller foretage bortkørsel af overskudsjorden.

De mødte kunne i det væsentlige henholde sig til de skriftlige indlæg i sagen og anførte i overensstemmelse hermed.

Fredningsnævnets afgørelse:

Afgørelsen er truffet af nævnets medlemmer Michael Toftager (formand), Niels H.V. Olesen og Nina Uhland Kristensen.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Ad ansøgning om opførelse af en ridehal og deponering af overskudsjord:

Fredningsnævnet bemærker indledningsvis, at fredningen af Esrum Søs omgivelser skal sikre væsentlige landskabelige værdier herunder udsigten til Esrum Sø.

Den ansøgte hal skal anvendes til stutteriformål. Stutteri af den størrelse og karakter, som der er tale om i nærværende sag, må anses som landbrugsvirksomhed i fredningens forstand. Efter de foreliggende oplysninger, herunder udtalelsen fra jordbrugskommissionen, må en ridehal på ejendommen endvidere anses som nødvendig for stutteridriften. På denne baggrund og henset til fredningens bestemmelser om adgangen til at opføre nye bygninger til landbrugsformål er udgangspunktet, at tilladelse til det ansøgte kan påregnes. Det bemærkes herved tillige, at fredningsbestemmelserne må ses i lyset af den udvikling, der er sket siden fredningen i 1952.

Den for sagen relevante ejendom har en begrænset størrelse med et samlet areal på ikke over 21 ha. Den eksisterende bygningsmasse på ejendommen er ikke ubetydelig og omfatter blandt andet allerede en hal på ikke under 660 m2. Denne hal anvendes for halvdelens vedkommende til ikke landbrugsmæssigt formål. En væsentlig del af den samlede, eksisterende bygningsmasse er opført efter fredningen i 1952. For disse bygninger gælder i vidt omfang, at fredningsnævnets dispensationsgodkendelse ikke er indhentet. Det gælder navnlig den 660 m2 store hal. Fredningsnævnet har i forbindelse med en tidligere afgørelse fra den 15. marts 2008 (FS 0013/2007) redegjort for praksis i relation til opførelse af en ridehal i det fredede område. Det fremgår heraf blandt andet, at det tidligere Naturklagenævnet, nu Natur- og Miljøklagenævnet, har givet udtryk for, at behovet for en ridehal til erhvervsmæssig stutteridrift i de allerfleste tilfælde vil kunne opfyldes med en hal på maksimalt 800 m2. Den nu ansøgte hal overstiger denne størrelse. Den ansøgte hal findes navnlig ved sin størrelse for alle de ansøgte placeringsmuligheders vedkommende at medføre en ikke ubetydelig negativ påvirkning af de fredningsmæssige formål, herunder af de landskabelige værdier og udsigten til Esrum Sø. Fredningsnævnet finder på den nævnte baggrund efter en samlet vurdering, at der foreligger sådan særlige forhold, at den ansøgte hal ikke bør tillades. Det tilføjes, at en tilladelse endvidere vil kunne medføre en uønsket præcedensvirkning for den øvrige fredning navnlig henset til oplysningerne om eksistensen af ikke dispensationsgodkendte bygninger, at disse til dels i ikke ubetydeligt omfang anvendes til ikke landbrugsmæssige formål samt til størrelsen af det nu ansøgte byggeri. Fredningsnævnet meddeler herefter afslag på det ansøgte.

Ad anlæg af en ridebane og deponering af eventuelt overskudsjord i forbindelse hermed:

Fredningsnævnet lægger til grund, at anlæg af en ridebane i forbindelse med stutteridrift er sædvanlig og nødvendig for det på ejendommen drevne landbrug. Den ansøgte ridebane findes efter en samlet vurdering ikke at være skæmmende i fredningens forstand eller i øvrigt hindret af bestemmelsen i naturfredningslovens § 50, stk. 1. Det bemærkes herved, at den ansøgte ridebane med de ansøgte placeringsmuligheder ikke væsentligt vil påvirke udsigten til Esrum Sø eller vil medføre væsentlig afgravning eller anden ændring af det eksisterende terræn. De ansøgte placeringer vest for ejendommen og nærmest eksisterende bygninger findes bedst forenelig med fredningsformålene. Fredningsnævnet finder endvidere, at den ansøgte ridebane ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-4. Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til den ansøgte ridebane med alternativ placering i relation til ansøgningens placeringsmulighed 1 og 2. Eventuelt overskudsjord må ikke placeres i strid med fredningens bestemmelser om, at der ikke må ske opfyldning af det naturlige jordsmon, men skal bortkøres.

Tilladelsen til den ansøgte ridebane må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, jf. stk. 1.

Tilladelsen bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Tilladelsen omfatter ikke tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder.

Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage
Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger og lignende, som har væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. Klage skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet og sendes til Fredningsnævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Når Natur- og Miljøklagenævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet, vil Natur- og Miljøklagenævnet tilsende klageren en opkrævning. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyr er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetaling kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold i sin klage.

Denne afgørelse er sendt til:
Pr. e-mail til:
Agnete og Kurt Holmsted, kurt@holmsted.com
Arne Kvejborg, ak@bundgaardbyg.dk
Advokat Sanne Tange, sat@law-dk.com
Helsingør Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening i Helsingør
Naturstyrelsen
Naturstyrelsen, Det åbne land
Friluftsrådet
Friluftsrådet v/Poul Erik Pedersen
DOF
DOF Nordsjælland

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 00
Fax. 47 33 87 80
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 2. juni 2013 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FS 001/2013 – Ansøgning om dispensation til etablering af et solcelleanlæg på ejendommen matr. nr. 3g Esrumkloster, Esbønderup, beliggende Kildevangevangen 4, 3230 Græsted, Gribskov Kommune.

Fredningsbestemmelser:

Ovennævnte ejendom er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser. Formålet med fredningen er navnlig at bevare de landskabelige værdier, der knytter sig til området og herunder bevare udsigten over Esrum Sø. For fredningsområdet er fastsat varierende fredningsbestemmelser. Af fredningsafgørelsen fremgår, at blandt andet ovennævnte ejendom er medtaget i fredningen efter Nationalmuseets ønske. Der er herefter fastsat bestemmelser vedrørende ruiner og rester heraf. Det er endvidere bestemt, at ethvert byggeforetagende skal anmeldes til Nationalmuseet med 6 ugers varsel.

Ansøgningen:

Ejeren af ovennævnte ejendom har ved skrivelse modtaget i Fredningsnævnet for Nordsjælland den 4. januar 2013 ansøgt om tilladelse til opsætning af et solcelleanlæg på eksisterende udhus/carport. Opsætningen skal ske på den sydvendte tagflade, der har en hældning på 20 grader. Anlægget vil have farven sort og med en ramme af aluminium. Anlæggets dimensioner er oplyst til 1.120 cm X 330 cm.

Høringssvar:

Gribskov Kommune har i skrivelse af 6. maj 2013 blandt andet oplyst, at det ansøgte anlæg er meddelt kommunal tilladelse.

Naturstyrelsen, Det åbne land, har i skrivelse af 22. februar 2013 blandt andet oplyst, at ovennævnte ejendom ligger i byzone, og at ejendommen er bebygget med et fritliggende enfamilehus på 166 m2 og et udhus på 58 m2. Det ansøgte forudsætter efter styrelsens opfattelse ikke fredningsnævnets godkendelse.

Fredningsnævnets afgørelse:

I fredningsbestemmelserne for ovennævnte ejendom er alene fastsat særlige bestemmelser vedrørende ruiner og rester herfra, ligesom det er bestemt, at ethvert byggeforetagende skal anmeldes til Nationalmuseet med 6 ugers varsel. Der er i Overfredningsnævnets afgørelse af 11. marts 1952 ikke i øvrigt fastsat begrænsninger for ejendommen. Det ansøgte kræver herefter ikke fredningsnævnets forudgående dispensation eller anden tilladelse fra nævnet.

Det bemærkes, at det ansøgte må antages at være anmeldelsespligtigt efter ovenstående bestemmelse i forhold til Nationalmuseet.

Fredningsnævnet foretager sig herefter ikke videre i sagen.

Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger og lignende, som har væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. Klage skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet og sendes til Fredningsnævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Når Natur- og Miljøklagenævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet, vil Natur- og Miljøklagenævnet tilsende klageren en opkrævning. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyr er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetaling kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold i sin klage.

Denne afgørelse er sendt pr. e-mail til:
Jeppe Nilou, jeppsych@anarki.dk
Gribskov Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening i Gribskov
Naturstyrelsen
Naturstyrelsen, Det åbne land
Friluftsrådet
Friluftsrådet v/Poul Erik Pedersen
DOF
DOF Nordsjælland

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 00
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 10. november 2013 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FS 064/2013 – Ansøgning om godkendelse af forslag til plejeplan for en del af fredningen gældende for Esrum Søs omgivelser, ejendommene matr. nr. 2e og 1a Plejelt By, Tikøb, og matr. nr. 7b, 30, 2a og 6c Harreshøj By, Tikøb, Helsingør Kommune.

Fredningsbestemmelser:

Ovennævnte ejendomme er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 11. marts 1952 om fredning af omgivelserne for Esrum Sø. Fredningen har navnlig til formål at bevare de landskabelige og naturvidenskabelige interesser, der er knyttet til området samt at bevare udsigten over Esrum Sø. For fredningsområdet er fastsat varierende fredningsbestemmelser. Indholdet heraf er fastsat navnlig ud fra afstanden til søen. Den for sagen relevante fredningstype er angivet som type A, som hovedsagelig gælder for arealer op til 100 meter fra søen. For fredningstype A er det blandt andet bestemt, at det er forbudt uden fredningsnævnets samtykke at fjerne eller udtynde beplantning af træer, buske og levende hegn. Det er endvidere anført, at det må iagttages, at den ejendommelige beplantning på søens skrænter – navnlig langs nord- og østsiden – bevares i deres nuværende naturtilstand.

Ansøgningen:

Helsingør Kommune har den 30. august 2013 rettet henvendelse til Fredningsnævnet for Nordsjælland med henblik på nævnets godkendelse af en plejeplan for ovennævnte ejendomme. Om baggrunden for plejeplanen er det blandt andet oplyst, at der på fredningstidspunktet var tale om åbne arealer med god udsigt til Esrum Sø. Udsigten er nu i meget betydeligt omfang forsvundet på grund af opvækst. Plejeplanen har til formål at genskabe udsigt ud over landskabet og Esrum Sø fra Harreshøjvej i området mellem Harreshøj og Esrum Søvej og fra stierne i området. Plejen vil bestå i fældning, beskæring og udtynding af udsigtshæmmende træer af opvækst langs vej og i naturområder med levende hegn, men ikke langs kanten af Esrum Sø, og den gamle bevoksning på søens skrænter vil således ikke bliver berørt. Planen vil blive udført i dialog med ejendommenes ejere. I forbindelse med plejeplanen skal det vurderes, om der er træer, der kan være bosted for flagermus. I givet fald skal fældninger finde sted under hensyntagen til disse.

Høringssvar:

Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør afdeling, har i skrivelse af 30. september 2013 oplyst, at foreningen kan tilslutte sig genskabelsen af udsigten til Esrum Sø og er positiv for kommunens forslag hertil.

Naturstyrelsen, Det åbne land, har i skrivelse af 17. oktober 2013, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, blandt andet supplerende oplyst, at ovennævnte ejendomme er registreret som landbrug. Esrum Sø er en del af Natura 2000-området Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov, der består af habitatområde H117, Gribskov, habitatområde H190 Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov samt fuglebeskyttelsesområde F108, Gribskov. Området, for hvilket forslaget til plejeplan er udar-

bejdet, støder op til habitatområde H190 Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov. Det vurderes, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer om projekter kan påvirke Natura 2000-området. Plejeplanen kan muligvis i relation til flagermus medføre beskadigelse af yngle- eller rasteområder, hvis plejen ikke bliver udført korrekt. Flagermus er blandt de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivet bilag IV. Styrelsen kan tilslutte sig, at det inden igangsætning af plejen skal undersøges, om nogen af de træer, der planlægges fældet, kan være yngle- eller rastelokaliteter for flagermus.

Fredningsnævnets afgørelse:

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet finder at kunne lægge til grund, at ansøgningen om dispensation fra fredningsbestemmelserne ikke vil stride mod fredningens formål og vil være af underordnet betydning i forhold til dette. Fredningsnævnet finder endvidere, at det ansøgte ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-4. Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation og godkendelse til det ansøgte. Fredningsnævnet bemærker, at det i forbindelse med plejen skal sikres, at der ikke sker beskadigelse af yngle- eller rastelokaliteter eller rasteområder for flagermus.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 1173 af 11. november 2006 om forretningsorden for fredningsnævn.

Tilladelsen må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, jf. stk.1.

Tilladelsen bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Tilladelsen omfatter ikke tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder.

Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger og lignende, som har væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. Klage skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet og sendes til Fredningsnævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Når Natur- og Miljøklagenævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet, vil Natur- og Miljøklagenævnet tilsende klageren en opkrævning. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyr er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetaling kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold i sin klage.

Denne afgørelse er sendt pr. e-mail til:

Helsingør Kommune, att: Anne-Marie Møldrup, amo55@helsingor.dk
Helsingør Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening i Helsingør
Naturstyrelsen
Naturstyrelsen, Det åbne land
Friluftsrådet
Friluftsrådet v/Poul Erik Pedersen
DOF
DOF Nordsjælland

NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

4. december 2013 • J.nr.: NMK-522-00147 • Ref.: AUP-NMKN

AFGØRELSE
i sag om Fredningsnævnet for Nordsjællands afslag på opførelse af ridehal i Helsingør Kommune

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Nordsjællands afgørelse af 13. januar 2013 om afslag på dispensation til opførelse af ridehal på matr.nr. 2b og 2c Jonstrup By, Tikøb, beliggende Esrum Søvej 5A, 3080 Tikøb, Helsingør Kommune.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet[1]. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet
Afgørelsen er påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af Advokataktieselskabet Lowzow & Monberg på vegne af ejendommens ejer for så vidt angår afslag på dispensation til opførelse af ridehal.

Klager finder navnlig, at fredningsnævnets afgørelse er forkert og strider direkte mod fredningsbestemmelsen, hvor landbrugsmæssige bygninger kan forventes tilladt. Det er ubestridt, at ridehallen er erhvervsmæssig nødvendig for driften af landbrugsvirksomheden, som er professionelt stutteridrift.

Endvidere anføres det, at omfanget ejendommens øvrige bygninger, som ikke er godkendte af fredningsnævnet, er opført af en tidligere ejer. Bygningerne kan ikke anvendes til ridehal. De nuværende bygninger er derfor irrelevante for spørgsmålet, om der kan opføres en ridehal.

Sagens oplysninger
Ejendommen bestående af matr.nr. 2b og 2c Jonstrup By, Tikøb, er en landbrugsejendom på 20,9 ha, ligger umiddelbart øst for Esrum Sø ved Endrup. Ejendommens ejer overtog ejendommen i 2010, og driver ejendommen med folde og græs.

Ejendommen er omfattet af Fredningsnævnets kendelse af 16. juli 1949 og Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrums Søs omgivelser.

Fredningens formål er bl.a. at bevare landskabet omkring Esrum Sø. Ejendommens bygninger og arealerne omfattet af det ansøgte er omfattet af fredningens fredningstype B, der som udgangspunkt omfatter arealer mellem 100 og 300 meter fra søen. Ifølge fredningen gælder følgende for type B:

> På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan.
>
> Ej heller må drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o. lign. anbringes uden nævnets godkendelse.
>
> Indretninger til drift af pelsdyravl må ikke anbringes.
>
> Afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon må ikke finde sted, og affald ikke henkastes på arealet.

Fredningsnævnet har tidligere den 30. april 2011 meddelt tilladelse til den nuværende ejeres ansøgning om nedrivning og genopførelse af en staldbygning på 300 m^2, et maskinhus på 175 m^2 og en løsdriftsstald på 89 m^2.

<u>Aktuel ansøgning</u>
Der er nu ansøgt om tilladelse til opførelse af en ridehal på 924 m^2 og en udendørs ridebane. Ridehallen opføres i materiale, som ligner de øvrige driftsbygning. Ansøger har foreslået 3 placeringer af ridehallen og ridebanen.

Ejerne ønsker at overføre erfaringer med Dansk Varmblods heste fra deres stutteri på Søbakkehus, Endrupvej 41, 3480 Fredensborg, til nærværende ejendom Birkehøj, som ligger med en indbyrdes afstand på ca. 1,5 km. Ifølge ansøgningsmaterialet er stutteri Birkehøj opstartet i 2012 med 7 følhopper, som er ifolet med forventet foling i 2013. Der forventes yderligere købt 1 følhoppe i 2013. Hopperne skal anvendes som rugehopper for at få flere føl efter 1. klasses hopper. Den maximale kapacitet i eksisterende stalde er 10 avlshopper. Der er ansat en uddannet dyreassistent og 1 uddannet landmand, som skal arbejde ca. 40 % af deres tid på Birkehøj.

Udtalelser til fredningsnævnet

Helsingør Kommune har indstillet, at den ansøgte ridebane imødekommes, mens ridehallen ikke kan anbefales i det værdifulde, udsigtsrige og fredede landskab, selv om stutteriet er professionelt og ridehallen er nødvendigt for stutteridriften. Kommunen har den 12. juli 2012 besigtiget ejendommen og de 3 placeringsmuligheder. Kommunen har vurderet, at ridehallen uanset placering vil skæmme udsigten ud over Esrum Sø og være synlig fra Esrum Søvej og naboejendommene. Kommunen finder endvidere at ejerne har mulighed for at træne hestene i ejernes anden ridehal indenfor sammen fredning.

Kommunen har forespurgt Jordbrugskommissionen om stutteriet kan anses for landbrugsvirksomhed.

Jordbrugskommissionen har den 14. juni 2012 udtalt, at en ridehal på 924 m^2 er erhvervsmæssig nødvendig for driften af dette professionelle stutteri og har lagt vægt på antallet af hopper, resultaterne for de hopper, som leverer æg, ejendommens størrelse som ejerene hidtidige erfaring med drift af stutteri. Kommissionen finder det mindre afgørende, at forudsætningerne for budgettet er summariske, og at virksomhedsplan er manglende.

Danmarks Naturfredningsforening, afdeling Helsingør, har den 5. oktober 2012 udtalt, at ejendommen har en stor bygningsmasse med 6 bygninger samlede bygningsmasse er på 2.225 m^2. På fredningstidspunktet var ejendommen et lille parcelliststed med areal ned til Esrum Sø, som var en udstykning fra en større gård i Jonstrup. Efterfølgende er der opført bygninger og foretaget ombygning, hvoraf flere med kommunens godkendelse men uden Fredningsnævnets samtykke. Således er der opført en produktionshal på 1.224 m^2 i 1964 uden nogen godkendelse, og den blev oprindeligt indrettet til lager og stald, men er efter 2000 anvendt til produktion af vindmøllevinger. En avlsbygning på 665 m^2 er med Helsingør Kommunens tilladelse af 19. marts 2002 ændret til fabriks- og lagerhal. Stuehus II er med Helsingør Kommunes tilladelse af 19. september 2002 og efterfølgende byggetilladelse ændret til kontor. Kommunen har den 5. august 2003 ikke meddelt byggetilladelse til nyopført stuehus. Foreningen finder, at ansøgningen om ridehallen ikke bør imødekommes, når der i forvejen findes en meget stor halbygning, og hallen vil begrænse udsigtsforholdene, dels pga. højden og forslaget om slørende beplantning.

Naturstyrelsen har den 19. oktober 2012 udtalt, at det er styrelsens vurdering, at ridehallen er en landbrugsmæssig nødvendig bygning pga. Jordbrugskommissions vurdering, og derfor skal behandles i henhold til fredningens mere lempelige bestemmelser for landbrugsbyggeri.

Fredningsnævnets besigtigelse

Fredningsnævnet har den 3. december 2012 besigtiget ejendommen med deltagelse af ejendommens ejere, Helsingør Kommune, Danmarks Naturfredningsforening Helsingør og Naturstyrelsen.

Under besigtigelsen den 30. juni 2011 blev det af ejendommens ejer oplyst, at den eksisterende hal på 665 m^2 anvendes for halvdelens vedkommende til maskinhal, mens resten udlejes som lager for kontorvirksomhed.

Fredningsnævnets afgørelse
Fredningsnævnet har meddelt afslag på opførelse af ridehallen, hvilket bl.a. er begrundet med, at størrelsen af ridehallen overstiger maksimalt 800 m^2, som er den størrelse Naturklagenævnet – nu Natur- og Miljøklagenævnet – har udtrykt er behovet for en ridehal til erhvervsmæssigt stutteridrift, og at den ansøgte ridehal ved sin størrelse for alle de ansøgte placeringsmuligheders vedkommende vil medføre en ikke ubetydelig negativ påvirkning af de fredningsmæssige formål, herunder af de landskabelige værdier og udsigten til Esrum Sø. Nævnet finder efter en samlet vurdering, at der foreligger sådan særlige forhold at den ansøgte hal ikke bør tillades. Hertil kommer, at en dispensation vil medføre uønsket præcedensvirkning henset eksistensen af ikke dispensationsgodkendte bygninger, som i et ikke ubetydeligt omfang anvendes til ikke landbrugsmæssige formål samt til størrelsen af nu ansøgte byggeri.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse
Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningen har bl.a. til formål, at bevare landskabet omkring Esrum Sø.

Efter fredningen må tilstanden på arealer med fredningstype B ikke forandres, og der må hverken opføres bygninger, som ikke kræves af ejendommens drift som landbrugsejendom/gartneri eller anbringes drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o. lign. Bygninger til brug for landbrug eller gartneri vil i almindelighed kunne forventes tilladt.

Efter Natur- og Miljøklagenævnets praksis betragtes stutteri som udgangspunkt som en landbrugsmæssig virksomhed, såfremt der er 5-7 avlshopper. Der må dog altid foretages en konkret vurdering, hvor der bl.a. lægges vægt på virksomhedens mere eller mindre professionelle/kommercielle karakter. Hvis der er tale om et erhvervsmæssigt stutteri i modsætning til mere hobbypræget virksomhed, vil en ridehal kunne være erhvervsmæssig nødvendig til opdræt og tilridning af de ungheste, der produceres af avlshopperne.

Ridehaller med en ridebane på 800 m² anses normalt for tilstrækkeligt for et erhvervsmæssigt hestestutteri.

Efter det oplyste i denne sag må det lægges til grund, at der er tale om et professionelt stutteri.

Natur- og Miljøklagenævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte Fredningsnævnet for Nordsjællands vurdering af, at den ansøgte ridehal ved alle de ansøgte placeringsmuligheder vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af det fredede område. Natur- og Miljøklagenævnet finder ligesom fredningsnævnet, at det bør indgå i en vurdering af, om der bør meddeles dispensation til nyt byggeri, at der på ejendommen er opført et større omfang af bygninger uden fredningsnævnets godken-

delse, og at disse i et vist omfang ikke anvendes til landbrugsmæssigt formål. Natur- og Miljøklagenævnet finder grundet disse særlige omstændigheder ikke, at der i denne sag bør meddeles tilladelse til et yderligt stort byggeri af en ridehal. Det forhold, at ridehallen med en ridebane på 800 m^2, må anses for at være erhvervsmæssigt nødvendig for landbrugsdriften, kan ikke ændre ved denne vurdering, jf. at der ifølge fredningen alene gælder en generel forventning om tilladelse til sådanne tilfælde.

På den baggrund stadfæster Natur- og Miljøklagenævnet Fredningsnævnet for Nordsjællands afslag af 13. januar 2013 til opførelse af en ridehal.

Lars Busck
Fredningskonsulent

/

Anna-Grethe Underlien Pedersen
Cand.scient. ph.d. (biolog)

Afgørelsen er sendt pr. e-mail til:

- Fredningsnævnet for Nordsjælland, FS 74/2012, nordsjaelland@fredningsnaevn.dk
- Helsingør Kommune, 11/17433, mail@helsingor.dk;
- Lowzow Monberg Advokataktieselskab, Att. Sanne Tange, j.nr. 14221, lm@law-dk.com; sat@law-dk.com
- Agnete og Kurt Holmsted, kurt@holmsted.com
- Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 32
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 18. oktober 2014 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FS 017/2014 – Ansøgning om tilladelse til at opføre en ny bolig på ejendommen matr. nr. 5b Jonstrup By, Tikøb, beliggende Fredensborgvej 56, 3480 Fredensborg, Helsingør Kommune.
Fredningsbestemmelser:

Området, hvori ejendommen er beliggende, er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser. Formålet med fredningen er navnlig at bevare de landskabelige værdier, der knytter sig til området og herunder at bevare udsigten over Esrum Sø. For fredningsområdet er fastsat varierende fredningsbestemmelser. Indholdet heraf er fastsat navnlig ud fra afstanden til søen. Den for sagen relevante fredningstype er angivet som type B. For type B, der som udgangspunkt omfatter arealerne mellem 100 og 300 meter fra søen, gælder det blandt andet, at der ikke må bebygges på arealet uden nævnets samtykke. Landbrugsbygninger kan frit ændres, udvides eller ombygges efter landbrugets behov. Ved genopførelse efter brand o. lign. skal fredningsnævnets godkendelse indhentes med hensyn til placering og byggemåde. Andre bygninger vil kun blive tilladt under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan. Drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster og lignende må ikke anbringes uden nævnets godkendelse.

Ansøgningen og Helsingør Kommunes udtalelse:

Ved skrivelse af 13. marts 2014 (sagsnr.12/16579) tilskrev Helsingør Kommune Fredningsnævnet for Nordsjælland således:

”..

Vi (Helsingør Kommune) videresender hermed en ansøgning om at bygge en ny bolig på Fredensborgvej 56 i Esrumsø-fredningen.

Brevet her er kommunens udtalelse, dels som tilsynsmyndighed for fredninger, dels som plan- og byggemyndighed.

Situationen er, at den forrige ejers bolig brændte ned til grunden, og at den lille landbrugsejendom (ca. 3,3 ha) derfor nu skal have en ny bolig.

Anbefaling.
Vi kan generelt anbefale boligen på 160 m2.

Vi er imidlertid betænkelige, ved også at inddrage hele driftsbygningen (90 m2) til boligareal. I alt ønskes boligarealer på 250 m2 mod tidligere 237 m2.

Baggrunden er især, at her i fremtiden ikke længere vil være en brugbar og højloftet landbrugsbygning på ejendommen. Fremtidig ændring af driften af arealerne kan derfor betyde ønske om nye driftsbygninger på de fredede arealer.

Hertil er vi betænkelige ved den kombinerede skur/carport pa ca. 50 m2 ved indkørslen.

Baggrunden for betænkeligheden ved skuret i indkørslen er, at carport og skur hidtil har været i den ca. 90 m2 store længe (driftsbygning, som nu ønskes som bolig). Driftsbygningen står her stadig, og blev ikke beskadiget ved branden. Ny carport/skur vil ligge tættere på vejen og være mere synlig i landskabet.

Fredningsbestemmelserne**.**
Fredningskendelsen er fra 16. juli 1949 og Overfredningsnævnets kendelse at 11. marts 1952.

Ifølge fredningen at Esrum Søs omgivelser er her tale om B-fredning, hvor Fredningsnævnet skal godkende placering og bygninger samt deres udformning.

Fredningskendelsen om landbrugsbygninger og brand:

"Landbrugsbygninger kan frit ændres, udvides eller ombygges efter landbrugets behov. Ved genopførelse efter brand o.lign skal nævnets godkendelse indhentes mht. placering og byggemåde"

Her er tale om en "censurbeføjelse".

Det overordnede formål med fredningen er:
At bevare de landskabelige og naturvidenskabelige interesser, der er knyttet til området samt at bevare udsigten over Esrum Sø.

Her er tale om en "status quo" og udsigtsfredning.

Ejendommen er en landbrugsejendom på ca. 3.3 ha.

Ejerne Mette Lyng Hansen og Mads Odgård søger om at opføre en bolig i en etage og med et grundareal på 160 m2. Bygningen er et ca. 7 meter højt længehus (160 m2) med saddeltag. Bygningen er inspireret at driftsbygningen at træ, som overlevede branden for år tilbage.

…

<u>Materialer</u>
Facaden ønskes beklædt med mørkt træ. Taget ønskes at zinkplader. Vinduer ønskes i hele facadens højde (2,7 meter x 15 meter) i "mørk tone".

<u>Boligen</u>
Mens den tidligere bolig (T-formet traditionel bygning) sammen med driftsbygningen dannede gårdsplads/gårdrum mod Fredensborgvej, er det ansøgte projekt "vendt".

Projektet indebærer et mindre længehus som bolig (160 m2 mod tidligere 237 m2) tættere på Fredensborgvej, således at bolig og driftsbygning danner gårdsplads/gårdrum ud mod Esrum Sø.

Driftsbygningen som værksted/atelier
Driftsbygningen på 90 m2 rummer i dag carport/og opbevaring. Den er ejendommens eneste drifts-bygning. Her ønskes fremover værksted.

Carport udhus
Som erstatning for carport/opbevaringsrum i driftsbygningen, ønskes et skur (30 m2) med carport på ca. 20 m2. I alt 50 m2 ved indkørslen til ejendommen. Se tegninger i medsendte projekt.

Samlet set
Samlet set viser projektet bebyggede arealer på i alt 300 m2 mod tidligere 327 m2.

Projektet indebærer, at den eksisterende driftsbygning konverteres til boligareal til såkaldt liberalt erhverv - erhverv, der kan være i bolig.

Landskab, planforhold, nabohøring og bopælspligt.

Kommuneplanen
Foruden at være omfattet af arealfredningen for Esrum Søs omgivelser, er ejendommen omfattet af udpegning som værdifuldt landskab og kulturmiljø i kommuneplanen. Landskabet her er blandt kommunens mest karakteristiske og sårbare. Udpegningerne er sket med baggrund i de statslige interesser ved planlægningen.

Landskabsværdierne
Værdierne ligger især I udsigten over søen og mod Gribskov, der ligger lige overfor. Herfra ser man moræneformationer dannet ved slutningen af sidste istid (bløde bakker). Det skråner her jævnt ned mod Esrum Søs dødisbassin. Landskabet omkring søen udgør nærmest en stor skål.

Kulturhistorisk rids
Kulturhistorisk set, er her tale om et af flere husmandssteder langs vejen i udkanten af dyrknings-fladen til Jonstrup. Det må være ved udskiftningen, at husmandsbrugene kom til her (l78oernes jordreformer). Ejendomsstrukturerne fra dengang ses stadig takket været diger og/eller hegnsbe-plantning vinkelret på søen. Jonstrup er en - bortset fra et enkelt nyere hus - velbevaret rækkelands-by. Landsbyen går formentlig med sin gårdsklynge tilbage til middelalderen.

Vejen ovenfor søen
Vejen gennem Jonstrup og forbi ejendommen har sit oprindelige forløb. - Der har sikkert siden old-tiden været farbart her - på det tørre ovenfor søen. Den er ud for ejendommene her gravet ned i bak-ken - sikkert fordi den, før bilerne kom til, skulle være mindre anstrengende for trækdyrene (heste og stude).

Nabohøring
Nabohøring er lovpligtig forud for landzonetilladelser. Da landzonetilladelse efter planlovens § 35 stk. 1 er påkrævet, har projektet allerede været sendt i nabohøring.

Høringen omfattede tre naboejendomme på Fredensborgvej 54, 58 og 60. ... Der er ikke kommet bemærkninger til projektet.

NaturErhvervsstyrelsens dispensation fra bopælspligt
NaturErhvervsstyrelsen har som myndighed for landbrugsloven givet tidsbegrænset dispensation fra bopælspligten … idet en landbrugsejendom skal være forsynet med bolig.

Baggrunden er, at det eksisterende hus var brændt, ejendommen først skulle sælges, projekt skulle udarbejdes og dispensationer/tilladelser indhentes.

Kommunens afgørelser
Kommunen kan, såfremt Fredningsnævnet godkender boligen, give landzonetilladelsen til den. Skur/carport under 50 m2 kræver ikke landzonetilladelse, men godkendt anmeldelse vedrørende byggeri. Kommunen skal også godkende indretning af værksted i driftsbygningen efter planlovens § 37.

Vurdering

Vi vurderer, at boligen (160 m2) ikke vil påvirke landskabet yderligere - i forhold til, at her indtil 2011 lå en større, traditionel bolig (hvide længer med stråtag og sprossede vinduer) på ejendommen.

Endvidere vurderer vi, at placeringen af boligen med gårdsrummet mod søen i stedet for mod vejen, er forenelig med landskabshensyn, da her stadig vil være bygninger, orienteret omkring en "gårdsplads"

Med hensyn til bygningernes udseende, vurderer vi, at byggeriet er foreneligt med de landskabelige interesser. Vi ser de mørke bygninger, som en slags moderne husmandssted - 2 længer omkring en gårdsplads.

Synlighed - nord, syd og øst
Boligen vil ikke være meget synlig fra vejen, når man kommer sydfra. Da vejen her er gravet ned i bakken her (se foto bagerst). Plateauet, som huset bygges på (hvor det tidligere hus lå), kan meget vel stamme fra vejnedgravningen en gang i slutningen af 1800-tallet. Bygningerne og vejen ses på historiske kort (Høje Målebordsbalde fra slutningen af 1800-tallet).

Synlighed - søsiden, søen og Gribskov
Den ansøgte bygning (bolig 160 m2) vil ikke i nævneværdig grad gribe ind i udsigt og landskab, når man færdes ved, omkring og på søen. Bygningerne vil i dagslys fremstå mørke, og dermed små i landskabet med de bløde bakker.

Landskabet her er uforstyrret, og en af kvaliteterne er, at man kan opleve mørke (især fra og i Gribskov). Ubebygget og mørkt landskab er en sparsom ressource i kommunen og generelt i Nordsjælland.

Vi vurderer, at 2,7 meter høje vinduer på søsiden af boligen og i driftsbygningen vil påvirke landskabet. Vi vurderer imidlertid, at boligens vinduesparti (2,7 x Ca. 15 meter) med lodposter er rimeligt i relation til påvirkning af sø og skov.

Projektet vil ikke påvirke naboerne mere end det tidligere byggeri.

Samlet set

Samlet set anbefaler vi:

- Ny 160 m2 bolig som ansøgt.

Vi er betænkelige ved:

- At tilføre ejendommen en ekstra om end ny bygning ud mod vejen (carport/skur), når denne facilitet er i eksisterende bygninger.

Kommunen vil, hvis Fredningsnævnet godkender projektet eller dele heraf:

- Udstede landzonetilladelse til boligprojektet på 160 m2 (planlovens § 35 stk. 1).
- Godkende atelier i en del at den eksisterende driftsbygning (planlovens § 37).

…"

Af det medsendte ansøgningsmateriale fremgår supplerende blandt andet, at den eksisterende driftsbygning fremover ønskes anvendt til atelier knyttet til Mads Odgård Design. Den nuværende carport ønskes inddraget til dette formål. Der ønskes etableret et isoleret rum i den østlige del af bygningen for således at lade hele driftsbygningen indgå i det samlede boligareal. Til brug for parkering og opbevaring af lettere landbrugsmateriel ønskes opført en carport med plads til to biler samt et skur på 20 m2 med materialer som det nye længehus. Der er i forbindelse med ansøgningen blandt andet bilagt en situationsplan, en visualisering af det ansøgte, bygningstegninger og fotos af de eksisterende og tidligere forhold.

Høringssvar:

Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør Afdeling, har den 5. maj 2014 blandt andet udtalt:

"…

DN Helsingør har ikke noget imod, at der bygges en bolig, som beskrevet.

Vi har derimod, i lighed med Helsingør Kommune, betænkelighed ved, at hele driftsbygningen inddrages i boligen, og at der på den baggrund yderligere ønskes bygget en garage med et skur ved indkørslen til matriklen. DN Helsingør mener ikke, at det er i overensstemmelse med fredningen, hvis formål er at bevare de landskabelige og naturvidenskabelige interesser, der er knyttet til området samt at bevare udsigten over Esrum Sø, at der bygges flere m2 på grunden. Evt carport og skur kommer til at ligge meget synligt i landskabet.

DN Helsingør kan dermed ikke anbefale, at hele driftsbygningen inddrages til beboelse, og at der bygges kombineret garage og skur andetsteds på grunden."

Naturstyrelsen, Det åbne land, har i skrivelse af 23. juni 2014, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, blandt andet oplyst, at det vurderes, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivet bilag IV.

Besigtigelse:

2 ud af fredningsnævnets 3 medlemmer har den 25. august 2014 foretaget besigtigelse og afholdt møde på ejendommen.

Under besigtigelsen deltog ejendommens ejere samt repræsentanter for Helsingør Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør afdeling, og Naturstyrelsen, Det åbne land.

Under besigtigelsen blev ejendommen og de nærmeste omgivelser beset. Placeringen af den ansøgte carport/skur blev påvist. Placeringerne af den nedbrændte bolig og den nu ansøgte bolig var pælemarkeret. En del af ejendommens registrerede driftsbygning fremstår indvendigt med værelsespræg, mens den øvrige del er forsynet med facader/vinduer.

Ejerne oplyste, at den del af ejendommen, som udgøres af landbrugsjord, er bortforpagtet. Der er for nuværende ingen faste planer for en anden ordning eksempelvis anvendelse til hestehold eller tilsvarende.

Repræsentanterne for Danmarks Naturfredningsforening oplyste, at det er foreningens frygt, at der senere vil opstå ønske om og behov for nye driftsbygninger, såfremt den nuværende driftsbygning inddrages til beboelse. Der vil kunne udformes et andet projekt, som i højere grad samler beboelsen og behovet for parkering og et skur, således at driftsbygningen ikke overgår til beboelse. Det fredede landskab er unikt og følsomt, og også ud fra overvejelser om præcedens må der udvises tilbageholdenhed i dispensationspraksis. Der er i området et betydeligt ønske om eksempelvis hestehold.

De mødte kunne i øvrigt i det væsentlige henholde sig til de skriftlige indlæg i sagen.

Fredningsnævnets afgørelse:

Afgørelsen er truffet af nævnets medlemmer Michael Toftager, Niels H.V. Olesen og Nina Uhland Kristensen.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Ad den ansøgte bygning til beboelse:

Fredningsnævnet finder at kunne lægge til grund, at ansøgningen om dispensation fra fredningsbestemmelserne ikke vil stride mod fredningens formål. Fredningsnævnet finder endvidere, at det ansøgte ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-4. Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til denne del af det ansøgte.

Tilladelsen må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, jf. stk. 1.

Tilladelsen bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Tilladelsen omfatter ikke tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder.

Ad ansøgt carport/skur og inddragelse af eksisterende driftsbygning til bolig-/andet erhvervsformål end landbrug:

Fredningsnævnet bemærker, at carport/skur vil fremstå synlig fra omgivelserne herunder fra Fredensborgvej. Den ansøgte placering heraf vil have indflydelse på det samlede udtryk af ejendommen i forhold til en mere samlet bygningsløsning. Det bemærkes herved, at parkering indtil brand-

tidspunktet skete i ejendommens driftsbygning. Det ansøgte vil kunne opnås med en anden bygningsplacering og udformning, således at karakteren af en landbrugsejendom i højere grad bibeholdes. Den ansøgte løsning indebærer endvidere en reel mulighed for et fremtidigt ønske om at etablere en ny landbrugsbygning. Nævnet bemærker herved, at det under sagen er oplyst, at der i fredningsområdet er et udtalt ønske om hestehold m.v. på mindre landbrugsejendomme. Det fredede landskab er særdeles beskyttelsesværdigt. Efter fredningsbestemmelserne vil det ansøgte alene kunne tillades, når der foreligger særlige omstændigheder. På den nævnte baggrund finder fredningsnævnet efter en samlet vurdering ikke, at det ansøgte bør tillades ved dispensation. Fredningsnævnet meddeler herefter afslag til denne del af det ansøgte. Fredningsnævnet bemærker, at der vil kunne indgives en ny ansøgning om dispensation ved udformning af et eventuelt andet og ændret projekt.

Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger og lignende, som har væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. Klage skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet og sendes til Fredningsnævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Når Natur- og Miljøklagenævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet, vil Natur- og Miljøklagenævnet tilsende klageren en opkrævning. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyr er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetaling kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold i sin klage.

Til orientering bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. e-mail til:
Mette Lyng Hansen og Mads Odgård, mads@odgard.dk
Helsingør Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening i Helsingør
Naturstyrelsen
Naturstyrelsen, Det åbne land
Friluftsrådet
Friluftsrådet v/Poul Erik Pedersen
DOF
DOF Nordsjælland

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.
Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.
Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 32
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 7. december 2014 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FS 040/2014 – Ansøgning om tilladelse til at opføre et skur på ejendommen matr. nr. 4f og 7d Plejelt By, Tikøb, beliggende Søbrinken 3, 3230 Græsted, Helsingør Kommune.

Ansøgningen og Helsingør Kommunes udtalelse:

Den 1. juli 2014 tilskrev Helsingør Kommune Fredningsnævnet for Nordsjælland således:

"…

Helsingør Kommune har modtaget vedhæftede ansøgning om etablering af skur på op til 28 m2. Skuret ønskes tilbygget eksisterende anneks.

…

Sommerhuset er et af 4 mindre sommerhuse, alle opført i 1930erne, beliggende ned mod Esrum Sø i landzone i et i øvrigt åbent jordbrugspræget område. Alle 4 ejendomme er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 16 om søbeskyttelseslinje efter hvilken der ikke må placeres bebyggelse, campingvogne og lignende eller foretages beplantning eller ændringer i terrænet inden for en afstand af 150 m fra søen.

Tidligere sager.
I 1996 meddelte Fredningsnævnet tilladelse (FS 60/95) til at ejer af ejendommen kunne bygge et anneks på 24 m2 mod at et mindre skur på 15 m2 blev nedrevet. Fredningsnævnet tilkendegav samtidig:

Det tilkendegives over for ansøgeren, at der ikke kan forventes dispensation til yderligere byggeri på ejendommen. Såfremt der måtte opstå behov for at modernisere sommerhusets bade- og toiletforhold, må det ske inden for eksisterende bygningsmæssige rammer.

Det daværende Frederiksborg amt havde anbefalet nævnet dette. Ejer havde forinden ansøgt om 50 m2, men ændret det til de 24 m2 efter at amtet havde vurderet, at det ville være i strid med fredningen med så stort et byggeri.

Anbefaling
Der ansøges nu om at bygge et skur på op til 28 m2, så det samlede anneks/skur bliver på 50 m2. Vi er enige i Nævnets og Frederiksborg amts vurdering fra 1995, at så stort byggeri vil være i strid med fredningens formål idet der er tale om en meget betragtelig forøgelse af det bebyggede areal …

Vi skal derfor anbefale fredningsnævnet, at give afslag til det ansøgte skur."

Der er som bilag til skrivelsen blandt andet vedlagt tegningsmateriale for det ansøgte.

Høringssvar:

Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør afdeling, har ved skrivelser af 14. juli og den 4. august 2014 oplyst, at foreningen ikke kan støtte ansøgningen. Der er herved henvist til formålet og indholdet af fredningen samt at ejendommen er omfattet af den mest omfattende fredningstype A, som indeholder et forbud mod opførsel af bygninger m.v. og forbud mod afgravning og opfyldning af det naturlige jordsmon.

Naturstyrelsen, Det åbne land, har i skrivelse af 4. juli 2014, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, blandt andet redegjort for de fredningsmæssige forhold, afgivet supplerende oplysninger om ejendommen samt foretaget en vurdering i relation til habitatdirektivet. Det fremgår heraf:

"…

Fredningen
Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser.

Fredningens formål er at bevare de landskabelige og naturvidenskabelige interesser, der er knyttet til området, samt at bevare udsigten over Esrum Sø. Fredningen indeholder tre typer bestemmelser:

• Type A, hovedsagelig arealet op til 100 meter fra søen
• Type B, hovedsagelig 100-3000 meter fra søen
• Type C, hovedsagelig fra 300-meter grænsen til offentlig vej.

Den relevante bestemmelse for den foreliggende ansøgning er Type A, der blandt andet lyder:

Det er navnlig forbudt
1) at opføre bygninger af enhver art, derunder drivhuse, garager, boder eller skure, samt at anbringe andre indretninger, som efter nævnets skøn kan virke skæmmende, derunder ledningsmaster o. lign.

Samt:

"Med hensyn til den eksisterende bebyggelse gælder følgende:

Landbrugsbygninger kan frit ændres, udvides eller ombygges efter landbrugets behov. Ved genopførelse efter brand o. lign, skal nævnets godkendelse indhentes m.h.t. placering og byggemåde. M.h.t. andre eksisterende bygninger gælder, at enhver væsentlig ændring i eller udvidelse af bygningerne eller i tilfælde af undergang genopførelse af disse kræver nævnets godkendelse."

Tidligere afgørelser gå ejendommen

…

FS 24/01 22. marts 2002: Afslag på ansøgning om dispensation til anneks på 30 m2.

Ejendommen
Ejendommen består af to matrikler: matr.nr. 4f Plejelt By, Tikøb og matr.nr. 7d Plejelt By, Tikøb. Ejendommen er ifølge BBR bebygget med et sommerhus på 58 m2 og et udhus/anneks på 24 m2.

Øvrig regulering/planlægning på arealet
Ejendommen er beliggende op til Natura 2000-område nr. 133, Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov (habitatområde nr.190, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov) jf. bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration al internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse al visse arter.

…

Naturstyrelsen vurderer, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer om projekter, kan påvirke Natura 2000-området eller medføre beskadigelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivet bilag IV."

Besigtigelse:

Fredningsnævnet har den 24. november 2014 foretaget besigtigelse og afholdt møde på ejendommen.

Under besigtigelsen deltog ansøger (ejer) samt repræsentanter fra Helsingør Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør afdeling, og Naturstyrelsen, Det åbne land.

Under besigtigelsen blev ejendommen og de nærmeste omgivelser beset.

Ansøger oplyste, at baggrunden for ansøgningen er den, at den nuværende bebyggelse (60 m2 hus og 24 m2 anneks) er relativ lille i forhold til de pladsforhold, der er nødvendige og sædvanlige for en familie. Der er med de nuværende forhold ingen skurplads eller faciliteter til opbevaring af haveredskaber, havemøbler m.v. Det gælder ikke for naboejendommene. Ansøger anviste placeringssted for det ansøgte, der er modsat søen i forhold til eksisterende anneks. Placeringsstedet ligger tæt på en eksisterende, mindre skrænt, der visuelt vil virke dæmpende i forhold til omgivelserne.

De mødte kunne i det væsentlige henholde sig til de skriftlige indlæg i sagen.

Fredningsnævnets afgørelse:

Afgørelsen er truffet af nævnets medlemmer Michael Toftager, Niels H.V. Olesen og Nina Uhland Kristensen.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Ejendommen er beliggende i fredningens Type A, der gælder for arealer nærmest på Esrum Sø, og for disse arealer er fastsat en restriktiv regulering. Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet, at der i fredningsområdet omfattet af Type A gælder et generelt forbud mod at opføre bygninger af enhver art, herunder drivhuse, garager, boder, eller skure samt at anbringe andre indretninger, som efter nævnets skøn kan virke skæmmende. Det ansøgte skal placeres indenfor søbeskyttelseslinjen. I en sådan situation må der udvises tilbageholdenhed i dispensationspraksis også henset til præcedensskabende praksis generelt i fredningsområdet. I 1996 meddelte fredningsnævnet tilladelse til opførelse af det nuværende anneks, idet det samtidig blev tilkendegivet, at der ikke kunne forventes tilladelse til yderligere byggeri på ejendommen. I 2002 meddelte fredningsnævnet afslag til

byggeri af et anneks af omtrentlig tilsvarende størrelse, som det nu ansøgte, under henvisning til, at en sådan tilladelse fandtes uforenelig med fredningens formål. Der er i forbindelse med den nu foreliggende ansøgning ikke indtruffet eller oplyst omstændigheder, der væsentligt adskiller sig fra de tidligere gældende forhold for ejendommen. På denne baggrund og efter en samlet vurdering af samtlige oplysninger i sagen findes det ansøgte ikke at burde tillades ved dispensation. Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, afslag på det ansøgte.

Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger og lignende, som har væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. Klage skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet og sendes til Fredningsnævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Når Natur- og Miljøklagenævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet, vil Natur- og Miljøklagenævnet tilsende klageren en opkrævning. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyr er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetaling kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold i sin klage.

Til orientering bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. e-mail til:
Jørgen Hoppe, Bredgade 63A, 1260 København K, elverhoj13@gmail.com
Helsingør Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening i Helsingør
Naturstyrelsen
Naturstyrelsen, Det åbne land
Friluftsrådet
Friluftsrådet v/Poul Erik Pedersen
DOF
DOF Nordsjælland

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.
Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.
Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 32
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 14. december 2014 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FS 044/2014 – Ansøgning om tilladelse til opførelse af en ridehal på ejendommen matr. nr. 2b m.fl. Jonstrup By, Tikøb, beliggende Esrum Søvej 5A, 3070 Tikøb, Helsingør Kommune.

Sagens baggrund, ansøgningen og Helsingør Kommunes udtalelse:

Helsingør Kommune har den 14. juli 2014 (sagsnr. 14/7920) videresendt en ansøgning fra ejeren af ovennævnte ejendom, idet der ansøges Fredningsnævnet for Nordsjælland om tilladelse til at opføre en ridehal på ejendommen. Af henvendelsen fremgår blandt andet:

"…

Anbefaling.
- Vi er med baggrund i det værdifulde, udsigtsrige og fredede landskab betænkelige ved opførelse af ridehallen.

Betænkeligheden er udløst af dels landskabspåvirkningen, dels af at ejeren allerede har en ridehal med dispensation på søsiden af vejen i samme fredning - ca. 1,5 -2 km syd herfor (FS 13/2007 og NKN 121-00116) på en anden ejendom.

- Betænkeligheden til trods anbefaler vi Nævnet at dispensere til hallen, med baggrund i:

  - Jordbrugskommissionen/nu NaturErhvervsstyrelsen har udtalt, at en hal er nødvendig for stutteridriften.
  - Del af en eksisterende hal (342 m2) rives ned for at ridehallen kan opføres her.
  - Hallen graves ind i terrænet, så den bliver lavest mulig.
  - Der er ikke længere andet erhverv end stutteri på ejendommen.

- Vi forudsætter, at hallen er med samme højde som den bagvedliggende stald, og at hallen graves ind i terrænet, uden vejanlæg omkring.

- Vi anbefaler - såfremt Fredningsnævnet dispenserer - vilkår om, at den ved afgravning fremkomne jord ikke lægges på ejendommen. Placering af jorden andetsteds i landzonen kræver landzonetilladelse (planlovens § 35 stk. 1).

Projektet, ejendommen og sagsforløbet.

…

Ejendommen Esrum Søvej 5a er en landbrugsejendom på ca. 21 ha, der drives med folde og græs. Ejendommen blev købt i 2010, og ejerne ønsker at overføre erfaringerne fra stutteriet på Søbakkehus (Endrupvej 41 i Fredensborg Kommune) til stutteriet Birkehøj på Esrum Søvej 5a.

Ansøgningen er nu begrundet med, at der ikke længere er andet erhverv på ejendommen end stutteri, og en hal nedrives for at give plads til en ny og landskabstilpasset ridehal.

Hallen er tilpasset, så den:

- Er i samme højde som den bagvedliggende stald.
- Opføres i samme farver og materialer som stalden mv. (gul).
- Der indrettes ikke en vej omkring hallen. Herved mindskes arealforbrug og terrænændring.

…

Baggrund, afvejning og vurdering**.**
Vi har vurderet, at en ridehal på 924 m2 vil påvirke udsigten over Esrum Sø og er i strid med fredningens formål. Den vil være synlig fra Esrum Søvej og fra naboejendommene.

Vi finder det betænkeligt at bygge en hal i dette højt prioriterede og beskyttede landskab.

Her er tale om en fornem arealfredning tilbage fra 1949. - Hvor der ikke var tænkt på, at ejendommene engang ville kunne overgå til halkrævende landbrugsdrift/stutterier. Landbrugsbygninger var dengang de traditionelle, længer - sammenbygget til sluttede gårdsanlæg.

Imidlertid har vi dog også vurderet, at ridehallens påvirkning af omgivelserne er begrænset ved:

- Nedrivning af 342 m2 hal.
- Nedlæggelse at erhvervsvirksomhed i eksisterende hal.
- Inddragelse af en del at gårdspladsen til hallen.
- Højde som eksisterende stald - ikke højere.
- Nedgravning at hallen i terrænet.
- Intet vejanlæg omkring hallen.

På grund at ejendommens i forvejen forbyggede udtryk, anbefaler vi trods betænkeligheden, Fredningsnævnet at dispensere til bygningen.

Ejendommen og hidtidige tilladelser.
Udviklingen i bygninger på ejendommen er sket ved knopskydning siden 1950'erne. Se vedhæftede luftfotos. Bygningerne er oprindeligt bygget til landbrug.

- Fredningsnævnet har i 1986 dispenseret til driftbygningen/stalden.
- Kommunen godkendte en anmeldt driftsbygning (byggeloven) på 663 m2, 21. august 1986.

I 2004 anbefalede Frederiksborg Amt Fredningsnævnet at dispensere til ombygning at den hal (nyt tag, røde tegl), som nu foreslås nedrevet og erstattet af en ridehal. Bygningen skulle i 2004 benyttes til produktionsvirksomhed.

Amtet anbefalede i 2004 (samme brev) også Nævnet at dispensere til en glastilbygning på 19 m2 på en bygning (bolig), som skulle anvendes til kontor for virksomheden.

Fredningsnævnet ses ikke at have dispenseret til bygningsændringerne i 2004. Kommunen havde forud for byggeriet udstedt byggetilladelse.

30. april 2011 dispenserede Fredningsnævnet til større ombygning/renovering at ejendommen, hvor flere bygninger blev istandsat, og tage blev fornyede.

…

Udviklingen i stutterier.
Byggeri til stutteridrift er i tiltagende på landbrugsejendomme i Nordsjælland. Baglandet til Hovedstaden her har generelt set ikke store, sammenhængende og vægtige landbrugsarealer, og ejendommene drives derfor hyppigt med en eller anden form for hestehold.

Det betyder et ganske stort "haltryk" på mange beskyttede og værdifulde landskaber. Ved her at påpege muligheden for brug at en nyligt opført hal på en nærliggende ejendom i Esrumsøfredningen, søger vi at efterleve fredningens udsigtsformål.

Bygninger godkendt af Fredningsnævnet er således (undtaget ombygningerne i 2004):

Maskinhus: 663 m2 - i stald fra 1986
Stalde: 300 m2.
Løsdriftstald: 89 m2.
Maskinhus: 175 m2.
Bolig 1: 160 m2.
Bolig 2 (kontor): 277 m2.

Landskabet.
Det værdifulde landskabsstrøg ovenfor Esrum Sø er dannet ved isafsmeltningen efter sidste istid (israndslinje). Nedenfor højderyggen og skrånende mod søen er et bølget morænelandskab. - På grund af fredningen er landskabet her i dag uforstyrret og med vid udsigt over søen.

Foruden at være fredet er arealet omfattet af udpegninger som værdifuldt landskab og kulturmiljø i kommuneplanen - blandt de højest rangerende i kommunen. - Kulturmiljøet er bla. den særlige vejrækkelandsby Jonstrup med bølget dyrkningsflade og autentiske vejstruktur omkring. Hertil de spredte gårde langs Esrum Sø, hvoraf en del er fra udstykningstiden (l78oernes jordreformer). Fra vejen opleves mønstret med de mange småparceller stadig med diger imellem hist og her.

Samlet set**.**
Samlet set er vi betænkelig ved opførelsen af en ridehal, der betyder, at hallen vil ligge ca. 20 meter tættere på vejen end de nuværende bygninger.

Men anbefaler projektet fordi 342 m2 eksisterende hal nedrives."

I forbindelse med skrivelsen fra Helsingør Kommune er der blandt andet medsendt situationsplan over det ansøgte.

Fredningsbestemmelser og tidligere afgørelser vedrørende ejendommen:

Fredningsnævnet har tidligere truffet en række afgørelser vedrørende samme ejendom. Nævnets sidste afgørelse vedrørende ejendommen (FS 074/2012) er fra den 13. januar 2013. Ved denne afgørelse meddelte fredningsnævnet tilladelse til anlæg af en ridebane på ejendommen, men afslag på opførelse af en ridehal. Den tidligere ansøgte ridehal var med en anden udformning og anden placering end den nu ansøgte. I afgørelsen af 13. januar 2013 er blandt andet redegjort for de frednings-

bestemmelser, som er gældende for ejendommen, baggrunden for ønsket om opførelse af en ridehal samt de for ejendommen gældende forhold. Af afgørelsen fremgår blandt andet:

"…

Fredningsbestemmelser:

Området, hvori ejendommen er beliggende, er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser. Formålet med fredningen er navnlig at bevare de landskabelige værdier, der knytter sig til området og herunder at bevare udsigten over Esrum Sø. For fredningsområdet er fastsat varierende fredningsbestemmelser. Indholdet heraf er fastsat navnlig ud fra afstanden til søen. Den for sagen relevante fredningstype er angivet som type B. For type B, der som udgangspunkt omfatter arealerne mellem 100 og 300 meter fra søen, gælder det blandt andet, at der ikke må bebygges på arealet uden nævnets samtykke. Bygninger til brug for landbrug eller gartneri vil i almindelighed kunne forventes tilladt. Andre bygninger vil kun blive tilladt under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan. Eksisterende landbrugsbygninger kan frit ændres, udvides eller ombygges efter landbrugets behov. Afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon må ikke finde sted. Drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster og lignende må ikke anbringes uden nævnets godkendelse. Større samlede beplantninger kræver ligeledes nævnets tilladelse.

…

<u>Udtalelse fra Jordbrugskommissionen</u>

For at afklare om stutteriet anses for landbrugsvirksomhed, og om ridehallen er nødvendig for driften, sendte vi ansøgningen til udtalelse i Jordbrugskommissionen som udtalte ….:

• at her er tale om professionelt stutteri og at ridehal er nødvendig.
• at nødvendigheden i forhold til planloven skal vurderes mht den pågældende ejendom.

…"

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæstede ved afgørelse af 4. december 2013 fredningsnævnets afslag af 13. januar 2013 på opførelse af en ridehal. Af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse fremgår blandt andet:

"…

Fredningen har bl.a. til formål, at bevare landskabet omkring Esrum Sø.

Efter fredningen må tilstanden på arealer med fredningstype B ikke forandres, og der må hverken opføres bygninger, som ikke kræves af ejendommens drift som landbrugsejendom/gartneri eller anbringes drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o. lign. Bygninger til brug for landbrug eller gartneri vil i almindelighed kunne forventes tilladt.

Efter Natur- og Miljøklagenævnets praksis betragtes stutteri som udgangspunkt som en landbrugsmæssig virksomhed, såfremt der er 5-7 avlshopper. Der må dog altid foretages en konkret vurdering, hvor der bl.a. lægges vægt på virksomhedens mere eller mindre professionelle/kommercielle

karakter. Hvis der er tale om et erhvervsmæssigt stutteri i modsætning til mere hobbypræget virksomhed, vil en ridehal kunne være erhvervsmæssig nødvendig til opdræt og tilridning af de ungheste, der produceres af avlshopperne.

Ridehaller med en ridebane på 800 m2 anses normalt for tilstrækkeligt for et erhvervsmæssigt hestestutteri.

Efter det oplyste i denne sag må det lægges til grund, at der er tale om et professionelt stutteri.

Natur- og Miljøklagenævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte Fredningsnævnet for Nordsjællands vurdering af, at den ansøgte ridehal ved alle de ansøgte placeringsmuligheder vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af det fredede område. Natur- og Miljøklagenævnet finder ligesom fredningsnævnet, at det bør indgå i en vurdering af, om der bør meddeles dispensation til nyt byggeri, at der på ejendommen er opført et større omfang af bygninger uden fredningsnævnets godkendelse, og at disse i et vist omfang ikke anvendes til landbrugsmæssigt formål. Natur- og Miljøklagenævnet finder grundet disse særlige omstændigheder ikke, at der i denne sag bør meddeles tilladelse til et yderligt stort byggeri af en ridehal. Det forhold, at ridehallen med en ridebane på 800 m2, må anses for at være erhvervsmæssigt nødvendig for landbrugsdriften, kan ikke ændre ved denne vurdering, jf. at der ifølge fredningen alene gælder en generel forventning om tilladelse til sådanne tilfælde.

…"

Høringssvar:

Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør afdeling, har den 6.august 2014 blandt andet anført:

"…

DN Helsingør mener på baggrund af ansøgningen, at projektet adskiller sig ubetydeligt i forhold til den første dispensationsansøgning om en ridehal, som ikke kunne godkendes hverken af Fredningsnævnet for Nordsjælland eller af Natur- og Miljøklagenævnet.

…

Landskabet omkring Esrum sø er dannet under sidste istid. Selve søen er en inderlavning/tungebækken, hvorfra isen har bulldozet jorden op vest for søen i Grib Skov. Jorden på østsiden af søen er et bølget morænelandskab, som på grund af fredningen i vid udstrækning er uforstyrret og med en enestående udsigt over søen fra bla. Esrum Søvej. Landskabet er udpeget som værdifuldt landskab og kulturmiljø og som en del af "søskålen" i Landskabsanalysen fra Helsingør Kommune. Landskabskarakterens sårbarhed er høj: ... .arealerne, der skråner ned mod Esrum Sø (er) sårbare overfor ethvert tiltag, der påvirker udsigten over søen især fra Harreshøjvej og Esrum Søvej (s. 23) En ridehal, selv med en delvis nedrivning af en eksisterende anden hal, vil ikke kunne undgå at påvirke det enestående værdifulde, udsigtsrige, sårbare og fredede landskab. Kulturmiljøet ses bla. i forbindelse med vejrækkelandsbyen Jonstrup, med bølget dyrkningsflade og autentisk vejstruktur omkring. Hertil kommer de spredte gårde langs Esrum sø, hvoraf en del stammer fra 1780'ernes udstykninger, med småparceller og diger, som endnu kan opleves fra vejen.

Ejendommen Esrum Søvej 5a er en mindre landbrugsejendom på ca 21 ha med et allerede stort bygningskompleks på ca 2225 m2, som med en ny ridehal øges yderligere med 458 m2 (800 m2 hal

- 342 m2 nedrevet maskinhal). Selve længden af den sammenbyggede hal øges væsentligt og vil forårsage udsigtshindringer til Esrum Sø.

Der er i denne forbindelse tale om en fremsynet og fornem arealfredning tilbage fra 1949, hvor der ikke var tænkt på, at ejendommene kunne overgå til halkrævende stutterier. Landbrugsbygninger var dengang traditionelle længer, sammenbyggede til sluttede gårdanlæg.

Med baggrund i det værdifulde, udsigtsrige, sårbare og fredede landskab er vi, lige som kommunen, betænkelige ved opførelsen af ridehallen. Betænkelige, fordi der sker en negativ landskabspåvirkning, og der bør i denne sammenhæng ses på, at der allerede er givet dispensation til opførelse af en ridebane, og at ejerne i forvejen har en ridehal i samme fredning ca 1,5-2 km syd herfor på søsiden på deres anden stutteriejendom. Fredningsnævnet og Naturklagenævnet har tidligere efter konkret vurdering godkendt en samlet driftsbygning (korn- og frøopbevaring) til brug for flere separate ejendomme. Naturfredningsrådet skriver i forordet til fredningen, at det skal stærkt understreges, at rådet må tillægge fredningen en overordentlig stor betydning i landskabelig, æstetisk og socialt henseende - netop fordi disse arealer, landbrugsarealer og enge, endnu (i 1947) i hovedsagen er uberørte. Ejendommens ustyrede vækst fra parcelliststed til erhvervsvirksomhed har i usædvanlig grad bragt den i konflikt med det, der var fredningens egentlige formål.

Fredningsnævnet bemærker indledningsvis, at fredningen af Esrum Søs omgivelser skal sikre væsentlige landskabelige værdier herunder udsigten til Esrum Sø.

Fredningsnævnet for Nordsjælland fandt på den baggrund efter en samlet vurdering, at der forelå sådanne særlige forhold, at den ansøgte hal ikke burde tillades. Det tilføjedes, at en tilladelse endvidere ville kunne medføre en uønsket præcedensvirkning for den øvrige fredning. DN Helsingør finder ikke at ansøgningen afviger væsentligt fra den tidligere ansøgning om ridehal. Der sker fortsat en stor udvidelse af bygningsmassen på den forholdsvis lille parcel, og vi kan derfor ikke anbefale en dispensationen fra Esrumsø-fredningen til en ridehal på ejendommen."

Foreningen har i et efterfølgende indlæg af 26. november 2014 præciseret blandt andet, at den ansøgte ridehal er større end anført i det oprindelige skriftlige indlæg med en større synlighed til følge.

Naturstyrelsen, Det åbne land, har i skrivelse af 28. august 2014, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, blandt andet oplyst tilsvarende om ejendommens eksisterende bygninger, som fremgår af styrelsens tidligere udtalelse af 19. oktober 2012 og anført, at det vurderes, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer om projekter, kan medføre beskadigelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivet bilag IV.

Besigtigelse:

Fredningsnævnet har den 24. november 2014 foretaget ny besigtigelse og afholdt møde på ejendommen.

Under besigtigelsen deltog ejendommens ejer med rådgivere samt repræsentanter fra Helsingør Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør afdeling, og Naturstyrelsen, Det åbne land.

Under besigtigelsen blev ejendommen og de nærmeste omgivelser beset.

Det ansøgte placeringssted blev påvist og var pælemarkeret. Det blev oplyst, at de udvendige bygningsmål er 22 x 42 meter, således at hallen kan rumme en ridebane på 800 m2. I forhold til den tidligere ansøgning er bygningshøjden reduceret ved hjælp af ændret tagvinkel og ved placering lavere i terræn. Højden vil herefter ikke overstige den taghøjde, der er for andre eksisterende bygninger (staldbygningen) på ejendommen. I relation til de eksisterende bygninger er der ved bygningsplaceringen af det nu ansøgte taget hensyn til, at udsigten mod søen reduceres mindst muligt. Det er driftmæssigt og af hensyn til dyrevelfærden ikke muligt at samkøre ejendommen med den stutteriejendom, som ansøger også ejer. Der drives nu alene stutteridrift på ejendommen. Stutteriet er uændret i forhold til den virksomhed, som var gældende i forbindelse med den tidligere afgørelse. Den tidligere ikke-landbrugsmæssige virksomhed er ophørt. Den del af en bygning, som ikke skal nedrives, anvendes til maskinopbevaring. Der er ikke landbrugsbygninger på ejendommen, som ikke anvendes til stutteridriften, og hele den landbrugsbygningsmasse, som ikke skal nedrives, er nødvendig til den eksisterende stutteridrift. Der blev i det væsentlige i øvrigt henvist fra ansøgers side til det anførte i forbindelse med det tidligere meddelte afslag.

De mødte kunne i øvrigt i det væsentlige henholde sig til de skriftlige indlæg i sagen, ligesom der blev henvist til det anførte i sagen FS 74/2012.

Fredningsnævnets afgørelse:

Afgørelsen er truffet af nævnets medlemmer Michael Toftager, Niels H.V. Olesen og Nina Uhland Kristensen.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet lægger som i Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 4. december 2013 til grund, at ejendommens stutteridrift er landbrugsmæssig virksomhed i fredningens forstand. Nævnet lægger endvidere til grund, at en ridehal kan være erhvervsmæssig nødvendig i forbindelse med professionel stutteridrift samt at ridehaller med en ridebane på 800 m2 normalt anses for tilstrækkeligt for et erhvervsmæssigt hestestutteri. Nævnet lægger yderligere til grund, at der efter delvis nedrivning af en eksisterende bygning ikke vil være bygninger på ejendommen, der ikke anvendes til brug for landbrugsdriften, og at der fra ejendommen ikke drives anden virksomhed end stutteridrift.

Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at der ikke må bebygges på arealet uden nævnets samtykke. Bygninger til brug for landbrug eller gartneri vil i almindelighed kunne forventes tilladt. Fredningsbestemmelserne må forstås således, at dette gælder også i tilfælde, hvor en landbrugsbygning har en vis negativ påvirkning af det fredede område. Det bemærkes herved tillige, at fredningsbestemmelserne må administreres i lyset af den udvikling, der er sket siden fredningen i midten af sidste århundrede. Den ansøgte hal vil medføre en vis negativ påvirkning af det fredede område. Nævnet finder efter besigtigelsen at kunne lægge til grund, at der ved den ansøgte placering og ved udformningen af den ansøgte hal er taget sådanne hensyn, at den negative påvirkning af det fredede område er reduceret i forhold til andre løsninger, og at der ikke kan påvises andre placeringsmuligheder, som i højere grad tilgodeser fredningens formål.

Fredningsnævnet kan efter udtalelsen fra Naturstyrelsen lægge til grund, at den ansøgte ridehal ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-4.

Fredningsnævnet meddeler på den anførte baggrund og efter en samlet vurdering af det ansøgte herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til den ansøgte ridehal.

Eventuel overskudsjord må ikke placeres i strid med fredningens bestemmelser om, at der ikke må ske opfyldning af det naturlige jordsmon.

Den meddelte tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, jf. stk. 1.

En tilladelse bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Tilladelsen omfatter ikke eventuelle tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder.

Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage
Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger og lignende, som har væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. Klage skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet og sendes til Fredningsnævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Når Natur- og Miljøklagenævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet, vil Natur- og Miljøklagenævnet tilsende klageren en opkrævning. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyr er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetaling kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold i sin klage.

Til orientering bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. e-mail til:
Kurt Holmsted, Esrum Søvej 5A, 3070 Tikøb, kurt@holmsted.com
Bundgaard Byg A/S, att: Arne Kvejborg, info@bundgaardbyg.dk
Helsingør Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening i Helsingør
Naturstyrelsen
Naturstyrelsen, Det åbne land
Friluftsrådet
Friluftsrådet v/Poul Erik Pedersen
DOF
DOF Nordsjælland

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.
Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.
Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 32
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 30. august 2015 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FN-NSJ-046/2015 – Ansøgning om dispensation til at etablere en paddedam på ejendommen matr. nr. 7b Harreshøj By, Tikøb, beliggende Harreshøjvej 60, 3080 Tikøb, Helsingør Kommune.

Ansøgningen og Helsingør Kommunes indstilling:

Helsingør Kommune har den 19. juni 2015 til Fredningsnævnet for Nordsjælland fremsendt en ansøgning fra ejeren af ovennævnte ejendom, idet der ønskes tilladelse til at etablere en paddedam på ejendommen. Det er i forbindelse hermed oplyst blandt andet, at det ansøgte sammen med en række andre tiltag skal sikre og forøge biodiversiteten i området herunder for padder. Den ansøgte paddedam er en lavvandet sø med svagt skrånende bredder. Søen ønskes gravet i en lavning, der har været fugtig i mange år. En trægruppe i lavningen bliver fældet som en udsigtskile til Esrum Sø som led i kommunens fældning til gavn for udsigten i området. Den fugtige lavning er domineret af lysesiv. Lavningen er ikke stor nok til at være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og er ikke naturmæssigt interessant. Det opgravede slam/jord vil blive fordelt på et stort areal på en skrånende mark overfor søen, således at terrænændringen bliver mindst mulig. Det ansøgtes placering m.v. samt det område, hvor det opgravede materiale skal placeres, er angivet i bilagt materiale. Kommunen kan anbefale det ansøgte og agter at yde økonomisk støtte til det ansøgte. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte kan tillades ved dispensation fra de på ejendommen gældende fredningsbestemmelser.

Fredningen:

Placeringsstedet for det ansøgte er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser. Fredningen har til hensigt at sikre, at området skal henligge i samme tilstand som på fredningstidspunktet. I de for sagen relevante fredningsbestemmelser er det blandt andet bestemt, at der ikke må foretages afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon eller henkastes affald derpå. Der må ikke uden fredningsnævnets samtykke anlægges stier, broer, trapper eller andre faste indretninger.

Øvrige skriftlige indlæg:

Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør afdeling, har den 19. juli 2015 meddelt, at foreningen kan støtte det ansøgte henset til, at det ansøgte alene vil medføre minimale ændringer i de eksisterende terrænforhold. Det opgravede overskudsmateriale bør alene udlægges i et tyndt lag.

Naturstyrelsen, Det åbne land, har i skrivelse af 17. juli 2015, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, oplyst blandt andet, at det ansøgte efter styrelsens vurdering ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Fredningsnævnets afgørelse:

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet finder efter en samlet vurdering at kunne lægge til grund, at ansøgningen om dispensation og godkendelse ikke er i strid med fredningens formål og vil være af underordnet betydning i forhold til dette. Fredningsnævnet tillægger det herved navnlig betydning, at det ansøgte ikke vil medføre betydende eller væsentlige terrænændringer i det fredede område, og at det ansøgte i øvrigt må antages at have naturforbedrende følger. Fredningsnævnet finder endvidere at kunne lægge til grund, at det ansøgte ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-4. Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation og godkendelse til det ansøgte. Det er en betingelse for dispensationen, at det opgravede materiale enten bortkøres eller udspredes i et tyndt lag som ansøgt, således at der ikke sker egentlige ændringer i de eksisterende terrænforhold.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 1173 af 11. november 2006 om forretningsorden for fredningsnævn.

Tilladelsen må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, jf. stk. 1. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag.

Tilladelsen bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Tilladelsen omfatter ikke tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder m.v.

Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage
Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger og lignende, som har væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagegebyret tilbagebetales normalt, hvis klageren får helt eller delvist medhold i sin klage, klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, eller hvis klagen bliver afvist. Vejledning herom kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Til orientering i relation til fredningsnævnets afgørelse bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. e-mail til:
Kim Holmgaard, kimholmgaard1@gmail.com
Helsingør Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening i Helsingør
Naturstyrelsen
Naturstyrelsen, Det åbne land
Friluftsrådet
Friluftsrådet v/Poul Erik Pedersen
DOF
DOF Nordsjælland

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.
Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.
Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 32
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 31. marts 2016 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FN-NSJ-083-2015 – Ansøgning om tilladelse til en række bygningsændringer m.v. vedrørende ejendommen beliggende Endrupvej 45, 3480 Fredensborg, Fredensborg Kommune.

Ansøgningen:

Advokat Ken Torpe Christoffersen tilskrev den 25. september 2015 (sag nr. 61531KCH) på vegne af ejerne af ovennævnte ejendom Fredningsnævnet for Nordsjælland således:

"…

Herved skal jeg som advokat for Jeanette og Holger Johansen tillade mig at rette henvendelse til Fredningsnævnet, idet mine klienter og undertegnede på et møde med Fredensborg Kommune og Naturstyrelsen har drøftet forskellige forhold omkring ejendommens fredede arealer, og i den forbindelse er der indgået aftale med Naturstyrelsen omkring bådeplads, og aftale er indgået omkring bådebro ...

I forbindelse med gennemgangen af bådhuset tillader jeg mig at vedlægge et oversigtskort visende, at det pågældende bådhus formentlig for så vidt angår et eller to fag af den overdækkede del af bådhuset ud mod Esrum Sø ligger inden for statens ejendom, og jeg skal derfor ansøge om dispensation for, at denne overdækkede del af det registrerede bådhus (sommerhus hos Fredensborg Kommune) bibeholdes, som det er tilfældet i dag.

…

Vedrørende bådhuset skal jeg samtidig på vegne af mine klienter ansøge om tilladelse til, at der i bådhuset etableres et simpelt toilet, og at afløbet herfra løber i en septiktank, der graves ned i jorden og således ikke er synlig nogetsteds fra, og at denne septiktank naturligvis tømmes løbende via fast aftale med Kathøj.

Septiktanken placeres bagved bådhuset og således ikke på statens ejendom, men der graves på de fredede arealer.

Vedrørende bådhuset skal jeg endelig ansøge om, at bådhuset males i en matsort-farve, hvilken farve efter det oplyste skulle falde godt ind i området. Vinduer og stern er malet i hvid.

Endelig skal jeg på vegne mine klienter ansøge om, at det på ejendommen etablerede hegn, der omkredser dele af de fredede arealer, males hvidt.

.."

Høringssvar, herunder om fredningsbestemmelser:

Fredensborg Kommune har den 17. november 2015 afgivet en udtalelse til fredningsnævnet. Af udtalelsen fremgår:

"…

a) Tagudhæng på eksisterende bådehuse:
… Der ansøges om at tagudhænget som udgør 2 fag ,og som er udført at tidligere ejer bibeholdes / lovliggøres.
b) Etablering af toilet i bådehus med nedgravning af tank:
Der ansøges om tilladelse til etablering at toilet i bådehuset med nedgravning af tank umiddelbart bag ved bådhuset på fredet areal. Tanken vil ikke være synlig efter den er nedgravet.
c) Farvevalg på bådehus samt omgivende træværk:
Der ansøges om at male bådehuset i matsort med vinduer og stern i hvid.
d) Farvevalg i forbindelse med hegn omkring selve ejendommen:
Der ansøges om at træhegn omkring hele ejendomme males hvidt.

…

4. Konkrete forhold på ejendommen

Ejendommen er beliggende i landzone, og er ikke omfattet af en lokalplan.

… det omtalte bådhuse med bro ligger mod vest ved Esrum sø. Dele af det eksisterende bådehus og hele bådebroen ligger på Naturstyrelsens areal, og er ikke omfattet af fredningen. Som tidligere nævnt er bådehuset og broen eksisterende forhold som både fredningsnævn og Naturstyrelsen tidligere har godkendt.

Store dele af ejendommen Endrupvej 45 især omkring bådehus samt bro er registreret som beskyttede naturtyper (sø, mose og eng) omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det betyder, at der ikke må foretages ændringer, som kan ændre deres tilstand uden kommunens dispensation.

Størstedelen at naturarealerne indgår desuden i det tilstødende internationale naturbeskyttelsesområde Natura 2000 område nr. 133 for Esrum Sø og Gribskov. Myndigheder er indenfor Natura 2000 områder forpligtet til at udvise skærpende opmærksomhed ved administration at gældende lovgivning. Der kan bl.a. ikke meddelelse tilladelse til foranstaltninger, som vil have negative konsekvenser for bevarelse og forbedring at de særlige naturtyper og arter, som indgår i Natura 2000 områdets udpegningsgrundlag.

…

Esrum Sø afkaster desuden en søbeskyttelseslinje på 150 meter efter Naturbeskyttelseslovens § 16.

5. Fredningen

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse - Fredning af Esrum sø's omgivelser - afsagt den 11. marts 1952. Formålet med fredningen er at beskytte udsigten over søen og bevare de særlige skønhedsværdier, der har betydning for landskabet omkring søen.

De relevante bestemmelser i kendelsen af 11. marts 1952 omfatter såvel A som B fredning.

Type A - anvendt ved arealer 100 meter fra søen:
Området skal forblive henliggende i sin nuværende tilstand. Det er navnlig forbudt:

1. at opføre bygninger af en hver art derunder drivhuse, garager, *boder eller skure, samt at anbringe andre indretninger, som efter nævnets skøn kan virke skæmmende, derunder ledningsmaster o. lign.*
2. at foretage afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon eller henkaste affald derpå.
3. uden nævnets samtykke at fjerne eller udtynde beplantning af træer, buske og levende hegn. Især må det iagttages, at den ejendommelige bevoksning på søens skrænter - navnlig langs nord- og østsiden - bevares i den nuværende naturtilstand.
4. uden nævnets samtykke at foretage beplantning at arealet ud over vedligeholdelse af den eksisterende.
5. uden nævnets samtykke at anlægge stier, broer, trapper eller anden faste indretninger.
6. at fjerne sten fra søbredden eller skænterne ned mod søen
7. at anbringe indretninger til drift at pelsdyravl. Med hensyn til eksisterende bebyggelse gælder: Landbrugsbygninger kan frit ændres, udvides eller ombygges efter landbrugets behov. Ved genopførsel efter brand og lign. skal nævnets godkendes indhentes mht, placering og byggemåde. Mht. andre eksisterende bygninger gælder, at enhver væsentlig ændring i eller udvidelse af bygningerne eller i tilfælde genopførelse af disse kræver nævnets godkendelse.

Type B- Arealet mellem 100 meter bæltet og en grænse på 300 meter fra søen:
På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan.

Ej heller må drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o lign. anbringes uden nævnets godkendelse.

…

8. Fredensborg Kommunes vurdering

a) Tagudhæng **på** eksisterende bådehuse:
Tagudhænget er etableret at den tidligere ejer at ejendommen, men der er ikke ansøgt om forholdet. På grund at de særlige matrikulære forhold omkring bådehuset ligger størstedelen af bådhuset samt bådebroen på Naturstyrelsens ejendom, og det areal indgår ikke i fredningen. Ejer og Naturstyrelsen har indgået en aftale omkring renovering af bådebroen. … Forholdet omkring tagudhænget betragter Fredensborg Kommune som en sag mellem ejer, Naturstyrelsen og Kommunen idet tagudhænget ikke ligger inden for fredningen.

b) Etablering at toilet i bådehus med nedgravning at tank:
Fredensborg Kommune har fået oplyst, at der var etableret et toilet i bådehuset med afløb i Esrum sø af tidligere ejer. Fredensborg Kommune har ikke fundet en tilladelse til etablering at toilet i bygningen. På de oprindelige tegninger fra bådehusets opførelse i 1960'erne var der markeret et køkken i skuret. Forholdet som vedrører fredningen er at en evt. tank skal nedgraves på fredet areal.

Beskyttet natur, Natura 2000 område og nedgravet tank:
Fredensborg Kommune vurderer, at det vil være i strid med gældende administrationspraksis at meddele dispensation til at nedgrave en tank i §3 beskyttede naturtyper og Natura 2000 området, da det vil medføre en lokal ændring at arealets tilstand. Det indgår i kommunens vurdering, at uanset at der er tale om en mindre lokal forstyrrelse i forbindelse med nedgravning at tanken, så vil det løbende være nødvendigt at få tanken tømt af en slamsuger. Dette vil både stille krav til etablering af et bærelag på de fugtige arealer, som muliggør kørsel og evt. en vendeplads til tunge maskiner. Derudover foreligger der en risiko for at der sker spild til jorden ved tømning at tanken.

I forhold til fredningsbestemmelserne gældende for ejendommen er Fredensborg Kommune i tvivl om Fredningsnævnet skal godkende etablering af toilet i bådehuset. I bestemmelserne type A - stk. 7 fremgår det - *"Mht. andre eksisterende bygninger gælder, at enhver væsentlig ændring i eller udvidelse af bygningerne eller i tilfælde genopførelse af disse kræver nævnets godkendelse."* Fredensborg Kommune har ikke haft kendskab til at den tidligere ejer har etableret toilet i bådehuset med direkte afløb til Esrum Sø, og forholdet må derfor betragtes som et nyt forhold.

Fredensborg Kommune kan - såfremt Fredningsnævnet godkender bibeholdelse at toilettet i bådehuset - meddele dispensation til, at der nedgraves kloakledning gennem de § 3 beskyttede naturtyper og Natura 2000 området til en nedgravet, lukket tank udenfor de beskyttede naturområder. Der skal i forbindelse med behandling at sagen indsendes et kloakprojekt til godkendelse i kommunen. Arbejdet må ikke iværksættes før kloakprojektet er godkendt.

c) Farvevalg på bådehus samt omgivende træværk:
Ansøger foreslår at male bådehuset matsort. Fredensborg Kommune vil anbefale farvevalget, idet det ikke virker dominerende i forhold til omgivelserne. Ligeledes vil Fredensborg Kommune anbefale overfor Fredningsnævnet at vinduer og dør ligeledes males matsort eller en anden ikke dominerende eller fremtræden farve. Det er set i forhold til at bådehuset før var mere eller mindre skjult af eksisterende beplantning, men nu fritliggende uden beplantning omkring.

d) Farvevalg i forbindelse med hegn omkring selve ejendommen:
På ejendommen findes i dag eksisterende træhegn som afgrænser ejendommen, og et plankeværk ved de eksisterende bygninger mod Endrupvej 45. … De eksisterende hegn fremstår neutrale i farvevalget i en brunlig farve, som falder ind i omgivelserne. Naboen i Endrupvej nr. 43 har hegn i samme stil, udformning og farvevalg.

Fredensborg kommune kan ikke anbefale overfor Fredningsnævnet, at der gives tilladelse til hvide hegn og plankeværk på ejendommen. I forhold til bestemmelsen i fredningen - type B vil et hvidt hegn og plankeværk kunne virke skæmmende og dominerede i forhold til det omkringliggende landskab.

Farvevalg til hegn på ejendommen bør være afdæmpende farver, som er tilpasset omgivelserne."

Som bilag til udtalelsen er blandt andet medsendt den ovenfor nævnte aftale mellem ansøgerne og Naturstyrelsen.

Danmarks Naturfredningsforening, Fredensborg Afdeling, har den 12. oktober 2015 anført følgende:

”Danmarks Naturfredningsforening har ingen indvendinger mod bibeholdelse og maling som beskrevet af det i ansøgningen omtalte bådehus, ej heller mod, at der i bådehuset etableres et simpelt toilet med afløb til septiktank, der graves ned i jorden.

Derimod vil vi henstille til Fredningsnævnet, at der ikke gives tilladelse til at male det på ejendommen etablerede hegn hvidt. Hvidmalede hegn vil fremstå som et fremmedelement i det smukke landskab på østsiden af Esrum sø, og strider efter DNs opfattelse mod fredningens bestemmelse om, at “der ikke må anbringes … eller andre indretninger, som kan virke misprydende”. - Det kan i øvrigt oplyses, at Fredensborg Kommune helt konsekvent i forbindelse med landzonetilladelser til etablering af ridebaner i kommunen fastsætter som et vilkår, at hegn uden om disse ikke males hvide.”

Naturstyrelsen, Det åbne land (nu Naturforvaltning), har i en udtalelse af 3. november 2015, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, oplyst, at den del af ejendommen, hvor bådhuset er beliggende, er omfattet af fredningens servitut type A, mens resten af ejendommen er omfattet af servituttype B. Det er endvidere oplyst, at bådhuset helt eller delvist er beliggende på Naturstyrelsens ejendom. Af udtalelsen fremgår herefter, at Naturstyrelsen Nordsjælland på forespørgsel har oplyst følgende :

”Fredningsnævnet har under den tidligere ejer af ejendommen d. 18.8. 1989 afsagt kendelse vedr. bådhuset m.m. Det er usikkert om bådehuset har fået overdækningen af terrassen forlænget med et eller to fag siden denne afgørelse. Hvis der er sket en forlængelse, er det længe siden og før de nye ejere har overtaget huset.

Enheden vil på den baggrund anbefale at der indgås en aftale om at huset består i den nuværende størrelse, men at der ikke kan vindes hævd på det areal af Naturstyrelsens ejendom som er bebygget med hus og terrasse.

Enheden har indgået aftale med de nye ejere om bibeholdelse af den på stedet værende bådebro i Esrum Sø”

Af udtalelsen fremgår yderligere blandt andet, at det ansøgte efter styrelsens vurdering ikke vil have negativ indflydelse på udpegningsgrundlaget i Natura 2000 området samt ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Besigtigelse:

Fredningsnævnet har den 7. marts 2016 foretaget besigtigelse og afholdt møde på ejendommen.

Under besigtigelsen deltog ansøgerne med rådgiver, og repræsentanter fra Fredensborg Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Fredensborg afdeling, samt Naturstyrelsen, Nordsjælland.

Under besigtigelsen blev ejendommen og de nærmeste omgivelser beset. Det ansøgte blev påvist.

Det blev oplyst, at der ved en fejl er foretaget fældning af bevoksning omkring bådhuset, herunder af bevoksning på det af Naturstyrelsen ejede areal. Dette forhold medfører, at bådhuset fremstår mere synligt i omgivelserne end før fældningen. Der er mellem ansøgerne, kommunen og Naturstyrelsen enighed om, at de oprindelige forhold søges genetableret ved ny opvoksning, herunder fra fældede træer m.v.

I relation til bådhusets udhæng mod søen blev oplyst, at en eventuel forlængelse af dette ikke er foretaget af nuværende ejere. Der blev af Naturstyrelsen forevist et foto fra 2002, der viser, at der har været udhæng på dette tidspunkt, men den nøjagtige størrelse heraf er vanskelig at se.

Bådhuset har tidligere haft et farvevalg med en lys, gul farve. Nu er bådhuset malet mat sort med hvide vinduer og hvide stern.

Ingen af de mødte havde bemærkninger til det nuværende farvevalg. Danmarks Naturfredningsforening oplyste, at foreningen gerne ser slørende, hjemmehørende beplantning på den side af bådhuset, der vender væk fra søen og nærmest Endrupvej. Beplantningen skal have buskstørrelse og ikke være højere end bådhuset. Kommunen og Naturstyrelsen havde ingen indvendinger herimod. Ansøgerne oplyste, at de tillige er indforstået hermed.

Det blev oplyst, at der tidligere har været toilet i bådhuset med udløb i søen. Dette toilet er fjernet. Ansøgerne oplyste, at den ansøgte tank ikke vil medføre terrænændringer. Kommunen oplyste, at det tidligere toilet ikke har været registeret. Såfremt et toilet skal tillades, vil en placering af en nedgravet tank på et lidt højere areal omkring 30-40 meter fra huset i retning mod Endrupvej være at foretrække. Det præcise placeringssted skal godkendes af kommunen. Ansøgerne oplyste, at de er indstillet på at efterkomme placeringen af tanken som angivet af kommunen. Danmarks Naturfredningsforening og Naturstyrelsen havde ingen bemærkninger hertil.

Ansøgerne oplyste, at baggrunden for ønsket om maling af hegn er begrundet i, at hegnets levetid på den måde forlænges. For at begrænse synligheden ønskes en mat, hvid farve, der i farvevalg passer til ejendommens bebyggelse. Kommunen oplyste hertil, at hegnet ved farvebehandling med en hvid farve vil fremstå markant mere tydelig. Der er endvidere forholdsvis meget hegn, som vil forøge denne effekt. Der meddeles generelt i forbindelse med landzonetilladelser afslag på hvide hegn. Præcedensvirkningen må også indgå. Der er generelt et pres i området for hvide hegn. Danmarks Naturfredningsforening kunne tilslutte sig kommunens synspunkter herom. Naturstyrelsen oplyste, at et hvidt hegn også vil være mere synligt set fra søen.

Ansøgerne oplyste, at såfremt et hvidt hegn ikke kan tillades, ønskes et sort hegn med tilsvarende farve som bådhuset. Kommunen havde ikke indvendinger herimod. Danmarks Naturfredningsforening oplyste, at heller ikke et sort hegn bør tillades. Hegnet bør stå umalet for på den måde at være visuelt mest dæmpet. Naturstyrelsen kunne tilslutte sig naturfredningsforeningens synspunkter herom.

De mødte kunne i øvrigt i det væsentlige henholde sig til de skriftlige indlæg i sagen.

Fredningsnævnets afgørelse:

Afgørelsen er truffet af nævnets medlemmer Michael Toftager, Niels H.V. Olesen og Carsten Nielsen.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet bemærker herefter:

Ad det ansøgte tagudhæng:

Fredningsnævnet må lægge til grund, at tagudhænget er placeret tæt på fredningsgrænsen, men på ikke fredet areal. Fredningsnævnet har herefter ikke kompetence i relation hertil, og tagudhænget kræver således ikke nævnets dispensationsgodkendelse.

Ad det ansøgte farvevalg vedrørende bådhus:

Fredningsnævnet har tidligere meddelt dispensationstilladelse til bådhuset eller i det mindste til dele heraf. Det ansøgte farvevalg findes efter en samlet vurdering af påvirkningen på omgivelserne at kunne tillades ved dispensation. Fredningsnævnet bemærker herved, at det er et vilkår, at der etableres blivende slørende beplantning med hjemmehørende vækster på den side af bådhuset, der vender væk fra søen og nærmest Endrupvej. Beplantningen skal have buskstørrelse og ikke være højere end bådhuset. Det er endvidere et vilkår, at den fældede bevoksning med træer m.v. i bådhusets nærmeste omgivelser søges genetableret ved ny opvoksning, herunder fra de fældede træer med nye skud. Fredningsnævnet meddeler herefter dispensation til denne del af det ansøgte på de angivne vilkår.

Ad det ansøgte toilet:

Fredningsnævnet bemærker, at det nu ansøgte toilet med en tank placeret som angivet ovenfor i en afstand af omkring 30-40 meter fra bådhuset og med en nedgravet tank, med en placering godkendt af Fredensborg Kommune, ikke vil påvirke de hensyn, som fredningen tilsigter at beskytte. Der er ikke i øvrigt oplyst om forhold, som gør en tilladelse betænkelig. Fredningsnævnet meddeler herefter dispensation i overensstemmelse hermed.

Ad ansøgning om hegnsfarve i mat hvid, subsidiært i mat sort:

Fredningen har navnlig til formål at beskytte udsigten til Esrum Sø og bevare de særlige skønhedsværdier, der har betydning for landskabet omkring søen. Til sikring af disse formål er det i fredningsbestemmelserne blandt andet fastsat, at der ikke må anbringes indretninger, som efter nævnets skøn kan virke skæmmende. Fredningsnævnet bemærker, at ejendommen Endrupvej 45 er beliggende i søens nærmeste omgivelser, og at der fra offentlig vej er kig til søen på en sådan måde, at de hegn, der ønskes malet med hvid eller sort farve, herved er synlige og vil fremstå som markante i omgivelserne og for det samlede visuelle indtryk. Fredensborg Kommune har i forbindelse med sagen oplyst, at der i området er et generelt pres for etablering af hvide hegn, men at der gives afslag herpå i forbindelse med forvaltningen af landzonebestemmelserne. Fredningsnævnet finder efter en samlet, konkret vurdering, at et hvidt hegn, som ansøgt, vil fremstå så markant i omgivelserne i forhold til de interesser, som fredningen skal varetage, at en tilladelse hertil ikke kan eller bør meddeles ved dispensation. Fredningsnævnet bemærker endvidere, at et hegn i sort efter den samme vurdering heller ikke bør tillades ved dispensation. Fredningsnævnet bemærker endvidere, at en tilladelse må antages at have præcedensskabende virkning i forhold til eventuelt fremtidige ansøgninger også i relation til ansøgninger i de nærmeste søomgivelser. Fredningsnævnet bemærker yderligere, at det må antages, at en træbehandling til sikring af en forlænget levetid vil kunne foretages med en træbeskyttelse, som ikke medfører nogen farvepåvirkning eller med næsten ingen farvepåvirkning. Fredningsnævnet meddeler herefter afslag på denne del af det ansøgte.

Fredningsnævnet bemærker, at i det omfang, der ovenfor er meddelt dispensationstilladelse, findes dispensationerne ikke hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-4.

De meddelte tilladelser omfatter ikke tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder.

En meddelt tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, jf. stk. 1. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 5.

En tilladelse bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage
Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger og lignende, som har væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagegebyret tilbagebetales normalt, hvis klageren får helt eller delvist medhold i sin klage, klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, eller hvis klagen bliver afvist. Vejledning herom kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Til orientering i relation til fredningsnævnets afgørelse bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. brev til:
Jeanette Bibi og Holger Palle Johansen, Endrupvej 45, 3480 Fredensborg

Pr. e-mail til:
Naturstyrelsen, Nordsjælland
Fredensborg Kommune
Danmarks Naturfredningsforening i Fredensborg
Advokat Ken Torpe Christoffersen
Danmarks Naturfredningsforening
Naturstyrelsen, Det åbne land
Friluftsrådet v/Poul Erik Pedersen
DOF
DOF Nordsjælland

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.
Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.
Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 32
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 10. juli 2016 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FN-NSJ-003-2016: Ansøgning om tilladelse til udskiftning af tag, opførelse af læskur m.v. på ejendommen matr.nr. 8b m.fl. Endrup, Asminderød, beliggende Endrupvej 45, 3480 Fredensborg, Fredensborg Kommune

Ansøgning

Advokat Ken Christoffersen har den 15. januar 2016 på vegne af Jeanette Bibi Johansen og Holger Palle Johansen ansøgt om tilladelse til udskiftning af tag på bygningerne på ejendommen Endrupvej 45, 3480. Det er oplyst, at det hidtidige stråtækte tag ønskes udskiftet med tegltag, og at der påtænkes anvendt sortglaserede tegl. Der er endvidere ansøgt om opførelse af et læskur til dåvildt på ejendommen og om tilladelse til at male ejendommens hegn hvide.

I et brev af 3. februar 2016 er der givet oplysning om den ønskede placering af læskuret lidt nord for ejendommens bygninger som nærmere vist på en medfølgende situationsplan. Der er endvidere fremlagt fotos, som viser den ønskede udformning af læskuret. De omhandlede fotos viser det læskur, der står på Nivå Strandeng. Af samtidigt fremlagt tegningsmateriale ses det, at læskuret har en grundplan på 8x4 m og beskeden højde, at væggene opføres af brædder med bark, og at taget er græsklædt.

Fredningsbestemmelser

Naturstyrelsen har i et brev af 29. januar 2016 oplyst, at ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser. Fredningens formål er at beskytte udsigten over søen og at bevare de særlige skønhedsværdier, der har betydning for landskabet omkring søen. Den del af ansøgernes ejendom, der ligger nærmest Endrupvej, er efter det oplyste omfattet af type B i fredningsbestemmelserne:

"…

Type B

På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materiale, størrelse og beliggenhedsplan.

Ej heller må drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o. lign. anbringes uden nævnets godkendelse. …"

Naturstyrelsen har påpeget, at det ikke fremgår af ansøgningen, at der på ejendommen er hold af dådyr, som kan begrunde opførelse af et læskur, ligesom det er fremhævet at hold af dådyr kræver

højere hegn end sædvanlige landbrugshegn, hvilke hegn vil have en betydelig landskabelig påvirkning, hvis de males hvide.

Ejendommen er delvis beliggende i Natura 2000-område nr. 133, Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov (habitatområde 190). Der er vedhæftet et luftfoto med angivelse af Natura 2000-områdets afgrænsning.

Det ansøgte vil efter Naturstyrelsens vurdering ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivet bilag IV.

Udtalelser

Danmarks Naturfredningsforening, Fredensborg, har i et brev af 10. februar 2016 anført, at der ikke er indvendinger mod tagudskiftningen, men at foreningen på det kraftigste vil modsætte sig de hvidmalede hegn. Foreningen har herved bemærket, at dette også er gjort gældende i forbindelse med en tidligere ansøgning om hvidmaling af ejendommens hegn, og at kommunen i forbindelse med landzonetilladelser til ridebaner stiller krav om, at de ikke omgives af hvidmalede hegn.

For så vidt angår læskuret er det foreslået, at der foretages en besigtigelse med henblik på konstatering af, om det vil have betydning for udsigten over søen. Det er endvidere anført, at det bør afklares, om der er alternative placeringsmuligheder for læskuret, og om der lovkrav om, at dådyr skal have et læskur.

Fredensborg Kommune har i en udtalelse af 14. marts 2016 anbefalet, at der ikke tillades glaserede tegl på bygningerne, men alene sorte teglsten uden glans. Kommunen har tilføjet, at praksis i landzoneadministrationen siden 2009 har været, at bygninger skal være dækket af ikke-reflekterende tegltag.

Med hensyn til placeringen af læskuret har kommunen peget på, at det under fortsatte drøftelser med ansøgerne, vil blive gjort gældende, at læskuret bør placeres et andet sted end angivet i den supplerende ansøgning af 3. februar 2016.

Kommunen finder endelig, at hvide hegn vil være for dominerende og have negativ virkning på naturoplevelsen, hvorfor hegnene bør males i afdæmpede farver. Kommunen er endvidere af den opfattelse, at behandlingen af denne del af sagen indgår i behandlingen af ansøgning af 25. september 2015 i hvilken sag, der blev foretaget besigtigelse den 7. marts 2016.

I et brev af 20. april 2016 har kommunen herefter oplyst, at der efter drøftelse med ansøgerne er fremkommet ny ansøgning om placering af læskuret. På en samtidig fremsendt situationsplan er det angivet, at læskuret ønskes placeret i umiddelbar tilknytning til den sydligste staldbygning. Efter kommunens vurdering tilgodeser denne placering fredningens beskyttelsesinteresser, herunder at læskuret ikke vil være synligt fra Endrupvej.

Besigtigelse

Der har den 30. juni 2016 været foretaget besigtigelse på ejendommen. Til stede var Jeanette Bibi Johansen, Holger Johansen, advokat Ken Christoffersen, byggerådgiver, akademiingeniør Jesper Lindgreen, Orbicon, Claus Steffensen og Christian Mathiassen, Fredensborg Kommune, Jens Søndergaard og Peter Milan Petersen, Danmarks Naturfredningsforening, Lars Thiim, Naturstyrelsen, samt Niels Olesen, Hans Duus Jørgensen og Morten Larsen, Fredningsnævnet for Nordsjælland.

Fredningsnævnet bemærkede indledningsvis, at ansøgningen om hvidmaling af hegn var behandlet i sag nr. FN-NSJ-083-2015 og afgjort den 31. marts 2016. Ansøgerne var enige heri og frafaldt den del af ansøgningen, der vedrørte dette spørgsmål.

Den påtænkte placering af læskuret i umiddelbar tilknytning til den sydligste lade og den fold, hvorpå ansøgernes dåvildt holdes, blev forevist. Kommunens repræsentanter anbefalede, at denne del af ansøgningen imødekommes. Naturfredningsforeningens repræsentanter havde ikke indvendinger herimod.

Der blev herefter redegjort for baggrunden for ansøgningen om udskiftning af det stråtækte tag med et tegltag. Det blev endvidere fremhævet, at der ønskes anvendt sorte, glaserede tegl ved udførelsen af den nye tagbeklædning.

Kommunens repræsentanter tilkendegav, at det kunne anbefales, at stråtaget udskiftes med tegltag, men at indsigelsen mod anvendelse af glaserede tegl blev opretholdt. Der blev herved henvist til den praksis, som kommunen har fulgt siden 2009 vedrørende behandlingen af landzonetilladelser. For naturfredningsforeningen blev det anført, at der ikke var indsigelser mod udskiftning af tagdækningen til tegl, men at der gjorde indsigelse mod anvendelsen af glaserede tegl.

Det blev heroverfor på vegne af sagsøgerne gjort gældende, at der ikke er grundlag for at afskære anvendelse af glaserede tegl, idet der i en lang række tilfælde ses glaserede tegltage på beboelseshuse i nærområdet. Det blev til støtte herfor fremlagt bilagssamling med fotos af huse med glaserede tegltage på adresserne Granvej 7, Højtoftevej 5 og 6, Kastanie Allé 6, Lærkevej 1, Pramvejen 22, Sørupvej 5B, Sørupvej 7A, B og C, Sørupvej 10, Sørupvej 72 og Ved Skoven 6. I bilagssamlingen er medtaget et oversigtskort med angivelsen af de anførte adresser. Det fremgår, at adresserne er beliggende i kort afstand til Esrum Sø.

Kommunens repræsentanter oplyste, at de anførte adresser ikke sås beliggende i landzone.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Sagen er behandlet af Morten Larsen, Niels H.V. Olesen og Hans Duus Jørgensen.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og hel eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet finder, at udskiftningen af stråtaget med tegltag og opførelsen af læskuret med placeringen i umiddelbar nærhed af den sydlige lade ikke strider mod fredningens formål. Ansøgningerne herom tages derfor til følge på de neden for anførte betingelser, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Bebyggelse kræver fredningsnævnets godkendelse for så vidt angår blandt andet farver og materialer. Fredningsnævnet finder, at anvendelse af glaserede tegl vil være skæmmende for det fredede område. De fremlagte eksempler på huse med tegltage, der ikke er beliggende i det fredede område, kan ikke føre til andet resultat.

Tilladelsen er derfor for så vidt angår tagudskiftningen betinget af, at der anvendes ikke-reflekterende tegl.

Tilladelsen er endvidere for så vidt angår læskuret betinget af, at det placeres som anført på situationsplanen, der fulgte med Fredensborg Kommunes brev af 20. april 2016, at der er et eksisterende dådyrhold på ejendommen, at læskuret ikke er synligt fra vejen, at det ikke har indflydelse på udsigten over landskabet og søen fra vejen, og at det opføres i materialer og med dimensioner som vist i det materiale, der fulgte med den supplerende ansøgning af 3. februar 2016.

Fredningsnævnet finder ikke, at tilladelserne er hindret af de hensyn, der fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 – 4.

Ansøgningen om tilladelse til at male ejendommens hegn hvide er ikke behandlet under nærværende sag.

Tilladelsen må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, jf. stk. 1. Tilladelsen bortfalder efter § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse.

Morten Larsen
nævnsformand

Vejledning om klage

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger og lignende, som har væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagegebyret tilbagebetales normalt, hvis klageren får helt eller delvist medhold i sin klage, klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, eller hvis klagen bliver afvist. Vejledning herom kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Til orientering i relation til fredningsnævnets afgørelse bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt:
Pr. brev til:
Jeanette Bibi Johansen og Holger Palle Johansen, Endrupvej 45, 3480 Fredensborg

Pr. e-mail til:
Advokat Ken Torpe Christoffersen, e-mail: ktc@wtc-law.dk
Fredensborg Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening i Fredensborg
Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning
Friluftsrådet
Friluftsrådet v/Poul Erik Pedersen
DOF
DOF Nordsjælland

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.
Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.
Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 32
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 4. december 2016 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FN-NSJ-049-2016 – Ansøgning om tilladelse til at opføre en ny bolig på ejendommen matr. nr. 1d Såne By, Tikøb, beliggende Sånevej 4, Tikøb, Helsingør Kommune.

Fredningsbestemmelser:

Området, hvori ejendommen er beliggende, er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser. Formålet med fredningen er navnlig at bevare de landskabelige værdier, der knytter sig til området og herunder at bevare udsigten over Esrum Sø. For fredningsområdet er fastsat varierende fredningsbestemmelser. Indholdet heraf er fastsat navnlig ud fra afstanden til søen. Den for sagen relevante fredningstype er angivet som type B. For type B, der som udgangspunkt omfatter arealerne mellem 100 og 300 meter fra søen, gælder det blandt andet, at der ikke må bebygges på arealet uden nævnets samtykke. Bygninger til brug for landbrug eller gartneri vil i almindelighed kunne forventes tilladt. Andre bygninger vil kun blive tilladt under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan. Eksisterende landbrugsbygninger kan frit ændres, udvides eller ombygges efter landbrugets behov. Afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon må ikke finde sted. Drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster og lignende må ikke anbringes uden nævnets godkendelse. Større samlede beplantninger kræver ligeledes nævnets tilladelse. Afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon må ikke finde sted, og affald ikke henkastes på arealet.

Ansøgningen:

Fredningsnævnet for Nordsjælland har den 12. juli 2016 fra Helsingør Kommune (sagsnr. 16/5440) modtaget en ansøgning fra ejerne af ovennævnte ejendom, idet der ønskes fredningsnævnets dispensation og godkendelse, således at der kan opføres en ny bolig på ejendommen. Ansøgningen indeholder 3 placeringsforslag i prioriteret orden. Kommunen har som blandt andet tilsynsmyndighed for fredningen i skrivelsen af 12. juli 2016 endvidere afgivet sine bemærkninger til det ansøgte. Kommunen kan herefter anbefale den løsning, som ansøgerne har angivet som 3. prioritet, der indebærer en placering som nuværende bolig, men med udbygning af den eksisterende carport til ca. 60 m2. Om de øvrige prioriteringer er anført:

”vi er mest betænkelige ved den højst prioriterede placering, som er nærmest søen, og hvor en stor del af den eksisterende bolig (ca. 125 m2) ønskes bibeholdt som carport/depot/foderopbevaring. Afstand til eksisterende bolig vil være 13 meter. Ejendommens to landbrugsbygninger fjernes ved denne løsning.

Kommunen er også betænkelig ved placering 2, med 5 meter til den eksisterende bolig som delvist rives ned og anvendes til carport mv.”

Af skrivelsen af 12. juli 2016 fremgår endvidere:

"…

Kommuneplanen og landskabet
Foruden at være omfattet af arealfredningen er ejendommen i kommuneplanen udpeget som værdifuldt landskab. I kommunens landskabsanalyse er "skålen", der udgør landskabsformationerne ned mod Esrum Sø område 4E blandt kommunens højst prioriterede landskaber. Landskabet her er skråningerne til landets største "dødisbassin" dannet ved isens afsmeltning efter sidste istid. Landskabet er særlig karakteristisk og med høj autenticitet samt med høj sårbarhed overfor tiltag, der bryder med det oprindelige bebyggelsesmønster og påvirker udsigten.

Ansøgningen, ejendommen og sagsforløbet
Ejendommen er på 5,4 ha med landbrugspligt og har i dag ifølge BBR 171 m2 helårsbolig fra 1961 og tilbygget i 1994. Hertil er der carport på 39 m2, skur til landbrug/dyr på 30 m2 og en landbrugsbygning på 72 m2.

…

Ansøgningen
Ejerne har sendt kommunen ansøgning med 3 prioriterede placeringer af en bolig på 175 m2 i et plan og med fladt tag. Højst prioriteret er placering 1. Højden ønskes som ved det nuværende parcelhus.

Begrundelsen for at bygge ny bolig er, at den oprindelige er utidssvarende med hensyn til energiforbrug. Ejerne ønsker en energimæssigt, optimeret bygning og jordvarmeanlæg. Ejerne har nævnt, at det vil være bekvemt, hvis den oprindelige bolig kan forblive på grunden under opførelsen af en ny, men at dette ikke i forhold til fredningen er et tungtvejende hensyn.

Ejerne påpeger, at her er tale om et enkelt, ydmygt byggeri, som ikke er indgribende i forhold til landskabsværdierne. Hertil er her tale om byggeri i et plan, mens naboboligerne er med to plan.

Placering 1 og 2 indebærer, at en del af den oprindelige bolig beholdes til carport, foder mv. …

Ejendomshistorik og områdets karakter
Ejendommen blev i 1961 udstykket fra naboejendommen Sånevej 6 og bebygget med et sommerhus. Sånevej 6 er et oprindeligt husmandssted fra 1937.

Sånevej nr. 8 er ligeledes et oprindeligt husmandssted fra 1917. Sånevej nr. 10 er parallel til Sånevej 4, idet ejendommen også her blev frastykket i 1965 og bebygget med et "fremskudt" hus på husmandsstedets jord.

Husmandsstederne, er fra "den anden bølge af husmandsudstykninger", der var omkring 1920'erne.

…

Høring
Kommunen har forud for Fredningsnævnsbehandlingen haft placering 3 i nabohøring efter landzonereglerne. Der er ikke kommet bemærkninger ved denne høring.

Vurderinger

Placering 3

Kommunen vurderer at Placering 3, med ny bolig placeret som den nuværende er mindst indgribende i landskabet og derfor at foretrække, da den lever op til fredningens formål om "status quo". Bygningens fremtoning anbefales, idet den er i stil med den eksisterende bolig og enkel i sit udtryk.

Placering 1

Heroverfor står den af ejerne højst prioriterede placering 1, som vil betyde, at boligen, haven og haveaktiviteterne rykker frem mod søen og ud på et lille plateau, hvorfra terrænet skråner jævnt mod søen.

Bygningen vil her blive mere synlig fra de nærmeste omgivelser og fra den modsatte side at søen - også selv om bygningen er lav.

Bygningen vil ligge højere i terrænet end de omkringliggende boliger - og ligesom i dag højest - men ved denne nye placering også fremskudt. Terrænforskellen mellem Sånevej 4 og Sånevej 10 er ca. 2 meter.

Bibeholdelse af størstedelen af den oprindelige bolig vil samlet set flytte "bygningsvægten" - og dermed oplevelsen af ejendommen i landskabet - til plateauet og ejendommens højeste og punkt.

I modsætning hertil er småbygningerne carport og skur (som i givet fald skal fjernes) i dag indpasset i terrænet og for carportens vedkommende i tilknytning til adgangsvejen.

Placering 2

Placering 2 anses for mindre indgribende i landskabet end placering 1 og kan med lille betænkelighed anbefales, såfremt den oprindelige bolig fjernes og carporten som ved placering 3 i stedet udvides.

Ligesom ved vurderingen af placering 1 vil bibeholdelse af en del af den oprindelige bolig flytte "bygningsvægten" - og dermed oplevelsen af ejendommen i landskabet - til plateauet og ejendommens højeste og punkt.

I modsætning hertil er småbygningerne carport og skur (som i givet fald skal fjernes) i dag indpasset i terrænet og for carportens vedkommende i tilknytning til adgangsvejen.

Natur og dyreliv

Kommunen har vurderet, at det her anbefalede byggeri ikke vil have nævneværdig indflydelse i forhold til udpegningsgrundlaget for det nærmeste habitatområde- Esrum Sø, som er EU-habitatområde 190 (Natura 2000 område). Baggrunden er, at her i forvejen er aktiviteter i form af menneskers tilstedeværelse og færden …

Samlet set

Kommunen har med sine vurderinger overordnet set lagt vægt på fredningsformålet - at bevare landskabet og udsigten "status quo", og ikke flytte byggeriet om end blot få meter frem mod søen.

Hertil har vi skelet til, at ejendommen Sånevej 4 netop er pålagt kategori B- fredning, som er en smule mere restriktiv end kategori C - måske på grund af terrænformerne her og ejendommenes

synlighed på grund af placeringen midt på skråningen af den "skål", som udgør landskabet her ved landets største "død is bassin""

Helsingør Kommune har i forbindelse med sin udtalelse oplyst endvidere blandt andet, at en landzonetilladelse ikke er nødvendig ved en dispensation til prioritet 3, men vil være nødvendig ved en dispensation til de øvrige prioriteter. Byggetilladelse er nødvendig. Der er i forbindelse med kommunens henvendelse til fredningsnævnet vedlagt ejendomsejernes ansøgning til kommunen, placeringsoplysninger i form af kort/fotomateriale for det ansøgte samt en modeltegning af den ansøgte bolig.

Høringssvar:

Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør afdeling, har den 24. juli 2016 oplyst, at foreningen støtter kommunens indstilling om genopførelse på samme plads som det nuværende hus, og at placeringen nærmest søen ikke er i overensstemmelse med status quo.

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning har den 1. august 2016, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, supplerende oplyst blandt andet, at ejendommen er noteret som landbrugsejendom i landzone og med et areal på 53.712 m2. Styrelsen er enig i kommunens vurdering af de 3 alternativer i forhold til fredningens bestemmelser. Det ansøgte vil efter styrelsens vurdering ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV. Styrelsen har på et kort med rød prik angivet placeringen af det ansøgte:

Besigtigelse:

Fredningsnævnet har den 7. november 2016 foretaget besigtigelse og afholdt møde på ejendommen.

Under besigtigelsen deltog ansøgerne samt repræsentanter fra Helsingør Kommune og fra Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør afdeling.

Under besigtigelsen blev ejendommen og de nærmeste omgivelser beset. De ansøgte placeringssteder, der til dels var pælemarkeret, blev påvist.

Ansøgerne oplyste, at der på ejendommen er et mindre fårehold, ligesom heste fra de omkringliggende ejendomme benytter ejendommen til græsning. Der ønskes opført bygninger i dæmpede, mørke farver og ikke med en bygningshøjde, der overstiger de nuværende forhold. Der ønskes en udvidelse af driftsarealet på omkring 60 m2, således at bygningsarealet til landbrugsdriften bliver på ca. 160 m2. Fåreholdet påtænkes på sigt udvidet. Der ansøges fortsat i prioriteret orden som angivet i den skriftlige ansøgning.

De mødte kunne i det væsentlige henholde sig til de skriftlige indlæg i sagen.

Repræsentanterne fra Danmarks Naturfredningsforening anførte særligt, at ejendommens samlede bygningsmasse vil blive stor, og at foreningen principielt er imod bebyggelse tættere på søen end de nuværende forhold, at navnlig ansøgernes 1. prioritet fremstår eksponeret i forhold til omgivelserne samt at der også på grund af præcedens må udvises tilbageholdenhed.

Fredningsnævnets afgørelse:

Afgørelsen er truffet af nævnets medlemmer Michael Toftager, Niels H.V. Olesen og Nina Uhland Kristensen.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet bemærker herefter, at den ansøgte placering, der primært søges om, i forhold til de eksisterende forhold ligger ca. 13 meter nærmere søen end de nu gældende forhold. Fredningsnævnet finder, at dette forhold, også henset til den ikke helt korte afstand på mere end 300 meter til søen, ikke i sig selv er til hinder for, at det ansøgte kan tillades ved dispensation. Fredningsnævnet bemærker herefter, at det ansøgte byggeri ikke ligger nærmere, men fjernere fra søen end bygningerne på naboejendommene, og at naboejendommenes bygninger er højere end det ansøgte byggeri. Naboejendommenes bygninger er til dels opført efter fredningsafgørelsen fra 1952. Det ansøgte byggeri skal opføres i dæmpede, mørke farver. Henset hertil sammenholdt med de konkrete landskabsforhold findes det ansøgte byggeri, der er søgt om med 1. prioritet, samlet set og efter en konkret og individuel vurdering ikke at fremstå så meget mere synligt i det fredede område eller i øvrigt at stride mod de hensyn, som fredningen skal beskytte, at det ikke kan tillades ved dispensation. Fredningsnævnet bemærker hertil, at de af kommunen angivne plateauforhold ikke findes særligt markante i forhold til niveauet for de nuværende bygningsforhold. Fredningsnævnet bemærker yderligere, at en tilladelse ikke kan antages at kunne påberåbes med præcedensvirkning i forhold til det øvrige fredningsområde, idet nævnets vurdering er sket ud fra de konkrete forhold på ejendommen og ikke på grundlag af mere generelle betragtninger eller principper.

Der findes ikke i øvrigt at foreligge forhold ved det ansøgte, som er til hinder for at meddele dispensation fra fredningens bestemmelser. Fredningsnævnet bemærker herved særligt, at det findes

at kunne lægges til grund, at det ansøgte ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-4.

Fredningsnævnet meddeler herefter dispensation og godkendelse til det ansøgte.

Dispensationen omfatter ikke tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder.

En meddelt tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, jf. stk. 1. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 5.

En tilladelse bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage

Afgørelsen kan inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af adressaten for afgørelsen, ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører, offentlige myndigheder og lokale foreninger og lignende, som har væsentlig interesse i afgørelsen samt landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagegebyret tilbagebetales normalt, hvis klageren får helt eller delvist medhold i sin klage, klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, eller hvis klagen bliver afvist. Vejledning herom kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Til orientering i relation til fredningsnævnets afgørelse bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. e-mail til:
Helsingør Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening i Helsingør
Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning
Friluftsrådet
Friluftsrådet v/Poul Erik Pedersen
DOF
DOF Nordsjælland, Helsingør
Birgit og Steen Kähler, kahler@privat.dk

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.
Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.
Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 32
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 6. april 2017 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FN-NSJ-065-2016 - Ansøgning om tilladelse til at fælde et antal syge træer ved Fredensborg Søpark, Fredensborg Kommune.

Ansøgningen og Hillerød Kommunes indstilling til det ansøgte:

Fredensborg Søparks Grundejerforening har den 6. oktober 2016 rettet henvendelse til Fredningsnævnet for Nordsjælland, idet der ønskes fredningsnævnets dispensation, således at der kan fældes en række syge træer. Der er den 23. oktober 2016 meddelt en række supplerende oplysninger til brug for behandlingen af ansøgningen. Af denne fremgår blandt andet, at træerne udgør en del af et levende hegn til naboejendommen Endrupgård, som ligger i en fredet udsigtskile og på afgrænsningen mod Esrum Sø.

Af ansøgningen fremgår endvidere blandt andet:

"… Niveauet langs kanten ned mod søen, gå fra ca. 0,5 og op til en 8-10 meter, hvor vi har en sti som benyttes af offentligheden Området er ofte besøgte af kano og kajakroere, hundeejere, motionister og andre. Selvom vi løbende holder området ved lige, kan vi se at en del af de træer som står på kanten/skrænten ned mod søen, begynder at udgøre en risiko for de besøgende. En del af aske-træerne har fået topsyge og vi frygter at enkelte med tiden vil vælte og i værste fald ramme stien.

Derfor ønsker vi at få en dispensation til at fælde de syge træer, som står tætteste på kanten og dermed kan udgøre en reel risiko. Enkelte ask står dog så langt fra stien, at de ikke udgør en risiko og dermed ej heller påtænkes fældet, men derimod lad dem ligge så områdets fugle og natur.

Begrundelse:

Grundejerforeningen ønsker at fjerne de mest sygdomssvækkede træer placeret langs søbredden og søbreddens skråning mod søbreds-stien. Det er bestyrelsens og HedeDanmarks opfattelse, at disse træer kan udgøre en sikkerhedsrisiko for offentligheden som jævnligt benytter søbreds-stien og dele af søengen. De resterende sygdomsramte træer, som står placeret på søbreds-skrænten, udgør efter bestyrelsens vurdering ikke nogen umiddelbar sikkerhedsrisiko og ønskes derfor ikke fjernet.

Beskrivelse:

Eksempel på de enkelte asketræer som er syge og ønskes fjernet.

Placering:

Træerne står sporadisk langs søbredden.

Røde cirkler markerer syge træer, som ønskes tilladelse til at fjerne.

Gule cirkler markerer syge træer, som ikke umiddelbart vurderes at udgøre en sikkerhedsrisiko og som forbliver i naturen

Høringssvar:

Fredensborg Kommune har den 22. februar 2017 meddelt blandt andet, at kommunen kan anbefale, at der gives tilladelse til at fælde de træer, der udgør en sikkerhedsrisiko for færdsel på den offentlige tilgængelige sti.

Danmarks Naturfredningsforening, Fredensborg afdeling, har den 14. november 2016 oplyst blandt andet, at foreningen lægger stor vægt på, at der på bredden af Esrum Sø ud for Fredensborg Park som et karakteristisk landskabselement står 1-2 rækker træer, men at foreningen ikke har indvendinger mod, at de døde træer, som er vist i ansøgningsmaterialet, fjernes. Foreningen har samtidig henledt opmærksomheden på, at der for nuværende på søbredden er et væltet træ med grene ud over vandet, og det henstilles, at dette ikke fjernes af hensyn til fuglelivet.

Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (nu Miljøstyrelsen) har i en udtalelse af 10. november 2016, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, blandt andet oplyst, at de træer, der er omfattet af denne sag, er placeret i det område, der er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser. Det er herefter angivet:

Følgende er uddrag af Overfredningsnævnets afgørelse:

Type A - der væsentligst tænkes anvendt m.h.t. arealet 100 m fra søen - får følgende indhold:
Området skal forblive henliggende i sin nuværende tilstand.
Det er navnlig forbudt ….

3) uden nævnets samtykke at fjerne eller udtynde beplantning af træer, buske og levende hegn. Især må det iagttages, at den ejendommelige bevoksning på søens skrænter - navnlig langs nord- og østsiden - bevares i den nuværende naturtilstand.

…

Arealet hvor fældningen ønskes foretaget grænser op til Natura 2000-område nr. 133, Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov (habitatområde nr. 190).

…

Det ansøgte vurderes ikke at ville medføre en væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området eller påvirke yngleområder for arter på habitatdirektivets bilag II- og IV-arter, herunder områdets økologiske funktionalitet for disse arter.

Arealet med de træer der ønskes fældet grænser op til Naturstyrelsens ejendom, hvorfor Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning har haft fredningsnævnets henvendelse forelagt Naturstyrelsen, Nordsjælland.

Naturstyrelsen, Nordsjælland ved Jens Ole Andersen har udtalt følgende:

Træerne står ca. i skel. Det kan være vanskeligt at afgøre om det er på den ene eller anden side af skellet. Hvis ellers der er enighed om at det er klogt at fælde træerne vil Naturstyrelsen Nordsjælland ikke modsætte sig dette. Det lader til at der er forståelse for at der skal lades en del døde og døende træer tilbage, og at udvælgelsen sker ud fra et sikkerhedssynspunkt. Så OK herfra. Jeg har i foråret deltaget i udvisningen at en række træer på søbredden sammen med Helsingør Kommune og

forvalteren på Skovlundegård. Her fandt vi sammen en god løsning. Hvis der er ønske herom, deltager jeg også gerne her ved den praktiske udvælgelse af træerne, så er vi sikker på at der ikke efterfølgende bliver sure miner og misforståelser.

…"

Fredningsnævnets afgørelse:

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet finder efter det foreliggende at kunne lægge til grund, at det ansøgte er velbegrundet ud fra hensynet til risikoen for skade på person og ting. De træer, der søges om fældningstilladelse til, må antages af sig selv at forgå indenfor kortere tid og vil således ikke kunne understøtte de formål, som fredningen har til hensigt at beskytte. Fredningsnævnet finder på den baggrund og efter en samlet vurdering af det ansøgte at kunne lægge til grund, at ansøgningen om dispensation fra fredningsbestemmelserne ikke vil stride mod fredningens formål og vil være af underordnet betydning i forhold til dette. Fredningsnævnet finder endvidere at kunne lægge til grund, at det ansøgte ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-4. Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til det ansøgte. Det er et vilkår for tilladelsen, at der i fornødent omfang sker genplantning til erstatning for de træer, der fældes, således at det sikres, at den ejendommelige bevoksning på søens skrænter bevares i den nuværende naturtilstand. Fredningsnævnet erindrer endvidere om ønsket fra Danmarks Naturfredningsforening om bevarelse af et væltet træ. Fredningsnævnet bemærker endvidere, at det fremgår af udtalelsen fra Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning, at træerne står tæt på skel og muligvis på areal tilhørende Naturstyrelsen Nordsjælland, men at dette spørgsmål om fornødent må afklares mellem grundejerforeningen og Naturstyrelsen Nordsjælland.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 842 af 27. juni 2016 om forretningsorden for fredningsnævn.

Tilladelsen må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, jf. stk. 1. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller en helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 5.

Tilladelsen bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Tilladelsen omfatter ikke tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder m.v.

Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis
1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Til orientering i relation til fredningsnævnets afgørelse bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. mail til:
Fredensborg Søparks Grundejerforeningen, att: Projektleder Micki Esmann Helner,
e-mail: mickihelner@gmail.com
Fredensborg Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening i Fredensborg
Miljøstyrelsen
Friluftsrådet
Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland DOF
DOF Nordsjælland

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.
Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.
Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 32
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk

Den 25. juni 2017 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FN-NSJ-018-2017 – Ansøgning om tilladelse til etablering af 5 bygningskviste på ejendommen matr. nr. 5a Jonstrup By, Tikøb, beliggende Fredensborgvej 54, Jonstrup, 3480 Fredensborg, Helsingør Kommune.

Ansøgningen:

Fredningsnævnet for Nordsjælland har den 7. april 2017 modtaget en dispensationsansøgning, således at der kan etableres 5 nye bygningskviste på eksisterende bygning på ovennævnte ejendom. Placeringen af det ansøgte fremgår af medsendt tegningsmateriale:

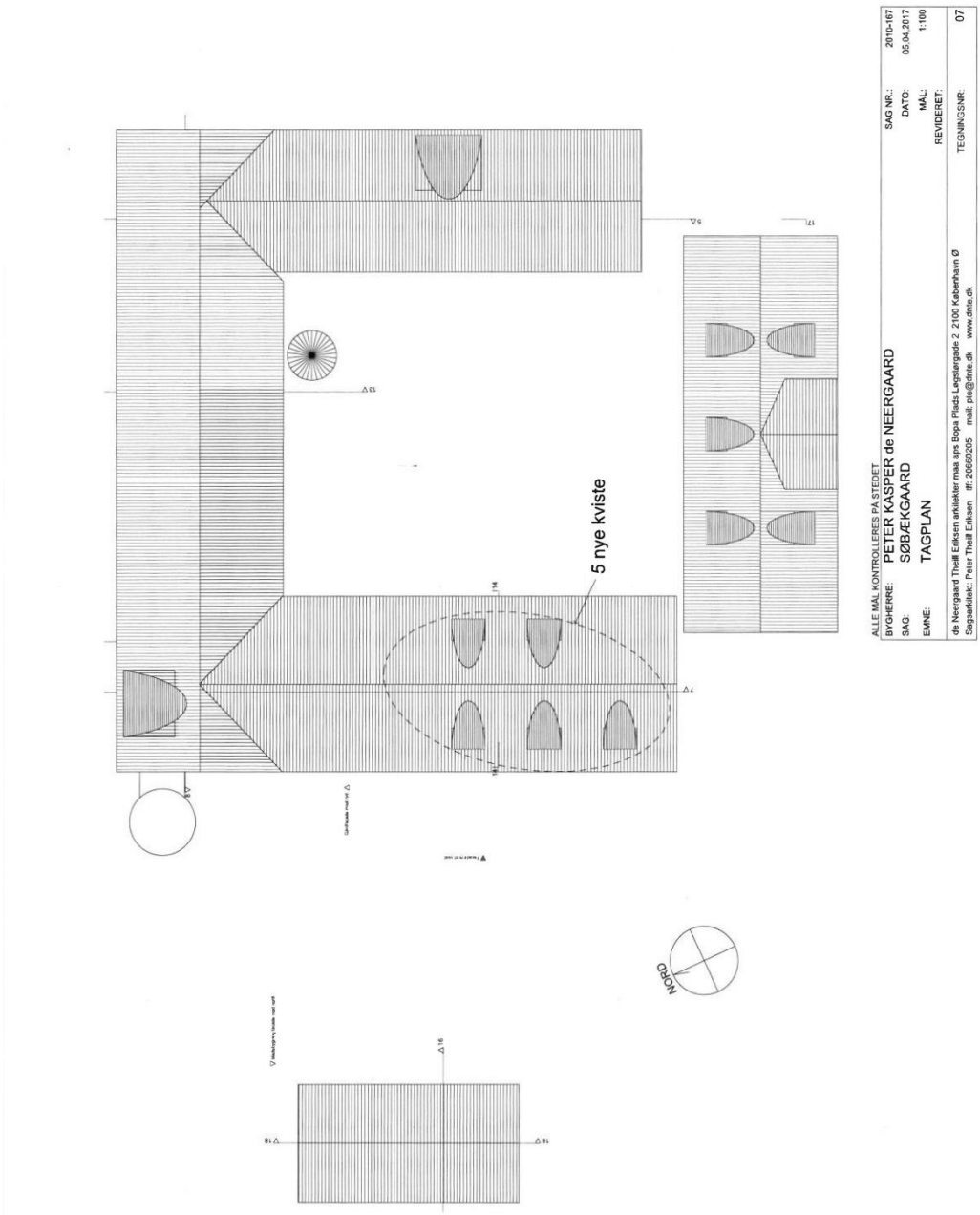

Skriftlige høringssvar:

Helsingør Kommune har den 25. april 2017 oplyst blandt andet, at det ansøgte udgør en meget beskeden ændring i forhold til de nuværende forhold på ejendommen. Kun 3 af de ansøgte kviste vil fremstå synlige i omgivelserne. Det samlede indtryk af en firlænget, stråtækt gård vil blive bibeholdt. Kommunen kan anbefale det ansøgte. Kommunen har i forbindelse med sin udtalelse lagt til grund, at ejendommen er omfattet af en "type C" fredning, jf. nærmere herom nedenfor.

Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør afdeling, har den 8. maj 2017 meddelt, at foreningen ikke har indsigelser mod det ansøgte.

Miljøstyrelsen har i en skrivelse af 16. maj 2017, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, angivet blandt andet:

"Der søges om dispensation til etablering af 5 nye kviste på en ejendom omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Sø's omgivelser.

Helsingør Kommune oplyser, at ejendommen er omfattet af fredningens type C. Miljøstyrelsen har gennemgået såvel fredningskortet som afgørelsen og er af den opfattelse, at ejendommen er omfattet af fredningens servitutbestemmelse type B.

Følgende er uddrag af afgørelsen:

ad nr. 62: Matr. nr. 3d og 5a (Søbækgaard) fredes efter type A og B. Under type A kommer 9 ha af nr. 5a, medens resten af 5a og hele 3d udgør 19 ha (altså under type B).

Type B - der væsentligst tænkes anvendt m.h.t. arealet mellem100 m bæltet og en grænse af ca. 300 m fra søen - får følgende indhold: På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan. Ej heller må drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o. lign. anbringes uden nævnets godkendelse. Indretninger til drift af pelsdyravl må ikke anbringes. Afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon må ikke finde sted, og affald ikke henkastes på arealet.

Overfredningsnævnet finder, at bestemmelsen om, at landbrugsbygninger frit kan ændres, udvides eller ombygges efter landbrugets behov, der alene er optaget i fredningsservitutten af type A, også bør gælde for de af fredningsservitutterne af type B og C omfattede arealer.

...

Det ansøgte vil efter Miljøstyrelsens vurdering ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV."

Miljøstyrelsen har på nedenstående kort angivet placeringen af det ansøgte med en rød prik:

Supplerende om fredningen:

Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser har navnlig til formål at bevare de landskabelige værdier, der knytter sig til området og herunder bevare udsigten over Esrum Sø. For fredningsområdet er fastsat varierende fredningsbestemmelser. Indholdet heraf er fastsat navnlig ud fra afstanden til søen. Fredningstype B gælder som udgangspunkt for arealer med en afstand på mellem 100 og 300 meter fra søen.

Fredningsnævnets afgørelse:

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet finder at kunne lægge til grund, at ansøgningen om dispensation fra fredningsbestemmelserne også for det nu ansøgte projekt ikke vil stride mod fredningens formål og vil være af underordnet betydning i forhold til dette. Fredningsnævnet bemærker herved, at det ansøgte må anses at have en meget begrænset påvirkning på omgivelserne herunder i relation til de hensyn, som fredningen skal beskytte. Fredningsnævnet finder endvidere, at det ansøgte ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-4. Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til det ansøgte.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 842 af 27. juni 2016 om forretningsorden for fredningsnævn.

Tilladelsen må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, jf. stk. 1. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller en helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 5.

Tilladelsen bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Tilladelsen omfatter ikke tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder m.v.

Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis
1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Til orientering i relation til fredningsnævnets afgørelse bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. mail til:
Peter Kasper de Neergaard, mail: pte@dnte.dk
Helsingør Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening i Helsingør
Miljøstyrelsen
Friluftsrådet
Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland
DOF
DOF Nordsjælland

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.
Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.
Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 32
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 14. november 2017 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FN-NSJ-063-2017 – Ansøgning om tilladelse til at fælde et antal træer på ejendommen matr. nr. 1 k Såne By, Tikøb, beliggende Birkedalen 3, 3080 Tikøb, Helsingør Kommune.

<u>Ansøgningen og Helsingør kommunes udtalelse:</u>

Helsingør Kommune har den 18. september 2017 rettet henvendelse til Fredningsnævnet for Nordsjælland, idet ejerne af ejendommene beliggende Birkedalen 3 og 5, Tikøb, ønsker at træfælde på den ene af ejendommene. Af henvendelsen til fredningsnævnet fremgår blandt andet, at der ønskes fældet/beskåret 4 træer (et fyrretræ, et birketræ, et kirsebærtræ og en mirabel). Om baggrunden for fældningen er det oplyst, at træerne står meget tæt på beboelsesbygningen på naboejendommen, og at der er fare for, at træerne beskadiger bygningen. Træerne er oplyst til at være fra tiden efter den for ejendommen gældende fredning.

Helsingør Kommune kan anbefale det ansøgte, da træerne står på en skovbevokset grund og ikke er en del af bevoksningen langs søbredden.

Helsingør Kommune har i forbindelse med henvendelsen fremsendt 2 kortskitser, som viser placeringen af det ansøgte:

I forbindelse med ansøgningen er indsendt fotos af de træer, som ønskes fældet eller beskåret.

Høringssvar:

Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør afdeling, har den 20. oktober 2017 oplyst blandt andet, at en repræsentant for foreningen har foretaget besigtigelse af det sted og område, hvor fældningen ønskes foretaget. Foreningen har ikke indvendinger mod det begærede fældning, der ligger inden for det med rødt markerede felt på kommunens kortbilag, idet beboelsesbygningen (et sommerhus) fortsat vil ligge afskærmet set fra det fredede landskab og set fra søen fra syd og vest. Foreningen har samtidig angivet, at der ikke må fældes uden for det med rødt markerede felt, og at indsatsområdet skal holde afstanden til søbræmmen. Foreningen har samtidig bemærket, at der på ejendommen er opsat et skilt, der i strid med naturbeskyttelsesloven forhindrer adgang til søbredden. Foreningen ønsker dette skilt fjernet.

Miljøstyrelsen har den 13. oktober 2017, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, blandt andet angivet:

"Der søges om dispensation til fældning af 4 træer på en ejendom omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser. Ejendommen er omfattet af fredningens type A-bestemmelser, som i det væsentligste omfatter arealer inden fro 100 m fra søen.

Følgende er uddrag af fredningens type A-bestemmelser:

Området skal forblive henliggende i sin nuværende tilstand.
Det er navnlig forbudt

……
uden nævnets samtykke at fjerne eller udtynde beplantning af træer, buske og levende hegn. Især må det iagttages, at den ejendommelige bevoksning på søens skrænter - navnlig langs nord- og østsiden - bevares i den nuværende naturtilstand.

Sagen synes i øvrigt fuldt oplyst af kommunen.

…

Det ansøgte vil efter Miljøstyrelsens vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget for det nærliggende Natura 2000 område nr. 133, Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov eller påvirke yngleområder for arter på habitatdirektivets bilag II- og IV-arter, herunder områdets økologiske funktionalitet for disse arter."

Supplerende om fredningen:

Af fredningsafgørelsen fra 1952 fremgår supplerende blandt andet, at fredningen af Esrum Søs omgivelser navnlig har til formål at bevare de landskabelige værdier, der knytter sig til området og herunder bevare udsigten over Esrum Sø. For fredningsområdet er fastsat varierende fredningsbestemmelser. Indholdet heraf er fastsat navnlig ud fra afstanden til søen. Fredningstype A gælder som udgangspunkt for arealer med op til 100 meter fra søen. For denne del af fredningen skal området efter fredningsafgørelsen henligge i sin nuværende tilstand.

Fredningsnævnets afgørelse:

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet bemærker herefter, at det ansøgte må antages at have en begrænset indvirkning på forholdene i det fredede område, og at det ansøgte vedrører trævækst fra efter fredningstidspunktet. Det ansøgte findes endvidere ikke at være i strid med de hensyn, som fredningen skal varetage. På denne baggrund findes ansøgningen om dispensation fra fredningsbestemmelserne ikke at være i strid med fredningens formål og vil være af underordnet betydning i forhold til dette. Fredningsnævnet lægger yderligere til grund, at det ansøgte ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-4. Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til det ansøgte.

Fredningsnævnet bemærker, at oplysningen fra Danmarks Naturfredningsforening om eventuel ulovlig skiltning på ejendommen er et anliggende, der skal påses af Helsingør Kommune, hvorfor Helsingør Kommune som led i nærværende afgørelse henledes opmærksomheden herpå.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 842 af 27. juni 2016 om forretningsorden for fredningsnævn.

En meddelt tilladelse/godkendelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, jf. stk. 1. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Tilladelsen omfatter ikke tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder m.v.

Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis
1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Til orientering i relation til fredningsnævnets afgørelse bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. mail til:
Annemarie Smillah Lennings, mail: alennings@hotmail.com
Klaus Arentoft, mail: Klaus@arentoft.dk
Klaus Kruse Henningsen, mail: saanehus@mail.tele.dk
Lotte Sehested Nerem, mail: lotte.nerem@gmail.com
'Pia Klee, mail: pia@ort.dk
Camilla Lemche, mail:cjlemche@gmail.com
Helsingør Kommune
DN Helsingør
Danmarks Naturfredningsforening
Miljøstyrelsen
Friluftsrådet
Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland
DOF
DOF Nordsjælland

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.
Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.
Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 32
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk

Den 8. april 2018 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FN-NSJ-011-2018 – Ansøgning om tilladelse til opførelse af tilbygning til stald og lovliggørelse af byggeri på ejendommen matr. nr. 15 m. fl. Endrup By, Asminderød, beliggende Endrupvej 41, 3480 Fredensborg, Fredensborg Kommune.

Ansøgningen og Fredensborg Kommunes indstilling:

Fredensborg Kommune har den 13. februar 2018 (sagsnr. 2016-755) fremsendt en ansøgning til Fredningsnævnet for Nordsjælland, idet der ønskes fredningsnævnets dispensation, således at der kan tilbygges en staldbygning på ovennævnte ejendom, ligesom en række tidligere opførte bygninger ønskes lovliggjort. Af henvendelsen fremgår blandt andet:

"Fredensborg Kommune anmoder hermed om Fredningsnævnets afgørelse i forbindelse med en ansøgning om opførelse af tilbygning til stalden og lovliggørelse af andet byggeri på ovenstående ejendom, der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse – Fredning af Esrum sø´s omgivelser afsagt 11. marts 1952.

Fredensborg Kommune har den 21. december 2017 modtaget en ansøgning om opførelse eller lovliggørelse af følgende byggeri til landbrugsdriften:

1. Ansøgning om opførelse af tilbygning på i alt 302 m² heraf hestestald 231 m², carport 48 m² og hønsehus 23 m². Bygningen skal tilbygges den eksisterende staldbygning (bygning 7 i BBR på 424 m²) Tilbygningen skal opføres i beton med eternittag. Samlet areal efter tilbygning i alt 726 m². Tilbygningen ønskes opført i skellet mellem matr. nr. 7f, 6b og 15. Fredensborg Kommune vil i forbindelse med sagsbehandlingen stille krav om ommatrikulering, idet der ikke må bygges over matrikelskel.

2. Ansøgning om lovliggørelse af en bygning på 90 m² til foder og maskinhus. Bygningen er delvist åben med facader i træ og med tag belagt med sort bølge eternit. Bygningen ses på Kommunens GIS-kort i 2002, men er muligvis ældre. Bygningen er opført på matr. nr. 7f.

3. Ansøgning om lovliggørelse af en bygning på 50 m² til fårestald opført i træ med tag belagt med sorte stålplader. Bygningen er opført på matr. nr. 16 c. Bygningen ses første gang på Kommunens GIS-kort i 2016.

4. Ansøgning om lovliggørelse af 2 læskure til heste á 30 m². Læskurene anvendes om vinteren til opbevaring. Bygningerne er opført som rundbuehaller i grønmalet metal. Bygningerne er opført på matr. nr. 7f. Bygningerne ses første gang på Kommunens GISkort i 2015.

…

Ansøgningen

Ejer har oplyst, at bygningerne skal anvendes i landbrugets drift.

Ejer har oplyst, at der på ejendommen er landbrugsdrift med dyrkning af foder til heste og afgræsning af heste og får, samt opdyrkning af korn i mindre omfang. Endvidere er der stutteridrift bestående af 9 avlshopper, 6 ungheste, en forventning om 9 føl i 2018, samt 10 sånefår og 11 lam. Der forventes 20 lam i 2018. Der er endvidere 16 høns.

Ejendommen
Ejendommen ligger i landzone på en ejendom med landbrugspligt. Ejendommen har et samlet matrikulært areal på 24,4 ha, hvoraf 23,1 ha er opdyrket. Ejendommen består af følgende matrikelnumre: 15, 6B, 6E, 7D, 7,F, 7K, 13A og 16C Endrup By Asminderød.

I følge BBR består bebyggelsen af et stuehus på 532 m², en stald på 424 m², en ridehal på 832 m² og der er endvidere etableret udendørs ridebaner.

Fredningen
Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse – Fredning af Esrum sø´s omgivelser afsagt 11. marts 1952.

Det er Fredensborg Kommunes vurdering at bygningerne kræver dispensationer fra Fredningen.

I forhold til bygningernes placering fra Esrum Sø er det fredningsbestemmelserne inden for type B som er gældende:

Type B- Arealet mellem 100 meter bæltet og en grænse på 300 meter fra søen:

På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan.

Ej heller må drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o. lign. anbringes uden nævnets godkendelse

Anden lovgivning

<u>Naturbeskyttelsesloven</u>
Ejendommen ligger delvist indenfor søbeskyttelseslinjen på 150 m fra Esrum Sø, jf. Naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 1.

De 4 ansøgte og allerede opførte bygninger (maskinhus, fårestald og 2 rundbuehaller) ligger indenfor søbeskyttelseslinjen. Hvis der opnås tilladelse efter fredningen er Fredensborg Kommune positiv overfor en lovliggørende dispensation fra søbeskyttelseslinjen.

Tilbygningen til stalden ligger udenfor beskyttelseslinjen på 150 m til Esrum Sø.

<u>Planloven</u>
Ejendommen er omfattet af planlovens landzonebestemmelser i kapitel 7.

Fredensborg Kommune har vurderet, at det ansøgte ikke forudsætter meddelelse af en landzonetilladelse, idet byggeriet betragtes som erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af landbrugsejendommen, jf. planlovens § 36, stk. 1, nr. 3.

Byggeloven
Byggeriet kræver byggetilladelse, jf, byggelovens § 2 og byggelovens § 16, stk. 1.

Anbefaling
Fredensborg Kommune kan anbefale det ansøgte overfor Fredningsnævnet.

Fredensborg Kommune vurderer, at tilbygningen til stalden er hensigtsmæssigt placeret på ejendommen, idet tilbygningen skal opføres i et bebygget område på ejendommen (hvor et eksisterende hønsehus, der skal nedrives nu er placeret), og det vurderes, at tilbygningen ikke vil virke markant i landskabet.

Det vurderes endvidere, at maskinhusets placering er tilpasset landskabet, og beplantningen omkring ridebanen medfører, at bygningen ikke bliver synlig fra Endrupvej.

Efter Fredensborg Kommunes vurdering er de to rundbue læskure hensigtsmæssigt placeret i terræn og i forhold til eksisterende beplantning. Fra Endrupvej er de ikke nævneværdig synlige. Pladematerialet som skurene er opbygget af er holdt i en for området neutral grøn farve.

Fredensborg Kommune vil dog anbefale at Fredningsnævnet stiller vilkår om at rundbue læskurene til heste fjernes når de ikke længere finder anvendelse i forhold til stutteriet.
Den mindre bygning til får er ligeledes placeret hensigtsmæssigt i forhold til terræn og eksisterende beplantning. Bygningen er opført i naturfarvet træ som passer godt med omgivelserne. I forbindelse med bygningen er der udlagt et mindre fliseareal, men Fredensborg Kommune vurderer at det ikke kræver en dispensation fra fredningen.

Fredensborg kommune vil også her anbefale vilkår om fjernelse af bygningen såfremt der ikke længere er dyr på arealet."

Det til Fredensborg Kommune indsendte ansøgningsmateriale er vedhæftet denne afgørelse og udgør en del af afgørelsen. Der henvises hertil blandt andet for så vidt angår placeringssteder og tegningsmateriale.

Høringssvar:

Danmarks Naturfredningsforening, Fredensborg afdeling, har den 24. februar 2018 oplyst, at foreningen kan tilslutte sig Fredensborg Kommunes bemærkninger, dog med den tilføjelse, at en dispensation til bibeholdelse af de to flytbare rundbuehytter kun gælder for deres nuværende placering. Hvis de ønskes placeret andetsteds på ejendommen, skal Fredningsnævnets tilladelse indhentes.

Miljøstyrelsen har den 11. marts 2018, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, blandt andet angivet:

"Der søges om dispensation til opførelse af tilbygning på 302 m^2 til en stald og lovliggørelse af 90 m^2 bygning til foder og maskinhus, 50 m^2 bygning til fårestald samt 2 læskure på hver 30 m^2 på en ejendom omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser. Det ansøgte er beliggende/placeres i fredningens zone B.

Følgende er uddrag af fredningsbestemmelserne for zone B:

På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan. Ej heller må drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom lednings-master o. lign. anbringes uden nævnets godkendelse.

På følgende kort er placeringen af det ansøgte vist med rød prik. …

Oplysninger om ejendommen ifølge BBR:

- Landbrugsejendom på i alt 244127 m^2
- Stuehus med samlet boligareal på 532 m^2
- Erhvervsareal på 1363 m^2

Det ansøgte vil efter Miljøstyrelsens vurdering ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV."

Supplerende om fredningen:

Overfredningsnævnets afgørelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser har navnlig til formål at bevare de landskabelige værdier, der knytter sig til området og herunder bevare udsigten over Esrum Sø. For fredningsområdet er fastsat varierende fredningsbestemmelser. Indholdet heri er fastsat navnlig ud fra afstanden til søen. Fredningstype B gælder som udgangspunkt for arealer med den afstand på mellem 100 og 300 meter til søen.

Fredningsnævnets afgørelse:

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående

afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet bemærker, at det kan lægges til grund, at de ansøgte bygninger skal anvendes til den eksisterende landbrugsvirksomhed på ejendommen. Det fremgår af fredningsbestemmelserne for ejendommen, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt. Efter oplysningerne fra blandt andet Fredensborg Kommune lægges til grund, at de ansøgte bygninger i relation til placering og udseende er hensigtsmæssige i relation til de hensyn, som fredningen skal beskytte. Det ansøgte findes på denne baggrund ikke at være i strid med fredningens formål og vil være af underordnet betydning i forhold til dette. Fredningsnævnet lægger yderligere til grund, at det ansøgte ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-4. Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, godkendelse og dispensation til det ansøgte. Fredningsnævnets godkendelse og dispensation er meddelt på de vilkår, som er indstillet af Fredensborg Kommune og som fremgår af kommunens skrivelse af 13. februar 2018, der er gengivet ovenfor. Fredningsnævnet bemærker særligt i relation til det ovenfor anførte af Danmarks Naturfredningsforening, at den meddelte tilladelse og dispensation alene omfatter de i ansøgningen angivne placeringssteder, men ikke andre placeringssteder. En eventuel anden placering forudsætter derfor, at der meddeles ny godkendelse og dispensation af fredningsnævnet.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 842 af 27. juni 2016 om forretningsorden for fredningsnævn.

En meddelt tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, jf. stk. 1. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Tilladelsen omfatter ikke tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder m.v.

Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis
1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Til orientering i relation til fredningsnævnets afgørelse bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. brevl til:
Agnete og Kurt Holmsted, Endrupvej 41, 3480 Fredensborg

Pr. mail til:
Bundgaard Byg A/S, mail: info@bundgaardsbyg.dk
Fredensborg Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
DN i Fredensborg
Miljøstyrelsen
Friluftsrådet
Dansk Ornitologisk Forening
DOF Nordsjælland

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.
Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.
Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Naturbeskyttelseslovens § 74

Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom at berigtige et ulovligt forhold, medmindre andet følger af kapitel 11 a.
Stk.2. Tilsynsmyndigheden, jf. § 73, kan for ejerens regning lade et påbud om at berigtige et ulovligt forhold tinglyse på ejendommen. Når forholdet er berigtiget, skal myndigheden lade påbuddet aflyse fra tingbogen.
Stk.3. Når et ved dom meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, og inddrivelse af tvangsbøder ikke kan antages at føre til, at påbuddet efterkommes, kan tilsynsmyndigheden foretage det nødvendige til forholdets berigtigelse på den forpligtedes regning.
Stk.4. Såfremt et ulovligt forhold frembyder fare for opretholdelsen af tilstanden af et område eller for dyr og planter, der er beskyttet i medfør af loven, og et påbud om at berigtige forholdet ikke efterkommes rettidigt, kan tilsynsmyndigheden umiddelbart lade det nødvendige arbejde udføre på den forpligtedes regning. Politiet yder nødvendig bistand hertil.
Stk.5. Såfremt et påbud om at berigtige et ulovligt forhold omfattet af § 21, stk. 1, eller af regler udstedt efter § 21, stk. 2, nr. 2 og 5, ikke efterkommes rettidigt, kan tilsynsmyndigheden umiddelbart lade det nødvendige arbejde udføre på den forpligtedes regning.

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 32
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk

Den 2. december 2018 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FN-NSJ-050-2018 - Ansøgning om tilladelse til at opføre en ny bolig på ejendommen matr. nr. 9a og 9d Jonstrup By, Jonstrup, beliggende Fredensborgvej 62, 3480 Fredensborg, Helsingør Kommune.

Fredningen:

Ovennævnte ejendom er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse – Fredning af Esrum Søs omgivelser – afsagt den 11. marts 1952. Formålet med fredningen er at beskytte udsigten over søen og bevare de særlige skønhedsværdier, der har betydning for landskabet omkring søen. Ejendommen er omfattet af fredningsbestemmelser angivet som type B, der primært ligger mellem 100 meter og 300 meter fra søen. For områder omfattet af type B fredning er fastsat følgende bestemmelser:

"På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan.

Ej heller må drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o. lig. anbringes uden nævnets godkendelse.

Indretninger til drift af pelsdyravl må ikke anbringes.

Afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon må ikke finde sted, og affald ikke henkastes på arealet."

Ansøgningen og Helsingør Kommunes indstilling:

Helsingør Kommune har den 18. juni 2018 rettet henvendelse til Fredningsnævnet for Nordsjælland, idet ejeren af ovennævnte ejendom ønsker at nedrive eksisterende bygninger og opføre en ny bolig. Af henvendelsen til fredningsnævnet fremgår blandt andet:

"Vi har i Helsingør Kommune modtaget den vedlagte ansøgning om en bolig (262 m^2 og 6,24 meter høj) på Fredensborgvej 62, som er en boligejendom i landzonen på 1,8 ha. Her er 224 m^2 bygninger i dag.

Boligen skal erstatte og placeres som de hidtidige bygninger:

- BBR 1 – Stuehus på 90 m^2
- BBR 2 – Stald på 84 m^2
- BBR 3 – Udhus/garage på 50 m^2

Ejendommens størrelse – under 2 ha - betyder, at her landzonemæssigt (planlovsmæssigt) er tale om en boligejendom i landzonen, om end den fra gammel tid er landbrugsnoteret.

Ansøgningen er sendt til os af Johnny Andreasen fra Tegnestuen Fælleden – på vegne af ejerne Jeanette og Holger Johansen, som også ejer naboejendommen mod syd Endrupvej 45 i Fredensborg Kommune. Denne ejendom er 6,6 ha.

…

Med udgangspunkt i ansøgningen sender vi her kommunens udtalelse som tilsynsmyndighed for fredninger samt som plan- og byggemyndighed.

Kommunen har som led i sin landzonebehandling haft ansøgningen i lovpligtig nabohøring. Høringssvarene er vedlagt.

Fredningsbestemmelserne

Formålet med fredningen af 11. marts 1952 med tillægskendelser er at bevare de landskabelige og naturvidenskabelige interesser, der er knyttet til området samt at bevare udsigten over Esrum Sø.

Ejendommen er omfattet af "Type B-fredning", som mestendels regulerer *arealet mellem 100 m bæltet og en grænse af ca. 300 meter fra søen.*

Ejendommen her ligger mere end 300 meter fra søen, men er i Fredningskendelse fra 11. marts 1952 specifikt beskrevet som værende omfattet af "B-fredning":

…

Type B indebærer Fredningsnævnets "censurbeføjelse", så Fredningsnævnet skal godkende/dispensere til alt nyt byggeri på arealerne her. Naboejendommen, – Endrupvej 45 - ligger i selvsamme fredning. Bygninger til landbrug i almindelighed vil kunne forventes tilladt.

…

Oversigtskort med ejendommens og fredningens placering

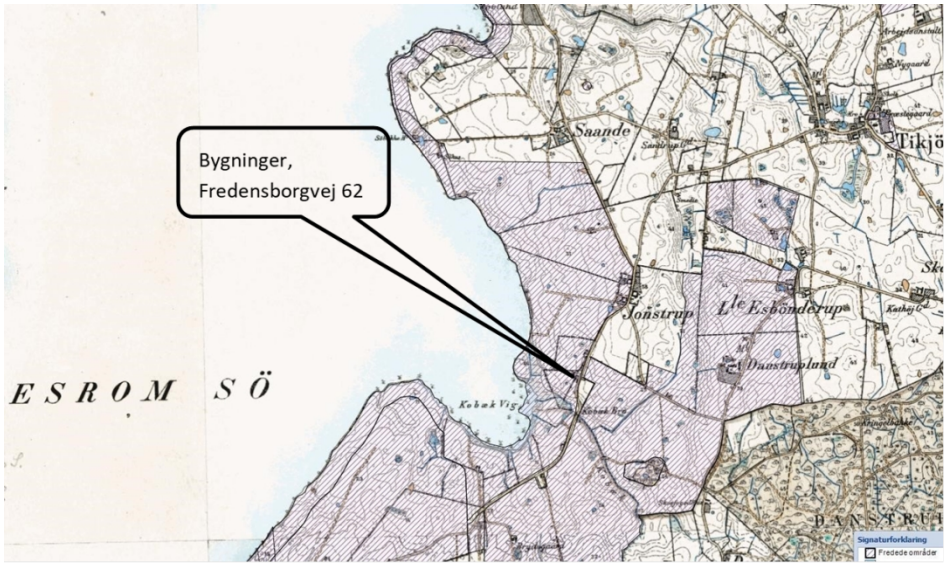

Fredning og ejendomme på historisk kort – Høje Målebordsblade fra 1890'erne.

Luftfoto 2017 med ejendomme, bygninger og Kobækken.

Luftfoto 2017 med matrikelskel.

Samlet set - Kommunens vurdering og anbefaling

Vi (kommunen) anbefaler – med betænkelighed - Nævnet at dispensere til bolig med vognport og overdækket terrasse – i alt 262 m^2 i en bygning.

Betænkeligheden går på, at her ikke er tale om et traditionelt længehus – smalle længer i vinkel og med en taghældning på 40-45 grader - men om bredere bygninger. - med mindre taghældning.

- Kommunen er, hvis Fredningsnævnet godkender projektet, sindet at give landzone- og byggetilladelse til bygningen med det nævnte omfang (planlovens § 35 stk. 1) og placering som nuværende bygninger. Kommunen agter i landzonetilladelsen at stille vilkår om, at der ikke er vinduer i gavltrekanten.

    - Vi anbefaler Fredningsnævnet at stille samme vilkår med hensyn til vinduerne, såfremt der dispenseres.

<u>Baggrunden for anbefalingen er:</u>

- Her er byggeret til en bolig - og boligen her (i et plan) ønskes placeret på samme areal som hidtidige "husmandsbygninger". Bygningen vil derfor ikke påvirke landskab og udsigt mere visuelt end det eksisterende byggeri gør

    - Materialer og farver er som ved smågårde og husmandssteder, men kulturhistorisk set afviger bygningens form/grundplan fra bebyggelsestypen: Smalle længer vinkelret på hinanden - omkring en lille gårdsplads. Ligesom placeringen af de sprossede vinduer bryder med "husmandsstilen"

    - Bygningens grundplan og udseende er mere som parcelhus end husmandssted. Vognporten ud mod Fredensborgvej bevirker imidlertid, at her fortsat vil være en slags gårdsplads ud mod vejen.

- Området er med flere nye bygninger - på baggrund af tidligere dispensationer:

    - Fredningsnævnet har hos naboer – på Fredensborgvej 56 – med kommunens anbefaling dispenseret til en moderne udseende bolig (længebygning) som erstatning for brændte længebygninger. Dispensationen er dateret 18. oktober 2014.

    - Den bagvedliggende naboejendom – Fredensborgvej 60 – fik nye bygninger i 1974 (dispensation ej i arkiv) som erstatning for et dengang mindre husmandssted. Hertil dispenserede Fredningsnævnet 22. marts 2004 til en delvis nedgravet driftsbygning på 300 m2 til vinproduktion ud mod vejen på denne ejendom. Afgørelsen blev 30. maj 2006 stadfæstet af Naturklagenævnet.

- Da her er byggeri i forvejen vurderer kommunen ikke, at projektet vil skade eventuelle sjældne og truede dyrearter, som måtte være her og som er omfattet af Habitatdirektivets Bilag IV. Heller ikke dyre- og plantearter, der indgår i udpegningsgrundlaget for Habitatområdet "Esrum Sø", som ligger 175 meter fra ejendommen, vurderes at blive nævneværdigt påvirkede af projektet.

Der er ikke observeret flagermus omkring bygningerne.

Projektet og sagsforløbet

Johnny Andreasen fra Tegnestuen Fælleden har 6. december 2017 i forlængelse af møde med undertegnede og byggesagsbehandler Kari Friis 5. september 2017 sendt den vedlagte ansøgning på vegne af ejerne.

Med henvisning til mødet med os i kommunen søger Johnny Andreasen om en ny bolig med integreret garage/vognport og med en indbygget terrasse. Bygningsarealet er i alt 262 m^2 (se tegning nedenfor). Bygningshøjden er 6,24 meter.

Boligen ønskes placeret, hvor de nuværende "husmandsbygninger" ligger.

Boligen/bygningen ønskes med T-formet grundplan, hvide facader og sort (mat tag). Vinduer er med sprosser, og går ned til soklen, ligesom et større vinduesparti – ligeledes med sprosser - dækker gavlen ud mod Fredensborgvej.

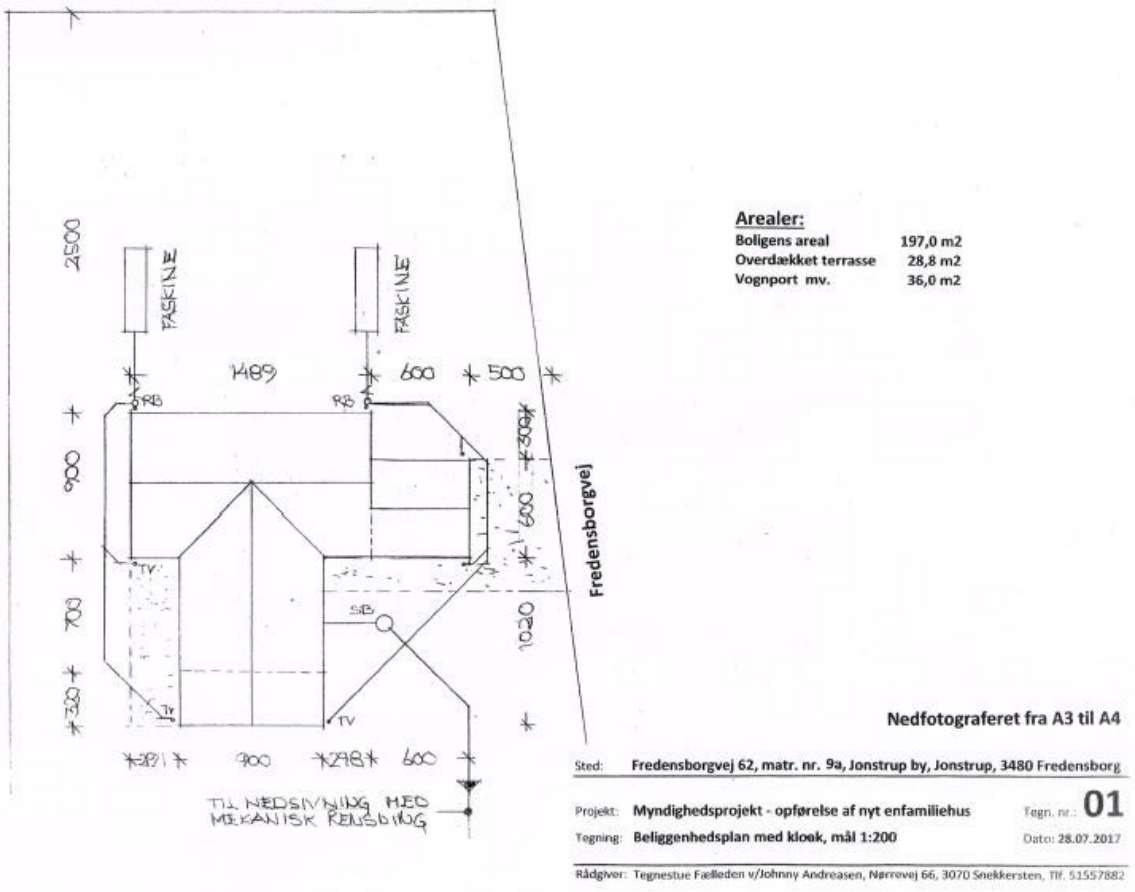

Situationsplan, ansøgning, 6. december 2017.

Facade mod nord

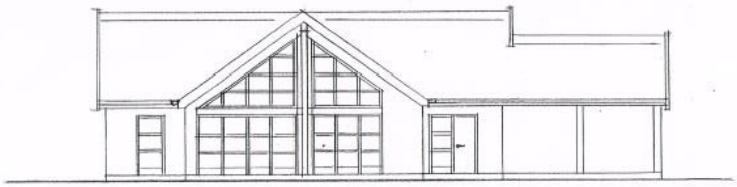

Facade mod syd

Nedfotograferet fra A3 til A4

Sted: Fredensborgvej 62, matr. nr. 9a, Jonstrup by, Jonstrup, 3480 Fredensborg

Projekt: Myndighedsprojekt - opførelse af nyt enfamiliehus Tegn. nr.: 06

Tegning: Facader mod nord og syd, mål 1:100 Dato: 28.07.2017

Rådgiver: Tegnestue Fælleden v/Johnny Andreasen, Nørrevej 66, 3070 Snekkersten, Tlf. 51557882

Facadetegning fra ansøgning af 6. december 2017

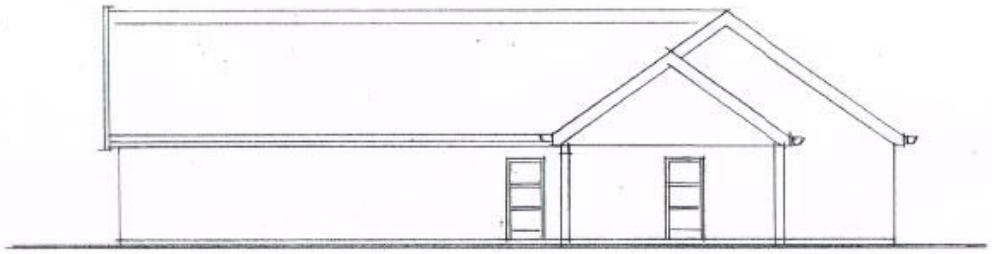

Facade mod øst

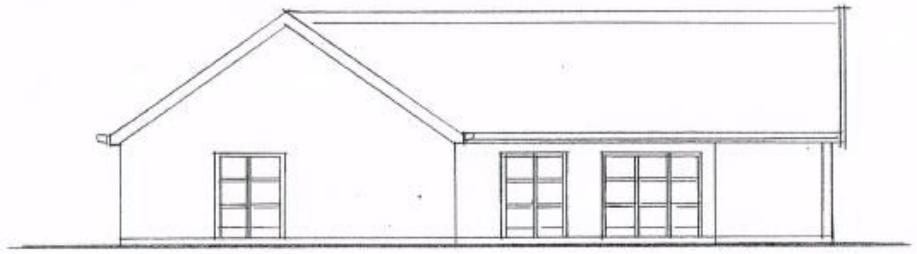

Facade mod vest

Nedfotograferet f

Sted: Fredensborgvej 62, matr. nr. 9a, Jonstrup by, Jonstrup, 348

Projekt: Myndighedsprojekt - opførelse af nyt enfamiliehus

Tegning: Facader mod øst og vest, mål 1:100

Rådgiver: Tegnestue Fælleden v/Johnny Andreasen, Nørrevej 66, 3070 Snekkers

Facadetegning fra ansøgning af 6. december 2017

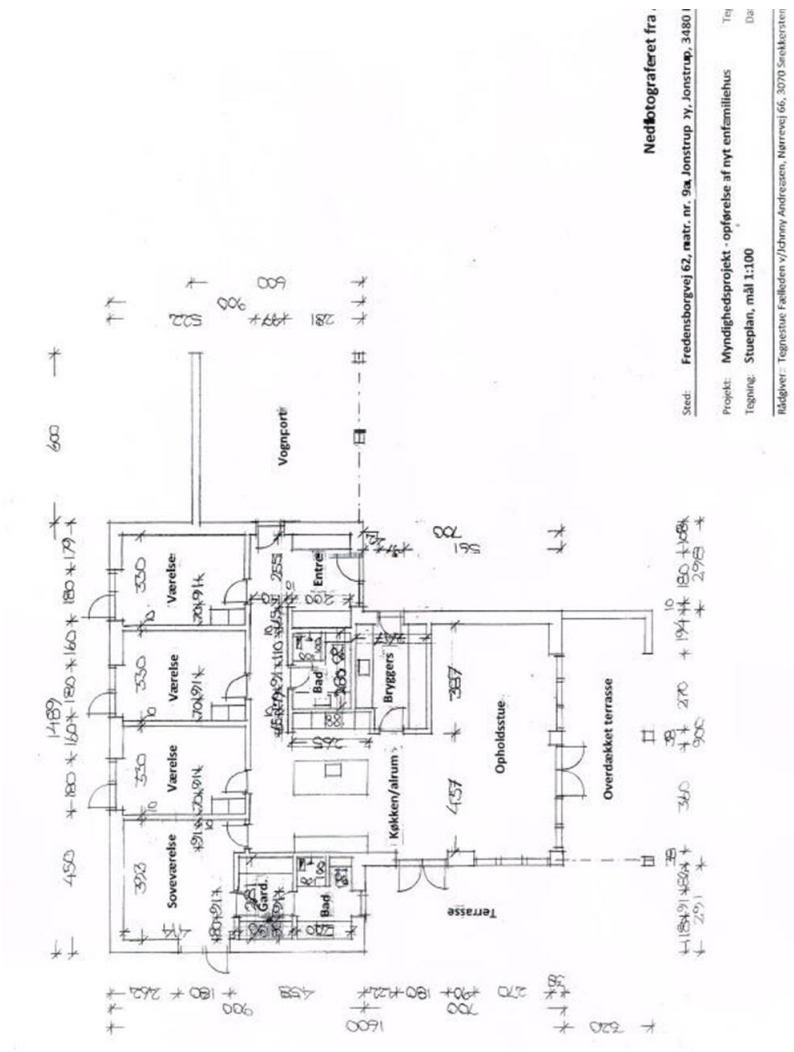

Sitiationsplan fra ansøgning

Ansøgers foto af eksisterende bygninger, vedlagt ansøgning af 6. december 2017.

…

Høring (landzonebestemmelser)

Kommunen har som led i sin landzonebehandling haft projektet i den lovpligtige nabohøring (planlovens § 35 stk. 4).

En nabo og Danmarks Naturfredningsforening har sendt bemærkninger, som rådgiverne har kommenteret. Kommunen har til orientering medsendt bemærkningerne og har - ligeledes som orientering - tilføjet sine bemærkningerne i skemaet nedenfor.

Bemærkninger fra Fredensborgvej 60, 8. og 18. april 2018. Kommunens resumé.	**Bemærkninger fra Danmarks Naturfredningsforening 9. april 2018. Kommunens resumé.**	**Ejers/rådgiveres svar 16. april 2018. Kommunens resumé.**	**Kommunens bemærkninger**
Bygningerne er erklærede bevaringsværdige. Nedrivning vil betyde kulturelt tab i værdifuldt landskab og af kommunen udpeget kulturmiljø. Ejer/rådgiver har ikke kommenteret bevaring af kulturarv. Kommunen bør oplyse om mulighed for økonomisk tilskud til renovering af eksisterende bygninger. Bygningshøjden på boligen øges fra 4,8 til 6,4 meter. Vinduer mod vejen vil formentlig være synlige.		Bygningerne er faldefærdige. Indretningsplan er medsendt/genfre msendt til kommunen. Citat: *Den eksisterende meget forfalden bolig nedrives, og der opføres en ny moderne bolig på samme sted på ejendommen uden at der foretages terrænregulering af betydning. Den nye bolig placeres i naturlig terræn og i samme terrænkote som den eksisterende bolig.*	Ejendommen er forfalden og den samlede bevaringsværdi for bygningerne – såkaldt SAVE-værdi – er 5. Den arkitektoniske værdi ligger navnlig i, at her er tale om et lille sluttet, ej tilbygget gårdsanlæg (husmandssted) med lille gårdsplads. Nedrivning af bygninger med bevaringsværdi 1 – 4 (værdien for decideret fredede bygninger er 1) skal ifølge bygningsfredningsloven offentliggøres på kommunens hjemmeside med henblik på bemærkninger. Nedrivning af bygninger med værdierne 5-9 skal ikke offentliggøres. Sidstnævnte skal – som tilfældet er her - vurderes i forbindelse med kommunens afgørelser. Støtte til bygningsbevaring kan ifølge Bygningsfredningsloven søges til egentlig, fredede bygninger. Bygningshøjden er ifølge ansøgningsmaterialets bundkote 10,16 og tagkote 16,4 (relative koter) beregnet til 6,24 meter. Selve bygningen vil ligge 19-20 meter over havet ifølge digitale høj-

Bygningshøjden og dens landskabspåvirkning er ikke dokumenteret og illustreret.			dekurver. Terrænet skråner ned mod Kobækken. Digitale højdekurver viser en meters fald mod syd - omkring bygningerne. Arealet omkring bygningerne opleves som vandret og fladt. Værdifulde landskaber varetages foruden ved fredningskendelsen via landzonebestemmelserne og kommuneplanens retningslinjer, som er gengivet nedenfor. Der er byggeret (til bolig) på ejendommen.

Bemærkninger fra Fredensborgvej 60, 8. og 18. april 2018. Kommunens resumé.	**Bemærkninger fra Danmarks Naturfredningsforening 9. april 2018. Kommunens resumé**	**Ejers/rådgiveres svar 16. april 2018. Kommunens resumé.**	**Kommunens bemærkninger**
Ejendommen er ubeboet – her er bopælspligt			Kommunen kan ifølge boligreguleringsloven foranledige en bolig udlejet, hvis den står tom. Her er ikke bopælspligt, da her ikke er tale om en landbrugsejendom
Træfældning er foretaget og kommunen har ikke grebet ind			Kommunen har været på tilsyn og erfaret, at træfældningen ikke er i strid med ændringsforbuddet i naturbeskyttelseslovens § 3.

Afstand til skel er oplyst til 7,5 meter			Ifølge ”håndtegning” er afstand til naboskel ca. 6 meter. Ifølge byggeloven skal byggeri i landzonen holdes minimum 2,5 meter fra skel og overholde det skrå højdegrænseplan i forhold til facadehøjden. Den ansøgte bygning overholder byggelovens regler om afstand til skel.

Bemærkninger fra Fredensborgvej 60, 8. og 18. april 2018. Kommunens resumé.	**Bemærkninger fra Danmarks Naturfredningsforening 9. april 2018. Kommunens resumé.**	**Ejers/rådgiveres svar 16. april 2018. Kommunens resumé.**	**Kommunens bemærkninger**
	Bygningshøjden er ikke oplyst – som er en med ”9 meter bred” længe. Koter og påkrævede terrænændringer er ikke oplyste. Afgørelse bør træffes på baggrund heraf. Beplantning anses ikke for at skjule lys fra bygningen.	*Citat: På den del af boligen som vender mod Esrum sø, vil der blive etableret store vinduespartier. De store vinduespartier vil være afskærmet mod Fredensborgvej ved halvvæg opført i relation til den overdækket terrasse. Halvvæggen samt den eksisterende bevoksning mod Fredensborgvej vil i væsentlig grad minimerer synligt lysafkast fra boligen om aften.* Der vil ikke være lysgener sø- eller vejsiden.	Bygningshøjden er ifølge ansøgningsmaterialets bundkote (10,16) og tagkote (16,4) beregnet til 6,24 meter. Ansøger skriver 6,40 meter. Terrænet skråner ned mod Kobækken. Digitale højdekurver viser en meters fald mod syd - omkring bygningerne. Arealet omkring bygningerne opleves imidlertid som vandret og fladt. Kommunen anbefaler og stiller vilkår i landzonetilladelse om, at der ikke er vinduer i gavltrekanten. Af facadetegning – vestlige facade – ses ikke meget store vinduer. Halvmur mod vinduer og sø fremgår ikke af tegninger.

Landskabet

Ejendommen ligger på søsiden af Fredensborgvej/Endrupvej, som er den oprindelige vejføring mellem Tikøb og Fredensborg. Ejendommen grænser mod vest til Kobækken, som er sogne- og ejerlavsgrænse mellem Jonstrup By i Tikøb sogn og Endrup By, Asminderød sogn.

Landskabet her skråner jævnt ned mod Esrum Sø, som morfologisk set danner en skål, fremkommet under og efter sidste istid for ca. 10.000 år siden. Skålen er Danmarks største "dødis-bassin".

Bassinet er i kommunens landskabsanalyse blandt de højst prioriterede landskaber i kommunen. Blandt andet fordi, der fra Fredensborgvej er storslået udsigt over Esrum Sø med den ubebyggede Grib Skov på den modsatte side af søen.

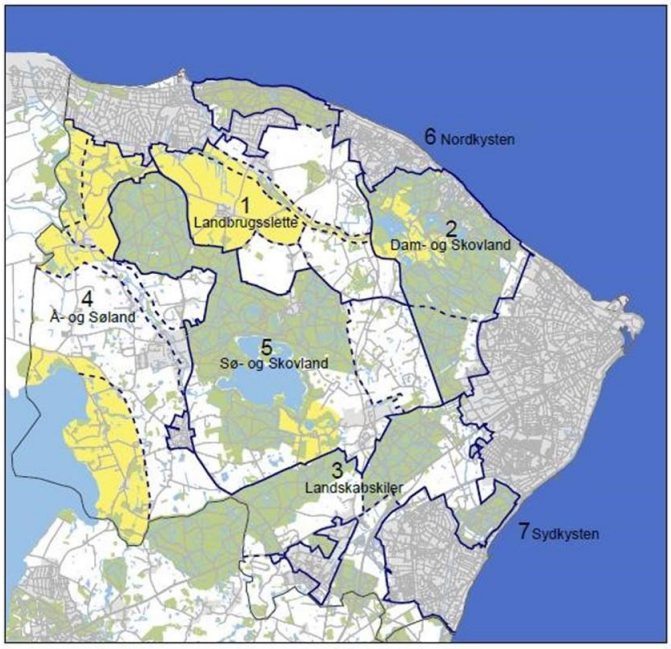

Kortet viser de områder i Helsingør Kommune der er særligt sårbare.

Ejendommen ligger i en klynge af husmandssteder/smågårde, rykket hertil ved 1780'ernes jordreformer.

Landskabet er med mange diger med hegnstræer – de viser ejendomsgrænserne, som de har været siden 1780'ernes jordreformer.

De eksisterende bygninger på Fredensborgvej 62 har det oprindelige husmandspræg, mens flere bygninger i området er ikke oprindelige og eller i "husmandsstil".

”StreetView” med søudsigten. Bolig ønskes placeret som de nuværende bygninger.

Kommuneplanen

Foruden at være fredet ligger ejendommen på areal, som i kommuneplan 20132020 er udpeget som værdifuldt landskab, kulturmiljø og med biologiske interesser.

Disse beskyttelsesområder administreres efter kommuneplanens retningslinjer[1], der bl.a. indebærer:

Inden for de udpegede beskyttelsesområder må tilstanden eller arealanvendelsen af sammenhængende helheder eller enkeltelementer ikke ændres, hvis det forringer deres værdi eller muligheden for at styrke eller genoprette deres værdi.

Inden for beskyttelsesområderne må der som hovedregel ikke planlægges eller gennemføres byggeri og anlæg ud over det, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af landbrug, skovbrug og fiskeri, eller inddrages arealer til byudvikling, råstofindvinding og placering af ren jord. Nødvendige driftsbygninger og – anlæg skal placeres og udformes under hensyntagen til bevaringsværdierne og muligheden for at styrke disse.

Samlet set

Samlet set anbefaler kommunen – med betænkelighed - Fredningsnævnet at dispensere til projektet med vilkår om at der ikke må være vinduer i gavltrekant.

Baggrunden er, at projektet ikke påvirker udsigten over Esrum Sø.

Kommunen er efterfølgende sindet at give landzonetilladelse og sluttelig byggetilladelse til boligen her. **”**

I forbindelse med kommunens henvendelse til fredningsnævnet er medsendt det oprindelige ansøgningsmateriale samt de af kommunen modtagne høringsbemærkninger (landzonelovgivningen).

---

[1] Udpegningerne af beskyttelsesområderne er implementering af overordnede Statslige Interesser, som kommunen ifølge planlovens § 11a er forpligtet til.

Skriftlige høringssvar

Miljøstyrelsen har den 5. juli 2018, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, blandt andet angivet følgende:

"Der søges om dispensation til opførelse af nyt beboelseshus til erstatning for eksisterende bygninger på en ejendom omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser.

Sagen synes fuldt oplyst af kommunen herunder også oplysningerne om fredningen.

På følgende kort er placeringen af det ansøgte vist med rød prik. …

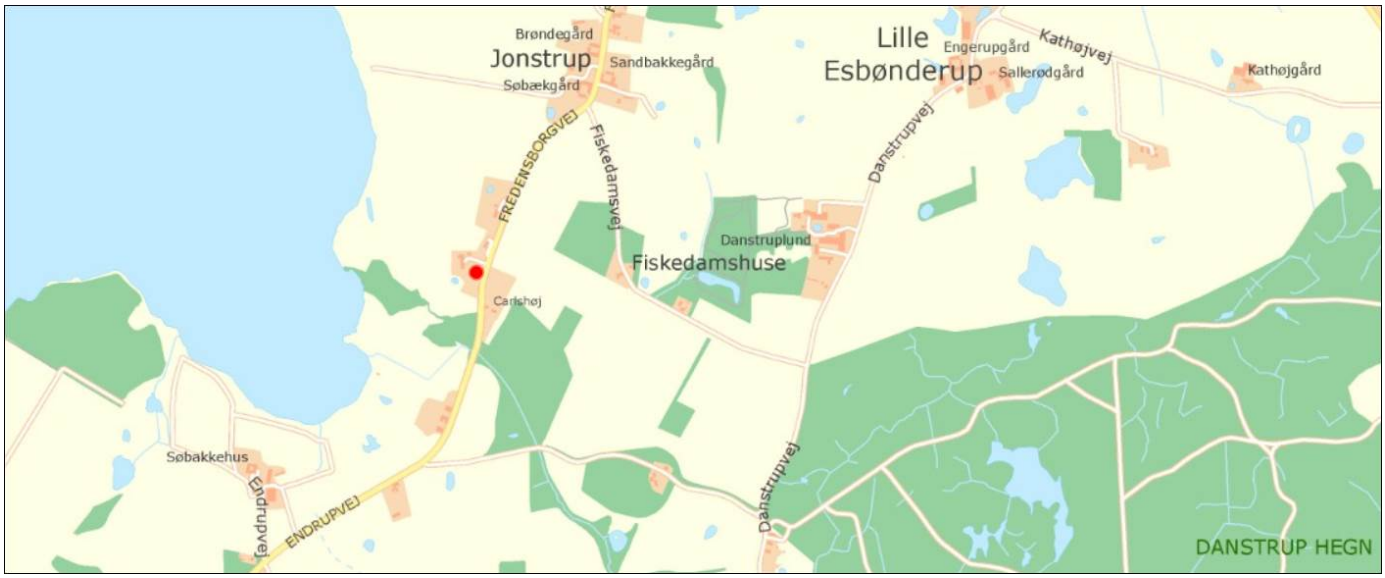

Det ansøgte er beliggende ca. 200 m øst for Natura 2000-område nr. 133, Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov (habitatområde nr. 190).

Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 190:

1016 Sump vindelsnegl (Vertigo moulinsiana)
1096 Bæklampret (Lampetra planeri)
1099 Flodlampret (Lampetra fluviatilis)
1166 Stor vandsalamander (Triturus cristatus cristatus)
3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3160 Brunvandede søer og vandhuller
3260 Vandløb med vandplanter
6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
7230 Rigkær
9110 Bøgeskove på morbund uden kristtorn
9130 Bøgeskove på muldbund
9160 Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Det ansøgte vil efter Miljøstyrelsens vurdering ikke medføre en negativ påvirkning af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag eller beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV."

Besigtigelse:

Fredningsnævnet har den 5. november 2018 foretaget besigtigelse og afholdt møde på ejendommen.

Under besigtigelsen og det efterfølgende møde deltog ejendommens ejer bistået af advokat og arkitekt samt repræsentanter fra Helsingør Kommune og Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør afdeling. Endvidere deltog Henrik Elsner, som bebor naboejendommen beliggende Fredensborgvej 60.

Under besigtigelsen blev ejendommen og dens nærmeste omgivelser beset.

Ejendommens bygningsmæssige forhold fremstår som ikke vel vedligeholdt.

Placeringen af det ansøgte byggeri blev påvist.

Det blev fra ejerside oplyst, at ejendommen skal anvendes til beboelse for familie. Ejendommen står nu tom. Al nuværende bebyggelse skal nedrives. Tidligere ejer har sidst anvendt ejendommen til fritidsbolig. Ejendommens udformning er tilpasset den naboejendom, som ejer selv bebor. Lyspåvirkningen mod vejen er søgt dæmpet med en mur ved den overdækkede terrasse.

De mødte repræsentanter for Danmarks Naturfredningsforening anførte, at man helst så de nuværende bygninger renoveret eller et projekt, som i højere grad fremstår som den nuværende bebyggelse. Det ansøgte projekt fremstår således efter foreningens opfattelse ikke med den nænsomhed i landskabet, som er ønskeligt, ligesom byggeriet er højere end det nuværende bygningssæt. Foreningen er endvidere betænkelig ved lysudstrålingen fra ejendommen, når det er mørkt, hvilket har ført til, at man i et høringssvar til kommunen har angivet, at der ikke bør tillades glas i gavlvindue. Lysudstrålingen herfra vil særligt i den periode, hvor der ikke er løv på træerne, være markant synlig i en ikke ringe del af det fredede område. Der er endvidere ikke sikkerhed for, at eksisterende træer på ejendommen er blivende. Den eksisterende trævækst nedsætter i nogen grad lysudstrålingen fra ejendommen.

Henrik Elsner anførte, at han gerne så det ansøgte projekt yderligere illustreret gerne ved en 3D-model. Han så gerne et projekt efter samme retningslinjer som angivet af Danmarks Naturfredningsforening. Den nuværende bebyggelse er bevist ikke blevet vedligeholdt med den følge, at bygningerne nu fremstår i deres nuværende ringe stand.

Repræsentanterne fra Helsingør Kommune henviste til kommunens skriftlige indlæg og anførte i overensstemmelse hermed.

Fredningsnævnets afgørelse:

Afgørelsen er truffet af nævnets medlemmer Michael Toftager (formand), Niels H.V. Olesen og Nina Uhland Kristensen.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående

afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet bemærker herefter indledningsvis, at det nuværende bygningssæt på ejendommen fremstår i meget ringe stand og reelt ubrugelig til beboelse. Fredningsnævnet bemærker endvidere, at de nærmeste naboejendomme fremstår anderledes end ejendommen beliggende Fredensborgvej 62, men som senere opførte ejendomme og med et andet bygningsmæssigt udtryk.

Fredningen har til formål at beskytte udsigten over søen og bevare de særlige skønhedsværdier, der har betydning for landskabet omkring søen.

Efter besigtigelsen lægger fredningsnævnet til grund, at uanset det ansøgte byggeri er større end ejendommens nuværende bygningssæt, vil det ansøgte projekt reelt ikke påvirke udsigten over søen. Fredningsnævnet bemærker herved, at det ansøgte byggeri skal placeres på det byggefelt, som anvendes i forbindelse med de eksisterende forhold. Efter en samlet vurdering af det ansøgte projekt finder fredningsnævnet endvidere, at dette i forhold til den beskyttede bevarelse af de særlige skønhedsværdier, som har betydning for landskabet omkring søen, ikke medfører en sådan påvirkning ud i det fredede område, at projektet som sådant må anses som stridende mod denne del af fredningsformålet. Fredningsnævnet henviser i relation hertil tillige til det ovenfor anførte om ejendommens nabobebyggelser. På den nævnte baggrund finder fredningsnævnet herefter, at det ansøgte i udgangspunktet kan godkendes og tillades ved dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1. Fredningsnævnet bemærker endvidere, at det ansøgte ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-4. Fredningsnævnet meddeler herefter godkendelse og dispensation til det ansøgte. For at sikre at den ansøgte bygning ikke afgiver en sådan lyspåvirkning ud i fredningsområdet, at den beskyttede udsigt og de særlige skønsværdier i området påvirkes negativt, er det et vilkår, at bygningens gavltrekant ikke forsynes med vinduer.

En meddelt tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, jf. stk. 1. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Tilladelsen omfatter ikke tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder m.v.

Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis
1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Til orientering i relation til fredningsnævnets afgørelse bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt:
Pr. brev til:
Jeanette Bibi Johansen og Holger Pelle Johansen, Fredensborgvej 62, 3480 Fredensborg
Henrik Elsner, Stone Grange ApS, Fredensborgvej 60, 3480 Fredensborg
Søren Ris Bagger og Tina Merete Bagger, Fredensborgvej 58, 3480 Fredensborg
Martin Larsen og Anne Mette Klit, Fredensborgvej 61, 3480 Fredensborg

Pr. e-mail til:
Advokat Ken Torpe Christoffersen, mail: ktc@wtc-law.dk
Tegnestue Fælleden v/Johnny Andreasen, mail: tf-johnny@mail.dk
Helsingør Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
Danmarks Naturfredningsforening i Helsingør
Miljøstyrelsen
Friluftsrådet
Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland
DOF
DOF Nordsjælland

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.
Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.
Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 32
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk

Den 24. maj 2020 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FN-NSJ-021-2020– Ansøgning om tilladelse til udskiftning af tag med andet tagmateriale på ejendommen matr. nr. 10 Jonstrup By, Tikøb, beliggende Fredensborgvej 60, 3480 Fredensborg, Helsingør Kommune.

Fredningen:
Ovenstående ejendom er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser. Fredningen har navnlig til formål at bevare de landskabelige og naturvidenskabelige interesser, der er tilknyttet til området sat at bevare udsigten over Esrum Sø. Der er i et høringssvar af 12. maj 2020 fra Miljøstyrelsen redegjort for relevante bestemmelser i fredningsafgørelsen i forhold til den foreliggende ansøgning. Høringssvaret er nedenfor medtaget i uddrag, hvortil henvises.

Ejendommen er endvidere omfattet af et fredningsforslag af 1. marts 2019 om fredning af Esrums Søs Omgivelser. Af dette fredningsforslag fremgår blandt andet, at fredningen skal have til formål at bevare og forbedre det åbne kultur- og landbrugslandskab med store udsyn over det markante istidslandskab og over Esrum Sø, at sikre og øge den biologiske mangfoldighed i området og forbedre levevilkårene for et rigt dyre- og planteliv, at medvirke til at sikre gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, som området er udpeget for i henhold til det til enhver tid gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000 område nr. 133 – Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov, at sikre og forbedre offentlighedens mulighed for adgang til området samt at skabe mulighed for etablering af en rekreativ sti, der er tilpasset natur og landskab. Af fredningsforslaget § 5 om bebyggelse fremgår blandt andet, at tilbygning til og udvendig ombygning af eksisterende bygninger kræver dispensation fra fredningsnævnet med hensyn til størrelse, placering samt udformning, inkl. materiale- og farvevalg.

Ansøgningen og Helsingør Kommunes udtalelse:

Helsingør Kommune har den 30. marts 2020 rettet henvendelse til Fredningsnævnet for Nordsjælland, idet ejeren af ovennævnte ejendom ønsker at erstatte et eksisterende stråtag med et mørkt/gråt tag af engroberet tegl. I forbindelse med henvendelsen er oplyst blandt andet, at der tidligere er ansøgt fredningsnævnet om dispensation til en række bygningsændringer, men at ansøgningen herom ikke er afgjort. Det fremgår endvidere af sagen, at det eksisterende stråtag er meget nedslidt med den følge, at der er fare for vandskade, og at der ønskes fredningsnævnets dispensationsafgørelse forud for afgørelsen i den anden sag. Det er oplyst, at naboejendommens tag ligeledes er med engroberet tegl.

Helsingør Kommune, der blandt andet er tilsyns- og plejemyndighed for fredningen, har i forbindelse med sagens oversendelse til fredningsnævnet oplyst, at kommunen billiger det ansøgte.

Høringssvar:

Miljøstyrelsen har den 12. maj 2020, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, blandt andet angivet:

”Der ansøges om tilladelse til erstatning af eksisterende stråtag med engoberet tegl på ejendommen beliggende på matr. nr. 10 Jonstrup by, Tikøb i Helsingør Kommune.

Det ansøgte er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 vedr. Esrum Søs omgivelser. Matriklen nr. 10 Jonstrup by, Tikøb er omfattet af nedenstående fredningsservitut ”Type B”:

> Type B - der væsentligst tænkes anvendt m.h.t. arealet mellem 100 m bæltet og en grænse af ca. 300 m fra søen - får følgende indhold:
>
> På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan.
>
> Ej heller må drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o. lign. anbringes uden nævnets godkendelse.
>
> Indretninger til drift af pelsdyravl må ikke anbringes.
>
> Afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon må ikke finde sted, og affald ikke henkastes på arealet.

På nedenstående kort er den omtrentlige beliggenhed af det ansøgte markeret med en rød prik, mens fredet areal er vist med skravering. …

Som det ses af nedenstående kortudsnit er den pågældende matr. nr. 10, Jonstrup by, Tikøb (markeret med rødt) desuden delvist berørt af Natura 2000-område 133 (markeret med gult):

Natura 2000-område 133 Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov (fuglebeskyttelsesområde nr. 108 og habitatområde nr. 117 samt 190) med nedenstående udpegningsgrundlag:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 117			
Naturtyper:	Søbred med småurter (3130)		Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)		Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)		Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)		Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)		Højmose* (7110)
	Hængesæk (7140)		Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)		Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)		Ege-blandskov (9160)
	Stilkege-krat (9190)		Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)		
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)		Sumpvindelsnegl (1016)
	Stor kærguldsmed (1042)		Bæklampret (1096)
	Stor vandsalamander (1166)		Grøn buxbaumia (1386)

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 190			
Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140)		Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)		Vandløb (3260)
	Surt overdrev* (6230)	NY	Urtebræmme (6430)
	Kildevæld* (7220)		Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)		Bøg på muld (9130)
	Ege-blandskov (9160)		Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Sumpvindelsnegl (1016)		Bæklampret (1096)
	Flodlampret (1099)		Stor vandsalamander (1166)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 108				
Fugle:	hvepsevåge (Y)		rød glente (Y)	NY
	fiskeørn (Y)	NY	plettet rørvagtel (Y)	
	isfugl (Y)	NY	sortspætte (Y)	
	rødrygget tornskade (Y)			

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver at der er tale om en prioriteret naturtype. Ved fuglearter: "T" = trækfugl, "Y" = ynglefugl. Udpegningsgrundlag for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet ovenfor. Arter og naturtyper, der er tilføjet udpegningsgrundlaget er markeret med "NY". I habitatområde H117 er naturtypen nedbrudt højmose (7120) udgået af udpegningsgrundlaget, og i habitatområde H190 er naturtypen kalkoverdrev (6210) udgået af udpegningsgrundlaget.

Det ansøgte vil efter Miljøstyrelsens vurdering ikke indebære en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som Natura 2000 området er udpeget for.

Miljøstyrelsen har vurderet det ansøgte i forhold til habitatdirektivets bilag IV og vurderer, at det ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde, der er nævnt i naturbeskyttelseslovens bilag 3 eller ødelægge plantearter nævnt i naturbeskyttelseslovens bilag 5."

Fredningsnævnets afgørelse:

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, kan der kun meddeles dispensation i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for, og efter stk. 3 kan der, medmindre betingelserne i § 65, stk. 3, er opfyldt, ikke meddeles dispensation, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier (bilag IV-arter).

Fredningsnævnet finder, at det ansøgte ikke strider mod formålene i den eksisterende fredning og det fremsatte fredningsforslag og vil være af underordnet betydning i forhold til disse. Fredningsnævnet bemærker herved, at det ansøgte tag efter det oplyste indpasser sig naturligt og som sædvanligt forekommende i omgivelserne. Fredningsnævnet finder endvidere at kunne lægge til grund, at det ansøgte ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-3. Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til det ansøgte. Der er i forbindelse med nærværende afgørelse ikke truffet afgørelse i anden verserende sag for fredningsnævnet vedrørende samme ejendom (FN-NSJ-073-2019).

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 842 af 27. juni 2016 om forretningsorden for fredningsnævn.

En meddelt tilladelse bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. En meddelt tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, jf. stk. 1. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet. Der henvises i øvrigt til nedenstående klagevejledning.

Tilladelsen omfatter ikke tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder m.v.

Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis
1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Til orientering i relation til fredningsnævnets afgørelse bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. mail til:
Stone Grange ApS, att: Henrik Elsner ApS
Helsingør Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
DN i Helsingør
Miljøstyrelsen
Friluftsrådet
Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland
Dansk Ornitologisk Forening
DOF Nordsjælland

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.
Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.
Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Naturbeskyttelseslovens § 74

Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom at berigtige et ulovligt forhold, medmindre andet følger af kapitel 11 a.
Stk.2. Tilsynsmyndigheden, jf. § 73, kan for ejerens regning lade et påbud om at berigtige et ulovligt forhold tinglyse på ejendommen. Når forholdet er berigtiget, skal myndigheden lade påbuddet aflyse fra tingbogen.
Stk.3. Når et ved dom meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, og inddrivelse af tvangsbøder ikke kan antages at føre til, at påbuddet efterkommes, kan tilsynsmyndigheden foretage det nødvendige til forholdets berigtigelse på den forpligtedes regning.
Stk.4. Såfremt et ulovligt forhold frembyder fare for opretholdelsen af tilstanden af et område eller for dyr og planter, der er beskyttet i medfør af loven, og et påbud om at berigtige forholdet ikke efterkommes rettidigt, kan tilsynsmyndigheden umiddelbart lade det nødvendige arbejde udføre på den forpligtedes regning. Politiet yder nødvendig bistand hertil.
Stk.5. Såfremt et påbud om at berigtige et ulovligt forhold omfattet af § 21, stk. 1, eller af regler udstedt efter § 21, stk. 2, nr. 2 og 5, ikke efterkommes rettidigt, kan tilsynsmyndigheden umiddelbart lade det nødvendige arbejde udføre på den forpligtedes regning.

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 32
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk

Den 14. september 2020 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FN-NSJ-044-2019 Ansøgning om lovliggørende tilladelse til carport på ejendommen matr.nr. 1e Såne By, Tikøb, beliggende Sånevej 10, 3080 Tikøb, Helsingør Kommune. Tillige stillingtagen til tennisbane og lade/udhus

Sagen
Sagen angår dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om Fredning af Esrum Søs og fra fredningsforslag af Esrum Søs omgivelser af 1. marts 2019 til carport, tennisbane og lade/udhus.

Sagen er behandlet af Morten Larsen (formand), Niels Olesen og Nina Uhland Kristensen.

Carport

Agrovi har den 28. juni 2019 på vegne af ejerne Rikke Bay og Tinus Christensen ansøgt om lovliggørende tilladelse af den på ejendommen opførte carport.

Agrovi har i ansøgningen oplyst, at carporten har et areal på 44 m2 og er opført i umiddelbar nærhed af stuehuset og laden. Carporten er opført på et punktfundament. Tre af siderne er beklædte med "1 på 2"-træbeklædning. Facaden er åben mod gårdspladsen og sortmalet. Taget er af træ og belagt med tagpap.

Der er fremlagt tegningsmateriale, der viser at carporten til tagryggen har en højde af 3,2 m. Der er endvidere fremlagt situationsplan (luftfoto) med angivelse af carporten og den øvrige bebyggelse på ejendommen.

Der er i 1998 givet dispensation til en lignende bygning. Tilladelsen blev ikke anvendt inden for den anførte frist, men carporten er senere opført med samme beliggenhed og i samme materialer, som fremgik af den oprindelige tilladelse. Afstanden til matrikulært skel er 1,5 m og til defaktor skel 4 m. Der er ansøgt om dispensation fra afstandskrav.

Det er gjort gældende, at carporten med sin udformning og placering tæt ved anden bebyggelse ikke er til gene for udsigten fra offentlig vej, og at den ikke virker skæmmende i landskabet.

Tennisbane og lade/udhus

Helsingør Kommune har rejst sagen den 7. august 2019, idet kommunen har forelagt ansøgningen om carporten for fredningsnævnet. Der er til brug for behandlingen af sagen indhentet udtalelser fra Miljøstyrelsen og Danmarks Naturfredningsforening. Efter kommunens forelæggelse og naturfredningsforeningens udtalelse skal fredningsnævnet endvidere tage stilling til en allerede anlagt tennisbane og opført lade/udhus.

Kommunens forelæggelse

Helsingør Kommune har oplyst, at carporten er beliggende ca. 27 m sydøst for stuehuset, og at tennisbanen er beliggende ca. 90 m sydvest for boligen. Der er fremlagt luftfoto optaget i 2019, der viser bygninger og anlæg på ejendommen. Af forklarende oplysninger på luftfotoet fremgår, at carporten er opført i 2018, og at der tidligere den 3. april 2018 i sag nr. FS 69/97 er givet dispensation til en carport på 25 m2. Det fremgår endvidere, at tennisbanen udgør ca. 650 m2, og at den er etableret i 1993 uden dispensation, samt at den er nævnt i forbindelse med en besigtigelse af beplantning den 16. april 2004. Endvidere ses på ejendommen en lade på ca. 125 m2 beliggende nordøst for stuehuset. Det er angivet, at laden er opført på et tidspunkt mellem 1945 og 1954. Der foreligger ikke dispensation til laden. Den er angivet som garage/udhus på en tegning i sag nr. 69/97. Der ses endelig en maskinhal på ca. 150 m2, der er opført i henhold til dispensation af i FS 187/89.

Kommunen finder, at carporten en omfattet af type B i fredningen.

Kommunen har anbefalet, om end med betænkelighed i forhold til fredningens status quo-formål, at der gives lovliggørende dispensation til carporten. Kommunen har anført, at den tidligere meddelte dispensation til en mindre carport ikke i sig selv kan begrunde en dispensation, og at det er blevet overvejet om laden nordøst for stuehuset, der tidligere er angivet som garage/udhus, kunne tjene som parkeringsmulighed på ejendommen. Imidlertid er det oplyst, at Skattestyrelsen i BBR har rettet laden til en landbrugsbygning. Maskinhallen på 150 m2 ligger ca. 120 m sydøst for boligen. Der er i alt ca. 275 m2 driftsbygninger på ejendommen, der omfatter ca. 10 ha, hvorfor der ikke er grundlag for at henvise til parkeringsmulighed under tag til disse bygninger. Kommunen finder, at carporten får ejendommen til at fremstå lidt forbygget ved indkørslen, men at den ikke påvirker udsigtsforholdene nævneværdigt, og at det derfor anbefales med den anførte betænkelighed, at der gives tilladelse til carporten.

Kommunen har tilføjet, at carporten ikke kræver landzonetilladelse, da den er under 50 m2, jf. planlovens § 36, stk. 1, nr. 8, men at den kræver dispensation fra byggeloven, da den stå for tæt på skel og er for høj. Da skal derfor ske nabohøring, når sagen er færdigbehandlet i fredningsnævnet.

Med hensyn til tennisbanen har kommunen - ligeledes med betænkelighed - anbefalet, at der gives dispensation. Kommunen har herved anført, at tennisbanen ikke kan ses fra vej og omgivelser i øvrigt, da den ligger bag levende hegn, som er reguleret af fredningen, og da terrænet ikke er væsentligt ændret. Kommunen har endvidere lagt vægt på, at tennisbanen ikke er blevet påtalt i forbindelse med fredningsnævnets besigtigelse den 16. april 2004 af beplantning i sag nr. FS 50/2003.

Kommunen har i øvrigt oplyst, at man er sindet at give lovliggørende landzonetilladelse til tennisbanen under hensyntagen til den lange tid, der er hengået uden påtale fra myndighedernes side, eventuelt således at der stilles vilkår om, at tennisbanen fjernes ved ejerskifte.

Udtalelser

Miljøstyrelsen

Miljøstyrelsen har den 15. oktober 2020 afgivet udtalelse i medfør af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, om at styrelsen efter anmodning kan yde teknisk bistand til fredningsnævnet.

Miljøstyrelsen har oplyst, at ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse fra 1952 om Esrum Søs omgivelser type A og B. Type A gælder for indretninger inden for 150 m fra søen,

og type B for indretninger mindst 150 m fra søen. Miljøstyrelsen finder, at carporten og tennisbanen er omfattet af type B.

For type B gælder:

”På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger farver materialer, størrelse og beliggenhedsplan. Ej heller må drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o. lign. Anbringes uden nævnets godkendelse. … Afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon må ikke finde sted.”

Ejendommen er endvidere omfattet af forslag om fredning af Esrum Søs omgivelser af 1. marts 2019, som er offentliggjort den 19. juni 2019 og har retsvirkning fra denne dato. Af fredningsforslaget fremgår bl.a.:

”§ 1 Fredningens formål

Fredningen har til formål, at

- Bevare og forbedre det åbne kultur- og landbrugslandskab med store udsyn over det markante istidslandskab og over Esrum Sø …

§ 2 Bevaring af området

De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, medmindre en tilstandsændring er påbudt eller tilladt i de følgende bestemmelser eller tillades ved dispensation efter § 13.

…

§ 5 Bebyggelse

…

Stk. 2. Der må ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, boder, jagthytter og lignende. Forbuddet omfatter tillige terrasser, drivhuse og andre faste indretninger uden tilknytning til den eksisterende bebyggelse. Sådanne konstruktioner kan uden fredningsnævnets tilladelse opføres på arealer, som er omfattet af fredningskortets signatur ”hus med have og gårdspladsareal”.

§ 6 Faste konstruktioner og anlæg

Der må ikke etableres faste anlæg og konstruktioner som f.eks. tårne, vindmøller, tankanlæg, transformerstationer og master. Der må ikke føres luftledninger over arealerne. …

Stk. 3. Etablering af sportsanlæg som golfbaner, skydebaner, ridebaner og landingsbaner for fly og helikoptere m.m. er ikke tilladt. …

Stk. 5. Der må kun etableres sædvanlig nedadrettet belysning og kun i tilknytning til boliger og driftsbygninger.

§ 7 Terrænændringer mv.

Der må ikke foretages terrænændringer. Der må ikke fyldes op, graves af eller planeres.

…..

Miljøstyrelsen har i øvrigt oplyst, at sagen ikke berører noget Natura 2000-område.

Danmarks Naturfredningsforening

Naturfredningsforeningen har i en udtalelse af 20. september 2019 anført, at der i strid med kravet i kendelsen fra 1952 hverken er givet tilladelse til carporten, tennisbanen eller laden/udhuset.

Carporten giver som anført af kommunen et forbygget indtryk, men da den er klemt helt op bag nabohuset, der har høj rejsning, påvirker den ikke landskabsoplevelsen eller udsigtsforholdene væsentligt.

Den lange lave lade/udhus må bedømt efter luftfotos være opført i 1966 eller 1967. Den ses i 2002 at være forlænget fra 18 m til 24 m. Den er i BBR omregistreret som landbrugsbygning, men anvendes tilsyneladende ikke til dette formål for tiden. Naturfredningsforeningen finder, at der er tale om en usædvanlig lang og skæmmende bygning, som er placeret i skellet fra Sånevej ned til Esrum Sø. Den skuragtige eternitbagside mod stien virker påtrængende og forringende for oplevelsen af landskabet, når turen ad stien mod søen begynder i Såne. Fredningen er tillagt stor betydning i landskabelig, æstetisk og social henseende med vægt på de landskabelige værdiers bevarelse. Hvis der var ansøgt om tilladelse til længen i dag, ville den formentlig aldrig have været givet. Det kan derfor ikke anbefales, at der gives dispensation.

For så vidt angår tennisbanen har naturfredningsforeningen tilsluttet sig kommunens vilkår om, at banen skal fjernes ved ejerskifte.

Besigtigelse

Fredningsnævnet for Nordsjælland har den 20. august 2020 foretaget besigtigelse på ejendommen. I besigtigelse deltog Rikke Bay samt Kristina Cederborg og Jannick Noe Nygaard fra Agrovi. For Helsingør Kommune deltog Andreas Busch. For fredningsnævnet deltog Morten Larsen (formand) samt medlemmerne Nina Uhland Kristensen og Niels Olesen.

Rikke Bay foreviste carporten, tennisbanen og laden/udhuset. Hun oplyste, at laden/udhuset bl.a. rummer tre hestebokse. Bygningen anvendes i dag ikke til landbrugsformål, men til værksted og opbevaring.

Den sås opført i eller beklædt med sortmalet træ.

Rikke Bay oplyste, at de har købt ejendommen i marts 2018.

Der var enighed om, at tennisbanen er omfattet af bestemmelserne under type B i fredningen fra 1952.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Retsgrundlaget

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet give dispensation fra en fredningsbestemmelse, når det, der ansøges om, ikke vil stride mod fredningens formål. Hvis ansøgningen omfatter en bebyggelse eller indretning, der allerede er opført eller anlagt, skal forholdet som udgangspunkt bedømmes som om dette ikke var tilfældet. Udgangspunktet kan dog fraviges, herunder hvis dette kan begrundes i værdispildsbetragtninger eller i udstrækningen af det tidsrum, som indretningen har bestået, uden at dette har givet anledning til påtale.

Fredningsnævnet lægger til grund, at carporten og laden eller garagen/udhuset er omfattet af bestemmelserne i type B i fredningen fra 1952 og endvidere af § 5, stk. 2, i fredningsforslaget om genfredning af omgivelserne om, at der ikke må opføres bebyggelse, herunder skure mv. Fredningens formål må antages at være at bevare det åbne landskab og udsigten over søen. Dette er direkte udtrykt i forslaget til den nye fredning.

Fredningsnævnet lægger til grund, at også tennisbanen er beliggende mindst 150 m fra søen, og finder at den derfor ligeledes er omfattet af type B i fredningen fra 1952 samt tillige § 6, stk. 3, i fredningsforslaget.

Carporten

Efter ejernes, kommunens og naturfredningsforeningens opfattelse er carporten af underordnet betydning for oplevelsen af landskabet og udsigtsforholdene. Fredningsnævnet kan efter indtrykket ved besigtigelsen tilslutte sig dette. Fredningsnævnet giver derfor tilladelse til opretholdelse af den opførte carport, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Laden/udhuset

Det kan lægges til grund, at laden/udhuset vel ikke anvendes i landbrugsdriften, men at den ligger i umiddelbar tilknytning til den øvrige bebyggelse på ejendommen, og at den ikke påvirker udsigtsforholdene eller oplevelsen af det åbne landskab. Det kan endvidere lægges til grund, at bygningen er opført for en længere årrække siden, og at den ikke tidligere har været påtalt, skønt der har været anledning hertil, f.eks. i forbindelse med behandlingen af sagerne FS 69/97 og FS 50/2003. På dette grundlag giver fredningsnævnet tilladelse til laden/udhuset.

Tennisbanen

Efter ejernes og kommunens opfattelse er tennisbanen af underordnet betydning for fredningsformålet, da den ikke kan ses fra vej eller omgivelser i øvrigt. Fredningsnævnet kan tilslutte sig denne opfattelse. Fredningsnævnet giver derfor tilladelse til opretholdelse af tennisbanen.

Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 - 4
De hensyn, der er nævnt i de anførte bestemmelser, er ikke til hinder for, at det ansøgte tillades.

Konklusion

Efter det anførte, giver fredningsnævnet tilladelse til, at carporten, laden/udhuset og tennisbanen opretholdes.

Tilladelsen er betinget af, at carporten, laden/udhuset og tennisbanen opretholdes i den nuværende udformning og størrelse.

Andre bygninger eller anlæg, der opføres på ejendommen uden påkrævet tilladelse, kan ikke forventes godkendt senere.

Det bemærkes i øvrigt, at det ikke tilkommer fredningsnævnet at tage stilling til behandlingen af carporten, laden/udhuset og tennisbanen efter byggeloven og landzoneloven.

Niels Olsen Morten Larsen Nina Uhland Kristensen

Vejledning om klage

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis
1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.
Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Til orientering i relation til fredningsnævnets afgørelse bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. brev til:
Tinus Christensen, Sånevej 10, 3080 Tikøb

Pr. mail til:
Agrovi, att: Kristina Cederborg
Helsingør Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
DN i Helsingør
Miljøstyrelsen
Friluftsrådet
Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland
Dansk Ornitologisk Forening
DOF Nordsjælland

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.
Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.
Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Naturbeskyttelseslovens § 74

Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom at berigtige et ulovligt forhold, medmindre andet følger af kapitel 11 a.
Stk.2. Tilsynsmyndigheden, jf. § 73, kan for ejerens regning lade et påbud om at berigtige et ulovligt forhold tinglyse på ejendommen. Når forholdet er berigtiget, skal myndigheden lade påbuddet aflyse fra tingbogen.
Stk.3. Når et ved dom meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, og inddrivelse af tvangsbøder ikke kan antages at føre til, at påbuddet efterkommes, kan tilsynsmyndigheden foretage det nødvendige til forholdets berigtigelse på den forpligtedes regning.
Stk.4. Såfremt et ulovligt forhold frembyder fare for opretholdelsen af tilstanden af et område eller for dyr og planter, der er beskyttet i medfør af loven, og et påbud om at berigtige forholdet ikke efterkommes rettidigt, kan tilsynsmyndigheden umiddelbart lade det nødvendige arbejde udføre på den forpligtedes regning. Politiet yder nødvendig bistand hertil.
Stk.5. Såfremt et påbud om at berigtige et ulovligt forhold omfattet af § 21, stk. 1, eller af regler udstedt efter § 21, stk. 2, nr. 2 og 5, ikke efterkommes rettidigt, kan tilsynsmyndigheden umiddelbart lade det nødvendige arbejde udføre på den forpligtedes regning.

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 32
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk

Den 20. september 2020 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FN-NSJ-082-2019 Ansøgning om tilladelse til opførelse af lade/maskinhus på ejendommen matr.nr. 15 m.fl. Endrup By, Asminderup, beliggende Endrupvej 41, 3480 Fredensborg, Fredensborg Kommune. Tillige stillingtagen til ansøgning om udskiftning af tag på ridehal samt opretholdelse af drivhus og hønsegård.

Sagen

Sagen angår dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om Fredning af Esrum Søs omgivelser og fra forslag af 1. marts 2019 om Fredning af Esrum Søs omgivelser, som er offentliggjort den 19. juni 2019.

Sagen er behandlet af Morten Larsen (formand), Niels Olesen og Hans Duus Jørgensen

Lade/maskinhus

Bundgaard Byg A/S har på vegne af Kurt Holmsted ansøgt om tilladelse til at opføre en tilbygning på 340 m2 til den eksisterende ridehal. Tilbygningen påtænkes opført som en vinkelbygning på den østlige side af den eksisterende ridehal. Tilbygningen skal tjene som kombineret lade og maskinhus i landbrugets drift. Tilbygningen påtænkes opført i betonelementer med matengoberet tegltag svarende til taget på den nordvest for ridehallen beliggende staldbygning. Det er oplyst, at der vil blive foretaget en sænkning af fundamentet på pladsen, hvor laden påtænkes opført. Laden vil således få samme tagryghøjde som ridehallen. Der er stutteridrift på ejendommen. Der er fremlagt besætningsoversigt udvisende 28 heste, herunder avlsheste, salgsheste og føl.

Udskiftning af tag på ridehal

Under besigtigelsen på ejendommen den 20. august 2020 anmodede Bundgaard Byg A/S tillige om tilladelse til at udskifte taget på ridehallen til matengoberet tegltag svarende til taget på den nordvest for ridehallen beliggende staldbygning og på den påtænkte tilbygning.

Drivhus og hønsegård

Under besigtigelsen den 20. august 2020 anmodede repræsentanterne for Fredensborg Kommune om, at fredningsnævnet tillige tager stilling til disse indretninger.

Kommunens forelæggelse

Fredensborg Kommune har i sin forelæggelse af 19. december 2019 for fredningsnævnet oplyst, at ejendommen er beliggende i landzone og udgør 24,4 ha, hvoraf 23,1 ha er opdyrket. Ejendommen består af matr.nr. 15, 6 b, 6 e, 7 d, 7 f, 13 a og 16 c Endrup by, Asminderød. Der er på ejendommen bebyggelse bestående af stuehus på 532 m2, ridehal på 832 m2 og stald på 424 m2. På ejendommen forefindes endvidere de bygninger, som fredningsnævnet gav tilladelse til den 8. april 2018:

tilbygning til stald på 302 m2, bygning til foder og maskiner på 90 m2 og fårestald på 50 m2 samt to læskure til heste.

Den ansøgte tilbygning ligger udenfor beskyttelseslinjen på 150 m fra Esrum Sø, jf. naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 1. Tilbygningen til ridehallen er omfattet af planlovens bestemmelser om landzone i kap. 7. Det er kommunens vurdering, at tilbygningen er nødvendig for ejendommens landbrugsdrift, og at der derfor ikke kræves landzonetilladelse, jf. planlovens § 35, stk. 1, jf. § 36, stk. 1, nr. 3. Byggeriet kræver dog byggetilladelse, jf. byggelovens § 2 og § 16, stk. 1.

Fredensborg Kommune har anbefalet det ansøgte overfor fredningsnævnet. Kommunen har lagt vægt på, at tilbygningens placering indebærer, at den i begrænset omfang vil påvirke det omgivende landskab. Tilbygningen er tilpasset de øvrige bygninger for så vidt angår materialevalg og udformning og vil endvidere være skjult af beplantning set fra Endrupvej.

Udtalelser

Miljøstyrelsen har den 13. maj 2020 afgivet en udtalelse i medfør af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, om, at styrelsen efter anmodning kan yde teknisk bistand til fredningsnævnet.

Miljøstyrelsen har oplyst, at laden/maskinhuset med den påtænkte placering vil komme til at ligge på matr.nr. 7 f. Det ansøgte er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om Fredning af Esrum Søs omgivelser, hvoraf fremgår bl.a.:

”Type B – der væsentligst tænkes anvendt m.h.t. arealet mellem 100 m bæltet og en grænse af ca. 300 m fra søen – får følgende indhold:

På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan.

Ej heller må drivhuse, garager, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o.lign. anbringes uden nævnets godkendelse. ….”

Det ansøgte er tillige omfattet af fredningsforslag af 1. marts 2019, der er offentliggjort den 19. juni 2019 og har retsvirkning fra denne dato. Af forslaget fremgår, at formålet er at bevare det åbne kultur- og landbrugsland med det store udsyn over det markante istidslandskab og over Esrum Sø, jf. § 1. De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, medmindre en tilstandsændring er påbudt eller tilladt i de følgende bestemmelser eller tillades ved dispensation, jf. § 2 og § 13. Der hedder endvidere i forslaget:

”…

§ 5 Bebyggelse

…

Stk. 2. Der må ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, boder, jagthytter og lignende. Forbuddet omfatter tillige terrasser, drivhuse andre faste indretninger uden tilknytning til den eksisterende

bebyggelse. Sådanne konstruktioner kan uden fredningsnævnets tilladelse opføres på arealer, som er omfattet af fredningskortets signatur "hus med have og gårdspladsareal".

Stk. 3. Tilbygning til og udvendig ombygning af eksisterende bygninger kræver dispensation fra fredningsnævnet med hensyn til størrelse, placering samt udformning, inkl. materiale- og farvevalg. Til- og ombygninger skal tilpasses det egnskarakteristiske og holdes i afdæmpende farver. ….

Stk. 4. Der må ikke opføres bure og bygninger til pelsdyr-, svine- eller fjerkræsfarme, fasanerier, dambrug, rideskoler, stutterier, hestepensioner, drivhusgartnerier, planteskoler, frugtplantager eller koloni- og nyttehaver. Fredningen er ikke til hinder for opførelse af, i tilknytning til eksisterende bebyggelse, de for landbrugsdriften erhvervsmæssigt nødvendige driftsbygninger. Opførelse af bygninger kræver forudgående godkendelse af Fredningsnævnet for så vidt angår byggeriets udformning, størrelse og placering. …."

Det ansøgte berører ikke noget Natura 2000-område, men arealet, hvor tilbygningen påtænkes opført er beliggende umiddelbart syd for Natura 2000-område 133 Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov.

Det er Miljøstyrelsens vurdering i relation til habitatdirektivets bilag IV, at det ansøgte ikke vil beskadige yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde, der er nævnt naturbeskyttelseslovens bilag 3 eller påvirke plantearter, der er nævnt i lovens bilag 5.

Danmarks Naturfredningsforening, Fredensborg, v/ Jens Søndergaard og Poul Erik Nielsen, har mundtligt den 20. august 2020 tilkendegivet, at projektet ikke giver foreningen anledning til bemærkninger.

Besigtigelse

Fredningsnævnet for Nordsjælland har den 20. august 2020 foretaget besigtigelse på ejendommen. I besigtigelsen deltog Agnethe og Kurt Holmsted, Arne Kvejborg fra Bundgaard Byg og advokat Peter Sørensen. Helle Pallesen og Lene Brøndal deltog for Fredensborg Kommune. For fredningsnævnet deltog Morten Larsen (formand) samt medlemmerne Niels Olesen og Hans Duus Jørgensen.

Arne Kvejborg og advokat Peter Sørensen redegjorde nærmere for projektet om laden/maskinhuset, der skal opføres som en tilbygning tilridehallen. Kurt Holmsted oplyste, at det var væsentligt at få opført laden med henblik på muligheden for opbevaring af halm. I forbindelse med drøftelserne om laden/maskinhuset blev der tillige fremsat anmodning om tilladelse til at udskifte taget på ridehallen.

Repræsentanterne for Fredensborg Kommune rejste spørgsmål om et drivhus og en hønsegård, der er opført på ejendommen uden tilladelse. Der foretoges besigtigelse af disse indretninger. Agnethe og Kurt Holmsted oplyste, at drivhuset er opført for omkring 12 år siden. Drivhuset er beliggende umiddelbart vest for stuehuset og har et areal på knapt 10 m2. Hønsegården er beliggende ca. 100 m nordøst for ridehuset og har areal på ca. 15 m2. Hønsegården er etableret med trådhegn i tæt tilknytning til eksisterende fårestald. Der er tre små hønsehuse inde i hønsegården. Det blev oplyst, at hønsegården er etableret for omkring 2 år siden.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet give dispensation fra en fredningsbestemmelse, når det, der ansøges om, ikke vil stride mod fredningens formål.

Laden/maskinhallen er omfattet af bestemmelserne i type B i fredningen fra 1952 og endvidere af § 5, stk. 2-4, i forslaget om genfredning af Esrum Søs omgivelser. Fredningsnævnet lægger til grund, at laden/maskinhallen er nødvendig for stutteridriften på ejendommen og påtænkes opført i tæt tilknytning til den øvrige bebyggelse på ejendommen, og at den er af underordnet betydning for fredningens formål, som er at opretholde det åbne landskab omkring søen og at bevare udsigten over denne.

Fredningsnævnet giver derfor tilladelse til opførelse af laden/hallen. Tilladelsen er betinget af, at laden/maskinhallen opføres i overensstemmelse med de i sagen foreliggende oplysninger som en tilbygning til den østlige side af ridehallen og med et areal på 340 m2 samt tagbeklædning i matengoberet tegl og samme tagryghøjde som ridehallen. Fredningsnævnet giver samtidig tilladelse til at det eksisterende tag på ridehallen udskiftes til samme tagbeklædning som påtænkes udført på laden/maskinhuset.

Fredningsnævnet giver endvidere tilladelse til at drivhuset og hønsegården kan opretholdes. Fredningsnævnet finder ikke, at det ansøgte er hindret af de hensyn, der fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-4.

Tilladelsen til opførelse af laden/maskinhuset og udskiftning af taget på ridehallen må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, jf. stk. 1.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Niels Olesen Morten Larsen Hans Duus Jørgensen

Vejledning om klage

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis
1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Til orientering i relation til fredningsnævnets afgørelse bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. mail til:
Kurt Holmsted
Rikke Lund-Sørensen
Fredensborg Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
DN i Fredensborg
Miljøstyrelsen
Friluftsrådet
Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland
Dansk Ornitologisk Forening
DOF Nordsjælland

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.
Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.
Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Naturbeskyttelseslovens § 74

Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom at berigtige et ulovligt forhold, medmindre andet følger af kapitel 11 a.
Stk.2. Tilsynsmyndigheden, jf. § 73, kan for ejerens regning lade et påbud om at berigtige et ulovligt forhold tinglyse på ejendommen. Når forholdet er berigtiget, skal myndigheden lade påbuddet aflyse fra tingbogen.
Stk.3. Når et ved dom meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, og inddrivelse af tvangsbøder ikke kan antages at føre til, at påbuddet efterkommes, kan tilsynsmyndigheden foretage det nødvendige til forholdets berigtigelse på den forpligtedes regning.
Stk.4. Såfremt et ulovligt forhold frembyder fare for opretholdelsen af tilstanden af et område eller for dyr og planter, der er beskyttet i medfør af loven, og et påbud om at berigtige forholdet ikke efterkommes rettidigt, kan tilsynsmyndigheden umiddelbart lade det nødvendige arbejde udføre på den forpligtedes regning. Politiet yder nødvendig bistand hertil.
Stk.5. Såfremt et påbud om at berigtige et ulovligt forhold omfattet af § 21, stk. 1, eller af regler udstedt efter § 21, stk. 2, nr. 2 og 5, ikke efterkommes rettidigt, kan tilsynsmyndigheden umiddelbart lade det nødvendige arbejde udføre på den forpligtedes regning.

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 32
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk

Den 20. september 2020 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FN-NSJ-076-2019 – Ansøgning om tilladelse til etablering af staldbygning på ejendommen matr.nr. 8b, Endrup By, Asminderød, beliggende Endrupvej 45, 3480 Fredensborg, Fredensborg Kommune

Sagen

Sagen angår dispensation til staldbygning fra Overfredningsnævnets kendelse af 11.marts 1952 om Fredning af Esrum Søs omgivelser og fra forslag af 1. marts 2019 om fredning af Esrum Søs omgivelser, som er offentliggjort den 19. juni 2019

Sagen er behandlet af Morten Larsen (formand), Niels Olesen og Hans Duus Jørgensen

Ansøgning og tilladelse til opførelse af staldbygning

Sagen er den 18. august 2019 forelagt for Fredensborg Kommune på vegne af ejerne Jeanette Bibi Johansen og Holger Palle Johansen af Landinspektørkontoret med henblik på en tilkendegivelse om landzonetilladelse efter planlovens § 36. Det fremgår, at der ønskes opført en ny bygning på ejendommen matr.nr. 8b, Endrup Ny, Asminderød, der skal anvendes til staldbygning. Ejendommen har et areal på ca. 6 ha. Staldbygningen planlægges opført med en størrelse på 200-220 m2 og i umiddelbar tilknytning til en tidligere opført bygning og med samme arkitektoniske udtryk og i samme materialer, som denne. Det er gjort gældende, at bygningen er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom. Det er endvidere gjort gældende, at den ny bygning herved vil falde ind i den eksisterende bebyggelse på ejendommen, og at den ikke vil virke skæmmende for omgivelserne. Der er vedlagt kortmateriale, som viser den påtænkte placering.

I fortsættelse af forelæggelsen for Fredensborg Kommune har advokat Ken Christoffersen på vegne af ejerne indgivet ansøgning til fredningsnævnet om tilladelse til staldbygningen. Det fremgår af ansøgningen, at Fredensborg Kommune den 12. november 2019 har tilkendegivet, at det ansøgte ikke kan anbefales tilladt. Det fremgår endvidere af ansøgningen, at der er en dyrebestand på ejendommen, der nødvendiggør stalden. Dyrebestanden er nærmere opregnet således: 29 dådyr og kid, 10 heste, 5 æsler, 2 geder, 7 høns, 2 katte og 7 hunde. En del af dyrene har ejerne taget til sig efter anmodning, da dyrene har været misrøgtede. Den eksisterende stald kan alene rumme 10 dyr. Der ikke tale om et storstilet landbrug på ejendommen, men ejerne tager sig af de misrøgtede dyr og giver dem en værdig tilværelse. Gården fremstår efterhånden smuk og velplejet. Med udformningen, materialevalget og placeringen vil staldbygningen på ingen måde virke skæmmende for landskabet eller hindrende for de forbipasserendes udsyn mod søen.

Kommunens forelæggelse

Fredensborg Kommune har den 28. januar 2020 forelagt sagen for fredningsnævnet med anbefaling om, at det ansøgte ikke imødekommes.

Kommunen har anført, at ejendommens areal udgør 59.139 m2, og at fredningsnævnet tidligere den 26. juni 2007 har givet tilladelse til opførelse af to driftsbygninger på hver 210 m2. Der er således tale om, at der nu ansøges om tilladelse til opførelse af endnu en driftsbygning. Ejendommen er omfattet af betydelige naturbeskyttelsesinteresser. Størstedelen af ejendommen er registreret som omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. I henhold til den kommunale Natura 2000-handleplan skal der sikres en gunstig bevaringsstatus for de udpegede naturtyper i Natura 2000-område nr. 133 for Gribskov, Esrum Sø og Snævret skov. Antallet af dyr på ejendommen overstiger langt det tålelige græsningstryk for de naturarealer, som dyrene i dag afgræsser. Det er derfor kommunens intention at drøfte den fremtidige drift af ejendommen og antallet af dyr med ejerne.

Udtalelser

Miljøstyrelsen
Miljøstyrelsen har den 21. april 2020 afgivet udtalelse til fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, om at styrelsen efter anmodning kan yde teknisk bistand til fredningsnævnet.

Miljøstyrelsen har oplyst, at det ansøgte ikke berører noget Natura 2000-område.

Miljøstyrelsen har oplyst, at ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser. Fredningens formål er at beskytte udsigten over søen og at bevare de særlige skønhedsværdier, der har betydning for landskabet omkring søen. Efter placeringen af den omhandlede stald vil den være omfattet af fredningstype B, hvoraf fremgår:

"På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelsen kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan. …"

Ejendommen er endvidere omfattet af Forslag om fredning af Esrum Søs omgivelser, som er offentliggjort den 19. juni 2019 og har retsvirkning fra denne dato. Af fredningsforslaget fremgår bl.a.:

"§ 1 Fredningens formål

Fredningen har til formål, at

- Bevare og forbedre det åbne kultur- og landbrugslandskab med det store udsyn over det markante istidslandskab og over Esrum Sø. …

§ 2 Bevaring af området

De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, medmindre en tilstandsændring er påbudt eller tilladt i de følgende bestemmelser eller tillades ved dispensation efter § 13.

…

§ 5 …

Stk. 2. Der må ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, boder, jagthytter og lignende. Forbuddet omfatter tillige terrasser, drivhuse og andre faste indretninger uden tilknytning til den eksisterende

bebyggelse. Sådanne konstruktioner kan uden fredningsnævnets tilladelse opføres på arealer, som er omfattet af fredningskortets signatur "hus med have og gårdspladsareal". …

Stk. 4. Der må ikke opføres bure og bygninger til pelsdyr-, svine- eller fjerkræsfarme, fasanerier, dambrug, rideskoler, stutterier, hestepensioner, drivhusgartnerier, planteskoler, frugtplantager eller koloni- og nyttehaver. Fredningen er dog ikke til hinder for opførelse af, i tilknytning til eksisterende bebyggelse, de for landbrugsdriften erhvervsmæssigt nødvendige driftsbygninger. Opførelse af sådanne bygninger kræver forudgående godkendelse af fredningsnævnet for så vidt angår byggeriets udformning, størrelse og placering. …."

Danmarks Naturfredningsforening

Danmarks Naturfredningsforening, Fredensborg, har ved besigtigelsen den 20. august 2020 tilkendegivet, at man ikke ville udtale sig imod det ansøgte.

Besigtigelse

Fredningsnævnet for Nordsjælland har den 20. august 2020 foretaget besigtigelse på ejendommen. I besigtigelsen deltog ejeren Jeanette Bibi Johansen med advokat Ken Christoffersen. For fredningsnævnet deltog Morten Larsen, Niels Olesen og Hans Duus Jørgensen, for Fredensborg Kommune deltog Christian Mathiasen, Lotte Wind og Claus Steffensen og for Danmarks Naturfredningsforening deltog Jens Søndergaard og Poul Erik Højlund Nielsen

Ansøgningen blev nærmere uddybet og de eksisterende driftsbygninger henholdsvis lade/maskinhal og stald blev besigtiget. Det blev oplyst, at der er antaget personale til at bistå med driften af ejendommen. Kommunens repræsentanter redegjorde for deres opfattelse af karakteren af ejendommens anvendelse. Den påtænkte placering af den påtænkte stald blev udpeget.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet give dispensation fra en fredningsbestemmelse, når det, der ansøges om, ikke vil stride mod fredningens formål.

Den ansøgte stald er omfattet af bestemmelserne i type B i fredningen fra 1952 og af § 5, stk. 2-4, i forslaget om genfredning af Esrum Søs omgivelser. Fredningsnævnet lægger til grund, at stalden påtænkes opført i tæt tilknytning til den øvrige bebyggelse på ejendommen, som er beliggende helt op til Endrupvej, og at den er af underordnet betydning for fredningens formål, som er at opretholde det åbne landskab omkring søen og at bevare udsigten over denne. Fredningsnævnet lægger afgørende vægt på disse omstændigheder og giver derfor tilladelse til opførelse af den ansøgte stald. Den omstændighed, at karakteren af ejendommens drift muligt afviger fra traditionel, erhvervsmæssig landbrugsdrift kan ikke føre til et andet resultat.

Tilladelsen er betinget af, at stalden opføres med en placering i umiddelbar tilknytning til den eksisterende lade/maskinhal som vist på det fremlagte kort og tegningsmateriale. Tilladelsen er endvidere betinget af, at staldens areal ikke overstiger 220 m2, og at den opføres med samme udformning og i samme materialer som den eksisterende lade/maskinhal.

Fredningsnævnet finder ikke, at det ansøgte er hindret af de hensyn, der fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-4.

Tilladelsen til opførelse af stalden må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, jf. stk. 1.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Der er ikke ved afgørelsen taget stilling til, om der kan opnås tilladelse til stalden i henhold til anden lovning.

Niels Olesen Morten Larsen Hans Duus Jørgensen

Vejledning om klage

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis
1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Til orientering i relation til fredningsnævnets afgørelse bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. mail til:
Advokat Ken Torpe Christoffersen
Jeanette Bibi Johansen og Holger Palle Johansen
Fredensborg Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
DN i Fredensborg
Miljøstyrelsen
Friluftsrådet
Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland
Dansk Ornitologisk Forening
DOF Nordsjælland

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.
Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.
Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Stk.5. Såfremt et påbud om at berigtige et ulovligt forhold omfattet af § 21, stk. 1, eller af regler udstedt efter § 21, stk. 2, nr. 2 og 5, ikke efterkommes rettidigt, kan tilsynsmyndigheden umiddelbart lade det nødvendige arbejde udføre på den forpligtedes regning.

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 47 33 87 32
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 30. marts 2021 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FN-NSJ-051-2020 Ansøgning om dispensation til carport og facadeændringer på ejendommen matr.nr. 1 s, Såne By, Tikøb, beliggende Sånevej 6, 3080 Tikøb

Sagen

Sagen angår dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse af 11.marts 1952 om Fredning af Esrum Søs omgivelser og fra forslag om fredning af Esrum Søs omgivelser af 1. marts 2019.

Ejendommen matr.nr. 1 s, Såne By, Tikøb, beliggende Sånevej 6, 3080 Tikøb, ejes af Susanne Ketelsen. Ansøgningen omfatter tilladelse til opførelse af en carport og udførelse af facadeændringer. Efter Helsingør Kommunes belysning af sagen, skal Fredningsnævnet for Nordsjælland tillige tage stilling en pavillon, en terrasse og et hønsehus, der tidligere er opført uden tilladelse.

Sagen er behandlet af Morten Larsen (formand), Niels Olesen og Nina Uhland Kristensen.

Fredningsbestemmelser

Miljøstyrelsen har i en udtalelse af 26. oktober 2020 oplyst, at ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om Fredning af Esrum Søs omgivelser og af forslag om fredning af Esrum Søs omgivelser af 1. marts 2019.

På den baggrund og efter oplysningerne i kommunens forelæggelse finder fredningsnævnet, at de omhandlede indretninger er omfattet af type B i fredningskendelsen fra 1952:

”På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes at bygninger til landbruget eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan. Ej heller må drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o. lign. anbringes uden nævnets godkendelse. …”

Af fredningsforslaget af 1. marts 2019 fremgår, at formålet bl.a. er at bevare og forbedre det åbne kultur- og landbrugslandskab med store udsyn over det markante istidslandskab og over Esrum Sø. I forslagets § 5 hedder det bl.a.:

”…

Stk. 2. Der må ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, boder, jagthytter og lignende. Forbuddet omfatter tillige terrasser, drivhuse og andre faste indretninger uden tilknytning til den eksisterende bebyggelse. Sådanne konstruktioner kan uden fredningsnævnets tilladelse opføres på arealer, som er omfattet af fredningskortets signatur ”hus med have og gårdspladsareal”.

Stk. 3. Tilbygning til og ombygning af eksisterende bygninger kræver dispensation fra fredningsnævnet med hensyn til størrelse, placering samt udformning, inkl. materiale- og farvevalg. Tilbygninger og ombygninger skal tilpasses det egnskarakteristiske og holdes i dæmpede farver. Fredningen er ikke til hinder for indvendig ombygning af eksisterende bygninger.

..."

Helsingør Kommunes forelæggelse

Sagen er forelagt for fredningsnævnet af Helsingør Kommune den 8. september 2020. Det fremgår af kommunens redegørelse, at området er udpeget som værdifuldt landskab i kommuneplanen og er et af de højest prioriterede landskaber i kommunen. Landskabet er særlig karakteristisk og med høj autencitet samt med høj sårbarhed over for tiltag, der bryder med det oprindelige bebyggelsesmønster og påvirker udsigten.

Ejendommen udgør 1.448 m2 og der er ifølge BBR opført:

1. Bolig på 163 m2. Ca. 52 m2 er i dag garage/værksted, der ønskes inddraget til boligareal.
2. Vinkeludhus på 16 m2 indbygget i bygning nr. 1.
3. Hønsehus på 7 m2
4. Pavillon på 9 m2

Der er på vestsiden endvidere anlagt en terrasse på 14 m2.

Om det konkrete projekt er det oplyst, at ejer ønsker at inddrage en bygningsdel til beboelse. Bygningsdelen har oprindelig, da ejendommen blev drevet som et husmandssted, været anvendt til stald. I dag anvendes den til garage og værksted. Ved inddragelse til beboelse er opførelse af en carport nødvendiggjort. Carporten påtænkes opført med et areal på 53 m2 og med en beliggenhed sydvest for og i umiddelbar sammenhæng med den eksisterende bebyggelse. Carporten påtænkes opført i en let konstruktion – et tag på ben. Mod vest ønskes som en del af carportarealet og under carportens tag opført et sorttjæret skur med 1 på 2-brædder. I forbindelse med afblænding af porten til den oprindelige garage ønskes isat et yderligere staldvindue i facaden mod syd. Der er i forvejen tre staldvinduer i facaden. Endvidere ønskes isat et yderligere vindue af samme type som et eksisterende vindue.

Der er i 1999 anlagt en terrasse på 14 m2 vest for den eksisterende bebyggelse under BBR 1 og i umiddelbar tilknytning til denne. Terrassen er beliggende i første sals højde. Endvidere er der ude i haven mod vest i 2006 anlagt en pavillon på 9 m2. Nord for huset forefindes et mindre hønsehus.

Kommunen har anbefalet, at der gives dispensation til carporten og facadeændringen. Der er henvist til, at carporten er påtænkt opført med en højde på 2,4 m, og at den derfor ikke vil påvirke udsigten over søen nævneværdigt. Med hensyn til facadeændringen har kommunen oplyst, at der er tale om et forhold af begrænset karakter, og at indtrykket af facaden derfor vil forblive som hidtil.

Kommunen har endvidere anbefalet, at der gives lovliggørende dispensation til terrassen, pavillonen og hønsehuset med den begrundelse, at der tale om for længst opførte indretninger, der er beliggende i haven og ikke påvirker udsigt eller landskab nævneværdigt.

Det er endelig kommunens vurdering, at det ansøgte byggeri ikke vil have nævneværdig indflydelse i forhold til udpegningsgrundlaget for det nærmeste Natura 2000 habitatområde – nr. 190 Esrum Sø. Der vil således ikke blive tale om påvirkning, beskadigelse elle ødelæggelse af plantearter eller af yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektiv bilag IV.

Udtalelse fra Danmarks Naturfredningsforening

Danmarks Naturfredningsforening har i en udtalelse af gjort indsigelse mod, at det ansøgte tillades. Det er anført, at der allerede er en garage på ejendommen, og at opførelse af en carport vil medvirke til en forøgelse af det i forvejen forbyggede præg.

Besigtigelse

Der er den 25. marts 2021 foretaget besigtigelse på ejendommen i besigtigelsen deltog Susanne Ketelsen, arkitekt Thomas Schytt, Hanne Wagnkilde, Helsingør Kommune, og Ebbe Kanneworf og Tine Falkentorp, Danmarks Naturfredningsforening.

Fredningsnævnet var ved besigtigelsen sammensat af Morten Larsen (formand) og Niels Olesen, idet det tredje medlem, Nina Uhland Kristensen, havde fået forfald.

Formanden besluttede at fremme sagens foretagelse, idet fredningsnævnet med Morten Larsen, Niels Olesen og Nina Uhland Kristensen få måneder tidligere havde behandlet en tilsvarende ansøgning vedrørende bl.a. en carport på naboejendommen Sånevej 10, og at det samlede fredningsnævn derfor var bekendt med

Fredningsnævnet begrundelse og afgørelse

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet give dispensation fra en fredningsbestemmelse, når det, der ansøges om, ikke vil stride mod fredningens formål. Hvis ansøgningen omfatter en bebyggelse eller indretning, der allerede er opført eller anlagt, skal forholdet som udgangspunkt bedømmes som om dette ikke var tilfældet. Udgangspunktet kan dog fraviges, herunder hvis dette kan begrundes i værdispildsbetragtninger eller i udstrækningen af det tidsrum, som indretningen har bestået, uden at dette har givet anledning til påtale.

Fredningsnævnet finder, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, jf. naturbeskyttelsesloves § 50, stk. 1. Udsigten over søen påvirkes ikke og der sker ikke nævneværdig ændring af tætheden i bebyggelsen på den klynge af ejendomme, der ligger for enden af Sånevej. Det ansøgte er endvidere ikke afskåret efter bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3.

På denne baggrund og under henvisning til kommunens indstilling giver fredningsnævnet tilladelse til opførelse af carporten og ændringen af facaden som ansøgt. Fredningsnævnet giver endvidere lovliggørende tilladelse til opretholdelse af terrassen, pavillonen og hønsehuset. Det er indgået i fredningsnævnets overvejelser, at terrassen mod vest efter det oplyste er opført i 2001. Endvidere er sket inddragelse af de intentioner, der følger af § 5, stk. 2, i forslaget til nye fredningsbestemmelser med hensyn til en ejendom, der er angivet som ”hus med have”, for så vidt angår pavillonen og hønsehuset.

Tilladelse til carporten er givet på vilkår om, at den opføres i en let trækonstruktion og placeres som vist på situationsplan, Tegn. 11, samt at arealet og højden bliver ikke over 53 m2 og 2,4 m. Facadeændringen forudsættes udført som vist på Tegn. 4.

Det er oplyst, at det ansøgte tillige kræver tilladelse efter planloven og byggeloven.

Nærværende afgørelse angår alene naturbeskyttelsesloven.

Morten Larsen
nævnsformand

Vejledning om klage

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis
1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Til orientering i relation til fredningsnævnets afgørelse bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. mail til:
Susanne Ketelsen
Helsingør Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
DN i Helsingør
Miljøstyrelsen
Friluftsrådet
Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland
Dansk Ornitologisk Forening
DOF Nordsjælland

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.
Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.
Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Naturbeskyttelseslovens § 74

Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom at berigtige et ulovligt forhold, medmindre andet følger af kapitel 11 a.
Stk.2. Tilsynsmyndigheden, jf. § 73, kan for ejerens regning lade et påbud om at berigtige et ulovligt forhold tinglyse på ejendommen. Når forholdet er berigtiget, skal myndigheden lade påbuddet aflyse fra tingbogen.
Stk.3. Når et ved dom meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, og inddrivelse af tvangsbøder ikke kan antages at føre til, at påbuddet efterkommes, kan tilsynsmyndigheden foretage det nødvendige til forholdets berigtigelse på den forpligtedes regning.
Stk.4. Såfremt et ulovligt forhold frembyder fare for opretholdelsen af tilstanden af et område eller for dyr og planter, der er beskyttet i medfør af loven, og et påbud om at berigtige forholdet ikke efterkommes rettidigt, kan tilsynsmyndigheden umiddelbart lade det nødvendige arbejde udføre på den forpligtedes regning. Politiet yder nødvendig bistand hertil.
Stk.5. Såfremt et påbud om at berigtige et ulovligt forhold omfattet af § 21, stk. 1, eller af regler udstedt efter § 21, stk. 2, nr. 2 og 5, ikke efterkommes rettidigt, kan tilsynsmyndigheden umiddelbart lade det nødvendige arbejde udføre på den forpligtedes regning.

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 20 12 28 42
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 26. januar 2022 traf Fr6edningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FN-NSJ-045-2021 – Ansøgning om tilladelse til at udvide en eksisterende ridehal på ejendommen matr. nr. 15 m.fl. Endrup By, Asminderød, beliggende Endrupvej 41, 3480 Fredensborg, Fredensborg Kommune.

Ansøgningen:

Bundgaard Byg A/S har den 22. juli 2021 på vegne af ejeren af ovennævnte ejendom rettet henvendelse til Fredningsnævnet for Nordsjælland, idet der ønskes fredningsnævnets dispensation til, at der kan foretages en udvidelse af en eksisterende ridehal på 832 m2 med 185 m2. Ejendommen er beliggende i fredningen af Esrum Søs omgivelser. Af henvendelsen til fredningsnævnet fremgår:

"… udvidelse eksisterende ridehal med 2 fag. Svarende til 8,4 m i længden x 22 m i bredden i alt 185 m²

Begrundelsen for ansøgningen af udvidelsen er den, at eksisterende ridehal er for kort og mangler ca. 4 m i længden, før der indvendigt kan etableres en 40 m lang ridebane, som er normal længde for ridebaner, der benyttes til træning af dressurheste. Udvidelsen af ridebanen vil således gøre det muligt at træne de programmer, som der rides til konkurrencer, hvor der i øvrigt rides på 60 m lang ridebane

De øvrige ca. 4m skal benyttes til at have plads foran ridebanens barriere, så rytter og hest kan orientere sig om der er andre, der bruger ridebanen, før man trækker sin hest ind på ridebanen. Der ønskes også mulighed for at etablere en lille hævet repos, hvor en potentiel køber kan sidde eller stå og besigtige en salgshest i ridning og under rytter, før endelig handel kan finde sted. Der er tilsvarende andre situationer, hvor det vil have stor værdi, at andre personer, som ser på en hest, der rides/tilrides, ikke befinder sig på selve ridebanen, men udenfor. Der tænkes på dyrlæge eller berider/træner, der skal undervise både hest og rytter samt på ungheste, der ikke er været i ridehal tidligere, som kan blive meget skræmte i de nye omgivelser.

Desuden vil ejere af hesten kunne se en professionel berider ride hestene uden at være inde på selve banen."

I forbindelse med ansøgningen til fredningsnævnet var blandt andet medsendt en situationsplan og facadetegninger, der er vedhæftet denne afgørelse og hvortil henvises. Dette materiale udgør en integreret del af denne afgørelse.

Skriftlige høringssvar:

Fredensborg Kommune, der blandt andet er tilsyns- og plejemyndighed for det fredede område, har den 14. oktober 2021 angivet blandt andet:

”Ridehallen er sammenbygget med en lade på 340 m2 opført som vinkelbygning til ridehallen. Det samlede bygningsareal efter tilbygning vil udgøre 1357 m2.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse – Fredning af Esrum sø´s omgivelser afsagt 11. marts 1952 og ejendommen er endvidere omfattet af fredningsforslaget: Esrum Søs omgivelser af den 1. marts 2019.

…

Ansøgningen
Fredensborg Kommune har den 22. juli 2021 modtaget en ansøgning om opførelse af en tilbygning på 185 m² udført som en forlængelse af den eksisterende ridehal, således at der i ridehallen kan etableres en ridebane på 20 x 40 m, og at der kan etableres et for-areal udenfor ridebanen.

Ansøger har oplyst, at tilbygningen skal anvendes i landbrugets drift og der på ejendommen er stutteridrift.

Ejendommen
Ejendommen ligger i landzone på en ejendom med landbrugspligt. Ejendommen har et samlet matrikulært areal på 24,4 ha, hvoraf 23,1 ha er opdyrket.

I følge BBR består bebyggelsen af et stuehus samt byggeri til landbruget.

Fredning og fredningsforslag
Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse – Fredning af Esrum sø´s omgivelser afsagt 11. marts 1952.

I forhold til bygningernes placering fra Esrum Sø er det fredningsbestemmelserne inden for type B som er gældende:

Type B- Arealet mellem 100 meter bæltet og en grænse på 300 meter fra søen:
På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan.

Ej heller må drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o. lign. anbringes uden nævnets godkendelse

Ejendommen er endvidere omfattet af fredningsforslaget: Esrum Søs omgivelser af den 1.marts 2019.

Det ansøgte kræver tilladelse fra forslag til fredningsbestemmelser § 5, stk. 4, hvoraf fremgår:

Der må ikke opføres bure og bygninger til pelsdyr-, svine- eller fjerkræsfarme, fasanerier, dambrug, rideskoler, stutterier, hestepensioner, drivhusgartnerier, planteskoler, frugtplantager eller koloni- og nyttehaver. Fredningen er dog ikke til hinder for opførelse af, i tilknytning til eksisterende bebyggelse, de for landbrugsdriften erhvervsmæssigt nødvendige driftsbygninger. Opførelse af sådanne bygninger kræver forudgående godkendelse af Fredningsnævnet for så vidt angår byggeriets udformning, størrelse og placering.

Vurdering af eventuelle forekomster af habitatdirektivets bilag IV arter
I Fredensborg Kommune findes der regelmæssigt forekomst af paddearterne stor vandsalamander, spidssnudet frø, flere arter af flagermus samt få forekomster af grøn mosaikguldsmed og stor kærguldsmed, som er opført på habitatdirektivets bilag IV.

Der ansøges om, at udvide en eksisterende ridehal med 185 m² på en ejendom beliggende i landzone. Ridehallen ligger 170 m har Natura2000 områdenr. 190, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov, udpegningsgrundlaget er bl.a. forekomst af stor vandsalamander.

Fredensborg Kommune vurderer, at den ansøgte udvidelse ikke vil påvirke Natura2000 områdenr. 190 eller arealer, som kan fungere som raste- eller ynglested for stor vandsalamander eller for øvrige bilag IV-arter.

Det er derfor kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer ikke vil have negative konsekvenser for Natura2000 eller arter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Anden lovgivning
Naturbeskyttelsesloven
Ejendommen ligger delvist indenfor søbeskyttelseslinjen på 150 m fra Esrum Sø, jf. Naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 1.

Den ansøgte tilbygning ligger dog udenfor beskyttelseslinjen på 150 m til Esrum Sø.

Byggeloven
Byggeriet kræver byggetilladelse, jf. byggelovens § 2 og § 16, stk. 1.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen
Byggeriet er omfattet af bekendtgørelsens § 20, stk. 4 og skal anmeldes efter § 10.

Anbefaling
Fredensborg Kommune kan anbefale det ansøgte overfor Fredningsnævnet såfremt den beplantede jordvold bevares for fortsat at bryde indblikket mod ridehallen.

Fredensborg Kommune vurderer på ovenstående betingelse, at tilbygningens placering, størrelse og visuelle fremtræden ikke vil påvirke det omgivende landskab, idet tilbygningen opføres i tilknytning til ejendommens bebyggede arealer og indenfor den beplantede jordvold."

Miljøstyrelsen har den 15. december 2021, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, oplyst, at det ansøgte ikke giver styrelsen anledning til supplerende bemærkninger udover, at det ansøgte er beliggende nær Natura 2000-område 133 Gribskov, Esrum Sø, Serum Å og Snævret Skov /Habitatområde 190. Miljøstyrelsen er enig i kommunens vurdering af, at det ansøgte ikke ses at indebære en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som Natura 2000-området er udpeget for.

Supplerende om fredningen og dispensationen for den eksisterende ridehal:

Fredensborg Kommune har ovenfor redegjort for de for ejendommen gældende fredningsbestemmelser, hvortil henvises.

Fredningen fra 1952 har navnlig til formål at bevare de landskabelige værdier, der knytter sig til området og herunder at bevare udsigten over Esrum Sø.

Fredningsnævnet bemærker supplerende, at det ovenfor nævnte fredningsforslag efter sit indhold har til formål at bevare og forbedre det åbne kultur- og landbrugslandskab med store udsyn over det markante istidslandskab og over Esrum Sø og at sikre og bevare et rigt dyre- og planteliv. Fredningsforslaget har endvidere til formål at forbedre offentlighedens adgang til søen ved at skabe mulighed for etablering af en rekreativ sti, der er tilpasset de private ejendomme, naturen og landskabet. 4.

Fredningsnævnet traf den 15. december 2021 (FN-NSJ-057-2018F) afgørelse vedrørende det fremsatte fredningsforslag, hvorefter fredningsforslaget blev vedtaget med en række ændringer. Af fredningsnævnets afgørelse fremgår blandt andet:

”**§ 1 Fredningens formål**
Fredningen har til formål, at
- bevare og forbedre det åbne kultur- og landbrugslandskab med store udsyn over det markante istidslandskab og over Esrum Sø
- sikre muligheden for gennem plejeindsats at fastholde og genskabe udsigter over landskabet og Esrum Sø
- sikre og øge den biologiske mangfoldighed i området og forbedre levevilkårene for et rigt dyre- og planteliv
- medvirke til at sikre gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, som området er udpeget for i henhold til det til enhver tid gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000 område nr. 133 - Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov,
- sikre offentlighedens mulighed for adgang til området.

…

§ 5 Bebyggelse
Der må ikke opføres ny selvstændig bebyggelse, herunder skure, boder, jagthytter og lignende. Skure, boder og lignende kan uden fredningsnævnets godkendelse opføres på arealer, som er omfattet af fredningskortets signatur ”hus med have og gårdspladsareal”.

Stk. 2. Tilbygning til og udvendig ombygning af eksisterende bygninger kræver dispensation fra fredningsnævnet med hensyn til størrelse, placering samt udformning, inkl. materiale- og farvevalg. Til- og ombygningerne skal tilpasses det egnskarakteristiske og holdes i afdæmpede farver. Bestemmelsen gælder også for forhold, som ikke kræver byggetilladelse f.eks. ændringer ved vinduer, døre, tagmaterialer eller overfladebehandling. Fredningen er ikke til hinder for indvendig ombygning af eksisterende bygninger.

Stk. 3. Der må ikke opføres bure og bygninger til pelsdyr-, svine- eller fjerkræsfarme, fasanerier, dambrug, drivhusgartnerier, planteskoler, frugtplantager eller koloni- og nyttehaver. Fredningen er dog ikke til hinder for opførelse af, i tilknytning til eksisterende bebyggelse, de for landbrugsdriften erhvervsmæssigt nødvendige driftsbygninger. Opførelse af sådanne bygninger kræver forudgående godkendelse af fredningsnævnet for så vidt angår byggeriets udformning, størrelse og placering

…

§ 13 Ophævelse af eksisterende fredning

Følgende fredninger ophæves med gennemførelse af nærværende fredning:
…

2. Esrum Søs omgivelser (1952)"

Det fremgår udtrykkeligt af afgørelsen, at fredningsforslagets særlige begrænsning af bygninger, der skal anvendes til erhvervsaktiviteter vedrørende heste udgår.

Fredningsnævnets afgørelse er ikke endelig, men skal efterprøves af Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 42, jf. § 40, stk. 1.

Fredningsnævnet meddelte ved afgørelse af 15. marts 2008 ((FS 13/2007) dispensation til den eksisterende ridehal. Fredningsnævnet meddelte samtidig dispensation til plantning af slørende frugttræer og buske rundt om hallen. Det var herved et vilkår, at beplantningen ikke må få en højde, der er væsentlig højere end hallen. Beplantningen er et vilkår for tilladelsen til opførelsen af hallen. Naturklagenævnet stadfæstede den 23. oktober 2008 (NKN-121-00116) denne afgørelse. Det fremgår af sagen, at der drives stutteri fra ejendommen. Naturklagenævnet bemærkede i forbindelse med sin afgørelse, at fredningsbestemmelserne må ses i lyset af den udvikling, der er sket i landbruget.

Fredningsnævnets afgørelse:

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, kan der kun meddeles dispensation i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for, og efter stk. 3 kan der, medmindre betingelserne i § 65, stk. 3, er opfyldt, ikke meddeles dispensation, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier (bilag IV-arter).

Da fredningsnævnets afgørelse af 15 december 2021 ikke er endelig, er fredningen fra 1952 ikke endeligt ophævet. Fredningsnævnet skal herefter vurdere, om det ansøgte strider mod formålet med fredningsafgørelsen fra 1952 såvel som formålet med det fredningsforslag, der er afgjort ved fredningsnævnets afgørelse af 15. december 2021.

Der er ovenfor redegjort for fredningsformålene, hvortil henvises.

Det fremgår af høringssvaret fra Fredensborg Kommune, der blandt andet er tilsynsmyndighed for fredningen, at det ansøgte, såfremt en eksisterende beplantet jordvold bevares, ved sin placering, størrelse og visuelle fremtræden ikke vil påvirke det omgivende landskab, idet tilbygningen opføres i lilknytning til ejendommens beboede arealer og indenfor en beplantet jordvold.

Der er tidligere af fredningsnævnet og Naturklagenævnet meddelt dispensation til den på ejendommen eksisterende ridehal. Ejendommen drives som stutteri.

Fredningsnævnet lægger til grund, at det ansøgte skal anvendes i forbindelse med ejendommens stutteridrift. Fredningsnævnet har i forbindelse med sin afgørelse af 15. december 2021 vurderet, at der ikke er behov for særlige begrænsninger i relation til bygninger, der skal anvendes til erhvervsaktiviteter vedrørende heste.

Fredningsnævnet finder på den nævnte baggrund og efter en samlet vurdering af det ansøgte sammenholdt med fredningens og fredningsforslagets formål at kunne lægge til grund, at ansøgningen om dispensation fra fredningsbestemmelserne ikke vil stride mod fredningens formål og vil være af underordnet betydning i forhold til dette. Fredningsnævnet finder endvidere at kunne lægge til grund, at det ansøgte ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-3. Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til det ansøgte. Det er fortsat et vilkår, at den tidligere i fredningsnævnets afgørelse af 15. marts 2008 (FS 13/2007) fastsatte og nu eksisterende beplantning rundt om ridehallen bibeholdes.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af § 10, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 842 af 27. juni 2016 om forretningsorden for fredningsnævn.

En meddelt tilladelse bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. En meddelt tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, jf. stk. 1. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet. Der henvises i øvrigt til nedenstående klagevejledning.

Tilladelsen omfatter ikke tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder m.v.

Michael Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,

- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis
1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Til orientering i relation til fredningsnævnets afgørelse bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. mail til:
Bundgaard Byg A/S, att: Arne Kvejborg
Kurt Flemming Holmsted
Fredensborg Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
DN i Fredensborg
Miljøstyrelsen
Friluftsrådet
Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland
Dansk Ornitologisk Forening
DOF Nordsjælland

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.
Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.
Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 20 12 28 42
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 3. april 2022 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FN-NSJ-57-2021 – Ansøgning om dispensation samt lovliggørende tilladelse til etablering af en række bygninger og installationer m.v. på ejendommen matr. nr. 5b Jonstrup By, Tikøb, beliggende Fredensborgvej 56, 3480 Fredensborg, Helsingør Kommune.

Fredningen:

Ovennævnte ejendom er omfattet af Overfredningsnævntes afgørelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser og fredningsforslag af 1. marts 2019 for Esrum Søs omgivelser. Fredningsnævnet traf afgørelse vedrørende fredningsforslaget den 15. december 2021. Afgørelsen er indbragt for Miljø- og Fødevareklagenævnet, der endnu ikke har truffet afgørelse i sagen. Helsingør Kommune har i det til denne afgørelse vedhæftede materiale redegjort for fredningen fra 1952 og det verserende fredningsforslag, hvortil henvises.

Ansøgningen:

Ejeren af ovennævnte ejendom har den 30. september 2021 rettet henvendelse til Fredningsnævnet for Nordsjælland, idet der ønskes etableret et shelter, et fugletårn og et læskur på ejendommen. Det er angivet, at det ansøgte vil blive placeret på den nordøstlige del af ejendommens mark. Helsingør Kommune har i det til denne afgørelse vedhæftede materiale redegjort for det ansøgte samt for en række andre forhold på ejendommen, hvortil henvises.

Skriftlige høringssvar:

Helsingør Kommune, der blandt andet er pleje-og tilsynsmyndighed for fredningen, har i det materiale, der er vedhæftet denne afgørelse og hvortil henvises, redegjort for det ansøgte samt en række andre forhold på ejendommen. Helsingør Kommune har i det samme materiale foretaget en vurdering af det ansøgte herunder i relation til nærliggende Natura 2000-områder og beskyttede arter, jf. habitatdirektivet, bilag IV.

Danmarks Naturfredningsforening, Helsingør afdeling, har den 6. februar 2022 oplyst, at foreningen ikke ønsker det ansøgte tilladt ved dispensation.

Miljøstyrelsen har den 18. februar 2022, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, blandt andet angivet:

”Der søges om tilladelse til etablering af et fugletårn, et shelter og et læskur samt om lovliggørende dispensation til en hølade, to eksisterende skure og en helikopterlandingsplads samt en sø.

Sagen er oplyst af Helsingør Kommune, idet Miljøstyrelsen dog skal bemærke, at der synes at mangle mål, str., endeligt udseende og præcis placering af det ansøgte (fugletårn, shelter og læskur).

Kommunen henviser til en kommende besigtigelse ved fredningsnævnet med henblik på yderligere oplysning af sagens forhold.

Den pågældende matrikel 5 b Jonstrup by, Tikøb, er omfattet af tidligere fredning, fredningsforslag samt fredningsnævnets afgørelse af 15. december 2021 vedr. fredning af Esrum Sø' omgivelser. Det fremgår bl.a. af fredningsbestemmelsernes § 5, at der ikke må opføres ny bebyggelse, herunder skure, boder, jagthytter og lignende, idet sådanne konstruktioner uden fredningsnævnets tilladelse kan opføres på arealer, som er omfattet af fredningskortets signatur "hus med have og gårdspladsareal". Dette areal er på fredningskortet angivet med grå signatur og er på fredningskortet angivet som "hus med have og gårdspladsareal". Neden for udsnit at fredningskortet, der viser det pågældende grå areal samt matrikelnr. mv.:

Det fremgå af ansøgningen, at det ansøgte fugletårn, shelter og læskur er beliggende i den nordvestlige del af matriklen og altså uden for arealet omfattet af fredningskortets grå signatur "hus med have og gårdspladsareal". Neden for udsnit af kommunens udtalelse (s.2.):

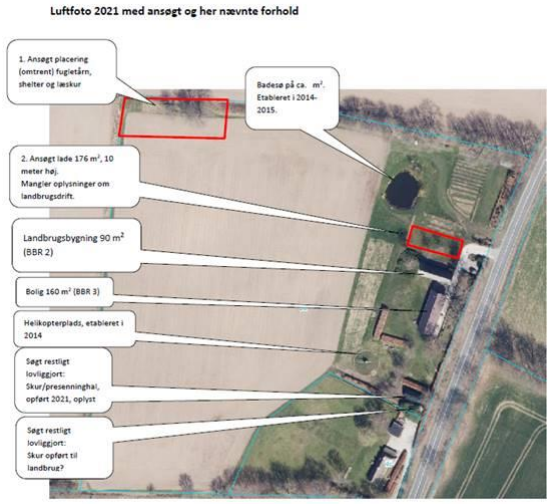

Det ansøgte læskur omtales i ansøgningen som et læskur til dyr. Jf. fredningsbestemmelsernes §6 er: "fredningen ikke til hinder for anbringelse af sædvanlige læskure for får, kreaturer og lignende efter Fredningsnævnets godkendelse af udformning, størrelse og placering".

På nedenstående kortudsnit er den pågældende matrikel 5 b Jonstrup by, Tikøb, vist med rød markering, mens fredet areal er vist med skravering. Med gul markering er vist nærmeste Natura 2000-omrde 133 Gribskov, Esrum Sø og Snævret Skov. Helsingør Kommune har redegjort for de lokale forhold i den fremsendte habitatvurdering.

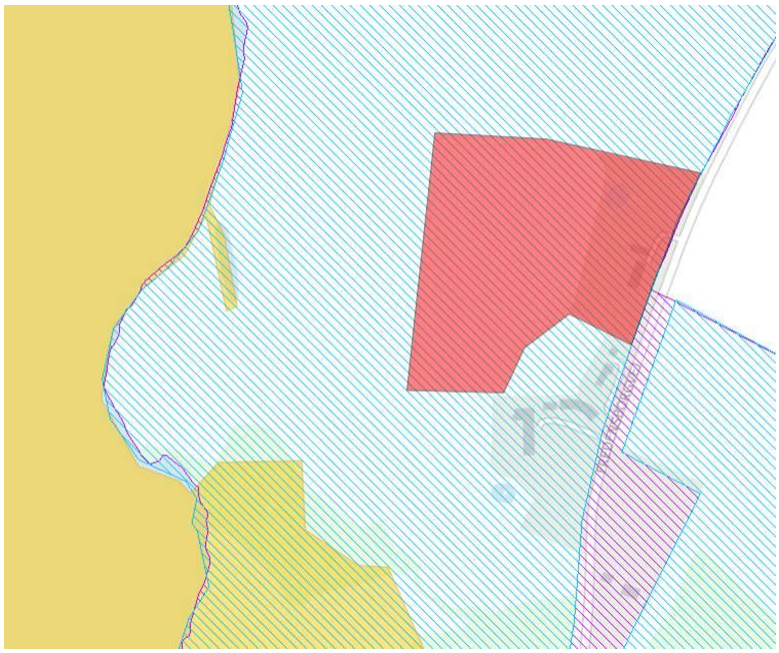

Besigtigelse:

Fredningsnævnet har den 23. marts 2022 foretaget besigtigelse og afholdt møde på ejendommen.

Under besigtigelsen og det efterfølgende møde deltog ejendommens ejer samt repræsentanter fra Helsingør Kommune.

Under besigtigelsen blev ejendommen og dens nærmeste omgivelser beset.

Der var efter drøftelse enighed om, at der under denne sag behandles ansøgning om dispensation til etablering af fugletårn, shelter, læskur til dyr samt ladebygning på 176 m2. De i sagen øvrige nævnte forhold vil således skulle indbringes særskilt for fredningsnævnet, såfremt der er behov for nævnets afgørelse i relation hertil.

Placeringen af det ansøgte byggeri blev påvist. Det ansøgte fugletårn ønskes placeret tæt på en eksisterende trægruppe og på en i terrænet opstået jordforhøjning. Tårnet vil være synligt fra blandt andet Fredensborgvej. Shelteret ønskes placeret i kort afstand fra tårnet i retning mod søen. Det ansøgte læskur ønskes placeret nærmere mod Fredensborgvej i forhold til fugletårnet. Placeringen af den ansøgte staldbygning var angivet med placeringspinde og vil ske ved delvis nedgravning. Placering ønskes ved siden af den eksisterende anneksbygning og modsat ejendommens beboelsesbygning. Der er ikke længere nogen egentlig helikopterlandingsplads.

Ejendomsejeren oplyste, at ejendommen størrelsesmæssigt er på 3,5 ha. Der kommer blandt andet en del fugleinteresserede på ejendommen. Det ansøgte fugletårn vil have en maksimal højde på omkring 6 meter. Det ansøgte shelter vil have en sædvanlig udformning og størrelse. Shelteret vil også kunne anvendes af forskellige sheltergrupper m.v. Der vil ikke blive etableret for eksempel toiletfaciliteter i forbindelse med shelteret. Ejendommens landbrugsareal har hidtil været bortforpagtet, men ejer ønsker fremover selv at forestå driften. Det ansøgte læskur (areal: 8 X 4 meter og med en højde på omkring 3 meter) skal anvendes til græsning af 4-5 klovdyr i årligt 2-3 måneder. Der ønskes derudover foretaget høslæt. Den ansøgte ladebygning skal anvendes til maskinopbevaring samt

til opbevaring af hø. Bygningen vil delvist blive nedgravet, op til ca. 2 meter, og vil af udseende og højde tilsvare den eksisterende anneksbygning, der nu anvendes som en slags værksted og kontor.

Kommunens repræsentanter oplyste, at kommunen kan støtte ansøgningen om et læskur, men ikke ansøgningen om et fugletårn, et shelter og en staldbygning på 176 m2. En staldbygning af en sådan størrelse kan ikke begrundes driftsmæssigt ud fra ejendommens relativt lille areal også henset til, at der på ejendommen er registeret en eksisterende driftsbygning, som dog anvendes til andet formål.

De mødte henviste i øvrigt i det væsentlige til de skriftlige indlæg i sagen og anførte i overensstemmelse hermed.

Fredningsnævnets afgørelse:

Afgørelsen er truffet af nævnets medlemmer Michael Toftager (formand), Niels H.V. Olesen og Mikael Heibrock Sørensen.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, kan der kun meddeles dispensation i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for, og efter stk. 3 kan der, medmindre betingelserne i § 65, stk. 3, er opfyldt, ikke meddeles dispensation, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier (bilag IV-arter).

Formålet med fredningen fra 1952 er navnlig at bevare de landskabelige og naturvidenskabelige interesser, der er tilknyttet området, samt at bevare udsigten over Esrum Sø. Formålet med det verserende fredningsforslag om fredning af Esrum Søs omgivelser i Hillerød, Gribskov, Helsingør og Fredensborg Kommuner er bevare og forbedre det åbne kultur- og landbrugslandskab med store udsyn over det markante istidslandskab og over Esrum Sø, at sikre muligheden for gennem plejeindsats at fastholde og genskabe udsigter over landskabet og Esrum Sø, at sikre og øge den biologiske mangfoldighed i området og forbedre levevilkårene for et rigt dyre- og planteliv, at medvirke til at sikre gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, som området er udpeget for i henhold til det til enhver tid gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000 område nr. 133 - Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov samt at sikre offentlighedens mulighed for adgang til området.

Ad det ansøgte læskur:
Fredningsnævnet finder efter en samlet vurdering af det ansøgte sammenholdt med fredningens formål at kunne lægge til grund, at ansøgningen om dispensation fra fredningsbestemmelserne ikke vil stride mod fredningens formål og vil være af underordnet betydning i forhold til dette. Fredningsnævnet bemærker herved, at det lægges til grund, at det ansøgte skur er landbrugsdriftsmæssigt begrundet, og at den gældende fredning og fredningsforslaget under fredningsnævnets censur for udformning, størrelse og placering tillader opførsel af sædvanlige læskure til kreaturer m.v. Fredningsnævnet finder endvidere at kunne lægge til grund, at det ansøgte ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-3. Fredningsnævnet meddeler herefter i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til det ansøgte læskur. For at sikre, at læskuret

visuelt fremstår dæmpet i omgivelserne, er det et vilkår, at skuret holdes i mørke jordfarver samt at skurets højde ikke overstiger 3 meter.

Ad det ansøgte shelter, fugletårn og ladebygning på 176 m2:
Det ansøgte shelter og fugletårn er ikke begrundet ud fra landbrugsdriften på ejendommen og skal placeres uden for det areal, som i fredningsforslaget er angivet som "have". Den ansøgte ladebygning kan på det foreliggende grundlag størrelsesmæssigt ikke anses som nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom, når blandt andet henses til ejendommens arealstørrelse samt til, at der er registreret en eksisterende driftsbygning på ejendommen. De ansøgte bygninger vil være synlige fra blandt andet Fredensborgvej i retning mod søen og vil således påvirke udsigten til søen og oplevelsen af det åbne landskab. Det ansøgte findes herefter at stride mod fredningens formål. Fredningsnævnet bemærker dertil, at der efter den eksisterende fredning alene er en restriktiv adgang til etablering af ny bebyggelse eller andre faste indretninger, som ikke kan begrundes i hensynet til landbrugsdriften, og at det verserende fredningsforslag indeholder et generelt forbud mod blandt andet opførelse af tårne i det fredede område. Fredningsnævnet meddeler herefter afslag på denne del af det ansøgte, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

En meddelt tilladelse bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. En meddelt tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, jf. stk. 1. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet. Der henvises i øvrigt til nedenstående klagevejledning.

Tilladelsen omfatter ikke tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder m.v.

Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage
Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:
- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,

- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis
1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Til orientering i relation til fredningsnævnets afgørelse bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. mail til:
Mads Odgård
Miljøstyrelsen
Helsingør Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
DN Helsingør
Friluftsrådet
Friluftsrådet Nordsjælland
Dansk Ornitologisk Forening
DOF Helsingør

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.
Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.
Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 20 12 28 42
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk

Er behandlet i Miljø- og Fødevareklagenævnet med sagsnr. 22/05032. Klik her for at se afgørelsen.

Den 3. april 2022 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FN-NSJ-073-2019 – Ansøgning om etablering af tilbygning m.v. på ejendommen matr.nr. 10 Jonstrup By, Tikøb, beliggende Fredensborgvej 60, 3480 Fredensborg, Helsingør Kommune.
Ansøgningen

Sagen angår ansøgning om dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om Fredning af Esrum Søs omgivelser og fra Fredningsnævnet for Nordsjællands afgørelse af 15. december 2021 om fredning af Esrum Søs omgivelser.

Sagen er behandlet af Morten Larsen (formand), Niels Olesen og Nina Uhland Kristensen.

Dispensationsansøgningen er indgivet til Helsingør Kommune, der har forelagt sagen for fredningsnævnet.

Ejendommen matr.nr. 10 Jonstrup By, Tikøb, beliggende Fredensborgvej 60, 3480 Fredensborg, ejes af Stone Grange ApS. Selskabet ejes af Lona Christrup og Henrik Elsner hver for 50%. Ejendommen er beliggende i landzone og har et areal på omkring 4,6 ha. Der drives på ejendommen destillerivirksomhed på basis af vindruer, der dyrkes på ejendommen. Der dyrkes endvidere grøntsager. Det er på besigtigelsen oplyst, at der fremstilles navnlig brandy, grappa, absinth og gin, og at produktionen hviler på egne produkter.

Der er følgende bygninger på ejendommen:

- Stuehus på 249 m2, opført 1974 (BBR 1)
- Kontorbygning på 247 m2, opført 1975 (BBR 2)
- Carport på 50 m2, opført 1975 (BBR 3)
- Driftsbygning på 300 m2, opført 2005 (BBR 4)

Til stuehuset er der opført en tilbygning på 7,4 m2, som er omfattet af ansøgningen.

Ansøgningen omfatter følgende forhold:

- Godkendelse af allerede opført tilbygning på 7,4 m2 til stuehus
- Tilbygning på 20 m2 med tagterrasse på 20 m2 til kontorbygningen
- To kviste på henholdsvis 7,2 m2 og 1,2 m2 på kontorbygningen
- Parkering på befæstet areal

De anførte tilbygninger ønskes opført i neutrale materialer og farver, svarende til de eksisterende bygninger.

Der er med ansøgningen indgivet situationsplan af 31. juli 2019 og tegning af vestfacaden af samme dato, der viser tilbygningen på 7,4 m2 til stuehuset og 20 m2 til kontorbygningen samt de to kviste på kontorbygningen, som påtænkes opført på vestsiden af de eksisterende bygninger. Det fremgår, at stuehuset og kontorbygningen er sammenhængende og beliggende lige nord syd med stuehuset mod nord og kontorbygningen mod syd. Af situationsplanen fremgår endvidere indtegning af i alt 14 parkeringspladser.

Det er til støtte for ansøgningen anført bl.a., at tilbygningen og kvistene til kontorbygningen (erhvervsbygningen) ønskes med henblik på at skabe indbydende salgs- og smagefaciliteter til kunder på 1. salg og udvidelse af kantinefaciliteter til medarbejderne i stuen. Virksomheden har i dag 6 medarbejdere inklusive indehaverne. Medarbejderantallet påtænkes øget til 8-10 medarbejdere. Der vil herved tillige i øget omfang blev behov for parkeringspladser.

Fredningsbestemmelser

Ejendommen var omfattet af Type B-fredning i Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om Esrum Søs omgivelser. Heraf fremgår bl.a.:

"….

Type B – der er væsentligst tænkes anvendt m.h.t arealet mellem 100 bæltet og en grænse på ca. 300 m fra søen – får følgende indhold:

På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes, at bygninger ti brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan.

Ej heller må drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o. lign. Anbringes uden fredningsnævnets tilladelse.

…."

Fredningsnævnet for Nordsjællands har den 15. december 2021 truffet afgørelse om fredning af Esrum Søs omgivelser. Efter afgørelsen er en række ældre fredninger af områderne nord, øst og syd for søen blevet ophævet, herunder Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952. Det samlede erstatningsbeløb, der er fastsat samtidig med fredningsafgørelsen af 15. december 2021, udgør mere end 500.000 kr. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal derfor efterprøve fredningsafgørelsen og erstatningsafgørelsen i sin helhed, jf. naturbeskyttelseslovens § 42, jf. § 40, stk. 1. Fredningsnævnet har derfor forelagt sagen for klagenævnet. Der er muligt endvidere indgivet klage i sagen fra lodsejere, organisationer, myndigheder m.v. Fredningsnævnets afgørelse er således ikke endelig, men gældende indtil klagenævnet træffer afgørelse i sagen.

Af fredningsbestemmelserne i fredningsnævnets afgørelse af 15. december 2021 fremgår bl.a.:

”§ 1 Fredningens formål

Fredningen har til formål, at

- Bevare og forbedre det åbne kultur- og landbrugslandskab med store udsyn over det markante istidslandskab og over Esrum Sø
- Sikre muligheden for gennem plejeindsats at fastholde og genskabe udsigter over landskabet og Esrum Sø

….

§ 5 Bebyggelse

…

Stk. 2. Tilbygning til og udvendig ombygning af eksisterende bygninger kræver dispensation fra fredningsnævnet med hensyn til størrelse, placering samt udformning, inkl. materiale- og farvevalg. Til og ombygninger skal tilpasses det egnskarakteristiske og holdes i afdæmpede farver. Bestemmelsen gælder også for forhold, som ikke kræver byggetilladelse, f.eks. ændringer ved vinduer, døre, tagmaterialer eller overfladebehandling. Fredningen er ikke til hinder for indvendig ombygning af eksisterende bygninger.

….”

Kommunens indstilling

Helsingør Kommune har i sin indstilling af 12. november 2019 overordnet anført, at ejendommen ligger på søsiden af Fredensborgvej/Endrupvej, som er den oprindelige vejføring mellem Tikøb og Fredensborg. Landskabet skråner jævnt ned mod Esrum Sø. Området er i kommunens landskabsanalyse blandt de højest prioriterede, da der fra Fredensborgvej er storslået udsigt over Esrum Sø med den ubebyggede Gribskov på den modsatte side af søen. Ejendommen ligger i en klynge af husmandssteder/smågårde, som blev placeret i forbindelse med jordreformerne i 1790´erne. Ejendommens bygninger er dog nye.

Kommunen har anført, at tilbygningen til kontorbygningen sammen med tilbygningens store vinduer og kvistene i nogen grad vil påvirke sølandskabet set fra søen. Navnlig vil der være lyspåvirkning fra de højt beliggende vinduesbånd. Byggeriet vil dog ikke ligge tættere på søen end de eksisterende bygninger, og byggeriet vil ikke kunne ses fra Fredensborgvej.

Kommunen har som udgangspunkt udtrykt betænkelighed ved at anbefale de ansøgte dispensationer vedrørende kontorbygningen, idet de påtænkte faciliteter burde kunne rummes i de eksisterende bygningsmæssige rammer. Det er dog samtidig anført, at ansøgningen kan anses begrundet med den virksomhed, som grundlagdes med fredningsnævnets dispensation i 2005 til opførelse af driftsbygning til vinproduktion.

Med hensyn til tilbygningen på 7,4 m2 til stuehuset er det anført, at den ikke påvirker landskabet nævneværdigt, da den ligger omgivet af terrasse med hække, som er placeret længere fremme mod søen. Kommunen er imidlertid betænkelig ved at anbefale lovliggørende dispensation, da dette kan føre til en udhulende praksis for småbygninger i fredninger generelt.

Kommunens samlede vurdering er, at der kan gives tilladelse til tilbygning på 20 m2 til erhvervsbygning, men ikke til tagterrasse på 20 m2 på tilbygningen eller til kviste på erhvervsbygningen, og at der efter omstændighederne gives lovliggørende dispensation til boligudvidelsen.

Udtalelser

Miljøstyrelsen

Miljøstyrelsen har i et brev af 26. marts 2020 redegjort for den fredningsmæssige regulering af ejendommen i overensstemmelse med et ovenfor anførte. Miljøstyrelsen har endvidere oplyst, at det ansøgte ikke berører et Natura 2000-område. Det ansøgte vurderes i forhold til habitatdirektivets bilag IV ikke at ville beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde, der er nævnt i naturbeskyttelseslovens bilag 3, eller ødelægge plantearter nævnt i naturbeskyttelseslovens bilag 5.

Danmarks Naturfredningsforening

Danmarks Naturfredningsforening har i et brev af 21. januar 2020 overordnet anført, at der fra 1943 til 1952 blev udført et stort og tidskrævende arbejde af centrale videnskabsinstitutioner, fredningsmyndigheder og Danmarks Naturfredningsforening for at sikre de landskabelige værdier ved Esrum Sø og udsigten over søen, som er værdifuld for befolkningens oplevelse af det storslåede landskab. Gennem årene har den ene dispensation efter den anden gradvis svækket fredningens hovedformål. Bygningerne til de små husmandsbrug, som blev udstykket i 1780´erne er ofte blevet revet ned, og der er opført nye, større og højere bygninger, hvis nødvendighed med hensyn til landsbrugs- og gartneridrift er tvivlsom.

Der er i 1974 blevet givet tilladelse til nye bygninger i stedet for det mindre husmandssted. I 2005 er der endvidere givet dispensation til nedgravet driftsbygning på 300 m2, der skulle rumme driftsmateriel til vinproduktion. De nu ansøgte udvidelser bør ikke imødekommes. Der er bl.a. tale om, at erhvervsbygningen mod søen ønskes udvidet med store glasfacader og tagterrasse omgivet af en glasbalustrade. Også lighedsbetragtninger taler imod dispensation, idet der på naboejendommen er stillet krav om lave bygninger uden lys i gavltrekant.

Dispensationspraksis har udviklet sig i en retning, der er åbenlyst i strid med fredningens formål.

Besigtigelse

Ejendommen er blevet besigtiget den 25. marts 2021 og tillige den 15. april 2021. I besigtigelsen den 25. marts 2021 deltog Lona Christrup og Henrik Elsner, advokat Marlene C. Hannibal, kommunikationsrådgiver for Stone Grange ApS Mikkel Faurholt, ejer af Endrupgård Mads Jensen, Helsingør Kommune som tilsynsmyndighed ved Hanne Wagnkilde, DOF ved Jan Nielsen samt Kaare Tvedergaard Kristensen fra Danmarks Naturfredningsforening.

I forbindelse med besigtigelsen anførte Danmarks Naturfredningsforening bl.a., at det ansøgte ikke svarer til det egnskarakteristiske bygningspræg.

Yderligere indlæg

Advokat Marlene Hannibal har den 23. april 2021 på vegne af lodsejeren gjort gældende, at der tidligere i området er givet en række tilladelser til tilsvarende bygningsændringer. Der er herved henvist til:

Sånevej 10, hvor der til et hus opført i 1960 er givet dispensation til en 1. sal med gennemgående vinduespartier med en samlet længde, der udgør mere end halvdelen af tagfladens længde. Der er tale om et hus i to fulde etager. Huset er ikke egnstypisk.

Endrupvej 45, hvor der er sket ombygning i 2018-2021. Ejendommen er nabo til Endrupvej 60. Bebyggelsen på Endrupvej 45 er meget lidt egnstypisk og har bl.a. karnapper med store vinduespartier udformet som tårnværelser, der under besigtigelser på ejendommen er blevet beskrevet som "barbiekarnapper". Karnapperne vender ud mod søen.

Endrupvej 56, hvor der i 2015 er opført et nyt hus. Også denne ejendom er nabo til Endrupvej 60. Huset på ejendommen er karakteriseret ved at have markante gul-til-loft-vinduer på den del af bygningen, der vender ud mod Esrum Sø.

Dispensation til ændring af tagdækning

I en afgørelse af 24. maj 2020 (sag nr. FN-NSJ-021-2020) har Fredningsnævnet for Nordsjælland givet tilladelse til at stråtaget på ejendommen Endrupvej 60, 3480 Fredensborg, kan ændres til et mørkt/gråt tag af engoberet tegl.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål.

Fredningsnævnet finder, at der ved sagens afgørelse skal tages udgangspunkt i fredningsbestemmelserne i fredningsnævnets afgørelse af 15. december 2021.

Ejendommen Endrupvej 60, 3480 Fredensborg rummede tidligere et mindre husmandssted. De oprindelige bygninger er senere nedrevet, og der er herefter i 1974 opført en ny beboelsesbygning på 249 m2 og i 1975 en bygning til erhverv på 247 m2. I 2005 blev der givet tilladelse til en yderligere bygning til erhverv på 300 m2. Bygningen er opført således, at den er delvist nedgravet med henblik på at mindske landskabspåvirkningen.

Fredningsnævnet finder, at ansøgningerne om tilladelse til tilbygning på 7,4 m2 til beboelsesbygning og tilbygning på 20 m2 med tagterrasse på 20 m2 til erhvervsbygning samt til kviste i den vestvendte tagflade på henholdsvis 7,2 m2 og 1,2 m2 kræver fredningsnævnets tilladelse efter § 5, stk. 2.

Fredningsnævnet giver tilladelse til opretholdelse af tilbygningen på 7,4 m2 til beboelsesbygningen.

Fredningsnævnet giver ikke tilladelse til tilbygning på 20 m2 med tagterrasse på 20 m2 til erhvervsbygning.

Fredningsnævnet giver ikke tilladelse til kviste på den vestvendte tagflade på henholdsvis 7,2 m2 og 1,2 m2.

Anlæg af parkeringspladser findes at falde uden for fredningsnævnets kompetence.

Fredningsnævnet har herved lagt vægt på, at den allerede opførte tilbygning på 7,4 m2 er af mindre omfang og ikke på afgørende måde er strid med fredningens formål, idet tilbygningen er afgrænset af hæk mod søen.

Tilladelsen findes ikke at stride mod de hensyn til naturtyper og levesteder samt yngle- og rasteområder, der fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3.

For så vidt angår de øvrige tilbygninger og bygningsændringer har fredningsnævnet ved afvejningen af lodsejernes interesse i at kunne udnytte deres ejendom over for fredningens naturbeskyttende formål lagt vægt på, at der allerede er givet tilladelse til bolig og til erhvervsudøvelse på ejendommen i en samlet bygningsmasse på 796 m2. Ejendommens bebyggede del har herved samlet set har fået et fortættet præg, der ikke bør forstærkes ved successive tilladelser til yderligere bygningsudvidelser eller -ændringer, idet dette vil stride mod fredningens formål.

Fredningsnævnet skal beklage den lange sagsbehandlingstid.

Morten Larsen
nævnsformand

Vejledning om klage

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.
Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis
1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Til orientering i relation til fredningsnævnets afgørelse bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er sendt pr. mail til:
Miljøstyrelsen
Helsingør Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
DN Helsingør
Friluftsrådet
Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland
Dansk Ornitologisk Forening
DOF Nordsjælland, Helsingør
Stonegrange ApS, att: Henrik Elsner
Advokat Marlene C. Hannibal

Bilag 1
Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.
Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.
Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Naturbeskyttelseslovens § 74

Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom at berigtige et ulovligt forhold, medmindre andet følger af kapitel 11 a.
Stk.2. Tilsynsmyndigheden, jf. § 73, kan for ejerens regning lade et påbud om at berigtige et ulovligt forhold tinglyse på ejendommen. Når forholdet er berigtiget, skal myndigheden lade påbuddet aflyse fra tingbogen.
Stk.3. Når et ved dom meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, og inddrivelse af tvangsbøder ikke kan antages at føre til, at påbuddet efterkommes, kan tilsynsmyndigheden foretage det nødvendige til forholdets berigtigelse på den forpligtedes regning.
Stk.4. Såfremt et ulovligt forhold frembyder fare for opretholdelsen af tilstanden af et område eller for dyr og planter, der er beskyttet i medfør af loven, og et påbud om at berigtige forholdet ikke efterkommes rettidigt, kan tilsynsmyndigheden umiddelbart lade det nødvendige arbejde udføre på den forpligtedes regning. Politiet yder nødvendig bistand hertil.
Stk.5. Såfremt et påbud om at berigtige et ulovligt forhold omfattet af § 21, stk. 1, eller af regler udstedt efter § 21, stk. 2, nr. 2 og 5, ikke efterkommes rettidigt, kan tilsynsmyndigheden umiddelbart lade det nødvendige arbejde udføre på den forpligtedes regning.

Fredningsnævnet for Nordsjælland
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 20 12 28 42
E-mail: nordsjaelland@fredningsnaevn.dk

Den 19. december 2022 traf Fredningsnævnet for Nordsjælland afgørelse i sagen:

FN-NSJ-24-2022 – Ansøgning om lovliggørende dispensation for en række opførte småbygninger, skure m.v. på ejendommen matr. nr. 8b og 17 Endrup By, Endrup, beliggende Endrupvej 45, 3480 Fredensborg, Fredensborg Kommune.

Fredningen og tidligere afgørelser:

Ovennævnte ejendom er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum Søs omgivelser. Fredningens formål er at beskytte udsigten over søen og at bevare de særlige skønhedsværdier, der har betydning for landskabet omkring søen. Ejendommen er omfattet af fredningsafgørelsens type B, hvoraf blandt andet fremgår, at der ikke uden fredningsnævnets samtykke må foretages bebyggelse, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt. Andre bygninger kan kun tillades under særlige omstændigheder. Bebyggelsen kræver nævntes godkendelse af tegninger, materialer, størrelse og beliggenhedsplan.

Ejendommen er endvidere omfattet af et fredningsforslag af 1. marts 2019 om fredning af Esrum Søs omgivelser. Fredningsforslaget har til formål at bevare og forbedre det åbne kultur- og landbrugslandskab med store udsyn over det markante istidslandskab og over Esrum Sø, at sikre og øge den biologiske mangfoldighed i området og forbedre levevilkårene for et rigt dyre- og planteliv, at medvirke til at sikre gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, som området er udpeget for i henhold til det til enhver tid gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000 område nr. 133 – Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov, at sikre og forbedre offentlighedens mulighed for adgang til området samt at skabe mulighed for etablering af en rekreativ sti, der er tilpasset natur og landskab. Fredningsnævnet traf den 15. december 2021 afgørelse i relation til fredningsforslaget, og forslaget er nu under prøvelse i Miljø- og Fødevareklagenævnet. Af fredningsforslaget fremgår blandt andet, at de fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, medmindre en tilstandsændring er hjemlet i fredningens øvrige bestemmelser eller tillades ved dispensation. Af fredningsforslagets § 5 om bebyggelse fremgår, at der ikke må opføres ny selvstændig bebyggelse, herunder skure, boder, jagthytter og lignende. Skure, boder og lignende kan uden fredningsnævnets godkendelse opføres på arealer, som er omfattet af fredningskortets signatur "hus med have og gårdspladsareal". Fredningen er ikke til hinder for anbringelse af sædvanlige læskure til brug for får, kreaturer, heste og lignende efter fredningsnævnets godkendelse af udformning, størrelse og placering.

Fredningsnævnet har tidligere truffet afgørelse vedrørende samme ejendom ved afgørelser af 31. marts 2016 (FN-NSJ-083-2015), 10. juli 2016 (FN-NSJ-003-2016) og 20. september 2020 (FN-NSJ-076-2019). Ved afgørelsen af 10. juli 2016 meddelte fredningsnævnet blandt andet dispensation til opførelse af et læskur med placering i umiddelbar nærhed af ejendommens sydlige lade. Ved afgørelsen af 20. september 2020 meddelte fredningsnævnet dispensation til opførelse af en staldbygning med placering i umiddelbar tilknytning til eksisterende lade/maskinhal. Fredningsnævnet bemærkede i forbindelse med sidstnævnte dispensation, at den omstændighed, at karakteren af ejen-

dommens drift muligt afviger fra traditionel, erhvervsmæssig landbrugsdrift ikke kunne føre til noget andet resultat. Det var under sagen oplyst, at ejendommens areal er på ca. 6 ha. Dyrebestanden og ejendommens drift var oplyst således: "29 dådyr og kid, 10 heste, 5 æsler, 2 geder, 7 høns, 2 katte og 7 hunde. En del af dyrene har ejerne taget til sig efter anmodning, da dyrene har været misrøgtede. Den eksisterende stald kan alene rumme 10 dyr. Der ikke tale om et storstilet landbrug på ejendommen, men ejerne tager sig af de misrøgtede dyr og giver dem en værdig tilværelse."

Ansøgningen:

Agrovi Nord har på vegne af ejeren af ovennævnte ejendom rettet henvendelse til fredningsnævnet for Nordsjælland, idet der ønskes lovliggørende dispensation til en række opførte bygninger, skure m.v. Ansøgningen omfatter en pavillon til ponyer, en læhytte til geder, et drivhus, et hønsehus, en the-pavillon, et skur til ponyer ved eksisterende stald, et læskur til ponyer på fold samt et antal flytbare læskure til ponyer på folde.

Af ansøgningsmaterialet, hvortil henvises, fremgår en beskrivelse af det ansøgte med fotos og placeringsangivelser. Ansøgningsmaterialet er vedhæftet denne afgørelse og udgør en integreret del af afgørelsen.

Skriftlige høringssvar:

Fredensborg Kommune, der er fredningens tilsyns- og plejemyndighed, har den 10. juni 2022 angivet blandt andet:

"… lovliggørelse af følgende byggeri:

1. Pavillon til ponyer (24 m2)
2. Mindre læhytte til geder
3. Drivhus (5 m2)
4. Hønsehus (19 m2)
5. The-pavillon (24 m2)
6. Læskur til ponyer ved eksisterede stald (34 m2)
7. Læskur til ponyer på fold ved vej (29 m2)
8. Et mindre antal små læskure til ponyer på folde. (a´11 m2)

…

Ejendommen
Ejendommen ligger i landzone på en landbrugsejendom med landbrugspligt med et samlet areal på ca. 5,9 ha fordelt på 2 matrikler, matr. nr. 8 b Endrup By, Endrup og matr. Nr. 17
Endrup By, Endrup.

Ejendommen ligger i det åbne land omgivet af åbne marker, Esrum Sø og med spredt bebyggelse omkring.

Ejendommens jordareal er udlagt i mindre folde til heste, der er indhegnet med træhegn af ubehandlet træ.

Der er etableret et plankeværk i skel mod Endrupvej.

Beskrivelse af byggeriet
Ifølge BBR består bebyggelsen af følgende bygninger:

Matr. 8b
Bygning 1: enfamiliehus (stuehus) på 496 m2
Bygning 4: sommerhus på 20 m2
Bygning 6: læskur på 18 m2 fra 2017 (ikke lovligt opført)
Bygning 7: udhus (lysthus) på 35 m2 opført i 1997 (ikke lovligt opført)
Bygning 8: garage på 210 m2

Matr. Nr. 17
Bygning 3: carport på 28 m2
Bygning 5: udhus (te-hus) på 18 m2 opført i 1997 (ikke lovligt opført)
Bygning 9: Stald til kvæg på 210 m2

Vurdering af eventuelle forekomster af habitatdirektivets bilag IV arter
En del af ejendommen ligger i Natura 2000 områdenr. 190, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov. Der bygges ikke indenfor området. Området er en del af et økologisk netværk af internationalt beskyttede naturområder i hele EU. Områderne er udpeget af staten. I Fredensborg Kommune findes der regelmæssigt forekomst af paddearterne stor vandsalamander, spidssnudet frø, flere arter af flagermus samt få forekomster af grøn mosaikguldsmed og stor kærguldsmed, som er opført på habitatdirektivets bilag IV.

Fredensborg Kommune vurderer, at den ansøgte udvidelse ikke vil påvirke Natura2000 områdenr. 190 eller arealer, som kan fungere som raste- eller ynglested for stor vandsalamander eller for øvrige bilag IV-arter.

Det er derfor kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer ikke vil have negative konsekvenser for Natura2000 eller arter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Naturbeskyttelsesloven
Den vestlige del af ejendommen er omfattet af søbeskyttelseslinjen på 150 m til Esrum Sø, jf. § 16. To af læskurene er placeret på folde indenfor søbeskyttelseslinjen, men idet læskurene er nødvendige for jordbrugserhvervet, gælder forbuddet mod bebyggelse ikke, jf. naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 2, nr. 6.

Derudover er dele af arealerne også omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper (mose, eng og lille sø). Bygningerne er ikke placeret indenfor § 3 områderne.

Kommuneplan 17
Ejendommen ligger i landskabskarakterområde LKO 6: Langerød småbakkede dyrkningslandskab.

Området er karakteriseret af landbrugsdrift og hestehold. Området fremstår overvejende i lille skala og komplekst med mange enkelt elementer i form af mindre husmandssteder, levende hegn, skove, mindre søer og folde. I området omkring Esrum Sø opleves området dog mere åbent og har stedvise kik ud over søen.

Ifølge Kommuneplan 2017 er ejendommen omfattet af følgende udpegninger:

• Beskyttelsesområde for værdifulde landskaber, jf. retningslinje 5.4

• Område hvor skovrejsning er uønsket, jf. retningslinje 5.6.

Det følger af retningslinjerne i Kommuneplan 2017, at der inden for beskyttelsesområderne for landskabsværdier kun må gennemføres byggeri og anlæg, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af landbrug, skovbrug og fiskeri. Bygninger og anlæg skal udformes og tilpasses under hensyntagen til landskabets karakter.

Nye driftsbygninger tillades endvidere kun opført uden tilknytning til ejendommens eksisterende bygninger, hvis der foreligger en særlig begrundelse for at fravige dette udgangspunkt.

Byggeloven
Byggeriet kræver byggetilladelse, jf. byggelovens § 2 og § 16, stk. 1.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen
Byggeriet til dyreholdet kræver tilladelse efter bekendtgørelsens § 16 b.

Fredensborg Kommune vurderer desuden, at byggeriet ikke er beliggende indenfor eller i nærheden af:

• Fredede fortidsminder
• Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen
• Beskyttede diger
• Geologiske interesseområder
• Fortidsminder
• Skovrejsningsområder
• Skovbyggelinjer (300 meter)

Anbefaling
Fredensborg Kommune kan anbefale det ansøgte overfor Fredningsnævnet.

Den nye stald, som Fredningsnævnet gav dispensation til den 20. september 2020 i sag FN-NSJ-076-2019 og ponystalden opføres i tilknytning til de hidtidige bebyggede arealer, der ligger langs Endrupvej. På den baggrund spredes den primære bebyggelse ikke over et større område og får derfor ikke karakter af spredt bebyggelse, hvilket er hensigtsmæssigt ud fra en landskabelig betragtning.

Dog bliver udsigten over Esrum Sø set fra vejen påvirket og reduceret ved opførelsen af den nye stald, idet der netop her er fri udsigt til søen. Det er derfor væsentligt for oplevelsen af landskabet, at de øvrige sø-kik fra vejen ikke reduceres eller sløres yderligere.

Læskurene opføres dog udenfor de hidtidige bebyggelsesarealer. Fredensborg Kommune vurderer, at læskure i forbindelse med dyrehold og velfærdsforanstaltninger kan opføres udenfor de hidtidige bebyggelses arealer, når disse læskure er placeret hensigtsmæssigt i forhold til dyreholdet og i forhold til landskabet.

Fredensborg Kommune vurderer, at de opførte læskure og småbygninger ikke har væsentlig betydning for oplevelsen af landskabet og ikke påvirker ind- og udsynet til søen, idet denne bebyggelse ligger spredt, er opført i meget lille skala, og i et arkitektoniske formsprog og materialevalg, der passer til området."

Danmarks Naturfredningsforening, Fredensborg afdeling, har den 27. juli 2022 angivet:

"DN Fredensborg kan ikke anbefale at imødekomme det spredte byggeri, som ansøgningen henviser til.

Vi beklager, at udsigten fra Endrupvej stort set bliver blokeret af bygninger og planlagte bygninger, såsom også den endnu ikke opførte nye stald. Vores bemærkninger mod den nye stald forsvandt i godkendelsesprocessen, som forklaret nedenfor.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan Fredningsnævnet give dispensation fra en fredningsbestemmelse, når det, der ansøges om, ikke strider mod fredningens formål.

Fredningens formål er at opretholde det åbne landskab omkring søen og at bevare udsigten over denne. Det foreslåede byggeri på Endrupvej 45 tager ikke hensyn til, at det er en udsigtsfredning.

Vi er desuden bekymrede for at skabe præcedens i området, hvis der gives tilladelse til disse bygninger og således udhule fredningen yderligere.

DN Fredensborg var på besigtigelse i området 20. aug. 2020 med Fredningsnævnet vedr. tidligere ansøgning om ny stald og tilkendegav tydeligt, at vi ikke kan gå ind for den foreslåede stald. Fredningsnævnet skriver det modsatte vedr. DN's bemærkninger i sin afgørelse 20. sep. 2020: FN-NSJ-076-2019 – hvor der gives dispensation fra fredningsbestemmelserne til opførelse af den nye stald …"

Miljøstyrelsen har den 4. juli 2022, jf. naturbeskyttelseslovens § 33, stk. 4, oplyst, at styrelsen ikke har supplerende oplysninger eller bemærkninger i sagen.

Besigtigelse:

Fredningsnævnet har den 30. november 2022 foretaget besigtigelse og afholdt møde på ejendommen.

Under besigtigelsen og det efterfølgende møde deltog ejendommens ejer bistået af antaget rådgiver. Endvidere var Fredensborg Kommune repræsenteret.

Under besigtigelsen blev ejendommen og dens nærmeste omgivelser beset.

Det ansøgte byggeri blev påvist.

Det blev fra ejerside oplyst, at ejendommen drives på samme vis som oplyst ved fredningsnævnets behandling af sagen FN-NSJ-076-2019, idet der dog ikke længere er hjortedyr på ejendommen. Der søges som angivet i det skriftlige ansøgningsmateriale.

Det kunne i forbindelse med besigtigelsen konstateres, at den stald, som der af fredningsnævnet i 2020 blev meddelt dispensation til, endnu ikke er opført. De ansøgte bygninger, bortset fra glasbygningerne, fremstår i mørkt træ og med sorte tage. Den ansøgte pavillon til ponyer er i et vist omfang synlig fra Endrupvej, men synligheden vil blive formindsket efter opførelsen af den tidligere tilladte stald. Den ansøgte læhytte til geder vil efter staldopførelsen ikke være synlig fra vejen. Det ansøgte drivhus og den ansøgte the-pavillon, har funktioner som sådanne, og er ikke synlige fra vejen på grund af den eksisterende bygningsmasse. Disse bygninger samt det ansøgte hønsehus er placeret i

udkanten af ejendommens have. Hønsehuset fremstår visuelt dæmpet i omgivelserne. Læskur til ponyer placeret tæt op ad eksisterende stald er ikke synlig fra vejen. De øvrige ansøgte læskure fremstår synlige fra vejen.

De mødte henviste i det væsentlige til de skriftlige indlæg i sagen og anførte i overensstemmelse hermed.

Fredningsnævnets afgørelse:

Afgørelsen er truffet af nævnets medlemmer Michael Toftager (formand), Niels H.V. Olesen og Hans Duus Jørgensen.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en foreslået eller fastsat fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. lovens § 50, stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, kan der kun meddeles dispensation i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for, og efter stk. 3 kan der, medmindre betingelserne i § 65, stk. 3, er opfyldt, ikke meddeles dispensation, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier (bilag IV-arter).

Formålet med den eksisterende fredning af Esrum Søs omgivelser er at beskytte udsigten over søen og at bevare de særlige skønhedsværdier, der har betydning for landskabet omkring søen. Fredningsforslaget til ny fredning af søens omgivelser har til formål at bevare og forbedre det åbne kultur- og landbrugslandskab med store udsyn over det markante istidslandskab og over Esrum Sø, at sikre og øge den biologiske mangfoldighed i området og forbedre levevilkårene for et rigt dyre- og planteliv, at medvirke til at sikre gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, som området er udpeget for i henhold til det til enhver tid gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000 område nr. 133 – Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov, at sikre og forbedre offentlighedens mulighed for adgang til området samt at skabe mulighed for etablering af en rekreativ sti, der er tilpasset natur og landskab.

Den foreliggende ansøgning om dispensation skal vurderes både i forhold til den eksisterende fredning og forslaget om ny fredning af Esrum Søs omgivelser.

Fredningsnævnet bemærker, at både den eksisterende fredning og det rejste fredningsforslag under fredningsnævnets censur i udgangspunktet tillader opstilling af blandt andet læskure til brug for får og heste m.v. Det ansøgte er i vidt omfang sådanne læskure. På denne baggrund og efter det i sagen i øvrigt oplyste finder fredningsnævnet efter en samlet vurdering, at det ansøgte ikke strider mod de hensyn, som den eksisterende fredning og den forslåede nye fredning tilsigter at beskytte. Særligt hvad angår det ansøgte drivhus, den ansøgte the-pavillon og det ansøgte hønsehus bemærkes, at disse indretninger ikke er synlige fra Endrupvej eller fra fredningens omgivelser i øvrigt, og at disse indretninger heller ikke af andre grunde findes at stride mod fredningens formål. Det ansøgte kan således i udgangspunktet tillades ved dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

De ansøgte læskure og skure med tilsvarende funktion er størrelsesmæssigt mindre indretninger og holdt i et afdæmpet farvevalg. Fredningsnævnet har intet grundlag for at lægge til grund, at de ansøgte læskure er usædvanlige eller unødvendige til den faktiske drift af ejendommen. Fredningsnævnet angav i forbindelse med nævnets afgørelse af 20. september 2020 (FN-NSJ-076-2019), at det forhold, at ejendommens drift muligt afviger fra traditionel, erhvervsmæssig landbrugsdrift, ikke kunne føre til, at der ikke skulle meddeles dispensation til en ny stald. For så vidt angår det ansøgte drivhus, den ansøgte the-pavillon og det ansøgte hønsehus bemærkes, at disse indretninger er placeret i ejendommens haveareal, og at indretningerne henset til ejendommens karakter må anses som sædvanlige for en ejendom af den pågældende art samt at disse bygninger ikke fremstår visuelt markante i omgivelserne. Alle de ansøgte bygninger fremstår som mindre indretninger. Fredningsnævnet bemærker endvidere, at det ansøgte ikke er hindret af de hensyn, som fremgår af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2-3. Fredningsnævnet meddeler herefter lovliggørende dispensation til det ansøgte. For at sikre, at det ansøgte fremstår mest muligt dæmpet i omgivelserne, er det et vilkår for dispensationen, at der i forbindelse med de ansøgte bygninger anvendes mørke, dæmpede jordfarver.

En meddelt tilladelse bortfalder efter naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag. Der henvises i øvrigt til nedenstående klagevejledning.

Tilladelsen omfatter ikke tilladelser, som skal meddeles af andre myndigheder m.v.

Toftager
Nævnets formand

Vejledning om klage

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis
1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Til orientering i relation til fredningsnævnets afgørelse bilægges relevante bestemmelser fra naturbeskyttelsesloven.

Denne afgørelse er pr, mail sendt til:
Jeanette B. Johansen
Agrovi, att.: Ann Reitan Frost
Fredensborg Kommune
Danmarks Naturfredningsforening
DN Fredensborg
Miljøstyrelsen
Friluftsrådet
Friluftsrådet Nordsjælland
Dansk Ornitologisk Forening
DOF Fredensborg

Bilag 1

Naturbeskyttelseslovens § 50

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fredningsnævnet kan kun meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for.
Stk.3. Medmindre betingelserne i § 65, stk. 6, er opfyldt, kan fredningsnævnet ikke meddele dispensation fra en fredning eller en foreslået fredning, hvis det ansøgte kan

1. 1)beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller
2. 2)ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Stk.4. Det skal fremgå af afgørelser efter stk. 1, at betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt.
Stk.5. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

FREDNINGSNÆVNET FOR NORDSJÆLLAND

Retten i Hillerød
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf.: 20 12 28 42

nordsjaelland@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-NSJ -18-2023

Den 4. oktober 2023

Afgørelse vedrørende ansøgning om dispensation til anlæggelse af en rundkørsel

Over for fredningsnævnet er der den 11. maj 2023 ansøgt om dispensation til anlæggelse af en rundkørsel på matr.nr. 5cd Plejelt by, Tikøb, i krydset Esrumvej/Harreshøjvej, Helsingør Kommune. Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering fremgår af følgende kortudsnit, hvor det fredede område er skraveret:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold
Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af omgivelserne ved Esrum Sø.

Formålet med den eksisterende fredning af Esrum Søs omgivelser er at beskytte udsigten over søen og at bevare de særlige skønhedsværdier, der har betydning for landskabet omkring søen. Fredningsforslaget til ny fredning af søens omgivelser har til formål at bevare og for-

bedre det åbne kultur- og landbrugslandskab med store udsyn over det markante istidslandskab og over Esrum Sø, at sikre og øge den biologiske mangfoldighed i området og forbedre levevilkårene for et rigt dyre- og planteliv, at medvirke til at sikre gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, som området er udpeget for i henhold til det til enhver tid gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000 område nr. 133 – Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov, at sikre og forbedre offentlighedens mulighed for adgang til området samt at skabe mulighed for etablering af en rekreativ sti, der er tilpasset natur og landskab. Se i øvrigt nærmere under Miljøstyrelsens bemærkninger nedenfor.

Ansøgningen
I ansøgningen fra Niras, dateret den 8. maj 2023, fremgår bl.a. følgende:

> ”Helsingør Kommunes byråd har i 2021 besluttet, at der af trafiksikkerhedsmæssige årsager skal anlægges en rundkørsel i krydset Esrumvej/Harreshøjvej… NIRAS er hyret til at projektere rundkørslen. Anlæg af en rundkørsel kræver udvidelse af vejareal samt ændring af Esrumvejs og Harreshøjvejs geometri, for at opnå den mest trafiksikre løsning. Det er vurderet, at den mest optimale placering af rundkørslen vil være på matrikel 5cd, Plejelt by, Tikøb. Da arealet hvorpå rundkørslen ønskes anlagt, er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum søs omgivelser samt forslag til fredning af Esrums Søs omgivelser af 1. marts 2019 med afgørelse af Fredningsnævnet d. 15. december 2021, søges der på vegne af Helsingør Kommune dispensation til anlæg indenfor fredet område, jævnfør beskrivelsen herunder.
>
>
>
> *Figur 1.1 Kortudsnit Helsingør - og Gribskov Kommuner, rød markering viser rundkørslens placering*
>
> …

Fredningen af pågældende matrikel, 5cd Plejelt by, Tikøb, er for at sikre udsigten til Esrum sø fra Esrumvej ved kørsel i retning mod syd fra Plejelt. Formålet med fredningen er udover at sikre udsigten over søen, at beskytte og bevare landskabet omkring søen samt søens værdier.

Inden for fredningen er der fastsat varieret fredning. Denne er fastsat ud for afstanden til søen samt øvrige områder for bevarelse af udsigt til søen. Den pågældende matrikel er beliggende i kategori C. Bemærk at matr.nr er ændret siden udarbejdelse af den oprindelige fredning fra 1952, hvor matriklen hed 5a. Matriklen hedder i dag matrikel 5cd.

Figur 2.1 kortudklip fra fredning fra 1952

Nr. 28: Matr. nr. 5a findes det påkrævet at medtage under fredningen, skønt ejendommen ikke ligger mellem søen og amtsvejen, men på den anden side af denne, idet ellers en meget smuk udsigt over søen fra Helsingørvejen ville gå tabt. Arealet udgør 1,43 ha og findes at burde henføres under type C, således at bebyggelse ikke helt udelukkes. Erstatningen til ejeren, gårdejer Johs. Svendsen fastsættes til 1000 kr.

Figur 2.2 beskrivelse af fredning for matrikel 5cd tidligere 5a; udklip fra fredning fra 1952

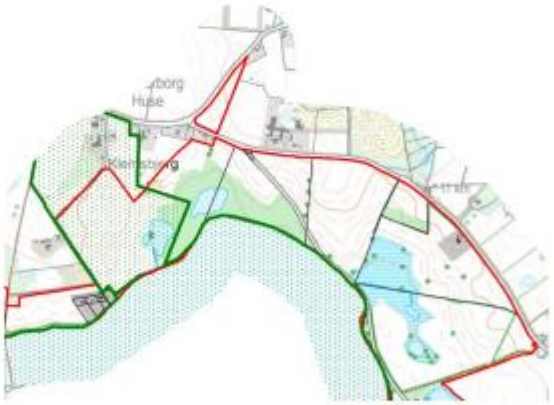

Figur 2.3 kortudklip fra Kortbilag 4 i fredningsforslag fra 2019

Følgende er beskrevet for type C i fredningsforslag fra 2019:
Type C (300 m - offentlig vej). På arealet må der ikke uden Fredningsnævnets samtykke bebygges eller foretages større beplantninger. Der kan forventes dispensation til bebyggelse i almindelighed bortset fra industrielle og større samlede bebyggelser. Bebyggelsen kræver nævnets godkendelse at tegnener, farver, materialer, størrelse og beliggenhed. Der er derudover forbud mod terrænregulering, tekniske anlæg og øvrig bebyggelse såsom skure, drivhuse mm. samt indretninger til pelsdyravl.
Drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o lign. Må ikke opføres uden nævnets godkendelse. Indretninger til drift af pelsdyravl må ikke anbringes og der må ikke foretages terrænændringer.

Baggrund, formål og eksisterende forhold
Krydset Esrumvej/Harreshøjvej er uheldsbelastet. Der er i perioden 2014-2018 sket 6 ulykker, heraf 2 med personskade - 1 dræbt og 1 alvorlig tilskadekommen, begge cyklister. 5 ud af 6 ulykker sker ved manglende overholdelse af ubetinget vigepligt fra Harreshøjvej.
I 2013 blev krydset opstrammet med udvidelse af eksisterende helle på Harreshøjvej. Efter at endnu en cyklist mistede livet i krydset i 2017, blev det besluttet, at der skulle etableres yderligere tiltag. I 2018 blev der derfor indført "Fuld stop" på Harreshøjvej med henblik på, at trafikanterne fra Harreshøjvej holder stille for at orientere sig. Center for By, Land og Vand kan fortsat konstatere, at bilisterne ikke overholder "Fuld stop", og det vurderes samtidig at hastighederne på både Esrumvej og Harreshøjvej er høje. Der registreres fortsat nedkørte færdselstavler på stedet, og dermed vurderes det, at der fortsat er høj risiko for ulykker med alvorlig personskade til følge.

Ombygning af det vigepligtsregulerede t-kryds til en rundkørsel vil minimere risikoen for alvorlige ulykker væsentlig, da det dels vil synliggøre vejkrydset i forhold til i dag samt tvinge bilister i alle retninger ned i fart.
Krydset er beliggende i åbent land – hvor to overordnede veje (Esrumvej og Harreshøjvej) heraf den ene rutenummeret (Esrumvej) mødes i et 3-benet vigepligtsreguleret kryds.
Omgivelserne er åbne og grønne og ligger tæt på Esrum Sø, hvorfor der er en udsigtsfredning på den østlige nabomatrikel.
Esrumvej (rute nr. 205) har en årsdøgntrafik ca. 3.100 køretøjer på det østlige ben (målt i 2017) og ca. 6.100 køretøjer på det vestlige ben (målt i 2017).
Harreshøjvej har i Harreshøj by en ÅDT på 3.700 køretøjer (målt i 2018).
Der er på nuværende tidspunkt ingen stifaciliteter på hverken Esrumvej eller Harreshøjvej. På sigt ønskes der anlagt en sti på den nordlige side langs Esrumvej, hvorfor der i forbindelse med anlæg af rundkørslen skal indarbejdes cykelfaciliteter.
Ved eksisterende forhold er udsigten til søen begrænset af eksisterende beplantning samt til dels bebyggelse, og det vurderes at etablering af en rundkørsel, ikke vil begrænse udsigten yderligere, selv om terrænet hæves med op til 2,5m på enkelte steder, og der etableres belysning.

Figur 3.1 Udsigt til Esrum sø ved eksisterende. forhold

Fotoet på figur 3.1 er taget fra Esrumvej mod vest. Marken til venstre for vejen er omfattet af fredningen. Rundkørslen ønskes anlagt i lavningen foran det hvide hus i midten af fotoet.

Figur 3.2 Udsigt til arealet omfattet af fredning, set fra Esrumvej mod øst eksisterende forhold

Fotoet på figur 3.2 er taget fra Esrumvej mod øst. Rundkørslen ønskes anlagt i lavningen på marken midt i fotoet.

…

4 Vurdering af forskellige placeringer og beskrivelse af ønsket løsning

Der har i den indledende fase for projektet været undersøgt flere placeringer af rundkørslen.

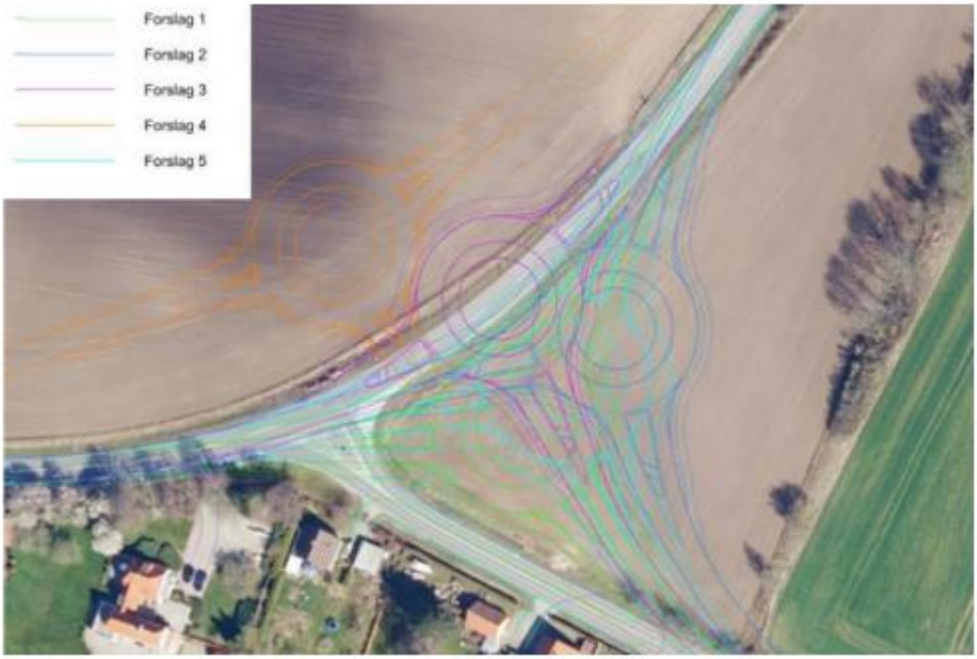

Figur 4.1 de fem undersøgte placeringer af en kommende rundkørsel

De forskellige løsningsforslag er vurderet ud fra trafiksikkerhed, fredning, indgriben i landskabet, anlægsteknik, blødbund, økonomi og dialog med lodsejer og naboer med videre.
Den mest trafiksikre løsning opnås ved at anlægge rundkørslen på det fredede areal. Med den placering kan vejtilslutningerne til rundkørslen opnå det bedste forløb både i plan og længdeprofil. Således sikres blandt andet at trafikanterne kan erkende rundkørslen i tide, og kommer tilstrækkeligt ned i fart.
Der er i samråd med beboere omkring krydset samt lodsejer af matriklerne på begge sider af Esrumvej udarbejdet et forslag for anlæg af rundkørslen. Forslaget er beliggende på matrikel 5cd, der er omfattet af arealfredningen for Esrum Sø.
Forslaget tilgodeser ud over trafiksikkerhed fremtidig adgang og drift af de tilbageværende arealer. De tilbageværende arealer vil fortsat være ejet af lodsejeren af matrikel 5cd (øst for Harreshøjvej, omfattet af arealfredningen) samt 5bv (vest for Esrumvej, uden for fredningen).
Løsningen omfatter arealerhvervelse på ca. 5.400m2 af matrikel 5cd, som samlet udgør ca. 14.500m2.

Løsningen omfatter arealerhvervelse på ca. 5.400m2 af matrikel 5cd, som samlet udgør ca. 14.500m2.

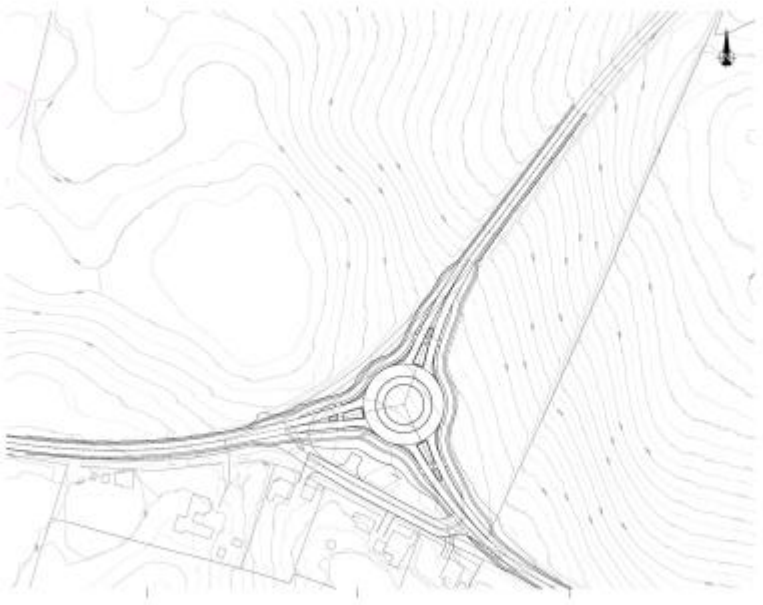

Figur 4.2 ønsket placering af den kommende rundkørsel

Det vurderes, at løsningen med placering af rundkørslen på den sydvestlige del af matrikel 5cd vil være den mindst indgribende i landskabet.

Løsningsforslaget forsøges placeret så terrænnært som muligt på marken, dels for at indpasse anlægget bedst muligt i terrænet og dels for at tilgodese udsigten over marken mod Esrum Sø. Matrikel 5cd der afgrænses af Harreshøjvej i syd og Esrumvej mod vest, har et dybdepunkt i den sydlige ende af matriklen umiddelbart ved overgangen til vejarealet for Harreshøjvej. Dybdepunktet ligger i kote ca. 14,75-15,0. Da både Esrumvej og Harreshøjvej ligger højere i terrænet end marken på matrikel 5cd i den sydlige ende af marken, er det nødvendigt at hæve terrænnet lokalt omkring ovennævnte dybdepunkt….
Der udarbejdes et samlet landskabsprojekt for hele rundkørslen, med fokus på at beplantningen skal tilpasses landskabet, tage højde for fredningen, understøtte vejudformningen og i øvrigt være af hjemmehørende arter.
…
For at højne trafiksikkerheden skal der jævnfør vejreglen "Rundkørsler i åbent land" etableres belysning af rundkørslen. Belysningsmasterne vil være ni meter høje, således der er behov for færrest mulige master. Masterne vil være af aluminium og påkørselsvenlige. Anlægget etableres med dæmpning og der tages samtidig højde for at lyset retningsbestemmes mest muligt, så det giver færrest mulige gener i forhold til landskabet og de omkringboende.
Master og armaturer vil være som vist på de to fotos herunder (figur 4.9 og 4.10). Masterne er opsat for nylig og er derfor blanke i overfladen, men vil over tid blive patineret og mere grå, og er derfor på sigt ikke så iøjefaldende.
Der skal i alt opsættes 12 master, heraf vil de 6 til 7 master blive placeret inden for det fredede areal.
…"

Sagens behandling

Helsingør Kommune har den 11. maj 2023 udtalt bl.a.:

> "…
> Vi finder at ansøgningen er velbegrundet og fuldt oplyst. Der er afsøgt alternativer og afvejet forskellige hensyn.
> Vurdering og anbefaling til afgørelse
> Der er ikke tvivl om, at der på fredningstidspunktet i 1952 var en meget bedre udsigt over Esrum Sø fra Esrumvej henover og imellem de 4 huse umiddelbar syd for den kommende rundkørsel. I dag er der meget begrænset udsigt til søen over den omhandlende fredet matrikel. Der er bl.a. opstået en større ellemose mellem Harreshøjvej/Esrumvej og Esrum sø. Mosen er blevet en del af Natura2000 udpegningen for habitat området.
> En rundkørsel det pågældende sted vurderer vi til at have en meget begrænset påvirkning af udsigten til Esrum sø.
> Det primære hensyn her er det generelle landskabshensyn.
> Landskabet falder fra Esrumvej ned mod krydset og er lavest ved Harreshøjvej ved krydset. Det er derfor nødvendigt at fylde op hvor der er lavest og grave af, hvor man er længst væk fra Harreshøj. Der er 3- 4 beboelsesejendommen umiddelbart syd for krydset. Der kommer gadelamper omkring rundkørslen. Der kommer også beplantning tættes på boligerne for at hindre lyskegler ind i husene.
> Der er en samfundsmæssig interesse i at vores veje er trafiksikre og udformes så der ikke sker ulykker. Trafiksikkerhed er et tungtvejende hensyn og sådan en særlig grund til at der kan dispenseres.
> Det er samtidig vores vurdering, at rundkørslen er placeret det mest hensigtsmæssige sted på det laveste punkt, hvor man samtidig kan opnå den ønskede forbedring af trafiksikkerheden. Udsigten over landskabet opleves bedst fra Esrumvej tættest på Plejelt hvor man er højest i landskabet. Herfra vil man kigge henover rundkørslen. Det er først når man kommer længere ned mod rundkørslen at landskabspåvirkningen bliver større, men her er udsigten spærret af boligerne mod syd. Der plantes kun træer og buske tættest på husene, hvor disse ikke påvirker udsigten over det fredet areal fra vejene.
> Der sker en landskabspåvirkningen, men med en placering tæt på det eksisterende kryds, tæt på boliger og placeret relativt lavt i landskabet er landskabspåvirkningen alligevel begrænset.
> Habitatvurdering
> Marken hvor rundkørslen placeres er en intensiv dyrket mark som omlægges, gødes og sprøjtes hvert år. Det er derfor helt usandsynligt at her er markfirben, padder eller andre arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Der er ikke andre beskyttede arter det er relevant at vurdere på dette sted. Der sker ikke skade på habitatarter eller deres yngle-rastesteder.
> Der er 150 meter til habitatområde Esrum sø. Habitatområdet påvirkes ikke hverken i anlægsfasen -pga. afstanden og heller ikke i driftfasen. Det vil være det samme antal biler som kører her og afvandingen vil fortsat være nedsivning i rabatten som i dag.
> Anbefaling
> Vi skal anbefale fredningsnævnet at dispensere til det ansøgte."

Kommunen har den 2. juni 2023 tilføjet følgende:

> ” …Jeg fik ikke nævnt at det ansøgte også forudsætter en dispensation fra digebeskyttelsen. Jeg kan ikke umiddelbart se at digerne er særskilt beskyttet i fredningerne, men hermed er oplysningen givet videre og kan indgå den samlede vurdering af det ansøgte.

Oplysningen ændrer ikke på at vi fortsat kan anbefale fredningsnævnet at dispensere til det ansøgte.

Vi træffer særskilt afgørelse om ændringen af diget. Vi forventer at kunne dispensere til afkortningen af diget som ansøgt.”

Miljøstyrelsen har den 14. juni 2023 bemærket følgende:

> ” …
> Det ansøgte etableres på en ejendom omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af den 11. marts 1952 om fredning af Esrums Søs omgivelser samt fredningsforslag om fredning af Esrums Søs omgivelser. Fredningsforslaget har retsvirkning så længe sagen verserer.
>
> Af ansøgningen fremgår det, at man har valgt den løsningsmodel, hvor rundkørslen placeres helt inden for det fredede område svarende til, at der skal erhverves et areal på ca. 5.400 m^2 inden for fredningen. Bemærkningerne neden for skal ses som kommentarer alene til det løsningsforslag, man har valgt at gå videre med.
>
> Af den gældende fredning og det gældende fredningsforslag synes fredningsforslaget at være mere restriktivt. I fredningsforslaget er der ikke en zoneinddeling af det fredede areal, hvorfor fredningsbestemmelserne gør sig gældende for hele arealet.

Følgende er uddrag af fredningsbestemmelserne fra fredningsforslaget:

§ 1 Fredningens formål

Fredningen har til formål, at
- bevare og forbedre det åbne kultur- og landbrugslandskab med store udsyn over det markante istidslandskab og over Esrum Sø
- sikre muligheden for gennem plejeindsats at fastholde og genskabe udsigter over landskabet og Esrum Sø
- sikre og øge den biologiske mangfoldighed i området og forbedre levevilkårene for et rigt dyre- og planteliv
- medvirke til at sikre gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, som området er udpeget for i henhold til det til enhver tid gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000 område nr. 133 - Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov.
- sikre offentlighedens mulighed for adgang til området,

§ 2 Bevaring af området
De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, som i langt overvejende grad er et velbevaret åbent kulturlandskab skabt i midten af det 20. århundrede. Tilstandsændringer kan være påbudt eller tilladt i de følgende bestemmelser eller tillades ved dispensation efter § 12.

Under § 6 stk. 8, er det præciseret i forhold til anlæggelse af nye veje, at:

§ 6 Faste konstruktioner og anlæg

Stk. 8. Der må ikke anlægges nye veje. Fredningen er dog ikke til hinder for etablering af cykelstier langs større veje inden for fredningsområdet efter fredningsnævnets godkendelse. Almindelig vedligeholdelse af mark- og skovveje med eksempelvis sten eller grus er tilladt.

I forhold til terrænændringer fremgår at §7 i fredningsbestemmelserne, at:

§ 7 Terrænændringer m.v.
Der må ikke foretages terrænændringer. Der må ikke fyldes op, graves af eller planeres.

Miljøstyrelsen skal i denne forbindelse henlede opmærksomheden på bestemmelsen i Naturbeskyttelseslovens § 50 stk. 1: "*Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en foreslået eller fastsat fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål."* samt bestemmelsen i Naturbeskyttelseslovens § 50 stk. 5 *"Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger."*
…"

Der er ikke fremkommet udtalelser fra Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, eller Dansk Ornitologisk Forening, der alle har været hørt over ansøgningen med en svarfrist på fire uger.

Fredningsnævnet har den 26. september 2023 foretaget besigtigelse.

I besigtigelsen deltog udover nævnsmedlemmerne: Andreas Jarløv Busch og Frederik Hansen (Helsingør Kommune), Christian Rørdam (DN), Peter (Niras), samt Henrik Sønderris.

I afgørelsen har deltaget dommer Elisabet Michelsen (formand), Niels H.V. Olesen (udpeget af miljøministeren) og Michael Heibrock Sørensen (udpeget af Helsingør Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet således, som det er beskrevet i ansøgningen.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte ikke strider mod fredningens eller fredningsforslagets formål. Fredningsnævnet har herved lagt vægt på, at der er tale om ændring af eksisterende vej og vejkryds. Endvidere er der lagt vægt på, at den nye rundkørsel har et meget samfundsvigtigt formål, da den skal forbedre de farlige trafikale forhold på stedet. Projektet er professionelt gennemarbejdet, og rundkørslen er placeret i den lave del af området med et midterparti, der ikke skal overstige 2 meter således, at udsynet over det fredede område bevares. En anden placering vil ikke umiddelbart være at foretrække i forhold til de landskabelige værdier.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven. Fredningsnævnet har herved lagt vægt på de oplysninger, som Helsingør Kommunes fredningstilsyn har meddelt.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet. Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Elisabet Michelsen
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Helsingør Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.
Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

FREDNINGSNÆVNET FOR NORDSJÆLLAND

Retten i Hillerød
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf.: 20 12 28 42

nordsjaelland@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
J.nr. FN-NSJ -25-2023

Den 9. oktober 2023

Afgørelse vedrørende ansøgning om dispensation til opførelse af solcelleanlæg

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til opførelse af et solcelleanlæg på ejendommen matr.nr. 4b, Jonstrup By, Tikøb, beliggende Fredensborgvej 60, 3480 Fredensborg. Den nærmere placering fremgår af følgende kortudsnit:

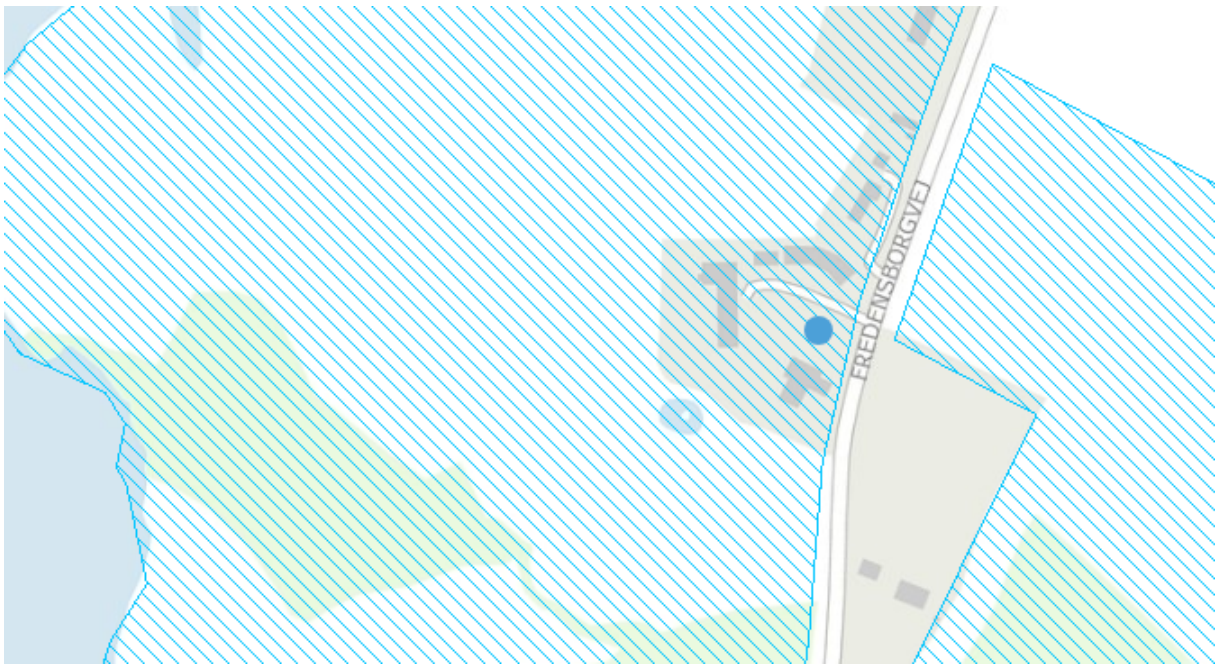

Sagens oplysninger

Fredningsforhold
Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af fredningen af Esrum Søs Omgivelser og af fredningsforslag af 1. marts 2019, som er påklaget til Miljø- og fødevarenævnet. Fredningsbestemmelserne er delvist gengivet nedenfor under kommunens bemærkninger. Efter § 13 kan fredningsnævnet meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Ansøgningen
Helsingør Kommune har modtaget en ansøgning om landzonetilladelse fra Henrik Elsner, der den 3. januar 2023 har anmodet kommunen om også at sende ansøgningen til fredningsnævnet. Ansøgningen er gengivet i kommunens bemærkninger, der ses nedenfor.

Sagens behandling

Helsingør Kommune har den 26. juni 2023 oplyst bl.a.:

”Fredningsnævnets dispensation er nødvendig til anlægget ifølge bestemmelserne i både den nye og gamle fredning af Esrum Søs omgivelser. Anlægget er uden for haveareal.
Anlægget kræver også kommunens landzonetilladelse og byggetilladelse.
Kommunens bemærkninger her er som tilsynsmyndighed for fredninger samt som planmyndighed.
Ansøgningen
Ansøger begrunder ønsket om solcelleanlægget med behovet for selvforsyning med grøn energi til navnlig den destillerivirksomhed, som er på ejendommen. Ejendommen forbruger årligt 55.000 Kwh. Der er allerede et jordvarmeanlæg her.
Ansøger henviser til, at der i selvsamme fredning på en naboejendom i Fredensborg Kommune er sat solceller op til forsyning af en virksomhed.

Luftfoto fra Ansøgningen.

Illustration fra ansøgning af solcellernes/panelernes udseende og dimensioner.

Ejendommen
Ejendommen er på 4,6 ha og med destillerivirksomhed. Det vil sige produktion, der bygger på druer mv., som er avlet på ejendommen.

Destilleriet og tilhørende kontor- og besøgs faciliteter mv. er indrettet i en delvist underjordisk driftsbygning, som Fredningsnævnet dispenserede til i 2005 samt i en overflødig landbrugsbygning.

Fredningen og fredningsforslaget

Formålet med fredningen af 11. marts 1952 med tillægskendelser er at bevare de landskabelige og naturvidenskabelige interesser, der er knyttet til området samt at bevare udsigten over Esrum Sø.

Ejendommen er omfattet af "Type B-fredning", som mestendels regulerer arealet mellem 100 m bæltet og en grænse af ca. 300 meter fra søen.

Ejendommen her ligger mere end 300 meter fra søen, men er i Fredningskendelse fra 11. marts 1952 specifikt beskrevet som værende omfattet af "B-fredning":

ad nr. 63:Matr. nr. 4b og 10 (ca. 3 ha) fredes efter type B. Erstatningen til ejeren, landmand Hans Larsen fastsættes til 1000 kr. (grundskyldsværdi 2400 kr.)

.....

Type B - der væsentligst tænkes anvendt m.h.t. arealet mellem 100 m bæltet og en grænse af ca. 300 m fra søen - får følgende indhold:

På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver nævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan.

Ej heller må drivhuse, garager, boder, skure samt skæmmende indretninger, såsom ledningsmaster o. lign. anbringes uden nævnets godkendelse.

Indretninger til drift af pelsdyravl må ikke anbringes.

Afgravning eller opfyldning af det naturlige jordsmon må ikke finde sted, og affald ikke henkastes på arealet.

.....

Type B indebærer Fredningsnævnets "censurbeføjelse", så Fredningsnævnet skal godkende/dispensere til alt nyt byggeri på arealerne her. Bygninger til landbrug vil i almindelighed kunne forventes tilladt.

Fredningssagen er imidlertid påklaget, og ligger til behandling i Miljø- og Fødevareklagenævnet.

§ 1 Fredningens formål
Fredningen har til formål at

- bevare og forbedre det åbne kultur- og landbrugslandskab med store udsyn over det markante istidslandskab og over Esrum Sø.
- sikre og øge den biologiske mangfoldighed i området og forbedre levevilkårene for et rigt dyre- og planteliv.
- medvirke til at sikre gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, som området er udpeget for i henhold til det til enhver tid gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000 område nr. 133 - Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov.
- sikre og forbedre offentlighedens mulighed for adgang til området.
- skabe mulighed for etablering af en rekreativ sti, der er tilpasset natur og landskab.

§ 2 Bevaring af området
De fredede arealer skal bevares i deres nuværende tilstand, med mindre en tilstandsændring er påbudt eller tilladt i de følgende bestemmelser eller tillades ved dispensation efter § 13.

Forslagets bestemmelser har retsvirkning.

Solcelleanlæg er i plan- og byggeloven defineret som byggeri eller tekniske anlæg. I fredningskendelsen er de benævnt faste konstruktioner.

Byggeri/faste konstruktioner uden tilknytning til bygninger og uden for haver kræver Fredningsnævnets dispensation. Fredningsforslaget indebærer specifikt, at mindre solcelleanlæg er mulige, men kræver - uanset placering - Fredningsnævnets dispensation.

Forslagets bestemmelser vedrørende byggeri og solceller er:

§ 5 Bebyggelse
Der må ikke etableres nye boliger i området, herunder hverken i eksisterende bebyggelse eller som nybyggeri. Dette gælder dog ikke medhjælper- og generationsskifteboliger, der lovligt kan etableres i medfør af Lov om planlægning § 36 stk. 1 nr. 12. Tilladelse til udvidelse af eksisterende helårsboliger op til 500 m2 reguleres af planloven. Udvidelse herudover kræver fredningsnævnets godkendelse.

Stk. 2. Der må ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, boder, jagthytter og lignende. Forbuddet omfatter tillige terrasser, drivhuse og andre faste indretninger uden tilknytning til den eksisterende bebyggelse. Sådanne konstruktioner kan, uden Fredningsnævnets tilladelse, opføres på arealer som er omfattet af fredningskortets signatur "hus med have og gårdspladsareal".

Stk. 3. Tilbygning til og udvendig ombygning af eksisterende bygninger kræver dispensation fra fredningsnævnet med hensyn til størrelse, placering samt udformning, inkl. materiale- og farvevalg. Til- og ombygninger skal tilpasses det egnskarakteristiske og holdes i afdæmpende farver. Fredningen er ikke til hinder for indvendig ombygning af eksisterende bygninger.

Stk. 4. Der må ikke opføres bure og bygninger til pelsdyr-, svine- eller fjerkræsfarme, fasanerier, dambrug, rideskoler, stutterier, hestepensioner, drivhusgartnerier, planteskoler, frugtplantager eller koloni- og nyttehaver. Fredningen er dog ikke til hinder for opførelse af, i tilknytning til eksisterende bebyggelse, de for landbrugsdriften erhvervsmæssigt nødvendige driftsbygninger. Opførelse af sådanne bygninger kræver forudgående godkendelse af Fredningsnævnet for så vidt angår byggeriets udformning, størrelse og placering.

Stk. 5. Fredningen er ikke til hinder for midlertidig anbringelse af skurvogne eller skure, der i kortere perioder er nødvendige for skovdrift, naturpleje eller lignende (max. 6 uger).

Stk. 6. Fredningen er ikke til hinder for anbringelse af sædvanlige læskure for får, kreaturer og lignende efter Fredningsnævnets godkendelse af udformning, størrelse og placering.

§ 6 Faste konstruktioner og anlæg
Der må ikke etableres faste anlæg og konstruktioner som f.eks. tårne, vindmøller, tankanlæg, transformerstationer og master. Der må ikke føres luftledninger over arealerne.

Stk. 2. Udenfor have- og gårdspladsarealer må der ikke anbringes campingvogne eller lignende.

Stk. 3. Etablering af sportsanlæg som golfbaner, skydebaner, motorbaner, ridebaner og landingsbaner for fly og helikoptere m.m. er ikke tilladt.

Stk. 4. Fredningen er ikke til hinder for opsætning af mindre solcelleanlæg til privat brug. Opsætning kræver dog fredningsnævnets godkendelse i forhold til anlæggets påvirkning af landskabet.

Landzonebestemmelserne og virksomhed
Byggeri, tekniske installationer og andre arealkrævende anlæg, som ikke har med landbrug at gøre, kræver sædvanlig landzonetilladelse efter planlovens § 35 stk. 1.
Der er ikke en umiddelbar ret til energianlæg/solcelleanlæg til virksomheder i planlovens landzonebestemmelser.
Solceller på og til boliger kan derimod - ifølge praksis og med henvisning til byggeloven - uden landzonetilladelser sættes op på tage. Med mindre bestemmelser i fredninger eller andre af naturbeskyttelseslovens beskyttelsesbestemmelser hindrer det. Solceller til forsyning af

virksomheder - eller som her hovedsageligt en virksomhed – kræver selv på tage landzonetilladelse.
Ved kommunens vurdering af, om landzonetilladelser kan udstedes, afvejes nytten af byggeriet nøje op i mod landskabsværdierne på stedet og kommuneplanens retningslinjer. Varetagelse af landskabsværdier er det tungestvejende hensyn ved landzoneafgørelser.
Kommuneplanen
Foruden at være fredet ligger ejendommen på areal, som i kommuneplanen er udpeget som værdifuldt landskab, kulturmiljø og med biologiske interesser.
Disse beskyttelsesområder administreres efter kommuneplanens retningslinjer, der bl.a. indebærer:

- Tilstanden eller arealanvendelsen af sammenhængende helheder eller enkeltelementer i de udpegede landskabsområder må ikke ændres, hvis det forringer landskabets værdi eller muligheden for at styrke eller genoprette dets værdi
- Forbedringer af områdernes bevaringsværdier eller ændringer i medfør af allerede gældende bestemmelser i en fredningskendelse eller lokalplan kan dog ske
- Tilstanden og arealanvendelsen må kun ændres, såfremt det kan begrundes ud fra væsentlige samfundsmæssige hensyn, og hvis det kan ske uden at landskabsværdierne forringes
- Der må som hovedregel ikke planlægges eller gennemføres byggeri og anlæg i landskabsområderne ud over det, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af landbrug, skovbrug og fiskeri

Landskabet
Ejendommen ligger på søsiden af Fredensborgvej/Endrupvej, som er den oprindelige vej mellem Tikøb og Fredensborg. Ejendommen grænser mod vest til Kobækken, som er sogne- og ejerlavsgrænse mellem Jonstrup By i Tikøb sogn og Endrup By, Asminderød sogn.
Landskabet her skråner jævnt ned mod Esrum Sø, som morfologisk set danner en skål, fremkommet under og efter sidste istid for ca. 10.000 år siden. Skålen er Danmarks største "dødisbassin".
Bassinnet er i kommunens landskabsanalyse blandt de højst prioriterede landskaber i kommunen. Blandt andet fordi, der fra Fredensborgvej er storslået udsigt over Esrum Sø med den ubebyggede Grib Skov på den modsatte side af søen.

Ejendommen ligger i en klynge af husmandssteder/smågårde, rykket hertil ved 1780'ernes jordreformer.
Landskabet er med mange diger med hegnstræer – de viser ejendomsgrænserne, som de har været siden 1780'ernes jordreformer.
Gårdens bygninger er nye.
Kommunens vurderinger og anbefaling

Kommunen vurderer, trods det nyttige formål, at etableringen af det fritliggende solcelleanlæg vil skæmme et af kommunens højst prioriterede, fredede og sparsomt bebyggede landskaber.
Anlægget falder ikke med sine 640 m2 under de i fredningskendelsen nævnte "mindre anlæg" til privat brug, som der kan dispenseres til.
Levende hegn og beplantning nær og omkring den ønskede placering betyder ikke lempet vurdering, da træer og beplantning kan gå og komme med skiftende ejere.
Kommunen imødeser - såfremt der dispenseres - præcedens, som på sigt vil betyde praksis for solcelleanlæg i fredninger. Arealer som netop er fredede for at sikre sammenhængende landskaber, bebyggelsestræk og natur. Landskaber, hvor der på sigt er mulighed for at øge naturindholdet. Landskaber i umiddelbar tilknytning til Habitatområder/Natura2000-områder.

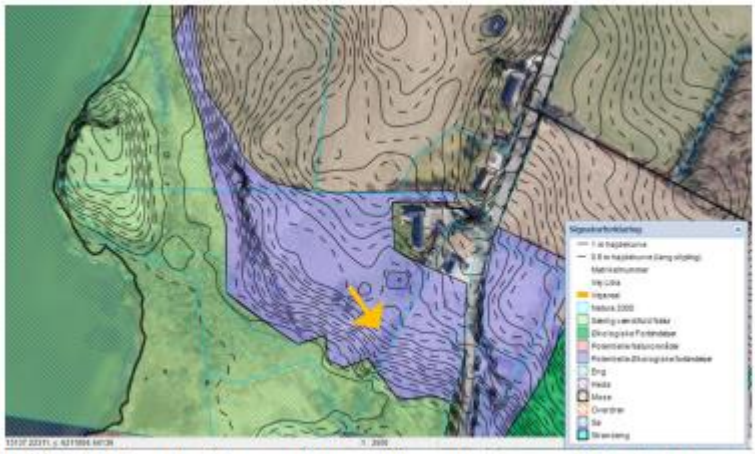

Luftfoto 2022 med højdekurver, Natura2000 og naturinteresser ifølge Grønt Danmarkskort. Solcelleanlægget omtrent ved pilen.

Kommunen kan derimod anbefale dispensation, og er indstillet på at udstede landzonetilladelse til solceller til virksomheden på ejendommens tag, såfremt Fredningsnævnet dispenserer her til.

Naboejendomme

Kommunen har på anden ejendom i Esrum Sø fredningen anbefalet og tilladt solceller på et tag for nyligt.
Andre solceller, som ansøger henviser til hos naboen i Fredensborg Kommune, er også på tag. Helsingør Kommune har ikke undersøgt baggrunden for dem.

Habitatdirektiv – Natura2000

Før fredningsnævn og kommuner træffer afgørelser om tilladelser og dispensationer inden for en række lovområder – herunder planlovens landzonebestemmelser og naturbeskyttelseslovens § 50 - skal vi vurdere om projektet skader og forstyrrer specifikke dyre- og plantearter. Arter, som fremgår af Habitatdirektivets Bilag IV (EU-lovgivning). Ligesom vi skal sikre, at projekter kun tillades, hvis de ikke påvirker hele Habitatområder. Habitatområder kaldes også Natura2000 områder.
Det nærmeste habitatområde er Esrum sø H190, der er en del af Natura 2000- område nr. 133 Gribskov, Esrum sø og Snævret Skov. Esrum sø ligger ca. 240 m vest for projektområdet og habitatområdet/natura2000 området ligger ca. 80 meter mod sydvest. Projektområdet er i dag vinmark med levende hegn mod øst Syd herfor er en sammenhængende træbevoksning.

Bilag IV-arter

Der er ikke registreret nogen bilag IV-arter på grunden, eller dens umiddelbare nærhed. Vi vurderer ikke at vinmarken er et egnet levested for hverken stor vandsalamander, spidssnudet frø eller markfirben, der er nogle af de mest fundne bilag IV-arter i Helsingør Kommune.

Eventuelle levesteder eller individer af flagermus i træerne på grunden vurderes heller ikke at blive påvirket af solcelleanlægget.
Der er registreret et levested for stor vandsalamander over 250 meter fra projektområdet, og grundet karakteren og afstanden vurderer vi ikke at projektet kan få indvirkning på området.
Natura 2000-område
Det nærmeste Natura 2000-område er Esrum Sø, der er en del af habitatområde nr. 190 Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov (H190).

Udpegningsgrundlaget for H190 fra basisanalysen 2022-2027 ↓

https://mst.dk/media/193965/n133-basisanalyse-2022-27-gribskov-mm.pdf

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 190		
Naturtyper:	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Sumpvindelsnegl (1016)	Bæklampret (1096)
	Flodlampret (1099)	Stor vandsalamander (1166)

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet. Ved fuglearterne er det angivet, om der er tale om ynglefugle (Y) eller trækfugle (T).

På udpegningsgrundlaget er habitatnaturtypen rigkær opført. Det nærmeste rigkær ligger under 50 meter sydvest for grunden. Da projektet er afgrænset til et konkret område uden afledte effekter på vandstanden i området, vurderer vi ikke at det kan påvirke rigkæret.
Beskyttet natur
4 meter fra projektområdet ligger en mose der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det er vores vurdering at projektet ikke påvirker moseområdet, så længe at projektområdet ikke udvides mod syd, hverken under anlægsfasen eller efterfølgende.

Samlet set
Samlet set anbefaler kommunen Fredningsnævnet – det nyttige og energioptimerende formål til trods - ikke at dispensere fra Esrumsøfredningen til solcelleanlægget.
Tungtvejende har været den visuelle påvirkning af det fredede og i kommuneplanen højt prioriteret landskab. Tungvejende ved vurderingen er det også, at dispensation til anlægget vil skabe omfattende præcedens for større, fritliggende energianlæg til fritliggende produktionsvirksomheder på fredede arealer i det åbne land.
Kommunen henviser til tagløsningen, som skal ansøges hos Fredningsnævnet som kommunen."

Miljøstyrelsen har den 7. juli 2023 oplyst, at sagen synes fuldt oplyst af kommunen og ikke giver anledning til yderligere bemærkninger.

Der er ikke fremkommet udtalelser fra Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, eller Dansk Ornitologisk Forening, der alle har været hørt over ansøgningen med en svarfrist på fire uger.

Fredningsnævnet har den 26. september 2023 foretaget besigtigelse.

I besigtigelsen deltog udover nævnsmedlemmerne: Andreas Jarløv Busch (Helsingør Kommune), Christian Rørdam (DN) samt Henrik Elsner og Lona Christrup (bygherre).

I afgørelsen har deltaget dommer Elisabet Michelsen (formand), Niels H.V. Olesen (udpeget af miljøministeren) og Michael Heibrock Sørensen (udpeget af Helsingør Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

Det ønskede solcelleanlæg ønskes placeret på en ejendom, der er omfattet af en fredning og af et fredningsforslag, der bl.a. har til formål at sikre områdets tilstand og udsigter. Fredningsforslagets bestemmelser indeholder til opnåelse af fredningens formål et udtrykkeligt forbud mod etablering af faste anlæg og konstruktioner som f.eks. tårne, vindmøller, tankanlæg, transformerstationer og master. Det fremgår dog i samme bestemmelse, at fredningen ikke er til hinder for opsætning af mindre solcelleanlæg til privat brug, hvis fredningsnævnet godkender det.

Uanset den påtænkte let skjulte beliggenhed, der dog kan påvirke landskabet, hvis bevoksningen omkring ændres, og den gode hensigt med det ønskede solcelleanlæg, er der tale en stor ny konstruktion, der er tiltænkt til drift af destillerivirksomhed og er uden tilknytning til eksisterende bebyggelse.

Da et fritstående solcelleanlæg som det i ansøgningen illustrerede på det fremviste areal på angiveligt 640 m2, herefter er uforeneligt med fredningens og fredningsforslagets baggrund og bestemmelser, meddeler fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, afslag på det ansøgte.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Elisabet Michelsen
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Henrik Elsner, Helsingør Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets

hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.
Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

NÆVNENES HUS

5. januar 2024
Sagsnr.: 22/05032
Klagenr.: 1035035
JSE

Denne afgørelse vedrører en dispensationsafgørelse fra fredningsnævnet med sagsnr. FN-NSJ-073-2019.
Klik her for at se afgørelsen.

MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET
Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk
naevneneshus.dk

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

STADFÆSTELSE af afslag på dispensation til tilbygning og kviste inden for fredning i Helsingør Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 78, stk. 3.[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Nordsjællands afgørelse af 3. april 2022 om afslag på dispensation til tilbygning og kviste på matr.nr. 10 Jonstrup By, Tikøb, beliggende Fredensborgvej 60, 3480 Fredensborg.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

---

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 28. april 2022 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ejendommens ejer.

Klager har navnlig anført, at

- det ansøgte er nødvendigt for ejendommens drift,
- det ansøgte ikke vil påvirke det fredede område væsentligt, og
- fredningsnævnet tidligere har meddelt dispensation til lignende til- og ombygninger i området.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen/området

Ejendommen matr.nr. 10 Jostrup By, Tikøb er på ca. 4,5 ha og støder op til selve Esrum Sø og arealer omkring søen. Ejendommen består dels af åbne græsarealer, dels af arealer tilplantet med vinmarker eller træer. En del af matriklens arealer er registreret som beskyttet mose efter naturbeskyttelseslovens § 3, dog ikke arealer i projektområdet. I ejendommens nordvestlige hjørne, ud mod Fredensborgvej, ligger en bygningsmasse med et samlet grundareal på 660 m^2 ifølge BBR, bestående af et stuehus på 249 m^2 (opført 1974), en kontorbygning på 275 m^2 (opført 1975), en carport på 50 m^2 (opført 1975) og en delvist nedgravet driftsbygning på 300 m^2 (opført 2005). Bygningerne ligger ca. 260 m fra søen.

Området omkring ejendommen består hovedsageligt af åbne mark- og græsarealer med spredte læhegn og mindre skovområder, enkelte gårdbebyggelser samt Esrum Sø.

Ejendommens bygningsmasse, herunder projektområdet, er beliggende ca. 170 m fra Natura 2000-område nr. 133 Gribskov, Esrum Sø og Snævret Skov (habitatområde nr. 117 og 190 samt fuglebeskyttelsesområde nr. 108).

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum søs omgivelser.[4] Projektområdet er beliggende i et område omfattet af fredningens Type B-bestemmelser, der blandt andet indeholder forbud mod bebyggelse uden fredningsnævnets samtykke på arealer mellem et 100 m bælte og en grænse på ca. 300 m fra søen. Det fremgår, at bygninger til gartneri- eller landbrugsdrift almindeligvis vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder.

Ejendommen er endvidere omfattet af Fredningsnævnet for Nordsjællands afgørelse af 15. december 2021 om fredning af Esrum Søs omgivelser i

[4] https://www2.blst.dk/nfr/01220.00.pdf.

Hillerød, Gribskov, Helsingør og Fredensborg kommuner.[5] Fredningen har blandt andet til formål at bevare og forbedre det åbne kultur- og landbrugslandskab med store udsyn over landskabet og Esrum Sø, samt at sikre muligheden for gennem plejeindsats at fastholde og genskabe udsigter over landskabet og søen. Fredningen indeholder blandt andet forbud mod tilbygning og udvendig ombygning uden fredningsnævnets dispensation. Erhvervsmæssigt nødvendige driftsbygninger til landbruget kan opføres med fredningsnævnets forudgående godkendelse af udformning, størrelse og placering. Fredningsnævnet har med fredningen ophævet Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952. Fredningsnævnets afgørelse om fredning er påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet, ligesom nævnet efter naturbeskyttelseslovens § 42 skal efterprøve fredningsafgørelsen og afgørelsen om erstatning i sin helhed på grund af, at den samlede tilkendte erstatning overstiger 500.000 kr.

2.2 Den påklagede afgørelse

Fredningsnævnet for Nordsjælland har den 3. april 2022 meddelt lovliggørende dispensation til en tilbygning på 7,4 m^2 til ejendommens beboelseshus samt afslag på dispensation til en tilbygning på 20 m^2 til erhvervsbygningen. Fredningsnævnet har endvidere meddelt afslag på dispensation til to kviste på henholdsvis 7,2 m^2 og 1,2 m^2 i erhvervsbygningens vestvendte tagflade. Endelig har fredningsnævnet fundet, at nævnet ikke har kompetence til at behandle ansøgningen om anlæg af parkeringspladser.

Klagen vedrører kun den del af fredningsnævnets afgørelse, der omhandler afslag på dispensation til tilbygningen til erhvervsbygningen og kvistene, hvorfor afgørelsen i det følgende kun er gengivet og behandlet vedrørende disse forhold.

Det fremgår af afgørelsen, at der blandt andet er ansøgt om en tilbygning på 20 m^2 i én etage med 20 m^2 tagterrasse samt to kviste på henholdsvis 7,2 m^2 og 1,2 m^2 til erhvervsbygningens administrations- og mødelokaler. Der drives på ejendommen destillerivirksomhed på basis af vindruer, der dyrkes på ejendommen. Det fremgår af Helsingør Kommunes oversendelse af sagen til fredningsnævnet, at ejendommens ejer ønsker at udvide bygningen, så den kan efterkomme de krav, virksomheden stiller til størrelse og visuelt imødekommende salgslokaler, og udvidelse af kantinefaciliteter til medarbejderne i stuen. Virksomheden har i dag 6 medarbejdere inklusive indehaverne. Medarbejderantallet påtænkes øget til 8-10 medarbejdere. Der vil herved tillige i øget omfang blev behov for parkeringspladser. Både tilbygningen og kvistene skal placeres mod vest, hvor ejendommen ingen naboer har, og vil dermed være skjult. Ifølge ansøgningen vil det ansøgte være visuelt afstemt med den eksisterende bygningsmasse, og vil dermed fremstå som en helhed, der ikke i større grad vil påvirke bygningens fremtoning eller udsigten over Esrum Sø. Ifølge tegninger vedlagt ansøgningsmaterialet, skal tilbygningen udføres med glasfacader på alle tre

[5] https://fredningsnaevn.dk/media/229833/fn-nsj-57-2018f-esrum-soe-afgoerelsendocx.pdf.

udadvendte sider, mens kvistene ligeledes skal udføres med en aflang, sammenhængende vinduesflade mod vest ud mod Esrum Sø samt en mindre kvist ved siden af.

Af et høringssvar fra klager til Helsingør Kommune af 13. august 2019 i forbindelse med byggesagsbehandlingen fremgår det, at tilbygningen skal høre til erhvervsbygningens køkken og er tænkt som kantine og møderum. Herudover fremgår det, at der er behov for kontorplads.

Helsingør Kommune har den 12. november 2019 indsendt bemærkninger til ansøgningen i sin egenskab af tilsynsmyndighed for fredningen. Kommunen har vurderet, at det ansøgte vil påvirke landskabet set fra søen, særligt i form af lysudfald fra de højt placerede vinduesbånd. Byggeriet vil ikke kunne ses fra den nærliggende landevej Fredensborgvej. Kommunen er betænkelig ved at anbefale en dispensation til tilbygningen, da kantine- og smagsfaciliteter bør kunne rummes i eksisterende konferencerum og mødelokaler. For dispensation taler dog, at virksomheden grundlagdes med fredningsnævnets dispensation til ejendommens vinproduktionsbygning i 2005. Vinavlen er siden blevet en succes, hvilket har medført behov for faciliteter til salg af produkter. Tilbygningen er efter kommunens vurdering til et landbrugstilknyttet erhverv, idet den skal bruges til medarbejderfaciliteter og salg af produkter, der bygger på ejendommens afgrøder.

Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdeling Helsingør har den 21. januar 2020 udtalt sig imod en dispensation. Foreningen har anført, at landskabet det pågældende sted er vurderet som højt prioriteret i kommuneplan og landskabsanalyse, og at en dispensation ville være udtryk for en svækkelse af landskabsoplevelsen og fredningens formål. Foreningen har videre anført, at en dispensation vil bidrage til en uheldig præcedens for nye, større bygninger i området. Med hensyn til byggeriets højde og kvistene har foreningen henvist til en dispensation på en naboejendom, hvor der blev stillet krav om bygninger i ét plan og uden lys i gavltrekanten.

Miljøstyrelsen har den 26. maj 2020 på anmodning fra fredningsnævnet oplyst, at det ansøgte ikke berører noget Natura 2000-område og vurderes ikke at ville beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde, der er nævnt i naturbeskyttelseslovens bilag 3, eller ødelægge plantearter nævnt i naturbeskyttelseslovens bilag 5.

Fredningsnævnet har den 25. marts og 15. april 2021 besigtiget ejendommen med deltagelse af bl.a. klager og dennes advokat, repræsentanter for Helsingør Kommune, Dansk Ornitologisk Forening og Danmarks Naturfredningsforening.

Klager har den 23. april 2021 indsendt supplerende bemærkninger til sagen. Klager har navnlig fremhævet tre andre ejendomme i området, der efter klagers opfattelse er bygget i en lignende stil. På Sånevej 10, 3080

Tikøb, findes således en bygning med gennemgående vinduespartier i tagetagen. På en naboejendom til det ansøgte, Endrupvej 45, 3480 Fredensborg, findes et hus, der ifølge klager er meget lidt egnstypisk, og bl.a. har karnapper med store vinduespartier ud mod Esrum Sø. Og på en anden naboejendom, Fredensborgvej 56, 3480 Fredensborg, findes et hus med markante gulv-til-loft vinduer ud mod Esrum Sø.

Det fremgår af afgørelsen, at fredningsnævnet ved afvejningen af lodsejers interesse i at kunne udnytte deres ejendom over for fredningens naturbeskyttende formål har lagt vægt på, at der allerede er givet tilladelse til bolig og til erhvervsudøvelse på ejendommen i en samlet bygningsmasse på 796 m2. Fredningsnævnet finder, at ejendommens bebyggede del herved samlet set har fået et fortættet præg, der ikke bør forstærkes ved successive tilladelser til yderligere bygningsudvidelser eller -ændringer, idet dette vil stride mod fredningens formål.

2.3 Klagens indhold

Klager har indledningsvis anført, at formålet med etablering af kviste ikke er at skabe mere indbydende salgs- og smagningsfaciliteter. Disse faciliteter findes allerede i bygningens stueetage. Derimod ønskes der indrettet kontorfaciliteter på 1. sal, som kvistene skal bruges til. Udformningen er nødvendig for at medarbejderne kan stå oprejst, og der kan komme dagslys ind i lokalet. I øjeblikket kan bygningens førstesal på 105 m^2 ikke udnyttes fuldt ud pga. lav loftshøjde, hvorfor det også er misvisende, når fredningsnævnet skriver, at der er bolig og erhvervsudøvelse på ejendommen i en samlet bygningsmasse på 796 m^2.

Klager har videre anført, at de nye vinduer vil medføre minimal lyspåvirkning, da kontorarbejdet fortrinsvis udføres i dagtimerne. Det er endvidere muligt at anvende en løsning, hvor lyset ikke stråler ud ad vinduerne men kun indad. Desuden er ejendommen afskærmet af træer, og der findes, som anført af klagers advokat under fredningsnævnets behandling, tre nærliggende ejendomme med store vinduespartier eller kviste.

Herudover har klager oplyst, at tilbygningen skal bruges til forbedring af medarbejdernes forhold i frokost- og kaffepauser. Tilbygningen vil ifølge klager ikke være synlig fra Esrum Sø eller Fredensborgvej, og vil dermed ikke medføre en mærkbar fortætning af ejendommens bygningsmasse. Klager har i den forbindelse bemærket, at fredningsnævnet på Endrupvej 41 har meddelt dispensation til en tilbygning, hvor fortætning efter klagers opfattelse er en væsentligt større udfordring.[6]

Endelig har klager anført, at udvidelserne er begrundet i opretholdelsen af den landbrugsmæssige produktion på ejendommen under gode personaleforhold.

[6] Fredningsnævnets sagsnr.: FN-NSJ-011-2018

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet meddele dispensation fra en fastsat eller foreslået fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1 samt hel eller delvis ophævelse af en fredning kan efter stk. 5 kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 11. marts 1952 om fredning af Esrum søs omgivelser. Ejendommen er beliggende i det område, der er omfattet af fredningens Type B-bestemmelser.

Af fredningen fremgår blandt andet følgende:

> "Type B – […]
> På arealet må uden nævnets samtykke ingen bebyggelse eller større samlede beplantninger finde sted, hvorved bemærkes, at bygninger til brug for landbrug eller gartneri i almindelighed vil kunne forventes tilladt, men andre bygninger kun under særlige omstændigheder. Bebyggelse kræver fredningsnævnets godkendelse af tegninger, farver, materialer, størrelse og beliggenhedsplan.
>
> […]
>
> Overfredningsnævnet finder, at bestemmelsen om, at landbrugsbygninger frit kan ændres, udvides eller ombygges efter landbrugets behov, der alene er optaget i fredningsservitutten af type A, også bør gælde for de af fredningsservitutterne af type B og C omfattede arealer."

Ejendommen er endvidere omfattet af Fredningsnævnet for Nordsjællands afgørelse af 15. december 2021 om fredning af Esrum Søs omgivelser i Hillerød, Gribskov, Helsingør og Fredensborg kommuner.

Om fredningens formål fremgår følgende af fredningens § 1:

> "**§ 1 Fredningens formål**
>
> Fredningen har til formål, at
> - bevare og forbedre det åbne kultur- og landbrugslandskab med store udsyn over det markante istidslandskab og over Esrum Sø
> - sikre muligheden for gennem plejeindsats at fastholde og genskabe udsigter over landskabet og Esrum Sø
> - sikre og øge den biologiske mangfoldighed i området og forbedre levevilkårene for et rigt dyre- og planteliv
> - medvirke til at sikre gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, som området er udpeget for i henhold til det til enhver tid

gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 133 – Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov.
- sikre offentlighedens adgang til området,"

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

"**§ 5 Bebyggelse**
Der må ikke opføres ny selvstændig bebyggelse, herunder skure, boder, jagthytter og lignende. Skure, boder og lignende kan uden fredningsnævnets godkendelse opføres på arealer, som er omfattet af fredningskortets signatur "hus med have og gårdspladsareal."

Stk. 2. Tilbygning til og udvendig ombygning af eksisterende bygninger kræver dispensation fra fredningsnævnet med hensyn til størrelse, placering samt udformning, inkl. materiale- og farvevalg. Til- og ombygningerne skal tilpasses det egnskarakteristiske og holdes i afdæmpede farver. Bestemmelsen gælder også for forhold, som ikke kræver byggetilladelse f.eks. ændringer ved vinduer, døre, tagmaterialer eller overfladebehandling. Fredningen er ikke til hinder for indvendig ombygning af eksisterende bygninger.

[…]"

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at det ansøgte ikke er i strid med fredningernes formål. Nævnet skal derfor tage stilling til, om der skal meddeles dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte fredningsnævnets vurdering af, at der skal meddeles afslag på dispensation. Nævnet finder således, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte fredningsnævnets skøn, som er foretaget efter besigtigelse af ejendommen, om, at ejendommens bygningsmasse har et fortættet præg, der ikke bør forstærkes ved successive udvidelser.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har endvidere lagt vægt på, at det ansøgte vil medføre en betydelig forøgelse af ejendommens vinduesareal ud mod Esrum Sø med risiko for genskin eller lysudfald til følge. Herudover har nævnet lagt vægt på, at særligt tilbygningen vil medføre en udvidelse af ejendommens bygningsmasse ud mod det fredede område og væk fra den eksisterende bebyggelse.

Endelig har nævnet lagt vægt på hensynet til at undgå en uønsket præcedensvirkning af en dispensation, herunder hensynet til at undgå, at der med afgørelsen skabes mulighed for udvidelse af områdets bebyggelser ud i landskabet, hvilket ville medføre en yderligere fortætning af områdets bebyggelse og tilsløring af landskabet i strid med hensynene bag fredningerne.

Det af klager anførte om, at det ansøgte er begrundet i opretholdelsen af en landbrugsmæssig produktion på ejendommen, kan ikke føre til andet resultat. Miljø- og Fødevareklagenævnet har ved vurderingen lagt vægt på, at det ansøgte ifølge ansøgningsmaterialet skal bruges til kontor- og kantinefaciliteter og allerede af den grund falder uden for det, der efter nævnets opfattelse kan betegnes som for landbruget erhvervsmæssigt nødvendige driftsbygninger.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder videre, at de af klager anførte ejendomme ikke er sammenlignelige med det ansøgte i den aktuelle sag. For så vidt angår Sånevej 10 har nævnet lagt vægt på, at ejendommen er placeret andetsteds i det fredede område, og at bygningsmassen er mindre end på den aktuelle ejendom (499 m^2 i grundareal ifølge BBR; 599 m^2 med stuehusets overetage). Vedrørende Endrupvej 45 ses der ikke i fredningsregistret at være meddelt særskilt dispensation til kvistene, som desuden fremstår med mindre sammenhængende vinduesflader end det ansøgte. For så vidt angår Fredensborgvej 56 har nævnet lagt vægt på, at ejendommens vinduespartier er placeret i stueetageniveau modsat de kviste, der søges om i den aktuelle sag. Hertil kommer, at ejendommen har et væsentligt mindre bebygget areal på 290 m^2 i én etage ifølge BBR. Endelig bemærker nævnet, at hverken de nævnte forhold eller tilbygningen på Endrupvej 41 har været prøvet ved Miljø- og Fødevareklagenævnet.

3.2 Gebyr
Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr ikke, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse
Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Nordsjællands afgørelse af 3. april 2022 om afslag på dispensation til tilbygning og kviste på matr.nr. 10 Jonstrup By, Tikøb, beliggende Fredensborgvej 60, 3480 Fredensborg.

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Fredningsnævnet for Nordsjælland (sagsnr. FN-NSJ-073-2019) samt for klageren via klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på mfkn.naevneneshus.dk. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Miljø- og Fødevareklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Thomas Steensen
Stedfortrædende formand